

༄༅། །མིད་མིའི་རྣམ་འདྲན་ཡགོང་ས་
ཡལྱུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས།
པོད་ནས་བྱ་གར་དུ་གཉེན་འཕྲད་དང་།
གྲ་ས་ཁག་ལ་སློབ་གཉེར་བྱེད་མཁན།
སློབ་བཏང་སློབ་སྦྱོང་ཆེད་ཡོང་མཁན་
གན་གཞིན་རྣམས་ལ་གྲུང་དོར་བྱེད་སློབ་
བཀའ་སློབ་རིམ་རྩལ་སློབ་སྦྱོང་གས་བསྟེན་ས་

བཞུགས་སོ།

པོད་དང་སོ།

ཐུང་བཟོད།

༄༅། མིད་ཞིའི་འདྲེན་མཚོག་ཡོག་མ་ཡུལ་མཚོན་ཡུལ་
 དབང་ཐམས་ཅད་མཁུན་གཞིགས་ཚེན་པོ་མཚོག་ནས། ཟ࿳་པོ་ ༡༩༤༣
 ཉམས་ ༡༩༩༩ བར་པོད་ནས་ཀྱུ་གར་དུ་གཉེན་འབྲུད་དང་། བྱ་ས་
 ཁག་ལ་སློབ་གཉེར་བྱེད་མཁན། རྒྱུར་བཏང་སློབ་སློབ་ཚེད་ཡོང་མཁན་
 མེར་སྐྱ་ཀན་གཞོན་ཚམས་ལ་འབྲུལ་དང་ཡུན་གྱི་ཐང་དོར་ལམ་སློན་
 བཀའ་སློབ་ཚོང་ས་ལུན་མེལ་བའི་སློན་མེ་དང་། ཡིད་གདུང་མེལ་བའི་
 བདུད་ཅི། འདོད་ཀྱི་འབྲུལ་བའི་ཚོར་བུ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་ཅེ་ཅེ་མཐའ་ལས་
 པ་ཞིག་རིམ་སྐྱལ་པོད་དང་པོ་འདི་དག་སྐྱ་སྒྲེར་ཡིག་ཚང་གི་པོད་ཡིག་
 རྩ་ཚན་ནས་ཕྱོགས་སྒྲིག་དང་། རྒྱུད་ཕྱོང་ག་འབར་དུ་པོག་སྐལ་བཟང་
 ལུན་ཚོགས་ཀྱིས་ཀམ་ཕུ་ཉར་ནང་འགོད་འཇུག་གིས་དེབ་གཞུགས་པར་
 བཞི་བརྒྱན། པོད་གཞུང་གི་དྲིལ་ལས་ཁུངས་ནས་པར་བརྒྱན་འགྲེམས་
 རྩེལ་ཞུས་པ་ལགས་ན། པོད་གཞིས་བྱེས་ཀྱི་ཚེའི་རང་རིགས་མེར་སྐྱ་
 མང་ཚོགས་ནས་སྤོང་དུ་བཅངས་འོས་ཡུལ་བའི་པཀའ་སློབ་དགོངས་

དོན་ཁག་ལ་སློབ་སྦྱོང་ཉམས་ལེན་རྒྱུ་ཡིན་གནང་སྟེ། རང་རང་འདི་
 མིའི་བདེ་ཐབས་འཇུག་མེད་སྐྱབ་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ རྒྱ་སྐད་གསུང་
 ལེ་གཡའི་ནང་རྟོན་གྲགས་ལྡན་པའི་རྒྱལ་ཆེན་པོད་རྒྱལ་ཁབ་དང་། པོད་
 མི་རིགས། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་བཅས་པའི་ཉམས་
 དང་རྒྱས་ཡུན་གནས་ཡོང་ཆེད་རྟོག་བསམ་སློབ་ལ་རྒྱུང་འབྲེལ་གྱིས་
 འབད་བརྩོན་ཆེ་བསྐྱེད་ཡོང་བའི་མེ་སྐྱུལ་བཅས།

པོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༡༣༧ རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་
 རྒྱ་ཉ་ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༧
 ལྷོ་ལོ་ ༡༠༠༡ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༡ ལ།

༡། མིད་ཞིའི་རྣམ་འདྲན་ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
 ལས་རྒྱ་གར་དུ་གཉེན་འབྲུན་ལ་འཕྲོར་བའི་པོད་མི་རྣམས་ལ་བཀའ་སློབ་ཤིམ་
 ལྷུལ་སྦྱོགས་བསྐྲུབས་ལྷུས་པའི་པོད་དང་པོའི་དཀར་ཆག།

ཨང་	ལོ་	ཟླ་	ཚེས་	བཀའ་སློབ་གནང་ཡུལ།	ཤོག་གྲངས་
༡	༡༧༤༡	༡	༡༤	རྫོང་གདན་དུ་གསར་འཕྲོར་པོད་མི་ ཁག་ལ་སྐྱུལ་བའི་བཀའ་སློབ།	༡
༢	༡༧༤༡	༡༡	༡༢	པོད་རྣམ་གསར་འཕྲོར་ཁག་གཅིག་ མ་དུ་ན། གསུང་པར་སོག་སྐྱུལ་བའི་ བཀའ་སློབ།	༡༠
༣	༡༧༤༤	༡	༡༧	རྫོང་གདན་དུ་པོད་རྣམ་བཅར་འཕྲོར་ རྣམས་ལ་བཀའ་སློབ་སྐྱུལ་བ།	༡༠
༤	༡༧༤༥	༡༢	༡༠	གནས་མཆོག་རྫོང་གདན་དུ་པོད་རྣམ་ ཆེད་དུ་བཅར་བའི་གཞིས་ལུས་མི་མང་ བདུན་སྟོང་བཀའ་བར་སྐྱུལ་བའི་བཀའ་ སློབ།	༤༩
༥	༡༧༤༦	༡	༡༧	ཨ་ར་ཆ་སིར་པོད་རྣམ་གསར་འཕྲོར་ བ་རྣམས་ལ་བཀའ་སློབ་སྐྱུལ་བ།	༤༡
༦	༡༧༧༡	༡	༡	གནས་མཆོག་ཨ་ར་ཆ་སིར་པོད་རྣམ་ དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་ལྷ་བར་བཅར་	

ཨང་	ལོ་	ཟླ་	ཚེས་	བཀའ་སློབ་གནང་ཡུལ།	ཤོག་གྲངས་
				མཁན་གཞིས་ལུས་སེར་རྒྱ་མང་ ཚོགས་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་སྟོར་ལ་ བཀའ་སློབ་སྦྱེ་བ།	༡༢༠
༥	༡༩༩༡	༡༢	༡༩	བཞུགས་སྐྱོད་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ གསར་དུ་འཕྲོར་པ་ཁག་གཅིག་ལ་ སྦྱེ་བའི་བཀའ་སློབ།	༡༥༠
༦	༡༩༩༢	༣	༣	པོད་ནས་གཉེན་འབྲུད་དུ་འཕྲོར་པ་ ཉིས་བརྒྱ་སྟོར་ལ་སྦྱེ་བའི་བཀའ་སློབ།	༡༦༡
༧	༡༩༩༢	༣	༡༠	པོད་ནས་གསར་འཕྲོར་ཁག་གཅིག་ ལ་སྦྱེ་བའི་བཀའ་སློབ།	༡༧༡
༡༠	༡༩༩༢	༣	༡༥	གསར་འཕྲོར་པ་ཁག་གཅིག་ལ་སྦྱེ་བ་ འི་བཀའ་སློབ།	༡༥༢
༡༡	༡༩༩༢	༣	༢༩	པོད་ནས་རྒྱ་གར་དུ་གཉེན་འབྲུད་དུ་ འཕྲོར་པ་མི་གྲངས་བདུན་རྒྱ་སྟོར་ལ་ སྦྱེ་བའི་བཀའ་སློབ།	༡༥༣
༡༢	༡༩༩༢	༩	༡༣	པོད་འཕྲོར་ཁག་གཅིག་ལ་སྦྱེ་བའི་ བཀའ་སློབ།	༢༠༢
༡༣	༡༩༩༢	༦	༡	པོད་ནས་འཕྲོར་པ་ཁག་གཅིག་ལ་སྦྱེ་བ་ འི་བཀའ་སློབ།	༢༡༠

ཨང་	ལོ་	ཟླ་	ཚེས་	བཀའ་སློབ་གནང་ཡུལ།	ཤོག་གྲངས་
༡༩	༡༩༩༢	༧	༤	པོད་ནས་འཕྲོར་པ་ཁག་གཅིག་ལ་ སྦྱེ་བའི་བཀའ་སློབ།	༢༡༤
༡༥	༡༩༩༢	༧	༣༠	པོད་ནས་གཉེན་འབྲུད་དུ་འཕྲོར་པ་ བརྒྱ་རྒྱུ་ཚམ་ལ་སྦྱེ་བའི་བཀའ་སློབ།	༢༢༢
༡༦	༡༩༩༢	༡༠	༡༠	པོད་ནས་གསར་འཕྲོར་བདུན་ཅུ་ཚམ་ ལ་སྦྱེ་བའི་བཀའ་སློབ།	༢༢༥
༡༧	༡༩༩༢	༡༠	༢༡	པོད་ནས་གསར་འཕྲོར་ཁག་གཅིག་ལ་ སྦྱེ་བའི་བཀའ་སློབ།	༢༢༧
༡༨	༡༩༩༢	༡༡	༥	པོད་ནས་འཕྲོར་པ་མི་གྲངས་བརྒྱ་ཅུ་ རྒྱུ་ཚམ་ལ་སྦྱེ་བའི་བཀའ་སློབ།	༢༣༤
༡༩	༡༩༩༢	༡༡	༢༡	འབྲི་གྲང་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་གི་གཞུག་ ལག་ཁང་སློབ་ཁྱེད་མང་དུ་སྦྱོར་སྦྱོར་ ལ་དུགས་སོགས་ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱད་ མི་མང་དང་། པོད་ནས་གསར་འཕྲོར་ བ་བཅས་མི་གྲངས་ལྔ་སྟོང་བརྒྱ་ལ་བར་ སྦྱེ་བའི་བཀའ་སློབ།	༢༤༩
༢༠	༡༩༩༢	༡༢	༤	པོད་ནས་གསར་འཕྲོར་པ་ཁག་གཅིག་ ལ་སྦྱེ་བའི་བཀའ་སློབ།	༢༥༥

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༣ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༢༧ ཉིན་དོར་གདན་དུ་གསུང་འཕྲོར་
བོད་མི་རྒྱལ་ལ་སྐྱེལ་བའི་བཀའ་སློབ།

བོད་གངས་ཅན་གྱི་སྤྱི་བདེ་སྐྱོད་ལ་ལམ་གཉེན་འཕྲད་དུ་ཁྱེད་རང་ཚོ་གང་
ལ་གང་འཚམས་འཕྲོར་ཡོད་པ་རེད། ཁ་སྐྱོད་ལ་ཚོ་སྐྱེལ་འཕྲད་བྱུང་བར་
ང་རང་དགའ་པོ་བྱུང་། ང་རང་ཚོ་ཚང་མ་འཕགས་པ་སྐྱེན་རས་གཟིགས་ཀྱི་འདུལ་
ཞིང་། ནང་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་ཚོས་ཐོག་པ་ཆེ་ཆུང་སྐྱེལ་དང་བཅས་པ་སློབ་ཐོབ་སྐྱོ་
ཅད་ནས་སྐྱེན་སྐྱེས་ཚོགས་པ་ཡོད་པའི་ཡུལ་འདི་འདྲ་ཞིག་ལ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན་ཡང་།
བར་ལམ་ང་རང་ཚོ་སྐྱེ་མཁུན་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྒྱུན་པས་བོད་ཚོ་ལ་ཁ་གསུམ་གྱི་
ས་ཁུལ་ཡོངས་སུ་རྒྱུ་གསུམ་པར་རྒྱལ་བའི་བརྟན་པ་མིང་གི་སྐྱེལ་མ་ཅམ་དུ་གྱུར།
སངས་རྒྱལ་གྱི་བརྟན་པ་ཉམས་དམས་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། ང་རང་ཚོ་སེམས་ཅན་
སྐྱེ་འགོ་མཐའ་དག་གྱུང་དངོས་གནས་དྲང་གནས་བཀའ་སློབ་མཉམ་གཅོད་ཀྱི་
སྐྱེལ་བཟུལ་མང་པོ་ཞིག་ལོ་དེ་དག་གི་རིང་ལ་སྤོང་དགོས་བྱུང་བ་རེད། འོན་ཀྱང་
བར་ལམ་ནས་གནས་ཚུལ་སྐྱེན་བྱུང་བཟུང་དུ་སྐྱིན་པ་འདི་གཏམ་བཟང་རེད། ཡག་
པོ་རེད། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ནང་ལྟར་མན་བྱུང་མ་སྤོང་བའི་དུས་ཚོད་
གཉེན་འཕྲད་འདི་འདྲ་ཞིག་འགྲིམས་པའི་རིང་ལ་ང་རང་ཚོ་བོད་ཕྱི་ནང་ལ་ཡོད་
པའི་བོད་རིགས་མཆིས་སོ་ཚོག་ཚང་མས་རྒྱལ་བའི་བརྟན་པ་ལ་དད་གུས་དང་།
བོད་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ཐོབ་ཐང་ཚོད་ལེན་བྱེད་པའི་སྡིང་རྩོལ་སྐྱོབ་
པ་མེད་པ་བྱས་ཏེ་སློབ་གཟུ་བོར་གནས་པའི་མི་སུ་འདྲ་གཅིག་ཡིན་ན་ཡང་བསྐྱེལ་
པའི་ཡུལ་ཞིག་ལ་གནས་བུལ་པ་རེད། འདི་ནི་ང་ཚོའི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཆེན་གྱི་བྱས་འབྲས་
ཤིག་རེད། གཅོད་བོད་ནང་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཚོའི་མི་མང་གི་སེམས་ཤུགས་སྡིང་རྩོལ་

འགྲན་ཟླ་བལ་བ་དེ་ལྟ་བུར་གནས་ཐུབ་པ་ནི་ཉ་ལས་པ་རེད། དེ་བཞིན་པོད་ཀྱི་སྤྱི་
 ལ་ཡོད་པའི་པོད་པ་ཚོ་ཡིན་ན་ཡང་། པོད་སྤྱིའི་བརྟན་སྲིད་ཀྱི་པོད་དོན་ལ་སྦྱར་
 པའི་ལས་འགུལ་སོ་སོའི་སོ་སོའི་ཐབས་ཤེས་རྣམས་པ་ལ་དཔགས་པའི་གང་ཡོང་ཅི་
 ཡོང་གིས་བརྩམས་ཡོད། དེ་ལྟར་བྱས་པའི་ཡག་རྗེས་ལ་ད་པན་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་སོང་
 རིང་པོད་མི་བཙན་ཕྱོད་པ་རྣམས་བཙན་ཕྱོད་པ་འདྲ་འདྲའི་ནང་ནས་མི་འདྲ་ཙམ་
 ཞིག་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་བརྟན་པའི་མེ་རོ་སྤར་གསའི་རྒྱང་གཞི་གདིང་རྒྱུའི་
 རོག་གང་ལ་གང་འཚམས་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་ཐོན་ཡོད། སྤྱི་ཚོགས་ལ་གལ་ཆེ་ཤོས་
 ཤེས་ཡོན་ཡིན་པས་པོད་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཡོད་པའི་རོག་ལ་དེང་
 ཏུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཡོད་པ། མདོར་ན། སྤྱི་ནང་གི་ཤེས་ཡོན་གཉིས་ལྡན་ཡོང་
 ཐབས་ལ་འབད་ཚེ་ལ་ལུ་གུ་བརྒྱད་དུ་ལོ་ནས་ལོ་བརྒྱད་བྱས་པའི་ཡག་རྗེས་ལ་གྲུབ་
 འབྲས་གང་ལ་གང་འཚམས་ཐོན་ཡོད། དེ་བཞིན་པོད་མི་སྤྱི་བྱིངས་ཀྱི་འཚོ་བ་
 གཞན་གྱི་སྤྱོད་གསོ་ཁོ་ནར་བརྟེན་མི་དགོས་པར་རང་ཉིད་ཀྱི་འཚོ་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་
 ལྷུབ་ལྷུབ་པའི་ཆེད་དུ་ས་ཞིང་སོ་ནམ་གྱི་གཞིས་ཆགས་དང་། བོ་ལས་ཀྱི་གཞིས་
 ཆགས། དེ་མིན་ལས་རིགས་སྤྱི་ཚོགས་པའི་རོག་ནས་གཞིས་ཆགས་བྱས་ཏེ་པོད་
 མི་བཙན་ཕྱོད་པ་ཚོགས་འབྲམ་ཚོགས་བྱིན་ལྟ་བུ་ཙམ་ཡོད་པ་ཡལ་ཆེ་བ་རྣམས་གནས་ཚུལ་
 ལྷག་པ་ལ་དཔགས་པའི་ཡག་ཐབས་ཚོད་བྱས་ནས་བསྐྱེད་ཡོད། ད་དུང་ཡང་སྟོང་
 ལྷག་ཁ་ཤས་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་འཚོ་བ་གདེང་འཁེབས་མ་ཐུབ་པར་ལུས་ཡོད། ང་
 ཚོ་བྱས་པའི་གནས་སྟངས་འདི་འདྲ་ཞིག་རེད།

ད་ལྟ་པན་ང་རང་ཚོའི་བརྟན་སྲིད་ལ་གོད་ཆགས་བྱུང་བ་འདི་དག་ང་རང་
 ཚོ་སྤྱི་མཐུན་གྱི་བསྐྱེད་ནམས་དམན་པའི་རོག་ནས་བྱུང་བར་བརྟེན་ཚང་མས་བསྐྱོད་

རམས་གསོག་པ་དང་ཆབས་ཅིག ང་ཚོ་གཞིས་བྱས་པོད་མི་ཡོངས་སྤྱི་ཚོགས་
 པ་དམ་ཚིག་མདུད་རྒྱ་མི་སྣོད་པའི་སྟངས་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་རོག་ཐང་ཚོད་ལེན་བྱེད་
 བཞིན་པ་འདི་རིམ་པས་རིམ་པས་བདེན་མཐའ་གསལ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། ང་
 ཚོས་ས་རོལ་པོ་ལ་དགུ་ཁ་གཏད་ཀྱིས་གཞོད་ལན་གཞོད་འཇལ་བྱས་ན་བདེན་པའི་
 མཐའ་གསལ་ཡང་སྤྲུགས་བཙན་པ་ཞིག་ཡོང་གི་མ་རེད། ངས་དྲག་པར་བཤད་
 ཀྱི་ཡོད། ཁོང་ཁོས་ཁོང་ཁོ་འཛོམས་མི་ཐུབ། དཔེར་ན། མེ་ཆུས་གསོད་དགོས་
 པ་མ་གཏོགས། མེས་མེ་གསོད་མི་ཐུབ། དཔེད་བཞིན་དུ་ང་རང་ཚོས་ཞེ་སྤང་
 གིས་ཞེ་སྤང་འདུལ་མི་ཐུབ་པས། ཞེ་སྤང་དེ་བྱམས་པ་དང་། སྟིང་རྗེས་འདུལ་
 དགོས་པ་རེད། རྒྱ་པོད་གཉིས་བར་གྱི་སྟོག་ཁྲ་འདི་སྤྱོགས་གཉིས་ཀར་མི་དགོས་
 པ་ཞིག་རེད། ད་ལྟ་བར་དུ་ལོ་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་གྱི་རིང་ལ་ང་ཚོའི་གནས་སྟངས་
 གང་འདྲ་ཞིག་དུ་གནས་ཡོད་དམ་ཟེར་ན། རྒྱ་མིའི་ངོས་ནས་མ་ཡོད་ཡོད་ཚུལ་
 དང་། མ་ཡིན་ཡིན་ཚུལ། གང་ལྟར་རལ་པ་ལྟན་པས་མ་ཞེས་པ་ནང་བཞིན་
 ཉམ་བརྒྱན་ག་ལྟག་བཤད་ནས་སྟོད་དགོས་པ་དང་། ང་རང་ཚོ་པོད་པར་ཆ་བཞག་
 ན་ལྷག་བསྐྱེད་དེ་ལྟ་བུ་མུངས་ནས་མི་ཚོ་སྤྱོད་དགོས་པ་ཞིག་ཆགས་པ་རེད། ད་
 ཚོ་རྒྱ་མིའི་ངོས་ནས་དངོས་རོག་བདེན་འཚོལ་གྱི་སྲིད་བྱས་བཟུང་ནས་དེང་རབས་
 ཅན་ལ་བརྒྱུར་གྱི་ཡིན་ཟེར་བ་དེ་རྣམས་ཆེན་རེད། རྒྱ་མཚན་ལྡན་པ་རེད། ཡང་
 དག་པ་རེད། པོད་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཁོ་རང་ཚོ་རྒྱ་ནག་རང་གི་ནང་ལ་ཡང་ད་
 ལྟ་པན་ཆད་མ་ཡོད་ཡོད་ཚུལ་དང་། མ་ཡིན་ཡིན་ཚུལ་ག་ལྟག་བཤད་པས་ཁྲུངས་
 འབྱོལ་ཐབས་མེད་པ་མེད་པས་གྲུབ་པ་ཡིན་སྟབས། ལྟར་པན་གྱི་ནོར་འབྲུལ་ལ་
 ངོས་འཛིན་དང་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ནས་བཙན་བརྒྱུར་གཏོང་གི་ཡོད་པ་སོགས་དེང་

སང་རྒྱ་ནག་རང་གི་ནང་ལ་འགྲུང་བ་ཆེན་པོ་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་རེད། གནས་ཚུལ་
དེ་གཞི་ལ་བཞག་ནས་རྒྱ་མིའི་དོན་ཅུང་ཙམ་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་བྱས་པ་ལྟར། རའི་
དོན་ནས་ཀྱང་རྒྱ་མི་ལ་འབྲེལ་བ་བྱས་པ་ཡིན། ར་ཚོ་ཤོད་རྒྱའི་བར་གྱི་ཚོད་རྒྱུ་
འདི་དག་གཞི་དང་དང་གཞི་དང་བཞུག་ནས་སྐད་ཆ་བཤད་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། རྒྱ་
མཚན་བཤད་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས། ར་ཚོས་རྒྱ་མིའི་མདུན་ལ་བཤད་
མ་རྒྱས་པར་རྒྱ་བ་བཤད་ཤེད་དགོས་པ་ཅུ་བ་ནས་མིན་སྟབས་རྒྱ་མིས་རྒྱུ་སྟེ་མཐུད་
ནས་ཡོང་སྟབས་ལ་ར་ཚོས་སྟོབས་པ་དང་བཅས་རྒྱ་མི་ལ་འབྲེལ་བ་བྱས་པ་ཡིན།
པེ་ཅིང་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་བྱས་ཤེས་ཤོད་ལ་བཞུག་སྟེ་རིམ་པ་གསུམ་ཕྱིན་
པ་དང་། ད་དུང་ལྷ་མཐུད་བཞུག་སྟེ་ལ་འགྲོ་བྱུང་པའི་འཆར་གཞི་ཡོད། རྒྱ་མིའི་
དོན་ནས་ལག་ལེན་འཁེལ་བྱུང་བའི་ཡོད་མེད་མི་ཤེས་ཀྱང་། བདེན་པའི་གནས་ཚུལ་
ཅད་གཅོད་བྱས། དེ་གཞི་ལ་བཞག་པའི་སྲིད་བྱས་པ་ལྷན་དུ་རྒྱའི་བསམ་སྟོན་གཏོང་
བའི་ནམ་འགྲུར་ཐོན་པ་དེ་ཡག་པོ་རེད། ར་ཚོའི་གནས་ཚུལ་འདི་ཤོད་མི་སེལ་ལ་
དུག་གི་བདེ་བ་རྒྱུག་བསལ་ལ་ལྷག་པ་ཞིག་རེད། རྒྱ་མིས་ཤོད་བཅིངས་བཀོལ་
གཏོང་བར་ཡོང་བ་ཡིན། བདེ་སྲིད་སྲིད་དུ་ཡོང་བ་ཡིན་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ར་
ཚོར་བདེ་སྲིད་མེད་པར་རྒྱུག་བསལ་སྲུངས་ནས་སྲིད་དགོས་པ་འདི་ར་ཚོས་ཁྲིམས་
འགལ་གའེ་བྱས་ཡོད་དམ། འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་ནང་ནས་ར་ཚོས་གཞན་དང་
མི་འདྲ་བའི་རྒྱུག་བསལ་སྲུངས་ནས་སྲིད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ནམ། ར་
ཚོ་ཡང་མི་ཡིན་པས་འཇམ་བུ་སྲིད་འདིའི་སྐང་ལ་མི་སྲུ་ཡིན་ན་ཡང་། སོ་སོ་རྒྱུག་
བསལ་གྱི་མནར་ནས་ཡོད་པ་མེལ་ཐབས་ཤེད་རྒྱའི་ཐོབ་ཐང་མི་ཚང་མར་ཡོད་
པ་རེད། དེ་ལ་མི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། ཤེས་ཡོན་ཡོད་མེད། འཇམ་བུ་སྲིད་

གར་རྒྱུ་བྱི་དབྱེ་བ་མེད་པ་ཚང་མ་གཅིག་གྱུར་རེད། ཤོད་མི་སེལ་ལ་དུག་ལ་ཁ་
ཡོད་ལག་ཡོད་ཀྱི་བདེ་སྲིད་ཅིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་བསྐྱུ་བ་རྒྱའི་དོན་དུ་ཤོད་
རང་དབང་དང་། ཤོད་རང་བཅོན་གྱི་སྐད་ཆ་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། རྒྱ་
མི་ལ་མ་དགའ་ནས་བཤད་པ་མིན། རྒྱ་མིས་མིང་བཅིངས་བཀོལ་བཏགས་ནས་
དོན་ལ་རྒྱུག་བསལ་འབྲེལ་ཡོང་བ་ཡིན་སྟབས་རྒྱུག་བསལ་དེ་ལྱོད་འདོད་མི་འདུག
རྒྱ་མིའི་འོག་ལ་སྲིད་འདོད་མེད་ཅེས་སྐད་རྒྱག་དགོས་པ་འདི་རྒྱ་མིས་བཟོས་པ་རེད།
བྱམས་པོ་རྒྱ་མིས་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཁྱུང་པར་གང་ཡང་མི་འདུག ད་ཆ་ཤོད་པའི་
དོན་ནས་སྐད་ལོག་གང་འདྲ་ཞིག་རྒྱག་དང་མི་རྒྱག་རྒྱ་མིའི་ཤེད་སྲུངས་ལ་རག་
ལས་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་མིས་རྒྱ་མཚན་ལྡན་པ་ཞིག་དང་། དེས་གནས་དྲང་གནས་
བསམ་སྟོན་མ་ནས་བཏང་ན་འགྲིགས་འགྲོ་གི་རེད། དེ་འདྲ་མིན་པར་རྒྱུག་པ་ལྷུ་
རྒྱུགས་དང་། རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་དམ་ཤེད་བྱས་པ་ཡིན་ན་སྲིད་ཆད་མ་འགྲིགས་
པ་རེད་ལ། ད་དུང་ཡིན་ན་འང་འགྲིགས་ཀྱི་མ་རེད། ད་ཆ་གནས་ཚུལ་གང་འདྲ་
ཞིག་ཆགས་དང་མི་ཆགས་ཟེར་བ་འདི་རྒྱ་མིའི་དོན་ནས་འགྲོ་བ་མིའི་བསམ་སྟོན་དང་
ལྡན་པའི་སྲིད་པ་བཟང་པོ་ཞིག་དང་། དྲང་བདེན་རྒྱ་མཚན་ལྡན་པ་ཞིག་བྱས་དང་
མ་བྱས་ལ་རག་ལས་པ་ཡོད། སར་སྲིགས་ནས་དྲང་བདེན་ཞིག་བྱས་པ་ཡིན་ན།
ར་ཚོས་གཤེས་ཀ་སྟོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པ་མ་རེད། གཤེས་ཀ་སྟོག་འདོད་མེད།
རྒྱུར་དྲང་བདེན་བྱས་ན་སར་དྲང་བདེན་ལོས་ཤེད། རྒྱུར་དྲང་བདེན་མིན་པར་
དམ་པ་བཤད་ན་དམ་པའི་འོག་ལ་འགྲོ་དགོས་དོན་མེད། ད་རྒྱའི་གནས་ཚུལ་འདིའི་
འོག་ལ་ར་ཚོའི་བསམ་སྟོན་གཏོང་སྲུངས་དང་ཤེད་སྲུངས་འདི་འདྲ་ཡིན།

ད་རིང་འདིར་ཤོད་ནས་ཡོང་མཁན་དང་། གཞིས་བྱེས་ཤོད་མི་མང་པོ་ཞིག་

རུབ་རུབ་བྱུང་བ་རེད། ར་ལ་པོད་སྐྱི་པའི་དོན་དག་གི་འགན་ཁུར་ཡོད་སྐབས། ར་
 ར་རང་ཚོའི་གནས་ཚུལ་འདི་འདྲ་ཡིན་ཞེས་དེ་སློང་བྱས་ན་བསམ་པ་དྲན་བྱུང་། རས་
 ཚོས་བཤད་པའི་ཞོར་ལ་ཚབ་སྲིད་འཚང་ག་བརྒྱབ་པ་མིན། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་
 བོད་མི་ཚོས་ཤེས་དགོས་པར་བརྟེན་བཤད་པ་ཡིན། བྱེད་རང་ཚོ་གཉེན་འཕྲད་ལ་
 ཡོང་མཁན་ཚོ་བོད་ལ་སར་ལོག་རྗེས་ཚང་མས་བརྟེན་པས་གཞུང་བསྐྱར་སྟེ་མཐའ་
 གསལ་བ་ཞིག་ཕྱེད་དགོས། དགའ་མིན་དགའ་ཐོག་ཕྱེད་མི་རུང་། ར་མི་ལ་ཡང་
 ཁོང་ཁོ་དང་འཁོར་འཛིན་ཕྱེད་མི་རུང་། རྒྱུར་བཏང་བསམ་མོ་ཡག་པོ་ཞིག་བཏང་
 བ། ར་མིས་ལག་པར་མེ་མདའ་འཁྲུང་ཏེ་རང་ཚོར་བཙན་དབང་ཕྱེད་པ་འདི་ལྷགས་
 བསམ་དང་། ཤེས་ཡོན་ཅུ་བ་ནས་མེད་པས་སྐྱོ་མཚོངས་རྒྱག་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱེད་སྐྱེད་ས་
 ཤིག་རེད། དངོས་གནས་དྲང་གནས་སྟིང་རྗེ་བའི་ཡུལ་རེད། ར་རང་ཚོའི་དོས་
 བས་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྲུར་བཟང་པོ་བསྟན། ར་ག་འཇམ་པོ་བཤད། ཤོགས་པའི་འདྲ་
 ཤེས་བཅག་སྟེ་མཐུན་གཤིབས་ཕྱེད་དགོས། ར་རང་ཚོའི་གནས་ཚུལ་འདི་བདེན་
 པ་དང་། ར་མཚན་ཡང་དག་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་པས། རེས་པས་བདེན་མཐའ་གསལ་
 ཐུབ་པ་ཡོད་རྒྱ་རེད། ཚང་མས་དེ་སེམས་ལ་བཅངས་དགོས།

ར་རང་ཚོས་མིག་གིས་མཐོང་བའི་ཐབས་ཤེས་བྱས་པ་དེ་དང་ཚབས་ཅིག
 མིག་གིས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱོགས་ནས་རང་ཚོས་བསོད་ནམས་གསོག་དགོས། བསོད་
 ནམས་ལྡན་པའི་མི་ཡི་བསམ་པ་ནམས་ཀྱང་འགྲུབ་གསུངས་པ་རེད། བསོད་ནམས་
 མེད་ན་ཐབས་ཤེས་ཟབ་པོ་ཇི་ལྟར་བྱས་ན་ཡང་ལམ་འགྲོ་མི་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་ར་རང་
 ཚོའི་མཐོང་ཚོས་ལ་ཡོད་པ་ལྟར་རེད། བསོད་ནམས་གསོག་རྒྱའི་ཐབས་ཤེས་གཙོ་
 པོ་ཤོད་དུ་ལབ་པ་བཞིན། དུས་རྒྱན་དུ་སེམས་བཟང་པོ་བྱས། དེའི་ཐོག་ལ་ར་རང་

ཚོར་དམིགས་བསལ་གྱི་ལས་འབྲེལ་ཡོད་པའི་འཕགས་པ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་ལ་
 གསོལ་བ་བཏབ། འཕགས་པ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་དང་། ཡོན་ཏན་
 དྲན་པའི་སྒོ་ནས་མ་ཁི་ཡག་པོ་བགྲངས། དེའི་ཐོག་ལ་སྐབས་བབས་དུས་བབས་སློབ་
 དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། རས་ཁ་ས་ཁ་ཉིན་ལུང་
 བཏོན་པའི་སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེའི་གསོལ་འདེབས་དེ་དང་། འཕགས་པ་སྐྱུན་རས་
 གཟིགས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་བྱིན་རླབས་བསྐྱེད་ཡག་ཆེ་རབས་རྗེས་འཛོལ་གྱི་སྒོ་ནས་ལམ་
 དེ་ཚོའི་གསལ་ཡང་ཡང་བཏོན་ཏེ་གདུང་བྲགས་དྲག་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་ན་ཕན་ཐོགས་
 ཡོང་གི་རེད། དེ་བཞིན་དུ་མ་སྐྱེད་བསོད་ནམས་ངས་བརྟེན་པ་དེས་པོད་གངས་
 ཅན་རྗེ་དང་གྱི་དཀར་ཕྱོགས་སྐྱོང་བའི་རྣ་སྐྱེད་དེ་ཚོར་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་
 བཟོ་འདྲ་པོ་འདུག དེང་སང་བྱེད་རང་ཚོ་བོད་ནས་ཡོང་མཁན་ཁ་གསལ་བཤད་
 རྒྱ་འདུག་པ་ལྟར། མཚོ་དང་། མཚོ་ཕུ་དེ་འདྲ་ནས་མཚོ་མཇལ་འདྲ་མི་འདྲ་བསྟན་
 པ་འདྲ་པོ། ཡུལ་ལྷ་གཞི་བདག་གནས་ས་དེ་འདྲ་ལ་བར་ལམ་རྒྱ་དང་། ཤིང་རྣམས་
 བས་ཉམས་ཀྱང་ཕྱིན་པ་དེ་ཚོ་དེང་སང་ལྟར་བཞིན་འཕེལ་རྒྱས་ཡོད་གི་ཡོད་པ་ཕྱིད་
 ར་རང་ཚོ་ཁ་གསལ་གྱིས་དངོས་སུ་མཐོང་འིགས་བྱུང་འདུག གང་ལྟར་མ་སྐྱེད་བསོད་
 ནམས་བརྟེན་པའི་རྒྱུན་བྱས་ཏེ་སྐར་པོད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཤོད་མ་རྣམས་ཀྱིས་
 བཀའ་བསྐོས་གཉེར་གཏད། ལས་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དཀར་ཕྱོགས་
 སྐྱོང་བའི་སྐྱེད་མཚོ་དུ་འཕང་བསྟོད། མི་དང་འདྲ་བར་སྟིང་སྟོབས་སེམས་བྲགས་
 གསལ་དུ་སྐྱེད། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་ར་རང་མོ་མོའི་རྣམས་ལ་དཔགས་པའི་ཞི་
 རྒྱས་དབང་དྲག་གི་འཕྲིན་ལས་བསྐྱབས་དང་སྐྱབ་བཞིན་པ་ཡིན་པས་མ་སྐྱེད་
 བསོད་ནམས་དེ་ཡང་ཡང་བཏོན། དེའི་ཐོག་ནས་སྒོ་ནས་ལམ་ཡག་པོ་བརྒྱབ་ན་ཕན་

གྱི་རེད། དེ་ཚོ་ཚོས་ཁ་སྐོར་མཁུ་ལས་ཀྱི་འབྲས་ཁས་ལེན་མཁུ་ཚོའི་བསོད་
ནམས་གསོག་པའི་ཐབས་ཤེས་དང་ཁེ་ཕན་ཡིན། དེ་ལྟར་མཐོང་བའི་གནས་ཚུལ་
དང་། མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀའི་སྐྱེད་ནས་འབད་
ཚོལ་སྤྲུལ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ན་བདེན་པའི་མཐོང་གསལ་ལ་ནས་ཤོད་གངས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་ས་
ལ་རྒྱལ་བའི་བརྟན་པ་སྐྱར་ཡང་སྐྱར་བཞིན་དར་ཐུབ་པ་དང་། དེ་ཅུ་ལྟ་མ་ཟེང་
མ་འོངས་པའི་ཤོད་དེ་བདེ་སྐྱོད་དང་ལྡན་པའི་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོང་ཐུབ་པའི་རེ་བ་ཚེན་
པོ་ཡོད། ཚང་མས་འབད་ཚོལ་རྒྱུ་ཐུག་བྱེད་དགོས།

ད་ལྟ་བར་དུ་ང་རང་ཚོའི་མི་མང་པོ་ཞིག་དུས་མ་ཡིན་པའི་འཆི་རྒྱུན་གྱུར་
ཡོད། ཁ་གསལ་དམག་སར་གི་བ་དང་། འགའ་གསལ་བརྒྱུད་བདེ་ག་འཐབ་འཛིངས་
འོག་ལ་གི་བ། ཁ་གསལ་སྤྱོད་གི་བ་རེད། ཁ་གསལ་སྤྱོད་བསྐྱེད་དང་། དངངས་
སྤྱོད་མ་བཟོད་པས་རང་གི་རྒྱུ་དགོས་པ་གྱུར་ཡོད། ང་རང་ཚོའི་འདས་པོ་དེ་དག་
གི་ཆེད་དུ་གནས་མཚོག་འདྲིར་ན་ནིང་ཡང་ངས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་སྤོན་ལམ་བརྒྱུ་
པ་ཡིན་ལ། ད་ལམ་ཡང་ང་རང་ཚོས་ཚོས་ཉན་བཤད་བྱས་པའི་དགོ་བའི་ཚུ་བ་འདྲིས་
སྤྱིར་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཉམ་ཐག་ཐམས་ཅད། ཡང་སྤོས་ང་རང་ཚོ་
ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཤོད་འབངས་སེམས་ཅན་ད་ཕན་རྒྱུན་རན་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་འོག་
ནས་དུས་མ་ཡིན་པའི་འཆི་རྒྱུན་གྱུར་བའི་འདས་པོ་དེ་ནམས་དང་། ད་ལྟ་འཚོ་ཞིང་
གནས་པའི་མི་མང་སྣོ་ཆས་གྱི་བཅུད་མི་ལྡང་བ་དང་། ངལ་ཚོལ་གྱི་འོག་ནས་ལུས་
བྱུངས་ཤོར་ཉེ་གསལ་གཅོང་ཉམ་ཐག་ཆགས་པ། ལོ་གཞིན་ཡིན་ཀྱང་ཁ་ཡི་སོ་བྱེད་
པ་དང་། ལུས་པོ་རུས་པར་པགས་གཡོགས་ལྟ་བུར་གྱུར་པ། སྤྱི་བོད་གདོང་མདོག་
ཉམས་པ། འདས་གསོན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྱི་ཆེད་དུ་ང་རང་ཚོས་དགོ་བའི་ཚུ་

བ་ཅི་བསགས་པ་འདི་དག་ཁོང་ཚོའི་ཆེད་དུ་བསྐྱོ་བ་དང་། སྤོན་ལམ་ཡག་པོ་རྒྱུ་
དགོས། ངས་ཀྱང་སྤོན་ལམ་དེ་ལྟར་རྒྱུ་གི་ཡིན། བྱེད་རང་ཚོས་ཀྱང་དེ་དང་
མཐུན་པའི་སྤོན་ལམ་ཡག་པོ་རྒྱུ་གི་ཡིན་ན་དེའི་ཚོད་གྱིས་ཕན་ཐོགས་ཡོང་གི་རེད།
ད་ལམ་འདྲིར་གནས་མཚོག་བྱེད་པར་ཅན་དེ་རྗེ་གདན་ལ་ཁ་སྐོར་ཕན་ཆད་ཉེ་མ་བཞིའི་
རིང་ཚོས་འབྲེལ་བྱས་པ་དང་། ད་རིང་ཉིན་ལྔ་པ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་སྤོན་སེམས་
དམ་བཅའ་ཅན་བཅས་ཚང་མ་ཐོག་མཐོང་བར་གསུམ་དུ་དགོ་བ་དེ་ཅང་ཡག་པོ་བྱུང་
སོང་། ང་རང་ཡང་དགའ་བོ་བྱུང་། འདྲིར་གྱ་སྤྱོད་བྱེད་མཁུ་ཚང་མ་ལ་ཐུགས་
རྗེ་ཆེ་ཟེར་གྱི་ཡིན། འདི་གི་འོག་ནས་འཛིན་དགོ་སྤོད་ལགས་འདྲིར་སྤོབས་པའི་རྗེས་
ལ་གང་ཅིའི་ཐོག་དོ་སྤོད་བྱས་ཉེ་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་པ་རེད། ཁོང་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་
ཟེར་རྒྱུ་ཡིན། དེ་བཞིན་འདྲིར་ཉམས་གསོ་བྱེད་མཁུ་ཚོ་དང་། ཞལ་འདེབས་ལུས་
མཁུ་ཚང་མས་བསོད་ནམས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་བསགས་པ་དེ་ཅང་ཡག་པོ་རེད། ཐུགས་
རྗེ་ཆེ་བྱ་གི་ཡིན། མ་འོངས་པ་ལ་ཡིན་ན་ཡང་ང་ཚོ་ཡང་ཡང་འཛོམས་ཐུབ་གྱི་རེད།
བསོད་ནམས་རྒྱས་ན་བྱ་བ་ལམ་འགྲོ་ཡོང་གི་རེད། ང་རང་ཚོ་བསོད་ནམས་འཕེལ་
ཉེ་བྱ་བ་ལམ་འགྲོ་ཡོང་རྒྱུའི་འགོ་རྒྱུགས་ཡོད། ག་ལེ་ག་ལེར་རིམ་བཞིན་རིམ་བཞིན་
བསམ་དོན་རྒྱུན་གྱིས་འགྲུབ་ཡོང་གི་རེད། ཚང་མ་སྤོད་པོ་དང་བག་ཐབས་པོ་བྱེད་
དགོས། ཞེས་སྤྱུལ། །།

། ལྷོ་ལོ་ ༡༧༥༣ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་པོ་ད་ནས་གསར་འཕྲོད་
ཁག་གཅིག་མཉམ་ན། གསུང་པར་ཐོག་རྩལ་པའི་བཀའ་ལློང་།

ང་རང་ཚོའི་ལུང་པའི་གནས་རྒྱལ་གྱི་ཐོས་བྱུང་རྗེས་ང་རང་དགའ་པོ་བྱུང་།
དེང་སང་སྲིད་བྱུས་གྱུ་ཡངས་ཀྱི་འོག་ནས་སྤོང་བུའི་གནས་རྒྱལ་དྲག་ཏུ་འགྲོ་གི་ཡོད་
པ་འདྲ། དེ་ཚོ་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་རེད། ཚང་མས་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་ལ་དད་
ཞེན་འབྱུང་བ་མེད་པ་དང་། རང་རིགས་ལ་རྒྱ་རྒྱུག་མེད་ཡོད་པ་ཡག་པོ་རེད། དེ་
རིང་ངས་རྒྱ་དེ་ལོར་གྱི་ནང་དུ་ཁྱེད་རང་ཚོར་འཚམས་འབྲེན་བཤད་གྱི་ཡོད། དང་
པོར་ང་རང་ཚོ་ཚང་མ་རྟོན་པ་བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱུ་སློང་འཇུག་ལྟར་འབྲངས་ཡིན་
ལྟ་བུ། རྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་མཚན་ལྟགས་ཀྱི་བསྐྱེད་ལུང་ཞིག་ཕྱེད་གྱི་
ཡིན། རྟོན་པ་བཀའ་དྲིན་ཅན་འདི་བཞིན་རྣམ་འདྲན་རྟོང་གི་ནང་ནས་བརྒྱ་དཀར་
པོ་རྒྱར་ཁྱེད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་རེད། ཁོང་གི་ཚོས་རྒྱལ་ལ་གཞི་བདེན་
པ་གཉིས། ལམ་ཐབས་ཤེས་གཉིས། འབྲས་བུ་རྒྱ་གཉིས་བཅས་ཞི་ལམ་འབྲས་
གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གསུངས་ཡོད། གཞི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ལོགས་
པོ་ཤེས་དགོས། རང་བཞིན་རྟོང་པ་ཉིད་དང་། རྣང་བརྟེན་འབྲེལ་མི་བསྐྱེད་
དེ་གཉིས་ལྷུང་དུ་འབྲུག་པའི་རྣང་རྟོང་ལྷུང་འབྲུག་དེ་གཞི་ཡི་གནས་རྒྱལ་ཡིན་པ་
རེད། གཞི་ཅད་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ། ཉེན་
འབྲེལ་བཟང་ངན་སྤྲོ་ཚོགས་པ་ཞིག་འབྱུང་བར་བརྟེན། སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་
འདས་ཀྱིས་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་དེན་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ། འཕྲོག་པའི་བདེན་
པ། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཞེས་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པ་རེད། དེ་ཡང་
ང་རང་ཚོ་ཚེ་བམི་ནས་རྒྱུད་པ་སློབ་ཆགས་ལྟོག་སྐྱུར་ཡན་ཅད་ཐམས་ཅད་བདེ་

བ་འདོད་པ་དང་། རྒྱལ་བསྐྱེད་མི་འདོད་མཁམ་ག་སྟག་རེད། དེ་རྩ་བུའི་མི་འདོད་
པའི་རྒྱལ་བསྐྱེད་དང་། འདོད་པའི་བདེ་བ་དེ་ཡང་རྒྱ་མེད་པ་དང་། མི་མཐུན་
པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར། མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་ཡོང་དགོས་པ་ཞིག་རེད།
ཐོག་མའ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་དེན་པ་གསུངས་པ་རེད། ང་རང་
ཚོས་མི་འདོད་པའི་རྒྱལ་བསྐྱེད་དེ་དག་པོ་ཤེས་པ་བྱས་ཏེ་དེ་རྩ་བུའི་མི་འདོད་པའི་
རྒྱལ་བསྐྱེད་དེ་རྣམས་རྒྱུག་ཐབས་ཕྱེད་དགོས། རྒྱུག་ཐབས་ཕྱེད་པ་ལ་རྒྱལ་བསྐྱེད་
གྱི་རྒྱ་བཅད་དཔུང་ནས་སྤོངས་དགོས་པར་བརྟེན། གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་
པ་གསུངས་པ་རེད། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ཞེས་པ་ནི་ང་རང་ཚོའི་རྒྱལ་བསྐྱེད་འབྱུབ་
ཕྱེད་གྱི་རྒྱ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་ཡིན་པ་རེད། དེ་ཡང་ང་རང་ཚོས་སློབ་
གཙོད་པ་དང་། མ་བྱིན་ལེན། འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ། རྒྱན་དང་ཐ་
མ། ཚིག་རྩལ། དག་འབྲུལ་སྐྱེ་བ། ལོག་ལྷ། གཙོད་སེམས། གནག་སེམས་
བཅས་ལུས་ཀྱི་ལས་རྣམ་པ་གསུམ། དག་གི་རྣམ་པ་བཞི། ཡིད་ཀྱི་ལས་གསུམ་
བཅས་མི་དགོ་བཅུ་པོ་འདི་དག་ང་རང་ཚོར་རྒྱལ་བསྐྱེད་འབྱུང་བའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་
དེ་རྣམས་ཡིན་པས། མི་དགོ་བཅུ་པོ་ཤེས་པ་བྱས་ཏེ་སྤོང་གང་ལྷུབ་ཕྱེད་རྒྱ་ཉ་ཅང་
གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་རྩ་བུའི་མི་དགོ་བའི་ལས་གསོག་པའི་རྒྱུ་ནི་ང་རང་ཚོའི་སེམས་
རྒྱུད་མ་རུང་བ་མ་དུལ་བ། ཆགས་སྣང་གི་རྒྱུན་པས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་
འདྲའི་སེམས་རྒྱུད་མ་དུལ་བ་དང་། ཆགས་སྣང་ནི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པས་ཉོན་
མོངས་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་བརྟེན་ཏེ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བ་ཕྱེད་
རྒྱ་ལོན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ང་རང་ཚོས་སེམས་ཁོང་སྤོང་ལངས་ཏེ་གཅིག་གིས་
གཅིག་ལ་གནག་སེམས་གཙོད་སེམས་དེ་འདྲ་ཕྱེད་རྒྱ་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་ནི་ཉེས་

པའི་ཚུ་བ་རེད། དུས་རྒྱུན་དུ་མཚན་རྒྱུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་མཐུན་པོ་དང་། སེམས་
བཟང་པོ་བྱེད་དགོས། མགོན་མེད་ཉམ་ཐག་རིགས་ལ་འཚོ་གོས་དུག་པ་ཚོས་མགོ་
འདོན་འཚོ་རྒྱུང་དང་རོགས་རམ་བྱེད་དགོས། མིས་མི་ལ་རོགས་རམ་མི་བྱེད་
པར་མིས་མི་ལ་གནོད་འཚེ་བྱས་པ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྟར་འདས་ཀྱི་ཚོས་
དང་འགལ་བ་རེད། བེན་དུ་ཐབས་སྐྱོ་པོ་རེད། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་
པའི་སེམས་བཟང་པོ་བསྐྱེད་ནས་མཚན་རྒྱུན་རོགས་རམ་བྱེད་དགོས། གལ་ཏེ་རོགས་
རམ་བྱེད་མ་ཐུབ་ན་ཡང་གནོད་པ་ནམ་ཡང་བྱེད་མི་རུང་། འདི་ནི་ང་རང་ཚོའི་
ཚོས་ཀྱི་སྡེ་དཔོན་དང་གཞི་ཅ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ལྟར་ལུས་ངག་གི་ཉེས་སྦྱོད་ལས་ཀྱི་
ཀུན་འབྱུང་དེ་ཚོའི་བྲས་སེམས་མ་དུལ་བ་དང་། མ་ཞི་བ་ལས་ལྷུང་། སེམས་
རབ་དུ་མ་ཞི་བ་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལྟར་ཉོན་
མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་དང་། ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་གཉིས་པོ་འདི་རྒྱལ་བསྐྱེད་འབྱུང་བ་
བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་སྦྱོང་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་བསྐྱེད་འབྱུང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དེ་དག་
སྦྱོང་བྱུང་པའི་ཐབས་ཤེས་ཡོད་དམ་ཟེར་ན། ཡོད་པ་རེད། འཁོར་འདས་སྣང་
མེད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱིས་བདགས་པའི་སྦོམས་བྱུང་བ་
ཡིན་པ་རེད། འདི་གཉེན་བཀོད་པ་པོ་གཞན་ཞིག་ཡོད་པ་མ་རེད། འདི་གཉེན་
དགོན་མཚོག་གིས་བཀོད་པ་མ་རེད། གང་ལྟར་ཡང་སྡིང་ང་རང་ཚོའི་སེམས་
དུལ་དང་མ་དུལ་པའི་དབང་གིས་དག་མ་དག་གི་སྣང་བ་འདི་དག་འཆར་ཡོང་གི་
ཡོད་པ་རེད། སེམས་མ་དུལ་བ་དེ་ཡང་སྐྱོ་བྱུང་གི་ཉེས་པ་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས།
སེམས་དང་འབྲལ་མི་རུང་བ་ཞིག་མིན་པ་རེད། ཆགས་སྣང་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་
མོངས་རྣམས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་བརྟན་པ་ཞིག་

ཡིན་ཚེ་བྱ་ཐབས་མེད་ཀྱང་། དེ་འདྲ་མིན། དེར་བརྟེན་ཆགས་སྣང་སྣང་ས་གསུམ་
ཀྱིས་མཚོན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ལ་གཉེན་པོ་བསྐྱེད་ནས་སེམས་དང་བྲལ་བྱུང་བ་
ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། ཉོན་མོངས་ཀྱི་དྲི་མ་སེམས་དང་བྲལ་བྱུང་པའི་མཚོམས་
ལ་སེམས་གཙང་མ་ནམ་པར་དག་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲའི་སེམས་
རང་བཞིན་ནམ་པར་དག་པ་སྐྱོ་བྱུང་གི་དྲི་མ་མཐའ་དག་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཟད་
པ་དེ་ལ་འཁོག་པའི་བདེན་པ་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་ལ། ཚོས་
སྐྱ། ཡོངས་སྐྱ། ལྷལ་སྐྱ་ཞེས་གསུམ་གསུངས་པ་ལྟར། སྦོན་གྱི་རིགས་མཐའ་
དག་གཉེན་པོའི་སྦོམས་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཟད་པའི་གནས་སྐབས་མཐར་
ཐུག་པ་འདི་ལ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་ཟེར། དེ་ནི་ང་ཚོའི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ཡིན་པས་
རང་དོན་ཚོས་སྐྱ་ཟེར། ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་དེ་ལས་གཡོ་བ་མེད་བཞིན་དུ་དག་མ་དག་
གི་གདུབ་བྱེད་པོ་ལ་སྐྱལ་པའི་རོལ་པ་སྐྱ་ཚོགས་ཤར་ཡོང་བ་དེ་ལ་གཞན་དོན་
གཟུགས་སྐྱ་ཟེར་བ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་འཁོག་བདེན་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཚུལ་ལ་ལས་
ཀྱི་བདེན་པ་ཟེར། དེ་ལྟར་འཕགས་པའི་ལས་ཀྱི་བདེན་པའི་ས་ལས་ཀྱི་དོགས་པའི་
ཡོན་ཏན་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོང་བ་ལ། ཐོག་མར་ང་རང་ཚོ་སོ་སོའི་སྐྱོ་བོའི་གནས་སྐབས་
ཀྱི་སེམས་མ་དུལ་བ་འདི་ཐུན་བྱེད་དུལ་དུ་བཏང་ནས། སེམས་ལ་ཡར་རྒྱས་ཀྱིས་
མོས་པ་རིམ་བཟོད་བྱེད་དགོས། དེ་ལྟར་རང་ཚོ་ལས་དང་པོ་པའི་སྐབས་འདིར་
རབ་ལ་དག་ཚུལ་སྦྱོང་གི་སྦོམ་པ་བྱངས། ཁྱིམ་པ་ཡིན་ན་འདྲ་དགེ་བསྐྱེན་དང་།
མ་མཐར་སྐབས་གསུམ་དགེ་བསྐྱེན་ལྟ་བུའི་སྦོམ་པ་དང་ལྟན་པའི་ཐོག་ནས་ཉམས་
ལེན་བྱེད་བྱུང་བ་བྱུང་ན། དེའི་ཚོད་ཀྱིས་ཟབ་པ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནི་ཚུལ་
ཁྱིམ་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ཡིན། ཚུལ་ཁྱིམ་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་གང་ཡང་རུང་བ་དེ་འདྲ་ཞིག་

ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་ཚེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཉིང་རེ་འདྲིན་
གྱི་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འདྲིན་གྱིས་གོགས་བྱས་པའི་ཐོག་
ནས་གཙོ་བོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སློབ་དགོས། དེ་ཡང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
ལམ་བསམ་པ་བཟང་པོ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐོག་ནས་ཞི་ལྷག་ཟུང་
འབྲེལ་གྱི་ལམ་སློབ་དགོས། དེའི་ཐོག་ལ་གསང་སྤྲུལ་དོན་ཐེག་པའི་ལམ་ཉམས་
ལེན་བྱས་ན། གཞན་དང་མི་འདྲ་པའི་རྣམ་པ་ཆེན་པོ་དང་། ལྟོབས་ཆེན་པོ་ཞིག་
ཡོང་གི་རེད། ལྟོན་པ་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྤྲིང་པོ་མདོར་
བསྐྱུས་ན་འགྲོ་སྤངས་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ལྟོན་པ་བཀའ་འདྲིན་ཅན་
གྱི་བཀའ་འདྲིན་དྲན་པའི་སློབ་ནས་ཁྱེད་རང་ཚོ་ཚང་མས་ལྟོན་པ་བཙུག་ལྷན་འདས་
ཀྱི་མཚན་སྤྲུལ་འདི་ཡི་རྗེས་སློབ་བྱ་དགོས། ལོ་ལྷུ་མེ་ལྷུ་མེ་མདུ་ལྷུ་མེ་ཡེ་ལྷུ།
ལན་གསུམ། ལྟོན་པའི་མཚན་སྤྲུལ་འདི་ཡག་པོ་གསོག་ཐུབ་ན་པན་ཡོན་ཆེན་
པོ་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནས་ང་རང་ཚོ་བོད་ཁ་བ་གངས་ཅན་གྱི་ལྷག་པའི་ལྷ་སྐལ་ནི།
རྒྱལ་ཀུན་སྤང་རྗེའི་རང་གཟུགས་འཕགས་མཚོག་སྤྱན་རས་གཟིགས་རེད། དེ་
ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ན་སེམས་རྒྱུད་བཟང་ཏུ་འགྲོ་བས་མཚན། ལྷག་པར་ང་རང་
ཚོ་བོད་གངས་ཅན་པ་ཚོ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་འབྲེལ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་
ཐུགས་རྗེ་བྱིན་རྒྱུ་བས་གཞན་དང་འདྲ་གི་མ་རེད། དེས་ན། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་
གཟིགས་ཀྱི་སྤྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དྲན་བཞིན་པའི་ཐོག་ནས་ཡིག་ཏུ་གཟི་
རྗེས་སློབ་མཛད་པར་ལྷ། ལོ་མ་ཁི་པད་མེ་རྩྭ། ལན་གསུམ། དེ་ནས་ང་རང་
ཚོའི་སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་རྒྱུ་འདི་དུས་བབས་ཀྱི་གནད་འགག་
ཆེན་པོ་ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད་པས། སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་འདྲིན་

དྲན་པའི་ཐོག་ནས་སློབ་དཔོན་གྱི་མཚན་སྤྲུལ་འདི་ཡི་རྗེས་སློབ་མཛོད། ལོ་ལྷུ་
རྩྭ་བརྗེ་གྱུ་རུ་པརྩ་སྤྱི་རྩྭ། ལན་གསུམ། དེ་ནས་འཇམ་མགོན་ཐུ་མ་ཚོང་ཁ་པ་
ཆེན་པོའི་གསོལ་བ་འདེབས་དམིགས་བཙེ་མ་འདི་གཙོ་བོ་རིགས་གསུམ་མགོན་པོའི་
གསོལ་བ་འདེབས་བྱིན་རྒྱུ་བས་ཅན་ཡིན་པས་འདི་ཡི་རྗེས་སློབ་མཛོད། དམིགས་
མེད་བཙེ་བའི་གཏེར་ཆེན་སྤྱན་རས་གཟིགས། འདྲི་མེད་མཁྱེན་པའི་དབང་པོ་འཇམ་
དཔལ་དབྱངས། འབྲུད་དཔུང་མ་ལུས་འཛོམས་མཛད་གསང་བའི་བདག་ཀྱངས་
ཅན་མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱན་ཚོང་ཁ་པ། རྒྱོ་བཟང་བྲགས་པའི་ཞབས་ལ་གསོལ་
བ་འདེབས། དེ་ལྟར་ཚོས་འབྲེལ་དེ་རྣམས་ཀྱི་གནད་དོན་ཁྱེད་རང་ཚོས་སེམས་
ལ་རེས་པ་བྱེད་དགོས། གཙོ་བོ་ད་གིན་གོང་དུ་བཀད་པ་བཞིན། སངས་རྒྱས་
བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཚོས་རྒྱལ་རྣམས་ཡག་པོ་ཤེས་པར་བྱས། ཤེས་པའི་དོན་
རྣམས་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་རྗེ་ཅམ་ཤེས་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་བསམ་སློབ་གོང་
རྒྱ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། ཟབ་པ་ཡོང་གི་རེད། དད་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་
ཡག་པོ་མ་ཤེས་ན། དེ་ཅམ་གྱི་རྣམ་པ་ཆེན་པོ་ཐོན་མི་ཐུབ། ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་ཡག་
པོ་ཤེས་པ་བྱ་རྒྱུ་གིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཡག་པོ་ཤེས་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་རང་གིས་
ཉམས་ལེན་བྱེད་རྒྱ་དང་། གཞན་ལ་བཀད་རྒྱ་གང་ཅིར་སོན་ཐོགས་ཡོང་གི་རེད།
མང་ཚོགས་ཀྱི་ཚོས་ཡག་པོ་མ་ཤེས་པར་དད་པ་ཁོ་ནའི་ཐོག་བྱིན་པ་ཡིན་ན། མི་
ཁ་གསུལ་གྱིས་ཚོས་འབག་ལ་གྱོན་ཏེ་བལྟ་གཞིག་གཏོང་མཁན་དེ་འདྲ་སྤྱི་ཚོགས་རྙིང་
པའི་སྐབས་སུ་བྱུང་ཡོད་ལ། དེང་སང་ཡང་ཡོད་སུས་ཤེས་གསལ་རེད། བསུ་
གཞིག་གིས་འཚོ་བ་བསྐྱལ་ན་ལོག་འཚོ་ཡིན། ལོག་པའི་འཚོ་བས་འཚོ་མི་བྱ། ཚོས་
ཀྱི་འཚོ་བས་འཚོ་བར་བྱ། ཞེས་བཀའ་གདམས་རིན་ཆེན་འབྲེང་བའི་ནང་གསུངས་

ཡོད། ཚོས་འབག་ལ་ཤྲོན་ཏེ་བཟུ་གཞིག་གཏོང་བཞི་བརྒྱན་པ་ལ་མ་འབྲིན། དམ་
 པའི་ཚོས་དང་འགལ་བ། ཉེས་པ་ཚེན་པོ་ཏ་ཅང་ཐབས་སྐྱུག་ཡིན་པས་དེ་འདྲར་
 མ་སོང་བ་བྱེད་དགོས། དེས་ན་ཚོས་ཡག་པོ་ཤེས་དགོས། ཚོས་ཀྱི་ཙ་བ་ཐན་
 སེམས་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས། ཚང་མ་མཐུན་པོ་བྱེད་དགོས། མཐུན་པོ་བྱུང་ན་
 སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཡིན་རུང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆབ་སྲིད་ཡིན་རུང་། མདོར་ན་ཁྱིམ་
 ཚང་ནང་བཅས་པ་མཐུན་པོ་ཡོང་བ་འདི་ནི་བདེ་སྲིད་ཀྱི་ཙ་བ་རེད། ཚོས་ལུགས་
 ཀྱི་འཕྲུལ་འབྲེར་དང་། ལུང་ཚན་གྱི་སློབ་སྲིད་ལེ་ལྟོ་ལྟོ་རུང་། གཅིག་གིས་
 གཅིག་ལ་མཐོ་གོ་ཚོན་ཐུག་དོག་དང་། རྩེ་ཤོག་དཔུང་སྐྱིག་པ་བཅས་བྱས་ན། རང་
 ཉིད་སྲིད་པོ་ཡོང་གི་མ་རེད་ལ། སྤྱི་ཚོགས་ནང་བག་ལེབས་ཡོང་གི་མ་རེད། འཇུག་
 ཤོར་འགོ་གི་རེད། དེར་བརྟེན་པོད་མི་ཚང་མ་མཐུན་པོ་བྱེད་དགོས།

ཡང་དེང་སང་གྱུ་ཡངས་སྤྱན་བྱ་བོ་བ་པའི་སྐབས་འདིར་བག་ཡངས་ནས་
 གཡེང་ཉི་མ་གང་འཁྲིལ་བྱས་ན་སྐྱུགས་ལ་ཤྲོང་རག་གི་རེད། ཚང་མས་སྐབས་
 བབ་ཀྱི་ལས་དོན་གང་ཅིར་རུར་བརྟེན་དང་། སློབ་སློབ་ཐོག་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས།
 རྒྱག་པར་བོད་མི་རིགས་ཀྱིས་བོད་ཡིག་མ་ཤེས་ན་ཤིན་ཏུ་ཐབས་སྤྲོད་དང་དོ་ཚོ་
 པོ་རེད། བོད་རིགས་ཡིན་ནོ་ཅོག་གིས་རང་གི་རིག་གཞུང་ཡག་པོ་ཤེས་དགོས།
 རང་གི་རིག་གཞུང་ཤེས་པ་ལ་རང་གི་སྐད་ཡིག་བརྒྱད་ནས་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་
 རྟེན་པོད་ཡིག་ལ་སྐྱུངས་བརྟེན་དང་། དོ་སྣང་བྱ་བ་ཏུ་ཅང་གི་གལ་ཚེན་པོ་རེད།

ལུ་ལ་གྱི་ནང་གཅང་སྐྱེ་འཕྲོད་བརྟེན་ལ་དོ་ལྷར་བྱེད་དགོས། ཏུས་རྒྱན་
 རྩན་ནས་གཅང་སྐྱེ་འཕྲོད་བརྟེན་ཡག་པོ་བྱུང་ན། ནད་ན་ཚོ་མི་ཡོང་པའི་སྤྱོད་འགོག་
 ལ་ཐན་ཐོགས་ཚེན་པོ་ཡོང་གི་རེད། ནད་ན་ཚོ་ཚེན་པོ་ཞིག་གིས་ཟེན་ཚར་ན་སྤྱན་

བཅོས་བྱས་རུང་ལམ་སེང་དྲག་ཁག་པོ། འགྲོ་སོང་ཚེན་པོ། མོ་སོར་དགའ་རལ་
 ཡོང་གི་རེད། དང་པོ་ནས་ནད་རིགས་མི་ཡོང་སྤོན་འགོག་གི་གཅང་སྐྱེ་འཕྲོད་བརྟེན་
 ཡག་པོ་བྱེད་ཐུབ་ན། འགྲོ་སོང་གཏོང་མ་དགོས་པ། གཟུགས་པོ་བདེ་བར་ཡོང་
 རྒྱུར་ཐན་ཐོགས་ཡོང་རྒྱ་ཡིན། ཚང་མས་འཕྲོད་བརྟེན་ལ་དོ་སྣང་ཚེན་པོ་བྱེད་
 དགོས།

རྒྱ་གར་དང་། སྤྱི་རྒྱལ་ལུ་ལ་ཁག་ནང་བོད་པ་བཅུན་བྱོལ་བ་མི་གངས་
 འབྲུམ་གཅིག་ལྟར་ཅམ་ཡོད་པ་རེད། རང་རང་ཚོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པ་ཉམས་
 པ་སོར་རྒྱུད་མི་ཉམས་ཤོང་འཕེལ་རྒྱུན་འཛིན་བྱུང་པའི་དོན་དུ་རིས་སྐྱུ་མ་ཆད་པའི་
 ཚོས་ལུགས་ས་སྐྱ། བཀའ་བརྒྱུད། རྟིང་མ། དགེ་ལྷན། མདོར་ན་བོན་དང་
 བཅས་པ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ལུ་ལ་དུ་ཆེ་རྒྱུང་ལ་མ་རྟོས་པར་གཞི་ཙ་ཚུགས་ཏེ་
 གནས་ཡོད། ཚང་མས་མཐུན་རྐྱེན་ལ་གཞིགས་པའི་བསྐབ་པ་སློབ་གཉེར་ཐོས་
 བསམ་བཤད་སྐྱུབ་གང་ཐུབ་ཅི་ཐུབ་བྱས་ཏེ་བསྐད་ཡོད། དེང་སང་རང་རང་ཚོ་
 བོད་རིགས་ཅམ་དུ་མ་ཟད། དེ་སྤྱོད་པའི་ཚོས་མཐོང་སྲོལ་ཐོས་སྲོལ་མེད་མཁམ་
 ཀྱི་ལུ་ལ་ལུང་མང་པོའི་ནང་ནས་བོད་ཀྱི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ལ་དམིགས་
 བསམ་ལ་གྱི་དོ་སྣང་དང་། ཤེས་འདོད་བྱས་ཏེ་སློབ་སློབ་དང་། ཉམས་ལེན་བྱེད་
 མཁམ་གང་ལ་གང་འཚམས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། རང་ཚོ་བོད་མི་བཅུན་བྱོལ་བ་
 རྣམས་དུས་ཉེག་ཏུ་འཚོ་བ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤོང་མི་དགོས་པར་རང་ཁ་རང་
 གསོ་བྱེད་རྒྱུའི་ཆེད་དུ། མོ་ནམ་དང་། བཟོ་ལས། གཞིས་ཆགས་ཀྱི་ལས་ཀ་
 མང་པོ་ཞིག་བྱས་ཡོད། སྤྱིར་བཏང་བཤད་པ་ཡིན་ན་ཡག་ཐག་ཚོད་བྱས་ནས་
 བསྐད་ཡོད། རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་གང་དུ་ཡིན་ནའང་མ་འོངས་པའི་དུས་ཚོད་དང་།

མ་ཡོངས་པའི་མི་རབས་རྗེས་མ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད་པ་དང་།
དེ་ཡང་ཤེས་ཡོན་ཚད་ཡོངས་ཡོད་མེད་ལ་རག་ཡུས་ཡོད། བོད་ལ་དེ་སྡེ་སངས་
རྒྱལ་གྱི་ཚོས་དངོས་གནས་ཡག་པོ་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱིར་བཏང་དེར་དུས་གྱི་ཤེས་ཡོན་
ཐོག་ར་ཚོ་རྗེས་ལུས་ཐེབས་བསྐྱེད་ཡོད། དེར་སངས་རྒྱ་ལཱ་ལཱ་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་
པའི་ཕྱི་རྩོགས་སུ་ཡོད་པའི་བོད་པ་གཞོན་སྐྱེས་ཚོས་དེར་དུས་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐོག་
ལ་དོ་སྤང་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་གང་ལ་གང་འཚམས་གྱི་ཡར་རྒྱས་སྲུབ་འབྲས་ཐོན་ཡོད་
པས། བྱེད་རང་ཚོ་ཚང་མ་སློབ་དེ་པོ་བྱེད་དགོས།

དེར་སངས་རྒྱ་ལཱ་ལཱ་གཞུང་གི་འགོ་བྱིན་ཚོས་དངོས་ཐོག་བདེན་འཚོ་ལ་དང་།
དེར་རབས་ཅན་ལ་བརྒྱུར་རྒྱུ་ལྡན་གྱི་དུས་བཞིན་། དེ་སྡོམ་ར་འབྲུལ་བྱུང་བ་རྣམས་
ངོས་ལེན་བྱས། དངོས་ཐོག་བདེན་འཚོ་ལ་གྱི་ལམ་ནས་བདེ་སྲིད་ཁ་ཡོད་ལག་
ཡོད་ཡོང་བྱུང་པའི་འབད་བཅོམ་བྱེད་བཞིན་པ་རེད། དེ་འདྲའི་བསམ་པ་རྣམས་དག་
ལག་ལེན་དོན་འཁེལ་བྱུང་བ་ཞིག་བྱུང་ན་ཚང་མར་དགོས་རྒྱུ་དེ་རེད། ཉ་ཅང་
ལག་པོ་རེད། རས་པེ་ཅིང་གཞུང་དང་འབྲེལ་བ་བྱས་ཏེ་ད་པན་བོད་དུ་ལྷ་སྐྱོར་
རིམ་པ་གསུམ་གཏོང་བྱུང་བ་ལག་པོ་བྱུང་། བོད་ནང་དུ་དེ་སྡོམ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་
ནང་གཞགས་མ་ཚོར་བའི་བསམ་བཞོན་ལས་འདས་པའི་དངངས་སྐྱབ་སྐྱབ་བསྐྱེད་
དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་ན་ཡང་། བོད་མི་ཚང་མ་སྐྱབ་བསམ་སྐྱོར་སྐྱོབས་ལྷུ་མ་པ་མེད་
པར་གནས་པ་འདི་དངོས་འབྲེལ་རོ་མཚར་བའི་གནས་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་སྐྱོབ་པོས་
པ་ཞིག་རེད། བྱེད་རང་ཚོ་དཀའ་ངལ་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་ཡོག་ནས་ཚང་མས་སངས་
རྒྱལ་གྱི་བརྟན་པ་དང་། ཡང་སྐྱོས་རང་གི་མི་རིགས་ཀྱི་ལ་རྒྱ་འདོར་མེད་ལྷག་
བསམ་བཞན་པོར་གནས་པར་བྱགས་རྗེ་ཆེ་བྱ་རྒྱ་ཡིན། ད་དུང་ཡིན་ནའང་ཚང་

མས་དུར་བསྐྱེད་བྱེད་དགོས་པ་རེད། ཉེ་བའི་ཆར་པི་ཅིང་གཞུང་དང་འབྲེལ་བ་
བྱས་ཏེ་ད་ལྟ་སྡེ་མཐུན་པན་ཚུན་བཀའ་མོལ་བྱ་བྱས་ཡིན། ད་ལྟའི་ཆར་རྒྱ་ལཱ་
གཞུང་གི་དབུ་བྱིན་ཚོའི་སྐྱབ་ལས་གནང་སྤངས་ལག་ཐག་ཚོད་འདུག རིམ་པས་
རིམ་པས་ར་རང་ཚོའི་བདེན་པའི་མཐུན་གསལ་ཏེ་གནས་རྒྱལ་རྗེ་བཟང་རྗེ་བཟང་
དུ་འགྲོ་གི་རེད་བསམ་པའི་རེ་བ་ཡོད། ར་སྡོད་ས་དཔག་ཚད་དུ་མས་ཚོད་པའི་
རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཡིན་ན་ཡང་རས་འདི་ནས་སྐོན་ལམ་འདེབས་རྒྱུ་དང་།
རྗེས་འཛིན་རྒྱུ་བས་འདུག་བྱེད་རྒྱུ་དུས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་གཡེལ་བ་མེད་པར་བྱས་དང་
བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན། ལྷ་མ་དང་སློབ་མའི་དབར་དད་པ་དང་དམ་ཚིག་གཙང་མ་
ཡོད་ཕྱིན་ཕྱིན་རྒྱུ་དང་དུགས་རྗེ་ལ་རྒྱུང་རིང་བྱུང་ཡོད་པ་མ་རེད། བྱེད་རང་
ཚོ་ཚང་མ་སློབ་དེ་པོ་བྱིས། རང་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་ཚོས་ནས། བདག་ཉིད་བདག་
གི་མགོན་ཡིན། ཞེས་རང་གི་བདེ་སྐྱབ་ལེགས་ཉེས་རྗེ་ཡོང་རང་གི་ལག་ཏུ་ཡོད་
པར་གསུངས་པ་མ་གཏོགས། བཅོམ་ལུན་འདས་པོ་རང་གི་བྱགས་རྗེ་ལ་རྣོས་
པར་གསུངས་མེད། གཞན་ཡང་། སྐབ་རྣམས་སྤྲིག་པ་རྒྱ་ཡིས་མི་འབྲུ་ཞིང་།
འགྲོ་བའི་སྐྱབ་བསྐྱེད་སྐྱབ་གིས་མི་མེལ་ལ། ཉིད་ཀྱི་དོན་ལས་པ་གཞན་ལ་སྐོ་མིན་
ཏེ། ཚོས་ཉིད་བདེན་པ་བརྟན་པས་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ར་རང་ཚོའི་བདེ་སྐྱབ་
གི་རྩ་བ་རང་གི་ལག་ཏུ་ཡོད་པས། རང་ཉིད་སོ་སོ་གཟུབ་གཟུབ་བྱས་ཏེ་རྗེས་སྐྱོངས་
དགོ་སྐྱབ་ཀྱི་སྤངས་སྤངས་མ་འཚོལ་བ་བྱེད་རྒྱ་དེ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། འདི་
བྱེད་རང་ཚོ་ཚང་མའི་སློབ་པ་བཅངས་ཏེ་སློབ་དེ་པོ་བྱིས། རས་ཉ་ག་ཏུ་སྐོན་ལམ་
རྒྱག་གི་ཡོད། ཅས་སྐྱེལ། །།

༡། ལྷི་ལོ་ ༡༧༤༧ ལྷ་ ༡ ཚེས་ ༢༧ ཉིན་རྒྱུ་མཁའ་དུ་བོད་ནས་
བཅར་འཁྲུང་ནམས་ལ་བཀའ་སློབ་སྣུལ་བ།

དེ་རིང་ཁྱེད་རང་ཚོ་སྤྲུག་འཕྲད་བྱུང་བར་དགའ་པོ་བྱུང་། བར་སྐབས་
ར་རང་ཚོ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་བྱུང་མ་ཚུངས་པའི་གནས་ཚུལ་ན་ཅུང་ཐབས་སྒྲིལ་
ཞིག་བྱུང་བ་རེད། ལོ་རྒྱུང་སྤྲུག་རེ་གཉིས་སོང་བའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་དེར་སྐབས་
ཀྱི་དུས་ཚོད་འདི་གནས་ཚུལ་སྤྲུག་གོས་དང་། ཁག་གོས་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། ར་
ཚོ་མིའི་ལུང་པར་སྡོད་མཁའ་བོད་པ་འབྲུམ་གཅིག་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ་དང་། མིའི་
ལུང་པ་རྒྱུས་མེད་སར་བསྐྱེད་ནས་ཐབས་གསུམ་གཞིས་གསུམ་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་
ནས་སོ་སོའི་འཚོ་བ་འགྲུགས་ཐབས་དང་། གཉིས་ནས་ར་ཚོའི་མི་རིགས་ཀྱི་བདེ་
དོན་སྐྱབ་བྱུ། དེ་བཞིན་ནང་པ་སངས་རྒྱུས་པའི་ཚོས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རིག་གཞུང་
རིན་ཐང་བྲལ་བ་སྲུང་སྒྲིབ་བྱས་ན་ཕྱེད་རིན་ཚོག་པ་དང་། བདག་པོ་བརྒྱུ་བ་ན་
རྒྱུག་རིན་ཡོད་པ་འདི་དག་མིའི་ལུང་པར་གཞི་མེད་སར་གསུམ་དུ་འཇུགས་སྐྱབ་
ཕྱེད་སྐབས་ར་ཚོར་དཀའ་ངལ་གང་ལ་གང་འཚམས་བྱུང་ཡོད། ཁྱེད་ཚོ་རང་
གི་ལུང་པར་སྡོད་མཁའ་ཚོར་དེ་བས་དཀའ་ངལ་ཆེ་བ་བྱུང་ཡོད། སྡོད་ས་རང་
གི་ལུང་པར་བསྐྱེད་ཡོད་ཀྱང་། དག་པོའི་ལག་ལོག་ལ་ཡོད་སྐབས། ཁ་ནས་གསུམ་
བརྗེ་དང་། ཡར་རྒྱས་ཟེར་བ་མང་པོ་ཞིག་བཤད་ཀྱང་། དོན་དངོས་པོའི་གནས་
ཚུལ་ལ་བོད་ཀྱི་སྡོད་བརྒྱུད་ཡོངས་རྫོགས་པགས་པ་བལྟས་པ་ལས་གཞན་གང་ཡང་
མེད། ལམ་ཁག་གསུམ་པ་བཟོས་པ་དང་། ལྷན་ཁང་དང་། སློབ་གྲྭ་གསུམ་པ་
བརྒྱགས་པ། ཐོན་སྐྱེད་ཡར་རྒྱས་བཏང་བ། བཟོ་གྲྭ་བརྒྱགས་པ། གཏེར་ཁ་སྒྲོག་
འདོན་སོགས་མང་པོ་ཞིག་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་གི་ཁེ་བཟང་ཟེ་མཁའ་དང་།

འདོད་པ་ཁེངས་པའི་བོད་སྡོད་ཕྱེད་མཁའ་མི་རྒྱ་མི་ཡིན་ཞིང་། ར་ཚོ་བོད་པ་རང་
ལ་འདོད་པ་ཁེངས་པའི་བོད་སྡོད་ཕྱེད་རྒྱ་དང་། བོད་པ་རང་ལ་མན་པ་ཞིག་བྱུང་
ཡོད་པ་མ་རེད། དེས་མ་ཚད་བོད་ལ་སྡོད་མཁའ་ཁྱེད་རང་ཚོ་མདོར་ན་ནམ་འགྱུར་
བསྐྱེད་ལག་ཉེས་ཀྱི་རང་གི་སྒོག་ལ་ཉེན་ཁ་ཡོད་པའི་ཇ་དུག་དཀའ་ངལ་དེ་འདྲའི་
འོག་བསྐྱེད་ཡོད། ར་ཚོ་ལུང་པ་རྒྱུས་མེད་སར་བསྐྱེད་ནས་དཀའ་ངལ་ས་བརྒྱབ་
སྒྲིལ་ས་ཀ་ཕྱེད་དགོས་པ་འདི་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཡིན། རང་གི་ལུང་པའི་ནང་
འཇུགས་སྐྱབ་ཕྱེད་རྒྱ་ཡིན་ན་སྤོགས་གཅིག་ནས་ཕྱེད་བདེ་པོ་ཡོད་པ་དང་། གཉིས་
ནས་དཀའ་ངལ་ས་བརྒྱབ་པའི་འབྲས་བུ་ནམས་སོ་སོའི་ལུང་པར་བསྐྱེད་བྱེད། ར་
ཚོ་མིའི་ལུང་པར་གནས་ཚུལ་སྤོགས་མང་པོ་ཞིག་ལ་བསྐྱེད་ནས་ལས་ཀ་ཕྱེད་དགོས་
དུས་དཀའ་ངལ་གྱི་གནས་ཚུལ་སྤོགས་སྤོགས་ཆ་པོ་ཡོད་པ་རེད། དོན་སྤྱིར་ད་ལྟ་ར་ཚོའི་
མི་སྒོག་འདིའི་བོད་མི་གཞིས་བྱེས་ཡོངས་རྫོགས་འོ་སྤོག་དུས་ཚོད་ཁག་པོ་ཞིག་གི་
འོག་ལ་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་སྤངས་ནས་བསྐྱེད་ཡོད། འགོ་ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་
ནས་བརྒྱུང་ར་ཚོའི་མི་སྒོག་འདིར་གཞིས་བྱེས་ཚང་མར་དཀའ་ངལ་མང་པོ་ཞིག་
ཡོད་ན་ཡང་། འཇམ་བུ་སྐྱེད་འདིའི་སྐར་ལ་དཀའ་ངལ་འཕྲད་པ་བོད་པ་གཅིག་
ལུ་མ་ཡིན་པར་མི་རིགས་གཞན་དག་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་མི་བོད་ལ་སྐྱབས་
པ་ནས་ད་མན་མི་ལོ་སྤུམ་ཚུ་བརྒྱལ་འགྲོ་གི་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་རིང་ལ་བོད་པ་ཚང་
མས་དངོས་གནས་སེམས་ལྷགས་མ་ཆག་པར་རང་གི་མི་རིགས་ཀྱི་བདེ་དོན་དང་།
རང་གི་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གཞུང་དེ་ཚོའི་སྤོག་ལ་ཞེན་མ་ཆ་བྱས། རང་གི་མི་རིགས་
རྩ་བ་ཆེན་པོར་བཅིས་དེ་སེམས་ལྷགས་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱེད་པ་རེད། རྒྱ་མིའི་སྤོག་
ནས་བོད་མིར་བཅན་དཔང་བོད་པ་དང་། མནར་གཙོད་གཏོང་བ་སོགས་སྤྱི་ནང་

ཐབས་ཤེས་མང་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་མི་རིགས་ཞེས་ཡོགས་སུ་ཡོད་པ་འདི་
 བྱུང་བ་ལྟར་གཏོང་བའི་དོན་དུ་འབད་ཚོལ་མཐའ་སྐོར་རི་སྐོར་ནམ་པ་མང་པོའི་སྐོར་
 བྱས་པའོད་ཀྱང་། སྤྱོད་པ་བསྐྱོད་པ་ལྟར་ཉེ་བཞག་ན། གང་ལྟར་ཚང་མ་
 སམ་ཉེས་ལ་ཕྱིན་པ་རེད། རྒྱ་མིའི་ངོས་ནས་བོད་པ་ཟེར་བའི་མིང་ཙམ་ཡང་མི་
 ལྟག་པ་བཟོ་བྱའི་བསམ་སྐོར་ཇི་ཙམ་བཏང་བ་དང་། ཐབས་ཤེས་ཇི་ཙམ་བྱས་པ་
 དེ་ཙམ་གྱིས་ང་ཚོ་བོད་པའི་བསམ་སྐོར་ཇི་ཙམ་བཏང་བའོད་ཀྱི་ཕྱིན་པ་དང་། རྒྱ་མི་དང་བོད་
 པ་ཐ་དད་ཀྱི་བསམ་སྐོར་མངོན་གསལ་དོད་དུ་ཕྱིན་ཉེ་འདས་པའི་ལོ་དེ་དག་རིང་བོད་
 པའི་ནམ་པ་མ་ཡལ་བར་བསྐྱད་ཡོད་པ་དང་། བོད་པའི་སེམས་ཀྱི་གསལ་མ་ཆག་
 པར་བསྐྱད་ཡོད་པ་རེད། མ་འོངས་པ་ལ་ཡིན་ནའང་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་གཞིན་
 དང་། སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་འདྲུགས་རྒྱུར་ལྷུ་མ་པ་མེད་པ་དང་། འགྲུར་
 པ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་གསལ་སྐྱེལ་ནས་བསྐྱད་ཀྱི་ཡིན་ན། བདེན་པའི་མཐའ་ཉན་
 ཉན་གསལ་ཡོད་གི་རེད།

བར་ལམ་ཉེ་བའི་ཆ་ལ། བོད་པའི་གནས་ཚུལ་གཅིག་ཕུ་མ་ཡིན་པར། རྒྱ་
 བྱུང་བ་ལྟར་ཁོ་རང་ཚོའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་ལ་དཀའ་ངལ་མང་པོ་འབྱུང་ཡོད།
 དཔལ་འབྱོར་འདྲུགས་སྐྱེན་སྐོར་དང་། ཤེས་ཡོན་གྱི་སྐོར་སོགས་ལ་ཁ་ནས་ཡར་
 རྒྱས་དང་། མོ་མ་པ་སྐོར་སྐོར་ཡིན་ཞེས་ལབ་རུང་མ་ལབ་རུང་། དངོས་ཡོད་
 གནས་ཚུལ་ལ་དཀའ་ངལ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་གྱིས་སོ་སོའི་ལྟ་བུ་དང་།
 ལྷན་མཐའ་དང་མཐུན་མིན་ལ་མ་རྟོགས་པར་རྣམས་ཕྱོགས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་
 འདྲུགས་སྐྱེན་ཕྱེད་སྐྱངས་དང་། ལྷན་ཕྱོགས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཡར་རྒྱས་
 གཏོང་སྐྱངས་ལ་མིག་དཔེ་བརྒྱས་ཉེ་སྐྱུར་བཅོས་མ་བཏང་རང་བཏང་ཆགས་པའི་

གནས་ཚུལ་གྱི་འོག་རྒྱ་ནག་ནང་ལ་ཡང་འགྲུར་པ་མང་པོ་ཞིག་འབྱོར་གྱི་ཡོད་པ་རེད།
 གནས་ཚུལ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཐོག་ལ་ཡང་གང་ལ་
 གང་འཚམ་གྱི་འགྲུར་བ་ཕྱིན་ཡོད་པ་རེད། ད་རྒྱའི་ཆར་རྒྱ་ནག་ནང་གི་རྒྱ་མི་ནམས་
 མེད་གཞུང་གི་བསམ་སྐོར་གཏོང་སྐྱངས་དང་། ལྟ་བུ་འབྱེད་སྐྱངས། ལས་ཀ་ཕྱེད་
 ལྱངས་བཅས་ལ་ཡིད་ཆེས་བརྒྱགས་པའི་དུས་ཚོད་གཅིག་རེད། འཇམ་སྐྱིང་འདིའི་
 ལྱང་ལ་མིས་ལོ་ནས་ལོ་སྐྱེལ་ཉེ་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་པའི་རྗེས་ལ་འདྲུགས་སྐྱེན་གྱི་
 ལྷན་འབྲས་བུ་རྣམས་རྒྱུ་ཡོད། འོག་ཀྱང་རྒྱ་ནག་ནང་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་ཀྱང་མི་ཕྱོན་
 དང་རྒྱ་ཕྱོན་ནམས་རྒྱའི་ནང་དོ་གཤམས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ངལ་ཚོལ་གཏུག་རྒྱུ་བ་
 ལྱངས་པ་སྐྱུག་གྱིང་ལས། ལྷན་འབྲས་བུ་རྣམས་རྒྱ་མེད་པར་བཏེན། རྒྱ་མི་ཁོ་རང་
 ཚོ་ཡང་ཡིད་ཆེས་བརྒྱགས་ཡོད་པ་རེད། དཔེར་ན། ཨ་མི་རི་ཁ་དང་། ཁེ་ཏ་
 ཏ་གཉིས་བསྐྱོད་པ་རྒྱ་མིའི་སྐོབ་སྐྱུག་ལམ་ཆེར་བྱི་གཅིག་ཟིན་མ་ཟིན་ཞིག་ཡོད་
 པ་རེད། སྐོབ་སྐྱུག་དེ་ཚོའི་ནང་ནས་འགའ་ཤས་ང་དང་ཐད་ཀར་ལྷན་སྐྱེ་སྐྱོད་
 ཆ་བཞག་སྐོར་བ་དང་། འགའ་ཤས་ལི་གའི་ཐོག་ནས་འབྲེལ་བ་བྱུང་། རྒྱ་མིའི་
 སྐོབ་སྐྱུག་དེ་ཚོས་ང་ཚོ་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་ཡིད་ཆེས་མེད། ཏཱ་ལའི་ཟུ་མ་རྒྱ་མིར་
 མཚོ་འཁོར་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་རེད་ཅེས་ང་ལ་ཤོད་མཁུན་བྱུང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་མི་དེ་
 ཚོས་གསང་བའི་ཐོག་ནས་དེང་སང་ཚགས་པར་རྒྱུད་རྒྱུད་བཏོན་པ་དེ་ཚོའི་ནང་།
 རྒྱ་ནག་གྲུང་པའི་ནང་ལ་དངངས་སྐྱུག་དང་། ཞེད་སྐྱོང་། དམ་པོས་དམ་བཅིངས་
 བཅས་ཀྱི་ཇོ་ཏུག་གནས་ཚུལ་འོག་རང་རང་གི་བཟའ་ཟླ་བུ་སྐྱུག་ལའང་ཡིད་ཆེས་
 བརྒྱགས་པ་དང་། རང་གིས་རང་ལའང་ཡིད་ཆེས་བརྒྱགས་པ། དེ་འདྲའི་དཀའ་
 ངལ་འོག་འཚར་འོངས་བྱས་པའི་རྒྱ་ནག་ནང་གི་གཞིན་ལུ་མང་པོ་ཞིག་གཞུང་ལ་

ཡིད་ཆེས་བརྒྱལ་པ་བཅས་ཀྱི་སྐོར་ཐོན་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དཔེར་ན། བར་
ལམ་སྤེལ་བྱེད་ཀྱི་མི་རྒྱ་ནག་ལ་འགྲོ་མཁན་གང་འཚམས་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་མི་ནང་
ལུ་ལ་མཚན་རྒྱུ་ལ་དོགས་པ་ནམ་ཉེས་དང་། ཞེད་སྐྱེད་ཡོད་པ། ཡིད་ཆེས་བརྒྱལ་
ནས་སྐད་ཆ་ཤོད་མི་རུས་པ་ཕྱེད་མཁན་དེ་ཚོས། རྒྱ་རྒྱལ་གྱི་མི་ལྷན་དུས་སྐོར་སྐོར་
བྱང་གསུམ་བརྒྱུ་ནས་སྐད་ཆ་ཤོད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་མི་ཁོ་རང་ཚོ་ནང་ལུ་
ལ་ཞེད་སྐྱེད་བྱས་ནས་སྐོད་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཆགས་ཡོད་པ་རེད།
དེར་སངས་ཉར་མིའི་ནང་ལ་དག་ཐེར་གྱི་ལས་ཀ་ཕྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། སིན་ཏུ་ཁག་
པོ་དང་། རྒྱ་གར་ཆ་ཤོད་རེད། མི་ཟེར་བ་འདི་རང་གི་བསམ་སྒྲོའི་ནང་འདོད་པ་
ཚེས་པ་ཞིག་དང་། བསམ་སྒྲོའི་ནང་ནས་གཡོ་འགལ་ཐེབས་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན།
རྒྱ་ནས་བཅོན་པོ་དབང་ཡོད་བྱས་ཏེ་ལས་ཀ་གཙང་མ་དང་། རུས་པ་ཐོན་པ་ཡོང་
ཕྱི་ལོ་ལྷན་ཏུ་ཁག་པོ་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་སྐབས་རྒྱ་ནག་ནང་རིམ་པས་རིམ་པས་གནས་
ཚུལ་འདྲ་མིན་ཉན་ཉན་ཡོང་བྱ་རེད། རང་ཚོ་བོད་པ་ནམས་ནས་མེམས་ལྷན་གས་
མ་ཆག་པར་ད་མཚན་ནང་བཞུགས་མོ་མོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་བ་བརྟན་པོ་བཟུང་ནས་བསྐྱོད་
པ་ཡིན་ན། རིམ་པས་རིམ་པས་མཐའ་གསལ་ཡོང་གི་རེད།

བར་ལམ་བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཐད་ར་རང་ཚོའི་མི་ཐོག་གོང་མ་ཚོའི་ཐོག་
མོར་འབྲུལ་མང་པོ་བྱུང་ཡོད། མི་ཐོག་གོང་མའི་དུས་ལ་ལས་ཀ་འདི་གོ་སྐབས་མང་
པོ་ཞིག་ཟེན་མ་བྱུང་བར་རྒྱུད་ཐོས་ལ་རྒྱུན་ནས་འབྲུས་ཤོར་ཆེན་པོ་བྱུང་འདུག དེ་
འདྲའི་རྒྱུན་གྱིས་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྐང་ལ་བོད་པའི་གནས་ཚུལ་དངོས་དངོས་རྗེན་
རྗེན་ཉེས་མཁན་ཉུང་ཉུང་ཆགས། བོད་ཟེར་དུས་རྒྱ་མིས་འབྲེལ་བ་གད་བརྒྱལ་
པ་ལྟར། རྒྱ་ཚོགས་སྐོར་པ་གནས་སྐྱེད་མཐའ་སྐྱོའི་པོ་དང་། རྗེས་ལུས་ཡིན་

པར་དོས་འཛིན་བྱས། ཅ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཐོག་ལ་རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱིས་གཉེན་
གཞོན་བྱས་པ་དང་། རྒྱ་ཚོད་བྱུང་བ་དེ་མ་དོས་མ་འཚམས་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་།
བརྗོད་སྐད་སྤྱི་ཚན་སྤེལ་ལུས་ཀྱི་རྒྱ་ཚོགས་སྤྱི་གཞི་ལ་རྒྱས་ཡོང་ཆེད་བཅེངས་
བརྗོད་བྱུང་ལུགས་བརྗོད་པ་འདི་ལ་མི་ཚོས་གང་ལ་གང་འཚམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་པར་མཐོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དོན་ཀྱང་བར་སྐབས་བོད་ནང་ལ་རྒྱ་རྒྱལ་གྱི་
མི་འགྲོ་མཁན་གང་འཚམས་བྱུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་ནག་རང་གི་གནས་ཚུལ་
ལར་རྒྱུན་མ་དང་མི་འདྲ་བར་གང་ལ་གང་འཚམས་འཛམ་གླིང་གིས་ཤེས་ཉེས་
ཡོང་བའི་སྐབས་ལ་གཞི་ནས་བོད་ལ་རྒྱ་མི་སྐྱེབས་ནས་བཟུང་མཚན་ཐོགས་བྱུང་མེད་
པ་དང་། བོད་ལ་རྒྱ་མིས་རྒྱུན་འཇགས་བྱས་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་འཛམ་གླིང་
འདིའི་སྐང་ལ་དེར་སངས་གཞི་ནས་ཤེས་ཉེས་རྗེས་ལ་རྒྱུ་འགྲོ་བའི་དུས་
ཚོད་ལ་སྐབས་ཏེ་བོད་དོན་ལ་དོ་སྐྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་འདྲའི་རྒྱུན་གྱིས་བོད་མི་
ས་ལ་དུག་རྒྱ་མིའི་ལག་ལོག་ལ་བསྐྱོད་ཡོད་ཀྱང་། བོད་པའི་དོན་དག་ལ་རྒྱ་མི་ཉ་
ཅང་ཡིད་གཟབ་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ ཆགས་ཡོད། གཙོ་ཆེ་ཤོས་བོད་ནང་གི་
རྒྱ་ཚེའི་མི་མང་བརྒྱ་ཆ་དགུ་བརྒྱ་ལྷན་ལྷན་རྒྱ་མི་ལ་མི་དགའ་བ་དང་། རྒྱ་
གཉན་མི་བྱེད་མཁན་གཞན་གྱི་ལོན། བོད་མི་ལྷུང་ཤས་སྤྱི་གཞི་སྤེལ་བྱེད་ཀྱི་ལ་དགའ་
པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། འགའ་ཤས་ནི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཤེས་ཀྱི་མེད་པ་དང་།
འགའ་ཤས་ནི་བསམ་སྒྲོ་རྒྱ་རྒྱུད་དུགས་ནས་འབྲུལ་ཐེལ་རང་ལ་མིང་གོ་ས་ཞིག་
ཡོད་པ་དེས་གང་འཚམས་སྤྱི་གཞི་བྱུང་སོང་བསམ་པའི་ཐོག་གནས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད།
སྐོར་རྗེ། གང་ལྟར་བོད་རྒྱ་ཚེའི་མི་མང་ནམས་དངོས་གནས་རང་བསམ་སྒྲོ་
མ་ཞུགས་པོ་དང་། རྒྱ་མི་ལ་རྒྱ་གཉན་མི་བྱེད་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་པར་བརྟེན།

རྒྱལ་མིའི་ཐོག་ནས་ཤོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོག་ཕྱི་རྒྱུ་རྩམ་རྩུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། རོ་
 ཐོག་ནང་དོན་གྱི་ཆ་ནས་ད་ཕན་སྲིད་བྱས་བཟུང་བ་དེ་ནམས་ལ་ལྷུ་བ་འབྲས་མ་བྱུང་
 ལྟ་བུས། ད་དུང་ཡང་ཐག་ཚོད་གཙང་མ་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་མ་རྟེན་པར་བསྟན་
 ཡོད། རིམ་བཞིན་སྤྱིའི་འཇམ་སྲིད་གི་ཐོག་ནས་ཤོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཉོག་མ་ཁུག་
 དང་། བདེན་རྒྱུ་མང་དུ་སྦྱིན། རྒྱ་མི་རང་གི་རོམ་ནས་ཀྱང་ད་ཕན་བཅན་པོས་
 གོམ་གཅིག་བྱས་པ་ཕམ་ཉེས་བྱུང་ལྟ་བུས་ད་ཆ་འཇམ་འདུལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།
 ཤོད་མི་རིམ་རྒྱུག་པ་ཡིན་ནའང་ད་ཕན་ལོ་ཉི་ཤུ་སྟུང་ཙུའི་རིང་སྤར་བཅོམ་མ་
 བཏང་ཙམ་བྱེད་མཁན་ཞིག་གིས་སློབ་བྱུང་དུ་ཁ་ལ་བྱེ་མ་ཀར་སྤར་བ་འདི་ལ་ཡིད་
 ཚེས་བྱེད་རྒྱ་གིན་དུ་ཁག་པོ་དང་། བསམ་སློབ་གོའི་ཤེས་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་གིན་
 དུ་ཁག་པོ་རེད། རང་ཚོ་ཤོད་པའི་རོམ་ནས་ཀྱང་ད་ཀའང་ལ་འདི་སེལ་དགོས་པ་ཡིན་
 ཞིང་། མང་རུང་ཉུང་རུང་ཤོད་མི་ས་ལ་དུག་གི་བདེ་དོན་རེད། རྒྱ་མིའི་རོམ་
 ནས་ཀྱང་ད་ལྟའི་ཚོད་རྟོག་འདི་སེལ་དགོས་པ་ལས། རང་དགར་ཞོག་ཐབས་མེད་
 པ་ཞིག་རེད། ལམ་མེད་ར་རང་ཚོའི་འདོད་དོན་ཡོངས་སུ་འབྱུང་བ་ཞིག་ཁག་པོ་
 ཡིན་ན་ཡང་། ཤོམ་པ་རིམ་བཤོད་ཀྱིས་གནས་ཚུལ་རིམ་བཞིན་ཡག་དུ་འགྲོ་བ་
 ཡོང་གི་རེད་བསམ་པ་བྱས་ན་ཀྱི་འདུག རང་ཚོ་འདིར་མིའི་ལུང་པར་ཡོད་མཁན་ཚོས་
 ད་ཕན་གང་ཡོང་ཅི་ཡོང་གི་ཐབས་ཤེས་བྱས་ཡོད་ལ། མ་འོངས་པ་ལ་ཡང་དེ་
 པ་ཞིན་བྱེད་རྒྱ་ཤོད་སྤྱིའི་དོན་དག་རེད། རང་ཚོ་མིའི་ལུང་པར་བཅན་བྱོལ་དུ་ཡོང་
 དགོས་དོན་ཤོད་ལུང་པའི་དོན་ལ་ཡོང་བ་དང་། རང་ཚོ་མིའི་ལུང་པར་སྐབས་པའི་
 རིས་ལ་བཅན་བྱོལ་གྱི་གནས་སྤངས་ལ་གཞིགས་པའི་འཚོ་བ་རང་ཁ་རང་གསོ་
 བྱེད་བྱུང་བའི་དོན་ལ་གཞིས་ཆགས་བྱེད་རྒྱ་དང་། དེ་བཞིན་གཙོ་ཆེ་མ་འོངས་

པའི་མི་རབས་ནམས་ལ་དེང་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཡོད་ལ། ཤོད་རང་གི་བསམ་སློབ་
 ཡོད་པ་ཞིག་ཡོང་བའི་དོན་དུ་རང་ཚོས་སློབ་བྱ་ཁག་འདུགས་སྤྱོད་བྱས་པ་དང་། དེ་
 མཚུངས་མ་འོངས་པ་ལ་བསྟན་པའི་མེ་འོག་སོ་བའི་དོན་ལ་དགོན་ཁག་གྲས་གྲ་
 ཚང་ཁག་མང་པོ་ཞིག་རྒྱ་གར་ནང་རང་ཚོས་འདུགས་སྤྱོད་བྱས་ཡོད། དེ་ནམས་
 ཀྱང་ཤོད་སྤྱི་པའི་དོན་ལ་དམིགས་ནས་བྱས་པ་ཡིན། ད་དུང་ཡང་རང་ཚོ་འདིར་
 ཡོད་པ་ནམས་ཀྱིས་ཤོད་སྤྱི་པའི་དོན་ལ་སྤྲོགས་གང་ས་ནས་ཐབས་ཤེས་གང་ཡོང་
 ཅི་ཡོང་བྱེད་དགོས་པ་འདི་རང་ཚོའི་ལས་འགན་རེད། རང་ཚོས་དེས་པར་དུ་བྱེད་
 ཀྱི་རེད། གཙོ་ཆེ་གོས་ཤོད་ནང་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཚེའི་མི་མང་ཚོས་ད་ལྟ་ནང་བཞིན་
 སེམས་སྤྲོགས་མ་ཆག་པར་དུར་ཐག་བྱེད་དགོས།

ཅ་པའི་རྒྱ་དང་ཤོད་ཟེར་བ་འདི་ཐ་དད་སོ་སོ་ཡིན། རྒྱ་མི་དང་ཤོད་པ་གཉིས་
 ཐུན་མོང་དུ་འདུག་པའི་མིང་ཞིག་ཤོད་སྤྱོད་ནང་ཡོད་པ་མ་རེད་ལ། རྒྱ་སྤྱོད་ནང་
 ལའང་ཡོད་པ་མ་རེད། སྤྱིས་སུ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བསམ་སློབ་ཐོག་ནས་ཀྱང་གོ་ཟེར་
 པའི་ཚིག་འདི་ཤོད་དང་། རྒྱ་ནག་གཉིས་ཀ་ལ་འདུག་གི་ཡོད་ཅེས་རྒྱ་མི་ཚོས་བཤད་
 པ་མ་གཏོགས། རོ་ཐོག་ཀྱང་གོ་ཟེར་པའི་ཚིག་འདི་ཤོད་རྒྱ་གཉིས་ཀར་འདུག་པ་
 ཞིག་འཇམ་སྲིད་ཡོངས་གྲགས་ལ་ཡོད་པ་མ་རེད། རྒྱ་མིས་ཤོད་པའི་ཐོག་ལ་དབང་
 ལྷུང་བྱས་ནས་བསྟན་ཡོད་ལྟ་བུས་དེའི་ཐོག་ནས་ཀྱང་གོ་ཟེར་བ་རྒྱ་ཤོད་གཉིས་ཀར་
 རྩུབ་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་ལུ་ཚུགས་བྱས་ནས་ལབ་ཡོང་བ་རེད། དེའི་སྐོར་གནས་ཚུལ་
 ལ་རང་ཚོ་ཤོད་ཀྱི་སྲིད་པ་ཆགས་ཏེ་ཤོད་ཀྱི་མི་རིགས་དང་། ལྷན་ཡིག་བྱུང་བ་ནས་
 བཟུང་རང་ཚོའི་བྱིས་མཚེས་རྒྱལ་ཁབ་གང་འདུ་ཡོད་དམ་ཟེར་ན། ཤོད་ཀྱི་རྩོུགས་
 ལ་རྒྱ་གར་དང་། ཤར་སྤྲོགས་ལ་རྒྱ་ནག་བྱང་སྤྲོགས་ལ་དོར་ཡུལ། ལུབ་སྤྲོགས་

ལ་བལ་པོ་དང་། ཉ་ཟིག་ཟེར་བ་ལྟ་བུའི་མིང་དེ་ཚོར་ཚོའི་པོད་རྒྱད་པོད་རྒྱུད་ལྟེང་
 འགོ་རྒྱུགས་དེ་འབྲེལ་བ་ལྟེང་དུས་ནས་ཆགས་ཡོད་པ་རེད། མིང་དེ་ཚོའི་ནང་ནས་
 བར་གྱི་བྱིས་མ་ཚེས་ལ་རྒྱ་ནག་ཟེར་བ་མ་གཏོགས། བྱང་གོ་ཟེར་བ་ཞིག་པོད་རྒྱད་
 གྱི་ནང་ལ་ཡོད་པ་མ་རེད། བྱང་གོ་ཟེར་བ་འདི་རྒྱ་མི་ཁོ་རང་ཚོས་པོད་རྒྱད་གྱི་
 ནང་ལ་རྣམ་རྒྱུ་བུ་བརྒྱུག་དེ་ལ་ལྷ་རྒྱུགས་བྱས་ནས་པོད་བྱང་གོའི་ཁོངས་རེད་ཟེར་
 གྱི་ཡོད་པ་རེད། མིང་སྐམ་པོ་འབྲེལ་པོ་བཟང་ཡོད་དུས། རང་རྒྱལ་དང་། མེས་
 རྒྱལ་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་དེ་ནི་རྒྱལ་ཁབ་ཚང་མར་འཇུག་གི་ཡོད་པ་རེད། པོད་རྒྱ་ནག་
 གི་ཁོངས་རེད་ཟེར་བ་གསལ་པོ་ཞིག་རྒྱ་མི་ཁོ་རང་ཚོས་བྱང་གོ་དེས་གྱི་ཡོད་
 པ་མ་རེད། རྒྱ་ནག་རྒྱ་ནག་རེད། པོད་ནི་པོད་རེད། རྒྱ་མི་གསལ་རྒྱ་མི་གསལ་རེད།
 པོད་མི་གསལ་པོད་མི་གསལ་རེད། རྒྱ་རྒྱད་རྒྱ་རྒྱད་རེད། པོད་རྒྱད་པོད་རྒྱད་རེད།
 རྒྱ་མི་དང་པོད་པ་ནི་ཐ་དད་སོ་སོ་རེད། གང་རྣམ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་པོད་
 རྒྱ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྒྱ་མི་ཁོ་རང་ཚོའི་དོས་ནས་པོད་རང་རྒྱུང་ཟེར་
 པའི་མིང་ཞིག་བཏགས་དགོས་ལྟར་ཡོད་པ་རེད། པོད་རང་རྒྱུང་ཟེར་བ་དེ་ལ་ཡང་
 ཐོན་མི་སྡོལ་སྡོལ་བཟོས་པའི་པོད་ཡིག་གཅིག་གྱུར་དུ་རྒྱུད་པའི་པོད་མི་གསལ་ཡོད་ས་
 རྫོགས་གཅིག་གྱིས་ལྟེང་དུ་འཇུག་གི་མེད། གང་རྣམ་མི་མི་གསལ་དུ་མ་བྱུར་བཞོས།
 མི་མི་གསལ་ཁ་བྲལ་ལ་བཏང་ནས་དབང་བརྒྱུར་ལྟེང་པ་དེ་སྲུང་མི་མེར་སྲེལ་ཡུལ་
 རིང་ལུགས་ཟེར་བ་དེ་ཚོའི་ལྟེང་རྣང་ས་རེད། བཅོན་རྒྱལ་གྱིས་རྒྱ་བརྒྱུད་ལྟེང་
 རྣམས་རྒྱ་བརྒྱུད་ལྟེང་སའི་ཡུལ་དེ་ཁ་བྲལ་ལ་བཏང་ན་རྣོབས་བྱགས་ཉམས་འཁྲོ་
 གི་ཡོད་པ་རེད། རྣོབས་བྱགས་ཉམས་པའི་རྣམས་ལ་བཅོན་འཇུག་ལྟེང་བདེ་པོ་
 ཡོད་གི་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་མིས་དེ་རང་ལག་ལེན་བརྒྱུར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་མི་

བྱང་བྱུག་གྱིས་མ་ཁེ་སེ་དང་། མི་མིང་པོད་ལུགས་གྱི་བསམ་བློ་དངོས་འབྲེལ་
 བཏང་བ་ཡིན་ན། རྒྱ་དུས་གཅིག་པ་དང་། གོ་མས་གཤིས་གཅིག་པའི་མི་མི་གསལ་
 རྣམས་ཚང་གཉེར་ཆིག་གྱིས་བཟོ་དགོས་པ་མ་ཁེ་སེ་དང་མི་མིང་པོད་ལུགས་གྱི་
 རྣམ་ཡིན་ན་ཡང་། རྒྱ་མིས་དེ་ལས་ཚོགས་སྡེ་པོད་པ་ཁ་བྲལ་ལྷ་མཐུད་གཏོང་གི་
 ཡོད། དཔེར་ན། པོད་རང་རྒྱུང་རྒྱུང་ས་ཟེར་བ་གཅིག་བཏགས། མཚོ་རྩོན་
 ཟེར་བ་བྱུར་དུ་གཅིག་བཞག་ཀན་སུའི་ཁོངས་དང་། ཟན་བྱིན་ཁོངས། དུན་
 ནན་ཁོངས་དུ་མ་བྱུར་ཁ་བྲལ་བཏང་ཡོད། རྒྱ་མིའི་དོས་ནས་རང་ཚོ་པོད་མི་མི་གསལ་
 ཁ་བྲལ་སྲུང་ཡང་བཏང་ཡོད་ལ། དང་སང་ཡང་གཏོང་མུས་རེད། གང་རྣམ་
 དོན་དོ་མའི་ཐོག་རྒྱ་པོད་མི་མི་གསལ་ཐ་དད་སོ་སོ་ཡིན་རྣམས་པོད་རང་རྒྱུང་རྒྱུང་ས་
 ཟེར་བའི་མིང་བཏགས་པ་རེད། པོད་པ་དང་རྒྱ་མི་གཅིག་པ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུང་ཟེར་
 པའི་མིང་དེ་བཏགས་དགོས་དོན་མེད། རང་རྒྱུང་ཟེར་བའི་མིང་དེ་བཏགས་ཤིན་
 ཆད་ལ་པོད་གྱི་ལས་དོན་པོད་པས་ལྟེང་དགོས་བྱུང་། དེ་འབྲེལ་ཡོད་པ་མ་རེད། ར་
 ཚོའི་རྣམ་དང་། དེ་བཞིན་ཁམས་ཁུལ་དང་། ཨ་མདོ་ཁུལ་གྱི་རང་རྒྱུང་ཆེ་ཆུང་
 ལྷ་ཚོགས་ཡོད་པ་དེ་ཚོའི་ནང་ལ་རྣོབས་དང་། འགོ་ལྟེང་མཁན་དང་། དོན་གྱི་
 དབང་ཆ་འདྲིན་མཁན་དེ་རྒྱ་མི་ཞིག་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། པོད་པ་ཡོད་པ་མ་རེད།
 རྣོབས་མ་རྒྱ་མི་པོད་དུ་སྲེལ་ས་མ་ཐག་པའི་རྣམས་ལ་པོད་མི་གསལ་ལས་ལྟེང་གསོ་རྒྱུང་
 ལྟེང་རྒྱུའི་དུས་ཚོད་མ་བྱུང་བར་ཆ་བཞག་ད་ཆ་པོད་ལ་རྒྱ་མི་སྲེལ་ས་ནས་མི་པོ་
 སུམ་ཚུ་རྣོར་འཁྲོ་གི་ཡོད་པ་རེད། མི་གཅིག་གསལ་དུ་སྲེལ་ནས་སུ་གྱའི་ས་མ་
 ལྟེང་རྒྱུའི་དུས་ཚོད་བྱུར་བ་ཞིག་ལ། རྣོབས་རྒྱུང་རྒྱུའི་དུས་ཚོད་པོས་ཡོད་དགོས་
 བྱུང་། རྒྱ་མིས་པོད་མིར་རྣོབས་རྒྱུང་ཆེ་བཞིན་སྲུང་ཡོད་པ་མ་རེད། པོད་རང་

སྐྱོད་སྐྱོད་ལ་ལྷ་མིས་འགོ་བྱེད་བྱས་ནས་བསྐྱེད་ཡོད། གང་ལྟར་མིང་རང་སྐྱོད་
བཏགས་ཡོད་ནའང་། དབང་ཆ་ལྷ་མིའི་ལག་པར་ཟིན་ནས་བསྐྱེད་ཡོད། བོད་
རིགས་ལས་བྱེད་པ་གསེས་སྐྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཟེར་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། གསེས་སྐྱོད་བྱས་
པའི་བོད་རིགས་ལས་བྱེད་པ་དེ་ནམས་ཅག་ཅིག་གི་ལས་ཀ་བསྐྱེད་པ་མེད་མ་
གཏོགས། དོ་ཚོག་ཐག་གཅོད་བྱེད་སྐྱོད་ལས་དོན་ཞིག་ཡིན་ན་ལྷ་མིས་ཁ་ལ་གྲགས་
བར་དུ་བོད་པས་སྐྱད་ཆ་བཤད་ཐུབ་ཀྱི་མེད། ད་ལྟ་རང་སྐྱོད་ཟེར་བ་མིང་ཅམ་
མ་གཏོགས། དོ་ཚོག་ལག་ལེན་གྱི་ཚོག་ལ་རང་སྐྱོད་ལག་ལེན་བཀལ་གྱི་ཡོད་པ་
མ་མེད། དེར་བརྟེན་ང་ཚོ་རང་གི་མི་རིགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་འཛིན་སྐྱོད་ཀྱི་གལ་ཆེན་པོ་
མེད། དེ་ཡང་ལྷ་མིར་འབྲུག་པ་བརྒྱུ་བ་ལྟེ་འཛིངས་དགོས་ཟེར་བ་མིན། སོ་སོའི་
མི་རིགས་ཀྱི་ཚོབ་ཐང་དེ་བཙོན་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་དང་། སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་
ཚོབ་ཐང་དེ་བཟུང་དགོས། སོ་སོའི་སྐྱད་ཡིག་ལ་དང་དོད་བྱེད་དགོས། ལྟར་
བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ནང་མང་ཚོགས་ཀྱི་སྐོབ་སྐོར་ཚོག་ལ་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་མ་བྱས་པ་
དེས་འབྲས་ཤོར་ཆེན་པོ་ཐོབ་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་དགོན་པ་གྲུ་ཚང་ཁག་མང་པོ་
ཡོད་པ་ཚོར་སྐོབ་གྲུའི་མིང་བཏགས་མེད་ཀྱང་། དེ་ཚོའི་ནང་སོ་སོའི་མི་རིགས་
ཀྱི་རིག་གནས་ཆེ་བ་དང་། རིག་གནས་རྒྱུར་བའི་སྐོབ་སྐོར་བྱེད་པ་ཡོད་པ་མེད།
ལྷ་མིས་དབང་སྐྱུར་བྱས་རྗེས་དགོན་པའི་ནང་སྐོབ་སྐོར་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་ཅ་བ་
ནས་མེད་པ་ཆགས་ཚར་དུས་མེ་བ་རྒྱག་ས་སྐོབ་གྲུའི་ནང་སྐོབ་སྐོར་བྱེད་སྐྱོད་པེད།
ལྷ་མིས་ཁྱེད་ལ་འབྲེལ་ལ་མ་འབྲེལ་གྱི་སྐོབ་གྲུ་གང་འཚམས་བརྒྱགས་ཡོད་པ་དེ་
ཚོའི་ནང་ལ་བོད་པ་ལོན་གཞན་པ་ཚོས་སྐོབ་སྐོར་དེས་པར་དུ་བྱེད་དགོས། སྐོབ་
སྐོར་གིན་དུ་གལ་ཆེན་པོ་མེད། ཐམ་བུའི་མིང་བྱས་གྲུ་ཡང་ས་ཡོང་དུས་ཅེད་མོར་

མགོ་ཡོངས་བྱེད་པ་དང་། ཆང་འབྲུང་བ་དང་། རང་དགར་བག་མེད་འབྲུམས་
ལྷུལ་སོགས་བྱས་ན་གཏན་ནས་ཡག་པོ་མིན། བྱ་སྐྱོད་དེ་ཚོས་མི་རིགས་རང་ཉིད་
ལ་གྱོད་སོག་རྒྱུའི་གནས་རྒྱུལ་མེད། དེ་འདྲ་མིན་པར་ཚང་མས་ད་ལྟའི་དུས་ཚོད་
འདིར་སོ་སོའི་ཤེས་ཡོན་དང་། ལྷག་པར་བོད་རང་གི་རིག་གཞུང་གི་ཚོག་ལ་དོ་
སྣང་གིས་སྐོབ་སྐོར་བྱེད་སྐྱོད་ལྷན་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་མེད། ང་ཚོ་བོད་མི་ས་ཡ་དུག་
ཅམ་ལས་མེད་པ་དང་། ལྷང་པ་ས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན་སྐབས། རྐྱེད་ས་ཐན་རྒྱ་
རྒྱུར་ཐག་ཚོད་ནས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ནམ་རྒྱུན་འབྲེལ་བ་རྒྱུར་རྒྱུར་ཡིན་པ། དེ་
འདྲའི་ཚོག་ནས་དེ་སྔ་འབྲས་ཤོར་བྱུང་ཡོད། དཔེར་ན། ལྷ་ས་ཁུལ་ལ་ཡོད་པ་
ཚོས་དབུས་ཁུལ་ལ་མགོ་འཁོར་ནས་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་སྐོར་ཁུལ་དང་མདོ་
སྐྱད་ཁུལ། དེ་བཞིན་ཁམས་ཀྱི་ས་ཁུལ་འབྲི་རྒྱ་གར་རྒྱུ་དང་། ཁམས་རྩྭ་བུར་
སོགས་ལ་སོ་སོའི་རྗེ་སྐོར་སྐོར་དེ་གར་མགོ་འཁོར་ནས་སྐོར་པ་མ་གཏོགས། བོད་
རྗེ་གཞན་དག་གི་གནས་རྒྱུལ་མ་མཚོང་བའི་བརྗོད་འདྲ་པོ་དེ་འདྲ་བྱེད་སྐྱོད་པ་མ་
མེད། ང་ཚོ་བོད་མི་ཡོངས་རྫོགས་བོད་མི་རིགས་གཅིག་གྱུར་ཡིན། ཚོས་ཀྱི་
ཚོག་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན། འཕགས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་
མ་ཁི་འདྲེན་མཁན་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པ་དང་། འདི་གཉེན་གཤིས་ལུགས་ཀྱི་ཚོག་
ལ་ཆ་བཞག་ན་སྐྱད་ཡིག་གཅིག་གྱུར་དང་། ཅམ་པ་ཟ་མཁན་གྱི་མི་རིགས་གཅིག་
གྱུར་མེད། ལྷ་མིའི་དོས་ནས་བོད་མི་དང་། བོད་ས་དུམ་བུར་བཤོས་ཏེ་མིང་
འདྲ་མིན་གང་བཏགས་ཀྱང་། ང་རང་ཚོ་བོད་པའི་དོས་ནས་བོད་རིགས་ཡོངས་
རྫོགས་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པས་མ་པའི་འདྲུ་ཤེས་འཛིན་སྐྱོད་གིན་དུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།
ང་ཚོ་རྒྱ་གར་ལྷང་པར་ཡོད་མཁན་ཚོས་ཀྱང་བོད་མི་བཙན་བྱོལ་བ་ཆགས་པའི་

ཉིན་དང་པོ་དེ་ནས་ང་ཚོ་ཚང་མ་པོད་རིགས་གཅིག་གྱུར་གྱི་ངོས་འཛིན་བྱས་ཏེ་
པོད་པ་ཟེར་བའི་མིང་ཚིག་གཅིག་གི་འོག་ལ་ཚང་མ་མཉམ་དུ་བསྐྱད་པ་མ་གཏོགས།
འདི་ཁམས་པ་རེད། འདི་དབུས་གཙང་གི་མི་རེད། ཁོ་ལ་མདོ་རེད་ཟེར་ནས་
དབྱེ་བ་ནམ་ཡང་མེད། ང་ཚོ་ཚང་མ་པོད་རིགས་གཅིག་གྱུར་གྱི་འདུ་ཤེས་
བཞག་ནས་སྤྱིད་ན་ཡང་གཅིག་སྟེག་ན་ཡང་གཅིག་བྱས་ནས་བསྐྱད་ཡོད། པོད་
རིགས་ཚང་མ་ཚིག་གྲིལ་བྱ་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེ་ཤོས་རེད། ཤེས་སོང་ངམ། དཔེར་
ན། པོད་དུ་མ་བྱ་མང་པོ་སྤུལ་ནས་པོད་ཟེར་ན་དབུས་གཙང་གི་ས་ཁུལ་གཅིག་པུར་
གོ་སྟེ་མདོ་སྟོང་སྤྱད་ཟུར་དུ་བཏང་བ་ཡིན་ན། ང་ལ་ཆ་བཞག་ན། ལ་མདོ་ནས་
ཡོང་བ་རེད། མདོ་སྤྱད་ནས་ཡོང་བ་རེད། ལ་ཆུལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་མདོ་རེད་
མ་གཏོགས་པོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཆགས་པ་རེད། དེ་འདྲ་བྱས་ན་པོད་པ་ཅད་དེ་ཁ་
བྲལ་འགྲོ་རྒྱུ་རེད། པོད་ཁ་བ་གངས་ཅན་འཕགས་པ་སྟུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གདུལ་
ཞིང་ཞེས་པ་སྟེ། འཕགས་པ་སྟུན་རས་གཟིགས་ཡི་དམ་དུ་བྱས་ནས་མ་ཉི་བགང་
མཁན་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་བཅུས་ན་གར་དར་ཅེ་མདོ་ནས། རྒྱལ་ལ་དུགས་པར་
དང་། བྱང་སོག་པོའི་ས་མཚམས་ནས། ལྷོ་མོན་གྱི་བར་འཕགས་པ་སྟུན་རས་
གཟིགས་ཡི་དམ་དུ་བྱས་ནས་མ་ཉི་བགང་མཁན་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པས། ང་ཚོ་
ཚང་མས་མི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་བ་གཅིག་གྱུར་བཟུང་སྟེ་དོག་ལ་འགྲིལ་པོ་བྱེད་དགོས།
ང་རང་ཚོ་ནང་ཁུལ་ལ་རྒྱ་མཚན་རྒྱུང་རྒྱུང་དང་། དགོས་པ་སྤྲོ་མོའི་དོན་ལ་འཁྲུག་
པ་རྒྱག་རེས་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་རེད། ང་རང་ཚོའི་ཡུང་པ་སྤྱི་ཡོངས་ལ་རྒྱ་མིས་
དབང་སྐྱུར་བྱས་ནས་བསྐྱད་ཡོད་པས་དོན་ཆེ་ས་ཞིག་གི་ཐོག་ལ་དོན་རྒྱུང་དེ་ཚོ་
བརྗོད་དུ་འདུག་དགོས། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་སྤྱོད་རིགས་བྱས། གཅིག་གིས་

གཅིག་ལ་མན་གྲོགས་བྱེད་དགོས།
དེ་བཞིན་རྒྱ་མིའི་ལས་བྱེད་པའི་ཁོངས་རྒྱུད་པའི་པོད་རིགས་མང་པོ་ཞིག་
ཡོད་པ་དེ་ཚོས་ང་ཚོ་སྤྱད་ཐོག་གི་དོན་ལ་རྒྱ་མིའི་ལས་ཀྱི་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་མ་གཏོགས།
རྒྱ་མི་ལ་དགའ་ནས་ལས་ཀྱི་བྱེད་ཀྱི་མེད་ཅེས་བཤད་མཁན་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་དང་
ཡོང་བཞིན་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་རེད། རྒྱ་མིའི་ལས་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་མ་བསམ་
སློབ་འཁོར་བའི་ཐོག་ནས་ཡར་ཐོན་བྱས་པ་དེ་ཚོའི་གསལ་ལ་ང་ཚོས་ཚིག་ཟུང་
ཁོ་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་རེད། ཞིང་རྗེ། ཁོ་ཚོ་ཙ་བ་མི་རིགས་ཀྱི་གཞིན་ཡོད་པ་
དང་། མི་རིགས་ཀྱི་དོན་ལ་བསམ་སློབ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། བླན་བྱ་བླན་བྱའོར་
འཁྲུལ་བྱུང་བར་ཁག་མེད། རྣམ་མང་པོ་ཞིག་གི་འོག་སྤྱོད་དགོས་བྱུང་བས་རེད།
གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ན་རྒྱ་ཚོ་རྒྱུའི་འཁོན་འཛིན་བྱེད་མི་རུང་། དངོས་གནས་
པོད་མི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་ཙ་བ་ནས་མ་བསམ་མཁན་དང་། པོད་འཚོང་མཁན་
དེ་འདྲ་ཡིན་ན་ནི་གནས་ཚུལ་ཐད་དེད། དེ་མིན་མི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་བ་ཡོད་མཁན་
ཞིག་ཡིན་ན། ཚོས་ལ་དད་པ་ཡོད་རུང་མེད་རུང་། དེ་བཞིན་ལས་རིགས་འདྲ་
མི་འདྲ་གང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་འགྲིགས་པ་རེད། གྲུང་ཁྲན་ཏང་ཡོན་ཡིན་ན་ཡང་
འགྲིགས་པ་རེད། རྒྱད་པར་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད། གཙོ་ཆེ་ཤོས་སོ་སོའི་
མི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་བ་ཡོད་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེར་བརྟེན་རྒྱ་མིའི་ལས་
བྱེད་པ་དེ་ཚོའི་གསལ་ལ་དོན་མེད་སེམས་ལ་ཕོག་ཐུག་འགྲོ་གཞི་དེ་འདྲ་བྱས་ན་ཡག་
པོ་ཡོད་པ་མ་རེད། མི་རིགས་ཀྱི་བསམ་སློབ་ཡོད་ཐུན་ཆད་ལ་ང་ཚོ་ཚང་མས་གཅིག་
གིས་གཅིག་ལ་མན་གྲོགས་དང་། སེམས་ཐག་ཉེ་པོ་བྱས་ནས་སྤྱོད་རྒྱུ་གལ་ཆེན་
པོ་རེད། རྒྱད་ཚོ་ཚང་མ་སློབ་དེ་པོ་བྱེད་དགོས།

ཉེད་རང་ཚོ་གནས་སྐབས་ལྷན་ཅིང་སྤྱི་རྒྱལ་ལུང་པར་སླེབས་ཏེ་རང་
 དབང་གི་ཚོར་བ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། མ་གཞི་རྒྱ་གར་ལུང་པར་འདི་ནང་ལ་གནས་
 གཤིས་དང་། རྩོམ་མཐོང་མ་འཕྲོད་སྐྱོ་ཚོགས་ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་། རང་དབང་
 གཙང་མ་ཡོད་པ་རེད། རང་དབང་ཟེར་བ་འདི་མིའི་འཚོ་བའི་ནང་ལ་གསལ་ཆེ་བོས་
 བྱིན་པ་རེད། རང་དབང་ཡོད་ན་སྤྱི་ཚོགས་ལ་རྒྱལ་འགོ་བའི་རྣམས་པ་འདོན་རྒྱ་
 ཡོད་ན་བཏོན་ཚོགས་པ་དང་། ལས་ཀ་ལྟེན་ཚོགས་ཡོད། རང་དབང་མེད་ན་ལྟེན་
 རྒྱུ་འདོད་ན་འདྲེན་ས་མེད་པ་དང་། ལྟེན་རྒྱུ་འགོ་སྐབས་ཡོད་ན་འདྲེན་འཁུམས་
 བས་ལྟོད་རྒྱ་རེད། ཉེད་རང་ཚོ་ད་རེས་རྒྱ་གར་ལུང་པར་ལྷན་ཅིང་སྤྱི་རྒྱལ་ལུང་
 སྐབས་འདིར་རང་དབང་ཟེར་བ་འདི་གང་འདྲ་ཞིག་འདུག བེས་པ་ལྟེན་དགོས།
 ར་ཚོ་བོད་མི་བཅོན་པུལ་བ་རྒྱ་གར་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སལ་ཆེར་ལུང་པ་བཅུ་དྲུག་
 ཅམ་གྱི་ནང་ལ་བོད་རིགས་ཚོ་ཁག་ཚོ་ཁག་གཞིས་ཆགས་བྱས་ཏེ་བཟང་ཡོད་པ་
 དང་། བོད་རིགས་འགའ་ཤམ་འགའ་ཤམ་ཡོད་པ་བཅུ་ལྔ་ན་ལུང་པ་སྐྱུ་རྒྱ་སྐོར་
 ཞིག་གི་ནང་ལ་བོད་པ་ཁ་གསལ་ཏེ་བཟང་ཡོད། བོད་པ་ཚོ་འཛམ་གྱི་སྤྱི་འདོད་
 སྐང་ལ་མི་ལ་རབས་དང་། རིགས་ཞེན་ཆེན་པོ། རྩོམ་མཐོང་ལ་གྱུང་པོ། མི་བཟང་
 བོད་སྐྱུ་ཚང་སྟོན་མཁའ་བྱས་ནས་བཟང་ཡོད་པ་ལས། རན་པའི་སྐྱུ་ཚང་སྟོན་
 མཁའ་བྱི་བཟོ་འདྲ་པོ་ཆགས་ཡོད་པ་མ་རེད། འཛམ་གྱི་ར་ས་གནས་གང་སར་
 བོད་རིགས་དོ་བེས་མཁའ་བྱི་རྒྱ་རྒྱལ་བ་ཚང་མས་བོད་པ་ཟེར་དུས་ཆ་ཞིག་ས་དང་།
 བྱམས་པོ་ལྟེན་ས། ལག་པོ་ལྟེན་ས་ཞིག་ལ་དོས་འཛིན་ལྟེན་པ་མ་གཏོགས། བོད་
 རིགས་རྣམས་རྒྱལ་མིན་སྤྱོད་རན་ལྟེན་མཁའ་ལ་དོས་འཛིན་ལྟེན་གྱི་ཡོད་པ་མ་རེད།
 བོད་རིགས་ཚོ་མིའི་ལུང་པར་གང་འདྲ་བྱས་ནས་བཟང་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་ལྟེན་ཚོས་

བེས་པ་ལྟེན་དགོས། ར་ཚོ་བོད་མི་མང་བོས་རྒྱ་གར་ནང་བཟང་ཡོད་ཅིང་། དགོན་
 པ་ཁག་གང་འདྲ་འདུག་དང་། དེ་ཚོའི་ནང་སློབ་གཉེན་ལྟེན་སྐངས་གང་འདྲ་འདུག
 ཁོང་ཚོའི་འཚོ་བ་སླེབ་སྐབས་གང་འདྲ་འདུག དེ་བཞིན་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་གནས་
 རྒྱལ་གང་འདྲ་འདུག གཞིས་ཆགས་ཁག་གི་གནས་རྒྱལ་གང་འདྲ་འདུག དེ་རྣམས་
 གྱི་སྤྱི་ག་འདྲུགས་འགོ་སྐངས་གང་འདྲ་འདུག ར་རྒྱ་ར་ས་ས་ལར་སྤོད་གྱི་ཡོད་
 པ་དང་། རྒྱ་ར་ས་ས་ལར་ར་ཚོ་བཅོན་པུལ་བ་དང་། བོད་སྤྱི་པའི་བདེ་སྐྱུ་ཚང་
 མར་ལྟོགས་ལྟེན་མཁའ་བྱི་ལས་ལྷན་སྤྱི་ག་འདྲུགས་ཁག་ཡོད་པ། དེ་ལ་བཅོན་
 པུལ་གཞུང་ཟེར་བའི་མིང་བཏགས་མིན་ལ་མ་རྩོས་པར་དོན་དངོས་པོའི་གནས་
 རྒྱལ་ལ་བོད་རྒྱ་ཆེ་མི་མང་གིས་འདི་ལ་རེ་བ་རྒྱག་གི་ཡོད་པ་རེད་ལ། སྤྱི་ག་འདྲུགས་
 གྱི་ཆ་ནས་གྱུང་བོད་སྤྱིའི་དོན་ལ་ཁུར་སྐངས་ནས་ལས་ཀ་ལྟེན་གྱི་ཡོད། བཅོན་
 པུལ་གཞུང་གི་སྤྱི་ག་འདྲུགས་འདི་གང་འདྲ་ཞིག་འདུག ར་ཚོ་མིའི་ལུང་པར་སླེབས་
 པ་ནས་བཟུང་དོ་ཚོགས་ཁ་ཞེ་མེད་པའི་བསམ་པ་རྣམས་དག་གིས་མང་གཙོའི་ལམ་ལ་
 འགྲོ་གི་ཡོད་པ་དང་། མ་འོངས་པར་བོད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་དང་མཐུན་པའི་
 མང་གཙོ་རང་དབང་ཡོད་ལ། བདེ་སྤྱི་དུན་པ་ཞིག་ཡོང་བའི་དོན་ལ་ར་ཚོས་ད་
 ལྟ་ནས་གང་ཐུབ་ཐུབ་གྱི་མང་གཙོའི་ལམ་ལ་སྤྱི་ནས་ལས་ཀ་ལྟེན་མཁའ་མི་མང་
 གི་སྤྱི་འཐུས་ཟེར་བའི་སྤྱི་ག་འདྲུགས་ཤིག་ཡོད། དེ་རྣམས་མང་མོས་ཀྱི་འོས་བསྐྱེའི་
 ཚོགས་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་བཀའ་རྩོན་གྱི་ལས་ཀ་ལྟེན་མཁའ་ལ་
 ཆ་བཞག་ནའང་ཚོལ་ཁའི་དུལ་བ་དང་། ཚོས་ལུགས་ཀྱི་དུལ་བ། མོ་མོ་དང་གྲལ་
 རིམ་གྱི་དུལ་བ་གང་ཡང་མེད་པར་སྤྱི་མེས་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་བསམ་ཡོད་པ།
 འཕྲོན་ཐང་ཡོད་པ་ཞིག་གྱུང་བ་ཡིན་ན་ར་ཚོ་བོད་མི་རིགས་ཚོལ་ཁག་སུམ་གྱི་ཁོངས་

སྲུག་ཏོག་པ་འདི་མི་སྲུ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་བྱེད་ཚོགས་པ་རེད། དེར་སང་རང་ཚོ་
མིའི་ལུང་པ་འདི་ནང་མང་གཙོའི་རྒྱུག་འདྲུགས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་འགྲོ་
གི་ཡོད་པས་མ་ཚད། མ་འོངས་པར་བོད་ནང་ལ་གོ་སྐབས་བྱུང་མཚམས་ལག་
ལེན་འགེལ་རྒྱུའི་དོན་ལ་རང་ཚོའི་མང་གཙོའི་ཅ་ཁྲིམས་ཤིག་ཀྱང་བཙོན་ཡོད། དེ་
ནམས་ཁྱེད་རང་ཚོས་ཤེས་པ་བྱེད་དགོས། ཡང་བོད་ཀྱི་ནང་ལ་འགའ་ཤས་ཀྱིས་
གནས་ཚུལ་མ་ཤེས་པར་རང་ཚོ་མིའི་ལུང་པར་སྡོད་མཁན་བོད་པ་ཚོས་དེ་རྗེས་ལམ་
ལུགས་རྙིང་པ་བསྐྱར་གསོ་བྱེད་རྒྱུའི་དོན་ལ་འབད་ཚེ་ལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའི་བཙོན་འདྲ་
པོ་དང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མས་མཚོན་པས་མི་ཉུང་ཤས་ཀྱི་སོ་སོའི་ཐོབ་ཐང་གོ་ས་གོར་
བར་ནད་མ་ཐེག་པར་མིའི་ལུང་པར་བསྐྱད་ཡོད་པ་དེ་འདྲའི་སྐད་ཆ་རྒྱ་མིས་བཤད་
ཀྱི་ཡོད་འདུག འདི་རྒྱ་ནག་དབུས་གཞུང་གི་ལྷ་པ་ཡིན་མིན་མི་ཤེས་ཀྱང་། ས་
གནས་ཀྱི་ལམ་ཀ་བྱེད་མཁན་མི་བྱུང་ཆུང་། གཏི་ཐུག་དེ་ཚོའི་གསུམ་གྱིས་སང་
གནངས་རྩལ་སྤྲུག་བཅོལ་རྒྱུ་མ་ཤེས་པར་མི་ལ་ཉམ་རྩལ་བཤད་མཁན་མང་པོ་འདུག
སང་གནངས་རྩལ་སྤྲུག་བཅོལ་བའི་སྐབས་ལ་རང་ཉིད་ཁྲམ་པ་ཆགས་རྒྱུ་མ་
གཏོགས། བན་ཐོགས་དང་གྲུབ་འབྲས་ཐོན་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་། སྐད་ཆ་
ཉམ་རྩལ་ག་སྤྲུག་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དཔེར་ན། སྡོན་མ་རྒྱ་མིས་འདི་འདྲ་
བཤད་འདུག བཅོལ་བྱོལ་ལ་ཡོད་པ་བོད་པ་མང་ཆེ་བ་ཆ་བཤད་། སྲུ་ཤེས་གི་
ཚར་བ་རེད། ཉུང་ཤས་ལྷག་པ་དེ་ནམས་རྒྱ་གར་ནང་ཁུལ་གཡོག་རྒྱུགས་ནས་
སྡོད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྤང་པོ་ཆགས་ནས་པར་རྒྱུར་སྡོད་པར་སྲིན་
ནས་བསྐྱད་འདུག་ཟེར་བ་དེ་འདྲ་བཤད་འདུག འགའ་ཤས་ཀྱིས་མ་ཤེས་པ་ཡིན་
ཟེན། འགའ་ཤས་ཀྱིས་ཆེད་མངགས་ཉམ་རྩལ་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེར་

བརྟེན་རང་ཚོ་བོད་མི་མིའི་ལུང་པར་སྡོད་མཁན་གྱི་རྒྱུག་འདྲུགས་དང་། གནས་སྐབས་
གང་འདྲ་ཡོད་མེད་ཁྱེད་རང་ཚོས་ཤེས་པ་བྱེད་དགོས། བོད་ལ་པར་ལོག་ནས་
རྒྱ་མིའི་མདུན་ལ་བཤད་དགོས་དོན་མེད། རྒྱ་གཞུང་པོར་གནས་མཁན་རིགས་ལ་
རྒྱ་གར་ནང་རང་ཚོའི་གནས་སྐབས་དངོས་འབྲེལ་གང་འདྲ་ཡོད་པ་ནམས་ཏུང་པོ་
ཏུང་བཞག་གིས་བཤད་ན་འགྲིགས། བར་ལམ་བོད་སྲི་ནང་གཉེན་འཕྲད་འགྲོ་འོང་
བྱུང་རྗེས་བོད་ནང་ནས་འདིར་རྒྱུར་གཉེན་འཕྲད་དུ་ཡོང་མཁན་ཚོའི་ས་ནས་བོད་
ནང་གི་གནས་ཚུལ་རང་ཚོས་ཤེས་བྱུང་པ་དང་། དེ་བཞིན་བོད་ལ་ལྷ་སྐོར་སྲུ་རྗེས་
གསུམ་ཅམ་ཁྱེན་པ་དེ་ཚོའི་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རང་ཚོས་ཤེས་སྐབས་རྒྱ་
བདེ་པོ་ཡོང་གི་འདུག དེ་བཞིན་འདི་ཁུལ་གྱི་གནས་སྐབས་གང་འདྲ་ཡོད་པ་དགའ་
ཉེ་འོ་ཤེས་ནང་ཆགས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་གསལ་བཤད་བྱས་ན། བོད་ནང་སྡོད་
མཁན་ཚོ་རྒྱ་བདེ་པོ་དང་མེམས་དགའ་པོ་ཡོང་རྒྱུར་བརྟེན། འདི་ཁུལ་གྱི་གནས་
ཚུལ་ཚང་མ་ཁྱེད་རང་ཚོས་གསལ་པོ་ཤེས་པ་བྱེད་དགོས།

གཙོ་ཆེ་ཤོས་བོད་རང་དབང་གི་དོན་ལ་རང་ཚོ་ཚང་མས་འཐབ་ཚོད་བྱེད་
ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་མིས་བོད་འདི་གནའ་སྲུ་མོ་ནས་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་ཤས་སམ། ཁོངས་
གཏོགས་རེད། བོད་པ་ཚོ་རྒྱུད་རུང་རྒྱུག་རུང་རྒྱ་མིའི་འོག་ལ་སྡོད་དགོས་ཞེས་
ཅ་བ་ནས་ལལ་ཤེས་སྐྱངས་ཡོད་པ་མ་རེད། འཛམ་གླིང་འདིའི་ཐོག་མི་རིགས་
ལ་འགྱུར་བ་གང་ཡང་ཡོད་གི་ཡོད་པ་དང་། མི་རིགས་སྲུ་དང་སྲུ་ལའང་རང་
རང་གི་བདེ་སྲིད་ཚོད་པའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ་རེད། གལ་ཏེ་མི་རིགས་གཅིག་གྱུར་
ཡིན་ནའང་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཐོག་མི་རིགས་ཚོ་ཁག་གཅིག་ལ་གྱོང་ཆེན་པོ་
དང་། རྒྱག་བསྐལ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་མི་རིགས་ཁ་བྲལ་འགྲོ་རྒྱུའི་ཐོབ་ཐང་

ལོས་ཀྱང་ཡོད་པ་རེད། ཡང་ཅུ་པའི་མི་རིགས་ཐ་དད་ཡིན་ནའང་ཕན་ཚུན་གནིས་
ཀར་ཁེ་ཕན་ཆེ་བ་དང་། དགེ་མཚན་ཆེ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེལ་རྒྱུའི་
ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ་རེད། འདི་འདྲ་བུས་ནས་འཇོམ་སྒྲིང་ཐོག་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོ་
དེ་འདྲ་དུས་བུ་ལ་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་དང་། རྒྱང་ཅུག་དུས་བུ་འགའ་གསལ་གཅིག་ཏུ་
བསྐྱེལ་ནས་ཆེན་པོ་ཆགས་པ་ཡང་ཡོད་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅུ་པའི་
དམིགས་ཡུལ་མིའི་བདེ་སྲིད་ལ་ཐུག་གི་ཡོད་པ་རེད། ར་ཚོའི་བོད་པར་ཆ་བཞག་
ནའང་། རྒྱ་མིས་ཁ་ནས་ལབ་པ་བཞིན། རྒྱ་མི་བོད་ལ་སླེབས་ནས་བོད་མི་ས་
ཡ་དུག་གི་འཚོ་བའི་གནས་སྐབས་དང་། རིག་གཞུང་གི་གནས་སྐབས་སོགས་
གང་ཅིའི་ཐང་ལ་བརྒྱ་བཟོ་ཡོད་པ་འདི་དང་། འཛོག་བཟོ་ཡོད་པ་འདི་ཡོད་ཅེས་
ཡུ་ཚུགས་བརྒྱབ་ནས་འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་མི་དགོས་པར། རྒྱ་མི་བོད་པའི་བདེ་སྲིད་
གསར་པ་སྐྱོད་འདུག་པས་མ་པའི་ལྷོ་བ་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཚོ་ཚང་མའི་མིག་གིས་
མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་། ལག་པས་རིག་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་ལྟར་ན་ར་ཚོ་བོད་པས་
རྒྱ་མིར་མི་དགའ་བར་ཚོད་པ་རྒྱག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད། བདེ་སྲིད་སུ་ལ་
ཡང་དགོས་པ་རེད། དགོས་པའི་བདེ་སྲིད་བོད་པས་སྐབས་མུལ་པ་ཞིག་རྒྱ་མིས་
སྐྱོད་པ་ཡིན་ན་དགའ་བསུ་བྱེད་རྒྱུ་རེད། དེ་ལས་ཐོག་སྟེ་དོན་ཡོད་གནས་ཚུལ་
ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ ལོར་གི་བོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སློབ་གསུང་སྟེང་པ་ཆེས་ཐུན་མཁན་
དང་། ཆེས་སྐྱོ་ཆོས་གདུག་རྒྱུ་བཅས་རྒྱ་མི་ཁོ་རང་ཚོས་དམའ་འཕེབས་སྒོ་
གང་ས་ནས་བྱེད་པའི་སློབ་གསུང་དེ་ལས་དངངས་སྐྱབ་ཆེ་བ་དང་། རྒྱག་བཞུལ་
ཆེ་བ། ཟ་རྒྱ་མེད་པར་ཐུག་གི་དང་། རྒྱག་སྟེ་བཞུགས་དགོས་པ། དངངས་སྐྱབ་བུས་
ནས་པ་མས་སུ་གུག་མོད་དགོས་པ། ལུ་གུས་ས་མ་གམོད་དགོས་པ། རང་གི་

རྒྱག་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་འདི་འདྲ་གང་འདྲ་བུས་ནས་བྱུང་བ་རེད་དམ། བོད་
ལྷང་པའི་ནང་ལ་ཞིང་ལས་ཡར་རྒྱས་དང་། འགྲོག་ལས་ཡར་རྒྱས་བཏང་ཡོད་
ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། འགྲོག་ལས་ཡར་རྒྱས་བཏང་ནས་འགྲོག་པར་མར་སྐྱུར་
ཟ་རྒྱུ་མེད་པ་དང་། བ་ཟ་རྒྱུ་མེད་པ་དེ་གང་འདྲ་བུས་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ། ཞིང་
ལས་ཡར་རྒྱས་བཏང་ནས་ཞིང་པ་ཚོར་རྟོན་མཚམས་ལའང་ཅམ་པ་ཟ་རྒྱུ་མེད་
པ་དང་། རྩོ་སྐྱག་བསྐོལ་ནས་བཏུང་སྟེ་མི་མང་པོ་སྐྱོད་སློབ་ཐེབས་ནས་གི་བ་
དེ་ཚོ་གང་འདྲ་བུས་ནས་བྱུང་བ་རེད་དམ། ར་ཚོའི་དགོན་པ་གྲུ་ཚང་ཁག་དང་།
དེ་བཞིན་སྐར་སོ་སོའི་མི་ཚང་ཁག་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་མི་ཐོག་ནས་མི་ཐོག་ལ་
བསགས་ནས་ཡོད་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་དང་། རིན་ཐང་ཆེ་བའི་གསེར་དུལ་
ཀྱི་རྒྱན་ཆ། དཔེར་ན། ཐབ་ཚང་ནང་གི་ཟངས་སྒྲིག་དང་། རྒྱ་ར་མ། རག་
རྩོགས་དེ་འདྲ་ཚུན་ཆད་ཀྱང་མིག་གིས་མཐོང་རྒྱུ་མེད་པ་དང་། མཇུ་བ་མོ་འཇུགས་
ས་མེད་པ་གང་འདྲ་བུས་ནས་ཆགས་པ་རེད་དམ། རྒྱ་ར་མས་འཕག་འཚོག་གང་
བརྒྱབ་པ་ཡིན་ནམ། རྒྱ་ར་མས་གསར་བརྗེར་དོ་རྟོག་གང་བུས་པ་ཡིན་ནམ། རག་
རྩོགས་ཀྱིས་གསར་བརྗེར་དོ་རྟོག་གང་བུས་པ་རེད་དམ། གང་རྒྱར་དེ་དང་དེ་
འདྲའི་གནས་ཚུལ་དངོས་ཡོད་ཡིན་བཞིན་དུ་གསར་བརྗེ་དང་། བཅིངས་བཀོལ་
ཀྱི་མིང་སྐྱམ་པོ་ཞིག་བཏགས་པས་ཕན་ཐོགས་གང་འདུག་གམ། ར་ཚོའི་བོད་ཀྱི་
སློབ་གསུང་སྟེང་པ་དེ་ཞིང་བུན་ལམ་ལུགས་རེད། བུག་ཞོག་གཏོང་མཁན་ཡོད།
རྗེས་ལུས་རེད། རྗེས་ལུས་མིན་ཟེར་གྱི་མེད། ཡར་རྒྱས་གཏོང་དགོས་པ་དང་།
བུག་ཞོག་ལམ་ལུགས་བཅོས་བསྐྱུར་གཏོང་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་ནི་
བོད་རིགས་ནང་ཁུལ་གྱི་བུག་ཞོགས་ལམ་ལུགས་གིག་ཡིན། རྒྱ་མི་བོད་དུ་སླེབས་

ཚུན་བཟུ་གཞིག་གི་ནམ་པ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་འགྱུར་ཡོད་དམ་ཟེར་ན། བོད་མི་
རིགས་ཀྱི་ལག་པའི་སེན་མོ་ཟད་པ་དང་། སྐལ་པར་ཏུ་བོད་རྣམ་སྐལ་མ་པ་ཟེར་སྟེ་
པ། ཡང་ན། དབྱུང་པའི་ཚོགས་ཀྱི་པ། སྐལ་པའི་སྐལ་ཚོགས་ཀྱི་པ་པཅས་
ཀྱི་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་པའི་འབྲས་བུ་ནམས་ཀྱི་མིའི་ལག་པར་ཐེམ་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་
དང་། བོད་མི་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མིའི་ཚོ་གཡོག་ལ་གྱུར་ཡོད། གང་འདྲ་ཆགས་
འདུག་གམ། དཔེར་ན། ཏུའུ་ཡའོ་པང་ལྷ་སར་འགྲོར་སྐབས་དེ་ལྷ་སར་ཆད་པོད་
ཀྱི་ཚོགས་ལ་ཀྱུ་ནག་གི་སྤྱིད་བྱས་བཟུང་སྐབས་དེ་ནོར་འབྲུལ་བྱུང་འདུག་ བོད་མི་
མང་ལ་དངོས་གནས་དྲང་གནས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་འབྱུང་འདུག་ ཀྱུ་ནག་གཞུང་
ནས་འགྲོ་མོང་ཆེན་པོ་བཏང་བའི་དདུལ་དེ་ནམས་ལར་ལུང་གཅོང་པོའི་ནང་ལ་
གཡུགས་པ་ཡིན་ནམ། ཞེས་བཤད་ཡོད་པ་ཟེད། སྤྱིར་བཏང་ཀྱི་མི་སྡེ་བས་པ་
ཆེན་པོ་ཡིན་ན་ཡང་། ཉི་གར་སྐར་མོས་མ་ཞེབས་པར་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་
ཀྱིས་ཁ་གྲགས་ཡོང་སྐབས་ནོར་འབྲུལ་དོས་ལེན་བྱས་འདུག་ དེ་ཡག་པོ་ཟེད་བསམ་
ཀྱི་འདུག་ དགོངས་དག་ཟེར་དགོས་པ་བྱུང་བ་ཟེད། ཁོ་རང་གི་དངོས་ཡོད་གནས་
ཚུལ་གང་ཡོད་པ་དེ་ཁས་ཐུངས་ཏེ་ནོར་འབྲུལ་བྱུང་བ་ལ་དགོངས་དག་ལབ་པ་ཟེད།
དེ་འགྲིགས་པ་ཟེད། འདི་འདྲའི་མི་བྱུང་བ་ཡིན་ན། སྐད་ཆ་བཤད་ས་ཞིག་དང་།
གོ་བསྐར་བྱེད་ས་ཞིག་ཡོང་གི་ཟེད། དེ་འདྲ་མིན་པར་ཏམ་པ་འབའ་ཞིག་བཤད་
ན་གོ་བསྐར་དང་། བསམ་ཤེས་བྱ་ཀྱུ་ཏུ་ཅང་ཁག་པོ་ཟེད། དཔེར་ན། དེང་
སང་ནོར་འབྲུལ་གང་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་མི་བཞི་ཤོག་ཁས་བྱས་པ་ཟེད་ཟེར་གྱི་
ཡོད། ཏེ་ལམ་མི་བཞི་ཤོག་ཁ་མ་སྤྱིས་གོང་ནས་བྱུང་བའི་ནོར་འབྲུལ་ནམས་ཀྱང་
མི་བཞི་ཤོག་ཁས་བྱས་པ་ཟེད་ཟེར་ན་སྤྱི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཟེད་དམ། དང་པོ་དྲང་

བཞག་བཤད་ན་ཡག་གི་ཟེད། ཏང་གི་སྤྱིད་ཏུས་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་ནོར་
འབྲུལ་མེད་ཟེར་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། གཡམས་ཐབས་ཀྱི་ནོར་འབྲུལ། གཡོན་ཐབས་ཀྱི་
ནོར་འབྲུལ། ཁོ་རང་ཚོའི་ཏང་གི་འགོ་འཁྲིད་མཛུབ་མོ་འདུགས་ས་ཡོད་ན་མེད་
ན་དེ་ནམས་ལ་ཡང་སྐབས་རེ་གཡམས་སྤྱོགས་པ་དང་། གཡམས་ཐབས་རིང་ལུགས་
ཟེད་ཟེར་བ་དང་། སྐབས་རེ་གཡོན་སྤྱོགས་པ་ཟེད་ཅེས་བཤད་ནས་གཅིག་འོག་
གཅིག་གིས་མི་འདུས་པར་སྤོད་པ་དེ་ཁྱེད་མཚར་ཞིག་མི་འདུག་གམ། མི་ལ་རྒྱན་
དང་ཏམ་པ་བཤད་དེ་སྤྱིན་སྐབས་ད་བར་གྱི་འགྲིགས་པ་ཞིག་མ་བྱུང་བ་ཟེད་ལ། མ་
འོངས་པར་ཡང་ཡོང་གྱུ་ཁག་པོ་ཟེད། བོད་ལ་བཅིངས་བཀོལ་བཏང་བ་ཡིན། བོད་
ལ་སྐར་མེད་པའི་བདེ་སྤྱིད་སྤྱིད་ཡོད་ཟེར་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་
ངས་གོང་དུ་བཤད་པ་སྐར་ཟེད། མི་ཚང་འགའ་གས་ལ་ཀྱུ་མིའི་གོ་ས་དང་། ཐོགས་
ཐོབ་བྱུང་ནས་ཉིན་མ་འཁྲུལ་བའི་གོ་སྐབས་བྱུང་བ་འགའ་གས་འགའ་གས་ཡོང་
གི་ཟེད། སྤྱིར་བཏང་རྒྱབ་སྤྱོགས་སྤོད་ཁུལ་ནས། གར་དར་ཅེ་མདོ་བར་གྱི་བོད་
རིགས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཆ་སྡོམས་བྱས་ནས་བཟུས་ན། ཀྱུ་མི་སྤྱོདས་
ནས་སྐར་མེད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ནང་ལ་ཚུད་པ་མ་གཏོགས། ཀྱུ་མི་སྤྱོདས་ནས་སྐར་
མེད་ཀྱི་བདེ་སྤྱིད་བྱུང་བ་ཏུ་ཅང་དགོན་པོ་ཟེད། ང་ཚོའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་
ཅ་གཏོར་བཏང་བ་མར་བཞག་ ཉིན་རེ་ཉིན་རེའི་འཚོ་བའི་དགོས་མཁོའི་ཐོག་ནས་
ཅིས་ཤིག་བརྒྱབ་པ་ཡིན་ནའང་དཀའ་ངལ་གསར་པ་མང་པོ་ཞིག་འབྱུང་ཡོད་པ་ཟེད།
ང་ཚོས་རང་དགར་ཀྱུ་མི་ལ་དགའ་མིན་གྱི་སྐད་ཆ་གོད་དགོས་དོན་མེད། བོད་
ནང་ལ་ཀྱུ་མིས་འདུགས་སྤྱོད་བྱས་ནས་བོད་མིར་བདེ་སྤྱིད་ཡོད་པ་ཞིག་བྱུང་ན་
འགྲིགས་པ་ཟེད། ཀྱུ་མིས་བཟོ་བཅོས་ཀྱི་གཞི་ཡིན། བསྐར་བཅོས་གཏོར་གི་

ཡིན་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་ལྟར། ད་དུང་གང་འདྲ་གང་འདྲ་བྱེད་གྱི་འདུག་གམ། ང་
 ཚོས་རིམ་པས་རིམ་པས་པར་ལྟས་ཚོགས་གི་རེད། རྗེ་དོན་རྣམས་ལོ། ང་རང་ཚོ་ཤོད་
 མིའི་བདེ་སྲིད་བརྒྱུ་བ་པའི་ཐོབ་ཐང་ང་རང་ཚོར་ཡོད་པ་རེད། རང་གི་ཐོབ་ཐང་
 དེ་ཆ་ཚང་བ་སོ་སོའི་ཡག་པར་སྐྱེ་བས་ཐུབ་པའི་འབད་ཚོས་བྱེད་དགོས། ཚང་མས་
 གནད་དོན་སེམས་ལ་རེས་པ་བྱས་ཏེ་རྩུ་ར་ཐག་བྱེད་དགོས། ཁ་ས་ཁ་ཉིན་རྒྱད་
 ཚ་བྱུང་བ་ལྟར། ང་རང་ཚོ་ཚང་མ་མི་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་བསམ་པ་བཟང་པོ་བྱེད་
 དགོས། གཞན་ལ་ཕན་སེམས་བྱེད་དགོས། མི་མ་རབས་བྱེད་མི་རུང་། མི་མ་
 རབས་ཟེར་བ་དེ་རང་གཞན་ཚང་མར་མི་དགོས་པ་ཞིག་རེད། ཡ་རབས་བྱེད་
 དགོས་པ་དང་། ཕན་སེམས་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས། མི་བཟང་པོ་བྱེད་དགོས། རྩན་
 བཤད། ལྷན་མ་བལྟས་བྱེད་ཆུ་ཡོད་པ་མ་རེད། སོ་སོ་རང་ཉིད་མི་ཡ་རབས་
 དང་། རྒྱུད་ལམ་ཚུལ་མཐུན་ཡག་པོ་བྱེད་གྱི་ཡིན་ན། སོ་སོ་རང་ཡང་རྒྱུད་པ།
 རྒྱུ་ཚོགས་གྱི་ནང་ལའང་ཕན་ཐོགས་ཡོང་བ་ཡག་པོ་ཡོང་གི་རེད། མ་རབས་དང་།
 རྩམ་པ་བྱས་ན་སོ་སོ་མ་རྒྱུད་པ། རྒྱུ་ཚོགས་ནང་ལའང་གོད་འཚེ་བཟོ་མཁན་
 ཞིག་ཆགས་ན་ཡག་པོ་ཡོད་པ་མ་རེད། རྒྱེད་རང་ཚོ་སེམས་རྒྱུད་པོ་བྱས་ནས་
 རྗོད། ངས་རྟག་པར་སློན་ལམ་རྒྱག་གི་ཡོད། ཅེས་བཀའ་རྩུལ། ॥ ॥

༤༡། བྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༣༠ ཉིན་གནས་མཚོགས་ཤིང་གཤམ་
 དུ་ཤོད་ནས་ཚེད་དུ་བཅར་བའི་གཞིས་ལུས་མི་མང་བདུན་སྟོང་བཀའ་བར་རྩུལ་
 བའི་བཀའ་རྩུལ།

ད་རེས་ཤོད་གྱི་རྩུ་ས་དང་། རྗོད་མངའ་རེས། ཁམས། ཨ་མདོ་བཅས་
 ནས་ཚེད་མངགས་མི་མང་པོ་ཞིག་འཕྲོར་ཡོད་པ་རེད། མཇལ་ཁ་བྱ་རྒྱ་དུས་ཚོད་
 མི་འདུག་གྲང་ང་ཚོ་ཁྱེད་ཚམ་ཐུག་ན་བསམ་པ་དྲན་བྱུང་།

རྒྱུར་བཏང་ཚོས་ཚུགས་ནས་བསམ་ཐོག་གོད་རྩུངས་དང་། ནང་པ་སངས་
 རྒྱས་པའི་ཚོས་གྱི་འཕྲོ་རྩུངས་སྟོར་ཁ་སང་ནས་ཉི་མ་སྐྱེལ་ཏེ་བཤད་ཞིག་པ་རེད།
 དེ་རིང་དམིགས་བསམ་པོད་པ་ཁེ་གཅང་ཐུག་སྟེ་ཤོད་པའི་བདེ་རྩུག་སྟོར་ཕན་བྱ་
 བཤད་ན་སྐྱུ་བྱུང་། ང་རང་ཚོ་ཤོད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་འདི་བཅོམ་ལྷན་འདས་
 གྱི་ལུང་གིས་ཟིན་པའི་ཞི་བདེའི་བསྐྱེ་གནས་གིག་རེད། ང་རང་ཚོ་ཤོད་མི་རྣམས་
 ལ་ཆ་བཞག་ནའང་རྩན་སྐྱེས་སུ་སེམས་པ་བཟང་པོ། མི་ཞིག་གི་ནའང་ཨ་ཅེ་ཁོ་
 གི་འདུག་ཅེས་ཚང་མས་སེམས་ཁུལ་དང་། དོ་སྐྱོང་ཚེན་པོ་བྱེད་པའི་ལོ་ལོ་མས་གཤིས་
 ཡོད་པ་ཞིག་རེད། འདི་འདྲའི་ར་ཚོའི་ལུང་པ་དེར་བར་ལམ་རྒྱུན་ངན་བྱུང་ནས་
 ང་རང་ཚེ་བའི་ཤོད་མི་འབྲུམ་གཅིག་རྣམས་ཚམ་མིའི་ལུང་པར་བཅན་བྱོལ་ལ་གྱུར་
 དགོས་བྱུང་བ་རེད། སོ་སོའི་ལུང་པ་བྲལ་ཏེ་མིའི་ལུང་པར་འཕྲོར་སྐབས་འགོ་
 རྗོད་རྒྱས་མངའ་ཡོད་པ་ས་དང་གནམ་ལས་མེད་པ་ཞིག་ཆགས་ཏེ་དཀའ་ངལ་སྐྱན་
 བྱུང་ཡང་། དེ་ལས་རྩུག་པ་ཤོད་ནང་དུ་སྟོད་མཁན་ཚོས་ལོ་ཉི་ཤུ་སྟོར་གྱི་རིང་
 ལ་ཚང་ལས་བཀའ་བའི་རྩུག་བསྐལ་སྐྱུངས་པ་རེད། ཤོད་གྱི་ད་རྩུའི་མི་ཐོག་འདི་
 དཀའ་ངལ་ཆེ་ཤོས་དང་། རྩུག་བསྐལ་མང་ཤོས་རྒྱུང་བའི་མི་ཐོག་གཅིག་རེད།

མ་གཞི་ལོ་རྒྱུད་སྐབས་གཉིས་ཙམ་གྱི་པོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་དང་རྒྱུད་སྐྱོད་གས་
 ལྷུང་ཡོད་ཀྱང་། ད་པེས་ནང་བཞུགས་ཀྱི་ཐབས་སྒྲོལ་དྲུག་ལོ་འཁྲུགས་ཆེན་པོ་འདི་
 འདྲ་ཕལ་ཆེར་ལྷུང་མ་ཚོར་བཞག་པེད། པོད་ནང་གི་པོད་མི་ཚོ་འཚོ་གོས་ཀྱི་དཀའ་
 འཕ་དང་། མཐའ་མ་སོ་སོའི་བརྗེ་བོས་སློབ་ཀྱང་ཕངས་མེད་ལ་འགྲོ་དགོས་པའི་
 དུས་ཚོད་གཅིག་ལྷུང་སྟེ། རྣམ་ཀུན་དུལ་བ་མི་ཡུལ་དུ་འཕྲིན་པ་ཞེས་པའི་སྟུན་
 འག་གི་སྐྱད་ཆ་རྣམས་ཀྱི་དཔེ་སྲུང་སྟེ་ན་ལས་པའི་སྟུག་སྒྲོལ་ལྷུངས་པེད།
 དེ་དང་ཆབས་ཅིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པ་གཙོ་བོར་ལྷུང་པའི་པོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་
 ལ་ཆ་བཞག་ནའང་ད་ལས་པའི་གཏོར་བཞིག་ཆེན་པོ་ལྷུང་སྟེ་རྩོམ་མི་ཐོག་འདི་
 དུས་ཚོད་དེ་འདྲ་ཞིག་དང་འཁེལ་བ་པེད།

རྩེར་ཚོས་རྒྱལ་ཚོའི་སྐབས་ནས་བཟུང་སྟེ་པོད་མི་རིགས་འདིའི་གཞུགས་
 པོའི་གནས་སྐབས་ཀྱང་འདྲ་འདྲའི་ནང་ནས་མི་འདྲ་བའི་མཁའ་གས་པོ་ཞིག་ཡོད།
 རང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་གཙོ་བོར་ལྷུང་པའི་རིག་གཞུང་གཏོར་ཐབ་ཡོད་པ་
 འདིས་ཀྱང་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་སློབས་པ་ད་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད། རྩོམ་དཀའ་
 འཕ་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཞིག་ལྷུངས་ཡོད་ཀྱང་པོད་པ་རྣམས་མིང་མེད་ལུལ་
 མེད་ཆགས་བྱུང་མེད། དེ་ཙམ་མ་ཟད་རྒྱ་མིའི་དོས་ནས་སྟོན་མ་ཆིག་རྩོད་དགུ་
 བརྒྱ་ལྷུང་ལྷུང་ལྷུང་དུ་གནས་བཟུང་སྟེ་པོད་ནང་ལ་དུག་གཞོན་བྱེད་པའི་གདུག་
 ལྷུང་དམར་རྩེན་དུ་སྟོན་ཏེ་པོད་མཐའ་དུས་ཡོངས་ལ་རིམ་པས་དུག་གཞོན་མི་
 བཟད་པ་ཞིག་བྱས་པ་པེད། དེའི་སྐབས་རྒྱ་མིའི་བསམ་སྒྲོར་མ་འོངས་པ་ཆིག་
 རྩོད་དགུ་བརྒྱ་ལྷུང་བུ་ལྷུང་ལྷུང་ལྷུང་ལྷུང་ལྷུང་ལྷུང་ལྷུང་ལྷུང་ལྷུང་ལྷུང་
 པོད་པ་ཞེས་ད་དུང་རྒྱ་མིར་བསྐྱེད་པོ་བཟོ་མཁན་ཞིག་དང་། འཇམ་གླིང་ཐོག་

པོད་པ་ཞེས་མགོ་བོ་བཏག་ནས་གནས་རྒྱ་ཞིག་རྒྱ་མིའི་བསམ་སྒྲོའི་ནང་ལ་ཡོད་པ་
 མ་པེད་བསམ་གྱི་འདུག དེ་དུས་རྒྱ་མིའི་བསམ་སྒྲོར་པོད་པ་རྣམས་དོག་བཞེས་
 གཏོར་གཅིག་མར་བཏང་སྟེ་མིང་མེད་ལུལ་མེད་ཅིག་བཟོ་བྱས་ཀྱི་པེད་སྟུམ་པའི་
 རེ་བ་དང་། ཅིས་བརྒྱབ་ཡོད། ཡིན་ནའང་ལོ་ཉི་ལུ་ཅ་གངས། སུམ་ཅུ་སྐྱོར་
 མོང་བའི་རིང་ལ་རྩོམ་པོད་པ་ལ་གྲོང་ཕོག་སྟེ་འགྲེལ་ཡང་དབུགས་ཆད་མེད་པར་
 བརྟན་འགྲེལ་ས་ནས་ཡང་གི་ཡིན་ཞེས་རྩོམ་གྲགས་རྒྱག་གི་ཡོད། རྩོམ་པོ་
 མང་པོའི་རིང་རྒྱུད་སྟུག་གི་ཉམས་སྲོལ་མང་པོ་བསམས་པའི་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན།
 རྩོམ་པོ་རྩོམ་སོ་སོ་པོད་པ་ཡིན་སྟུམ་པའི་སློབས་པ་བསྐྱེད་དགོས་པ་དང་། ལུམ་
 པ་མེད་པའི་སྟེར་སྟོབས་བསྐྱེད་རྒྱ་ད་ཅང་གི་གལ་ཆེན་པོ་པེད།

འཇམ་གླིང་ཐོག་དེང་སང་གི་དོས་ཡོད་གནས་རྒྱུལ་ལ་ཆ་བཞག་ན། པོད་
 རང་གི་རྒྱ་ཚེའི་མི་མང་རྣམས་ལ་བསམ་སྒྲོལ་གང་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། པོད་ནང་
 རྒྱ་མིས་གདུག་རྒྱབ་གང་འདྲ་ཞིག་བྱས་ཡོད་པ། གཏོར་བཞིག་གང་འདྲ་ཞིག་བཏང་
 ཡོད་པ། གནས་རྒྱུལ་དེའི་འོག་ལ་པོད་པ་ཚོས་བསམ་སྒྲོལ་མཁའ་གས་པོ་བྱས་ཏེ་
 རྩེར་སྟོད་ཀྱི་ཡོད་པའི་གནས་རྒྱུལ་རྣམས་དེང་སང་འཇམ་གླིང་ཐོག་ཇེ་གསལ་ཇེ་
 གསལ་ལ་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད། སྟོན་མ་ཡིན་ན་རྩོམ་འདི་ལུལ་ནས་པོད་ནང་གི་གནས་
 རྒྱུལ་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་སྐབས་ད་ལས་པོད་མི་བཅན་སྲོལ་བའི་དོས་ནས་སོ་སོའི་
 མཐོང་རྒྱུལ་གཙོ་བོར་བཤད་པ་མིན་ནམ་སྟུམ་ནས་ཁ་གས་ཐེ་ཚོམ་བྱེད་མཁན་
 ཡང་ཡོང་གི་ཡོད་པ་པེད།

བར་ལམ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ རྩོན་ཆད་ནས་རྩོམ་པའི་རྒྱ་གསལ་གི་སྤྱིད་བྱས་
 ཕན་བུ་གྲུ་ཡངས་སུ་སྤྱིན་ཏེ་པོད་ནང་ལ་འདང་སྤྱི་རྒྱུལ་གྱི་ཆགས་པར་འགོད་མཁན་

དང་། ཚོགས་པ་དང་། མི་སྐྱེས་བཅས་ཀྱི་ལྷ་སྐྱོར་འགྲོ་མཁན་ལོ་རེ་ནས་ལོ་རེ་
 རི་མང་དུ་སོང་སྟེ་བོད་ནང་དངོས་སུ་སྐྱེབས་ཐུབ་མཁན་གང་ལ་གང་འཚམ་ཕྱུང་
 བ་དེ་ཚོ་སལ་མོ་ཆེས་ཏ་ལ་མ་ཁ་གཅིག་གྲགས་ཀྱི་ཚོག་ནས་བོད་ནང་གི་བོད་མི་ཚོ་
 སེམས་ལྷགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་མི་ལ་ཅུ་བཅས་མི་དགའ་བ་ཡོད་པའི་གནས་
 ཚུལ་ཏ་ཅང་གསལ་པོ་ཆགས་པ་རེད། བོད་རྒྱ་ཚེའི་མི་མང་ནམས་ལོ་དེ་ཙམ་རིང་
 གནའ་མ་ཆག་པར་མ་ཞུགས་པོ་བྱས་ཏེ་བསྐྱེད་པ་འཇམ་སྐྱིད་ཚོག་མཐོང་གི་ཡོད་
 པ་རེད། དེ་སྟོན་བོད་པའི་ཚོག་དོ་སྣང་མེད་མཁན་དེ་ཚོའི་གསལ་ལའང་དོ་སྣང་གསལ་
 པ་ཞིག་སྐྱབས་པ་དང་། སྟོན་མ་བོད་པའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་རིན་ཐང་
 མི་བཅི་མཁན་དེ་ཚོས་ཀྱང་ད་ཆ་རིན་ཐང་གསལ་པ་ཞིག་བཅི་དགོས་པའི་གནས་
 ཚུལ་ཆགས་ཡོད།

བོད་མི་བཅས་ཕྱོད་བ་ནམས་མིའི་ལུང་པར་སྐྱབས་ནས་ཏ་ལ་མ་ལོ་ཉི་ལུ་
 ཅ་བདུན་འགྲོ་གི་ཡོད། འཇམ་སྐྱིད་ཚོག་བཅས་ཕྱོད་བ་བོད་མི་གཅིག་པུ་མ་ཡིན་
 པར། རྒྱ་མི་རང་གི་བཅས་ཕྱོད་བ་འང་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད། སྟོན་མ་ལོ་རོ་བ་
 རང་ལའང་ལུང་པ་ཡན་ཚུན་ནས་བཅས་ཕྱོད་བ་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད། དེ་དང་དེས་
 མ་ཚོན་པའི་དེར་སང་ལུང་པ་གང་སར་བཅས་ཕྱོད་བ་གསལ་པ་དེ་འདྲ་ཡོད་དང་
 ཡོང་བཞིན་པ་རེད། འཇམ་སྐྱིད་ཚོག་བཅས་ཕྱོད་བ་འདྲ་འདྲའི་ནང་ནས་བོད་མི་
 བཅས་ཕྱོད་བ་ཞེས་ལབ་དུས་དངོས་གནས་འདྲུ་ལུང་འཚང་ས་ཡོད་པ་ཞིག་དང་།
 རིགས་བཅི་ས་ཡོད་པ་ཞིག་དུ་མཐོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལ་སྐྱིག་འདྲུགས་ཡོད་
 པ་དང་། སྐྱི་པའི་དོན་ལ་དམིགས་ལུལ་རེས་ཅན་ཞིག་བཟུང་སྟེ་དེ་གཞིར་བཞག་
 གིས་མི་ཚོ་སྐྱེལ་པའི་ཚོག་ནས་ཆེ་གཞིགས་ཚུང་འདེགས་དང་། ལུར་བ་བྱུ་འདེགས་

བྱས་ཏེ་བཅན་ཕྱོད་བ་པའི་གོང་བུ་གཅིག་དུ་བསྐྱེད་ཚོག་སྐྱེར་སོ་སོའི་འབྲལ་ལེལ་
 ལྟོ་གོས་ཀྱི་འཚོ་བཟབས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་མི་རིགས་སྐྱི་ལ་ཞེན་དང་སྐྱིའི་ཁེ་སན་གྱི་
 དོན་ལ་རིག་གཞུང་དང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནད་དོན་ཚང་མ་རྒྱ་མཚན་ལྡན་པའི་ཚོག་
 རས་བཟུང་གི་ཡོད་པ་འཇམ་སྐྱིད་ཚོག་མཐོང་གི་ཡོད་པ་རེད། བོད་པ་བཅས་ཕྱོད་
 བ་རྒྱ་གར་ནང་ཚོག་མར་འགྲོར་ཏེ་ ༡༩༥༧-༦༠-༦༡-༦༣ དེ་ཚོའི་སྐབས་ལ་
 བོད་པར་སྐྱོབ་གསོའི་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་སྐྱི་རྒྱལ་གྱི་མི་དེ་འདྲ་ན་ཞིང་གཞེས་ཞིང་
 ང་དང་ཐུག་པའི་སྐབས་ལ་ཁོང་ཚོས་ཏ་ཅང་དགའ་པོ་བྱས་ཏེ་དེ་དུས་བོད་པར་
 རིགས་རམ་བྱས་པ་དེ་རྒྱུད་ཚོས་སྐྱིན་མི་འདུག བོད་པ་ཚོས་རིགས་རམ་བྱངས་
 པའི་ཚོག་ནས་སོ་སོ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ལྡན་པའི་མི་ཚོ་སྐྱེལ་སྐྱངས་དེ་ལག་པོ་
 བྱུང་འདུག་ཅེས་བསྟོད་བསྐྱབས་བྱེད་ཀྱི་འདུག

འཇམ་སྐྱིད་ཚོག་བཅས་ཕྱོད་བ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཁ་གསལ་ནི་རིགས་རམ་
 ལེན་ཐུབ་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས། སོ་སོའི་འཚོ་བཟབས་སྐྱ་བག་བག་ཅིག་བྱེད་མི་
 ཐུབ་པ་དང་། ཁ་གསལ་ནི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཁོ་ནའི་ཚོག་ལ་སྐྱོ་མཚོངས་བརྒྱབ་
 པ་མ་གཏོགས་རྒྱ་མཚན་ལྡན་པའི་ཚོག་ལ་མི་འགྲོ་མཁན་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་
 འདྲའི་ཚོག་ནས་སྐྱིར་བཏང་གི་མཐོང་རྒྱལ་ལ། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བཅས་ཕྱོད་བ་ཁ་
 གས་ཀྱིས་ཏ་ཅང་གཏུག་རྒྱུ་བཅེ་པའི་སྐྱོ་མཚོངས་བརྒྱབ་སྟེ་གནས་སྐབས་མིང་
 གྲགས་དང་གསལ་འགྲུར་གསལ་པ་ཞིག་བཅོ་བྱུབ་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། གཞི་ཅིའི་འཇམ་
 སྐྱིད་ཚོག་མིས་མི་ལ་ག་ཚེ་བྱེད་པའི་བཅེ་ཞེན་དེ་བརྒྱལ་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་རེད། ང་
 ཚོ་བོད་མི་བཅས་ཕྱོད་བ་ནམས་སོ་སོའི་འཚོ་བཟབས་ཐད་མགོ་བྱུང་བག་ཚོད་དང་།
 རྒྱུང་བག་ཚོད་ཀྱི་སྐོ་ནས་ལས་ཀ་བྱེད་ཐུབ་པ་དང་གཅིག་གཉིས་ནས་ལུལ་གང་

དུ་བརྒྱད་ཡོད་ཀྱང་ཡུལ་དེའི་གནས་རྒྱུ་ལ་གསུམ་པ་དེ་སོ་སོའི་འཚོ་བར་རྒྱུད་ཤེས་
 པ་ཞིག་ཕྱེད་གྱི་ཡོད། དཔེར་ན། སྤུང་སོའི་ནང་པོད་མི་བཅོན་ཕྱོད་ལ་བ་ཆུན་གཞིན་
 བརྒྱུ་མས་ཆེག་རྒྱུད་དུག་བརྒྱ་ཚམ་ཡོད། དེ་བཞིན་ཁེན་ཏ་དང་། ཨ་མེད་ཀ་
 སོགས་ཁྱོད་རྒྱུ་ཁབ་མི་འདྲ་བ་སྤུམ་ཚུ་ཚམ་གྱི་ནང་ཁ་གསལ་ལ་པོད་མི་ཚོ་ཁག་
 དང་། ཁ་གསལ་ལ་ཁྱིམ་ཚང་རེ་གཉིས། ཁ་གསལ་ལ་སློབ་ཕྲུག་གཅིག་གཉིས་བུས་
 ཉེ་བརྒྱད་ཡོད་ཅིང་། གང་ལྟར་འདམ་སྒྲིང་ཐོག་གི་རྒྱུ་ཁབ་སྤུམ་ཚུ་སོ་གྲངས་
 གྱི་ནང་ལ་པོད་མི་སློབས་ཡོད། ས་ཁུལ་གཅིག་གཉིས་ཚམ་མིན་པར་པོད་བ་རྒྱས་
 ཡོད་མཁན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་མཁན་ཚང་མས་པོད་པ་ནི་མི་གཉིས་ཀ་བཟང་པོ་
 དང་། མི་རང་རྒྱུད་རིང་པོ། མི་སྣང་བ་རྒྱུད་པོ། མི་སེམས་བག་ཤེབས་པོ། མི་
 ཚོས་འགྲེལ་ཚོགས་པ། མི་གཏོང་བཅུན་པོ་བཅས་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་བཙུག་གི་འདུག དེ་
 རྒྱུད་ཞིབ་ཚགས་པོད་དགོས་མི་འདུག་ཀྱང་ར་ལ་དེ་འདྲའི་ལོ་རྒྱུས་མང་པོ་བཟད་
 རྒྱུ་ཡོད། ར་ལ་དེ་རྒྱུད་པོད་མཁན་མང་པོ་ཡུང་། དཔེར་ན། ཚོང་གི་གནས་
 རྒྱུ་དང་། ལན་སྐྱེལ་བ། དངོས་པོ་སྐྱེལ་བ་དེ་འདྲ་ལ་པོད་པ་གཏོང་གི་ཡོད་པ་
 རེད། རྒྱུར་བཏང་ཡིན་ན་དེ་ལྟུང་ལོན་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ཚོང་གཤམ་དང་། ཡང་
 ཉ་ནམ་རྒྱུན་དོ་ཤེས་ཉན་ཉན་ཡོད་པ་ཞིག་མིན་ན་དེ་ལྟུང་འདི་འདྲ་རྒྱུད་ལེན་
 ཕྱེད་གྱི་མ་རེད། རྒྱ་གར་ནང་ལའང་དེ་འདྲ་ཡོད་གི་འདུག པོད་པ་ཚོས་སྤུང་
 གྲར་གྱི་ཚོང་མང་པོ་རྒྱག་གི་ཡོད་པ་དེ་འདྲའི་ཚོགས་སྤུང་གྲར་ཉོ་སྤྲོད་ཕྱེད་མ་ནས་
 པོད་པར་ཡིད་ཆེས་དང་། རྒྱུས་བཀའ་ནས་རྒྱུར་ཁྲི་སྤྲུག་གི་དངོས་པོ་སྤྲོ་འདོན་
 རྒྱུད་པ་སོགས་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་གི་ཡོད་པ་རེད། ཨ་མིར་ཡང་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡུང་
 འདུག པོད་པ་དེ་ལྟུང་སྐྱེལ་བར་བཏང་སྟེ་རྒྱུས་བཀའ་ལ། ཡིད་ཆེས་ཕྱེད་གྱི་ཡོད་

པ་རེད། པོད་པས་རྒྱུན་པོད་གྱི་མ་རེད་བསམ་པའི་རང་བཞིན་ཆ་འཛོག་ཅིག་སྟེབས་
 ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནི་མིའི་ནང་ལ་ཏ་ཅང་དགོན་པོ་རེད། དམ་པོས་བརྒྱམས་
 པའི་བཅོན་དབང་གིས་གཟུན་ཉེ་རྒྱིག་ལམ་མ་འཁྲུར་མཐུ་མེད་ཅིག་ཡོད་གི་ཡོད་
 ཀྱང་། རང་བཞིན་མི་སོ་སོས་བསམ་སྒྲོར་བྱ་དག་བཏང་སྟེ་ཡ་རབས་བུས་ན་
 མ་གཏོགས་འགྲིག་གི་མ་རེད་བསམ་པའི་ཐོག་ནས་རང་འགྲུལ་གྱི་རྒྱིག་ལམ་འཁྲུར་
 ཉེ་མིའི་རིན་ཐང་སྟེབས་རྒྱུ་དེ་ཁག་པོ་རེད།

རྒྱུར་བཏང་འདམ་སྒྲིང་ཐོག་གི་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་དང་། ཡ་རབས་གྱི་
 དཔེ་བཞག་ས་དེ་པོད་པ་ཆགས་ཡོད། དེ་ནམས་དེང་དུས་ཤེས་ཡོན་གྱི་འཛོན་པོ་
 ཚོད་པོ་བཏང་ནས་ཡུང་བཞིག་མིན་ལ། རྒྱུ་དངོས་པོ་དང་། དབང་ལྷགས། དེ་ལ་
 བརྒྱགས་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུང་བཞིག་ཀྱང་མིན་པར། དོན་དངོས་བདེན་དོན་
 ལ་བརྟེན་ནས་རིན་པོང་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་གི་ཡོད་པ་རེད། པོད་པ་ཞེས་ལབ་དུས་
 མི་ཡ་རབས་དང་། རྒྱ་མཚན་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་པར་དོས་འཛིན་ཕྱེད་གྱི་ཡོད་པ་
 རེད། པོད་མི་རིགས་འདི་འདྲ་ཞིག་ལ་རྒྱ་མིའི་དོས་ནས་སྤྲོད་བཟོད་མི་བདེ་བ་
 བཟོས་ཉེ་པོད་མི་བཅོན་ཕྱོད་ལ་གྱུར་དགོས་ཡུང་བ་དང་། པོད་ནང་ལའང་དགའ་
 རལ་མང་པོ་འབྲུད་པའི་གནས་རྒྱུ་ལ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་དུས། དངོས་སུ་ལག་ལེན་
 གྱི་ཚོགས་ནས་ཚར་བཅད་རྒྱུར་སྤུམ་གིག་ཡོད་ཐུབ་མིན་ལ་མ་སྟོམས་པར་སེམས་ནང་
 རང་བཞིན་རྒྱན་སྟེས་གྱིས་པོད་པར་ག་ཚོ་ཞིག་སྟེབས་ཡོད་གི་ཡོད་པ་རེད། པོད་
 ཉང་ལ་ཡོད་པའི་པོད་པ་ཚོས་ཀྱང་དངོས་གནས་སྤིང་སྟེབས་ལྡན་པའི་སྟོན་མ་གྱིང་
 ཐག་ཚོད་བུས་ཉེ་སོ་སོའི་རིགས་ཞེན་མ་པོར་བར་རང་ལུགས་གཅོང་མ་བཟུང་
 ཉན་བརྒྱད་ཡོད། སྤུག་བསྐལ་འདི་ལྟ་བུའི་འོག་དང་། རྒྱ་མིའི་མཚོན་ཚུའི་འོག་

ལ་དེ་ལྟར་འཚོ་སྲོད་ལུབ་པ་དེ་ལས་སློབ་ཞིག་གཏན་ནས་མིན།

འདི་ལུལ་བཅོན་ཕྱོད་ལ་བ་ན་མས་ནས་ཀྱང་འཇམ་གྱིང་ཐོག་བཅན་ཕྱོད་ལ་གྱི་
གནས་སྐངས་སློབ་ཞིག་གི་འོག་ནས་ད་ཆ་མི་མཐོང་ཆ་འཛོག་འཕེར་བའི་མི་ཞིག་
ཆགས་ཡོད། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་བོད་ལ་ཡོད་པའི་རིག་གཞུང་ལ་མཚོན་ན། ལྷ་
མོང་ཚོས་སྤྱི་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཆུ་ཉུང་ཐག་ཚོད་པར་བརྟེན་བོད་པའི་རིག་གཞུང་
ཞེས་ལབ་ན་ལ་མཚན་དང་། ལྷང་མཚར་པོར་བརྩི་སའི་བཟོ་ལྷ་བྱ་ཞིག་ཆགས་
གྱི་ཡོད། དཔེར་ན། བོད་པའི་གནས་རྒྱལ་གྱི་དེབ་སྤྱི་རྒྱལ་བས་བྲིས་པ་དེ་འདྲ་
སློག་ན་བོད་པའི་ལུགས་སྲོལ་ནང་ལ་གུས་ཞབས་བྱེད་དུས་ཚུལ་སྤྱི་རྟེན་ཟེར་
བ་དང་། བོད་པས་ལྷན་སྐྱེས་ལྱི་མ་རེད་ཟེར་བ། བོད་པ་དེ་མཚའི་ཡོད་པ་རེད་
ཟེར་བ་སོགས་བཤད་ནས་བོད་པའི་རིག་གཞུང་ལ་སྐྱེད་མེད་དང་མཚོང་རྒྱུད་བྱེད་
སའི་བཟོ་ཞིག་ལ་བརྩི་གི་ཡོད་པ་རེད། དཔེར་ན། རྒྱ་མིས་ཀྱང་དེ་འདྲ་བཤད་
གྱི་འདུག རྒྱ་མིས་བོད་བཅིངས་བཀོལ་གཏོང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་བོད་པ་ཏེ་
ཅང་རྗེས་ལུས་ཐེབས་ནས་སོ་སོའི་སློབ་ཤོས་སོ་སོས་འཚོལ་མི་བྱུབ་པ་དང་། དེའི་
ཐོག་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ཆེས་སྲུན་ནག་ ཆེས་གདུག་ཚུབ། ཆེས་སྒྲོའི་
རང་བཞིན་རྩན་པ་ཡིན་དུས་ཡར་ཐོན་ཅན་གྱི་བཅིངས་བཀོལ་དམག་མི་ཡོང་སྟེ་
བཅིངས་བཀོལ་བཏང་བ་ཡིན་ཞེས་འཕྲོག་བཤད་བྱས་ནས་བོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།
འཇམ་གྱིང་ཐོག་ལ་འཇམ་བོད་པའི་རིག་གཞུང་ལ་བསྟོན་བསྐྱེད་བསྐྱེད་བྱས་པ་དེ་འདྲ་རེ་
ལུང་ཅམ་ལས་སྤྱིར་བཏང་གིས་དེ་ཅམ་ཤེས་གྱི་ཡོད་པ་མ་རེད།

ང་ཚོ་བཅོན་ཕྱོད་ལ་བ་ཆགས་ནས་མིའི་ལུང་པར་སྐྱེབས་ཏེ་འཇམ་གྱིང་གང་
ས་ག་ལ་འབྲེལ་བ་ཆགས། རོ་ཤེས་པ་གསར་པ་ཡོང་དུས་རིམ་པས་བོད་པའི་རིག་

གཞུང་གཏོང་བའོ་ལོ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ལྷན་དོན་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་
ལ་ཆ་བཞག་ན། འཇམ་གྱིང་ཐོག་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་རྒྱ་ཆེ་ཤོས་དང་
གཏོང་བའོ་ཤོས། ཡག་ཤོས་བོད་ནང་ཡོད་པའི་དེ་མ་དེང་སང་འཇམ་གྱིང་ཐོག་
ཚོར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་སྤྱི་ལ་སྤྱི་ལུལ་དུ་ཡོད་པའི་ཀ་ཡན་དེ་ཚོ་བོད་པ་དང་
ཚོར་རྒྱལ་པའི་དོན་ལ་པད་གས་གི་གངས་ཀ་བཤད་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། ལྷ་ར་ཆ་སི་
ལུལ་གྱི་རྒྱ་སེ་འཐག་མཁན་ཁ་གས་ཀྱིས་བོད་སྐད་སྐད་བྱ་རྒྱལ་གི་འདུག དེ་འདྲའི་
འབྲེལ་བ་ཅམ་ལས་གཞན་བོད་པའི་སྐད་ཡིག་བསྐྱབ་མཁན་དང་། བོད་པའི་ཚོས་
ལ་དོ་སྐད་བྱེད་མཁན་སྤྱི་མོང་རང་ཚོར་རང་དབང་ཡོད་པའི་སྐབས་ལ་ཡོད་པ་
མ་རེད།

དེང་སང་ང་ཚོའི་ལུང་པའི་ནང་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ཅུ་སྟོང་ས་འགྲོ་བའི་
དུས་ཚོད་དང་། ང་ཚོ་བོད་མི་ཉུང་གས་ཤིག་སྤྱི་ལ་བཅོན་ཕྱོད་ལ་བྱས་ནས་དཀའ་
ངལ་ནང་སྐྱེད་པའི་སྐབས་ལ་གཞི་ནས་བོད་པའི་སྐད་ཡིག་བསྐྱབ་མཁན་དང་། བོད་
གྱི་རིག་གཞུང་ལ་དོ་སྐད་བྱེད་མཁན་དེང་སང་ཏ་ཅང་མང་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད། བོད་
གྱི་ཚོས་འདི་ནམ་གངས་མང་པོ་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོ། བསམ་སློབ་གཏོང་རྒྱ་མང་
པོ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་ཐོག་ནས་བོད་གྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་སློབ་པའི་དོན་ལ་
བོད་པའི་སྐད་ཡིག་སློབ་རྒྱུར་དོ་སྐད་གསར་པ་ཞིག་སྐྱེབས་ཡོད།

ང་ཚོ་བོད་པ་ཞེས་པ་འདི་འཇམ་གྱིང་ཐོག་མི་འདྲ་འདྲའི་ནང་ང་ཚོ་སྤྱི་པོ་
ཞིག་དུ་ཁྱོད་ནས་བསྐྱེད་མེད། འཇམ་གྱིང་ཐོག་བོད་པའི་རིག་གཞུང་གི་ཚོགས་
པ་གསར་པ་བརྒྱ་སྐྱེས་ཁ་གས་ཤིག་ཚུགས་ཡོད། ཁ་གས་ཚོས་ཚོགས་དང་། ཁ་
གས་རིག་གཞུང་གི་ཚོགས་པ། ཁ་གས་ཐོགས་པའི་ཚོགས་པ་ཞེས་པ་སོགས་མལ་

ཆེར་བཞི་བརྒྱ་ལྟོ་ཡོད། འཛམ་གླིང་ཐོག་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་འབྲེལ་
པའི་ཐོག་ནས་ཚོགས་པ་དང་སྤྱིད་སྤྱོད་གསལ་པ་དེ་འདྲ་གསལ་དུ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་
རེད།

ཀྱི་མིའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་དོན་ལ་ཚོགས་པ་གསལ་པ་བརྒྱལ་པ་དེ་
འདྲ་མི་འདུག ཀྱི་མིའི་སྣོ་ཟས་ཤོ་བཞེན་པོ་ཡོད་ཅེས་ཀྱི་མིའི་ཟ་ཁང་མང་པོ་ཡོད་
པ་ལས། ཀྱི་མིའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་དོན་ལ་ཚོགས་པ་བརྒྱལ་པ་ཟེར་བ་
ལལ་ཆེར་གོ་མ་མྱོང་། ང་ཚོ་བོད་པའི་སྤྱགས་དང་། ལ་སྐམ་པོ་ཟ་མ་ཁན་དང་
ཟ་ཁང་མི་འདུག་ཀྱང་། བོད་པའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ལ་འཛམ་གླིང་ཐོག་དོ་
སྤང་གསལ་པ་ཞིག་དང་། དུས་སྐབས་གསལ་པ་ཞིག་སྤེལ་ནས་དངོས་གནས་
སྤྱན་བྲགས་བྱལ་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ཞིབ་དུ་བསམ་མོལ་གྲོལ་སྐབས་ཀྱི་མིའི་སྐད་
ཅ་ལྟར། ང་ཚོ་བོད་པ་སྐབས་ཆེན་གྱི་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན་པ་ལས་སྤྱོད་ཞིག་ཅ་
བནས་མ་རེད། མ་གཞི་སྤྱོད་གསལ་གཅིག་ནས་འགྲིམས་འབྲུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཡིན་
མྱོད་ཀྱང་། དེ་སྤྱོད་མིའི་ལུང་པའི་ནང་ལ་རང་དབང་བྱས་ཏེ་ལལ་ཆེར་ང་ཚོ་
བོད་པས་མང་བ་བསྟན་ཡོད། ཀྱི་མི་ལ་ཆ་བཞག་ན་སྐབས་གཅིག་ལ་སོགས་པའི་
འོག་ཡུན་རིང་བསྟན་པ་དང་། སྐབས་གཅིག་ལ་མན་རྩའི་འོག་ཡུན་རིང་བསྟན་
ཡོད་པ་རེད།

ཀྱི་ནག་གི་ཞིང་བྱན་ལམ་ལུགས་དེ་བོད་ཀྱི་ཞིང་བྱན་ལམ་ལུགས་དང་
གཅིག་པ་ཡིན་ནའང་། ཀྱི་ནག་གི་ཞིང་བྱན་ལམ་ལུགས་དེ་གདུག་རྩལ་ཆེ་བ་དང་།
བོད་ཀྱི་ཞིང་བྱན་ལམ་ལུགས་དེ་གཞན་མན་དང་སྤྱིང་རྗེ་ལྟར་པ་ཞིག་ཡིན། ཀྱི་
ནག་གི་ཞིང་བྱན་ལམ་ལུགས་ནང་མི་སྤྱོད་ཀྱི་མེ་ཆེན་དང་། མོ་རྒྱུ་རིལ་བོ་སོགས་དེ་

དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པ་འགོ་རྒྱུགས་སྐབས་ཀྱི་མོ་རྒྱུ་རིལ་དང་ཀྱི་མི་མེ་ཆེན་ཡོད་པ་ཞིན་
པ་རེད། ང་ཚོ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ཆེས་ལྷན་ནག་དང་། ཆེས་སྐྱོ་ ཆེས་
གདུག་རྩལ་རེད་ཅེས་ཀྱི་མིས་བཤོད་གྱི་ཡོད་ན་ཡང་ང་ཚོས་མི་གསེན་པོ་རྒྱུ་རིལ་
དང་མེ་ཆེན་བཟོ་གི་མེད། དེར་བརྟེན་ཆེས་ལྷན་ནག་དང་ཆེས་གདུག་རྩལ་སྤྱི་ཆེ་
བ་འདུག་ཅིས་ཀྱི་ཡོད། ཀྱི་མིའི་ངོས་ནས་བོད་ནང་བཅན་དབང་བྱས་ཏེ་བཤད་
ས་མེད་པ་མ་གཏོགས་དྲུང་པོ་དྲུང་བཞག་བྱས་ཏེ་བཤད་པ་ཡིན་ན་གདུག་རྩལ་སྤྱི་
ཆེ་དང་། ལྷན་ཉེས་སྤྱི་ཆེ་ཅིས་ཀྱི་ཀྱི་ཏན་ཏན་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་ང་ཚོ་
བོད་པ་འཛམ་གླིང་ཐོག་མིག་དཔེར་འོས་པའི་མི་རིགས་ཤིག་དང་། རིག་གཞུང་
སོགས་གང་ཅང་ནས་ལོ་རྒྱུས་གཏིང་ཟབ་ཡོད་པའི་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན་པས་ང་ཚོས་
སྤོབས་པ་སྤྱི་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་ཡང་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་དམ་པ་དང་སྤོབས་
པ་བྱས་ན་མི་འགྲིགས། དཔེར་ན། སྤོན་མ་མའི་ཅོ་རྒྱུང་གིས་ཨ་མེ་རི་ཀ་ཤོག་
ཤུའི་སྤྱི་ཆེ་དེ་ཅེས་བཤད་ཏེ་ལྷག་ཅམ་ཞིག་ལ་མེད་པ་བཟོ་བྱལ་གྱི་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་
དང་། འཛམ་གླིང་ཐོག་སྤོབས་བྱགས་ཆེ་ཤོས་རུ་སྤྱི་དང་ཀྱི་ནག་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་
བཤད་པ་དེ་འདྲ་ཞི་དམ་པ་རེད་མ་གཏོགས་ཀྱི་མཚན་ལྟར་པའི་སྤོབས་པ་མ་རེད།
དེར་སང་ཀྱི་མིས་ཨ་རིར་སྤྱི་ལ་ལང་ན་ཅང་འབྲལ་དགོས་ཀྱི་འདུག ཨ་རི་ཤོག་
ཤུའི་སྤྱི་ཆེ་ཡིན་ན་དེ་སྤོབས་ལལ་ཆེར་མེད་པ་ཆགས་ཚར་པ་རེད། ལྷག་དེ་ཤོག་
ཤུ་རང་རེད་མི་འདུག ཀྱི་མཚན་མི་ལྟར་པའི་དམ་པ་བྱས་ན་མ་རབས་རེད། ཀྱི་
མཚན་ལྟར་པའི་སྤོབས་པ་བྱེད་ཀྱི་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

ང་ཚོས་ཚོས་དང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ལས་ཀ་གང་ཡིན་ཀྱང་སྤོབས་པ་ཡོད་ན་
རྒྱལ་བྱལ་པ་དང་། སྤོབས་པ་མེད་ན་རྒྱལ་བྱལ་གྱི་མ་རེད། རྒྱ་ལུ་མ་ནས་ང་ཚོས་

ཡོང་གི་མ་རེད་ཅེས་ལབ་ནས་བསྐྱེད་ན་རྗེས་ལུས་ཐེབས་རྒྱ་དང་། སམ་གྱི་རེད།
ང་ཚོའི་མི་རིགས་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པའི་མི་རིགས་གི་གཡིན། མི་རིགས་འདིས་ལོ་
རྒྱུས་ཐོག་དཀའ་ངལ་མང་པོ་ཐུངས་ཡོད། ད་ལྟ་འཛམ་གླིང་ཐོག་པོད་པ་ཞེས་
མིང་ཡོད་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པས་མ་པའི་ཐོག་ནས་སློབས་པ་སླེ་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེན་
པོ་རེད། ང་ཚོས་སློབས་པ་བསྐྱེད་དེ་སློབ་མཚོངས་བརྒྱབ་ཟེར་བ་མིན། སློབས་
པ་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་དང་བདེན་གྱི་འབྲེལ་ཚོད་གཏུང་མ་ཆག་པར་སླིང་སློབས་ལུས་
པ་མེད་པའི་འབད་བརྩོན་གཏུག་བསྐྱེད་པས་ནས་བྱ་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

དེ་ནི་ང་ཚོས་རྒྱ་མིར་མི་དགའ་བ་བྱས་ནས་བཤད་པ་གང་ཡང་མིན། རྒྱ་
མི་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་མི་གཅིག་ཡིན་པས་བདེ་སྲིད་དགོས་ཀྱི་རེད། རྒྱ་ནག་ལ་
ཆ་བཞག་ནའང་རྒྱ་ནག་རང་གི་རིག་གཞུང་ཞེས་འཛམ་གླིང་ཐོག་ལོ་རྒྱུས་ཡུན་རིང་
ཡོད་པ་ཡག་པོ་རེད། སྲིད་པོ་རྒྱ་མིར་དགོས་ལ་པོད་པར་ཡང་དགོས། ང་ཚོས་
ག་རེ་བཤད་ཀྱི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། རྒྱ་མི་སྲིད་པོ་དང་། སློབས་ཆེན་ཡོང་བའི་དོན་
ལ་པོད་པ་ཉེས་མེད་བཏང་ན་འགྲིག་གི་མི་འདུག་ཅེས་མོད་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོ་པོད་
པའི་དོས་ནས་ཀྱང་པོད་པ་ཡག་པོ་ཡོང་བའི་དོན་ལ་རྒྱ་མི་ཉེས་མེད་བཏང་ན་འགྲིག་
གི་མ་རེད། དེ་བཞིན་རྒྱ་མིའི་དོས་ནས་ཀྱང་ཁོ་རང་ཚོའི་དོན་ལ་པོད་པ་ལྷ་གེ་ལྷངས་
དགོས་པ་ལྷ་གེ་ལྷངས། ལྷ་གེ་གི་རྒྱག་དགོས་པ་ལྷ་གེ་གི་བརྒྱབ། རྒྱ་མིའི་འདོད་
པ་དང་མ་མཐུན་ན་ཁྲིམས་འོག་ལ་གི་དགོས་པ་བཅས་དེ་འདྲ་བྱེད་ཤེས་ཀྱི་མ་རེད།
བར་སྐབས་ཀྱི་གནས་སྟངས་དང་། དེང་སང་ཡང་པོད་པས་པོད་པའི་ཞེན་ཁོག་
བྱས་ན་ཁྲིམས་འགལ་དང་། པོད་པས་རྒྱ་མིར་སླེལ་ལད་འབྲེལ་སྟེ་ཞེན་ཁོག་བྱས་
ན་ཡང་དག་པར་བརྩེ་བ་དེ་ནོར་འཁྲུལ་རེད། ང་ཚོ་པོད་པས་སོ་སོའི་མི་རིགས་

དང་སོ་སོའི་ལུང་པའི་དོན་ལ་གཞིན་བྱས་པ་དེ་བྱེད་འོས་པ་ཞིག་རེད། དེང་སང་
པོད་མི་རིགས་རང་གི་ཞེན་ཁོག་དང་། པོད་མི་རིགས་ཀྱིས་སོ་སོའི་མི་རིགས་
ལ་གུས་བརྩེ་བྱས་ཏེ་མི་རིགས་ལོ་རྒྱུས་སློར་གྱི་སྐད་ཆ་བཤད་ན་མི་འགྲིགས་པར།
ཚང་མ་རྒྱ་མིའི་ཐོག་ལ་ངོ་སོ་གཏོང་དགོས་པ་དང་། རྒྱ་ནག་པོད་ལ་མ་ཡོང་ན་
པོད་པས་གང་ཡང་ཤེས་ཀྱི་མེད་པ་ལྟ་བུ་དེ་འདྲ་ཅ་བ་ནས་མ་རེད།

ངས་ནམ་རྒྱུན་ནས་པོད་པ་མྱོང་པོ་རེད་ཅེས་མོད་ཀྱི་ཡོད། པོད་པས་དངོས་
ཡོད་གནས་རྒྱལ་ལ་བརྟམས་ཏེ་དེ་དང་མཐུན་པའི་ལག་ལེན་འགེལ་བྱི་རེད། དཔེར་
ན། ང་ཚོ་པོད་པའི་བྱིས་མཚེས་རྩོལ་རྒྱ་གར་དང་། ཤར་ལ་རྒྱ་ནག་བྱང་ལ་
སོག་པོ་བཅས་ཆགས་ཡོད། དེའི་ནང་ནས་སོག་པོ་ཚོས་མྱོན་ཆས་ལ་ལྷགས་རིགས་
འདྲ་མིན་པེད་སྲོད་བྱས་ཏེ་ཁོང་ཚོའི་མྱོན་ཆས་དེ་པོ་ཡོད་པ་རེད། སོག་པོའི་མྱོན་
ཆས་པོད་པའི་གོམས་གཤིས་ནང་མང་པོ་སློབས་ཡོད། ལྷག་དོན་དེ་ལྟེན་གཞུང་
ཞབས་ཚོའི་མྱོན་ཆས་མང་པོའི་ནང་སོག་པོའི་མྱོན་ཆས་ཡོད། མྱོན་ཆས་འདྲ་
ཆགས་པོ་དང་། ལྷགས་ཆགས་དེ་པོ་སོག་པོར་ཡོད་སྟབས་སོག་པོ་ནས་སྐྱངས།

རྒྱ་མིའི་རྩོལ་ལས་ཞིམ་པོ་དང་། ལྷ་ཁ་མང་པོ་ཡོད་པས་པོད་པའི་རྩོལ་
ནང་ལ་ལྷག་དང་། སློལ་མང་པོ་ཞིག་རྒྱ་མིའི་ལས་སྣ་པེད་སྲོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

རྒྱ་བཏང་བྱུང་མཐའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། རིག་གནས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
དེ་ཚོའི་སློར་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་དྲག་ཤོས་དང་། གཏོང་ཟབ་ཤོས་ཡིན་
པ་རྣམས་རྒྱ་གར་ནས་བྱུང་བ་རེད། དེར་བརྟེན་པོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་
རྒྱ་གར་ནས་སྐྱངས་པ་ག་ལྷག་རེད། ང་རང་ཚོར་བཀའ་འགྲུར་པོ་ཏེ་བརྒྱ་ཙམ་
དང་། བརྟན་འགྲུར་པོ་ཏེ་ཉི་ཉེས་བརྒྱ་ཉི་ལུ་ཙམ་ཡོད་པའི་ནང་མདོ་རེ་རྒྱང་

ཞིག་ཀྱི་ནག་ནས་བརྒྱུར་བ་ལ་ཆེར་ཡོང་མཛད་གྲོལ་པོ་ཡོད། གཞན་བཀའ་བརྒྱུན་
 འགྲུལ་ཚང་མ་ཀྱི་གར་ནས་བརྒྱུར་བ་ལ་ལྷན་པེད། ར་རང་ཚོས་དཔེ་ཆ་གང་
 འདྲ་ཞིག་སྒྲིག་པ་ཡིན་ཀྱང་དབུ་ལ་ཀྱི་གར་སྐད་དུ་ཞེས་པ་ལས་ཀྱི་ནག་སྐད་དུ་ཞེས་
 པ་མི་འདུག ཀྱི་མིས་ཤོད་ཀྱི་ཚོས་དེ་ཡང་ཉ་ལམ་ཀྱི་ནག་ནས་ཡོང་བ་ཤིང་ཟེར་
 པ་དེ་འདྲ་བཤད་པའི་ཡི་གེ་ཞིག་ན་ཞིང་རས་མཐོང་བུང་། ཉམ་པ་དེ་འདྲ་བཤད་
 འདུག དེ་ལ་སྤྱི་ཡོད་ཆེས་ཀྱི་ཤིང་དམ། ར་ཚོའི་ཤོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་སྐད་གྲགས་
 ཆེན་པོ་དེ་ཚོ་ཀྱི་གར་ལ་ཤེབས་ནས་ཀྱི་གར་གྱི་པ་རྒྱུ་ཉ་དང་མཉམ་དུ་བརྒྱུར་བ་ལ་
 ལྷན་པེད། ར་ཚོ་ཤོད་པས་ཁྱིམ་མཚོས་ཀྱི་གར་ཚ་བའི་ལུང་པའི་ལྗོ་ཆས་གནས་
 གཤིས་གང་མོའི་ནང་ལ་ཞེས་པོ་མེད་པ་རྣམས་དོར་ཉེ་དོར་གནས་སྐད་པའི་ལྗོ་
 ཆས་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གཉིད་ཟབ་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་གར་ནས་ཤོད་དུ་སྐངས་
 པ་ཤིང་། དེང་སང་ཀྱི་མིས་སྒྲིགས་དོར་བཅུད་ལེན་ཞེས་ཤོད་ཀྱི་འདུག་པ་ལྟར།
 ར་ཚོ་ཤོད་པས་དོར་གནས་སྒྲིགས་དོར་བཅུད་ལེན་བྱས་ཡོད་པས་མི་རིགས་ཀྱི་
 ལྷོ་བས་པ་དང་། ར་ཚོ་ལྷ་བ་འཛིན་རྒྱུའི་འོས་བབས་ར་ཚོར་ཡོད།

ཀྱི་མིར་ཆ་བཞག་ན། ཀྱི་མིའི་དོན་ལ་ཤོད་པའི་ཐོབ་ཐང་ཚ་བ་ནས་དོག་
 རོལ་བཏང་བ་དེ་མ་འགྲིགས་པ་ཤིང་། དེར་ར་ཚོས་ཚོད་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཀྱི་མི་
 ཡང་སྐྱིད་པོ་དགོས་ལ། ར་ཚོ་ཤོད་པའང་སྐྱིད་པོ་དགོས། ཤོད་ཀྱི་གཉིས་ཀ་སྐྱིད་
 པོ་གང་འདྲ་བྱས་ཉེ་བྱེད་དགོས་ཞེ་ན། ཤོད་དང་ཀྱི་ནག་གི་ས་འདྲེས་གནའ་སྐྱ་
 མོ་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་སྤྱིས་སྤྱི་ཆགས་པ་ཞིག་མ་ཤིང་། ཤོད་ཀྱི་གཉིས་
 ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་སྐབས་ལེ་གཉེན་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ནས་འབྲེལ་བ་ཡག་པོ་ཞིག་དང་།
 སྐབས་ལེ་དམག་འབྲུག་གི་ཐོག་ནས་འབྲེལ་བ་སྤྱི་ལོ་བྱས་ཉེ་སྐྱོད་དགོས་པ་འདི་

ད་ལེས་གཅིག་པུ་མིན་པར་སྐྱོ་མོ་ནས་བྱུང་ཡོད། སྐབས་ལེ་ཀྱི་ནག་དང་འབྲུག་
 པ་བརྒྱུ་བ་སྐྱོ་ཤོད་པས་ཀྱི་ནག་གོང་མ་སྤྱིར་འབྱུང་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་ཡང་བྱུང་
 ཡོད། དཔེར་ན། རྒྱ་མོ་ ༡༧༧༩-༧༧ ལོ་དང་ར་ཚོ་ནག་ལ་སྤྱིན་ཉེ་ལས་ཆེར་
 རྒྱ་བ་བརྒྱ་ཙམ་ཞིག་བརྒྱད་པ་ཤིང་། ཤེ་ཅིར་ནས་ཡར་འཁོར་ཡོང་སྐབས་ཤིས་
 རན་ཞེས་པའི་ལུང་པ་དེར་སྐྱོད་དུས་གསལ་པོ་དུན་པ་ཞིག་ལ། ཉིན་གཅིག་དགོང་
 རོ་ཞིག་ལ་གནའ་སྐྱོ་མོའི་ཀྱི་ནག་གོང་མའི་གོང་ཁྱིར་སྤྱིར་པ་ཤིང་ཟེར་བ་ཞིག་ལ་
 ལྷ་སྐོར་དང་འཆམ་འཆམ་ལ་སྤྱིན་པ་ཡིན། ས་ཚ་གོང་གསེབ་ཀྱི་བོ་འདྲ་བ་ལྷགས་
 རི་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་སྤྱོད་པའི་ཉེ་དམག་སྐྱོད་སྐབས་ཀྱི་མི་དཔོན་པོ་
 དེས་སྐར་ཤོད་ཀྱི་དམག་མི་འདི་བར་དུ་སྤྱོད་པ་ཤིང་། ཀྱི་ནག་གོང་མ་འདི་ནས་
 རྩོས་དགོས་བྱུང་བ་ཤིང་ཅེས་བཤད་བྱུང་། དེ་དུས་ར་རང་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་འཁོར་
 བྱུང་། ར་ཚོ་ཀྱི་ནག་ལ་འགྲོ་སྐབས་དར་ཅེ་མདོ་ནས་གར་སྤྱོད་སྤྱི་ལ་ཆེན་པོ་
 དེ་ཀྱི་བ་ནས་གལ་འཇམ་ཞེས་པའི་ས་ཚར་སྤྱོད་པ། གལ་འཇམ་ནས་དུད་དུང་རྩིན་
 ཏུ་བར་གང་འཆམས་འགྲོ་དགོས། རྩིན་ཏུ་ནས་ཤིས་རན་བར་གནམ་གྱུར་སྤྱིན་
 པ་ཡིན། སྐར་ཤོད་ཀྱི་ས་མཚམས་ཐག་ཉེ་པོ་འདི་འདྲ་མིན་པར་གང་ལ་གང་
 འཆམས་ས་ཐག་རིང་པོ་ཡོད། ས་ཐག་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་ཀྱི་ནག་གོང་མ་ར་ཚོ་
 ཀྱི་ལ་སར་སྐྱོད་མ་སྐབས་པར་ཤོས་དགོས་པའི་དམག་ལྷགས་ཤིག་ཡིན་དུས་དམག་
 མི་གང་ལ་གང་འཆམས་ཀྱི་ཕོན་ཆེན་པོ་ཞིག་མེད་ན་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་མ་ཤིང་། དམག་
 མི་དེ་འདྲ་ཞིག་མ་གིར་སྤྱོད་པའི་དུས་དེ་ལ་དཔག་པའི་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་དམག་ཀྱི་དམག་
 མོ་གིས་ཡོད་པ་ཤིང་། མ་གཞི་སྐྱོ་མོའི་དམག་གི་འགྲོ་སྐབས་སུ་བྱ་མི་འདྲ་བ་ཡིན་
 ཀྱང་། གང་ལྟར་ཤོད་པའི་དམག་མི་ཤིས་རན་བར་སྤྱོད་པ་སྐབས་ལ་ཞིག་དང་། ཀྱི་

ཉག་གོང་མ་རྗེས་མ་རྒྱུ་པར་དེ་ནས་ཤོས་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཤུར་བའི་ས་
 བོད་པའི་དམག་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་རྟགས་གསལ་པོ་འདུག དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་
 ལྷོ་གསུམ་ཡང་རྒྱ་མོ་གར་གྱི་པར་བོད་པའི་དམག་མི་ཡོང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པ་རེད།
 བོད་དང་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་རྒྱབ་ས་རེ་འཆམ་པོ་དང་། རྒྱབ་ས་རེ་འབྲུག་
 རྟེན་བསྐྱེད་པ་རེད། བོད་དང་རྒྱ་གཉིས་འཆམ་པོ་བྱེད་པའི་དུས་རྒྱུས་ལྟ་ནི་རིང་
 བོག་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱ་དུས་སུ་བྱིས་པའི་ཡི་གེའི་ནང་། རྒྱ་རྒྱལ་ཡུལ་ན་རྒྱུད། བོད་
 བོད་ཡུལ་ན་རྒྱུད། ཅེས་འཁོད་འདུག དེ་དངོས་གནས་རེད། རྒྱ་རྒྱལ་ཡུལ་
 རྒྱུད་ཅིང་། རྒྱ་མི་འབྲུལ་དག་འཕྲོད་པའི་ལུང་པར་མ་གཏོགས་མེད་
 པས་ཁོ་རང་ཚོ་རྒྱ་གར་དུ་ཡོག་ཕྱིན་ན་འབྲས་ཞིང་ཡང་ཡོད་ལ། རྒྱ་མཚོའི་ཁ་
 ལ་འབྲུམ་མང་པོ་ཡོད། བོད་ས་མཚོ་པོ་དང་གནམ་གཤིས་གང་མེད་ནང་འབྲུམ་
 པོ་མེད། རྒྱ་མིས་སྐལ་པ་དང་། ཉ་སྤུག་རྒྱུང་རྒྱུང་ར་ཚོ་རྒྱུང་རྗེས་སྤུལ་དེ་འདྲ་
 མང་པོ་རྒྱུག་ནས་ཟ་གི་འདུག ད་དུང་ཅོང་མོ་དང་། ཁང་བྱིལ་རྒྱུང་རྒྱུང་དེ་ཚོ་
 ཁོང་ཚོས་ཤོ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་དུ་བརྩི་གི་འདུག

ར་ཚོ་བོད་པས་འབྲུམ་གྱི་མ་རེད། ར་ཚོ་བོད་པ་མར་དང་ཅམ་པ་ལ་དགའ་
 པོ་ཡོད། ར་ཚོ་བོད་པུང་པའི་སེམས་ཅན་བཀྱིན་ཅན་འཕྲིའི་འོ་མས་མར་བཟོས།
 གལ་ཡག་གི་ཅིད་པས་རྒྱ་གར་བཟོས་བྱེད་ཀྱི་རེད། འདི་འདྲའི་སེམས་ཅན་བཀྱིན་
 ཅན་དེ་ཚོ་བོད་ས་མཚོའི་བོག་ལ་མ་གཏོགས་འཇམ་སྤྱིང་ས་གནས་གཞན་ལ་ཅ་བ་
 ཉན་མི་འདུག ར་ཚོ་བོད་པ་འབྲི་གལ་གསལ་དུ་བོད་པ་བོད་ཡུལ་ལ་བསྐྱེད་ན་
 རྒྱུད་པོ་འདུག རྒྱ་མི་ཁོ་རང་ཚོ་རང་པ་དང་། བྱ་དེ་མཉམ་དུ་རྒྱ་ཐང་ལ་སྤྱིན་
 ཉན་རྒྱ་རྒྱལ་ཡུལ་རྒྱུད་པ་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་རྒྱ་རྒྱལ་ཡུལ་ན་རྒྱུད། བོད་བོད་

ཡུལ་ན་རྒྱུད་ཅེས་པ་དེ་རྒྱ་མཚན་རྒྱན་པའི་རྒྱད་ཆ་རེད།
 བོད་པ་རྒྱ་མི་ཡོང་ནས་བོད་པས་སྐྱོ་པོར་དབང་དུ་བསྐྱེད་བསམ་པ་དང་།
 ལས་སྐྱོ་པོར་འཇུགས་སྐྱུན་བྱེད་བྱུང་བསམ་པའི་རེ་བ་བརྒྱབ་པ་རེད་ཀྱང་། ད་
 པར་བོད་མིའི་སེམས་དབང་དུ་བསྐྱེད་བྱུང་མེད་པ་དང་། འཇུགས་སྐྱུན་ཡང་བྱེད་
 བྱུང་མི་འདུག གཞུང་ལས་བཟོས་ཡོད་ཀྱང་དེ་ནི་གཙོ་ཆེ་ཤོས་དམག་ལམ་དང་།
 དེའི་ཚོགས་རྒྱུ་ལས་བྱེད་པ་མང་པོ་ཞིག་བོད་ནང་བསྐྱེད་པ་དེ་ཚོས་བོད་རྒྱུད་བྱེད་
 ཚེད་རེད། དེ་འབྲེལ་རྒྱན་ཁང་དང་། རྗེས་ཀྱི་བཟོ་བྱ་བཅས་འཇུགས་སྐྱུན་
 བྱས་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་དངོས་གནས་བོད་པར་འབྲུལ་སྤུགས་ཀྱི་དྲིན་ཆེན་པོ་འཇགས་
 པའི་གཙོ་ཆེན་དག་གི་འཆར་བ་ཞིའི་བོག་ནས་འཇུགས་སྐྱུན་བྱས་པ་ཞིག་ཅ་བ་ནས་
 མཐོང་གི་མི་འདུག

རྒྱ་མི་བོད་པ་སྐྱེབས་པ་དེས་རྒྱ་དཀར་ནག་གི་ས་མཚན་མས་ཞེས་པ་ཞིག་
 ཆགས་ཡོད། བོད་པ་རྒྱ་མི་སྐྱེབས་མེད་ན་རྒྱ་དཀར་ནག་གི་ས་མཚན་མས་ཞེས་པ་
 ཡོད་པ་མ་རེད། བོད་དང་རྒྱ་གར་གྱི་ས་མཚན་མས་རེད། དེ་ཕྱིན་ངེས་པོད་ལ་
 དམག་དྲངས་པ་དེ་མ་གཏོགས་ལེ་སྤོང་སྤུག་གི་རིང་ལ་བོད་དང་རྒྱ་གར་གྱི་ས་
 མཚན་མས་ལ་ཞི་བདེ་སྤྱིང་འཇགས་བྱས་ནས་བསྐྱེད་པ་རེད། རྒྱ་མིས་བོད་ནང་
 བཅན་འཇུལ་བྱས་པའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་རྒྱ་མི་ཁོ་རང་ཚོ་དངོས་གནས་རྒྱ་གར་གི་རྩོ་
 རྒྱུ་ས་མཚན་མས་བརྟན་པོ་བཟོས་པ་ཡིན་ཟེར་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། དོན་ལ་རྒྱ་གར་རྒྱལ་
 ཁབ་དང་རྩོག་དུ་སྤོན་མ་ལངས་རྒྱུའི་དུས་རྒྱུས་ཤིག་ལ་སྐྱེབས་ཡོད།

དེ་ནས་གཙོ་ཆེ་ཤོས་བོད་ནང་གི་མི་ཚོས་རྒྱ་མི་ལ་སྐོ་ཅ་བ་ནས་ལྷ་གི་མེད་
 པ་དང་། རྒྱ་མིས་རྒྱ་དུ་ཁ་ནས་སྐོ་མ་བྱུང་དང་། སྤོགས་པོ། ལྷན་རྒྱུ་ལི་གས་

ཞེས་ཤིང་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། ཤོད་དུ་རྒྱ་མིའི་དམག་སྐར་ནང་ཤོད་པ་གང་ལ་གང་འཚམ་
 ཡོད་པ་དེ་ཚོ་གོ་ས་མཐོ་པོར་སྐྱབས་གྱི་འདུག་དང་མི་འདུག་དེ་བཞིན་ཤོད་རང་
 སྐྱོང་རྒྱུངས་ཞེས་ཟེར་བའི་ནང་དོ་ཐོག་གི་ལས་ཀའི་འགན་དེ་སྤུས་འབྱེད་གྱི་འདུག་
 གམ། ང་ཤོད་དང་། པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་མཚན་གནས་ཆེན་པོ་ཞིག་འབྲུལ་
 གྱི་ཡོད་ནའང་དོ་ཐོག་གི་དབང་ཆ་གང་ཡང་མེད། དཔེར་ན། པར་ཆེན་རིན་
 པོ་ཆེ་དང་། ང་ཤོད་གཉིས་ཀམ་རྒྱ་མིའི་གདོང་ལ་གཟིགས་ཏེ་བག་ཚོན་བྱས་ཏེ་
 བཞུགས་དགོས་པ་དང་། རྒྱ་མིས་ག་རེ་བྱེད་དགོས་ཟེར་བ་ལ་ཚོ་སར་ལྷ་གིན་ལྷ་
 གིན་གནང་རྒྱ་ཞིག་མ་གཏོགས་རང་དབང་མེད། གང་ལྟར་ཤོད་ནང་ལ་རྒྱ་མིའི་
 ཤོགས་ཟམ་ནས་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་མང་ཆེ་བ་ཤོད་མི་རིགས་གྱི་བསམ་སྒྲོ་ཡོད་
 མཁན་ག་ལྟག་རེད། འགོ་སྟོད་གནས་རྒྱལ་ཡག་པོ་མ་ཤེས་པ་དང་། ཉམས་
 མྱོང་མ་བསགས་པའི་སྐབས་ལ་རྒྱ་མིས་བཟད་པ་དེ་ཚོ་ཡིན་པ་རེད་བསམ་པ་དང་།
 མོ་མོའི་བྱལ་རིམ་གནས་སྐྱོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་དང་། ལྷང་
 བྱམ་རིང་ལུགས། གསར་བརྗེ། ཡར་རྒྱས། བཅོངས་འགྲོལ་སོགས་བཟད་
 སྐབས་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་མཁན་རེ་རྒྱང་བྱང་བ་དེ་ནི་སྲིད་པ་ཞིག་རེད། ལོ་ནས་
 ལོ་བརྒྱུད་དེ་རྒྱ་མི་དང་མཉམ་དུ་གཤིབས། དངོས་ཡོད་གྱི་ཉམས་སྐྱོང་བསགས་
 དུས་ཞིང་བྱན་ལམ་ལུགས་སྤྱུག་ཆག་ཡིན་ཀྱང་སོ་སོའི་ལུང་པའི་ནང་ལ་སོ་སོའི་
 མི་རིགས་ཤིག་གིས་ལག་ལེན་བསྟར་བའི་ཞིང་བྱན་ལམ་ལུགས་ཤིག་རེད། དེང་
 སང་ཤོད་མི་རིགས་ཡོངས་རྒྱུས་རྒྱུ་ཆེ་གཤིག་ཆགས་འདུག་དེ་ཚོ་ཉམས་སྐྱོང་
 གི་ཐོག་ནས་ཤེས་དུས་ལས་བྱེད་པ་པོ་མོ་ཆེའི་སེམས་གྱི་གཏིང་ལ་ང་ཤོད་མི་ཡིན་
 ལྷམ་པའི་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་དང་། རྒྱ་གན་འདི་ཚོ་བསམ་པ་ཞིག་བསམ་སྒྲོའི་ནང་

སྐབས་ཡོད།
 རྒྱ་མིས་ཤོད་པར་སྐྱོས་ཅི་ཙམ་འགལ་གྱི་ཡོད་མེད་གནད་དོན་འདི་ཚོའི་སྐྱང་
 བས་ཤེས་གྱི་རེད། ཁ་ནས་སྤྱན་ཟླ་དང་། ཏང་ཡོན་ཡིན་ན་སྐྱོ་མཐུན་པ། གོགས་
 པོ། ཐོབ་ཐང་འདྲ་མཉམ་ཡིན་ཟེར་གྱི་ཡོད་ཀྱང་དོ་ཐོག་ལས་ཀ་བསྐྱལ་སྐྱངས་
 དང་། མི་མཐོང་ཆ་འཛོག་གང་འདྲ་བྱེད་གྱི་ཡོད་བརྒྱུས་ན་ཏ་ཅང་ཁག་པོ་རེད།
 རྒྱ་མིར་ད་བར་བྱ་ཡོང་བྱེད་ཡོང་མ་བྱུང་བ་མིན། རྒྱ་མི་སྐྱབས་ནས་ལོ་སྤུས་ཚུ་
 ལྷག་ཙམ་བྱིན་ཡོད། ལོ་དེའི་རིང་དང་། ལྷག་དོན་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ཚུན་ཆད་
 ལ་ཁོང་ཚོར་འདོད་པ་གང་ཡོད་བྱེད་རྒྱ་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། ད་དུང་རྒྱ་མིས་བརྒྱ་ཆ་
 བརྒྱ་སྐྱོས་འཁེལ་བའི་ཤོད་གྱི་འགན་འཁུར་བྱུང་མཁན་གྱི་ཤོད་མི་དོག་པོ་གཅིག་བརྒྱན་
 རྒྱ་མི་འདུག་ཤོད་པ་ན་གཞིན་ནང་ནས་འཚར་ཡོངས་བྱུང་སྟེ་དངོས་གནས་མི་
 མང་གི་སྤྱི་མོས་ཡོད་པ། རྒྱ་མིས་སྐྱོས་འཁེལ་བ། ལས་ཀའི་འཛོན་ཐང་ཡོད་
 མཁན་གྱི་ཤོད་པ་ད་དུང་དོག་པོ་གཅིག་བརྒྱན་རྒྱ་མི་འདུག་དེ་གང་བྱས་པ་རེད་
 དམ། ང་ཚོ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོ་མིའི་ལུང་པར་གྱུར་ཏེ་བཅཅན་བྱོལ་བ་ཞེས་པའི་
 མིང་གི་ཐོག་ནས་གཞན་ལ་དོགས་རམ་བཅཅལ་ཏེ་སྐོབ་བྱ་བརྒྱུགས་ནས་སྐོབ་སྐྱོང་
 གྱུད་པར་བརྟེན་དེང་སང་མི་མཚན་ཉིད་ཆང་བཞིག་ཆགས་ཏེ་ཤོད་གྱི་རིག་གཞུང་
 གི་དོན་དང་། ཤོད་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་དོན་དག་གང་ལྟར་ཆབ་སྲིད་དང་། ཚོས་གྱི་
 ཐོག་ནས་གང་ལྟར་གང་ལ་གང་འཚམ་གྱི་འགན་འཁུར་བྱུང་མཁན་ཞིག་བཟོ་བྱུང་
 ཡོད། མོ་མོའི་ལུང་པའི་ནང་ལ་ད་དུང་དེ་འདྲ་ཐོན་བྱུང་གྱི་མི་འདུག་པ་དེ་ག་རེ་
 བྱས་པ་རེད་དམ།
 དེ་བཞིན་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༠ ལོར་རྒྱ་མི་བརྒྱ་ཆ་བདུན་ཅུ་བརྒྱུ་ཅུ་འཛེན་

གྱི་ཡིན་ཞེས་དུ་ལའོ་པར་ལྷ་སར་ཡོང་སྐབས་བཟང་དེ་གང་ལ་གང་འཚམས་ལག་
 ལེན་བསྟར་བ་ཡིན་པ་རེད། རྗེས་སུ་བོད་པ་ས་འཛོན་གྱི་མི་འདུག་བོད་པ་ས་ལག་
 ཤེས་གྱི་ལས་ཀ་ཕྱེད་ཟུབ་གྱི་མི་འདུག་ཅེས་ཁ་འཕངས་ལག་འཕྲིས་གྱིས་ལྷ་སར་
 ལམ་པོ་རྒྱག་མཁན་རྒྱ་མི་ལག་ཤེས་པ་ཐོན་ཆེན་པོ་སྟེ་བས་པ་རེད། བོད་པ་དོ་བཟོ་
 བས་དོ་བཟོ་ཤེས་གྱི་མེད་པ་དང་། བོད་པ་དོ་བཟོ་བས་ལམ་པོ་རྒྱག་ཤེས་གྱི་མེད་
 པ། བོད་པ་ཤིང་བཟོ་བས་ཀ་གདུང་བཟོ་ཤེས་གྱི་མེད་པ། བོད་པ་ས་ལམ་འདམ་
 བསྟེས་སྦྱོར་ཕྱེད་ཤེས་གྱི་མེད་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་བཙུག་གི་འདུག་ འདི་ག་རེ་བུས་
 པ་རེད་དམ། རྒྱ་མིས་བོད་དབང་སྦྱར་བུས་སྟེ་བས་བོད་པར་སྦོལ་སྦོལ་སྦོལ་དགོས་
 པའི་འགན་དེ་རྒྱ་མིར་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་བོད་པར་སྦོལ་སྦོལ་སྦོལ་མི་འདུག་
 བོད་པ་ནམས་མི་ཆེ་སྟུག་ཟེད་ལ་གཏོང་རྒྱུ་འོ་ཆེ་གཡོག་གི་འདུ་ཤེས་བཞག་པ་མ་
 གཏོགས། རོ་མའི་ལག་ལེན་གྱི་ཐོག་ནས་བོད་ལུང་པའི་ནང་གི་ལས་ཀ་ཆེ་མ་རྒྱུང་
 གསུམ་བོད་པ་ས་འཛོན་ཟུབ་པ་ཞིག་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་ག་ཆའི་ཐོག་ནས་སྦོལ་གསོ་
 སྦོལ་སྦོལ་སྦོལ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་རྒྱ་མིར་འདོད་པ་གང་ཡོད་ཕྱེད་རྒྱ་ལུང་ནས་ལོ་ཉི་
 པུ་ཚ་བུ་ན་ལྷིན་པའི་རྗེས་ལ་གང་ལ་གང་འཚམ་ཕྱེད་ཟུབ་པ་ཞིག་དགོས་གྱི་མ་
 རེད་དམ། མི་ལུགས་སུར་མདའ་བཟོ་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་རིག་གནས་དང་། ཆོན་
 རིག་གཏོང་ཟབ་ལོ་མང་སྦོལ་སྦོལ་བུས་ན་མ་གཏོགས་མི་ཤེས་མཁན་དེ་འདྲ་ཡོང་
 ཟུབ་གྱི་མེད་ཀྱང་། སྦྱིར་བཏང་ལས་ཀ་གང་ལ་གང་འཚམ་ཕྱེད་ཟུབ་པ་ཞིག་ད་
 མཚམས་ཡོད་དགོས་ཆོད་ཀྱང་མི་འདུག་པ་ག་རེ་བུས་པ་རེད་ཟེར་ན། རྒྱ་མིས་
 བོད་པའི་ཐོག་ལ་ལྷ་སྟངས་དེ་བོད་མིར་བེད་སྦོལ་ཕྱེད་རྒྱ་དང་། གཡོག་བསྟུལ་
 བྱ་རྒྱུ་འདུ་ཤེས་ལས། གསོ་སྦོལ་བུས་ཉེ་བོད་ནང་བོད་པས་རང་མགོ་ཐོན་པ་

ཡོང་ཐབས་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་མི་འདུག་འཚར་གཞི་ཡང་བཏོང་མི་འདུག་ དེར་
 བཞེན་ང་ཆོ་ནང་མ་ཐེག་པར་སྐད་རྒྱག་དགོས་དོན་འདི་རེད་མ་གཏོགས། ང་ཆོས་
 དོན་མེད་རྒྱ་མི་ལ་མི་དགའ་བ་བུས་ནས་སྐད་བརྒྱབ་པ་མ་རེད།

རྒྱ་མི་དུང་སྦྱར་བརྒྱལ་བའི་སྦྱིད་དགོས་གྱི་རེད་ལ། ང་ཆོར་ཡང་བའི་
 སྦྱིད་དགོས་གྱི་རེད། ང་ཆོ་རྟག་པར་སྦོལ་ཐག་ཆོད་བུས་ནས་སྦོད་དགོས་པ་གང་
 ཡིན་ནམ། དཔེར་ན། བོད་ནང་དཔལ་འཕྲོར་གྱི་རྒྱབ་སྦྱོར་ཆེན་པོ་ཕྱེད་གྱི་ཡོད་
 ཅས་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་ལྷར་རྒྱ་ནག་དཔུས་གཞུང་གིས་འགྲོ་སོང་བཏང་ཡོད་པ་རེད།
 འགྲོ་སོང་བཏང་བའི་མཐའ་མ་དུ་ལའོ་པར་ལྷ་སར་ཡོང་བའི་སྐབས་ལ་ཉ་ལས་
 ཉེད་ལྷ་བར་དུ་འགྲོ་སོང་བཏང་བ་ནམས་ལམ་རྒྱུང་གཙང་པོར་གཡུགས་པ་རེད་
 དམ་ཞེས་བོད་དགོས་ལུང་བ་རེད། གང་ལྟར་དཔུས་གཞུང་ནས་འགྲོ་སོང་བཏང་
 ཡོད་རུང་མེད་རུང་། བོད་ལུང་པ་དང་། བོད་མི་མང་ལ་དོན་མན་གང་ཡང་ལུང་
 ཡོད་པ་མ་རེད།

དེ་བཞིན་དུ་བོད་པའི་སྦོལ་བུས་ཆོར་ཐོབ་ཐང་སྦོད་རྒྱ་ཡིག་ཆའི་ཐོག་འདྲ་
 ཆགས་པོ་ཡོད་ནང་། རོ་མ་སྦོལ་བུས་བསྟུ་བའི་སྐབས་ལ་ལྷག་སྦོལ་བརྒྱད་དེ་རྒྱ་
 མི་ལས་ཕྱེད་པའི་བུ་སྟུག་དེ་ཆོར་སྦོན་དང་པོར་ཐོབ་ཐང་རག་གི་ཡོད། བོད་པའི་
 ཆེད་དུ་དམིགས་ཉེ་རྒྱ་ནག་ནང་སྦོལ་བྱ་དག་གས་ལ་ས་སྦོར་རྒྱབ་སྟེགས་བཞག་པ་
 དེ་ཆོར་བོད་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མིའི་སྟུག་དེ་ཆོར་གཏོང་གི་ཡོད་པ་རེད། བོད་གྱི་རིག་
 གཞུང་ལམ་རྒྱས་གཏོང་དགོས་ཤོད་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། རོ་ཐོག་ལག་ལེན་སྐབས་རྒྱ་
 ཡིག་གི་ཐོག་ནས་རྒྱགས་འཕྲོད་པ་ཞིག་དང་། རྒྱ་ཡིག་ཆོད་ཡོངས་པ་ཞིག་མ་ལུང་
 ན་ཡོང་གི་མི་འདུག་ བོད་པར་ཐོབ་ཐང་སྦོད་ཡོད་ཟེར་གྱི་ཡོད་ཀྱང་རོ་ཐོག་ཐོབ་

ཐང་དེ་ལག་ལེན་འགེལ་གྱི་མེད་པ་གསལ་པོ་འདུག་ བོད་ནང་ལ་འགྲོ་སོང་གཏོང་
གི་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་གཙོ་ཆེ་ཤོས་དམག་མི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རྒྱ་མི་ལས་བྱེད་
རྣམས་ཀྱི་སྐོས་དང་། འགྲོ་སོང་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་མི་རྒྱུན་ལ་ལྟ་སྦྱོར་
བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

རྒྱ་ནག་ནས་བོད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་རྒྱུ་སྒྲིལ་ཡིན་ཞེས་དངོས་ཚོགས་ལྷན་པུ་
གཏོང་གི་ཡོད་ནའང་བོད་ནང་སློབ་སྦྱོར་རྒྱ་མི་ཚོས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་རོ་ཤེས་
ཀྱི་མགོ་འདྲན་ལྟར་སྒྲོ་བརྒྱུད་ནས་གང་ལྟར་ཁོང་ཚོས་འབྲེལ་འགྲོག་གི་ཡོད། ཅ་
དངོས་ལེགས་པ་ཞིག་ཡོད་ནའང་རྒྱ་མི་ལས་བྱེད་ཚོའི་ལག་པར་འགྲོ་གི་འདུག་ དོ་
སྟོན་ཅ་དངོས་ལེགས་པ་རྒྱ་མི་ཚོར་སྦྱོར་རྒྱུ་ཡིན་ན་རྒྱ་ནག་ནས་སྤྱད་ན་བདལ་སྐྱ་
འགྲོ་མ་དགོས་པ་ཁེ་བཟང་རེད། བོད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཞེས་རྒྱ་ནག་ནས་བདལ་
སྐྱ་སྤྱད་དེ་བཏང་ནས་རྣ་སར་སློབ་སྦྱོར་རྒྱ་མིའི་ཨ་མ་སྐད་ལ་འགྲོ་གི་འདུག་ དེར་
བརྟེན་དངོས་གནས་བོད་ལུང་པའི་ནང་ལ་རྒྱ་མིས་ད་ལྟ་བུར་དུ་བྱེད་སྤངས་ལག་
པོ་ཞིག་ཅ་བ་ནས་བྱས་མེད།

དེ་ལ་ང་ཚོས་རྒྱ་དུས་མེས་རྒྱལ་ཁ་བྱལ་དུ་གཏོང་གི་འདུག་ཟེར་གྱི་
ཡོད་པ་རེད། ཁ་བྱལ་སྐྱེས་བཏང་བ་རེད་དམ། དུད་འགྲོ་བྱི་སྐོས་ཅིག་དང་། བྱ་
བྱེད་ལྟོས་སོང་ཞིག་ཡིན་ནའང་བྱམས་པོ་བྱམས་ན་དགའ་པོ་བྱེད་ཀྱི་རེད། ལྷག་
པོ་བཏང་ན་སྐྱེས་དགའ་པོ་བྱེད་ཀྱི་རེད་དམ། ལྷག་པོ་གཏོང་མཁམ་ལ་དགའ་པོ་
མི་བྱེད་པ་དེ་ཚོས་ཉིད་རེད། བོད་པ་རྒྱ་མི་ལ་སྣ་འཚོག་པ་དེ་བོད་པའི་རང་གཤིས་
ལྷག་དྲགས་པ་རེད་དམ། རྒྱ་མི་གདུག་རྒྱུ་བ་ཆེ་དྲགས་པ་རེད་པས་མ་སྒོ་གཏོང་
དགོས། ལྷ་འཚོག་གིན་འཚོག་གིན་ལ་ལྷག་པོ་གཏོང་མཁམ་དེའི་འོག་ལ་སྤོང་དགོས་

དོན་མིད། དེ་ནི་མི་སེར་བཞག་ རྫོ་ལ་བཏགས་པའི་སྒོ་བྱི་ཞིག་ཡིན་ལང་རྒྱུན་
བདག་གིས་རྒྱུག་པ་མང་པོ་གཞུས་ན་རྣམས་ཐག་བཅད་ནས་བྱོས་རྒྱུའི་བྱས་བྱེད་
ཀྱི་རེད། དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན། འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་མིག་གཉིས་དང་ན་བ་གཉིས་
བོད་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་གིས་རྒྱུག་པོ་གཏོང་མཁམ་གྱི་འོག་ལ་སྤོང་གྱི་རེད་
དམ། ཁག་པོ་རེད།

དངོས་གནས་རྒྱ་མིས་བོད་པ་ཁ་བྱལ་བྱེད་འདོད་མེད་ན་བྱམས་པོ་བྱེད་
དགོས། འདས་པའི་ལོ་སྐུམ་ཅུ་སོ་གངས་ཀྱི་རིང་ལ་དངོས་གནས་རྒྱ་མིས་བོད་
པར་ཁ་བཞག་གཉིས་མེད་ཀྱི་བྱམས་སྦྱོར་བྱས་ཡོད་ན་བོད་པའི་བསམ་ཚུལ་འདིར་སྤོང་
ཀྱི་མ་རེད། བོད་པ་ཁ་བྱལ་འགྲོ་གི་འདུག་ ཁ་བྱལ་གྱི་ལས་འགུལ་བྱེད་ཀྱི་འདུག་
ཟེར་དགོས་པའི་ཁ་བྱལ་གྱི་ལས་འགུལ་བྱེད་དགོས་པ་འདི་རྒྱ་མིའི་རང་ཚོས་བཟོས་
པ་རེད། དེ་ཤེས་ཀྱི་མི་འདུག་ལ་བོད་སའང་མི་འདུག་ ང་ཚོའི་ལུང་པའི་ནང་
ལ་སྐྱ་གེས་ལུང་ཚན་ལུང་ཚན་ནང་མི་མང་པོ་སྟོན་གས་གིར་གི་བ་དེ་སྤེའི་ལོ་རྒྱུས་
ཚོགས་འོང་སྤོང་དང་ཚོས་སྤོང་མེད་པ་རེད། རྒྱ་མི་སློབ་སྦྱོར་གྱི་ལོ་ ༡༩༥༥-༥༦
ནས་བཟུང་སྟེ་ལ་མངོ་ལུང་དང་། ཁམས་ལུལ། དེ་ནས་དཔུས་གཙང་ལུལ་བཅས་
ཀྱི་ལུལ་ཚོའི་ནང་རིམ་པས་སྟོ་ཆས་སྟོགས་ནས་བཟུང་རྒྱ་མེད་པར་སྐྱ་གེས་གི་སོང་
ཞེས་བར་ལས་སྐབས་ལུ་མང་པོ་འབྱོར་གྱི་འདུག་ བོད་ནང་པར་གཉེན་འདུན་ལ་
སོང་བ་དང་། བོད་ནས་རྒྱ་དུས་གཉེན་འདུན་དུ་ཡོང་མཁམ་བཅས་མང་པོ་ཞིག་གིས་
དེ་སྤེའི་ལོ་རྒྱུས་པོར་སྐབས་ཚང་མས་མིག་རྒྱ་བཏང་ནས་ངའི་ལ་བཙོན་ཁང་ནང་
གི་སོང་། མ་སྟོན་གས་གི་སློབ་སྦྱོར་སོང་། ཨ་ཁང་འཐབ་འཛིངས་འོག་གོངས་སོང་།
ཨ་ཁུ་དམར་གསོད་བཏང་སོང་ཞེས་པ་དེ་འདྲ་མ་གཏོགས་དགའ་དགའ་སྒོ་སྒོ་བྱས་

ནས་བཤད་རྒྱ་ཏ་ལ་མ་མི་འདུག ར་ཚོས་འདི་ལྟ་བུའི་རྣམས་པོ་ཞིག་མྱོང་གིན་མྱོང་གིན་ལ་དུང་རྣམས་པོ་ཞིག་ཏེ་མྱོང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་མི་འདུག

བར་ལམ་རྒྱ་མིས་སྲིད་བྱས་གསར་པ་ཞིག་བརྒྱབ་བ་དེ་ལ་ཞིབ་དུ་བརྟམས་ན་པོད་པར་ག་ཚ་བྱས་པ་ཞིག་ཅ་བ་ནས་མ་ཤེད། རྒྱ་ནག་ཚོན་ཡོངས་ཀྱི་ཐོག་བར་ལམ་ཡམ་ཉེས་ཀྱི་ཉམས་མྱོང་མང་པོ་བྱུང་སྟེ་ད་ཆ་འཛམ་གླིང་ཀུན་དང་མཐུན་པའི་འགྲོ་ལྷན་ཐོག་ལ་མ་ཕྱིན་ན་ཕུགས་ལ་སོ་སོར་མྱོང་རག་གི་ཡོད་པ་མཐོང་ནས་སློབ་སྦྱོང་དང་། དཔལ་འབྱོར་གྱི་འགྲོ་ལྷན་ཐོག་དེར་སང་བརྒྱུད་བཅོས་སྤུན་བྱ་ཞིག་བཏང་ནས་འཛམ་གླིང་ཀུན་དང་མཐུན་པའི་ལམ་ལ་འགྲོ་རྒྱུའི་རྣམ་འགྱུར་བརྟམས་པ་དེ་རྒྱུད་ལག་པོ་ཤེད། དེ་དང་འབྲེལ་ཏེ་པོད་ཀྱི་ཐོག་ལ་འབང་པོད་མི་བཅའ་ཚུལ་བ་གཉེན་འབྲུད་ལ་འགྲོ་པོད་གི་གོ་སྐབས་སྤྱད་པ་དང་། དཔལ་འབྱོར་ཡོང་སྟེ་དོན་དུ་འཛམ་གླིང་ཕྱི་ལོ་མི་མང་པོ་པོད་ནང་འགྲོ་བྱུབ་པ་བྱུང་བ་དེ་ཡང་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞིག་ཤེད། ལྷག་དོན་དུ་འཕྲོ་ཡོད་པར་ལྷ་སར་འབྱོར་པའི་སྐབས་ལ་ཁོང་གིས་དེ་སྟེན་འབྲེལ་ཆེན་པོ་བྱུང་འདུག དེ་སྟེན་འབྲེལ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་དེ་དག་དགོངས་དག རྒྱན་ཆད་ནོར་འབྲེལ་མེད་པ་ལག་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་ཡོངས་བསྐྱབས་བྱས་ནས་བཤད་ཡོད་པ་དང་། ཏང་གི་ཚོགས་འདུའི་ནང་ལ་འབང་པོད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཏ་ཅང་ལག་པོ་ཤེད། རྒྱ་མིའི་གནས་ཚུལ་ལ་རྣམས་ཏེ་དོ་མཚན་སྦྱོད་གོས་པ་ཞིག་ཤེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ནམ་རྒྱུན་རྒྱ་མིས་ནོར་འབྲེལ་དོས་ལེན་བྱེད་པ་དེ་ཏ་ལ་མ་མི་སྲིད་པ་ལྟ་བུ་ཤེད། ཁོ་རང་ཚོས་ནོར་བེད་ལེན་བྱས་པ་དེ་ཏ་ཅང་ལག་པོ་ཤེད།

ཡིན་ནའང་སྤུན་བྱ་བརྒྱུད་བཅོས་འགྲོ་བ་དེར་ར་ཚོས་རྒྱ་མིས་ལག་པོ་བྱེད་

ཀྱི་འདུག་ཅེས་པོད་རྒྱ་སྤྲ་ཐག་ཚོད་པ་ཤེད། ད་ལྟ་ཡིད་ཆེས་བྱབ་པ་ཏ་ཅང་ཁག་པོ་ཤེད། འདས་པའི་ལོ་ནི་བྱ་ཅ་གངས་ཀྱི་ཉམས་མྱོང་ཐོག་ནས་བརྟམས་ན་ད་ལྟ་སོ་སྟེ་དུག་ནང་གི་འགྱུར་བ་དེ་ལམ་སང་ལག་པོ་འདུག་ལམ་བྱུབ་རྒྱ་ཞག་པོ་ཤེད། དེར་བརྟེན་པོད་ནང་ཡོད་པའི་པོད་མི་ཚོར་འབྲེལ་སེལ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ལམ་ལུགས་རྣམས་དུ་སོང་སྟེ་སོ་སོར་འགན་གཅོད་སྤྱད་ནས་འཚོ་བ་ཐབས་འཚོལ་བྱུབ་པ་ཡིན་ན་གཤེད་ཡིན་ཀྱང་བྱེད་ས་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་བ་ཤེད། ཁ་གསལ་ལ་པོད་ནང་གནས་ཚུལ་གང་འདྲ་ཡོད་ཀྱི་དུས། ད་ལག་ཚོད་དང་སྤྱིད་ཐག་ཚོད་ཡོད། འདི་ལས་རྣམས་དུ་མ་ཕྱིན་ན་ལག་ཐག་ཚོད་འདུག་ཟེར་མཁན་དེ་འདྲ་འདུག དེ་ནི་ཁག་མེད། བར་ལམ་རྣམས་པོ་མྱངས་ཆེ་ཐག་ཚོད་པས་རྒྱན་བྱས་ནས་རྣམས་ལ་དེ་ལ་རྣམས་ཏེ་ཨ་འུ་ཅམ་ཡོད་པོད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཤེད། ཡིན་ནའང་འགྲིག་བསྐྱེད་ཡོད་ཅེས་ཚོག་ཤེས་བྱེད་པའི་དུས་མཚན་ལ་སྟེ་བས་ཡོད་པ་མ་ཤེད།

ད་ལྟའི་དུས་ཚོད་འདིར་མི་རིགས་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་དགོས་ཞེས་བཤད་པ་དེ་འབྲེལ་སེལ་རྣེ་གོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གཅིག་ལུ་མ་ཤེད། གལ་ཆེ་གོས་ཤེས་ཡོན་ལ་བྱུག་ཡོད། ཤེས་ཡོན་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་དོན་ལ་རྒྱ་མིའི་དོས་ནས་ན་ཞིང་ཏང་གི་ཚོགས་འདུ་འཚོགས་ཏེ་ཀྱང་དབྱེད་ཡིག་ཆ་ཨང་དུག་པ་ཟེར་བ་དེའི་ནང་པོད་ཀྱི་སློབ་གྲྭ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་དགོས་པ་དང་། སློབ་གྲུའི་ནང་པོད་ཡིག་གཚོ་པོར་བྱེད་དགོས་པ་དེ་འདྲ་མང་པོ་བཤོད་འདུག འོན་ཀྱང་ད་ཕན་ལག་ལེན་ལ་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་བཀལ་གྱི་མེད་པའི་བཅོམ་འདུག དེ་ཚོ་དོ་མ་ལག་ལེན་ཐོག་ལག་པོ་བཀལ་ཏེ་པོད་ནང་གཚོ་ཆེ་གོས་རིག་གནས་ཀྱི་རྒྱ་ཚད་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱ་དང་། དེ་ཡང་མི་རིགས་སོ་སོར་འདྲི་བྱི་བྱེད་ཚོས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ཡར་རྒྱས་

གཏོང་ཐུབ་པ་ཞིག་ལྟར་ན་དངོས་གནས་ཡག་པོ་ཡིན། ད་ལྟོ་དེ་འདྲ་མི་འདུག
 གལ་ཆེ་ཤོས་ད་ལྟོ་དུས་ཚོ་དེ་འདྲི་མོ་མོ་འདི་རིག་གཞུང་གི་ཁྱད་ཚོས་ལྡན་
 པའི་ཐོག་ནས་དེང་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཅ་ཉམ་དང་། གལ་
 ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད། ད་པན་རྒྱ་མིས་ཤོད་པས་འཛོན་གྱི་མི་འདུག་ཅེས་མཐོང་རྒྱུ་
 བྱེད་པ་དེ་ང་ཚོའི་ཤེས་ཚད་མ་ལྡར་བ་ཡིན་སྟབས་མཐོང་རྒྱུ་མྱོང་དགོས་ལྟར་
 པ་ཡིན། རྒྱ་མི་ཁོ་རང་ཚོ་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་འཛོན་གྱི་ཐོག་མཐོང་རྒྱུ་མྱོང་
 ལུས་ཡིན་པ་ལས། འཛོན་གྱི་ཐོག་མཐོང་ན་པར་བརྟེན་སའི་ཡུལ་ཞིག་ཆགས་
 མེད། རྒྱ་མིས་ང་ཚོ་ཤོད་པར་དཔག་ཚོད་ཀྱིས་འགྲོ་ཚོད་ཅིས་ཏེ་ཤོད་པ་རྗེས་ལུས་
 རེད་ཟེར་བ་དེ་རི་ལྟར་བྱས་ཏེ་སེལ་དགོས་ཟེར་ན། ཅ་པར་རང་ཚོའི་མི་རིགས་
 ལ་མཐུན་པའི་ཆ་རྒྱན་ཡོད་པ་ཡིན། དེའི་ཐོག་དེང་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ལ་དོ་སྣང་
 རྒྱུངས་བརྩོན་བྱ་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ལྷག་དོན་ཤོད་ཀྱི་མྱོང་གསེབ་ཁྲུག་ཀྱི་ག་
 རང་སློབ་གྲྭ་ཐབས་ཆག་ཅིག་ལས་མེད་ནའང་དེ་ལ་སྤྲུལ་སློབ་སློང་བྱེད་པར་བཏང་
 བས་མ་འོངས་པར་ཤོད་མིའི་ཤེས་ཡོན་དྲག་ཏུ་འགྲོ་ཐབས་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཏ་ཅང་གལ་
 ཆེན་པོ་ཡིན་པས་ཚང་མས་ལྷགས་རྒྱག་དགོས། རྒྱ་ཡིག་སློབ་མཁན་རྒྱ་ནག་རང་
 མི་ས་ལ་དང་དྲུང་ལུང་ཡོད་པ་ཡིན། རྒྱ་ལ་ཁ་ཆ་ལག་ཐོགས་གལ་ཆེ་ཤོས་སློབ་
 བཏང་འཛོན་གྱི་རིག་གཞུང་ཐོག་ནས་ཅིས་པ་ཡིན་ན་ཤོད་ཡིག་ཤེས་མཁན་
 ཉུང་ཉུང་ཡིན། ཤོད་ཡིག་ཤོད་པས་མ་རྒྱུངས་ན་སྤྲུལ་སློང་། ཤོད་ཡིག་ལ་ཤོད་
 པས་བདག་པོ་མ་བརྒྱབ་ན་སྤྲུལ་རྒྱག་ དེར་བརྟེན་ཤོད་ཡིག་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་
 ཤེས་ཡོན་ལ་དང་དོད་དོ་སྣང་བྱེད་རྒྱུ་ལིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཡང་རྒྱ་མིས་
 བརྒྱགས་པའི་སློབ་གྲྭའི་ནང་ཤོད་ཡིག་བསྐྱབ་ཀྱི་མི་འདུག་ན་སྤྲུལ་མ་བཏང་བར་

ཤོད་ཡིག་བསྐྱབ་སྤྲུལ་གཏོང་གི་ཡིན། ཤོད་ཡིག་མ་བསྐྱབ་ན་གཏོང་གི་མིན་ཞེས་
 བཤད་ནའང་རྒྱ་མཆོན་ལྡན་པ་ཡིན། ཤོད་ཡིག་བསྐྱབ་སོང་ན་སློབ་གྲྭ་ལ་ཡིན་གཅིག་
 མིན་གཅིག་གཏོང་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་ལ་རྗེས་ལུས་ཐབས་ན་ཡག་པོ་ཅ་བ་
 བས་མེད།
 ང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་བ་ཚོ་མིའི་ལུང་པར་སླེབས་ནས་དང་པོར་སློབ་སློང་སློང་
 རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེ་ཤོས་ལ་ཅིས་པ་ཡིན། བྱེ་ལོ་ ༡༩༥༧ ལོའི་ཟླ་བ་བཞི་པའི་ནང་
 རྒྱ་གར་ལ་སླེབས་ཏེ་ལོ་དེ་དང་། དེའི་ཕྱི་ལོ་ནས་བཟུང་སྟེ་སློབ་སློང་ལ་ལྷགས་
 བརྒྱབ་ནས་འབད་བརྩོན་གང་ཡོང་ཅི་ཡོང་དང་ཐབས་ཤེས་བྱས་པ་ཡིན། ལྷག་
 འབྲས་ཀྱང་གང་ལ་གང་འཚམས་ཐོན་ཡོད། སློབ་སློང་གི་ཐོག་ལ་དོ་སྣང་ཆེན་
 པོ་བྱེད་དགོས།
 དེ་ནས་ད་ལྟོ་ལ་བ་པ་བཞིན་དེང་སང་སྲིད་བྱས་སྤྲན་བྱ་གྲུ་ཡངས་གཏོང་བའི་
 སྐབས་ལ་དེ་ཙམ་གྱི་ཚོགས་ཤེས་ཅ་བ་ནས་བྱེད་རྒྱུ་མེད། ཅ་བ་རྒྱ་མིའི་བྱེད་སྣངས་
 དེ་ཏན་ཏན་མེད། རྒྱ་མིའི་ཅ་བའི་གནས་ཚུལ་ལ་འཛོན་གྱི་ཕྱི་རྒྱལ་ཁབ་མང་
 པོ་ཞིག་གིས་རྒྱ་ནག་ལ་ཚོང་འབྲེལ་བྱེད་རྒྱུར་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་།
 ཅ་བའི་རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་བྱས་དེ་མི་གཅིག་ལ་ལྷག་པ་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ཏེ་འཛོན་
 མིང་སྲོད་པའི་རིང་ལ་སལ་ཆེར་འདྲི་གནས་མི་ཡོང་ངམ། གལ་སྲིད་ཏེང་འཛོན་
 མིང་མེད་པ་ཆགས་ན་སྲིད་བྱས་དེ་གང་འདྲ་བྱས་ཡོང་། ཏེང་འཛོན་མིང་སྲོད་པའི་
 རིང་ལ་འདྲ་གང་འདྲ་བྱས་ཡོང་ཞེས་འཛོན་གྱི་ཐོག་ཚང་མས་སློབ་ལེན་བྱེད་ཀྱི་
 འདུག ང་ཚོར་ཆ་བཞག་ནའང་ད་ལྟོ་ཚོད་ཐིག་རྒྱ་ཅ་བ་ནས་མེད་པས་ཚང་མས་
 རིག་པ་བསྐྱེམས་ཏེ་གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས། རྒྱ་མིས་དངོས་གནས་གཙོ་བོ་དང་།

བསམ་པ་ནས་དག་གི་སྲིད་བྱུང་གིས་འཛིན་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ཀྱི་གནས་
ཚུལ་ཐ་དང་ཤོད། ད་ལྟོ་དེ་བཟུང་བྱུང་ཚུ་ཉ་ཅང་ཁག་པོ་ཤོད།

ང་ཚོ་ཤོད་པས་ཤོད་པའི་ཐོབ་ཐང་ཚོད་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཚོད་ལེན་བྱེད་
པའི་སྐབས་ལ་ཚུ་མིས་ཤོད་པས་ཁ་བྱལ་གྱི་བསམ་མཐོ་གཏོང་གི་འདུག་ཟེར་ནས་ཤོད་
པས་ཚུ་མིའི་འོག་ལ་སྐྱབ་པོ་སྲུང་ས་པ་དེ་སྲོང་དགོས་དང་དགོས་མཛོད་ག་མཛོད་ག་བྱེད་
པ་དེས་འགྲིག་གི་མི་འདུག གང་ཡིན་ཟེར་ན། འཇམ་སྒྲིང་ཐོག་ཚུལ་རབས་མ་
སྲུང་གོང་གི་གནས་ཚུལ་ནི་ཐ་དང་ཤོད། ཚུལ་རབས་སྲུང་བའི་རྗེས་ལ་ཚུ་དང་
ཤོད་ཅེས་ཐ་དང་མོ་མོ་ཤོད་མ་གཏོགས། ཤོད་ཚུ་ནག་གི་ཆ་གས་ཡིན་པ་ཞིག་ཅ་
བ་ནས་ཆགས་མེད། ང་རང་ཚོ་ཤོད་པའི་ཡིག་ཆ་གསུ་ཤོར་གནས་ཏེ་རང་བཞིན་
ཏུར་པོར་བརྗོད་པ་ལས་མོ་ཆེའི་ནང་ལ་ཚུ་དང་ཤོད། ཏོར་ཞེས་ཐ་དང་མོ་མོར་
བཟུང་པ་ལས་གཅིག་པ་ཡིན་པ་ཞིག་བཟུང་མི་འདུག

ཚུ་མིས་ཤོད་ཚུ་ནག་གི་ཆ་གས་ཡིན་པའི་ཚུ་མཚན་ལྡན་པ་ལབ་ཚུ་མེད་དུས་
ཚུ་ནག་ཅེས་པའི་ཚིག་གི་ཆབ་ལ་ 'ཀྱང་གོ' ཞེས་པའི་ཚིག་གསར་པ་ཞིག་བཅུག་
ནས་ཤོད་ཀྱང་གོའི་ཆ་གས་ཤོད་ཅེས་ལྟ་ཚུགས་ཚུག་གི་འདུག དེ་ནི་བར་ལས་
ཚུ་མིས་མགོ་བདེ་དྲན་འབྲུལ་བྱས་ནས་བཟུང་པ་ཤོད་མ་གཏོགས། རོ་ཐོག་བྱས་
ན་ཀྱང་གོ་ཞེས་པ་དེ་ཚུ་ནག་རང་ལ་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་ཤོད། ང་རང་ཚོ་ཤོད་པའི་
ཡིག་ཆ་རྒྱུང་པའི་ནང་། ཚུ་ནག་སྟོང་ཁྲུན་ཚུལ་པོ་འདྲ་ཞེས་ཚུ་གར་གྱི་པར་ཉ་
རོ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤའི་རྣམ་ཐར་ནག་ཚོ་ལོ་ཚུ་བས་མཛད་པ་དེའི་ནང་ལ་
རོ་བོ་རྗེའི་འབྲུངས་ཁང་གི་ལོ་ཚུས་གསུང་དུས་དེའི་སྟོབས་འབྲུར་མངའ་ཐང་དེ་
ཚུ་ནག་སྟོང་ཁྲུན་ཚུལ་པོ་ནང་བཞིན་ཡོད་པ་ཤོད་ཅེས་ཚིག་འདི་གསུངས་ཡོད།

འདིའི་ཡི་གེ་ 'སྟོང་ཁྲུན' ཞེས་བྲིས་ཡོད། དེ་ཡང་ཚུ་སྐད་ཀྱི་ཟུར་ཆག་སྟེ་
སྐད་ཉམས་སོང་བ་ཤོད། དོན་དངོས་ཚུ་ནག་ཅེས་ཤོད་སྐད། སྟོང་ཁྲུན་ཞེས་
ཚུ་སྐད་ཡིན་པ་ཤོད། ང་ཚོའི་ཡིག་ཆ་རྒྱུང་པའི་ནང་ལ་སྟོང་ཁྲུན་ནས་ཀྱང་གོ་ཞེས་
པ་དེ་ཚུ་ནག་ལ་གོ་བ་མ་གཏོགས་དེའི་ནང་ཤོད་ཐེ་བ་ཞིག་ཅ་བ་ནས་ཆགས་ཡོད་
པ་མ་ཤོད། དཔེར་ན། ཤོད་པ་ཁ་གས་ལ་ཚུ་མིའི་གོ་མས་ག་མིས་འཇགས་ཏེ་བལ་
ཡུལ་ས་མཚམས་ལ་སྐྱབས་དུས་ཀྱང་གོའི་ས་མཚམས་ཞེས་ཟེར་གྱི་འདུག དེ་
ནོར་འབྲུལ་ཤོད། དེ་འདྲ་ཤོད་ཚུ་མེད། ཀྱང་གོའི་ས་མཚམས་ཚུ་སྐད་དུ་འར་
ལང་ཉན་ཟེར་བའི་དེའི་རྒྱབ་ལ་བསྐྱད་ཡོད་པ་ལས་འདི་ཁྲུལ་ཡོད་པ་མ་ཤོད།
གལ་སྲིད་ཤོད་ཀྱི་ས་མཚམས་ཞེས་ལབ་ན་ཚུ་མིའི་རྣ་བར་མི་འགོ་བྱེད་ཀྱི་འདུག་
ན་བལ་པོའི་ས་མཚམས་ཞེས་ལབ་ན་འགྲིག་གི་ཤོད། ཀྱང་གོའི་ས་མཚམས་ཞེས་
ལབ་ན་མ་དག་ཚུ་ན་འབྲུམས་ཆགས་ཚུའི་ཉེན་ཁ་ཡོད།

ང་ཚོས་ཚུ་མི་ཚོར་ཤོད་ཀྱི་དེ་ལྟོ་ལོ་ཚུས་ཤོད་དགོས་སྲུང་ན་ཤོད་ཀྱི་ཚུལ་
རབས་དང་། ཚུ་ནག་གི་ཚུལ་རབས། ཚུ་ཤོད་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་སྐོར་བཅས་
ལ་དངོས་གནས་སྲིད་དོན་གྱི་དབང་ཤེད་མེད་པར་གཟུ་པོར་གནས་པའི་དྲང་པོའི་
ཐོག་ནས་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག ཤོད་དང་ཚུ་ནག་ཅེས་ཅ་བ་ནས་ཐ་
དང་མོ་མོ་ཤོད། མ་འོངས་པར་གང་འདྲ་ཞིག་བྱེད་མིན་ནི་དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ཀྱི་
ང་རང་ཚོ་ཤོད་མི་ས་ལ་དུག་ལ་ཁེ་སན་ཆེ་གོས་ཤིག་དང་། ཐོབ་ཐང་ལག་ཤོས་
ཤིག་དགོས་པ་དེ་ནི་མིའི་བདེ་སྲིད་ཀྱི་ཅ་བ་ཡིན། འཇམ་སྒྲིང་ཐོག་ཚུལ་རབས་
ལ་འཕོ་འགྲུར་ཅི་ཡང་ཡོང་གི་ཡོད། གལ་ཆེ་གོས་དོ་བདག་ལ་བདེ་སྲིད་ཀྱི་ཐོབ་
ཐང་ཆེ་གོས་ཤིག་དགོས་པ་དེ་ཤོད། འདས་པའི་ལོ་ཚུས་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཚུ་དང་

བོད་ཅེས་ཐ་དད་སོ་སོ་རེད་མ་གཏོགས། བོད་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་གསུམ་ཅུ་པ་ནས་
 གཏོགས་མེད། ཡིན་ནའང་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་གྱུར་དང་། མཉམ་སྦྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་
 ཅེས་པ་དེ་འདྲ་འཛམ་གླིང་ཐོག་ཡོང་སྲིད་པ་རེད། འཛམ་གླིང་ཐོག་མི་རིགས་
 གཅིག་གྱུར་ཡིན་པ་ཞིག་ཐུན་མོང་གི་ཁེ་ཕན་མེད་པ་ཆགས་དུས་དུས་བུར་གྱེས་
 གྱི་ཡོད་པ་དང་། མི་རིགས་ཐ་དད་ཅིག་ཐུན་མོང་གི་ཁེ་ཕན་དམིགས་བསལ་ཅན་
 ཞིག་ཆགས་སྐབས་མི་རིགས་ཐ་དད་ཡིན་ནའང་གཅིག་གྱུར་ཆགས་ཡོང་གི་ཡོད།
 འདས་པའི་གནས་ཚུལ་ཆ་བཞག་ན་རྒྱ་དང་བོད་ཅེས་ཅུ་པ་ནས་ཐ་དད་སོ་སོ་རེད།

རྒྱ་མིར་ཆ་བཞག་ནའང་ཐོག་མར་བོད་ལ་ཡོང་སྐབས་ཐ་མ་ཞི་པའི་
 བཅིངས་བརྒྱལ་བཏང་བ་ཡིན་ཞེས་གྲོས་མཐུན་དོན་ཚན་བརྒྱ་བདུན་བཞག་དགོས་
 པ་ཞིག་ཆགས་པ་རེད། དེ་ག་རེ་བྱས་ནས་ཆགས་པ་རེད་དམ། རྒྱ་དམག་ཨ་
 མདོ་དང་། ཁམས་ཁུལ་ནས་ཡོང་དང་ཡོང་བཞིན་པའི་མུར་ཆབ་མདོ་བར་སྐབས་
 པ་རེད། དེ་ནས་ཆབ་མདོར་བསྐྱོད་དེ་བོད་གཞུང་དང་གྲོས་མཐུན་བཞག་དགོས་
 པ་དེ་རྒྱ་མཚན་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་རྒྱ་མིས་འབྲེལ་བ་གད་རྒྱལ་སྐབས་
 དེ་ཆིངས་ཡིག་མ་རེད། གྲོས་མཐུན་རེད་ཅེས་ཤོད་གྱི་ཡོད། ཆིངས་ཡིག་ཅེས་
 ལབ་ན་རྒྱལ་ཁབ་རང་བཅོན་ཞིག་གི་གནས་ཚུལ་རེད། འདི་ནི་དབུས་གཞུང་དང་
 ས་གནས་གཞུང་དབར་ལ་གྲོས་མཐུན་བཞག་པ་ཞིག་རེད་ཤོད་གྱི་ཡོད། གྲོས་མཐུན་
 ཡིག་ཆ་དེ་ཕྱིན་ཇི་འདི་ཡི་མེར་བསྐྱར་བའི་ནང་ལ་ཆིངས་ཡིག་ཅེས་པའི་མིང་ཆོག་
 དེ་རང་གཅིག་པ་བསྐྱར་འདུག་པ་ལས་སོ་སོ་བྱས་ནས་བསྐྱར་མི་འདུག་དེ་བཞིན་
 གྲུང་གི་ཞིས་པ་དེ་བོད་སྐད་ནང་གྲུང་གོ་དང་རྒྱ་ནག་དབྱེ་བ་སྤེ་གི་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཕྱིན་
 ཇི་འདི་སྐད་ཀྱི་ནང་ལ་གྲུང་གོ་ཟེར་རུང་། རྒྱ་ནག་ཟེར་རུང་གང་ལྟར་ཅའེ་ན་

ཟེར་བ་ཞིག་ལས་ཡོད་པ་མ་རེད། ར་ཆོ་བོད་པའི་ཐོག་རྒྱ་མིས་སྐད་གཉིས་ཀྱི་བར་
 ལ་མགོ་བདེ་དྲན་འབྲུལ་བྱེད་གྱི་འདུག་པ་དེ་ཤེས་དགོས། འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དེ་
 འདྲ་རེད།

ད་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་སྐབས་ལ་བོད་ནང་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་མང་
 ཆེ་བ་རྒྱ་མིའི་འོག་སྡོད་འདོད་ཅུ་པ་ནས་མེད་པ་ད་ཅང་གསལ་པོ་རེད། དེ་བཞིན་
 རྒྱ་མིའི་ཞི་དྲག་གི་ལས་ཤེད་ཞོངས་སུ་ཡོད་པའི་བོད་མི་ནམས་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་
 རེ་བྱུང་ནི་འདྲ་མི་འདྲའི་གནས་ཚུལ་ཡོང་སྲིད་པ་ལས། མང་ཆེ་བ་ནི་དངོས་གནས་
 སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ཞེན་ཁོག་དང་ལ་རྒྱ་མི་བསམ་མཁུན་ད་ལམ་མེད་པ་རེད། ད་
 ལྟའི་དུས་ཚོད་འདིར་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་བ་བཟུང་ནས་ཡིད་གཟབ་བྱས་ཏེ་སྡོད་
 དགོས་པའི་དུས་ཚོད་གཅིག་ཡིན་པ་ལས་མགོ་སྐྱེ་བྱེད་པའི་དུས་ཚོད་མིན། ཚང་
 མས་སློབ་དེ་པོའི་རང་ནས་སྤིང་སྤོབས་བསྐྱེད་དེ་ར་ཆོ་བོད་མི་རིགས་ཡིན། ར་
 ཆོ་ཆོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་ནམ་གསུམ་གྱི་རྗེས་འབྲངས་པ་ཡིན། ར་ཆོ་ལོ་རྒྱུས་
 ཡོད་པའི་མི་རིགས་ཡིན། འཛམ་གླིང་ཐོག་བོད་པ་ཞེས་མཛུ་བམོ་འཛུགས་ས་དང་།
 རིགས་བརྗེ་ས་ཡོད་པའི་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན་པས་མ་པའི་སྤོབས་པའི་ཐོག་ནས་སྤིང་
 སྤོབས་ལུས་པ་མེད་པ་བྱེད་དགོས། ད་བར་དུར་ཐག་བྱས་པ་རེད། ད་དུང་ཡང་
 ཚང་མས་དུར་ཐག་བྱེད་དགོས།

དེ་ནས་བོད་མི་བཅོན་བྱོལ་བ་འདི་ནམས་ཀྱིས་ད་ཕན་ལོ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བདུན་རིང་
 གལ་ཆེ་བ་ཇ་དྲག་གི་གནས་ཚུལ་དཔལ་འབྱོར་ཐད་སོ་སོ་རང་ཁ་རང་གསོ་བྱེད་
 ཐུབ་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ད་དུང་དཀའ་ངལ་ཡོད་པ་ཉུང་གསལ་ཡོད་ཀྱང་མང་ཆེ་
 བ་འབྲིགས་དེས་ཆགས་ཡོད། ར་ཆོའི་གལ་ཆེ་གོས་དེ་ཤེས་ཡོན་རེད། ལུ་གུ་

ལོ་གཞིན་པ་རྣམས་དབྱིན་རི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དེར་དུས་ཀྱི་ཤེས་ལོན་ཐང་གྱིར་
བཏང་བཤད་ན་འགྲིགས་ཅམ་ཡོད། འཇམ་སྒྲིང་ཐོག་རྒྱད་གསལ་ཡོད་པའི་མཐོ་
རིམ་སློབ་གྲུ་དེ་ཚོའི་ནང་བོད་པའི་སྐུ་གྱུ་བརྒྱ་ཁག་ཁག་གསལ་སྟེ་བས་ཡོད། བོད་དུ་
རྒྱ་མིས་སློབ་གསོ་སྐྱད་པའི་བོད་པའི་སྐུ་གྱུ་འཇམ་སྒྲིང་གི་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲུ་མཚན་
ཉིད་ཚང་བ་དེ་ཚོའི་ནང་དོག་པོ་གཅིག་མཐོང་རྒྱ་མི་འདུག་ལ། གཏོར་གི་ཡང་
མེད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་ཤེས་ལོན་ཐང་རྒྱ་གར་ནང་ལེགས་པ་ཚགས་འདུག

དེ་བཞིན་གདན་ས་ཁག་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རིམ་སྐུ་མ་ཚད་པའི་དམོན་སྡེ་
ཁག་གིས་ཆེ་ཚུར་ལ་མ་རྟོལ་པར་བཤད་གྲུད་ལྟུབ་གྲུ་བརྒྱ་གསལ་དེ་ཚང་མས་ལུང་
རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྤྱི་ལུ་གང་ལ་གང་འཚམས་ཤིག་སྐྱབ་ཡོད། ད་ལྟར་ཚོས་
བསྟན་ན་བོད་ནང་ལས་འདི་ལྟུལ་དབང་ལུང་མན་རག་གི་འཚད་སྟེལ་དང་། བསྟན་
པ་སློབ་གཉེར་གང་ཐད་ནས་ལེགས་པ་ཡོད། ར་ཚོ་བཙན་ཕྱོད་བམིའི་ལུང་པར་
སྟེ་བས་ནས་བྱས་རྗེས་གང་ལ་གང་འཚམས་བཞག་ཡོད། སྤྱིར་བཏང་ནས་བཤད་
ན་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་འཐེན་འཁྲེར་དང་། ཚོས་ཁའི་འཐེན་འཁྲེར་ཕན་བུ་ཕན་བུ་ནི་
མིའི་ཚོས་ཉིད་རེད། ཆེ་མའི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་ཚང་མ་ཡག་ཐག་ཚོད་ཡོད། ར་
རང་ཚོ་ཚང་མས་འཐེན་འཁྲེར་སྤྱོད་ཤིང་རིམ་མ་བྱས་པར་གོང་བུ་གཅིག་གྱུར་དང་
མཐུན་པོ་བུ་རྒྱ་དེ་གིན་དུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། བོད་ནང་ལ་ཆ་བཞག་ན་འང་ཡག་
ཐག་ཚོད་ཡོད་བཟོ་འདུག དེ་ལྟ་ཕན་ལ་ཡིན་ན་ཨ་མདོ་ལྟུལ་ལ་ཆ་བཞག་ན་རྩ་
ས་དང་ཚོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འབྲེལ་བ་དམ་པོ་ཡོད་པ་ལས། ཆབ་སྲིད་ཐོག་འབྲེལ་
བ་ཉུང་ཞིང་ད་ལས་འབྲེལ་བ་མེད་པ་རྩ་བུ་རེད། དེ་བཞིན་ཁམས་ལ་ཆ་བཞག་
ན་འང་རྒྱ་སྡེ་བོད་སྡེ་གཉིས་སུ་སྡེ་ནས་བསྐྱད་པ་དང་། ཨ་མདོ་ཕལ་ཆེ་བ་རྒྱ་སྡེ་

རྩ་བུ་བྱས་ནས་བསྐྱད་པ་དང་། ས་ལྟུལ་ཁག་གསལ་ནི་བྱིས་མགོ་རང་བཙན་རྩ་བུ་
བྱས་ནས་རྒྱ་མིའི་དབང་བྱགས་ཀྱང་མ་སྟེབས། འདི་ནས་བོད་གཞུང་གི་དབང་
བྱགས་ཀྱང་དམིགས་བསལ་མ་སྟེབས་པར་བསྐྱད་པ་རེད།

བར་ལས་རྒྱ་མིས་ར་ཚོར་སྐྱབ་པོ་གཅིག་གྱུར་བཏང་བའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་
བོད་མི་ཡོངས་རྫོགས་གངས་ཅན་ཞེས་པའི་ཚོག་གཅིག་གི་འོག་རྟོག་ལ་འདྲིལ་བའི་
གནས་ཚུལ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་འདུག འདི་ད་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ར་ཚོ་
མི་རིགས་ནང་ལྟུལ་འཐེན་འཁྲེར་ཤོག་སྤྱིལ་བྱས་ན་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཡོད། སྤྱིར་བཏང་
འཇམ་སྒྲིང་ཐོག་མི་མེར་སྟེལ་བའི་ལས་ལུགས་ཟེར་བ་མི་རིགས་གཅིག་གིས་མི་
རིགས་གཅིག་དབང་བསྐྱུར་བྱེད་སྐབས་དབང་བསྐྱུར་བྱེད་སྐབས་གང་འདྲ་བྱེད་
ཀྱི་ཡོད་དམ་ཟེར་ན། དབང་བསྐྱུར་མའི་ས་ལྟུལ་དེ་མ་འཚམ་པ་བཟོས། ཁ་བལ་
དུམ་བུར་བཏང་སྟེ་རྣམས་པ་རྒྱུད་དུ་སོང་སྐབས་དབང་བསྐྱུར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།
རྒྱ་མིས་ཀྱང་ད་ལས་དེ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་འདུག བོད་པ་ནང་ལྟུལ་ཁ་བལ་དུམ་བུར་
བཏང་སྟེ་གནས་ཚུལ་དེའི་འོག་བོད་བཟུང་རྒྱའི་བསམ་སློབ་གཏོར་གི་ཡོད་བཟོ་འདུག
དེར་རྟེན་བོད་པ་ནང་ལྟུལ་བསམ་སློབ་རྒྱ་ཆེ་ས་ནས་བཏང་སྟེ་མཐུན་པོ་བུ་རྒྱ་གིན་
དུ་གལ་གནད་ཆེ་བས། ད་ཕན་ཡག་ཐག་ཚོད་ཡོད་པ་རྩ་བུ་ད་དུང་ཚང་མས་གཟུབ་
གཟུབ་བྱེད་དགོས།

བོད་ནང་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་འཐེན་འཁྲེར་སྐྱབ་པ་ཞིག་ཅ་བ་ནས་མེད་པ་ཡག་
པོ་རེད། ཚོས་དད་རང་མོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་སྟེབས་པའི་སྐབས་ལ་གཟུབ་གཟུབ་
བྱེད་དགོས། བསམ་མེད་ཁ་གསལ་གྱིས་རང་རོས་ནས་ཚོས་ཡག་པོ་ཞིག་མ་ཤེས་
པར་མོ་མིའི་འཚོ་བཤས་ཀྱི་དོན་ལ་ཚོས་མེད་སྤྱོད་བྱས་དེ་ཚོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་མང་

ཚོགས་མགོ་སྐྱོར་གཏོང་མཁན་དེ་འདྲ་ཡོད་ཀྱི་མེད་དམ་སྐྱེས་པའི་དོགས་པ་འདུག
 དེ་འདྲ་བྱས་ན་མིན་ཏུ་ཐབས་སྟུག་རེད། མོ་མོའི་འཕྲུལ་མེལ་ཁེ་ཕན་གྱི་དོན་ལ་
 ཙ་པའི་ནང་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་ཚོས་ཀྱི་མཐོང་བརྒྱག་ན་ཡག་པོ་ཙ་བནས་མ་རེད།
 འདི་དང་ཕྱི་མ་སྐྱིད་དང་སྐྱེར་གང་དུ་འང་ཡག་པོ་མེད། གལ་སྲིད་དེ་འདྲ་ཡོད་པའི་
 ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཚང་མས་ཁྱུར་ལེན་ཉེན་འཁོག་ཡིད་གཟབ་བྱེད་དགོས།
 མ་འོངས་པར་ང་ཚོའི་གནས་ཚུལ་བཟང་དུ་འགྲོ་གི་རེད། གཙོ་ཚེ་ཤོས་
 མི་མང་གི་སེམས་ཀྱི་ལྷན་པས་སེམས་ཀྱི་ལྷན་ཡག་པོ་ཡོད་ན་རྒྱུ་བ་ལག་པོ་ཡིན་
 གྲུང་བརྒྱུ་བ་ལྟུང་། སེམས་ཀྱི་ལྷན་མེད་ན་རྒྱུ་བ་རྒྱ་པོ་ཞིག་ཡིན་གྲུང་མི་འགྲུབ་
 པ་ཡོད་མྱོད་ཀྱི་རེད། ད་མན་ཚང་མས་སྟུག་བསམ་དུང་ལས་དཀར་བ་དང་།
 སེམས་ཀྱི་ལྷན་པའི་སྐྱེར་གཡོ་བ་མེད་པར་བསྐྱད་པ་རེད། ད་དུང་ཡང་ལུ་མཐུང་
 དེ་སྐྱེར་བྱ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ང་རང་ལུས་པོའི་ཆ་ནས་མི་ཡུལ་རྒྱ་གར་དུ་མ་
 ཁད་ཚོད་ནས་བསྐྱད་ཡོད་གྲུང་། བོད་རྒྱ་ཚེའི་མི་མང་གིས་ང་ལ་པེ་བ་འདི་སྐྱ་བུ་
 བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ནི་ང་རང་ཚོ་ཚེ་རབས་མང་པོར་ལས་དང་སློན་ལམ་གྱི་འབྲེལ་
 པ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ངས་ནས་ཡང་བརྟེན་གྱི་མ་རེད། འདི་མི་ཚོ་གང་ལ་གང་
 འཚོ་མས་ཀྱི་རིང་པོ་སྟོན་ལྟུང་པའི་པེ་བ་དང་སློན་ལམ་རྒྱག་གི་ཡོད། མ་གེ་བར་
 དུ་བོད་རྒྱ་ཚེའི་མི་མང་གི་དོན་ལ་བསམ་སྒོ་གཏོང་གི་རེད། ལྷུང་རང་ཚོ་སྒོ་གཡེང་
 གཏན་ནས་བྱེད་མི་དགོས། གནས་སྐབས་ཤིག་ང་ཚོ་མེའི་ལུང་པར་སྟོན་དགོས་
 བྱུང་བའི་རིང་ལའང་བོད་སྐྱི་པ་དང་། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་དོན་ལ་སེམས་ཁྱུར་གྲངས་
 ཏེ་གང་ཡོད་ཅི་ཡོད་གི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཕྱིན་ཚད་བོད་ནང་གཞིས་བྱེས་
 མནམ་འཛོམས་བྱས་ནས་བཀྲ་གིས་པ་དང་། སྐྱིད་པའི་ནི་མ་ཞིག་ཏན་ཏན་གར་

གྱི་རེད། ང་རང་ཚོ་ཚང་མ་བཀྲིས་ལུགས་ལེགས་བྱས་ཏེ་འདི་མི་ཚོའི་ཚོ་རྣམས་
 དེ་བོད་ནང་བརྒྱུ་བ་ལྟུང་གྱི་རེད། ཚང་མ་སྒོ་བདེ་པོ་གྱིས། ང་ཚོའི་ལས་དོན་འདི་
 དག་རྒྱུང་རྒྱུང་མིན་པས་དོན་ཚེན་འགྲུབ་པར་ངང་རིང་ཟེར་བ་སྐྱེར་ད་ལྟ་བར་དུ་
 དཀའ་ལས་དེ་ཙམ་ཞིག་བརྒྱབ་པ་རེད། ད་དུང་ཚང་མས་སེམས་ཀྱི་གསལ་མ་ཆག་
 པར་རྒྱར་བརྒྱེད་བྱེད་དགོས།
 དེང་སང་བོད་ནང་ལ་ཕྱི་རྒྱལ་བ་སྐྱོར་འགོ་མཁན་མང་པོ་ཡོད་པ་ཁོང་
 ཚོས་བདེན་པའི་གནས་ཚུལ་མཐོང་སྟོན་གྱི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ནམས་འཇམ་
 མེད་ཚོགས་ཁྱབ་བརྒྱགས་བྱས་སྐབས་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་གི་ཡོད། ཁོང་ཚོའི་
 བྱས་བདེན་དཔང་སྐྱ་བུ་ཆགས་པ་རེད། རྒྱ་མིས་སྐད་ཆ་གྲུལ་རྒྱན་ཆེན་པོ་བཞད་
 པ་དེ་ཚོའི་གསལ་ལ་རྒྱར་སྟོན་ནས་སྒོ་གཟུ་བོར་གནས་པའི་མི་ཞིག་གིས་དངོས་
 ལུ་མཐོང་བའི་གནས་ཚུལ་ཁྱབ་སྟེན་བྱེད་དུས་རྒྱས་པ་ཆེན་པོ་འདུག ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་
 མིའི་ནང་ལ་འདྲ་མི་འདྲ་ཏན་ཏན་ཡོད་གི་རེད། ཡིན་ནའང་ཕྱི་མི་བོད་ནང་ཡོད་
 བའི་སྐབས་ལ་ཁོང་ཚོར་བོད་པའི་དོས་ནས་ནམ་འགྲུར་གསལ་པོ་བསྟན་དགོས།
 ང་ལ་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་མི་མང་པོ་ལྷག་བྱུང་། ཁོང་ཚོས་ཟེར་དོན། ཁོང་ཚོ་རྣམས་ཁྱུ་ལ་
 དང་། གཡམས་གཡོན་གྲོང་གསེབ་ལ་འགོ་སྐབས་སྱི་མི་ཁེ་གཙང་བོད་པ་དང་ལྷག་
 དུས་བོད་པ་ཚོས་ན་ཅང་དགའ་པོ་བྱེད་ཀྱི་འདུག ཁོང་ཚོ་རྒྱ་མི་མནམ་དུ་འགོ་སྐབས་
 བོད་པ་ཚོས་རྒྱ་མི་ལ་མི་དགའ་བ་བྱས་ནས་ནམ་འགྲུར་ལོག་འགོ་གི་འདུག་ཅེས་
 བཞད་བྱུང་། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་མི་ཁ་གསལ་དེ་སྟོན་ལ་མ་འགོ་གོང་བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་
 དེ་ཚོ་ཙ་བནས་ཤེས་ཀྱི་མེད་ཟེར་གྱི་འདུག མ་འོངས་པར་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་མི་བོད་
 ལ་ཡོད་པའི་སྐབས་ལ་བྱེད་རང་ཚོས་སོ་སོའི་བསམ་སྒོའི་ནང་གི་གནས་ཚུལ་དེ་

རྣམ་འགྲུར་ཐོག་ནས་མཚོན་ཐུབ་པ་བྱ་རྒྱུ་ཏེ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་འདུག ལྷག་དོན་
 སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་མི་ཁ་གསལ་དེ་སྤོང་ལ་མ་བརྒྱུད་གོང་དམར་པོའི་ཡུགས་སློལ་ལ་དགའ་
 པོ་ཡོད། ལྷག་པར་རྒྱ་ནག་གི་གསར་བརྗེའི་ཐོག་ལ་དགའ་པོ་ཡོད། ཡིན་ནའང་
 བོད་ནང་ཐབས་གཅིག་གཉིས་བརྒྱུད། བདུན་སྲག་རེ་གཉིས་བསྐྱད་པའི་སྐབས་
 ལ་བོད་མིར་རྒྱ་མིས་སྤྱག་པོ་བཏང་འདུག་ཅེས་ཁ་གསལ་ནས་མིག་ཚུ་བཏང་སྟེ་བཤད་
 གྱི་འདུག དེ་སྤྱི་རྒྱལ་དགའ་པོ་ཡོད་ཡིན་ནའང་། བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་
 མཚོང་བའི་རྗེས་ལ་བསམ་སྒྲོ་ཚང་མ་འགྲུར་སོང་། དེར་བརྟེན་དང་ཐུག་པར་ཡོང་
 བ་ཡིན་ཟེར་མཁན་ཁ་གསལ་བྱུང་། བདེན་པ་ཞེས་པ་འདི་ལ་མཐའ་གསལ་རྒྱ་ཞིག་
 ཡོད་པ་ལྟར། བདེན་པའི་གཟི་བརྗེད་དེ་ཡོད་ཐག་ཚོད་རེད། དེར་བརྟེན་བོད་ནང་
 སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་མི་ཡོང་བའི་སྐབས་ལ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་རྣམས་གང་ཐུབ་གྱིས་
 བེས་པ་བརྗོད་གོས། བཞུགས་འདུག ལམ་སང་ལམ་སང་གྲུབ་འབྲས་ཆེན་
 པོ་ཞིག་ཐོན་རྒྱུ་ཁག་པོ་ཡིན་ནའང་། རིམ་པས་རིམ་པས་དེས་བྱགས་རྒྱུན་ཏན་
 ཏན་ཐེབས་གྱི་རེད།

རྒྱ་མི་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་རྒྱ་མི་ཚང་མ་སྤྱག་ཆགས་ཅ་བ་ནས་མིན། ཁོང་
 ཚོའི་སྲིད་བྱུས་འགྲོ་སྤངས་དང་། བར་ལམ་གྱི་ཕྱེད་སྤངས་དེ་ཏེ་ཅང་སྤྱག་ཆགས་
 བེག་ཆགས་ཏེ་དེས་ང་ཚོ་བོད་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། རྒྱ་མི་ཁོ་རང་ཚོ་ཡང་གནས་
 ཚུལ་དེའི་འོག་ནས་ཏེ་ཅང་གི་སྤྱག་པོ་སྤངས་པ་དེ་དངོས་གནས་ལ་ང་བཏང་། མྱོང་
 རྗེ་བཞིག་འདུག རྒྱ་མི་སློབ་གྲུ་ཚོར་གནས་པ་དེ་འདྲ་ཡོང་བའི་སྐབས་ལ་ང་ཚོ་
 བོད་པའི་བདེན་དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་དེ་བཤད་དགོས། སེམས་ནང་འཁོན་འཛིན་
 བྱས་ཏེ་རྒྱ་མི་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་སྤྱག་པ་ཡིན་པར་དོས་འཛིན་ཕྱེད་མི་རུང་། ཡིན་

རྣམ་སོ་སོའི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་དོན་དག་འདི་ང་ཚོས་རྒྱ་མིར་མི་དགའ་བ་བྱས་
 བ་ཞིག་མིན་པར་སོ་སོའི་ཐོབ་ཐང་ཚོད་པ་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་གནས་ཚུལ་ཁག་ཁག་
 རེད། ཁ་སང་སྤྱི་དང་འདུག་ནང་ལ་གསུངས་པ་བཞིན། རྒྱ་མི་ལ་མ་གན་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཅེས་པའི་བརྗེ་ཞེན་དེ་མ་བརྒྱག་པའི་ཐོག་ནས་ང་རང་ཚོའི་ཐོབ་
 ཐང་དེ་རང་དོན་རང་གཅེས་བྱས་ནས་ཚོད་དགོས་པ་འདི་ལ་འགལ་བ་གང་ཡང་
 མེད།

བར་ལམ་བོད་ནང་ཚོས་དད་རང་མོས་སྤུན་བྱ་གྲུ་ཡངས་བྱུང་བའི་སྐབས་
 ལ་མ་ཉི་དུང་སྤུར་བསགས་མཁན་མང་པོ་བྱུང་ཡོད། དེ་ཡག་པོ་རེད། རྗེས་སུ་
 ཡི་རངས་ཡོད། སོ་སོ་ཡང་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་གསོག་གི་རེད་ལ་བོད་སྤྱི་ལའང་
 བཞག་གྱི་རེད། དེར་བརྟེན་ཡུལ་ཚོ་ཡུལ་ཚོ་དང་། ཁྱིམ་ཚང་ཁག་ནས་ལས་ཞོར་
 ལ་མ་ཉི་དུང་སྤུར་གསོག་རྒྱུར་ད་དུང་བྱགས་བརྒྱུད་ཕྱེད་ཐུབ་ན་ཕན་ཐོགས་ཆེན་
 པོ་ཡོད། དེ་བཞིན་ཐུབ་པའི་མཚན་སྲགས་དང་། སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེའི་མཚན་
 སྲགས། དམིགས་བརྗེ་མ་བཅས་སོ་སོའི་ཁམས་དང་འཚམས་པའི་ཐོག་ནས་
 བསགས་ཐུབ་ན་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད། ང་ཚོས་སྤྱོགས་གཅིག་ནས་མིས་ཐབས་
 བེས་ཕྱེད་གྱི་ཡོད་པ་དང་། སྤྱོགས་གཉིས་ནས་བསོད་ནམས་བསགས་ཏེ་དེའི་མཐུ་
 རྒྱས་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་ཁྱེད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་རེད། ང་སློབ་དཔོན་པོ་བྱས་ནས་སྤོང་
 གྱི་ཡོད། དཀའ་ངལ་སྤུན་བྱ་སྤུན་བྱ་ཉི་དུང་ཕན་ལའང་བྱུང་ཡོད། ད་དུང་ཡང་
 འདྲ་མི་འདྲ་ཡོང་མདོག་ཁ་པོ་རེད་ཀྱང་། གང་ཡང་ཕྱེད་གྱི་མ་རེད། ཁྱེད་རང་
 ཚོ་ཁ་གསལ་འདི་ནས་ཐད་ཀར་ལོག་འགོ་མཁན་ཡོང་མདོག་ཁ་པོ་རེད། ཁ་གསལ་
 འདིར་ཉིན་གསལ་བསྐྱད་ནས་ཐུག་རྒྱུ་ཡོང་མདོག་ཁ་པོ་རེད། ལོག་འགོ་མཁན་ཚོ་

ལྷོ་བདེ་པོ་བྱས་ནས་རྒྱལ་མ་གཞི་སེམས་སྦྱོར་ཞིག་རེད། རྒྱུ་རང་ཚོ་སོ་
 མོའི་སྦྱོར་ས་དང་། ལུང་པའི་ནང་ལ་ལོག་འགྲོ་གི་ཡོད་ནའང་དགྲ་བོའི་གཞན་དབང་
 ཏུ་ཚུད་པའི་ཡུལ་དེའི་ནང་ལ་གཞི་ནས་འགྲོ་དགོས་པ་དེ་སེམས་སྦྱོར་རེད། འོན་
 །ཀྱང་གང་ཡང་ཕྱེད་ཀྱི་མ་རེད། ཚང་མ་སློབ་པ་དེ་པོ་དང་སེམས་སྦྱོད་པོ་བྱས་ཏེ་
 ལྷོད། ཚང་མར་བཀའ་བྱིས་བདེ་ལེགས། ཞེས་བཀའ་རྩལ། ॥

༄། བྱི་ལོ་ ༡༧༥༥ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༧ ཉིན། ས་ར་ཁ་སེར་བོད་ནས་
 གསར་འཕྲོར་བ་རྣམས་ལ་བཀའ་སློབ་རྩལ་བ།
 ཚང་མར་མཚམས་འདྲི་ཡོད། རྒྱུ་རང་ཚོ་མང་ཆེ་བ་བོད་ནས་དཀའ་
 ལས་ཆེན་པོ་བརྒྱབ་སྐྱེ་ཡོང་བ་རེད། ལྷོན་ཏུ་ཡོང་བ་དེ་ཚོའི་གསལ་ང་ཚོ་ཉིན་མ་
 ཁ་གསལ་གྱི་རིང་ལ་ཚེས་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་གནས་ཚུལ་མང་བ་ཤེས་ཡོད་པ་རེད། ད་
 གིན་མཇུག་ལ་ཁའི་སྐབས་ཡོད་མཁན་ཁ་གསལ་མདང་དགོང་འཕྲོར་བ་ཡིན་ཟེར་གྱི་
 འདུག རྒྱུ་ཚོར་ཚོས་འབྲེལ་མ་བྱུང་བ་རེད་དེ། གནད་འགག་གང་ཡང་མི་འདུག
 རྒྱུ་རང་ཚོ་ཚང་མར་བཀའ་བྱིས་བདེ་ལེགས་ཟེར་རྒྱུ་ཡིན། ང་རང་ཚོ་འདིར་བྱག་
 འཕྲད་བྱུང་བ་ལ་ང་རང་ད་ཅང་དགའ་པོ་བྱུང་། རྒྱུ་རང་ཚོ་ཡང་དགའ་པོ་ཡོང་
 གི་རེད། དེང་སང་རང་ཚོའི་གནས་སྟངས་ནི། རྒྱུ་རང་ཚོ་བོད་ནང་བསྐྱེད་དེ་
 གཞིས་པ་ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད་པ་དང་། ང་ཚོ་སོ་སོའི་ལུང་པ་བྲལ་ཏེ་མིའི་ལུང་པར་
 ལྷོད་མཁན་བྱེས་པ་ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད། ང་རང་ཚོ་གཞིས་བྱེས་གཉིས་ཆགས་
 དགོས་པ་འདི་ང་རང་ཚོ་བོད་རིགས་ནང་ཁྱལ་ལྗོངས་འོག་ནས་འགལ་ལྷོ་ཡོད་པ་
 དང་། རྒྱུ་འཕྲུགས་གྱི་གནས་སྟངས་མ་འགྲིགས་པའི་ཐོག་ནས་གཞིས་བྱེས་ཆགས་
 པ་མ་རེད། ང་རང་ཚོ་ཚང་མ་མི་རིགས་གཅིག་དང་། ཚོས་ལུགས་གཅིག་མི་
 རིགས་གྱི་རྣམ་བཤེས་ཡིན་ན་ཡང་། བོད་ནང་རྒྱ་མིའི་དབང་ལྷགས་གསར་པ་ཞིག་
 ལྷོབས་པས་མ་ཚད། ལྷོན་ཆད་བོད་ཟེར་མཁན་མིང་མེད་ཅ་བ་རྒྱལ་ཏུ་འགྲོ་རྒྱུའི་
 ཉིན་ཁ་སྐྱེལ་པའི་གནས་ཚུལ་འོག་ནས་ ༡༧༥༧ ལོར་ང་ཚོ་གཞིས་བྱེས་གཉིས་
 ཆགས་ཏེ་ད་ཆ་ལོ་ ༢༧ ཅམ་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་རེད། ང་རང་ལ་ཆ་བཞག་ན། ལྷོགས་
 གཅིག་ནས་བསམ་སློབ་གཏོང་དུས་སེམས་སྦྱོར་རེད། རང་ཉིད་རྣམས་ལོ་ཉི་ལུ་

ཅ་པའི་ཅམ་བཟུང་རྗེས། རང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གྱི་མཚམས་སོ་སོའི་ཡུང་པ་
 བུལ་ཏེ་མིའི་ཡུང་པར་སྐྱབས་པ་རེད། མིའི་མི་ཚེ་གཅིག་གི་ནང་ལ་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་
 བྱངས་ནང་མི་ཚེའི་དར་སྐྱང་ཡིན་པ་རེད། མི་ཚེའི་དར་སྐྱང་སོ་སོའི་ཡུང་པ་བུལ་
 ཏེ་མིའི་ཡུང་པར་སྐྱབས་པ་རེད། ད་ཆ་ལོ་ལྔ་བཅུ་དག་གི་སྐྱབས་ཡོད་པས།
 དེ་ནས་རིམ་བཞིན་གསལ་འགྲོ་རྒྱུ་ལ་གཏོགས། མི་ཚེ་གཞོན་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལ་
 རེད། དེར་བརྟེན་སོ་སོའི་མི་ཚེའི་ནང་གི་སྒྲིབ་བཅུད་འདྲ་པོ་དང་། ཡག་ཤོས་
 གྱི་དུས་ཚོད་ལ་སོ་སོའི་ཡུང་པར་བཟུང་མ་བྱུང་བ་དེ་སེམས་སྐྱོའི་ཞིག་རེད། ཡིན་
 བའང་ར་ཚོ་མིའི་ཡུང་པར་བཟུང་པའི་དགོས་དོན་པོད་སྐྱིེ་པའི་དོན་དག་ལ་བསམ་
 སྐོབ་ཏུང་། པོད་སྐྱིེ་པའི་དོན་དག་ལ་འབད་བཅོལ་བྱས་ཏེ་བཟུང་ཡོད་པ་རེད།

པོད་ནང་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཚེའི་མི་མང་ཚོ་པོད་སྐྱིེ་པའི་དོན་དག་ལ་སེམས་
 བྱུང་ན་ཅང་གི་ཚེན་པོ་བཅངས་ཏེ་བཟུང་ཡོད་པ་རེད། དོ་དོན་ཡང་སྒྲིབ་དང་ར་རང་
 ཚོ་པོད་ནང་དུ་ཡོད་པའི་གཞིས་པ་ཡིན་ཡང་རུང་། པོད་སྐྱིེ་ལ་ཡོད་མཁའ་བཅོན་
 སྲོལ་བ་ཡིན་ཡང་རུང་། གཞིས་བྱེས་པོད་མི་སྐྱིེ་པོ་གནམ་བཟུན་ཡོངས་རྫོགས་
 གྱི་མཛིང་པའི་སྐྱང་ལ་པོད་སྐྱིེ་དོན་གྱི་སེམས་ཁུར་དོག་ཁྲེས་རེ་འཁྲེར་ཏེ་བཟུང་
 ཡོད་པ་རེད། བྱམ་མོང་གི་འགན་ཁུར་འཁྲེར་གྱི་ཡོད་པའི་རྟགས་མཚན་གང་ཡོད་
 དམ་ཟེར་ན། བར་ལམ་སྐྱིེ་ལོ་ ༡༩༥༧ ཙམ་ནས་པོད་སྐྱིེ་ནང་གཉེན་འབྲུང་
 འགྲོ་ཡོང་གི་དུས་ཚོད་ཅིག་ཡུང་། བྱེད་རང་ཚོས་པོད་ནང་དགའ་ངལ་མང་པོ་
 བྱེད་དུ་བསམ་དེ་རྒྱ་གར་ཡུང་པའི་ནང་དུ་ཡོང་། ར་རང་ཚོ་བྱུག་བྱུག་པའི་སྐབས་
 ལ་ཚང་མས་པོད་སྐྱིེ་པའི་དོན་དག་ཐོག་སེམས་ནང་ན་བྱུག་མ་བཟོད་པར་མིག་ནས་
 མིག་རྒྱ་རྒྱུང་བ་དང་། ཁ་ནས་དུ་སྐད་བོན་པའི་གནས་རྒྱལ་འདི་ཡུང་བ་རེད།

གནས་རྒྱལ་འདི་དག་གིས་ར་ཚོ་པོད་པ་སྐྱིེ་པོ་གནམ་བཟུན་ཡོངས་རྫོགས་རྒྱག་པའི་
 བསམ་པ་གཅིག་སྐྱིེ་ལ་ཡོད་པའི་རྟགས་མཚན་བོན་གྱི་ཡོད་པ་རེད། གནས་རྒྱལ་
 འདིའི་ཐོག་གསལ་ར་ཚོ་སྐྱོབས་པ་སྐྱེ་འོས་པ་ཞིག་རེད།

རྒྱུན་མ་ལོ་གཉིས་ཙམ་གྱི་གོང་དེ་རྗེ་གདན་དུ་དུས་འཁོར་དབང་ཚེན་བྱེད་
 པའི་སྐབས་ལ་པོད་ནས་མི་བྱོན་ཆེ་ཞིག་སྐྱབས་ཏེ་བྱུག་འབྲུང་བྱུང་བ་རེད། དེ་
 བས་ད་ལྟ་བུར་དུ་ཙམ་པའི་པོད་དོན་གྱི་ཐོག་ལ་འགྱུར་བ་གསལ་པ་ཞིག་བྱུང་ཡོད།
 གང་ཡུང་ཡོད་དམ་ཟེར་ན། ལོ་འདིའི་ནང་སྐོ་བུར་དུ་འཇམ་བུ་སྐྱིང་འདྲིའི་སྐྱང་
 ལ་པོད་པའི་གནས་རྒྱལ་བྱུག་བཟུགས་ན་ཅང་ཚེན་པོ་བྱུང་བ་རེད། སྐྱིར་བཏང་
 འཇམ་སྐྱིང་ནང་མི་བསམ་དེ་སྐྱེལ་བྱས་ན་བྱུག་བཟུགས་ཐིག་ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་།
 ར་ཚོའི་བྱུག་བཟུགས་དེ་འདྲ་མ་རེད། ར་ཚོའི་བྱུག་བཟུགས་འདི་པོད་པ་ཟེར་མཁའ་
 དེ་མི་རིགས་དང་། ཚོས། རིག་གཞུང་། མོམས་གཞིས་མང་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་
 བས་རྒྱ་མི་དང་བཟང་ཡིན་པ། དངོས་འབྲེལ་ཞི་བདེའི་ཡུང་པ་ཡིན་པ། པོད་
 མི་རྒྱལ་སེམས་བཟང་པོ་དང་། ལྷོ་མས་རྒྱུང་བྱས་ནས་རྫོད་མཁའ་གྱི་མི་རིགས་
 ཐིག་གི་ཐོག་རྒྱ་མིས་བཅོན་དབང་གི་ཐོག་གསལ་དབང་བསྐྱུར་བྱས་པ། པོད་པས་
 ལྷོ་མ་འཕེར་བ་ལ་གཏོགས། ཅ་པའི་བདེན་པ་པོད་པར་ཡོད་པ་དེ་འདྲའི་ཐོག་གསལ་
 པོད་པའི་བདེན་དོན་གྱི་གནས་རྒྱལ་གསལ་དུ་མོང་ནས་བྱུག་བཟུགས་ན་ཅང་ཚེན་
 པོ་བྱུང་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་པོད་པའི་ཐོག་གཚང་དང་། པོད་པའི་བདེན་
 རྒྱུ་གྱི་རྣམ་འགྱུར་ན་ཅང་གི་གསལ་པོ་བོན་པ་བྱུང་བ་རེད། གནས་རྒྱལ་འདི་
 དེ་རིང་ར་རང་ཚོ་བྱུག་འབྲུང་སར་པོད་སྐྱིེ་གཏམ་བཟང་ཡིན། འདི་ཡོང་པའི་
 རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་པོ་དེ་ཉེ་ཆར་སྐྱི་རྒྱ་དགུ་པ་དང་བཅུ་པའི་ནང་རྣམས་པོད་མི་མང་ཚོ་གསལ་

གྱིས་ལས་འགུལ་བྱས་པ་དེ་རེད། ང་རང་ཚོ་ཤོད་པའི་རོ་སྐྱོན་ལ་བཞད་པ་ཡིན་
ན། ཉེ་ཆར་རྩ་སར་གནས་ཚུལ་བྱུང་བ་དེ་གསར་པ་གང་ཡང་མ་རེད། དཔེར་
ན། རྒྱ་མི་ཐོག་མར་ཤོད་ལ་ཡོང་སྐབས། ས་ཁུལ་ཁ་གསལ་ཤོད་པས་གནས་
ཚུལ་ཡག་པོ་ཞིག་མ་ཤེས་པའི་ཐོག རྒྱ་མིས་ཀྱང་ཉ་ཅང་ཁ་རྩོན་པོ་བཞད་དེ་
གྲུང་ཁྱེན་ཉང་ལ་གྲུལ་རིམ་མེད་པ། གསར་བཞེད་བསམ་སྒྲིལ་ཡོད་པ། མི་མང་
གི་དོན་དུ་བསམ་སྒྲིལ་གྲོག་མཁའ་ཡིན་པ་སོགས་དྲིལ་བསྐྱབས་བྱས་པ་དེས་རྒྱ་ནག་
གི་ནང་དུ་ཡང་གྲུབ་འབྲས་ཡག་པོ་ཐོན་ཡོད་པ་རེད། ཤོད་ཀྱི་ནང་ལ་ཡང་རྒྱ་གྲུང་
ཁྱེན་དྲིན་ཅན་པ་མ་རེད། དེའུ་ལ་ད་ཆར་པ་འབབ་འབབ་རེད་ཅེས་དེ་འདྲ་
བཞད་ཡོད། རྒྱ་བས་དེ་དུས་རྒྱ་མི་ལོ་ཐོག་གི་ཕྱགས་བསམ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་
པ་ཤོད་པས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། རང་བཞིན་གྱི་ཤོད་པའི་བསམ་སྒྲིལ་ནང་ཤོད་
པ་རྒྱ་མིའི་མི་མེར་ཡིན་བསམ་པ་ཞིག་དང་། རྒྱ་མི་ར་ཚོའི་དཔོན་པོ་ཡིན་བསམ་
པ་ཞིག་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད། དཔེར་ན། བར་དོས་དར་ཅེ་མདོ་རྒྱ་ཤོད་ཀྱི་
ས་མཚམས་ཡིན་པ་རེད། མར་ཨ་མདོའི་རོ་སྐྱོན་ལ་ཆ་བཞག་ན། ང་རྩེ་སའི་ས་
ཆ་དེ་ཚོ་རྒྱ་མིའི་ས་མཚམས་ཡིན་པ་རེད། དེ་ཚོའི་གྲས་ལ་པར་རྒྱབ་རྒྱུར་རྒྱབ་
དང་། གྲོང་པ་བྱིས་མཚེས་ལྟ་བུར་བསྐྱད་ཡོད་པ་རེད། ཚོང་རྒྱག་མཁའ་དང་།
ཟ་ཁང་འཛིན་མཁའ་ལྟ་བུ་རྒྱ་རྒྱུད་ཤེས་པ་ཕྱན་པའི་མང་རུང་རང་བཞིན་གྱི་བསམ་
སྒྲིལ་ནང་ར་ཤོད་པ་ཡིན་བསམ་པ་ཞིག་མ་གཏོགས། རྒྱ་ཡིན་བསམ་པ་ཞིག་ཡོད་
པ་མ་རེད། རྒྱ་དང་ཤོད་ཅ་བ་ནས་ཐ་དད་སོ་སོ་ཡིན་པ་དེ་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་
ཚུལ་རེད། དཔེར་ན། ཉ་དང་དེའུ་ལྟ་བུ་ལས་ཀ་མཉམ་དུ་བྱས། འཆམ་མཐུན་
ཡོད་ནའང་། ཉ་ནི་ཉ་དང་། དེའུ་དེའུ་རང་རེད། དེ་བཞིན་དུ་ར་ཚོ་ཤོད་དང་།

རྒྱ་མི་གཉིས་དེང་སང་གི་གནས་ཚུལ་གསར་པ་མིན་པར། ལོ་རྒྱུང་ཕྱག་གི་རིང་
ལ་འབྲེལ་བ་བཟང་ངན་རི་རྩེད་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། ཤོད་ཤོད་བྱས་ནས་བསྐྱད་པ་རེད།
རྒྱ་མི་ཐོག་མར་སྐབས་དུས་ཤོད་པའི་བསམ་སྒྲིལ་ནང་རྒྱ་མི་སྐབས་བྱུང་། རྒྱ་མི་
ཞིག་སྐབས་བྱུང་བསམ་པ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་འཁོར་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། རེ་
ཟུང་རེ་ཟུང་གི་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་རེད། འགའ་གསལ་གྱིས་གནས་ཚུལ་མགོ་མ་
འཚོས་པར་དགའ་བསུ་བྱ་མཁའ་འདྲ་པོ་དང་། རིགས་ཁ་གསལ་ནི་ཤོད་རིགས་ནང་
ཁུལ་མ་འཆམས་པའི་རྒྱུ་གྱི་རྒྱ་མིའི་རྒྱབ་སྐྱོར་འཚོལ་བར་འགོ་མཁའ་དེ་འདྲ་བྱུང་
ཡོད་པ་མ་གཏོགས། ཅ་བ་ཤོད་མི་རིགས་ལྱི་ཡོངས་ཀྱི་དགའ་བསུ་བྱས་ཡོད་པ་
མ་རེད། དེ་ནས་རིམ་པས་རིམ་པས་རྒྱ་མིའི་གདུག་རྒྱབ་ཀྱི་བྱེད་སྐྱོང་སྐྱོང་སྐྱོང་
ཆེ་རུ་བྱེན། ཤོད་པར་དོག་རོལ་དུ་གཏོང་རྒྱུ་གི་ནམ་འགྲུར་གསལ་དུ་གསལ་
དུ་བྱེན་ཉེ་རྒྱ་མིའི་བྱ་སྐྱོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གསལ་པོ་དོགས་པའི་རྒྱབ་སྐྱོར་སུ་ ༡༩༥༥
ལོ་མཇུག་ནས་བཟུང་ཤོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་མང་པོ་ཞིག་ལ་དངོས་སུ་རྒྱ་མིར་འབྲུག་པ་
རྒྱག་རྒྱུའི་དུས་ཚོད་ཤར་བ་རེད། ༡༩༥༥ ལོ་མཇུག་དང་ ༥༦ ལོ་འགོར་
ཁམས་ཕྱོགས་ནས་རྒྱ་མི་དང་དངོས་སུ་འཛིངས་རེས་གཏོང་བའི་གནས་ཚུལ་མང་
པོ་བྱུང་། དེ་ནས་ཟི་ལིང་དང་། ཨ་མདོའི་ས་ཁུལ་མང་པོར་ཡང་གནས་ཚུལ་
རི་རྒྱུག་རི་རྒྱུག་དུ་སོང་། ༡༩༥༩ ལོར་རྩ་སའི་བྱེན་ལངས་བྱུང་རྗེས་མདོ་རྩེད་
ས་ཁུལ་ཁ་གསལ་ ༡༩༦༡ དང་ ༦༣ རང་ལ་ཡང་རྒྱ་མིར་དོ་རྒྱལ་བྱེད་པའི་
གནས་ཚུལ་བྱུང་བ་རེད། ༡༩༦༩ ལོར་རིག་གནས་གསར་བཞེད་ཟང་ཟིང་ཡོད་
སུས་ཐོག་མཉམ་འབྲེལ་དང་། བྱེན་ལོག་ཅེས་གསར་བཞེད་ནང་ཁུལ་ཡིན་འདྲའི་
འཐབ་ཚོད་བྱེད་པའི་རྒྱབ་སྐྱོར་དེར། རྩེ་མོ་སོགས་ཤོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་མང་པོ་ཞིག་དུ་

གོ་སྐབས་དེ་བཟུང་སྟེ་ཤོད་མི་ཤིགས་ཀྱི་ཚོལ་ཐང་དོན་དུ་གཉེར་པའི་འཐབ་ཚོད་
རྒྱ་ལྟ་ཆེན་པོ་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། གནས་ཚུལ་དེ་ཚོ་འཛམ་གླིང་ཚོགས་ཀྱི་བཟུང་བ་
འགོ་བྱུང་གི་ཡོད་པ་མ་ཟེང་། འཛམ་གླིང་གི་འོས་དུ་ནམ་ཡང་གོ་བྱུང་གི་ཡོད་པ་
མ་ཟེང་། ད་པེས་ཉེ་ཆར་ལྷ་མའི་གནས་ཚུལ་འདི་ཡོང་སྐབས་ལྷ་སར་སྤྱི་རྒྱལ་
ཀྱི་མི་ལྷ་བསྐོར་བྱེད་མཁན་མང་པོ་ཡོད་སྐབས་འཁོལ་པའི་སྐབས་ཀྱིས་འཛམ་ཕུ་
གླིང་དུ་ཁྱེད་བཟུང་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ་ཤོད་པར་དོ་སྣང་གསལ་པ་དང་། མཚོ་གསལ་
པ་སྐོབ་སྐྱོད་ཀྱིས་ཐོག་ལ་ཅང་ཆེན་པོ་བྱུང་སོང་། རས་འཛམ་ཕུ་གླིང་ཚོགས་
ཤོད་དོན་གནས་ཚུལ་བཤད་སྐབས་དེ་ཤོད་མིའི་རང་དབང་གི་གནས་པ་རྒྱུད་པ་
ཞིག་ཡིན། དོན་ཀྱི་བདག་པོ་ཤོད་ཀྱི་ཆེད་མི་མང་ནམས་ཟེང་། རས་རྒྱལ་བ་
རེན་པོ་ཆེད་མིང་ཚོགས་ཤོད་ཀྱི་ཆེད་མི་མང་གི་འདོད་པ་ཇི་ཡོད་བཟུང་དགོས་
ཀྱི་ཡོད་སྐབས་རས་ཤོད་ཀྱི་ཆེད་མི་མང་གི་མཁུན་ཚབ་ལྷ་ཕུ་བྱེད་ཀྱི་མ་གཏོགས།
རས་འདི་ནས་ཤོད་ཀྱི་ཆེད་མི་མང་ལ་བཀའ་བཏང་སྟེ་བྱེད་ཀྱི་ཞིག་ཅུ་བ་ནས་མ་
རེད་ཅེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། བསམ་སྦྱོར་ནང་དེ་ག་རང་བྱུང་གི་ཡོད། ཤོད་
ནང་གི་མི་མང་ནམས་ཀྱི་མིའི་གདུག་རྒྱུ་ལ་ཞེད་སྐྱོང་དབང་གིས་ཁ་ནས་འདྲ་
ཆགས་པོ་དེ་འདྲ་ཤོད་ཀྱི་ཡོད་ན་ཡང་། དོན་དམ་ཀྱི་ལ་དགའ་མོས་མེད་པ་དང་།
ཤོད་ཟེར་མཁུན་དེ་རང་དབང་གི་ལུང་པ་ཞིག་ཟེང་། ཀྱི་དང་ཤོད་ཐད་དུ་ཡིན། ཤོད་
ལུང་པ་ཀྱི་མིས་བཅན་ཚོས་བྱས་སོང་། ཀྱི་མིའི་དབང་རྒྱུར་འོག་ཤོད་ཀྱི་ཆེད་མི་
མང་ལ་བདེ་སྦྱིད་མི་འདུག་ཅེས་རས་ཉག་པར་བཤད་ཀྱི་ཡོད། རས་འདིར་བཤད་
པ་དེ་དག་ཚོ་ག་སྐུལ་ཤོད་དང་། རྒྱུ་བཏགས་ནས་བཤད་པ་མིན་པར་དངོས་ཡོད་པ་དེ་ན་
པའི་གནས་ཚུལ་ཡིན་པ་དེ་ཤོད་ནང་གི་བྱ་སྤྱོད་དེ་ཚོའི་ཚོགས་ནས་དངོས་ར་གསལ་

འཕྲོད་ཀྱི་མན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། རྐབས་དེར་ལྷ་སར་སྤྱི་རྒྱལ་གི་མི་ཤིགས་
པས་ཆེར་ཚོད་དཔག་བྱས་ན་བཟུང་བཟུང་བཟུང་བཟུང་སྐོར་ཞིག་ཡོད་མ་ཟེང་། ཁོང་
ཚོའི་ནང་ནས་མི་མང་པོ་ཞིག་ཞི་དེ་སྟེ་ཤོད་པའི་གནས་ཚུལ་རྒྱས་མང་འཕེད་པ།
ཤོད་པའི་གནས་ཚུལ་མི་ཤེས་མཁན། དེ་སྟེ་འགོ་སྤོང་མེད་པའི་ཤོད་ལུང་པའི་ས་
ཆ་གསལ་པ་ཞིག་ལ་རང་དགའ་སྤོང་འཆམ་ལྷ་སྐོར་དུ་སྤྱིན་པ་དེ་འདྲ་ཟེང་། ཁོང་
ཚོ་ཤོད་ཀྱི་ས་ཚོགས་ལ་སྐོབ་སྐྱོད་དུས་ལུང་པ་དེ་དངོས་གནས་ཀྱི་ལུང་པ་མིན་པ་ཞིག་རང་
བཞིན་ལྟར་སྤྱོད་ཀྱི་སྐོབ་པ་འཆར་གི་འདུག་ཅེས་སྤྱི་མི་མང་པོས་ཟེར་གི་འདུག་ ཤོད་
ནང་ཀྱི་མིས་ཤོད་པར་ནམ་འདུར་སྟོན་སྐྱེད་སྤང་། ཤོད་པ་ཞིག་གི་དོས་ནས་
ཀྱི་མིར་ནམ་འདུར་སྟོན་སྐྱེད་སྤང་གི་གནས་ཚུལ་ས་གནས་ས་ཚོགས་ལ་ཁོང་ཚོས་
གསལ་པོ་མཐོང་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཤོད་པར་མཚོ་སྐོབ་སྐྱོད་མཁན་ཞིག་ཆགས་
ཡོང་གི་ཡོད་པ་ཟེང་། ལྷ་སར་ཟང་ཟླ་བྱུང་རྗེས་སྤྱི་མི་མང་པོ་ཞིག་ཆེད་མངགས་
ལྷ་རམ་ས་ལ་རང་ཐུག་འཕྲད་དུ་སྐོབ་སྐྱོད་བྱུང་། ཁོང་ཚོས་བརྗོད་དོན། དེ་སྟེ་
ཤོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཤེས་ཀྱི་མེད། ལྷ་སར་ལྷ་སྐོར་དུ་སྤྱིན་ནས་གནས་ཚུལ་དོ་
མ་མཐོང་དུས། ཤོད་པ་དེ་ཚོ་དངོས་གནས་ཉ་ཅང་གི་ལ་རབས་དང་། རང་བཞིན་
གྱི་གཤིས་སྤྱོད་བཟང་པོ་ཡོད་མཁན་ཞིག་ལ་མི་ཤིགས་གཞན་ཞིག་གིས་མཚན་ནས་
རང་དབང་ལུང་པའི་ཐབས་སྤྱོད་གནས་ཚུལ་མཐོང་དུས་ཁྱོད་ནས་བཟོད་ཐབས་
མི་འདུག་ཅེས་བརྗོད་མཁན་ཁག་གང་འཆོམས་བྱུང་། དཔེར་ན། རས་པོ་རྒྱས་
ཤིག་བརྗོད་ཀྱིར། རོ་སྤོན་ལིན་པའི་མི་ཞིག་ཡོད། ཁོང་ཚོ་མ་བྱིས་པ་ཞིག་ཟེང་།
ལྷ་སར་ཆེད་མངགས་ཡོང་སྟེ་དང་ཐུག་འཕྲད་བྱུང་། ཁོང་གིས་ཟེར་དོན། ར་
རང་ཤོད་དུ་ཚར་གཉིས་སྤྱིན་པ་ཡིན། ཤོད་ལ་དང་པོ་འགོ་སྐབས་ཞག་པོ་བཅུ་ཅམ་

བཟུང་པ་ཡིན། བོད་ནང་འདུགས་སྐྱེན་མང་པོ་བྱས་འདུག་པས་རྒྱ་མིས་ཡག་པོ་
བྱས་འདུག་བསམ་པ་དྲན་བྱུང་། དེ་ནས་ཐེངས་གཉིས་པ་འགོ་སྐབས་དུས་ཡུན་
བདུན་པ་གཉིས་ཙམ་བཟུང་དེ་གནས་རྒྱུ་ལྟར་ཞིབ་བྱེད་སྐབས། རྒྱ་མིས་བོད་
ལ་ཡག་པོ་གཏན་ནས་བྱས་མི་འདུག རང་ཉིད་ལ་ཆ་བཞག་ན་དེ་རྒྱ་རྒྱུ་མིར་དགའ་
པོ་ཡོད། རྒྱ་མིར་དགའ་པོ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ང་རང་ལ་ཚོས་དད་མེད། ཚོས་
ཟེར་མཁན་དེས་མི་ལ་བཟུ་གཞིག་གཏོང་གི་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་མིས་བོད་ནང་ཚོས་
རྩ་མེད་བཟོས་པ་རེད་ཅེས་ལབ་དུས་ང་རང་ཉ་ཅང་དགའ་པོ་བྱུང་ཟེར། གང་
འདྲ་འདུག ཉ་ཅང་སྤིང་རྗེ་པོ་རེད། བོད་ནང་རྩ་སྐོར་ཐེངས་གཉིས་ཕྱིན་པའི་
རྗེས་ལ། བོད་ནང་རྒྱ་མིས་ཚོས་མེད་པ་བཟོས་པ་གཅིག་ལུ་མ་ཡིན་པར། དངོས་
འབྲེལ་བོད་པར་ག་ཚ་མེད་པའི་ཐོག་ནས་གཏོར་བཞིགས་ཉ་ལས་པ་བཏང་འདུག་
པས་ངའི་མེམས་པ་བད་དེ་འགྱུར་སོང་། ད་ཆ་ང་རང་སྤེར་གྱི་བསམ་པའི་ནང་
བོད་པར་ག་ཚ་སྐྱབས་པ་འདི་ལྷག་ཉགས་ལྟ་བུར་འབྲེལ་ཆེད་རྒྱ་རམ་ས་ལར་ཆེད་
མངགས་ཡོང་བ་ཡིན། ད་ཕྱིན་ཆད་ང་རང་གི་ག་ཚ་དེ་བོད་པའི་སྲོགས་སུ་ཡོད་
ཅེས་ཟེར་གྱི་འདུག དེ་ཚོའི་གྲས་ང་ཚོའི་བདེན་པའི་གཟི་བརྒྱུ་ཡོད་ཟེར་འདྲོས་
ཡོང་གི་ཡོད་པའི་ཉགས་རེད། ཉེ་ཆར་རྩ་སྐོར་བྱུང་བའི་གནས་རྒྱུ་ལྱི་རྒྱུ་བྱས་
ཏེ་སྐབས་དེར་ཡོད་པའི་ཕྱི་མི་མང་པོ་ཞིག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བོད་པར་ག་ཚ་སྐྱབས་
པ་དང་། བོད་པར་ཁག་མེད་པའི་གནས་རྒྱུ་ལ་ཞིག་མཚོང་། བོད་པར་བདེན་པའི་
བདེན་རྒྱུ་ཆེད་ཐབས་ཤེས་གང་ཞིག་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་ནའང་སོ་སོས་མ་སྐྱུལ་རང་མོས་
ཀྱི་ཐོག་ནས་བྱེད་གྱི་ཡིན་ཟེར་མཁན་མང་པོ་བྱུང་། བོད་པའི་འཐབ་རྩོད་དེར་མིས་
ག་ཚ་སྐྱབས་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་གཅིག་མི། བོད་པས་ཞི་བའི་ཐོག་ནས་དོ་རྒོལ་

བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་དེ་རེད། རྩོན་དུ་རྩ་སྐོར་བོད་མི་ཚོས་སོ་སོའི་བདེ་བ་སྐྱུག་བཟུལ་
སྐོར་ལ་དངོས་འབྲེལ་ཞི་འཇམ་གྱི་ཐོག་ནས་སྤྲོད་འབོད་ཁོམ་སྐོར་བྱེད་སྐབས་རྒྱ་
མིའི་ལས་བྱེད་པ་དེ་འདྲས་པར་རྒྱག་པར་ཡོང་བའི་གནས་རྒྱུ་ལ་འདྲ་མིན་བྱུང་
སྐབས་དོ་དང་ས་མག་གཞུ་རེས་བཏང་བ་རེད། གང་སྟར་ཐབས་མེད་པའི་གནས་
རྒྱུ་ལ་འདྲ་པོ་ཆགས་པ་རེད། དེ་ནི་ཉེན་འབྱུར་རེད། ཐོག་མར་རྒྱ་མིའི་དོས་ནས་
འཇམ་པོ་དང་། དྲང་པོ་དྲང་བཞག་གི་རྩམ་འགྱུར་ཞིག་བཟུན་པ་ཡིན་ན་གནས་
རྒྱུ་ལ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་མ་རེད་དེ། རྒྱ་མིར་བདེན་པ་མེད་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་གྱི་
ཐོག་ནས་འབྲེལ་བའདད་རྒྱག་རྒྱ་མེད་སྐབས། རྩོན་མ་ནས་བྱེད་མུས་ལྟར་དཔུང་
གིས་གཞོན་རྒྱུའི་རྩམ་འགྱུར་དེ་རང་བཟུན། བོད་པར་ནག་ཐིག་རྒྱག་རྒྱུའི་དོན་
དག་ལ་པར་བརྒྱབ་ཡོང་དུས་གང་སྟར་མ་བདེ་བ་ཞིག་ཆགས་པ་རེད། དེ་འདྲའི་
ཐོག་ནས་གཞུ་རེས་གཏོང་རྒྱུའི་གནས་རྒྱུ་ལྱུང་བ་དེ་ཡིན་དུ་ཐབས་སྐྱོའི་པོ་རེད།
དེ་མི་དགོས་པ་ཞིག་རེད། ངས་བའདད་དགོས་པ་ཞིག་ལ་རྒྱ་མི་མེ་མངའ་འབྲེལ་
མཁན་ཞིག་ལ་ས་ཕག་ཐོག་སྤེལ་མངའ་ལག་པ་ནས་ས་ལ་ཟགས། མེ་མངའ་ཟགས་
པ་དེ་བོད་པ་ཞིག་གིས་ཡར་བསྐྱུགས་ཏེ་ལག་པར་སྐྱབས་ཚར་ནའང་། མེ་མངའ་
དེ་བོད་སྲོད་མ་བྱས་པར་ས་ཐོག་དུ་བདེ་བས་ནས་བཅགས་སོང་ཞེས་ཕྱི་རྒྱུ་ལྱི་
མི་དོ་སྤང་བྱུང་མཁན་དེ་ཚོས་བཟུགས་བཞིན་ཆེན་པོ་བྱེད་གྱི་འདུག བོད་པས་
དངོས་གནས་དྲང་གནས་མི་བསད་ཐྱག་སྲོད་གི་ལས་ཀ་མིན་པ། འཚོ་བ་མེད་
པ། ཞི་བདེའི་ལམ་གྱི་ཐོག་ནས་བདེན་དོན་རྩོད་ལེན་བྱེད་པ་དེ་ནི་དངོས་འབྲེལ་
ཉ་ལས་པ་རེད་ཅེས་ཟེར་གྱི་འདུག ཡང་ཕྱི་རྒྱུ་ལྱི་མི་ཁ་གས་ཀྱིས་བཞིན་དོན།
རྒྱ་མིས་བོད་པའི་ཐོག་ལ་མེ་མངའ་བརྒྱབ་པ་དེ་རང་སྤང་ཆེད་ཡིན་ཞེས་ཟེར་གྱི་

ཡོད་ནའང་། སུ་ཚུན་གནས་སྤངས་མཐོ་དམན་མེད་པ་དང་། མོ་མོའི་སྤང་
ལ་ཉེན་ཁ་སྤེལ་ནས་མེ་མདའ་ཞིག་བརྒྱབ་པ་ཡིན་ན་མདེུ་ཐད་ཀར་འགྲོ་དགོས་
ཀྱང་། མས་མ་ཚོར་མདེུ་མོག་སྤངས་ལ་གཞིགས་ན་མེ་མདའ་རྒྱག་མཁན་ས་
ཆ་མཐོ་པོ་ཞིག་སྤང་ལ་བསྐྱད་ནས་མེ་མདའ་བརྒྱབ་འདུག དེ་ནི་རང་སྤྱང་མ་ཟེད།
ཕར་ཚོལ་ཟེད་ཅེས་ཟེར་གྱི་འདུག གང་ལྟར་ཡང་སྤྱི་ཉེ་ཆར་སྤྱི་སར་གནས་
ཚུལ་བྱུང་བ་དེས་འཇམ་བྱ་བྱིང་འདྲིའི་སྤང་ལ་ཁྱབ་བསྐྱགས་གྱི་གནས་ཚུལ་ཏེ་ལས་
པ་བྱུང་མོང་། གཉིས་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་བོད་པས་སེམས་ནང་
གི་རྒྱག་བསྐལ་གསལ་པོར་བརྟན་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཟེད། རྒྱ་མིའི་དོན་གནས་ཀྱང་
བོད་པའི་བསམ་ཚུལ་དོ་མ་རྣམས་ཤེས་དགོས་གྱི་འདུག གང་ཡིན་ཟེར་ན། རྒྱ་
མི་རིགས་ཁ་ཤིས་གྱིས་དངོས་ཡོད་གྱི་གནས་ཚུལ་དོ་མ་ཤེས་གྱི་ཡོད་པ་མ་ཟེད།
མོ་མང་པོ་ཞིག་རིང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཁྱབ་བསྐྱགས་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་གཅིག་
ཤུའི་ཐོག་ནས་བོད་ཟེར་མཁན་དེ་ཆེས་རྗེས་ལུས། ཆེས་ལྷན་ནག་ཆེས་གདུག་
རྒྱུ། ཆེས་སྐྱོ་བཅས་ཡིན་པའི་ལུང་པ་གིན་དུ་སློབ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་
མི་བོད་ནང་སྤེལ་སྤེལ་བོད་ལ་གཞི་ནས་ཡི་གེ་ཞིག་སློབ་རྒྱ་དང་། རྩོམ་སྐབས་
སྤངས་ཤིག་ཡིན་ནའང་གཞི་ནས་ཡག་དུ་སོང་བ་འདྲ་པོ། བོད་ནང་རྒྱ་མི་སྤེལ་
པའི་ཐུགས་རྗེ་ཤིག་ཡིན་ལ་བརྟེན་ནས་གཞི་ནས་བོད་པ་མིའི་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་
ཞིག་ཆགས་པ་མ་གཏོགས། དེ་སྤེལ་ན། བོད་པ་གིན་དུ་རྗེས་ལུས་གྱི་སློབ་
ཡིན་པ་ཟེད་བསམ་པ་དང་། བོད་ནང་རྒྱ་གཞུང་གིས་འགྲོ་སོང་མང་པོ་བཏང་བ་
དང་། རྒྱ་མི་མང་པོ་ཞིག་དབུགས་སྤང་གི་མེད་པ་དང་། གནམ་གཤིས་མི་འཕྲོད་
པའི་དགའ་ངལ་དང་དུ་སྤངས་ཉེ་བོད་ནང་རོགས་རམ་བྱེད་དུ་སྤྱིན། བོད་པར་

ཐུགས་ལ་ཕན་པའི་དྲིན་ཆེན་པོས་བསྐྱུངས་ཡོད་ཀྱང་། བོད་པ་དེ་ཚོ་སློབ་པ་སློབ་ག་
ཡིན་པའི་དུགས་མཚན་ལ། ཕར་དྲིན་གྱིས་བསྐྱུངས་མཁན་ལ་རྒྱུར་དྲིན་ལན་ལོག་
འཇལ་བྱེད་གྱི་འདུག་བསམ་པའི་བསམ་ཚུལ་འཁོར་གྱི་ཡོད་ས་ཟེད། ཡང་རྒྱ་
མི་རིགས་གཅིག་གིས་ཁོང་ཚོས་དངོས་འབྲེལ་བོད་པ་ལ་རོགས་རམ་བྱེད་གྱི་ཡོད་
བསམ་པ་དང་། བོད་པའི་དོན་གནས་ཀྱང་དངོས་འབྲེལ་གྱང་ཁྲན་ཏང་ལ་བཀའ་
དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་ནས་དགའ་མོས་བྱེད་གྱི་ཡོད་བསམ་པའི་བསམ་སློབ་འཁོར་གྱི་མེད་
དམ་སྟམ། རྒྱ་ལོ་ལུ་ཡོད་པའི་བོད་པ་ཉུང་ཤིས་ཤིག་གིས་སྤང་ལོག་བརྒྱབ་བསྐྱད་
པ་མ་གཏོགས། བོད་ནང་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་རྣམས་དངོས་འབྲེལ་རང་དབང་
ཡོད་པ། འདྲ་མཉམ་ཡོད་པ། གང་ཅིའི་ཐད་ནས་ཡག་པོ་ཡོད་བསམ་ནས་ཁོ་
རང་ཚོས་ཏེ་ལོག་སྤེལ་སྤེལ་མཁན་ཏན་ཏན་ཡོད་བརྗོད་ཟེད། དཔེར་ན། བོད་རྒྱ་
ནང་འབྲེལ་བ་བྱུང་རྗེས་འདི་ནས་ཕར་སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་པ་ཞིག་ཕྱིན་པ་ཟེད། དེ་
དུས་རྒྱ་མིའི་བསམ་སློབ་ནང་བོད་པ་ཚོས་དུ་ལའི་སྐྱ་མའི་མི་ཡོང་དུས་དགའ་སུ་
ཞུ་རྒྱ་ཕར་བཞག་ དོ་ཚོལ་གྱི་རྣམ་འགྱུར་བརྟན་གྱི་ཟེད་བསམ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་
འདྲ། རྗེས་སུ་གནས་ཚུལ་གསལ་པོ་གོ་བྱེད་བྱུང་དོན། སྐབས་དེར་རྒྱ་ནག་དབུས་
གཞུང་ནས་རང་སློང་སློངས་ལ་སྤང་ཆ་དྲིས་ཏེ། ཨ་མདོ་ས་ཁུལ་དུ་དུ་ལའི་སྐྱ་
མའི་མི་ཡོང་དུས་དགའ་པོ་བྱེད་མཁན་གང་འཚམས་འདུག རྒྱ་སར་ཡོང་བ་ཡིན་
ན་གང་འདྲ་བྱེད་གྱི་ཡོད་དམ་ཞེས་ལབ་དུས། རང་སློང་སློངས་ནང་གི་འགོ་བྱིད་
ཚོས་བོད་ནང་ལོ་ཉི་གུ་ཐམ་པའི་རིང་ལ་སློབ་གསོ་མཐིལ་ཕྱིན་པ་བཏང་སྤེལ་
སྤྱིད་གྱི་སློབ་གསོ་ཨང་གི་དང་པོ་བཟུངས་ཡོད། དུ་ལའི་སྐྱ་མའི་མི་ཡོང་བའི་སྐབས་
ལ་དོ་ཚོ་དགོས་པ་ཞིག་དང་། ཁ་སྤྱིངས་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་གི་ཟེད་

ཅེས་བཤད་པའི་གནས་ཚུལ་འདུག ལྷ་ཚོ་བ་ལྷ་སར་དངོས་སུ་འཕྲོར་པའི་སྐབས་
 ལ་པོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་ཚོས་ཏ་ལས་པའི་དགའ་པོའི་ནམ་འགྲུར་བསྟན་པ་དང་།
 རྣམ་ཀུན་གསར་བརྗེ་དང་། ཡར་ཐོན་པོད་མཁན་དེ་ཚོས་སྟོན་དང་པོར་རྒྱགས་
 ཡོང་བའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་འདུག ༡༩༥༧/༡༠ རྣམ་བཟུང་སྟེ་སྲིད་བྱས་རྒྱག་
 གཏོང་བྱས། ཚོས་དད་རང་མོས་ཆེ་རུ་བཏང་། དེ་སྲིད་གཡོན་ཐལ་གྱི་ཚོར་
 འཁྲུལ་རྣམས་སེལ་ཏེ་ད་ཆ་པོད་ནང་གི་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་རྣམས་དངོས་འབྲེལ་རྒྱ་
 མིར་གཙུག་དང་། དགའ་ཞེན་སྟེབས་ཡོད་སྟེ་མའི་དུས་སྐབས་དེར་ལྷ་སར་གནས་
 ཚུལ་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་སྟེ་སྐབས་གཞི་ནས་རྒྱ་མིའི་བསམ་བློའི་ནང་བཞག་དབྱེད་གསར་
 པ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། བསམ་བློ་གསར་པ་གཏོང་དགོས་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་བཟོ་
 འདུག དེ་ལྷ་སར་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་དེས་གཅིག་ནས་འཛམ་བུ་སྤྱིར་སྐྱོང་
 གྱི་ཁྱབ་བསྐྱགས་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་དང་། གཉིས་ནས་རྒྱ་མི་རང་གི་
 ལས་བྱེད་པའི་ཐོག་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་བཤད་པའི་སྐད་ཆར་བདེན་འཛིན་བྱས་
 ར་འགྲིགས་ཐབས་མེད་པར་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་གཞིགས་པའི་བསམ་བློ་
 གསར་པ་བཏང་སྟེ་ཏན་ཏན་མ་བྱས་ན་མི་འགྲིགས་པའི་དོས་འཛིན་བྱགས་ཆེ་རུ་
 འགྲོ་བ་ལ་ཕན་ཐོགས་བྱུང་མོང་།

དེ་ལྷ་ས་གནས་ཚུལ་འདྲིའི་ཐོག་ནས་མི་འདས་སྤོངས་མོང་བ་གང་འཚམས་
 བྱུང་ཡོད་པ་རེད། ཁ་ས་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གསར་འགྲུར་ནང་པའ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་
 ཐུགས་ཁུར་བཞེས་ཏེ་མི་བརྒྱུད་ཚུ་ཚམ་ཞིག་སྟོན་བཀོལ་བཏང་བྱགས་བཤད་མོང་།
 ཡང་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་བཙོན་ཁང་ཆེ་ས་ཞིག་ནས་མི་གང་འཚམས་ཞིག་མར་སྟོན་
 ར་ཡང་། ཁྲག་གྲོག་གཞན་དག་ནས་མི་མང་པོ་འཛིན་བཟུང་བྱེད་པའི་གནས་ཚུལ་

ཡོང་གི་རེད། རྒྱ་མིའི་བྱེད་སྤྱོད་སྤངས་དང་རྒྱ་མིའི་རྒྱལ་ཏ་ལས་པའི་མཁས་པ་རེད།
 དཔེར་ན། ཉེ་ཆར་ལྷ་སར་རྒྱ་ནག་གང་དམིགས་གསལ་སྟོང་བདར་བཏང་བའི་
 དུག་ཆས་ཉེན་ཏོག་དམག་ཟེར་བམི་གངས་རྒྱལ་བརྒྱ་ནམ་ཆིག་སྟོང་བར་སྟེབས་ཡོད་
 པ་དེ་ཚོ་ཕྱིར་སྟོན་བྱས་ལུགས་ཁྲུབ་བསྐྱགས་བྱས་ཀྱང་། རོ་ཐོག་རྒྱ་ས་ནས་ཐོན་
 ཁུལ་གྱི་ས་གནས་གཞན་དག་ལ་བརྒྱད་ཡོད་པ་རེད་ཟེར་གྱི་འདུག ང་ཚོས་གནས་
 ཚུལ་ཐོས་པར་གངས་ཀའི་མ་འི་བཞིན་མ་ཤེས་ཀྱང་། དེ་ལྷ་ས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་
 འདིས་སྟེན་པས་མི་གངས་རུ་ག་བརྒྱ་ནས་དགུ་བརྒྱ་ལས་མས་ཞིག་འཛིན་བཟུང་
 བཙོན་བཙུག་བྱས་སྐད་འདུག བཙོན་དུ་ཚུད་པ་དེ་ཚོར་གནས་ཐག་རྒྱག་པ་དང་།
 དམིགས་བསལ་གྱི་རྒྱག་སྟོང་ཆ་འདི་ལུགས་ཆེན་བྱེད་གྱི་ཡོད་གནས་ཐོས་པ་དངོས་
 གནས་ཏ་ཅང་ཐབས་སྟོའི་ཞིག་རེད། ད་ལྟ་བཙོན་དུ་ཡོད་པ་ཚོ་རྒྱག་བསལ་སྟོང་
 བཞིན་ཡོད་པས་མ་ཚད། དེ་ལ་དེ་བཞེན་གྱི་བཟའ་ཚང་བུ་སྐྱུག་དང་ས་མ་སྐྱན་
 ཉེ། དགའ་ཉེ་སྟོང་ཀར་མོགས་མང་པོ་ཞིག་དངངས་སྐྱུག་འོག་སྟོན་དགོས་པའི་
 གནས་ཚུལ་གསར་པ་ཞིག་ཆགས་པ་རེད། དེ་ལྷ་ས་འདས་སྤོངས་མོང་བ་ཚོར་
 ཆ་བཞག་ན། དངོས་འབྲེལ་པོད་སྐྱི་པའི་དོན་དུ་དམིགས་པ་རེད། པོད་སྐྱི་པའི་
 དོན་དག་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པས་ཁོང་ཚོས་ལས་བཟང་
 པོ་བསགས་ཡོད་པ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག དེ་བཞིན་ད་ལྟ་བཙོན་དུ་ཚུད་པ་རྣམས་
 གང་ལྟར་ཐོན་ཐུབ་པ་དང་། རྒྱག་སྟོང་དེ་འདྲ་སྟོང་མི་དགོས་པ་ཞིག་ང་ཚོའི་དོས་
 རྣམ་ད་ལྟ་རྒྱ་མི་དང་སར་རྒྱར་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཡོད་སྟེ་སྐབས་གང་ཡོང་ཅི་ཡོང་
 གི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་གྱི་ཡོད། དོད་ཅི་ཡང་སྟོང་པོད་སྐྱི་དོན་ཐོག་སེམས་ཁུར་ལེན་
 མཁན་ཚང་མར་གདུང་སེམས་མཉམ་སྦྲེད་ཡོད།

ལྟ་སྐར་གནས་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱུང་རྗེས་གསུམ་འགྲུལ་འགོད་མཁན་མང་
པོ་ཞིག་གིས་དོ་རྒྱུད་ཆེན་པོའི་སྐོར་སྐོར་ལ་བྱུག་འཕྲད་བྱེད་དགོས་ཟེར་བ་ལྟར། གསུམ་
འགོད་པ་དེ་ཚོ་སྐབ་ཅིག་ལ་བྱུག་འཕྲད་བྱས་པ་ཡིན། ཁོང་ཚོས་དེ་སྔ་པོ་དེ་ནང་
ལྷ་མིར་ཞི་བའི་དོ་རྒྱུད་བྱས་པ་དེར་དུ་ལའི་སྐོར་མས་ལྷ་བ་སྐྱོར་ཡོད་དམ་ཟེར་བར།
ང་རང་པོ་དེ་པོ་ཞིག་པོ་དེ། པོ་དེ་ལྷ་ཚེའི་མི་མང་གི་མཁུན་ཚབ་པ་ངས་བྱེད་གྱི་ཡོད།
དོན་གྱི་བདག་པོ་པོ་དེ་ནང་ཡོད་པའི་ལྷ་ཚེའི་མི་མང་ཚམས་པོ་དེ། དོན་གྱི་བདག་
པོས་བྱ་སྐྱོད་གང་ཞིག་སྐྱེ་བ་མིན་ཐག་གཅོད་བྱེད་པའི་དབང་ཆ་པོ་དེ་མི་མང་ལ་ཡོད་
པ་པོ་དེ། དེ་སྔ་དེ་སྔ་སྐྱེ་བའི་དམས་སྟོན་སྐོར་བསྐོར་བྱས་པ་དེ་ལ་ལྷ་བ་སྐྱོར་
ཡོད་ཅེས་ལབ་པ་ཡིན།

ཡང་གསུམ་འགོད་པ་ཞིག་གིས་དོན་དེ་བྱིན་ངོའི་ཚིག་གི་ནང་བཀའ་མ་ཉན་
པར་ཞི་བའི་ཐོག་ནས་དོ་རྒྱུད་པའི་འགོ་སྐྱེས་ཤིག་ཡོད་པ་པོ་དེ། སྐོན་མ་
སྐོན་ངོས་དེ་འདྲ་མང་པོ་གནང་ཡོད་པ་པོ་དེ། དེ་འདྲའི་ཐོག་ལ་ངས་ལྷ་བ་སྐྱོར་བྱ་
ལྷ་ཡིན་ནམ་ཟེར་བར། ལྷ་བ་སྐྱོར་བྱ་ལྷ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། རྗེས་སུ་ལྷ་
མིས་དེའི་ཚིག་ཅུག་སྐྱེ་ཁོང་སྐྱེ་བྱེད་གྱི་འདུག་ དོ་དོན་ལྷ་མི་ལ་ཆ་བཞག་ན་ང་
ཚོའི་ལྷ་མ་མཚེས་པོ་དེ། ང་ཚོས་ལྷ་མི་ལ་དགའ་བོ་བྱེད་པ་དང་། གཅ་བྱེད་པ་
མ་གཏོགས། ང་ཚོས་ལྷ་མིར་དོ་རྒྱུད་བྱེད་གྱི་མེད། གང་གིས་མ་འགྲིགས་པ་
པོ་དེ་ཟེར་ན། ལྷ་མི་པོ་དེ་ལ་ཡོང་ནས་པོ་དེ་པས་སྐྱུག་པོ་སྐྱོར་དགོས་པ་དང་། ལྷ་
མི་དོ་རྒྱུད་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་འདི་གཉིས་ཀར་དགོས་དོན་མི་འདུག་ ལྷ་
མི་པོ་དེ་དུ་སྐྱེ་བས་ལྷ་བ་དེ་ཚོ་པོ་དེ་པས་སྐྱུག་པོ་ཉ་ཅང་མང་པོ་སྐྱེས་ཡོད། ལྟར་
མེད་གྱི་སྐྱེ་བའི་ཚེན་པོ་སྐྱེ་བས་སོང་། པོ་དེ་ནས་འདི་སྐྱོགས་གཉེན་འཕྲད་དུ་ཡོང་

མཁན་པོ་དེ་པོ་པོ་དེ་ཚེན་སྐོར་དོ་རྒྱུག་འཕྲད་སྐབས། པ་མི་སོང་། མ་
མི་སོང་། ལྷ་བ་མཚེད་མི་སོང་། པའོན་ཁང་ནང་དུ་མི་སོང་། ལྷ་མིས་དམར་
གསོད་བཏང་སོང་། ལྷ་གི་མི་སྐྱེ་བས་སོང་ཟེར་བ་སོགས་ལྷ་མི་སྐྱེ་བས་པའི་ལྷ་བ་
ལྷིས་ལྷིས་ཚང་པོ་པོ་དེ་ནང་མི་མ་གྱི་བ་ཉ་ལམ་མི་འདུག་ དེ་གང་བྱས་པ་པོ་དེ་
དམ། ལྷ་མི་སྐྱུགས་རྗེ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བྱགས་པ་པོ་དེ་དམ། ང་ཚོའི་པོ་དེ་ནང་ལྷ་
མི་སྐྱེ་བས་ནས་དབང་བསྐྱུར་བ་ཅེས་དུ་མ་བཟད། པོ་དེ་པའི་ནང་བདེ་བས་གཞིགས་
དེ་ལྟ་བུ་སོག་པ་པོ་དེ། ལྷ་མི་པོ་དེ་དུ་སྐྱེ་བས་པའི་བྱུག་འཕྲད་ལ་པོ་དེ་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
ནང་ཚུད་པ་དང་། ལྷ་མི་པོ་དེ་དང་མེས་ལྷ་བ་ཁ་བྲལ་ཐབས་མེད་ཅེས་
མ་ཉི་བཀའ་བཀའ་བྱེད་དགོས་པ་དེ་ག་པོ་བྱས་ནས་བྱུང་བ་པོ་དེ་དམ། པོ་དེ་ལྷ་
ཁོངས་བསྐོན་མེད་ཡིན་ཚེ་དེ་ལྟར་བཀའ་དགོས་དོན་གང་ཡང་མེད། དཔེར་ན།
ང་རང་པོ་ལ་ལྷ་བ་དུ་བསྐྱོད་སྐབས་ལྷ་མི་སྐྱེས་ཁ་གསུག་འཕྲད་བྱུང་བ་དང་།
དེ་བཞིན་ལྷི་ལྷ་བ་དུ་གནས་སྐོར་པོ་དེ་མི་མང་པོ་ཞིག་ལ་འདྲ་གནས་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱུང་
འདུག་ ལྷ་མི་དང་ང་ཚོ་གར་སྐྱོགས་གྱི་མི་རིགས་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པའི་སྐབས་
གྱིས་གནས་བྱུང་ནང་པོ་ལ་ཚུན་འཕྲད་དུས་ཐོག་མར་དགའ་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་འདུག་ དེ་
ནས་ས་ཁུལ་དང་། མི་རིགས་གང་ནས་ཡིན་མིན་སྐད་ཆ་བཤད་དེ་པོ་དེ་པོ་ལ་ཡིན་
ཞེས་བརྗོད་མ་ཐག་ ལྷ་མི་དེ་ཚོ་དགའ་བོའི་རྣམ་འགྲུལ་བསྐྱེད་སྐྱེ་གཏོང་དམར་
པོ་ཆགས་པ་དང་། ཁ་གསུམ་རང་ཉིད་སྐོར་ས་ཡང་སྐོར་འགོ་མཁན་ཡོང་གི་འདུག་
གང་ལྟར་པོ་དེ་ལྷ་མིས་དབང་བསྐྱུར་བྱས་པ་དེས་ལྷ་མི་དོ་རྒྱུད་དགོས་པ་ཞིག་དང་།
པོ་དེ་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ནང་སྐོར་དགོས་པ་པོ་ལ་ཚུན་གཉིས་སྐྱུག་པོ་དེ། དེས་ལྷ་བ་བྱས་
དེ་ལྷ་བ་ལྷི་སྐྱོག་ལ་ཡང་དགའ་འཕེལ་གསུམ་པོ་ཞིག་དང་། ཉེན་ཁ་གསུམ་པོ་ཞིག་

སྒྲུབས། རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་འཇམ་སྒྲིང་ཐོག་མི་འཕོར་ཆེ་ཤོས་དང་། གར་
 རྒྱུགས་ཀྱི་ཡུང་པའི་ནང་སྒོ་བས་ཆེན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཡིན་པ་རེད། ཁོང་གཉིས་
 ཀྱི་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ལ་ཡང་པོད་པའི་གནས་ཚུལ་འདི་གལ་ཆེའི་གནད་དོན་ལ་ཐུག་
 བཅུན་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་མིས་འབྲེལ་ལེལ་གྱི་སྐྱམ་དང་། གཏམ་འདོད། ང་
 རྒྱལ་དེ་འདྲ་མ་བྱས་པར་སྐྱགས་རྒྱུང་རིང་པོའི་བསམ་སྒྲོལ་གཞི་སྒྲིངས་པོ་ཞིག་བཏང་
 ཆོ་བོད་པའི་གནས་ཚུལ་འདི་འཇམ་སྒྲིང་ཞི་བདེ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་
 དཀར་ནག་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། རྒྱ་དཀར་ནག་
 གཉིས་གོད་འགྲུགས་དམག་འབྲུག་མི་ཡོང་བ་དང་། དམག་གི་ཐད་དམིགས་
 བསལ་འགྲོ་སོང་གཏོང་མི་དགོས་པར། སོ་སོའི་ཡུང་པའི་ནང་དབལ་འཕྱོར་
 འཇུགས་སྐྱབ་ཐུབ་རྒྱ་སོགས་གཉིས་པན་གྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་བོད་ཀྱི་གནས་སྐངས་
 ཐོག་ནས་བརྗོད་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། དེ་དོན་སྒྲིང་པོ་རྒྱ་རྒྱལ་དུ་སྒྲིང། བོད་བོད་
 ཡུལ་དུ་སྒྲིང་ཅེས་ང་ཚོའི་ཚོས་རྒྱལ་ཚོའི་སྐབས་ནས་ཡོད་པའི་ང་ཚོའི་གནས་ཚུལ་
 དེ་རེད། ང་རང་ཚོས་སོ་སོའི་ཐོབ་ཐང་ཚོད་པ་རེད་མ་གཏོགས། ང་ཚོས་རྒྱ་
 མི་ལ་དོ་ལོག་པ་དང་། ང་ཚོས་རྒྱ་མི་ལ་དོ་ལོག་པ་བྱས་པ་གང་ཡང་མིན།

དེ་མིན་གཞན་དག་གི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་བཤད་དགོས་པ་མི་འདུག རྒྱ་
 མང་ཚོ་ཐུག་སྐྱེ་བཤད་པའི་གནས་ཚུལ་བར་ལམ་དེ་བཞོན་ནས་ཡོད་པ་ལྟར། རྒྱུང་
 རང་ཚོས་ཤེས་ཀྱི་རེད། ད་ལྟའི་དུས་སྐབས་འདིར་འཇམ་སྒྲིང་ཐོག་འགྱུར་བ་
 ཆེན་པོ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། དམར་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་ཅུ་སྐྱེས་གཙོས་པའི་
 རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོའི་ནང་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་འགྲོ་གི་ཡོད། རྒྱ་ནག་ནང་དུ་ཡང་འགྱུར་
 བ་འགྲོ་བཞིན་པ་རེད། ཉེ་ཆར་ཉར་གི་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་བཅུ་གསུམ་པ་ཚོགས་

རྒྱུས་གནད་ཡོད་པས་ཕྱེད་གསར་པ་པལ་མེ་ཆེ་བསམ་སྒྲོག་ཡངས་པོའི་གས་སྒྲུབས་
 ཀྱི་ཡོད་པའི་བརྗོད་པོ་འདུག ཉེ་ཆར་ལྷ་སའི་གནས་ཚུལ་ལྱུང་བའི་རྒྱུ་སྐྱེས་ཡང་
 ང་ཚོ་དང་ད་ལྟའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་འདི་སྐྱེས་མཐུན་བཅུང་འདོད་ཡོད་པའི་བརྗོད་པོ་འདུག
 ང་ཚོའི་དོས་ནས་རྒྱ་མི་རིགས་དང་། རྒྱ་ནག་ལ་མི་དགའ་བ་ཕྱེད་པ་ཅུ་བ་ནས་
 མིན་ན་ཡང་། སོ་སོའི་ཐོབ་ཐང་ཚོད་ཐེང་ཕྱེད་ཀྱི་རེད། དེར་བརྟེན་ང་ཚོས་རྒྱ་
 མི་དང་སྐྱེས་མཐུན་འབྲེལ་བ་བྱས་ན་བསམ་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་ཡིན།

ཅུ་བ་ང་ཚོའི་དོན་དག་འདི་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས། དོན་ཆེན་བརྒྱུབ་
 པར་ངང་རིང་གི་དཔེ་ལྟར། ལོ་གཅིག་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་ཐ་མའི་ཐག་གཅོད་ཡོང་
 རྒྱུ་ཁག་པོ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་གཞིས་ཀྱིས་བོད་མི་ཚང་མའི་མཇེང་པའི་སྐང་ལ་
 བོད་རྒྱུ་པའི་དོན་དག་གི་དོག་ཤེས་པེ་འབྱེར་དེ་རྒྱ་མཚན་ལྡན་པ་དང་། ཡ་རབས།
 ཞི་བའི་ལམ་ནས་རང་གི་ཐོབ་ཐང་ཚོད་ཐེང་སྐྱེས་མཐུན་བྱས་པ་ཡིན་ན། ང་ཚོའི་
 བདེན་མཐའ་གསལ་ནས་གནས་ཚུལ་ཡག་པོ་ཡོང་གི་རེད་སྐྱེས་པའི་ང་ལ་ཡིད་ཆེས་
 ཡོད། རྒྱུང་རང་ཚོ་ཚང་མ་སྒྲོ་བདེ་པོ་གྱིས། ད་ལྟའི་ངས་བརྒྱགས་གོ་བརྒྱུར་
 ཕྱེད་ཐབས་མེད་ན་ཡང་། ང་ཚོའི་ཐ་མའི་ཐག་གཅོད་ཕྱེད་རྒྱུའི་མཚམས་སྐྱེས་སྒྲུབས་
 སོང་ན་དངོས་ཤུགས་བརྒྱུད་གསུམ་གྱི་ཐོག་ནས་བོད་ནང་གི་མི་མང་ཚོ་དང་འབྲེལ་
 བ་བྱས་དེ་ང་ཚོས་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་ཐོག་བསམ་སྒྲོག་གཏོང་གི་ཡོད་ཅེས་བོད་ནང་གི་
 མི་མང་ཚོས་ཀྱང་ཤེས་པ་དང་། འདི་ཕྱི་གས་བཙན་བྱོལ་དུ་ཡོད་པའི་བོད་པ་ཚང་
 མས་གནས་ཚུལ་ཤེས་པ་བྱས་དེ་དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་གལ་གལ་ལེན་ཐག་གཅོད་ཕྱེད་
 རྒྱ་མ་གཏོགས། དཔེར་ན། འདིར་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་དང་རྒྱ་ནག་གཞུང་ཐད་
 ཀར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་རེད། བོད་དོན་ཐག་གཅོད་གང་འདྲ་ཞིག་བྱ་གཞུང་ཡོད་

དམ། རྩོམ་གང་ཡང་ཤེས་ཀྱི་མེད་བསམ་པ་དེ་འདྲི་མེས་སུ་བྱུང་བའི་དགོས་པ།
 ད་ལྟར་ཚོ་བེ་ཅིང་ལ་འབྲེལ་བ་མ་རྒྱུད་པ་ཙམ་པེད་མ་གཏོགས། ཐག་གཅོད་ཀྱི་
 པའི་དུས་ཚོད་ལ་སློབ་སྦྱོར་ཡོད་པ་མ་པེད། ད་ལྟར་གྱི་གནས་ཚུལ་དེ་འདྲི་ཡིན།
 མ་འོངས་པར་ཐག་གཅོད་ཀྱི་དུས་ཚོད་མཚམས་སུ་སློབ་སྦྱོར་ཚོ། རྩོམ་འཆར་
 གཞི་དང་བསམ་བློ་གཏོང་རྒྱུ་ལ་འདི་ལྟར་ཡིན། མོ་ཤི་མ་འདི་ལྟར་སྒྲིག་ཡོད་ཅེས་
 གཞིས་ཀྱི་སྒྲིག་མི་མང་ཡོངས་ཚོ་གསུམ་ལ་གང་ལྟར་གྱི་ཐབས་ཤེས་ལོ་བརྒྱུ་བྱས་ཏེ་
 མང་ཚོ་གསུམ་གྱི་སྒྲིག་མི་དང་བརྒྱུན་ནས་ག་ལེ་ག་ལེར་ཐག་གཅོད་ཀྱི་ཅིས་ཡིན།
 ཤེས་མོང་རམ། གང་ལྟར་ད་ལྟར་མཚན་ལ་བོད་ཀྱི་ཚེ་ལོ་མང་དང་རས་སྒྲིག་
 དང་རྒྱུག་བསྐྱེད་པེད་འདྲི་ཞིག་གི་འོག་ཏུ་བསྐྱེད་ཡོད་ཀྱི་དགའ་མཚན་པར་སོ་སོའི་
 ཐོབ་ཐང་ཚོད་པའི་སྒྲིང་སྒྲིབ་སྦྱོར་དང་། དད་པ་དམ་ཚིག་གཡོ་བ་མེད་པ། ཡ་རབས་
 ཚོད་བཟང་མ་བཟླག་པར་བསྐྱེད་པའི་མཚར་སྒྲིབ་པའི་གནས་པེད། ཚར་མར་བྱགས་
 རྩོམ་ཚེ་ལྟར་གྱི་ཡིན།

ད་ལྟར་དུས་ཚོད་འདིར་བོད་ནང་སོ་སོའི་མིས་སོ་སོའི་ལས་དོན་གང་ཞིག་
 ཡིན་ཡང་འགན་ཁུར་ཐངས་ཐུབ་པ་ཀྱི་དུས་ཚོད་པེད་འདྲི་གཞི་དེ་དང་སང་རྒྱ་མིས་
 རྒྱུགས་གཅིག་ནས་རང་སྒྲིང་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་ཡོད་མོད་གཞི་ནས་འགྱུར་
 ཐོན་པའི་དོན་དུ་ལས་ཁུངས་ཁག་ནང་བོད་པའི་གསུམ་མང་ཙམ་སློབ་སྦྱོར་པའི་ཐབས་ཤེས་
 ཀྱི་ཡོད་པ་པེད། རང་རྟག་ཏུ་དབང་ཆ་བོད་པའི་ལག་ཏུ་ཡོད་ཏུ་མེད་ཏུ་ད།
 བོད་པ་ལས་ཀྱི་མང་དུ་གཏོང་བའི་སྒྲིང་སྒྲིབ་ལག་བརྒྱུར་ཀྱི་ཡོད་པ་པེད། དེ་
 ཡག་པོ་པེད། དགའ་བསུ་བྱ་འོས་པ་པེད། ར་རང་ཚོ་བོད་པའི་དོས་ནས་གོ་སྐབས་
 འདི་བརྒྱུད་སློ་སོ་སོས་ལས་འགན་འཁུར་ཐུབ་པ་ཀྱི་དུས་ཚོད་ལྟར་གྱི་རྒྱ་མིས་

བོད་པར་ལས་འགན་བརྒྱུར་ནང་ཚོས་ཀྱི་ཡོད་པའི་ནས་འགྱུར་དེ་ཡིན་
 གཅིག་མིན་གཅིག་སྟོན་དགོས། དེ་འབྲེལ་སློབ་སྒྲིང་ལ་དོ་སྣང་བྱ་རྒྱུ་ཡང་གིན་
 ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་པེད། སློབ་གྲྭ་རྒྱ་མིས་བཅུ་གསུམ་པེད་ཟེར་ནས་རྒྱ་མིའི་སློབ་གྲྭ་
 གཏོང་འདོད་མེད་པའི་བསམ་བློ་གཏོང་བྱུག་མ་བཏང་བར། དེས་པར་དུ་བྱ་སྒྲིག་
 སློབ་གྲྭ་གཏོང་དགོས། སློབ་གྲྭ་སློབ་འབྲིང་ཡག་པོ་མེད་པ་དང་། བོད་ལོག་
 སློབ་ཀྱི་མེད་པ་དེ་འདྲི་གནས་ཚུལ་ཐོན་ཚེ་ཚོད་སྒྲིང་ཀྱི་དུས་ཚོད་དགོས། དཔེར་ན། རྒྱ་
 མིའི་ཤོག་དུལ་ལ་མ་ཚོན་ན། བོད་ལོག་ལ་ཆ་འདོག་ཀྱི་དུས་ཚོད་མེད་ནའང་ཆ་
 འདོག་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཆགས་ཏེ་ཤོག་དུལ་ཐོག་བོད་ལོག་གིས་ཡོད་
 ལུགས། བོད་པས་བོད་ལོག་སློབ་རྒྱུར་ཐོབ་ཐང་དེས་པར་དུ་ཡོད་དགོས། དེ་
 ཞིབ་སུ་འགལ་བྱས་པ་གང་ཡང་མིན། དེར་རྒྱ་མིས་དག་གོན་ཀྱི་དུས་ཚོད་ཀྱི་མ་
 པེད། གང་ལྟར་བོད་པ་ན་གཞོན་འཆར་ཡོངས་ཡོང་མཁན་ཚོས་སློབ་སྒྲིང་བྱ་
 རྒྱུ་ཅང་དོན་གལ་ཆེ་བས་སློབ་སྒྲིང་བྱ་དོ་སྣང་བྱ་དགོས།

དེ་ནས་བོད་ནང་ཚོས་དད་རང་མོས་ཀྱི་སྒྲིང་སྒྲིབ་ལུགས་སྐྱེད་པའི་དང་
 པའི་སྐབས་ལ་ལྟ་ཁང་བཞེད་ས་མཁན་དང་། དགོན་པ་བཞེད་ས་མཁན་མང་པོ་
 ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་པེད། ར་བ་ཡག་པོ་པེད། མོང་གསེབ་ལུགས་ལྟ་ཁང་དགོན་
 པ་གང་ཡང་མེད་མཁན་དེ་འདྲི་ཡིན་ན་ལྟ་ཁང་རྒྱུར་རྒྱུར་དེ་འདྲི་བཞེད་ས་ཏེ་མི་ཐོག་
 གསུར་པ་ཚོར་འདི་ནང་པ་སངས་རྒྱུས་པའི་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་པེད། འདི་
 བོད་ཁ་བགངས་ཅན་གྱི་ལྟ་སྐལ་བྱུགས་རྩི་ཆེན་པོ་པེད་ཅེས་དོ་སྣང་བྱས་ན། བསམ་
 སློབ་ནང་བག་ཆགས་གསུར་པ་སློབ་སྦྱོར་རྒྱུར་མན་ཐོགས་ཡོང་གི་པེད། ཡང་རྒྱས་
 སྒྲིག་ཆེན་པོ་བྱས་ན་ཡག་པོ་མི་འདུག ལྟ་ཁང་དང་། དགོན་པ་བཞེད་ས་རྒྱ་ལས་

སངས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཚོས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། རང་པོའི་
ཚོས་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུ་མ་བྱས་པར་སྟེ་ཁང་སྤོང་པ་ཞིག་བཞེངས་པར་
སྟོང་པོ་གང་ཡང་མེད། བྱེད་སྟངས་དེ་ཚོ་བྱབ་རྒྱུ་རེད། དེར་བརྟེན་ཚོས་དང་
རང་མོས་ཀྱི་སྲིད་བྱས་འོག་གོ་སྐབས་ནས་བྱུང་རིང་དེས་པར་དུ་ནང་ཚོས་ལ་སློབ་
སྦྱོང་བྱེད་དགོས། རང་ཚོས་བློ་བྱ་ཤེས་མཁན་ཚོར་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་གོ་སྐབས་
བརྗོད་དགོས། སོ་སོས་དང་པ་བྱེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ནམས་ཤེས་པ་བྱ་
ཀྱི་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དཔེར་ན། སོ་སོར་འགྲོ་སོང་གཏོང་ཀྱི་དཔེ་གང་
འཚམས་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཚོས་འཆད་ཉན་བྱེད་ཀྱི་དང་། ཚོས་ཀྱི་དཔེ་ཆ་པར་
འདེབས་བྱེད་ཀྱི་ཚོགས་ལ་བཏང་ན་ཡག་པོ་རེད། དགོན་པ་སྟེང་མང་པོ་བཞེངས་
ན་ཡང་ཉིན་གཅིག་ཀྱི་མིས་གང་འདྲ་བྱེད་གྲབས་ཡོད་དམ་མི་ཤེས། དཔེར་ན།
ཉེ་ཆར་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ། སེ་འབྲས་དག་འགསུམ་གྱི་ནང་ཀྱི་མིས་ལས་དོན་ལུ་
ཁག་ཟེར་བ་བཅུ་གསུམ་དེ་དམ་བཅུ་གསུམ་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་འདུག ཚོས་ལ་དང་པ་ཡོད་
མཁན་ཚོས་ནང་པ་སངས་ཀྱིས་པའི་ཚོས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཤེས་ཡོན་ལ་དང་
བརྟེན་བྱེད་དགོས།

ཡང་དེར་སང་ཀྱི་མིས་དུ་ལོ་ལོ་སྦྱོང་པས་སྤྱི་ཚོགས་སྟིང་པོ་ལངས་
ཀྱི་ཀྱི་དང་། ཞིང་བཟ་ལམ་ལུགས་སྐྱར་གསོ་བྱེད་ཀྱི་དོན་དུ་བསམ་སྒོ་གཏོང་
གི་ཡོད་པ་རེད་ཟེར་འདུག ངས་སྤྱི་ཚོགས་སྟིང་པོ་ལངས་ཀྱི་དང་། ཞིང་
བཟ་ལམ་ལུགས་སྐྱར་གསོ་བྱེད་ཀྱི་དེ་བསམ་སྒོ་གཏོང་གི་ཡོད་པ་རེད་དམ། ཀྱི་
མི་སྟིང་རྗེ། ཁག་ནི་ཁག་མི་འདུག རྩོད་དང་། དམ་སེམས་ཁོ་ནའི་ཚོགས་ནས་
མ་ཕྱིན་ན། བདེན་དོན་ཚོགས་བསྐྱོད་ཆེ་འབྲས་འཕྲོལ་ཐབས་མེད་སྟབས། རལ་

པ་ལྟན་པས་མི་ཁེབས་པ་སྟེ་བྱུང་ག་མེ་བཤད་ན་མེ་དྲག་སྟེ་གི་ཡོད་པ་རེད། བར་
ལམ་དུ་ལོ་སྟོ་མས་སྤྱི་རོལ་དུ་ལས་ཀ་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་འདི་དག་ལ་གོང་
གསེབ་བྱུང་འུག་གི་པོད་མི་སྐྱོག་པ་ཞིག་ལ་སྐྱད་ཆ་དེས་ན་ཡང་དེ་འགྲིགས་མི་འདུག་
ཅས་ཟེར་གྱི་མ་རེད། ཀྱི་མིས་དུ་ལོ་ལོ་སྦྱོང་པས་སྤྱི་ཚོགས་སྟིང་པ་དང་། ཞིང་
བཟ་ལམ་ལུགས་སྐྱར་གསོ་བྱེད་ཀྱི་དེ་བསམ་སྒོ་གཏོང་གི་ཡོད་པ་རེད། སྤྱི་ཚོགས་
སྟིང་པོ་ལངས་ཀྱི་བཅེ་བྱེད་རང་ཚོ་སྐྱོག་བཟུལ་བེངས་གཉིས་པ་ཕྱོང་ཀྱི་རེད།
ད་ལྟར་ཚོས་དཔེ་བཅོས་སྐྱོག་སྐྱར་གྱི་འགོ་ལམ་ཚོགས་འབྲིང་གི་ཡོད་ཅེས་ཟེར་
ནས་དཔེ་བཅོས་སྐྱོག་སྐྱར་བྱ་ཀྱི་དེ་ཀྱི་མིས་དེར་སང་མ་གཏོགས་མ་ཤེས་པ་སྟེ་
བུ་ཞིག་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེས་འབྲེལ་བྱས་ན་གྲུང་ཁམ་རིང་ལུགས་སྟོག་
མར་འདུགས་དོན་དེ་དག་དཔེ་བཅོས་སྐྱོག་སྐྱར་གྱི་དོན་དུ་བཅུ་གསུམ་པམ་གཏོགས།
གྲུང་ཁམ་རིང་ལུགས་སྟོག་མ་དེས་སྐྱོག་པོ་དཔེ་བཅོས་ཀྱི་དང་། གྲུང་ཁམ་རིང་
ལུགས་སྟོག་མ་དེས་དཔེ་བཅོས་སྐྱོག་པོ་བཅོས་ཀྱི་དེར་ལུགས་ཁིག་མ་རེད། གྲུང་
ཁམ་རིང་ལུགས་སྟོག་མར་འདུགས་སྐབས་དཔང་བསྐྱར་གྲལ་རིམ་ཉུང་གས་ཁིག་
གིས་སྲིད་དབང་ཟེར་བེད་སྐྱོད་དེ་ཀྱི་ཆེ་ལོ་མི་མང་ནམས་སྐྱོག་བཟུལ་གྱི་འཚོ་བ་
བསྐྱེད་དགོས་པ་དེ་དག་འགྲིགས་ཀྱི་མི་འདུག་ཟེར་ནས་གསུང་བརྗོད་བྱས་པ་རེད།
མར་ཁེ་མེ་དང་། མི་ཉིན་གྱི་གསུང་བརྗོད་བསམ་སྒོ་ཡང་འདིའི་ཚོགས་ནས་བྱུང་
ཡོད་པ་སྟེར། གྲུང་ཁམ་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཅ་བའི་དམིགས་ལུལ་དཔེ་བཅོས་སྐྱོག་
སྐྱར་བྱ་ཀྱི་དེ་ཡིན་ན་ཡང་། ཀྱི་ནག་གྲུང་ཁམ་རིང་གི་དཔེ་བཅོས་སྐྱོག་སྐྱར་བྱ་
ཀྱི་དེ་ཉེ་ཆར་མ་གཏོགས་ཤེས་ཀྱི་མེད་པའི་བཅོས་འདུག གྲུང་ཁམ་རིང་ཡོན་ཞིག་
ཡིན་ན་ཆ་ཀྱི་ཀའོ་པོ་གྲལ་རིམ་དཔེ་བཅོས་ཡོངས་དང་། མུད་པ་གཙང་མ། ཤེས་

ཡོན་ཡང་མེད་པ། གང་ལྟར་སྤྱང་པོ་སྤྱང་རྒྱུ་ཡིན་ན་སྤྱང་བྱུང་གི་གྲང་ཁུན་ཏར་
ཡོན་ལ་བརྩེ་གི་ཡོད་པའི་བཟོ་འདྲ་པོ་འདུག ར་བསྐྱབས་མ་ཞིག་བཏུང་བ་ཡིན་ན་
ཡང་ལམ་སང་མི་འདོད་ན་མ་འགྱུར་བསྐྱབས་ནས་ཁྱོད་རང་ལ་འདི་གང་ནས་བྱུང་
ཞེས་ཅད་དཔྱོད་བྱེད་པ་དེ་ཚོ་ཉ་ཅང་བྱུང་རྒྱུ་རེད། ཁ་དང་ཞལ་ཐུག་པ་མ་
གཏོགས། དེ་མིན་བྱེད་སྤངས་ག་སྤྱི་ག་སྤོག་རེད། དཔེར་ན། མའོ་ཙོ་ཏུང་གིས་
རྒྱ་ནག་ལ་གསར་བཞེ་བྱེད་པའི་དམིགས་ཡུལ་ཡང་མི་སྤྱོད་ན་མས་ལ་ཟ་རྒྱ་འགྲུང་
རྒྱ་འཕེལ་ཅམ་ཡོང་ཆེད་རེད་མ་གཏོགས། མི་ཚང་མ་སྤྱོད་བཟོ་རྒྱ་དེ་མ་རེད།
གང་ལྟར་བར་ལམ་ནས་དབྱེད་བཅོས་སྤྲུག་སྤྲུག་བྱེད་རྒྱུའི་སྲིད་བྱུས་འཛིན་ནས་
ཞིང་པར་ས་ཞིང་དང་། འབྲོག་པར་སྤྲུག་ཐོག་ར་ལུག་སྤྲུག་བྱེད་པའི་སྤྱོད་པའི་སྤོ་ཞིང་བྱུང་བའི་ལུག་སྤྲུག་
འགན་གཙང་ཟེར་བ་བྱེད་སྐབས་ཏུ་ལོ་ལོ་ག་སྤྱོད་པའི་སྤོ་ཞིང་བྱུང་བའི་ལུག་སྤྲུག་
སྤྲུག་གསོ་བྱས་ན་ཁྱོད་རང་ཚོའི་ས་ཞིང་དང་སེམས་ཅན་ནམས་ཤོར་ནས་སྤྲུག་
བསྐྱེད་ཐེངས་གཉིས་པ་སྤོར་དུ་འདུག་གི་རེད་ཅེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད་ཚོད་འདུག ངས་
འུར་ཤོབ་བཤད་པ་མིན་ཡང་། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ། ཟུ་ལོ་ ༡༩༥༠
ཐམ་པ་སྤྲུགས་སྤྲུག་ལོར་ངས་ཤོད་ཀྱི་ཆ་བསྲིད་ཀྱི་འགན་དབང་འཛིན་རྒྱ་ཆགས་
པ་རེད། དེ་དུས་ང་ལོ་བརྒྱ་དུག་ཅམ་ཡིན། ང་རྒྱུང་དུའི་སྐབས་ནས་འཇམ་སྤིང་
སྤྱོད་ལ་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་དོ་སྤྱང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ངས་ཆ་བསྲིད་ཀྱི་འགན་འཁྲུང་
པའི་རྗེས་བཅོས་སྤྲུག་གང་ལ་གང་འཚམས་ཤིག་གཏོང་བྱུང་ན་བསམ་པའི་རེ་བ་
དང་འབད་བཅོན་བྱས་པ་ཡིན། ལེགས་བཅོས་སྤྱི་ཚོགས་བཙུགས་ཏེ་ཞིང་པའི་
བསམ་སྤོའི་དོག་ཁྲེས་ལྟ་བུའི་བུ་ལོན་སྤིང་པ་དེ་ཚོ་བུན་ཆག་གཏོང་རྒྱ་དང་། ཉ་
ཁལ་ཁྲལ་འུལ་ཉུང་དུ་གཏོང་རྒྱ་ལོགས་སྤྲུག་བཅོས་གཏོང་རྒྱུའི་ལས་ཀ་མང་པོ་ཞིག་

འགོ་བཙུགས་པ་ཡིན། ཞིང་བྱན་ལས་ལུགས་ཟེར་བ་རྗེས་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་ང་
ཚོས་ལུ་མཐུད་འཛིན་རྒྱུའི་བསམ་སྤོའི་དུས་ནས་བཏང་ཡོད་པ་མ་རེད། ཡིན་ན་
ཡང་དེ་དུས་ང་ཚོས་ལེགས་བཅོས་སྤྱི་ཚོགས་བཙུགས་ཏེ་དངོས་འབྲེལ་ང་རང་ཚོ་
ཤོད་པར་རྣམ་པའི་བསྤྲུང་བཅོས་ཤིག་བཏང་བ་ཡིན་ན་རྒྱ་མི་ཁོ་རང་ཚོའི་རྒྱ་ནག་
ནང་གསར་བཞེ་བྱས་པ་ནང་བཞིན་ཀྱི་བཅོས་སྤྲུང་གཏོང་མི་ཐུབ་པའི་འགལ་རྒྱུ་
ཆགས་ཀྱི་ཡོད་སྐབས་འགོག་རྒྱུ་བྱུང་བ་གསལ་པོ་རེད། ང་ཚོས་ ༡༩༥༧ ལུས་
ཟིང་མ་བྱུང་གོང་ནས་སྤྱི་ཚོགས་སྤིང་པ་སྤྲུང་བཅོས་བྱ་རྒྱུའི་བསམ་སྤོའི་བཏང་ཚར་
པ་རེད། དེ་ནས་རྒྱ་གར་དུ་སྤྲེལ་སྤྲེལ་ཅུ་བ་དགའ་ཐུན་པོ་བྱུང་ཞེས་རྒྱལ་བ་ཐུ་
པས་བཙུགས་པའི་སྲིད་གཞུང་གི་མཇུག་སྤོང་ཆགས་ཡོད་ནའང་། ལག་ལེན་ཐོག་
ང་ཚོ་མང་གཙོའི་ལམ་ལ་འགྲོ་དགོས་ཀྱི་འདུག མང་གཙོ་ཟེར་བ་འདི་བཞིན་བཅོས་
ཐུན་འདས་ཀྱི་ཚོས་དང་མཐུན་པ་ཞིག་རེད། དེ་ནི་དེ་དང་འཇམ་སྤིང་ཐོག་གི་
ཡར་ཐོན་ཀྱི་བསམ་སྤོའི་ཞིག་ཡིན་པས། ང་ཚོ་མང་གཙོའི་ལམ་ཐོག་དེས་པར་དུ་
འགྲོ་དགོས་ཞེས་རྒྱ་རམ་ས་ལོའི་གཞུང་གི་སྤྱི་གཞུགས་ཀྱི་འགྲོ་སྤངས་དང་། རྒྱ་
འབྲས་འོས་བསྐྱེད་རྒྱས་མཚོན་པའི་མང་གཙོའི་ལས་དོན་མང་པོ་ཞིག་བྱས་པ་
རེད། ༡༩༦༩ ལས་ང་ཚོས་མ་འོངས་པའི་ཤོད་ཀྱི་མང་གཙོའི་ཅུ་ཁྲི་མས་ཟིན་
ཤིས་ཤིག་བཟོས། ༡༩༦༩ ལོར་ཅུ་ཁྲི་མས་ཀྱི་སྤིང་དོན་ཞིག་དང་། དེ་རྗེས་ཅུ་
ཁྲི་མས་རྒྱས་པ་ཞིག་བཟོས་ཏེ་བྱུང་བསྐྱུགས་བྱས་པའི་ནང་ཏུ་ལོའི་སྤོ་མའི་དབང་
ཆ་བསྤྲུང་བཅོས་གཏོང་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་བཟོས་ཡོད། ས་ཞིང་ལ་ཆ་མཚོན་ན། ས་
ཞིང་ཡོངས་རྗེས་ཤིང་སྤྱི་ལ་དབང་བ་མ་གཏོགས། སྤྲུང་ཚོས་ཟེར་བ་ཡོང་བའི་སྐབས་
མེད་པ་གསལ་པོ་འཛོད་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནས་བཟུང་རྒྱ་གར་ནང་ང་ཚོའི་གཞིས་

ཆགས་ཁག་གི་ནང་གང་ཐུབ་ཅི་ཐུབ་མང་གཙོའི་ལམ་དུ་གོམས་འདྲིས་ཤུག་བཅུག་
 བས་ལས་ཀ་ཤུག་གི་ཡོད་པ་རེད། ཐབས་ཤེས་དེ་ལྟར་ཤུག་གི་ཡོད་པར་བརྟེན།
 མ་འོངས་པར་ང་ཚོ་གཞིས་ཤུས་མཉམ་འཛོམས་ཤུག་རྗེས་སྤྱི་ཚོགས་རྒྱུ་ཡིན་པ་
 བཟ་ལམ་ལུགས་སྐྱར་ལོག་ཀྱང་མེད་པའི་སྤྱི་གཞི་གི་བསམ་སྒྲིལ་འདྲི་ནང་དུ་
 ཡོད་པ་མ་རེད་ལ། གལ་སྲིད་ཤུག་ཡོད་ཀྱང་ཤུག་ཐབས་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་
 རེད། དེ་ནམས་ངས་ཤོད་དགོས་དོན་མི་འདུག་ཀྱང་། རྒྱ་མིས་དེ་ལྟར་ཤོད་ཀྱི་
 ཡོད་ལྟམ་དེ་རིང་ངས་གསལ་བཤད་བྱས་ན་བསམ་པ་བྱེད་ཤུག་། རྒྱུ་རང་
 ཚོས་ཀྱང་གནས་ཚུལ་དེ་ཚོ་ཤེས་དགོས་ཀྱི་འདུག དེར་སང་རྒྱ་མིས་སྤྱི་ཚོགས་
 རྒྱུ་རང་ཚོ་ནི་འཇུགས་བྱས་ལྟམ་ང་ཚོས་དེར་ལན་སློབ་ཆེད་བཟོས་པ་མ་ཡིན་
 པར་ང་ཚོས་དེ་ལྟར་ལྟག་བསམ་ནམ་དག་གིས་མང་གཙོའི་ལམ་ལྟོགས་གོ་རིམ་
 རྒྱུ་ག་ལྟར་དེ་ལྟར་བྱས་ཡོད།

དེར་སང་ང་ཚོ་རྒྱ་མི་དང་མར་ཚུར་སྐད་ཆ་བཤད་ནས་གོ་བཤུར་ཤུག་རྒྱུའི་
 གནས་ཚུལ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། རྒྱ་མིས་ཤོད་མི་ས་ལ་དུག་གི་བདེ་སྤྱི་གསོ་རྒྱུ་
 རྒྱུ་གང་ཡང་མེད་པར། རྒྱ་ལའི་བླ་མ་སྤྱི་རྒྱལ་ལུང་པར་གྱུར་པ་འདི་སྣོད་
 དུ་ལུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། དེའི་དོན་དུ་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་དུ་ལའི་བླ་མར་འཚོ་བའི་
 པོད་སྤྱི་གཞི་ཡང་དག་པ་ཤུག་གི་ཡིན་ཞེས། དུ་ལའི་བླ་མ་མེས་ཀྱི་དུ་ལའི་ལོག་
 བྱ་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་དོན་ཚན་ལྟ་ཡོད་པའི་ཚོགས་ཚོ་ཞིག་སྤྱད་པ་དེའི་ནང་འདི་ཐོབ་ཐང་
 རྒྱུར་བྱས་འདུག ང་ཤོད་དུ་ལོག་རྒྱུའི་དོན་དུ་རྒྱ་ནག་དཔུས་གཞུང་ནས་དགོངས་
 པ་བཞེས་དགོས། ང་ཤོད་དུ་ལོག་དུས་ལས་སྤོང་ལོག་ན་འགྲིགས་མ་མོང་། ང་
 ལ་ཐོབ་ཐང་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་དེ་སྤྱི་ཡང་བཤད་པ་མེད་ལ། མ་འོངས་པར་

ཡང་ཚོགས་གཅིག་བཞོད་རྒྱ་མེད། ང་མཐོ་རུང་དག་སྤོང་ཞིག་ཡིན། དམའ་རུང་
 དག་སྤོང་ཞིག་ཡིན། དག་སྤོང་གི་སྤོང་པའི་ཐོབ་ཐང་བཙོམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་གནང་
 པ་འདི་ངའི་གཟེ་བཞིན་ཡིན་པས་མ་པ་བྱེད་ཀྱི་འདུག དེ་ལས་ལྟག་པའི་དག་སྤོང་
 བཟུན་འཛོན་རྒྱ་མཚོ་ལ་ཐོབ་གོ་ས་ཟེར་བ་གཏན་ནས་དགོས་ཀྱི་མེད། ང་ག་ཚོད་
 ཐབས་སྤོང་རུང་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤུག་མཁན་དང་། ཉམས་
 ལེན་ཤུག་མཁན་ཞིག་ཡིན། མི་ཚོར་ཆ་བཞག་ནའང་ལོ་ལྔ་བཅུའི་ནང་སྤོང་བས་ཚར་
 མོང་། གང་ལྟར་རྒྱ་མིའི་དོན་ནས་རྒྱུར་ཚོགས་ཚོ་ཞིག་སྤྱད་པ་དེར་ང་ཚོའི་དོན་
 བས་ཚོགས་རྒྱུ་བཟུང་ན་སྤོང་གང་ཡང་མེད་པར་བདེན་པ་བདེན་ཐུབ་ཀྱི་གནས་ཚུལ་
 བསམ་ང་ཚོར་དབང་ལུང་པའི་ནང་གནས་པའི་གཏམ་བཞོད་རང་དབང་ལེད་
 རྒྱུ་དེ་པར་ལན་སྤྱད་པ་རེད། དེའི་ནང་དུ་ལང་གསལ་པོ་བྱས་ཡོད། གང་ལྟར་
 རྒྱ་ལའི་བླ་མ་འདི་ཐོབ་ཐང་སྤོང་ལ་དེ་སྤྱི་མན་ཆེད་བཤད་པ་མེད་ལ་མ་འོངས་པར་
 ཡང་ཚོགས་གཅིག་བཤད་རྒྱ་མིན་ཞེས་ཚོགས་ཐག་གཙང་མར་བཅད་དེ་བཤད་ཡོད།
 ང་ལ་དགོས་པ་ནི་ཤོད་རྒྱ་ཚེའི་མི་མང་གི་ཐོབ་ཐང་དང་། ཤོད་རྒྱ་ཚེའི་མི་མང་
 བདེ་ལ་འཁོད་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ཤོད་དང་འབྲེལ་བའི་བྱིས་མཚེས་ལུང་པ་
 དེ་དག་ཞི་བདེ་ལ་འཁོད་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ང་རང་དག་སྤོང་ཞིག་ཡིན་པ་
 འདིར་སྤོང་བས་པ་ཡོད་ལ་ཏ་ཅང་སྤྱི་དཔོ་འདུག རྒྱ་མིས་ང་ལ་ཚོས་གོས་སྤོང་བའི་
 རྒྱུ་གི་རེད་ཅེས་ཟེར་དུས་ང་དག་སྤོང་རང་བྱས་ནས་བཟུང་ཡོད། ཡང་དུ་ལའི་
 ལོག་སྤོང་པ་རེད་ཅེས་ཟེར་དུས་ང་དག་སྤོང་རང་ལ་བཟུང་ཡོད། ཡང་དུ་ལའི་
 དང་། དུ་ལའི་བླ་མ་རེད་ཅེས་ཟེར་དུས་ཀྱང་ང་དག་སྤོང་རང་བྱས་ནས་བཟུང་
 པ་མ་གཏོགས་དེ་ནས་མཐོ་རུ་དང་། དམའ་རུ་འགྲོ་གི་མི་འདུག དེ་སྤོང་དུ་

རྫོང་དུས་རྒྱལ་སྤྱི་ཚོས་སྤྱི་ཉི་ཤེད་གཤོ་བྱས་པ་རེད། ལྷང་དུས་ལོ་གོ་གནས་
 མཐོ་པོ་འཛིན་ནས་བསྐྱེད་པ་རེད། དེ་ནས་རྒྱ་གར་དུ་སླེབས་རྗེས་རྒྱ་གར་གཞུང་
 གི་སྐུ་མགོན་བྱས་ནས་བསྐྱེད་ཡོད། འཛམ་བུ་སྤྱི་ཚོ་འདིའི་སྐྱེད་དུ་བོད་པ་སློབ་ཅི།
 རྒྱ་གར་བ་དང་། རྒྱ་མི། རྒྱ་ལྗོངས་མི་སྡེ་འདྲ་ཞིག་ཐུག་པ་ཡིན་ན་ཡང་། དངོས་
 འབྲེལ་མི་གཅིག་གྱུར་ཡིན་བསམ་པ་དང་། རྒྱ་གར་མཐུན་པའི་དག་གི་སློབ་མཚན་
 པའི་བསམ་པ་གལ་ཆེན་ཡིན་ལུགས་བཤད་ཀྱི་ཡོད་ལ། ང་རང་གི་དོས་ནས་ཀྱང་
 བཅད་མེས་མེས་ཟེར་བ་འདི་བཞིན་རིན་ཐང་བུལ་བའི་ནོར་བུ་རེད་བསམ་པའི་ཚོག་ནས་
 ཉམས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་ཉམས་ལེན་བྱས་པའི་འབྲེལ་བུ་ལ་མི་ཐུག་དུས་
 མོ་གསལ་པོའི་འདུ་ཤེས་ཤར་བ་དང་། མི་སྡེ་ཐུག་ཏུ་དགའ་དགའ་ལྡོ་སློབ་བྱས་ཏེ་
 རྫོང་རྒྱ་ནིང་རང་གི་གཤེས་ཀ་ཡིན། དེ་འདྲའི་ཚོག་ནས་འཛམ་བུ་སྤྱི་ཚོ་གི་ས་ཆ་
 གང་དུ་སློབ་ཏུ་དངོས་གནས་རང་དགའ་པོ་དང་། བར་ཚགས་བྱེད་མཁན་མང་
 པོ་ཡོང་གི་འདུག འདི་གལ་ཆེན་པོ་རེད་མ་གཏོགས། ཏུ་ལའི་བླ་མ་གཙོ་བོ་ཐབས་
 སློབ་ཏུ་རྒྱ་མིའི་སར་ཡས་གནང་རོགས། མས་གནང་རོགས་ཞེས་བཤད་འདོད་
 མོད། རྒྱ་མིས་ད་ལྟ་བར་བཀའ་འདྲིན་ཆེ་ཐག་ཚོད་བྱས་པ་རེད། ད་བཀའ་འདྲིན་
 གང་ཡང་དགོས་པ་མི་འདུག

ཡང་། ཁ་སང་རྒྱ་མིས་ཏུ་ལའི་ལོག་སློབ་པས་ཨ་ཕིར་རང་བཅོན་སྐོར་
 རྒྱལ་བསྐྱེད་བྱས་པ་རེད་ཅེས་ནག་ཁྲ་བཙུགས་པ་དེའི་སྐོར་གྱི་གནས་ཚུལ་བྱེད་
 རང་ཚོས་ཤེས་ན་ཡག་པོ་འདུག བར་ལམ་ནས་འཛམ་བུ་སྤྱི་ཚོ་འདིའི་སྐྱེད་ལ་བོད་
 ཀྱི་ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་ལ་དོ་སྐྱོང་བྱེད་མཁན་མང་དུ་མང་དུ་འབྱོར་གྱི་ཡོད་པ་
 དང་། བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ལ་དོ་སྐྱོང་བྱེད་མཁན་གྱི་མི་ནམས་ལ་རང་

བཞིན་བོད་པའི་བདེ་སྐྱེད་སྐོར་ག་ཆ་སླེབས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ལྷང་པ་མང་པོའི་
 བར་གི་མི་གལ་ཆེ་བ་དེ་ཚོའི་བྱས་ནས་བོད་པར་དོ་སྐྱོང་བྱེད་མཁན་མང་དུ་སློབ།
 ཨ་ཕིའི་མོས་ཚོགས་གོང་འོག་གི་འབྲེལ་མི་བོད་པའི་ཚོག་ག་ཆ་ཡོད་མཁན་དེ་ཚོ་
 ང་ཨ་ཕིར་ཐངས་དང་པོ་ ༡༩༥༧ ལོར་སློབ་པ་དེ་སྐབས་དོ་ཤེས་བྱུང་རྗེས་
 བོད་དོན་ཚོག་མེས་སུ་ཁྱུར་བྱེད་ཀྱི་འདུག རྒྱ་མི་བོད་དུ་སླེབས་པའི་རྗེས་བོད་
 རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་རྒྱུན་རྒྱ་སྐོར་གས་ཀྱི་འོག་ནས་དུས་མིན་རྒྱུན་འདས་པོང་པའི་
 གནས་ཚུལ་འཚོལ་སྐྱེད་བྱས་པ་ནམས་སྤོགས་བསྐྱེད་སྐབས་ ༡༩༦༩ ལོ་
 བཅད་བོད་མི་འབྲུམ་བཙུག་ཉེས་ཅམ་རྒྱུན་འདས་སློབ་འདུག དེ་ཚོའི་ཆེད་དུ་དམིགས་
 ཏེ་གཅེན་པོ་སྐྱེད་འཚོར་རིན་པོ་ཆེས་མཚོན་ཏེ་ཞིག་བཞེངས་ཡོད་པ་དེའི་རབ་
 གནས་ཆེད་དང་། ཨ་ཕིའི་ཀའི་སྤྱི་དའཛིན་རྫིང་པ་ཀུ་ཏུར་བོད་པའི་གནས་ཚུལ་
 ཚོག་ཐུགས་སྐྱེད་ཡོད་པ་ལྟར་ང་ཐུག་འདོད་གནང་གི་ཡོད་པ་བཅས་ཀྱིས་ཕྱི་ལྷ་དགུ་
 པའི་ནང་ཨ་ཕིར་སློབ་པ་ཡིན། དེ་དུས་མོས་ཚོགས་གོང་འོག་གི་འབྲེལ་མི་ནམ་
 ཀུན་ནས་དོ་ཤེས་འགའ་ཤས་ནས། ད་རེས་ང་ཨ་ཕིར་སླེབས་པའི་སྐབས་འདིར་
 བོད་དོན་སྐོར་སློབ་པ་དང་སློབ་ཚིག་ལྟ་བུ་ལ་ཡིན་པར། དོན་ཚན་དོག་དོག་ཁ་
 གསལ་འབོད་པ་ཞིག་བཤད་ན། ཁོང་ཚོས་རྒྱལ་སྤྱི་ཚོ་བྱེད་པ་དེའི་ཁྱད་པར་འདུག་
 ཅེས་ཟེར་བ་བཞིན། ངས་བསམ་གཞིགས་བྱེད་སྐབས་བོད་རྒྱའི་དཀའ་རྙོག་འདི་
 བོད་མི་ས་ཡ་དུག་གི་དོན་གནད་གཅིག་པོ་ལ་ཡིན་པར། རྒྱ་མི་མཚོས་ཚོར་ཡང་
 འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དང་། འཛམ་བུ་སྤྱི་ཚོ་བའི་ལའང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད།
 གནས་ཚུལ་འདིའི་ཅ་བཞི་ལག་དུ་གོ་མཚོན་བཟུང་པའི་དུས་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་།
 བཅད་རྒྱུན་ཁ་གཏད་གདོང་གཏུགས་བྱས་ཏེ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཆེ་ཞེན་ཁ་གཏུགས་ཡིན་

ལྱང་ཡོད་པ་རེད། ཉེན་ཁ་དེ་སེལ་བའི་ཐབས་ཤེས་ཡག་ཤོས་ནི་དམག་གི་རྟེན་
 གཞི་མེད་པ་ཞིག་ལྟར་ན་དངོས་འབྲེལ་ཆེ་ས་འཇམ་སྒྲིང་ཞི་བདེར་སྐྱབ་པ་དང་། རྒྱ་
 དཀར་ནག་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བར་སྐྱབ་པ། ཡང་སྒྲོས་པ་ཚོ་ཤོད་པར་ཆ་བཞག་
 ནའང་། ལག་པར་མེ་མདའ་འབྲེར་མཁན་གྱི་མི་མེད་ན་ང་ཚོའི་སེམས་ནང་གི་
 དངངས་སྐྱུག་ཉུང་དུ་འགྲོ་བ། རྒྱ་དང་ཤོད་ཀྱོགས་པོ་ཡག་པོ་ཞིག་ཕྱེད་དགོས་ན་
 གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་སྒྲོས་འཁེལ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ལས། ཞེད་སྐྱར་འོག་སྤོང་དགོས་
 ལྟར་ན་ཀྱོགས་པོ་ཡོང་བའམ་མེད། རྒྱ་དང་ཤོད་ཀྱོགས་པོ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོང་བའི་
 ཐབས་སུ་ཕྱེད་དགོས་ཟེར་ན། ང་ཚོ་སྐྱུག་པོ་ཚོར་མཁན་གྱི་དོས་ནས་བསམ་
 རྩོམ་གྲོང་རྒྱ་བསྐྱེད་མེད། མི་འདི་ཙམ་མང་པོ་ཤི་བ་དང་། ལྷག་པོ་མང་པོ་སྐྱེད་ས་
 ཡོད། ང་ཚོས་གྲུ་བཤངས་ཕྱེད་རྒྱ་གང་ཡང་བསྐྱེད་མེད། ད་ཆ་གནད་དོན་འདྲིའི་
 ཐོག་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་རེས་སུ་ལ་འཁོར་ཡོད་ཟེར་ན། ང་ཚོར་ལྷུ་བཞོན་དང་།
 དབང་ཡོད་བཤད་པ་དེས་རྒྱུན་པས་ཤོད་པའི་སེམས་ནང་ན་ཆ་ཆགས་པ་འདི་མེད་
 པ་བཙོ་ཐབས་ལྷུ་བཞོན་གཏོང་མཁན་གྱི་དོས་ནས་གྲུ་ཡངས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོ་གསར་
 པ་ཞིག་གཏོང་དགོས་པ་ཡིན། རྒྱ་མིའི་དོས་ནས་གྲུ་ཡངས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོ་བཏོང་
 རྒྱུ་ཤོད་རྒྱ་ཚེའི་མི་མང་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་། རྒྱ་ས་འགྲེལ་ཡོད། ད་ནས་ཕྱེད་རང་
 ཚོའི་རྒྱ་བ་མེ་མདའ་འབྲེར་བའི་མི་འཇུགས་ཀྱི་མིན་ཞེས་རྒྱ་དམག་རྣམས་སྤྱིར་
 འཐེན་བྱས་པ་ཡིན་ན། རྒྱ་ས་ཆ་ཚང་པ་ལ་ན་ཆ་ཚང་དང་། ཕྱེད་ཀ་བཀལ་ན་
 ཕྱེད་ཀ་ཟེར་བའི་དཔེ་ལྟར། ང་ཚོ་ཤོད་པའི་དོས་ནས་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་གི་རེད།
 ཁ་བྲལ་ཟེར་བའི་སྐད་ཆ་ཉག་གི་ཉོག་གི་འདི་བཤད་དགོས་མེད། ཤོད་རྒྱ་གཉིས་
 བར་དོན་དམ་པའི་མཐུན་སྦྲིལ་ཡོང་བའམ་གང་ཡང་མ་བྱས་པར། ཁ་ནས་མཐུན་

རྒྱལ་དང་མཐུན་སྦྲིལ་ཞེས་བཤད། དོན་སྤྱིར་ཤོད་པ་ཚོར་ཡིད་ཆེས་སྒྲོས་འཁེལ་
 མེད་པར་མི་རེ་དོའི་རྒྱ་བ་ལ་མེ་མདའ་འབྲེར་མཁན་གྱི་མི་རེ་བཙུགས་ཏེ་བཞག་
 ན་མཐུན་སྦྲིལ་ཡོང་གི་རེད་དམ། ཤོད་དུ་ཡོད་པའི་དམག་དོན་རྟེན་གཞི་རྣམས་
 སྤྱིར་འཐེན་ཕྱེད་སྤྱོད་ལ་རིམ་པ་གཉིས་ཡོད། རྒྱ་ཆེན་པན་རྒྱུན་དང་འབྲེལ་
 པ་ཡོད་པའི་མེ་བྱགས་འཕྱར་མེད་པའི་ཚོའི་གས་རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་རྒྱུ་ལ་དང་བརྒྱུན་
 ནས་ལག་ལེན་བྱ་རྒྱ་དང་། དེ་མིན་ཤོད་ནང་ཡོད་པའི་རྒྱ་དམག་རྣམས་སྤྱིར་འཐེན་
 ཏེ། ཞི་བདེའི་བརྟེན་གནས་སུ་འགྱུར་བ་ཕྱེད་དགོས། དེ་ལྟར་བྱས་ན་འཇམ་སྒྲིང་
 ཞི་བདེ་ལ་སྐྱབ་པ་དང་། རྒྱ་དཀར་ནག་གི་འབྲེལ་བར་སྐྱབ་པ། ཡང་སྒྲོས་པོ་ད་
 མི་མང་གི་བསམ་སྒྲོའི་ནང་ཞི་བདེའི་ཚོར་བ་སྐྱེབས་ལྷུ་བ་ཡོང་རྒྱ། དོན་དམ་
 དེ་ལྟར་བྱས་ནས་ཤོད་རྒྱ་བར་མཐུན་ལམ་འདྲིའི་ཡོང་དགོས་པས། རྒྱ་དམག་རྣམས་
 རྣམས་སྤྱིར་འཐེན་ཕྱེད་དགོས་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན། དེ་ལ་རྒྱ་མི་ཁོང་ཁྱོད་ལངས་
 ཏེ་དུ་ལའི་སྐྱ་མས་རང་བཙན་ཤོད་ཀྱི་འདུག་ཅེས་བརྗོད་བྱུང་། ངས་རང་བཙན་
 བཤད་མེད། དངོས་ཡོད་གནས་རྒྱུ་ལ་རྒྱ་དམག་མེད་པ་ཞིག་ལྟར་ན། ང་ཚོའི་
 བར་རིམ་པས་སྐྱད་ཆ་བཤད་ཚོགས་ཀྱི་རེད་ཅེས་དོན་ཚན་དང་པོ་འདི་བཤད་པ་ཡིན།
 དོན་ཚན་གཉིས་པ། ཤོད་ནང་རྒྱ་མི་ཁྱོད་ཆེ་ཡོང་གི་འདུག་ ད་དུང་སུ་
 མཐུད་ཡོང་བ་ཡིན་ཆེ་རིམ་པས་ཤོད་ལུ་རྒྱ་ལུ་ལ་དུ་འགྱུར་འགྲོ་རྒྱ་རེད། དེ་ལྟར་
 ཆགས་པ་ཡིན་ན་ཤོད་ལ་རང་སྤྱོད་ཟེར་བའི་མིང་ཙམ་མ་གཏོགས་དོན་དག་བརྒྱགས་
 པ་དེས་འགྲིག་གི་མི་འདུག་ དེ་མཚམས་འཇོག་ཕྱེད་དགོས་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན།
 དེ་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་ཞིག་མཚོང་གི་འདུག་ དཔེར་ན། ང་སྐྱེས་སའི་ཤོད་ཚོར་ཆ་
 བཞག་ན་དུ་དུ་དུ་དང་། རྒྱ་མི་མང་པ་ཡོད་པ་དང་། ང་ཚོ་ཨ་མ་དོ་རང་གི་མི་

ཉུང་བ་ཆགས་ཟིན་ཡོད། རྒྱ་མི་ཚོས་བཏོན་པའི་རྒྱ་ཡིག་ཆགས་པར་ཞིག་ ༡༧༥༦
 ལོར་ཨ་རིར་འགྲོ་སྐབས་མཚོང་བྱུང་། དེའི་ནང་བོད་རིགས་འབྲུམ་པདུན་ལྷག་
 ཅམ་དང་། རྒྱ་མི་འབྲུམ་ཉི་ཤུ་ཙམ་ལོད་ལུགས་བཀོད་འདུག་ ཁམས་ཁུལ་
 གྱི་གནས་རྒྱལ་ད་ལྷ་གསལ་པོ་བཀད་བྱུང་གི་མི་འདུག་ཏུང་། ས་བབ་དམའ་བ་
 རོང་ས་དེ་ཚོའི་ནང་རྒྱ་མི་དུང་གསར་པ་ཆགས་ཡོད་སྟེ་འདུག་ མཚོ་རྩོན་ཁུལ་
 དེ་རྩོན་རྒྱ་མི་ཙམ་བཅས་མེད་ས་དེ་ཚོ་ལ་ད་ཆ་རྒྱ་མི་དུང་གསར་པ་ཆགས་ཏེ་རྒྱ་མིའི་
 འབྲུག་པ་ཡང་འདུག་ཟེར། དེ་སྔ་རྒྱ་མིས་གཡག་འཚོ་རྒྱུང་བྱེད་པ་མི་མྱོད་པ་ལྷ་
 བུ་ཡིན་ཡང་། དེར་སང་རྒྱ་མི་འབྲུག་པ་གཡག་འཚོ་རྒྱུང་བྱེད་མཁན་ཡོད་ཅིང་།
 ཁོང་ཚོས་ཉུང་ཏེ་རྒྱ་ག་ཤེས་གྱི་ཡོད་དང་མེད། འོ་ས་དུ་ཤོག་ཤེས་གྱི་ཡོད་དང་མེད།
 གང་འདྲ་བྱེད་གྱི་ཡོད་དམ་སྟུང་ནས་ང་རང་བསམ་མཐོང་འཁོར་བྱུང་། རྒྱ་མི་རྩོན་
 ཚེ་བོད་ནང་ཡོང་བ་འདྲི་ཏེ་ཅང་གི་ཉེན་ཁ་ཚེན་པོ་ཡིན་པས། ང་ཚོ་རྒྱ་རྒྱལ་ལ་
 རྟོད་མཁན་ཚོས་སྟངས་བརྒྱབ་སྟེ་ཐབས་ཤེས་མ་བྱས་ན་འགྲིགས་གྱི་མ་ཤོད། གནས་
 རྒྱལ་འདི་དངོས་གནས་བྱས་ན་འགྲོ་བ་མིའི་ཀུན་རྟོན་ཚོའི་ཐབས་བཅུད་པ་བཞིག་བཏང་
 བའི་བྱ་བ་ཞིག་དང་། མི་རིགས་ཙམ་མེད་གཏོང་བའི་བྱ་རྒྱུད་གྱི་ཁོངས་སུ་འགྲོ་གི་
 ཡོད་འདུག་ གང་ལྟར་ང་ཚོས་དངོས་ཡོད་གནས་རྒྱལ་འདི་འགྲེལ་བཀད་དང་གསལ་
 བཀད་ཡག་པོ་ཞིག་བྱེད་བྱུང་། དེ་ནི་འཇམ་གླིང་གི་མི་རིགས་རྒྱའི་ཚོའི་ཐབས་
 བཅུད་པ་བཞིག་འགྲོ་བའི་ཙམ་དོན་ལ་ཐུག་གི་ཡོད་སྟེ་ཐབས་ཚོད་གཞིའི་རྒྱ་མཚན་ཚེན་
 པོ་ཡོད་པ་ཤོད། དེ་གལ་འགངས་ཚེ་ལ་ཇ་དུག་ཚེན་པོ་འདུག་ རིམ་པས་བོད་
 ནང་བོད་པ་གངས་ཉུང་དང་། རྒྱ་མི་གངས་མང་གིས་སོ་སོའི་ལུང་པའི་ནང་བོད་
 མི་གངས་ཉུང་ཆགས་པ་ཡིན་ན་དེ་ཉེན་ཁ་ཚེན་པོ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡོང་རྒྱའི་ཉེ་ཁ་

རྩོན་མ་ནས་ཡོད། རྩོན་མ་ ༡༧༥༧ ལོར་ང་ཡེ་ཅིན་དུ་ཕྱིན་ནས་ ༡༧༥༥
 ལོར་བོད་དུ་ལོག་ཡོང་ཁར་མའི་ཅེ་ཏུང་དང་། མིའུ་ཚའི་ཆེ། གཤུ་ཨན་ལེ། གཤུ་
 ཏུ་བཅས་ཁོང་ཚོ་རྒྱག་འབྲུད་དུ་ཕྱིན་པ་ཡིན། མིའུ་ཚའི་ཆེ་རྒྱག་སྐབས་བརྗོད་དོན།
 ང་ཚོ་མ་འོངས་པར་བོད་དང་། རྒྱ་ནག་གཉིས་ཚོར་རྒྱག་དགོས། བོད་ལུང་པ་
 ས་རྒྱ་ཚེན་པོ་དང་། མི་ཉུང་ཉུང་ཤོད། རྒྱ་ནག་ལུང་པ་མི་ཏེ་ཅང་མང་པོ་ཡིན།
 ས་ཚའི་ཚོག་མི་མ་ཤོང་པར་རྟོད་དགོས་གྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་བོད་དང་རྒྱ་ནག་
 གཉིས་ཚོར་རྒྱག་དགོས་ཟེར་བྱུང་། དེ་ནི་རྒྱ་མི་བོད་དུ་ཡོང་རྒྱ་མ་གཏོགས། བོད་
 གྱི་ས་ཆ་རྒྱ་ནག་ལ་རྩོ་ཐབས་མེད། ཚོར་དེ་ནི་ང་ཚོར་རྒྱུང་རྩོའི་ཚོར་ཞིག་
 མ་ཤོད་དམ། རྒྱ་མིའི་དོས་ནས་ཚོར་ཞེས་ཟེར་གྱི་ཡོད་ཀྱང་ང་ཚོའི་དོས་ནས་
 འདི་ནི་ཚོར་མ་ཤོད། ས་ཆ་འཚོག་རྒྱ་དེ་ཤོད། ཡང་མའི་ཅེ་ཏུང་གིས་དེ་འདྲ་
 མིན་པ་ཞིག་བརྗོད་བྱུང་། ད་ལྟ་རྒྱ་ནག་གིས་བོད་ལ་རོགས་རམ་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་
 ཤོད། ལོ་ཉི་ཤུ་ཕྱིན་པའི་རྗེས་སུ་བོད་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་ཏེ་བོད་པས་རྒྱ་མི་ལ་རོགས་
 རམ་བྱེད་བྱུང་གྱི་ཤོད། དེའི་སྐབས་ལ་རྒྱ་མི་བོད་དུ་རྟོད་མི་དགོས་པས་རྒྱ་མི་
 བོད་ནས་འཚེན་གྱི་ཡིན་ཞེས་བཀད་རྒྱུང་། དེ་ཚོའི་གསལ་དོན་དོ་སྤེ་ཡིན་མི་ཤེས།
 རྒྱལ་པའི་བཀའ་ཚོལ་ཤོད། དོན་ཚན་གཉིས་པ་རྒྱ་མི་མང་པོ་བོད་ནང་ཡོང་བ་དེ་
 མཚམས་འཇོག་དགོས་པའི་སྟེང་བཀད་པ་ཡིན།

དོན་ཚན་གསུམ་པ། འཇམ་གླིང་རུབ་ཕྱོགས་རྒྱལ་ཁབ་ཚོས་ལུ་ཏུ་ཕུའི་
 ནང་དང་། ཡོ་རོབ་ཤར་ཕྱོགས་གྱི་དམར་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ནང་འགྲོ་བ་མིའི་
 ཚོའི་ཐབས་བཅུད་པ་བཞིག་ཕྱིན་པར་དོ་སྟངས་ཚེན་པོ་བྱེད་པར་མ་ཟད། གནས་རྒྱལ་
 རྒྱང་ཙམ་ཅིག་སྟུགས་ཀྱང་ལམ་མང་དོ་སྟངས་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་ཤོད། རྒྱ་ནག་ནང་

དང་། ལྷག་དོན་པོད་ནང་འགྲོ་བ་མིའི་སྐོབ་ཐང་བདེ་ལ་བཞིག་གཏོང་བའི་གནས་
རྒྱུ་མང་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཡང་གོང་ལྷན་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས། དེ་ཡང་
རྒྱ་མིར་སློན་འདུགས་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་མ་ཡིན་པར། སྤུགས་རྒྱུད་རིང་པོའི་ཆ་
ནས་རྒྱ་མིར་ཕན་པའི་གཚའི་ཚོགས་ནས་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས་ཞེས་བཤད་ཡོད། གང་
ཡིན་ཟེར་ན། མིའི་སྐྱེ་ཚོགས་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་ཡང་རྒྱས་ཡོང་
བ་ལ་མིའི་རང་བཞིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རྣམ་དཔྱོད་དང་། གསར་གཏོད་ཀྱི་བསམ་
ཚོའི་སྲོད་སྲོད་ཇི་ཅམ་ལྷགས་ཆེ་བ་བྱུང་བ་དེ་ཅམ་གྱིས་སྐྱེ་ཚོགས་ཡར་རྒྱས་ཆེ་བ་
ཡོང་གི་ཡོད། གསར་གཏོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྷན་པའི་བསམ་ཚོའི་དང་། རྣམ་དཔྱོད་
པོད་སྲོད་བྱེད་མ་ཐུབ་ན་སྐྱེ་ཚོགས་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་བའི་བསམ་ཚེད། མ་ཡོངས་པར་
རྒྱ་ནག་རང་ཉིད་རིག་གཞུང་དང་། དཔལ་འབྱོར་གང་ཅིའི་ཚོགས་ཡར་རྒྱས་ལག་
པོ་ཞིག་ཡོང་བ་བྱེད་པ་ལ་མིའི་གསར་གཏོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྷན་པའི་རྣམ་དཔྱོད་
ཆ་ཚང་བ་པོད་སྲོད་བྱེད་ཐུབ་པའི་གོ་སྐབས་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡོང་བ་ལ་
གཚའི་ཁ་ནས་གཏམ་སྟན་མེད་ཟེར་བ་བཞིན་གསར་གཏོད་དང་། བསམ་ཚོའི་སྤུགས་
རྒྱུད་རིང་པོ་གཏོང་མཁན་ཚོས་སྲིད་གཞུང་གིས་ད་ལྟ་ལས་ཀ་བྱས་པ་ཚང་མར་
དེ་དེ་བཞིན་མོ་ཟེར་གྱི་མ་ཤེད། ཁོང་ཚོས་བཏོན་པའི་བསམ་འཆར་ལ་ལམ་སང་
སློན་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་འདུག་ཅེས་མ་ལའ་པར་གསར་གཏོད་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་དག་ལག་
ལེན་བྱེད་དུ་བརྟུག་ན། དངོས་གནས་སྐྱེ་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་བའི་ལྷན་པའི་སྤུགས་
རྒྱུད་ནང་བསམ་འཆར་སྤུ་བྱ་འདྲ་མིན་པོད་མཁན་དང་། ལྷག་དོན་ཆབ་སྲིད་
ཀྱི་ཚོགས་ལ་བསམ་འཆར་པོད་མཁན་བྱུང་ན་ལམ་སང་སྤུགས་འཕེལ་གཏོང་བའི་
གནས་རྒྱུ་ཡོད་པ་འདི་མེད་པ་ཞིག་བྱུང་ན། སྤུགས་རྒྱུད་རིང་པོའི་ཆ་ནས་རྒྱ་

ནག་རང་ཉིད་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་བའི་ལྷན་པའི་སྤུགས་རྒྱུད་ཡོད་པ་ཤེད། དེར་བརྟེན་རྒྱབ་སྐྱོད་གས་
རྒྱལ་ཁབ་ཚོས་རྒྱ་ནག་ནང་དང་། ལྷག་དོན་པོད་ནང་འགྲོ་བ་མིའི་ཀུན་སྲོད་ཚོབ་
ཐང་བདེ་ལ་བཞིག་འགྲོ་བཞིན་པ་རྣམས་ལ་དོ་སྣང་དེས་པར་དུ་བྱེད་དགོས་ཞེས་
བཤད་པ་ཡིན།

དོན་ཚན་བཞི་པ། པོད་ཀྱི་ས་ཆར་བདག་རྒྱ་མ་བཟུང་བའི་སེམས་ཅན་མང་
པོ་ཡོད་པ་དེ་ཚོར་དེ་སྤེལ་རྒྱ་རྒྱུད་རྒྱ་བསྐྱེས་ནས་སྤུང་སྲོད་བྱེད་སྲོད་ཡོད། བར་
ལམ་རྒྱ་མིས་སེམས་ཅན་མང་པོ་བསམ་པ་དང་། ཁ་གསལ་ལ་བྱུང་བའི་ལྷགས་བྱས་
ཏེ་བདག་རྒྱ་མ་བཟུང་བའི་སེམས་ཅན་མང་པོ་བསམ་པའི་རྒྱུན་གྱིས་དེར་སང་ད་
ཅང་ཉུང་དུ་ལྷིན་ཡོད་པ། དེ་རྣམས་སྤུང་སྲོད་བྱེད་དགོས། དེ་ཅམ་དུ་མ་ཟད།
པོད་འདི་འཇམ་གྱིང་གི་ཡང་ཚོགས་ཡིན་ཞེས་པོད་སྲོད་ཡོད་པ་ལྟར། ས་བབ་མཐོ་
མོས་ཆགས་ཡོད། པོད་ཀྱི་གནམ་གཤིས་འགྲུར་འགྲོས་ཀྱི་རྒྱུན་པས་པོད་ཀྱི་ཁྱིམ་
མཚེས་ཚོ་སྐྱོས་ཅི། ཐ་ན་ཨ་མི་རི་ཀར་ཡང་འབྲེལ་བ་ཡོང་གི་ཡོད་ལྷགས་བཤད་
ཀྱི་འདུག དེར་སང་ཚན་རིག་པའི་བཤད་རྒྱུ་ལྟར་ན། གནའ་སྤེལ་མོ་ལོ་ས་ལ་
མང་པོའི་གོང་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་གླིང་ཆེན་དང་། པོད་ཀྱི་ས་གནིས་ཀྱི་བར་ལ་རྒྱ་མཚོས་
བཅད་ནས་ཡོད་པ་དང་། དེ་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་གླིང་ཆེན་འདི་ག་ལོ་ག་ལེར་བྱུང་དུ་
རྒྱུར་ཡོང་རྗེ་རྒྱ་གར་གྱི་གླིང་ཆེན་དང་པོད་ས་གནིས་པོ་བྱུག་སྤེལ་ས་མཐོ་རུ་
མཐོ་རུ་ལྷིན་པ་ཤེད། པོད་ཀྱི་གནམ་གཤིས་ཀྱིས་པོད་གཅིག་ལུ་མ་ཡིན་པར་གཡས་
གཡོན་གྱི་ཁྱིམ་མཚེས་མང་པོར་ལྷགས་རྒྱུན་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན། པོད་ཀྱི་
རང་བཞིན་ཀྱི་འགྲུང་ཁམས་འཕྲོ་འགྲུར་མི་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་ཁོར་ལུག་གསལ་ཆ་ལ་
སྤུང་སྲོད་བྱེད་དགོས་པ་དང་། རུལ་སྐྱེད་ཚོད་ལྟ་དང་། རུལ་སྐྱེད་ཀྱི་རྣམ་པོ་

གང་ལྟར་དུ་སྐྱེས་གསོག་གྱེད་པ་མཚམས་འཛོག་གྱེད་དགོས་ཞེས་བཤད་ཡོད།
 དེ་ནི་ཚན་ལྔ་པ། རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་མུ་མཐུད་འབྲེལ་བ་བྱ་རྒྱུ་འདོད་པ་
 ཡོད་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན། དེ་ཚོར་རྒྱ་མིས་གོ་བ་ཚ་ཚང་ཞིག་ལེན་མ་ཐུབ་པ་འཇམ་
 ཡང་ན་ཁོ་རང་ཚོར་གཞོན་ཡོད་སྟབས་དུ་ཡི་ཐུ་མས་བཤད་པ་ན་མས་ཤོད་རྒྱ་མིས་
 བཅན་ཚོས་བྱས་པར་རོ་ཚོལ་གྱི་ནམ་འགྲུར་སྟོན་གྱི་འདུག་བསམ་གྱི་ཡོད་འདུག
 རས་བཤད་པའི་སྐོང་གཞིའི་ནང་དེ་ལྟ་བུ་དང་། བོད་ཅེས་པ་རྒྱལ་ཁབ་ཐད་དང་སོ་
 སོ་ཡིན་པ་གསལ་པོ་བཤོད་ཡོད། དེ་ནི་བདེན་པའི་གནས་ཚུལ་ཡིན། སྐུས་ཀྱང་
 རྒྱལ་ཐུབ་ཐབས་ཡོད་པ་མ་རེད། རྒྱ་དུས་རྒྱ་དང་བོད་ཐད་སོ་སོ་ཡིན་པ་རྒྱ་མིའི་
 ཡིག་ཆ་སྟེང་པ་ཐང་རྒྱུ་ཐེར་བ་དེ་ཚོའི་ནང་གསལ་པོ་འཛོད་ཡོད་པ་རེད། ར་
 ཚོའི་རྣ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་མདུན་གྱི་ཚོ་རིང་གི་ཡི་གེའི་ནང་དུ་འང་ལེང་གོའི་ཞེས་
 རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཡིན་པ་གསལ་པོ་འཛོད་ཡོད། རྒྱ་མིས་རྒྱལ་མེ་སོག་པོའི་རྒྱལ་
 བས་ཤོད་རྒྱ་ཁོངས་རེད་ཟེར་བ་དང་། རྒྱལ་མེ་མན་རྒྱའི་དུས་ནས་ཤོད་རྒྱ་ཁོངས་
 རེད་ཟེར་བ་སོགས་ནི་ཁོ་རང་ཚོའི་འཁྲུག་བཤད་རེད་མ་གཏོགས། བདེན་པའི་
 གནས་ཚུལ་མ་རེད། ར་ཚོ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ནི་བོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཆ་བཞག་
 དགོས། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན། མཚོང་ཡོན་སྒྲིན་བདག་
 གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་བ་བྱུང་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། བོད་རྒྱ་ནག་གི་ཁོངས་
 གཏོགས་ཡིན་པ་ཡིག་ཆའི་ནང་གསལ་ཡོད། རྒྱ་ཏོར་བོད་གསུམ་ཞེས་ཐད་དང་སོ་
 སོ་ཡིན་པ་ཡིག་ཆ་མང་པོའི་ནང་གསལ་ཡོད། འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དངོས་ཡོད་
 གནས་ཚུལ་གསལ་པོ་བྱས་ཏེ་བཤད་ན་དེ་ལྟར་ཡིན། མ་འོངས་པར་གང་འདྲ་
 ཞིག་གི་ཐོག་འཁྲོད་འཁྲོད་མི་འཁྲོད་ཤིང་ཚོ་དེའི་དུས་ཀྱི་རྒྱ་མིའི་བྱ་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་

འཁྲོ་རྒྱ་རེད། ད་ལྟོའི་གནས་སྐབས་ལ་བོད་ནང་དམག་གི་རྟེན་གཞི་མེད་པའི་ཞི་
 བདེའི་བརྟེན་གནས་ཤིག་བརྗོད་རྒྱུ་དང་། རྒྱ་མི་སྤོང་ཆེ་བོད་ལ་ཡོང་བ་མཚམས་འཛོག་
 གྱེད་དགོས་རྒྱ། བོད་པར་འཁྲོ་བ་མིའི་ཀུན་སྤོང་ཐོབ་ཐང་ཡོད་དགོས་པ། བོད་
 ཀྱི་རང་བཞིན་འབྱུང་ཁམས་ལ་འཕོ་འགྲུར་མི་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་ཁོར་ཡུག་སྐྱུང་
 སྤོབ་བྱས་ཏེ་བོད་མ་གཙང་མར་འཛོག་དགོས་པ་བཅས་བཤད་པ་ཡིན། ཤེས་སོང་
 རམ།

ཐོག་མར་བྱས་ན་མཐུག་དུ་བཀའ་སློན་ཐུབ་བརྟན་གྱིས་རྒྱ་གར་ནང་གི་
 གནས་ཚུལ་སྟོར་ཐུན་བྱ་བཤད་ན་བསམ་པ་དྲན་བྱུང་ཡང་། དུས་ཚོད་གང་
 འཚམས་འཁོར་སོང་། དེ་རིང་རམ། སང་ཉིན་ས་ཆ་བསེལ་ས་ཞིག་དུ་གྱེད་
 རང་ཚོ་ཚོགས་ན་འགྲིག་གི་རེད། རྒྱ་གར་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ལོག་དུ་
 བཅན་སྤོལ་བ་གང་འདྲ་གང་འདྲ་ཡོད་པ་དང་། ད་ལྟ་མན་ཆད་ལ་ཚོས་དང་རིག་
 གཞུང་གི་ཐོག་ནས་ལས་ཀ་གང་དང་གང་བྱས་པ། འཚར་གཞི་རི་འདྲ་ཡོད་པ།
 སྤོབ་བྱའི་སྟོར་གང་འདྲ་ཡོད་པ་སོགས་གནས་ཚུལ་ཡོངས་ཚོགས་སྤོགས་བརྗོད་མས་
 བྱས་ཏེ་བཤད་པ་ཡིན་ན་གྲོད་རང་ཚོས་གནས་ཚུལ་གསལ་པོ་ཤེས་རྒྱུར་ཐུན་ཐོགས་
 ཡོང་གི་རེད། རྱེད་རང་ཚོ་ཚང་མ་སྟོབ་དེ་པོ་དང་། ཤེས་སྤྱོད་པོ་བྱས་ཏེ་སྟོད་
 དགོས།

རྱེད་རང་ཚོ་སོ་སོའི་ལུང་པའི་ནང་དང་རས་སྐྱག་དང་། སྐྱག་བརྒྱལ་ཆེན་
 པོའི་འོག་བཞུད་ཡོད་ཀྱང་། ཚང་མ་སེམས་ཤུགས་མ་ཆག་པར་གནས་ཡོད་པ།
 མདོར་ན་རྒྱ་མིའི་ལས་བྱེད་པའི་ནང་ཡོད་པ་དང་། ལུང་ཁྲན་ཏང་མི་ཡིན་པ། ལོ་
 མང་རིང་རྒྱ་མི་དང་མན་མ་དུ་ལས་ཀ་གྱེད་མཁན། ཁ་བས་འགོ་སྤོད་ལ་ལྷག་

བསམ་ནམ་དག་གི་ཐོག་ནས་ཀྱི་མིས་བཤད་པར་ཡིད་ཆེས་བྱེད་མཁན་དེ་ཚོའི་གྲས་
 ལ་དོན་དམ་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་ཞེན་ཁོག་ཡོང་དགོས་
 ཀྱི་རེད་ལ། ཉ་ལས་པའི་སྐྱུས་དག་པོ་དང་། རྒྱགས་ཆེན་པོ་འདུག་ ཀྱི་མིའི་
 མཐོ་རིམ་ལས་ཁུངས་ནང་ཡོད་པའི་མི་དེ་འདྲ་ནས་འདི་ཕྱོགས་སྐྱབས་ལུ་འབུལ་
 མཁན་དང་། ལན་བསྐྱར་མཁན་མང་པོ་ཞིག་ས་ཕྱོགས་གང་ས་ནས་ཡོང་གི་འདུག
 ང་ཚོ་པོད་མི་རིགས་མ་ཞི་བགང་མཁན་དང་། ཅམ་ཟན་ཚང་མར་སོ་སོའི་མི་
 རིགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་དང་། ཞེན་ཁོག་འགན་ལུ་བུལ་བ་འདུག་ དེ་ནི་དངོས་འབྲེལ་ང་
 ཚོའི་གཟེ་བཞིན་དང་། རྫོང་པ་པ་སྐྱེ་བའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་རེད། ཚང་མས་ད་
 ལྟ་བུར་དུར་ཐག་འབད་ཐག་བྱས་པ་ལ་བྱགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ཟེར་བ་ཀྱི་དང་། རྱིད་རང་
 ཚོ་བརྒྱན་ནས་པོད་ནང་ཡོད་པ་ཚོ་ལ་ཡང་ངས་དེ་འདྲ་ཟེར་བྱི་འདུག་ཅེས་བཤད་
 རིགས་ཀྱིས། རྱིད་རང་ཚོ་ཀྱི་ཚེའི་མི་མང་སྒོ་ས་ཅི། རྫོང་གྲ་བ་ཕྱ་གྱུ་འཚར་
 ཡོངས་ཡོང་མཁན་དེ་ཚོའི་གྲས་ཀྱི་ཉ་ལས་པའི་སེམས་ཀྱི་གས་ཆེན་པོ་འདུག་ ཁ་
 སང་པོད་ནས་ཚུར་སྐོས་སྐོས་ལ་དུ་ཡོང་བ་རང་ལོ་བཅུ་ཡིན་ཟེར་མཁན་སྐྱ་གྱུ་ཞིག་
 རྩ་རམ་སར་ལྷག་བྱུང་། གཅིག་བྱས་ན་འདིར་སློབས་ཡོད་འགོ། སྐྱ་གྱུ་དེར་
 ཁ་སང་ལྟ་སར་ཟང་ཟེར་སྐབས་ཡོད་དམ་ཟེར་སྐབས་ཡོད་ཟེར། ག་རེ་བྱས་པ་
 ཡིན་ཟེར་སྐབས་མོ་ཁ་དང་། རྩག་རྩག་ལ་མེ་རྒྱག་པར་སྲིན་པ་ཡིན་ཟེར། སྐྱ་
 གྱུ་ལོ་བཅུ་བྱས་པ་དེར་ཉ་ལས་བྱུང་། ད་རེས་བཙོན་དུ་བཅུག་པའི་ནང་སྐྱ་གྱུ་ལོ་
 བཅུ་གསུམ་བཅུ་བཞི་བྱས་པ་གང་འཚམས་ཡོད་འདུག་པར། ཉེས་བརྟུང་མང་
 པོ་གཏོང་གི་འདུག་ཟེར། སྐྱ་གྱུ་ཚུར་ཚུར་དེ་ཚོར་ཡང་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ཞེན་
 ཁོག་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྫོང་གྲ་ཚུང་འབྲིང་ཁག་དང་། རྒྱ་ནག་གི་མཐོ་རིམ་

རྫོང་གྲའི་ནང་ཡོད་པའི་སྐྱ་གྱུ་དེ་ཚོ་ཡང་ཉ་ལས་པའི་སེམས་ཀྱི་གས་ཀྱི་འདུག་ ང་ལ་
 མི་གཞི་གཏོང་མཁན་དེ་འདྲ་བྱུང་། དེ་བཞིན་ཀྱི་མིའི་ལས་བྱེད་ཉར་མི་ཡིན་པ་ཅམ་
 དུ་མ་ཟད། སོ་མང་པོ་ཀྱི་མིའི་ལས་ཁུངས་ནང་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན། ཕྱི་ཚུལ་
 ཀྱི་མི་ཀྱ་ལུ་དང་། ཀྱི་མིའི་རྒྱགས་ཀྱི་རྒྱགས་ལུ་ལྟ་བུ། ལན་དོན་སོ་སོའི་མི་
 རིགས་ཀྱི་ཞེན་ཁོག་ཉ་ལས་པ་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་ཚང་མར་ངས་བྱགས་རྗེ་ཆེ་ཟེར་བྱི་
 འདུག་ཅེས་བྱེད་རང་ཚོས་ལབ་རིགས་བྱེད། ཡང་མི་ཁ་གས་སོ་སོས་གནས་ཚུལ་
 གསལ་པོ་མ་ཤེས་པར། མགོ་སྐོང་ས་ཉེ་ཀྱི་མིས་གང་ལབ་དེ་ཉན་བྱེད་མཁན་རེ་
 རྒྱུང་རེ་རྒྱང་ཡོང་སྲིད་བྱི་རེད། དེ་ཚོ་སྒྲིང་རྗེའི་ལུལ་རེད་མ་གཏོགས། ཁོང་
 ཚོར་ཁོང་ཁོ་འཁོར་འཛིན་བྱེད་དགོས་དོན་མེད། སོ་སོ་སོ་རིག་དཀར་པོ་ཆགས་
 ཀྱི་མ་གཏོགས་སྒོ་འཕེར་ནས་བྱ་བྱ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད། འདི་དག་ལྱིད་རང་
 ཚོའི་སྒོ་ལ་འཇགས་དགོས། ཚང་མར་བྱགས་རྗེ་ཆེ་ཟེར་བ་ཀྱི་ཡིན།

ང་ཚོ་འདིར་བྱེས་ལ་ཡོད་མཁན་གྱི་མི་མང་རྣམས་ནས་ད་ལྟ་བུར་དུ་སོ་
 ཉེར་དགྱའི་རིང་ཚང་མས་དུར་ཐག་འབད་ཐག་བྱས་པ་རེད། རྱིད་རང་ཚོ་ཁ་
 གས་ཀྱིས་ཀྱི་གར་ནང་ཡོད་པའི་པོད་པ་དེ་ཚོ་མཐུན་སྒྲིལ་ཡག་པོ་མི་འདུག་ཟེར་
 བ་དང་། དེ་འདྲའི་མཐོང་ཚུལ་བྱུང་ཡོད་འདུག་ འདི་སྒོར་གནས་ཚུལ་ཤེས་པ་
 བྱེད་དགོས། ང་ཚོ་གཏམ་བཞོད་རང་དབང་ཡོད་པའི་ལུང་པའི་ནང་བསྐྱད་ཡོད་
 ལྟ་བུ། མིའི་བསམ་སྒོ་མཐུན་མི་མཐུན་དང་སྐད་ཆ་ཡག་ཉེས་གང་ཡང་མོད་
 པའི་རང་དབང་དང་། མོ་སྐབས་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། པོད་ནང་ཀྱི་མིས་འོག་ཏུ་
 མནན་པའི་གནས་སྐངས་དང་མི་འདྲ་བར། འདིར་རང་དབང་ལུང་པའི་ནང་བསྐྱད་
 པའི་མོ་སྐབས་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་སོའི་བསམ་ཚུལ་འདྲ་མིན་གང་ཡོད་མོད་རེས་བྱེད་

གྱི་ཡོད་པ་མེད། འདི་ནི་གཞི་ཅིང་སློབ་པ་ལྷན་པ་མེད་མ་གཏོགས། ལྷན་པ་གང་
 ཡང་མ་མེད། འགངས་ཆེ་ས་ཞིག་དང་། གལ་ཆེ་ས་ཞིག་ལ་ལྷན་པ་ཤོད་ཆུ་
 བསམ་པ་ཞིག་ཚང་མར་ཡོད་པ་ཡིན། ཉེ་ཆར་རྣམས་གནས་ཚུལ་ལྟར་སྐབས་
 འཇམ་གྱིང་ས་ལྷན་པ་གང་སར་ཡོད་པའི་ཤོད་པ་ཚོ་དང་། ལྷན་པོ་ནི་ཆུ་ལྷན་པ་
 ལྷན་པའི་ཤོད་ལྷན་པོ་དང་ཡུལ་གཏན་ནས་མཐོང་མ་མྱོང་བ་དེ་ཚོ་སེམས་ལྷན་པ་
 ཅང་ཆེན་པོ་འདུག ལྷན་པ་དེར་འཇམ་གྱིང་གི་ས་གནས་གང་སར་ཡོད་པའི་ཤོད་
 པ་ཚོས་ཆུ་མིའི་ལས་ཁུངས་ཁག་གི་སློབ་ཅུང་ལྷན་ནས་སྐད་འཛིན་བྱེད་ཆུ་སོགས་
 ཏུར་ཐག་བྱས་སོང་། ཤོད་ལྷན་པ་གཞོན་སློབ་འགའ་གས་ལྷན་པ་གྱི་རིག་གཞུང་
 ལོ་མས་འདིས་ཆགས་ཏེ་གཞན་གཏོང་ཆུ་ཡང་ལྷན་པ་གྱི་གཞན་ལས་ཤོད་གཞན་
 གཏོང་མི་ཤེས་པ་དང་། ཤོད་སྐད་ཅི་བཞིན་མི་ཤེས་པ་དེ་འདྲ་ཡོད། འོན་ཀྱང་
 དེས་འབྲེལ་འགག་ཅ་ཞིག་ལ་ལྷན་པ་རང་ཉིད་ཤོད་པ་ཡིན་བསམ་པའི་བསམ་
 རྒྱུ་ལྷན་པ་ཆེན་པོ་འདུག ང་ཚོ་ལྷན་པ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཤོད་མི་སྤྱི་བྱིངས་ཚོས་ཀྱང་
 ད་ལྟོ་བར་ཏུར་ཐག་བྱས་ཡོད། ད་ཏུང་ཡང་ཏུར་ཐག་བྱ་བ་ལྟར་དེ། ཤོད་མི་གཞིས་
 ལྷན་པའི་ངས་ཚོགས་ལས་འགན་གཅིག་དང་སེམས་ཁུངས་བྱེད་ཡུལ་གཅིག་གྱུར་ཡིན་
 པས་ཚང་མ་སློབ་པ་དེ་པོ་བྱས་སློབ་པོ་ཞེས་བརྗོད་ཆུ་ཡིན། ང་རང་ལ་ཏུ་ལའི་
 ལོ་ག་སྤྱིད་པ་ཟེར་ནའི་འདྲ། ཏུ་ལའི་ལྷན་པ་ཟེར་ནའི་འདྲ། དོན་སྤྱིར་དག་སློབ་
 བརྟན་འཇིག་ཆུ་མཚོ་ནས་ད་ལྟོ་བར་ཏུར་ཐག་བྱས་པ་ཡིན། ད་ཏུང་ཡང་ད་ལྟོ་
 བ་ས་ལ་མ་བཞག་བར་ཏུ་ཏུར་ཐག་བྱ་བ་ལྟར་དེ། འདི་ནི་སོ་སོའི་ལས་ཀྱིས་བཀོད་
 པ་དང་། རང་གི་ལས་འགན་ཡིན། ལྷན་པ་གཅིག་ནས་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཡོད་
 ཀྱང་། ལྷན་པ་གཉིས་ནས་དཀའ་ངལ་ཅི་ཅམ་ཆེ་བ་ཡོད་པ་དེའི་ནང་སོ་སོས་ལས་

འགན་བཟེར་ཏེ་ཏུར་ཐག་བྱེད་ཆུ་འདི་གཞི་བརྗོད་པའི་བསམ་པ་དྲན་གྱི་འདུག ལྷན་
 རང་ཚོ་སློབ་པ་དེ་པོ་བྱེད་པོ་ཞེས། བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས། ལྷན་པ་ཚེ་ཆེ་ཞེས་བཀའ་
 ལྷན་པ། ||

༡༧༩ ། ལྷོ་ལོ་ ༡༧༧༧ ། ལྷོ་ ༡ ཚེས་ ༣ ཉིན་གནས་མཚོགས་པ་ཅི་ལོ་ལོ་
པོད་ནས་དུས་འཁོར་དབང་ཚེན་ལུ་བར་བཅར་མཁན་གཞིས་ལུས་མེར་སྐྱེ་མར་
ཚོགས་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་སྟོར་ལ་བཀའ་སློབ་སྦྱུང་བ།

དེ་ལམ་པོད་དང་། དེ་བཞིན་ས་མཚམས་ཁག་བཅས་ནས་ཡོང་པའི་སྐྱེར་
རང་ཚོ་ཚང་མར་དོས་ནས་འཚམས་འདྲི་ཡོད། འཕགས་པ་སྐྱེན་རས་གཞིགས་
ཀྱི་འདུལ་ཞིང་། ཞི་བའི་བསྐྱེད་ཀྱིས་མི་ཚང་མར་རང་བཞིན་གྱི་བྱམས་པ་ཅེ་
ཡོད་པའི་ལུང་བ་དེ་དང་རས་སྐྱེད་ཀྱིས་ཁེངས་པའི་ལུང་བ་ཐབས་ཤིན་དུ་སྐྱེ་ལོ་ཞིག་
ཆགས་ཡོད། ད་ཆ་རྒྱ་མིས་པོད་དབང་སྐྱེར་བྱས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་དང་། རྒྱ་
བརྒྱ་ར་དགུ་ལོ་ར་ཚོ་བཅའ་སྟོབ་པ་ཆགས་ཏེ་ལོ་སྐུ་མ་ཅུ་སོ་གཅིག་གླག་ཅམ་འགྲོ་
གི་ཡོད། འདས་པའི་དུས་ཚོད་དང་། ད་དུང་ར་ཚོས་སྐྱོང་དགོས་པའི་དུས་ཚོད་
གཉིས་བསྐྱར་ན། འདས་པའི་དུས་ཚོད་མང་བ་ཡིན་པ་ལམ་ཆེར་ཐག་བཅད་ནས་
བརྗོད་བྱུང། ཏ་མཐོ་ཡང་ལོ་བརྒྱ་སྟོར་ལས་མས་ཤིག་ལ་ར་རང་ཚོ་གཞིས་ཀྱིས་
མཉམ་འདྲེས་པའི་སྐྱེད་ཉི་མ་གར་ཐུབ་པའི་རེ་བ་ཏན་ཏན་ཡོད།

དེ་འདྲ་ཡོང་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་པོད་ནང་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཚེའི་མི་མང་གིས་
དངོས་གནས་ལུས་པ་མེད་པའི་སྐྱེར་སྟོབས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སོ་སོའི་སྐྱོག་ལའང་སྟོས་
པ་མེད་པར་རང་གི་བདེན་དོན་ཚོད་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན། དེའི་ལག་རྒྱུས་ལ་སྐྱེར་
བཏང་འཇམ་སྐྱིང་ཐོག་ས་ལུལ་འདྲ་མིན་ལ་གནས་སྐྱེད་ཡོང་སྐབས་ལོ་གཅིག་
གཉིས་སོང་དུས་གནས་སྐྱེད་པ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། ར་ཚོ་པོད་པའི་གནས་
སྐྱེད་འདི་ལོ་བཞི་བརྒྱ་སོང་ཡང་འཇམ་སྐྱིང་ཐོག་ནས་དོ་སྐྱོང་གསར་པ་དང་། གཞི་
ནས་པོད་དོན་སྐྱོང་སྐྱོང་བྱེད་པའི་ལོ་སྐབས་གསར་པ་ཞིག་སྐྱེབས་ཡོད། དེ་ནི་པོད་

ནང་གི་རྒྱ་ཚེའི་མི་མང་ནས་སྐྱོ་མ་ལུས་པར་སྐྱག་བསམ་གཤམ་མེད་དུ་བརྒྱད་པའི་
འབྲས་བུ་རེད། ལྷག་པར་དེ་ལྟའི་སྐྱེ་ཚོགས་སྐྱེར་པ་མཐོང་མ་སྐྱོང་ཞིང་། རྒྱ་
མིས་སྐྱེར་བྱུགས་ནང་སྐྱེད་ཀྱི་སྐྱོབ་གསོ་སྐྱེད་པའི་འོག་འཚར་ལོངས་བྱས་པའི་
གཞིན་སྐྱེས་དེ་དག་གིས་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་བ་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་
སྟོར་ལ་དོས་འདྲིན་གསལ་པོ་བྱས་ཏེ་རང་དབང་ཚོད་ལེན་གྱི་འཐབ་ཚོད་གཅིག་
མཐུག་གཉིས་མཐུད་དུ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་རེད། དཔེར་ན། རྒྱ་མ་སྐྱེ་
ལོ་ཚིག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་དང་། ར་གཅིག་ནང་རྒྱ་མི་ཐོག་མར་ཡོང་སྐབས་
གདོང་ལེན་འཐབ་ཚོད་བྱེད་མཁན་གྱི་མི་ཐོག་དེ་དག་ཏེ་ལམ་རྒྱུས་ཚར་ཞིང་། དེ་
ནས་ལྔ་བརྒྱ་ར་དགུ་དང་། དུག་ཅུ་རེ་གྲངས་ནང་ལོ་དར་མ་བྱས་ཏེ་རྒྱ་མིར་གདོང་
ལེན་ཁ་གཏང་གཅོག་མཁན་གྱི་མི་དེ་ཚོ་ཡང་ཚང་མ་རྒྱ་པོ་རྒྱ་མོ་ཆགས་ནས་
ཕལ་ཆེ་བ་ནང་གཅོང་ཅན་དུ་གྱུར་འདུག དེར་སང་རྒྱ་མིར་གདོང་ལེན་བྱེད་མཁན་
དང་བསུན་པོ་བཅོས་ཏེ་མི་རིགས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ཚོད་མཁན་ཞི་མི་རབས་གསར་པ་
ཡིན། དེས་ར་ཚོའི་འཐབ་ཚོད་འདི་མི་རིགས་ཀྱི་འཐབ་ཚོད་ཡིན་པ་གསལ་པོར་
མཚོན་ཞིང་། གལ་ཏེ་མི་ཐོག་གཅིག་གི་འཐབ་ཚོད་ཡིན་ན། མི་ཐོག་བརྗོད་སྐབས་
དེ་ཡང་བརྗོད་འགྲོ་གི་རེད། ར་ཚོའི་འཐབ་ཚོད་ནི་མི་རིགས་གཅིག་གི་ཐོབ་ཐང་
ཚོད་རྒྱུའི་འཐབ་ཚོད་ཡིན་སྐབས་མི་ཐོག་བརྗོད་ཀྱང་མི་རིགས་དེ་རང་ལུ་མཐུད་
སྟོང་མཁན་ཡིན་པ་དེས་མི་ཐོག་གསར་པ་ཚོས་སྐྱེད་ཚོད་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་
ཞིག་ཆགས་ཡོད།

པོད་མི་རིགས་ཞེས་པ་འདི་དངོས་ཡོད་གནས་སྐྱེད་ནས་བཤད་ན། རྒྱ་
མི་རིགས་ལ་ལོ་རྒྱུང་ལྷག་བཞི་ལྔ་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པ་ལྟར། པོད་མི་རིགས་ལ་

ཡང་ལོ་ངོ་རྣམས་ལྟར་མང་པོའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད། ཚེས་དང་རིག་གཞུང་གི་ཐད་ནས་
བོད་མི་རིགས་ཡར་རྒྱས་ཆེན་པོ་སྤེལ་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་ནས་བཤད་ན། ཚེས་
དང་རིག་གཞུང་ཐད་འཇོག་ཆུང་མི་རིགས་ལས་ཟབ་པ་མ་གཏོགས་ཞན་པ་གཏན་ནས་
མེད། བོད་མི་རིགས་ཞི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པའི་མི་རིགས་ཤིག་དང་། རིག་གཞུང་
གཏོང་ཟབ་ཡོད་པའི་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན། འཇོག་ནང་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་ཚེས་
དང་འབྲེལ་བའི་ལྷ་བ་གཏོང་ཟབ་ཡོད་པ་འདིས། ལྷ་བ་གསར་པ་ཞིག་དང་། དབང་
རྒྱུར་གསར་པ་ཞིག་སྐྱབས་སྐྱབས་དེས་འཇོག་ཤུགས་རྒྱུན་སྐྱབས་ཐུབ་ཀྱི་མེད་
ལ། འཇོགས་གཞན་ཞིག་ནས་བཤད་ན་རྒྱ་མི་གུང་ཁྲུང་གི་ཕྱི་དྲུང་རྣང་སའི་མཐར་
རྒྱུང་པའི་གདུག་རྒྱུབ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་འདི་མིའི་རང་བཞིན་རྣམས་ལ་མ་རན་པ་
ཞིག་ཡིན། འཇོག་གི་ས་གནས་གང་སར་ཐོག་མར་གསར་བརྗེ་ཞེས་ཟེར་སྐབས་
དེ་ལ་རེ་བ་ཞིག་སྐྱེས་ནས་ལས་འགུལ་ཚོམ་མཁན་ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་
བརྒྱལ་ས་བསྐྱབས་སྐྱབས་དཀའ་ངལ་མང་པོ་འབྲུད་ཡོད། ཅུ་པ་དམར་པོའི་ལྷ་
བ་མག་སེ་ལེ་ཞེན་རིང་ལུགས་ནང་མི་མང་པོའི་ཁྱེ་པམ་དང་། ལྷག་པར་ཉམ་ཐག་
གི་ཁྱེ་པམ་ཚོར་རྒྱ་འདི་རྒྱ་མཚན་རྣམས་པ་དང་། ལྷག་བསམ་གྱི་དམིགས་ལུལ་བཟང་
པོ་ཞིག་བཟུང་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་རྒྱུབ་ཐབས་ནང་གལ་རིམ་འཐབ་ཚོད་ཀྱིས་མཚོན་
པའི་གདུག་རྒྱུབ་དང་དྲག་རྒྱུབ་ཀྱི་ལས་ཀ་ཕྱིན་པ་དང་། བསམ་སྒྲིའི་ནང་འཁོན་
འཇོན་གྱི་ལྷ་བ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་བཟུང་གི་ཡོད་སྟབས། དེའི་སྐྱེ་ལག་ལེན་
བརྒྱར་སྐབས་མི་ལ་གནོན་བཅོར་གྱི་འོག་ནས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བའི་བསམ་སྒྲོམ་
གཏོགས། མིའི་རང་བཞིན་རྣམས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོམ་རང་ལོས་དང་དྲུང་ས་ནས་
ལས་འགུལ་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་དམར་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཚང་མའི་ནང་ཤིན་ཏུ་ཁག་པོ་ཆགས་ཡོད།

གདུག་རྒྱུབ་ཀྱི་ཕྱི་དྲུང་རྣང་སའི་མིའི་རང་བཞིན་གྱི་གཤེས་ཀར་རན་གྱི་མེད། དེར་
བརྟེན་འཇོགས་གཅིག་ནས་རྒྱ་མི་གུང་ཁྲུང་གིས་བོད་ལ་དབང་རྒྱུར་ཕྱིན་སྐབས་ཐོག་
མར་མཁས་རྣམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་མགོ་བརྒྱུར་གཏོང་ཞེ་ཐུབ་བརྒྱས་པ་དང་། དེ་
ནས་རིམ་བཞིན་ཁོ་པ་ཚོའི་རང་གཤེས་རྗེན་པའི་གདུག་རྒྱུབ་རྗེ་ཆེར་བཏང་བར་
བརྟེན་མི་ཚང་མ་རྣམས་འཇོག་པ་འདི་ཆགས་པ་ཡིན། གཉིས་ནས་རང་རང་ཚོའི་མི་
རིགས་འདི་རྒྱ་མི་དང་ཐ་དད་ཡིན་པ་དང་། སོ་སོའི་མི་རིགས་ལ་ལོ་རྒྱུས་དང་
རིག་གཞུང་གཏོང་ཟབ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་ཐོག་ནས་འཐབ་ཚོད་སྐྱབས་ཡོང་གི་
ཡོད་པ་གསལ་པོ་འདུག

བོད་པའི་ཡུ་གུ་ཁ་གས་རྒྱུང་རྒྱུང་སྐབས་ནས་རྒྱ་ནག་ལ་འབྲིང་དེ་རྒྱ་མིའི་
ཁྲིད་དུ་འཇོག་པོངས་བྱས་པ་དེ་ཚོའི་གསལ་རིམ་པས་ཤེས་པོན་གྱི་གནས་ཚད་མཐོ་
རུ་འགྲོ་སྐབས་བོད་པ་ཞེས་པ་འདི་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་དང་། བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་
གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན། བོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་གང་འདྲ་ཡིན་བཅས་ལ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་
དོ་རྒྱུང་སྐྱབས་ཀྱི་ཡོད། དོ་རྒྱུང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་པར་རིག་གཞུང་གཏོང་ཟབ་
ཡོད་པ་དང་། ལོ་རྒྱུས་རིང་པོ་ཡོད་པ་བཅས་ཀྱི་མི་རིགས་ཐ་དད་ཅིག་ཡིན་པའི་
ནམ་པ་གསལ་པོ་མཐོང་ཡོང་དུས། རྒྱུང་རྒྱུང་སྐབས་ནས་རྒྱ་མིའི་སློབ་གསེའི་
འོག་འཇོག་པོངས་ཕྱིན་མཁན་གྱི་ཕྱི་དྲུང་ཕྱི་ལོ་ཚོའི་རིམ་པས་རང་དོན་གསུལ་བསམ་
སྒྲོ་འཁོར་དེ་དེར་སང་བསམ་སྒྲོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཁ་རྒྱུར་འདུལ་ཡོང་གི་འདུག བར་
ལམ་བོད་ནས་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་འགྲུལ་ས་པའི་སློབ་ཤུགས་ ལྷག་དོན་མདོ་སྐྱོད་ཁུལ་
ནས་གང་ལ་གང་འཇོགས་ཤིག་འདི་གར་སྐྱབས་ཡོད། དེ་ཚོའི་གསལ་ཐོག་མར་
རྒྱ་མིས་གང་བསྐྱབ་པ་ཁོ་ནར་ཡིད་ཆེས་ཕྱིན་པ་ལས། གཞན་དག་ཤེས་ཀྱི་མེད།

རིམ་པས་སློབ་སློབ་བྱས་ཏེ་བརྟལ་དཔུང་བྱེད་པའི་མིའི་ནམ་དཔུང་གི་རྣམས་པ་ཆེ་
 རུ་འགྲོ་སྐབས་སོ་སོའི་མི་རིགས་ལ་བྱགས་མ་ཐུབ་གྱིས་དོ་སྣང་སྐྱབས་པ་མ་ཟད།
 ལོ་རྒྱུས་དང་། རིག་གཞུང་གཏིང་ཟབ་ཡོད་པའི་སོ་སོའི་མི་རིགས་འདི་ད་རྣམས་
 གནས་སྐབས་ལ་གནས་སྐབས་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་གྱུར་ཡོད་པའི་དྲི་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་
 གྱུར་བས་སློབ་ནང་སྐབས་གྱི་ཡོད། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་སོ་སོའི་མི་རིགས་གྱི་
 ཐོབ་ཐང་ཚོར་རྒྱ་འདི་རང་བྱགས་སུ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ལེད། གཙོ་བོ་བོད་ནང་གི་
 རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་དེ་དག་གིས་རྣམས་ལ་འགྱུར་མེད་རང་དཀའ་ངལ་ལ་གཏོང་ལེན་
 སུ་མཐུད་བྱས་པའི་ལག་རྒྱུ་ལ། དེང་སང་འཛམ་གླིང་ཐོག་བོད་པའི་གནས་ཚུལ་
 བཤམ་མཁན་མང་དུ་སོང་སྟེ། བོད་པར་གཙོ་དང་རྒྱ་མཚོར་བྱེད་མཁན་རེ་མང་
 རེ་མང་གིས་བོད་དོན་གི་རྒྱ་ལས་ཕྱོག་སྟེ་སྐྱུར་ལངས་བྱེད་གྱི་ཡོད།

དེས་རྒྱུན་པས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་པའི་གནས་ཚུལ་འདི་འགན་ཆེན་
 པོར་བརྟེན་དགོས་པ་ཞིག་དང་། བེན་དུ་མི་བདེ་བ་ཞིག་ ལྷག་དོན་ཁོང་ཚོའི་དཀ་
 བྱགས་གྱིས་མི་སེམས་དབང་དུ་བརྟུ་མ་ཐུབ་པར་བརྟེན། ད་ཆ་དཀ་བྱགས་གྱིས་
 ལུས་པོ་དབང་དུ་བརྟུ་ཐུབ་པའི་འབད་བརྩོན་སྟེག་པ་མིག་བརྩམས་གྱིས་བྱེད་གྱི་
 ཡོད་པ་ལེད། ཡིན་ན་ཡང་ཕྱི་རོལ་འཛམ་གླིང་ཐོག་བོད་དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་འདི་
 རྒྱ་ནག་གི་ཕྱི་འབྲེལ་སློབ་བྱས་ཐོག་དཀའ་ངལ་ཆེ་བོས་དང་། རྣམས་ཀྱི་ཆེ་བོས་
 བེག་ཆགས་ཡོད།

བོད་མི་རིགས་ཞི་དངོས་གནས་སྟེང་སྟོབས་ཡོད་པའི་མི་རིགས་བེག་དང་།
 རིག་གཞུང་གཏིང་ཟབ་ཡོད་པའི་མི་རིགས་བེག་ཡིན། རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 མི་གཤེས་ཀྱི་བཟང་པོ་མིའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཚང་བ་ཞིག་ཡོད། ཡང་སོ་སོའི་

མི་རིགས་གྱི་ཐོབ་དབང་ལ་འགལ་རྒྱུན་བྱུང་སྐབས་མི་རིགས་གྱི་ཐོབ་ཐང་ཚོར་
 ལེན་བྱེད་ཆེད་དཀའ་ངལ་གང་ལ་ཡང་གཏོང་ལེན་བྱེད་ཐུབ་མཁན་གྱི་སྐབས་ཆེན་
 མི་རིགས་བེག་ཡིན། གནའ་སྐྱོ་རོ་ཆོ་བོད་པ་སོ་སོའི་ལུང་པར་བརྟེན་དེ་ཕྱི་
 རོལ་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་ལ། དེ་སྐོར་དོ་སྣང་ཙམ་བྱེད་གྱི་མེད། འཛམ་གླིང་གྱི་
 རས་བོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཤེས་མཁན་བེན་དུ་བྱུང་བྱུང་ཡིན། རྒྱ་བརྒྱུ་དགུ་ལོ་
 རྒྱུན་རན་བྱུང་ནས་བོད་པ་མང་པོ་ཞིག་བོད་གྱི་ཕྱི་རོལ་ལ་སྐབས་ཏེ་གཞི་ནས་འཛམ་
 གླིང་གྱི་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོང་དུས། རིམ་པས་བོད་པ་ཞེས་པ་འདི་འཛམ་གླིང་ཐོག་
 བེ་མི་གཅིག་གྱུར་ཡིན་གྱུར། རང་བཞིན་གྱི་མིའི་ནམ་འགྱུར་འཛམ་གཅིག་གཅིག་
 དང་། གཞུང་བཟང་པོ། ཡིད་ཆེས་སློབ་འགྲེལ་བྱེད་ཆོག་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་།
 བོད་གྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ཡང་ནམ་གང་ས་མང་ལ་བེན་དུ་རྒྱ་ཆེ་གཏིང་ཟབ་
 ཡོད་པ་བཅས་དེང་སང་འཛམ་གླིང་ཐོག་རོལ་འཛིན་གསལ་པོ་བྱེད་གྱི་ཡོད། གནས་
 ཚུལ་དེར་རྒྱ་མི་གྱུར་བྱུང་ཆོད་དང་སང་དངོས་གནས་ལ་མཚན་ཆེན་པོ་སྟེ་གི་ཡོད་
 པ་ལེད། ཁོང་ཚོས་ལོ་ནས་ལོ་བརྒྱུད་དེ་བོད་མི་རིགས་འདི་རྒྱུས་དང་། བེན་
 དུ་སྐོན་ཚོངས་ལ་བརྩིས་ཏེ་སྟོན་ཐོན་རྒྱ་མི་རིགས་གྱིས་རོགས་རམ་མ་བྱས་ན། བོད་
 མི་རིགས་འདི་རང་མགོ་མི་ཐོན་པ་ད་ལས་སྐོ་པ་ལྟ་བུའི་འདྲེ་ཤེས་བཞག་གི་ཡོད་
 གྱུར། འཛམ་གླིང་གི་ཚན་རིག་དང་། དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་པའི་ལུང་ལ།
 རྒྱ་མི་ཚོས་གྱུར་དེང་སང་བྲེལ་འཛུབ་གྱིས་མིག་དཔེ་བརྟུ་ས་དང་། རྒྱ་མིའི་སློབ་
 ཕྲུག་ཐབས་ཤེས་གང་ཡོང་གིས་སློབ་སློབ་ལ་གཏོང་ས། ལྷག་དོན་རྒྱ་མིའི་དཔོན་
 རིགས་ཚོས་རང་གི་བྱ་སྤྲུག་དང་། ཉེ་བ་གཉེན་འབྲེལ་གཅིག་ལས་མ་བྱུང་ཡང་
 གཏོང་གང་ཐུབ་བྱེད་ཡུལ་དང་། སེམས་གྱི་ནང་ནས་མངོན་པར་བསྟོན་ཡུལ་

ཕྱི་རྒྱལ་ལུང་པ་དེ་ཚོའི་ནང་ནས་ཀྱི་མི་གྲང་ཐབས་ཀྱི་སྐོ་པའི་འདུ་ཤེས་ཞེས་པའི་པོད་
ཀྱི་ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་ལ་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་བྱེད་པར་མ་ཟད། དེ་ནི་སྐོ་བ་སྐོང་
དང་དོ་སྣང་བྱས་ན་བྱེད་རིག་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་འང་བཅི་གི་ཡོད་པ་རེད། གནས་
ཚུལ་དེ་གང་འདྲ་ཡིན་ནམ་པས་མ་ཉེ་ཀྱི་མི་ཚོ་ལ་མཚན་སྟེ་གི་ཡོད་པ་རེད། རེར་
བརྟེན་ང་རང་ཚོ་པོད་མི་རིགས་ཞེས་པ་འདི་རྒྱལ་ཆེན་གྱི་མི་རིགས་ཤིག་ཉན་ཉན་
ཡིན།

ང་རང་ཚོ་པོད་ཀྱི་མེས་པོ་དེ་ཚོ་དངོས་གནས་རྣམ་དཔྱོད་ཡོད་མཁན་ཞིག་
དང་། དཀའ་ལས་རྒྱལ་ཐུབ་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། དཔེར་ན། པོད་ཀྱི་གནའ་
སྐོ་པོའི་དངོས་རྒྱུ་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཤིན་ཏུ་སྤྲུལ་ཀ་དག་པོ་ཡོད། བྱིས་ཆ་ཡིན་ནའང་
འདྲ། བོ་བོ་ཤོས་ཡིན་ནའང་འདྲ། གང་ཅི་འཇོམ་སྒྲིང་གི་ཚད་གཞི་ལོན་པ་ཡོད།
ཡིན་ནའང་དུས་རབས་བརྒྱ་དགུ་པ་དང་། ཉི་ལུ་པའི་ནང་ང་རང་ཚོ་ནང་ལུ་
ལ་མགོ་འཁོར་ཉེ་འཇོམ་སྒྲིང་གི་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་མ་ཐུབ་པ་དེས་འཇུག་ཤོར་ནས་
ང་ཚོ་ཕྱི་དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་བྱུང་མེད། མཐའ་མ་དེས་རྒྱུན་པས་ང་ཚོའི་
ལུང་པ་དག་ལག་ཏུ་ཤོར་བ་རེད། སྤྱོད་གསལ་གཅིག་ནས་རྒྱུན་པར་བྱུང་བ་འདི་ཐབས་
སྐོ་པོ་ཡིན་ཀྱང་། སྤྱོད་གསལ་གཞན་ཞིག་ནས་རྒྱུན་པར་གྲོགས་ལ་གར་བ་རྣམས་པམ་
པའི་ཆ་ཡང་བྱུང་ཡོད། ང་ཚོའི་ལུང་པའི་ནང་ཉམས་ཆགས་ཕྱིན་པ་སྐྱིད་དང་། ལྷག་
དོན་ཡིག་ཆ་རྒྱུང་པ་འཇོམ་སྒྲིང་ཚོགས་མ་ཟེན་གཅིག་ལས་མེད་པ་དེ་རིགས་དང་།
པོ་རྒྱ་བ་བཀའ་དྲིན་ཅན་ཚོས་དཀའ་ལས་བརྒྱུ་བ་རྟེ་རྒྱ་གར་ནས་པོད་ལ་གདན་
དྲངས་པའི་ལུག་དཔེ། ཡང་པོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་དེ་རིགས་ཀྱིས་རང་
གི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་སྐོ་བས་ཀྱིས་བརྒྱུ་མས་པའི་ཡིག་ཆ་མ་ཟེན་གཅིག་ལས་མེད་པ་དེ་

ཚོའི་གསལ་ཅུ་མེད་པོར་བ་ནི་ཁ་གསལ་བྱེད་ཐབས་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་
ཐབས་སྐོ་པོ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན། དེ་དག་པས་སྐོར་འཁོར་སྐབས་སེམས་ཉ་
ཅང་སྐོ་གི་འདུག ང་ཚོ་པོད་ལ་ཡིག་ཆ་འདྲ་མིན་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་ད་ལྟ་ནས་
ཡང་བརྒྱུར་གསོ་ཐབས་མེད་པར་གྱུར་ཡོད།

དེ་མིན་ཉམས་ཆགས་སོང་རིགས་རྣམས་ཅུ་བའི་མི་རིགས་གནས་ཕྱིན་ང་
རང་ཚོས་སྐུར་གསོ་བྱེད་བྱུང་བ་ཡིན། པོད་ནང་དེ་རྣམས་ཆགས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་
པོ་བྱུང་བའི་ཚོགས་སྤྱུག་བཟུལ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བྱུངས་པ་བཅས་ཉ་ཅང་ཐབས་
སྐོ་པོ་བྱུང་ཡོད། ཡིན་ནའང་འཇོམ་སྒྲིང་ཚོགས་པོད་པའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་
ལ་དོ་སྣང་གསར་པ་ཞིག་སྟེ་འབྲེལ་བ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་དང་། ལུ་
མཐུད་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། དཔེར་ན། ངས་འབྲེལ་བ་གད་བྱས་ན། འཇོམ་
སྒྲིང་ཚོགས་དུས་རབས་བརྒྱ་དགུ་པའི་ནང་དང་། དེང་སང་གི་ཚོན་རིག་པ་ཚོའི་བསམ་
སྐོ་གཞིར་རྣངས་གཉིས་བར་ཐུན་བུ་མི་འདྲ་བ་ཡོད། དེང་སང་བསམ་སྐོར་འཁོར་
རྒྱ་ཆེ་རུ་དང་། གཉིང་ཟབ་ཏུ་སོང་བའི་རྒྱུན་གྱིས། ཕྱི་དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་
ཕྱིན་པ་གཅིག་ལུས་མི་ལ་བདེ་སྐྱིད་ཡོང་རྒྱུ་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་གདེང་འཁེལ་བའི་ཚོགས་
བརྗོད་རྒྱ་ཁག་པོ་ཆགས་ཡོད། དེར་བརྟེན་ནང་བསམ་སྐོར་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་
གནས་ཚུལ་ཐང་ལ་དེང་སང་དོ་སྣང་གསར་པ་ཞིག་སྟེ་ཐབས་ཡོད། མེས་ཀྱི་རྣམ་
གཞག་ལ་བརྟེན་དཔྱད་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་སྐྱིར་གར་སྤྱོད་གསལ་པའི་རྣམ་དཔྱོད་
དེའི་ནང་ཚོན་ནས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་རྣམ་པ་འཇུག་གིས་ཀྱིས་དོ་སྣང་གསར་
པ་ཞིག་སྟེ་ཐབས་ཀྱི་ཡོད། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ལ་དོ་སྣང་བྱས་པ་ཡིན་ན།
ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ཆ་ཚང་ཤོས་ནི་པོད་ཀྱི་ནང་ཚོས་འདི་ཡིན། དེ་སྐོ་

པོད་ཀྱི་ནང་ཚོས་འདི་པོད་ནས་དེ་མ་ལ་ཡི་རི་རྒྱུད་དང་། སོག་པོ་རྒྱུ་ནང་ལ་
ཁྱབ་པ་དང་། རྒྱ་ནག་ནང་དུ་འདྲ་ཕྱོད་ལྟར་ལྷན་པ་བཅས་དེ་ཙམ་ལས། འཛམ་
གླིང་ས་གནས་གཞན་གང་སར་ཁྱབ་ཐུབ་པ་བྱུང་མེད། མ་འོངས་པར་གནས་ཚུལ་
འགྲུར་བ་བྱུང་སྐབས་འཛམ་གླིང་ས་གནས་གང་སར་པོད་པའི་ཚོས་དང་རིག་
གཞུང་གི་ཐོག་ནས་ལས་ཀ་མང་པོ་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་པ་བཟོ་ཡོད།

ད་ལྟོ་རང་ཚོའི་རྒྱུན་རམ་གནས་ཚུལ་འདིའི་འོག་ནས་པོད་མིའི་སྤྱི་ཚད་
གང་འདྲ་ཡོད་འཛམ་གླིང་ཐོག་བརྟན་ཐུབ་པ་བྱུང་བར་བརྟེན། འཛམ་གླིང་ཐོག་
ནས་དངོས་གནས་པོད་པར་རྒྱ་མཚན་མཚོར་སླེ་བ་ཚད་དང་། ཡིད་ཆེས་བྱེད་མཁན་
ཀྱི་མོགས་པོ་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་ཅིང་། ད་དུང་ཡང་ཇི་མང་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་རེད། དེར་
བརྟེན་མ་འོངས་པར་རང་དབང་གི་ཉི་མ་འཆར་སྐབས་འདི་བསམ་པར་རང་རེས་
ལས་ཀ་གསར་པ་མང་པོ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་ཉན་ཉན་ཡོང་གི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག
ང་ཚོ་པོད་མི་རིགས་ལ་མདུན་ལམ་ཆེན་པོ་ཡོད། ང་ཚོར་རང་དབང་ཐོབ་ཉིན་
སོ་སོའི་ལུང་པ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱ་རྒྱོན་ཅི་དགོས། ང་ཚོ་པོད་པས་ཚོས་དང་
རིག་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་འཛམ་གླིང་རྒྱུ་ལ་ཞབས་འདེགས་བརྒྱུ་བ་རྒྱུ་འོག་སྐབས་
ཉན་ཉན་ཡོད་པ་མཚོར་གི་འདུག

འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཆ་བཞག་ནས་བསམ་མོལ་བྱེད་ཡང་། པོད་མི་རིགས་
འདི་དངོས་གནས་རྒྱབ་སྐྱོར་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པ་ལས། ལྷུ་ཞིང་ཉམས་དམའ་དགོས་
པ་ཞིག་ཅུ་བཞག་མིན། ད་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་ཚུལ་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་པོད་
མི་རིགས་ཞེས་པ་འདི་བརྒྱུག་གཏུབ་འཕེར་བའི་མི་རིགས་གིག་དང་། ད་ཀའང་ལ་
ལ་གཏོང་ལེན་བྱེད་ཐུབ་མཁན་གྱི་མི་རིགས་གིག་ཡིན་པ་ད་ཅང་གསལ་པོ་ཡོད།

མ་འོངས་པར་ཆ་བཞག་ནའང་། ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གཏོང་བའི་ལོ་རྒྱུས་
ཆེན་གྱི་པོད་མི་རིགས་འདི་དང་། དུལ་ལུང་མཛེས་སྤྱད་སྤྱད་སྤྱུ་ཚོགས་པོ་ཡོད་
པའི་རྫོང་བརྒྱུད་གཉིས་ཀྱིས་འཛམ་གླིང་རྒྱུ་ལ་ཞབས་འདེགས་བརྒྱུ་བ་བྱུབ་པ་ཞིག་
ཉན་ཉན་ཡོང་རྒྱ་ཡིན། དེ་ལུགས་པོད་མི་རྒྱུ་པོ་གནས་བརྟན་ཡོངས་ཀྱི་སེམས་
ལ་བཞག་ནས་སློབས་པ་དང་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཚོག་པ་ཡིན། དེ་ནི་རོས་ནས་རྒྱ་མི་
གུང་ཁྲན་གྱི་དྲིལ་བརྒྱགས་ཡིག་ཆ་རྣམ་བཤད་པ་མིན། བྱེད་རང་ཚོས་ཉམས་
ཞིབ་བྱས་ན་ཤེས་ཀྱི་རེད། རོས་རང་རྒྱུ་རོལ་དུ་སློབས་ནས་ལོ་སྤྱི་ལ་ཕྱི་གཅིག་
རྣམ་ཙམ་སོང་བ་དེའི་རིང་འཛམ་གླིང་གི་ས་གནས་གང་སའི་མི་རོ་ཤེས་མང་པོ་
ཞིག་དང་འབྲེལ་བ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་འདྲའི་གནས་ཚུལ་ནས་བརྟན་ཚོད་ཐིག་
པར་མ་ཟད། གང་ལ་གང་འཚམས་ཀྱི་གདེང་ཡང་འཁེལ་བ་ཡོང་གི་འདུག མ་
འོངས་པར་པོད་འདི་འཛམ་གླིང་ཐོག་གི་ལུང་པ་གལ་ཆེ་ཤོས་དང་། ཨེ་བ་ཡི་
རྒྱུང་རྣམ་པུ་ཆགས་རྒྱུ་དང་། ང་ཚོས་ཨེ་བ་ལ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། འཛམ་གླིང་རྒྱུ་
བདེ་རྒྱུད་ལ་ཞབས་འདེགས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་གང་ལ་གང་འཚམས་བརྒྱུན་ཐུབ་པ་ཡོང་
རྒྱུ་རེད། རྒྱུར་བཏང་ཁ་རྒྱུན་ལའང་པོད་འདི་འཛམ་གླིང་གི་ཡང་ཐོག་རེད་ཅེས་
བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། འཛམ་གླིང་གི་ཡང་ཐོག་ནས་འཛམ་གླིང་རྒྱུ་ལ་རྣམ་སློང་དང་། སུན་
ཐོགས་ཞབས་འདེགས་བརྒྱུ་བ་རྒྱུ་འོག་བསམ་སློང་དང་། དེ་རྣམ་བྱེད་རྒྱུ་འགན་ལང་
ང་ཚོར་ཡོད་སྟམ་པ་འདི་པོད་པ་མི་རེ་རོ་རེའི་སེམས་ནང་ཉར་དགོས།

དེ་ཡང་ཇི་རྣམ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། ང་ཚོའི་མི་རིགས་རྒྱབ་སྐྱོར་ཆེན་ཡིན་ཞེས་
མ་ཆི་བཤངས་པ་རྣམ་བཟོད་པས་མི་འགྲིགས་པར་རྒྱབ་སྐྱོར་ཆེན་ཡིན་པའི་པོད་མི་
རིགས་ཀྱི་རིག་གཞུང་ལ་སློབ་སློང་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། དེང་དུས་

འཇམ་གྲིང་གི་ཤེས་ཡོན་ལ་དོ་སྣང་བྱས་ཏེ་དེ་གཉིས་ལྷན་འབྲེལ་ཐོག་ནས་ཤེས་
 ཡོན་གྱི་རྒྱས་པ་ཆ་ཚང་ལྡན་པ་ཞིག་གྱེད་དགོས། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་དེ་ལྟ་བུར་དེ་ལ་
 བཞིན་པ་ཚོས་མ་འོངས་པར་འཇམ་གྲིང་ལ་ཞབས་འདེགས་བསྐྱབ་བྱུང་བ་ཞིག་དང་།
 མིག་དཔེར་འོས་པ་ཞིག་ཏན་ཏན་གྱེད་ཐུག། ཤེས་ཡོན་མེད་ན་ར་ཚོའི་མི་རིགས་
 རྒྱབས་ཆེན་ཡིན་ཞེས་འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་བཟང་ས་པ་གཅིག་ཕུས་ལ་དག་གི་མ་རེད།
 ཤེས་ཡོན་ལ་དོ་སྣང་བྱ་རྒྱུ་འདི་དཔེ་མི་སྲིད་པའི་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ར་ཚོ་རྒྱ་གར་
 ལ་འབྲོར་ནས་འདས་པའི་ལོ་དེ་དག་རིང་ཤེས་ཡོན་ལ་དོ་སྣང་ཆེན་པོས་རྒྱབས་ཤེས་
 རྫོགས་ས་ནས་འབད་བཅོམ་བྱས་པར་བརྟེན་གྱུ་བྱས་འབྲས་གང་ལ་གང་འཚམས་ཐོན་
 ཡོད། ད་དུང་འདོད་པ་ཁེངས་པའི་གྲུབ་འབྲས་ཐོབ་མེད།

བོད་ནང་དེ་ལྟ་འཚར་ཡོངས་ཡོང་བཞིན་པའི་གཞིན་ཏུ་ཚོས་ཤེས་ཡོན་ཐོག་
 ལ་དོ་སྣང་དང་མེས་མ་འཁྲུང་ཆེན་པོ་གྱེད་དགོས། རྒྱབས་རེ་ས་ཁུལ་ཁ་གསལ་ནང་
 རྒྱ་མིས་བཙུགས་པའི་སློབ་གྲུར་པ་མས་སོ་སོའི་སྤྱ་གཞིར་འདོད་མི་གྱེད་པ་ལྟ་
 བྱུང་དང་། ཡང་རྒྱ་ཡིག་ཁོན་མ་གཏོགས་བོད་ཡིག་བསྐྱབ་ས་མེད་པའི་ནང་ལ་བཏང་
 བ་སྤྱ་གྱ་རྒྱ་མི་ཆགས་འགྲོག་རེད་སྟེ་མ་མས་སོ་སོས་ནང་འཚོར་སྣང་ཆེན་པོ་ཡོང་
 བེ་ཡོད་བཅོམ་འདུག དེ་ཚོ་ཞི་ཁག་མེད། མོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་པོའི་ཐོག་ནས་
 བསམ་སྒོ་བཏང་བ་ཡག་པོ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་ཤེས་ཡོན་མེད་ན་སོ་སོའི་མི་རིགས་
 ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ཚོད་ཐུབ་པ་ཞིག་དང་། མ་འོངས་པར་བོད་མི་རིགས་ལ་རྒྱབས་ཆེན་
 པོའི་བྱ་བ་གྱེད་རྒྱའི་ཆ་རྒྱུན་ཡོད་པ་དེ་དག་ཤེད་སྲོད་གྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོང་གི་མ་
 རེད། དེར་བརྟེན་ཤེས་ཡོན་སློབ་སློང་གྱེད་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་ཡང་
 རབ་ལ་སོ་སོའི་སློབ་གྲུ་མཚན་ཉིད་ཚང་བཞིག་ཡོད་ན་ཨང་གི་དང་པོ་དང་། གལ་

ཏེ་དེ་ལྟར་མེད་ཚོས་གནས་ལ་རྒྱ་མིས་བཙུགས་པའི་སློབ་གྲུ་ཡིན་ནའང་འདྲ། རྒྱ་
 ཡིག་ཁོན་མ་གཏོགས་བསྐྱབ་ས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། སློབ་སློང་མེད་པ་ལས་
 ཡོད་པ་འདི་ཏ་ཅང་གལ་ཆེ་བ་ཡིན།

བར་ལས་རྒྱ་ནག་ཁོན་ཡོངས་ལ་སྲིད་བྱས་སྤྱི་ཏུ་བཏང་བར་བརྟེན་བོད་
 ནང་ལ་འདུག་པའི་འབྲོར་ཐང་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱ་དང་། ཚོས་སློབ་སློང་ལོན་
 པ་ཉམས་གསོ་གྱེད་རྒྱའི་གོ་སྐབས་གང་ལ་གང་འཚམས་ཡོང་སྐབས། བོད་དཔུས་
 གཙང་མ་དོ་སློང་སྲིད་བཅས་ཚོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་ཁྱོན་ལ་མང་ཚོགས་ནས་དགོན་པ་
 ཉམས་གསོ་གྱེད་པ་དང་། གྲུ་བཙུན་དགོན་པར་ཚོས་ཞུགས་གྱེད་རྒྱ་གང་ལ་གང་
 འཚམས་བྱུང་ཡོད། ལྷག་དོན་མ་དོ་སློང་སྲིད་ཁུལ་ལ་གང་འཚམས་ཡོང་གི་ཡོད་
 འདུག དེའི་ཐང་ར་ཚོས་བསམ་སྒོ་ཏན་ཏན་གཏོང་དགོས། ར་ཚོས་མི་རིགས་
 ཤིག་འཇུགས་སྐྱུན་གྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། མི་རིགས་ཤིག་འབྲེལ་ས་ནས་
 ཡར་ལངས་ཐུབ་པའི་བསམ་སྒོ་གཏོང་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་སྤྱི་གས་གང་
 ས་ནས་བསམ་སྒོ་བཏང་སྟེ་ཆ་རྒྱུན་སྲིད་པ་ཞིག་གྱེད་དགོས་པ་མ་གཏོགས། དགོན་
 པ་ཉམས་གསོ་བྱས་པ་གཅིག་ཕུས་ར་ཚོའི་མི་རིགས་རང་དབང་ཡོང་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་
 ཁག་པོ་ཡིན། དེ་བཞིན་གྲུ་བཙུན་གངས་ཀ་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་གཅིག་ཕུས་ཀྱང་རྒྱས་
 པ་ཐོན་རྒྱ་ཁག་པོ་ཡིན། ཁྱོན་ཡོངས་སྤྱིར་བཏང་གི་ཤེས་ཡོན་ཡར་རྒྱས་ཡོད་པ་
 དང་། མི་མང་གི་དཔལ་འབྲོར་ཡར་རྒྱས་ཡོད་པ་བཅས་སྤྱི་གས་ཚང་མའི་ཐང་
 ཡར་རྒྱས་རྒྱུན་བསྐྱངས་ནས་འགྲོ་བྱུང་བ་ཞིག་གྱེད་ན་ཡག་པོ་རེད། ཚོས་ཁོན་ར་
 དོ་སྣང་གྱེད་པ་ལས་གཞན་དག་ལ་དོ་སྣང་མི་གྱེད་པའམ། རྫོང་གཡེང་ཤོར་ན་
 དེ་ཞི་ཉེན་ཁ་ཡིན། བོད་ནང་དཔལ་འབྲོར་དང་། ཤེས་ཡོན། རིག་གཞུང་སོགས་

གང་ཅིའི་ལས་རིགས་ཡར་རྒྱས་ཡོང་བ་བྱེད་དགོས་ངས། གཞིན་སྐྱེས་ཚོའི་སྒོ་བ་
སྒྲོང་འདི་འབྲུལ་ཐེལ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་དཔལ་འཕྲོར་གྱི་སྒྲོར་དང་། ཚན་རིག་
གཞུང་། རོ་ལ་མོ་སོགས་སྒྲོར་སྒོ་བ་སྒྲོང་ལྟ་འཕྲོས་སྐྱེ་ཡིག་བརྒྱད་བསྐྱེད་དགོས་
ཀྱང་ཐབས་ཤེས་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་རེད། གང་ལྟར་མི་རིགས་ཤིག་གི་ནམ་
པ་ཆ་ཚང་མ་ཚོའི་ཐུབ་པ་ཞིག་དང་། མི་རིགས་ཤིག་སྒོ་གང་ས་ནས་ཡར་རྒྱས་
ཡོང་བ་བྱེད་དགོས་པའི་གནད་དོན་ཆེན་པོ་མིག་འོག་ཏུ་ཚུད་པ་བྱས་ནས་ཐབས་
ཤེས་བྱ་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

ངོས་ནས་གསལ་བཤད་བྱ་རྒྱུར། ད་ལྟར་རང་ཚོས་རང་དབང་ཚོད་ལེན་
བྱེད་པ་འདི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཞི་བའི་ལམ་བརྒྱུད་ནས་བྱེད་པ་འདི་ལ་དགོས་པ་རྒྱ་
མཚན་མང་པོ་ཡོད། དཔེར་ན། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་ཆིག་སྒོར་དགུ་བརྒྱ་
ལྔ་བརྒྱ་དང་ལྔ་དུག་ལ་ནས་བརྒྱད་། དུག་རྒྱ་རེ་གྲངས་བར་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་མང་
པོ་ཞིག་ལ་དངོས་སུ་འཛིངས་རེས་བཏང་པའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་བྱུང་ཡོད། དེ་
ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་མིས་བོད་ནང་དམག་མི་འཕོར་ཆེན་པོ་དཔོར་འདྲེན་བྱས་པ་དང་།
བོད་ཀྱི་འབྲོག་སྡེ་དང་། ཞིང་པའི་ས་ཁུལ་འགའ་ཞིག་མེག་མེད་ཅ་སྒོངས་སུ་བཏང་
པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ཡོད། དེར་བརྟེན་ང་ཚོ་དྲག་རྒྱ་བྱ་གྱི་ལམ་ལ་བྱིན་ན། དེ་
ལ་རྒྱ་མིས་དྲག་གོན་བྱ་རྒྱུར་གློ་ཚོམ་ཅ་བ་ནས་མེད། སྤགས་ལ་ང་ཚོར་གྲོང་
རག་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཡོད། དཔེར་ན། རྒྱ་མིའི་ངོས་ནས་དྲག་གོན་བྱེད་དུས་ནམ་
ཀུན་ཁོའི་ཅེ་ལ་ཁྱེར་ནས་ཁ་འདྲོགས་བྱས་ཏེ་ཡུལ་གྱི་བདེ་འཇགས་ལ་འབྲུག་རྒྱུན་
སྒོར་གི་འདུག་ཟེར་བ་དང་། མི་མང་བདེ་ལ་འཁོད་ཆེད་ཟིང་ཆ་སྒྲིང་འཇགས་གཏོང་
མཁན་དམག་མི་བཏང་བ་ཡིན། དམག་ཁྲིམས་བརྒྱུ་མས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

ང་ཚོ་བོད་པའི་ངོས་ནས་མི་གསོད་ཁྲག་སྒྲོར་གྱི་ལས་ཐབས་ལག་ལེན་
བརྒྱར་བ་ཡིན་ན། དེ་ནི་ནང་དོན་རྒྱ་མི་ལ་དགོས་པ་དེ་བྱུང་བ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག
བོད་པའི་ངོས་ནས་མི་གསོད་ཁྲག་སྒྲོར་གྱི་ལས་ཀ་ཕན་བུ་ཞིག་བྱས་ན་རྒྱ་མིས་དེ་
ལ་ཁག་བཏགས་ནས། བོད་པ་ཚོར་འབྲུར་བརྒྱུར་གཏོང་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་དང་ཆ་
རྒྱུན་ཐོབ་པར་མ་ཟད། འཛམ་གླིང་ལ་ཡང་སྐད་ཆ་བཤད་བདེ་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་
པ་རེད། དེར་བརྟེན་མི་གསོད་ཁྲག་སྒྲོར་གྱི་ལམ་ལ་བྱིན་ན། ང་ཚོར་གྲོང་རག་
རྒྱ་ལས་ཁེ་སན་ཐོབ་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་ཁག་པོ་ཡིན། གལ་ཏེ་མི་གསོད་ཁྲག་སྒྲོར་བརྒྱུད་
ནས་ང་ཚོར་གྲུབ་འབྲས་ཤིག་ཐོབ་པ་ཡིན་ནའང་། དེ་ནི་བརྟེན་པོ་དང་སྤྱི་དག་
པོ་ཞིག་ཡོང་ཐབས་མེད་པ་འཛམ་གླིང་ས་གནས་གཞན་གྱི་གནས་ཚུལ་ནས་མཐོང་
གསལ་ཡིན། དག་ཤོས་མི་དང་མིའི་བར་མཇེ་འ་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ནས་གཉེས་མོས་
ཀྱི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་རྒྱ་དེ་ཡིན། གཉེས་མོས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་འོག་ནས་ཐག་གཅོད་
བྱུང་བའི་གྲུབ་འབྲས་དེ་སྤྲོ་འཕྲོས་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་ཁེངས་པ་ཞིག་ཡོང་གི་མེད་
ཀྱང་། གྲུབ་འབྲས་གང་བྱུང་བ་དེ་བརྟེན་པོ་ཡོད།

ངོས་ནས་ད་བར་ཞི་བའི་ཐབས་ལམ་འབའ་ཞིག་བརྒྱུད་ནས་འགོ་དགོས་
ཞེས་བཤད་པ་འདི་གནས་ཚུལ་རྒྱ་མཚན་མང་པོར་བསམ་མཐོ་བཏང་ནས་བཤད་
པ་ཡིན། འཛམ་གླིང་ཐོག་གི་བོད་པར་རྒྱ་བསྒྲོར་བྱེད་མཁན་མང་པོ་ཞིག་གིས་
བོད་པའི་རང་དབང་ཚོད་ལེན་བྱེད་སྐྱེད་འདི། འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ཁོ་ན་བརྒྱུད་
ནས་འགོ་གི་ཡོད་པ་འདི་དངོས་གནས་ངོ་མཚར་ཆེན་པོ་རེད། དེ་ལ་ངེས་པར་
དུ་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་ཞེས་བོད་པར་རྒྱ་བསྒྲོར་དང་གཚ་བྱེད་
ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ད་ཕན་ང་ཚོས་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ལ་བསྐྱོད་པའི་འབྲས་བུར་

དེང་སང་རྒྱ་མིའི་ནང་ནས་པོད་པར་གཙོ་བོར་མཁུ་བྱེད་མཁུ་བྱེད་པར་བོད་པའི་རང་དབང་
 བདེན་དོན་འཐབ་ཚུངས་ལ་རྒྱ་བསྐྱོར་བྱེད་མཁུ་བྱེད་མཁུ་བྱེད་པར་བོད་པའི་རང་དབང་
 པའི་དོན་ནས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་གསོད་ཁྲག་སྐྱོར་གྱི་ལམ་ལ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ན། རྒྱ་
 མི་རིགས་ཤིག་ཡིན་སྤྱོད་པོད་ཚོའི་བསམ་སྒྲུབ་ནང་པོད་པའི་རང་དབང་ལ་བདེན་པའི་བཞག་
 ཡོང་རྒྱ་ཡིན། དེང་སང་ཁྱོད་ཡོངས་ནས་བཟད་ན་པོད་པར་གཙོ་བོར་མཁུ་བྱེད་མཁུ་བྱེད་
 རྒྱ་མི་ཉུང་ཉུང་ཡིན་ནའང་། དེ་དག་ལོ་རེ་བཞིན་མི་སྡོད་པ་མང་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད།
 ད་ལྟ་རྒྱ་ནག་ནང་ཡོད་པའི་རྒྱ་མི་ཚོ་དང་རྒྱ་མི་ཚོ་འབྲེལ་བ་མེད་ལ། ཁོ་ཚོས་རྒྱ་མི་
 དེ་སོ་སོའི་གནས་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་ཁག་པོ་རེད།

རྒྱ་མིའི་འཇམ་སྐྱོང་རང་དབང་ལུང་པའི་ནང་རྒྱ་མིའི་སྐོབ་སྐྱོབ་སྐྱོབ་སྐྱོབ་སྐྱོབ་
 མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཚོའི་ནང་ནས་རྒྱ་མི་ཚོར་དགའ་པོ་བྱས་ཏེ་གཙོ་བོར་མཁུ་བྱེད་མཁུ་བྱེད་པོ་
 རྣམས་ལོ་རེ་ཇེ་མང་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད། དཔེར་ན། ཨ་རིའི་སྐོབ་སྐྱོབ་སྐྱོབ་སྐྱོབ་སྐྱོབ་སྐྱོབ་
 རྒྱ་མིའི་སྐོབ་སྐྱོབ་སྐྱོབ་སྐྱོབ་སྐྱོབ་སྐྱོབ་སྐྱོབ་སྐྱོབ་སྐྱོབ་སྐྱོབ་སྐྱོབ་སྐྱོབ་སྐྱོབ་སྐྱོབ་
 ཡིན། བོད་པར་དགོངས་དག་ལྷོ་གི་ཡིན། རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱིས་བོད་ནང་གཏོར་
 བཞིག་དང་། བོད་མི་མང་ལ་མཚན་གཅིད་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་བཏང་འདུག
 གནས་ཚུལ་འདི་ཚོ་སྤྱོད་ཚད་རྒྱ་མི་གཏན་ནས་ཤེས་གི་མེད། ད་ཆ་རང་དབང་
 ལུང་པའི་ནང་སྐྱོབ་སྐྱོབ་སྐྱོབ་སྐྱོབ་སྐྱོབ་སྐྱོབ་སྐྱོབ་སྐྱོབ་སྐྱོབ་སྐྱོབ་སྐྱོབ་སྐྱོབ་
 རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་ཚབ་བྱས་ནས་བོད་མི་རིགས་ལ་དགོངས་དག་ལྷོ་གི་ཡོད་
 ཅས་བརྗོད་མཁུ་བྱེད་པོ་གསུང་། དེ་ནི་ལོ་གཅིག་གཉིས་ནང་གི་གནས་ཚུལ་ཡིན།
 རྒྱ་མིའི་ནང་ནས་པོད་པར་དོ་སྣང་བྱེད་མཁུ་བྱེད་མཁུ་བྱེད་པོ་རྒྱ་མི་ཚོར་གཙོ་བོ་
 གཅིག་ཟེ། རྒྱ་མིའི་པོད་པོ་རྣམས་ཀྱིས་པོད་པོ་རྣམས་ཀྱིས་པོད་པོ་རྣམས་ཀྱིས་པོད་པོ་

བཅོམ་མཁུ་བྱེད་པོ་རྣམས་ཀྱིས་པོད་པོ་རྣམས་ཀྱིས་པོད་པོ་རྣམས་ཀྱིས་པོད་པོ་རྣམས་
 རང་དབང་གི་འཐབ་ཚུངས་བྱས་པ་འདིའི་གཟི་ལོད་རང་བཞིན་དུ་འཕྲོ་བས་ཡིན།

ད་ཕན་ངའི་དོན་ནས་ཐབས་ལམ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
 དབང་རང་བཅོན་གཙང་མའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ་ཡིན། རྒྱ་མི་ཚོར་བོད་ནང་ཡོད་པའི་
 རྒྱ་མི་ཚོར་མང་ཡོངས་ཀྱིས་རྒྱ་མི་དང་འབྲེལ་བ་ཅུ་བ་ནས་མེད་པའི་རང་དབང་
 གཙང་མ་ཞིག་འདོད་གི་ཡོད། དེ་དག་ནི་རྒྱ་མི་ཚོར་ཐུག་པའི་གཞི་ལྷོད་པའི་ཡིན་ནའང་
 དེ་ལྟར་ད་ལྟ་ལམ་སྤྱོད་ལམ་སྤྱོད་ལམ་སྤྱོད་ལམ་སྤྱོད་ལམ་སྤྱོད་ལམ་སྤྱོད་ལམ་སྤྱོད་ལམ་
 དུ་ལའ་ངལ་ཡོད། གཉིས་ནས་མ་འོངས་པར་འཇམ་སྐྱོང་འདི་འགྲུར་བཞིན་ཏུ་
 ཚེན་པོ་འགྲོ་རྒྱ་ཡིན། དཔེར་ན། འཇམ་སྐྱོང་དམག་ཚེན་གཉིས་པའི་གོང་ལ་འཇམ་
 མྱིང་ས་ཁྲུལ་མང་པོས་རང་བཅོན་གཙང་མར་གནས་རྒྱུའི་ཐོབ་ཐང་ཚོད་རྒྱ་གལ་
 ཚེན་པོར་བཅི་ཡོད། དེང་སང་འཇམ་སྐྱོང་སྤྱིའི་གནས་སྤངས་དང་། ལུང་པ་
 བན་རྒྱུན་པར་འབྲེལ་ཐག་ཏེ་རུ་སོང་བ། དཔེར་ན་འཇམ་སྐྱོང་ཐབས་ལམ་ལྟེན་པའི་
 རྒྱུད་པའི་གནས་ཚུལ་ལྟགས་ཆེ་རུ་སོང་བ་བཅས་ཀྱིས་ཐུག་མོང་གི་ཁེ་ཕན་གལ་
 ཚེན་པོ་ཆགས་ཡོད་ལྟེན་ལ། རྒྱ་མི་ཚོར་མཚན་གཅིད་པའི་རང་བཅོན་གཙང་མ་ཞིག་སྤྱོད་བྱས་
 པའི་ཁེ་ཕན་ལས། ཐུག་མོང་མཉམ་ལས་བྱས་ན་ཁེ་ཕན་ཆེ་བ་ཡོད་པའི་དེང་སང་
 ཡོད་རྒྱ་མི་ཚོར་ལ་ཐུག་པའི་ནས་དེ་སྤྱོད་པའི་ཐོབ་ཐང་ཁོ་རྒྱ་མི་ཚོར་མཁུ་བྱེད་པོ་
 དེ་ཚོ་ཡང་དེང་སང་ཐུག་མོང་དུ་མཉམ་ལས་བྱེད་པའི་གནས་ཚུལ་ཡོད། ཡོ་རོབ་
 ས་ཁྲུལ་གྱིས་དེ་ལྟར་བྱེད་གི་ཡོད་ལ། འཇམ་སྐྱོང་གི་ས་ཁྲུལ་གཞན་ལའང་གནས་
 ཚུལ་དེ་འདྲ་ཡོད་གི་ཡོད། མ་འོངས་པར་རྒྱ་མི་ཚོ་གཙོ་བོར་བཞག་པའི་ཡང་འདི་འདྲ་
 ཏན་ཏན་ཡོད་གི་རེད།

འཇམ་གྱི་དུས་རབས་གསུམ་པའི་དཔལ་འཕྲོར་འགྲོ་སྐྱབས་སྒོ་གསུམ་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་གི་ལོ་གཞུང་ལྟར་དེ་འདྲ་ཆགས་ཡོང་གི་ཡོད། ང་ཚོ་པོད་ལུང་པར་མཚོ་ལམ་མེད་པའི་རྒྱན་གྱིས་མཚོ་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཐབས་མེད་པར་སྐྱམ་སས་བསྐྱོར་བའི་ས་ཆ་ཡིན་པར་བརྟེན། དེ་ལྟར་རྒྱལ་ཡོང་བ་ལ་རྒྱུགས་གཅིག་ནས་རྒྱ་གར་དང་། གཉིས་ནས་རྒྱ་ནག་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་ཀྱི་ཐོག་ནས་པོད་ལུང་པ་འཇུགས་སྐྱབས་དང་། ལམ་རྒྱལ་གཏོང་རྒྱའི་ལྷགས་མ་ཐུབ་ཀྱིས་བསམ་མེད་གཏོང་དགོས་པ་ཆགས་ཡོད། དེར་བརྟེན་རྒྱ་མི་དག་པོ་དག་ནག་ཅིག་བཟོས་ཏེ་བསྐྱེད་པ་ལས། རྒྱ་མི་དང་གར་ཐུབ་མོས་པ་མཉམ་པའི་ཐོག་ནས་མཉམ་དུ་གནས་ཐབས་ཀྱི་བསམ་མེད་གཏོང་བྱེད་པ་བྱུང་ན། ཐུགས་རྒྱུང་འི་དཔེ་ཆ་ནས་ང་ཚོར་ཁེ་སན་ཆེ་བ་ཡོང་གི་དུས་ཡིན། དེར་བརྟེན་དེས་ནས་མ་ལན་མ་འབྱོར་པའི་ཐབས་ལམ་ཞི་བདེའི་དོན་ཚན་ལྟར་དང་། དེ་རྗེས་ཡོ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་ལ་གྲོས་འགོ་བཏོན་པ་བཅས་བྱས་པ་ཡིན། གར་ལྷར་མ་འོངས་པའི་པོད་འདི་རྒྱ་ནག་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་ལམ་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་ང་རང་ཚོ་སོ་སོ་ལ་འང་རང་དབང་ཆ་ཚང་ཡོངས་སུ་སྐྱོད་ཡོད་པའི་ཐབས་ལམ་ཞིག་བཏོན་ཡོད།

ད་དུང་རྒྱ་མཚན་གཅིག་ལ། ད་ལྟ་པོད་ནང་ངོ་དུག་གནས་ཚུལ་གང་ཡོད་ཅེ་ན། གནས་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་མཐོང་གི་འདུག རྒྱུགས་གཅིག་ནས་འགྲོ་བ་མིའི་ཀུན་སྐྱོད་ཐོབ་ཐང་བཅུ་ལ་བཞིགས་བཏང་ནས་མི་འཛིན་བརྒྱུད་དང་། ཉེས་བརྒྱུད་གཏོང་བ། སྐྱོག་གསེད་གཏོང་བ་སོགས་ཚད་བཀལ་སྒོ་ལུལ་ལ་མ་གོང་བའི་ངོ་དུག་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དག་མཚམས་འདྲི་གཏོང་བྱེད་ཐབས་དང་། དེ་

བཞིན་པོད་ལུལ་སྐྱེ་དང་། ལྷག་དོན་མདོ་སྟོད་སྟོད་དཔུས་གཙང་དང་བཅས་པའི་ས་ཆའི་ཁོངས་ནས་ས་བབ་དམ་འཛིང་དོད་ཚད་ཆེ་བའི་ཁོང་ལས་ཐོན་སྐྱེད་བྱེད་ལུལ་དེ་ཚོ་རྒྱ་མིར་འབྲོད་པོ་ཡོད་སྐབས་རྒྱ་མི་གཞིས་ཆགས་བྱེད་མཁན་མང་དུ་འགྲོ་གི་འདུག དེ་བཞིན་ལྷ་ས་དང་། གཞིས་ཚེ་རྫ་ཤུའི་གྲོང་ཁྲེང་ཁག་གི་མི་འབོར་ནང་རྒྱ་མི་གངས་མང་ཆགས་ཏེ་པོད་ལུལ་རྒྱ་ལུལ་རོ་མར་བསྐྱར་བའི་ངོ་དུག་གི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་པ་བཅས་ཁོང་གསལ་གནས་ཚུལ་དེ་གཉིས་ལས་སྐྱོབ་ཆེད་སྐྱོན་ལ་ཁ་ཆ་དགོས་གཏུག་རྒྱ་ནག་དང་། ང་ཚོའི་པར་གྲོས་མཉམ་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན་བསམས་ནས་ངས་གྲོས་འགོ་བཏོན་པའི་རྒྱ་མཚན་འདི་འདྲ་ཡིན། དེ་ནས་ད་བར་དུས་ལུན་གང་འཚམས་སོང་ཡང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་དེ་དག་དོན་དམ་ལག་ལེན་བསྐྱར་རྒྱའི་བསམ་ཤེས་དང་གོ་བསྐྱར་གང་ཡང་བྱས་མ་བྱུང་། རོས་ནས་གོང་གསལ་གྲོས་འགོ་ཁག་གཉིས་བཏོན་རྗེས་འཇམ་གྱིང་རྒྱོན་ལ་འགྱུར་བ་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་སྟེ་གར་ལུ་བྱ་བ་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལག་དུ་སོང་བར་མ་ཟད། ལྷག་པར་དམར་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོ་ཞིག་ནང་འགྱུར་བ་ད་ཅང་ཆེན་པོ་འགྲོད་དང་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། དེར་བརྟེན་ད་ཆ་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་བསམ་མེད་གཏོང་བུ་ཡངས་ཅམ་ཞིག་གཏོང་རྒྱ་མེད་ཆོ། རོས་ནས་དེ་སྐོན་གྲོས་འགོ་བཏོན་པ་དེ་སྐོར་གནས་ཚུལ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་བསམ་མེད་གཏོང་འགའ་བསམ་ཞིབ་བྱེད་རྒྱའི་ཐོབ་ཐང་ང་ཚོར་ཡོད། གསལ་བཤད་བྱེད་རྒྱ་གཅིག་འདི་ཡིན།

དེ་ནས་ང་ཚོའི་མ་འོངས་པའི་གནས་ཚུལ་ཐད་ལ། མིའི་སྐྱེ་ཚོགས་གནས་པའི་ལུང་པ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་དེ་དག་ལྟར་རྒྱལ་འགོ་བར་མང་གཅོད་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཆེན་པོ་ཡིན། མང་གཅོད་ཞིས་པ་འདི་མགོ་མེད་མཇུག་མེད་ཀྱི་སྐད་ཆ་ཡིན། མང་གཅོད་

ཞེས་པ་ནི་མྱི་འབངས་ཡོངས་ལ་ཁེ་སྐོར་ཡོད་ལ། འགན་ཡང་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན།
དེ་ལྟར་བུར་ན་མྱི་འབངས་མི་རེ་རེ་འེ་ཆ་ནས་ཡར་རྒྱས་དང་། གསར་གཏོད་
ཀྱི་བསམ་སྒྲོལ་དང་། གསར་གཏོད་ཀྱི་རྒྱས་པ་འདོན་ཐུབ་པ་ཡོད་གི་ཡོད་པ་རེད།
དེང་སང་སང་གཙོ་རང་དབང་ཡོད་པའི་ལུང་པའི་ནང་ཡར་རྒྱས་ཤུགས་ཆེ་འགྲོ་
གི་ཡོད་ལ། མང་གཙོ་རང་དབང་མེད་པའི་ལུང་པའི་ནང་མི་དི་རྒྱས་པ་འཛིང་ཞགས་
ཀྱིས་བརྟམས་པའི་རྒྱུ་ལམ་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་མི་ཐུབ་པའི་གནས་ཚུལ་གསལ་པོ་ཡོད།
དེར་བརྟེན་ང་ཚོ་ཤོད་མི་རིགས་ལ་ཆ་བཞག་ན། མ་འོངས་པར་མང་གཙོ་ཡང་
དག་པ་ཞིག་གི་ཐོག་འགྲོ་དགོས་པ་ལས། དེ་མིན་ཀྱི་འགྲོ་ལམ་དང་སློ་མོ་གཞན་
མེད། ང་ཚོས་ཡར་རྒྱས་འདོད་ལྱིན་སློ་མོ་དེ་རང་བརྒྱུད་དེ་འགྲོ་དགོས་པ་ཚོས་
ཉིད་ཀྱི་འགྲོ་སྐངས་ཡིན། དཔེར་ན། དམ་ཚོས་འདུལ་བའི་ནང་དག་འདུན་ཀྱི་
ལས་རྟམས་དག་སློང་བཞི་བྱ་ཡན་ཚད་ཀྱི་དག་འདུན་ཚོགས་པས་ཐག་གཅོད་བྱེད་
དགོས་པ་མ་གཏོགས། མཁམ་པོ་ཡིན་ཞེས་མི་གཅིག་གིས་ཐག་གཅོད་བྱེད་དབང་
མེད། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དག་འདུན་ཀྱི་ཁྲིམས་ཚང་མ་དག་འདུན་ཚོགས་
པའི་ཐོག་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་པ་མ་གཏོགས། དག་སློང་གཅིག་གིས་ཐག་གཅོད་
བྱེད་པའི་ཐོབ་ཐང་གནང་མེད། དེ་དག་ནི་དོན་ལ་མང་གཙོའི་ཐོག་སྲེབས་ཡོད།
མང་གཙོ་ནི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་དང་མཐུན་པར་མ་ཟེད། དེོས་ཡོད་
གནས་ཚུལ་ལ་འང་དགོས་མཁོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པས། ང་ཚོ་ལམ་དེའི་ཐོག་འགྲོ་
རྒྱ་ཁིན་དུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། མང་གཙོའི་འགྲོ་སྐངས་ལ་ངས་འདོད་ཁྲིད་ནས་དབང་
ཆ་བཟུང་སྟེ་བཟུང་ན་ཡག་པོ་མི་འདུག ངས་མང་གཙོའི་ཐོག་འགྲོ་ཐུབ་ན་ཡག་
པོ་རེད་ཅེས་བརྟོག་པ་འདི་འོས་རང་སེམས་ཤུགས་ཆག་ནས་རྒྱུ་ཤིག་བརྒྱབ་པ་

ཅ་བ་ནས་མིན། ངས་ད་བར་གང་ཡོད་ཅེ་ཡོད་བུས་ཡོད་ལ། ད་དུང་ཡང་མ་
གི་བར་ཤོད་མི་མང་ལ་ཕན་པ་ཞིག་དང་། ཤོད་མི་མང་ལ་ཞབས་འདེགས་ལྗང་རྒྱ་
འདི་ངའི་ལས་ཀྱིས་བརྟོལ་པ་ཞིག་ཡིན་ལྟ་བུས། ངས་ངེས་པར་དུ་བྱེད་རྒྱ་ལས་
སྲིར་འབྲེན་ནས་ཡང་རྒྱག་གི་མ་ཟེད། ཡིན་ནའང་སྐབས་སུ་བབས་པའི་ལས་ཀ་
བྱེད་སྐངས་འདི་ང་ཚོའི་མི་རིགས་ཤིག་གི་དོན་དུ་མི་ཐོག་ནས་མི་ཐོག་ལས་ཀ་གི་
རིམ་བརྒྱགས་ཏེ་བྱེད་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པ་ལས། འདུལ་སྐང་མི་ཐོག་གཅིག་གི་
དོན་མིན་པར་བརྟེན་མང་གཙོའི་མདུན་ལམ་འདི་ཤོད་ནང་ཡག་ལེན་ཆ་ཚང་བརྟམས་
ཐུབ་པའི་ཆེད་དུས་ཡུན་རྒྱང་དུ་འདོད་ནང་ཉམས་སྲུང་ཆ་ཚང་གསལ་ཐུབ་པ་ཞིག་འེས་
པར་དུ་བྱེད་དགོས།

ང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་ལ་བཟུང་པའི་དུས་ཡུན་རིང་མང་གཙོའི་ཡག་ལེན་ཐད་
སློ་གང་ས་ནས་ཚད་ཚད་བརྟམས་བརྟམས་བུས་ཡོད། སློ་ལོ་ནས་བཟུང་མང་གཙོའི་
འོ་ཤོ་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བའི་ཐབས་ཤེས་མང་པོ་ཞིག་བུས་དང་བྱེད་ལུས་སུ་ཡོད།
མ་འོངས་པར་ཤོད་ནང་མང་གཙོ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ། གཙོ་ཆེ་ཤོས་ཤོད་ནང་
ཡོད་པའི་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་རྟམས་ལ་འགན་ཆེན་པོ་འབྲི་ཡོད། ད་ལྟར་རྒྱ་མིའི་ལས་
ཁུངས་ལས་མས་ནང་ལས་ཀ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པའི་ཤོད་མི་ལས་བྱེད་དེ་དག་ལ།
ཇི་ཙམ་མི་འདུག་བཟད་ཀྱང་ཉམས་སྲུང་གང་ལ་གང་འཚམས་བསམས་ཡོད་པ་
དང་། ལས་ཀ་བུས་ཏེ་འགན་གང་འཚམས་འབྲེར་སྲུང་བ་ཡིན་དུས། དེ་དག་
ཤིན་དུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། རྒྱ་མིའི་ལས་ཁུངས་ནང་ལས་ཀ་བྱེད་མཁམ་གྱི་ཤོད་
མི་གཙོ་བོར་ཀྱང་པའི་རྒྱ་ཆེའི་ཤོད་མི་མང་ལ། མ་འོངས་པར་མང་གཙོའི་མདུན་
ལམ་འོ་ཤོ་ཆ་ཚང་བ་ཡོད་པ་བྱ་རྒྱའི་ཐད་དམིགས་བསལ་འགན་ཆེན་པོ་འབྲིས་ཡོད་

པ་འདི་དེས་པར་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན།

དེ་ནས་གནས་ཚུལ་ཚུང་ཙམ་གཅིག་ལ། ར་ཚོ་འདིར་མང་གཙོའི་རང་
བཞིན་ལྟར་པའི་གཞུང་ཞིག་ཚོགས་ཏེ་དུས་ད་ལྟ་པར་ལ་སྤྱི་པའི་སྤྱི་ག་འདུགས་ཤིག་
ཡོད་པར་བརྟེན་ནས་གྲུབ་འབྲས་གང་ལ་གང་འཚམས་ཐོན་ཡོད། དཔེར་ན། ཤེས་
ཡོན་གྱི་ལས་ཀ་དང་། གཞིས་ཚགས་དཔལ་འཕྲོར་གྱི་གནས་སྤངས། ཚོས་དང་
རིག་གཞུང་། འཇམ་གླིང་སྤྱི་ཡོངས་དང་། གཞུང་པན་ཚུན་བར་འབྲེལ་བ་བྱེད་
མཁུ། དེ་བཞིན་ཚོགས་པ་འདྲ་མིན་བར་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཚུ་བཅས་ཀྱི་ལས་དོན་མང་
པོར་སྤྱི་པའི་སྤྱི་ག་འདུགས་ཀྱི་རྣམས་པ་ཐོན་ཡོད། ཙུ་བ་ལ་ཚུལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་མིང་
གི་ཆ་ནས་ཀྱང་པན་ཐོགས་དེས་ཅན་ཞིག་བྱུང་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་གཅིག་པུས་
བྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་མ་རེད། སྤྱི་པའི་སྤྱི་ག་འདུགས་ཤིག་ཡོད་པ་འདིའི་ཆ་ནས་པན་
ཐོགས་བྱུང་ཡོད། ཡིན་ནའང་གཞུང་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། ལས་བྱེད་པའི་
བྱེད་ལས་འདྲ་མིན་གྱིས་མང་ཚོགས་མཐོང་ཚུལ་ཆགས་པ་དང་། ཡིད་ཆེས་
བརྒྱགས་པ་ཡོང་གི་དུང་པ་རེད། བོད་བཅོན་ཕྱོགས་གཞུང་གི་ལས་ཀ་བྱེད་སྤངས་ཀྱི་
ཆ་ནས་སྐབས་རེ་མི་མང་ནང་སློབ་གསུང་ཡོང་བ་དང་། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་དོགས་
པ་བྱེད་པ། ཡིད་ཆེས་བརྒྱགས་པ་ལྟ་བུ། བོད་ནང་ནས་ཀྱང་བོད་གཞུང་ལ་ཡིད་
ཆེས་བྱེད་ཚུ་ཨེ་ཡོད་ཟེར་བ་ཁ་གསལ་ལ་བསམ་ཚུལ་ཡོང་གི་ཡོད་འདུག དེ་ནི་ནོར་
འབྲུལ་རེད། ར་ཚོར་བཅོན་ཕྱོགས་གཞུང་གི་སྤྱི་ག་འདུགས་ཤིག་ཡོད་པ་འདི་ཤིན་
ཏུ་ཙུ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་བཅོན་ཕྱོགས་བོད་གཞུང་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱས་ནས་ཚུལ་སྤྱོར་
བྱ་ཚུ་ཏུ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

དེའི་ནང་གི་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་མི་བྱེ་བྲག་པའི་དོས་ནས་མ་འགྲིགས་པ་

དང་། དེ་བཞིན་སྤྱི་ག་འདུགས་ཀྱི་ལས་ཀ་འདི་སྤྱི་ག་སློབ་འགྲོ་སྤངས་མ་འགྲིགས་
པ་ཡོད་ཚེ། དེ་ནི་དེས་པར་བརྒྱུར་བཅོས་བཏང་ཚོགས་ལ། བརྒྱུར་བཅོས་གཏོང་
དགོས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། བརྒྱུར་བཅོས་གཏོང་བཞིན་གཏོང་བཞིན་ལས་ཀ་སྤྱི་ག་
དག་ཏུ་འགྲོ་བ་འདི་ཚོས་ཉིད་རེད། ར་ཚོའི་ལས་ཀ་བྱེད་སྤངས་མ་འགྲིགས་པ་འཇམ་
ཡང་ན་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་བྱེ་བྲག་པའི་བྱེད་སྤངས་མ་འགྲིགས་པར་བརྟེན་ནས་
སྤྱི་ཡོངས་བོད་བཅོན་ཕྱོགས་གཞུང་གི་འགྲིགས་ཀྱི་མི་འདུག བཅོན་ཕྱོགས་གཞུང་
ལ་ཚོ་ཡོད་པ་མ་རེད་ཅེས་བཤད་ན། དེ་ནི་མི་འགྲིགས་པ་རེད།

དེ་བཞིན་ཚུ་མིའི་ལས་ཁུངས་ནང་ཡོད་པའི་ལས་བྱེད་པ་ལ་ཁ་གསུ་གིས་
དེ་ལ་མཐོང་སྤྱོད་བྱེད་པ་དང་། སྐབས་རེ་བསམ་སྤོའི་ནང་སྤྱན་བུ་མི་བདེ་བ་
ཡོང་གི་ཡོད་པ་འདི་སྤྱིར་ན་ཁག་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། ཚུ་མིའི་དོས་ནས་འཐབ་
ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་ཟེར་བ་ཞིག་ཤོད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། ར་རང་ཚོའི་དོས་ནས་ཀྱང་
དེ་ལྟར་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་བྱ་ཚུ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དོས་ནས་ཚོད་
དཔགས་ཀྱིས་བརྗོད་ཐུབ་པ་ཞིག་ལ། བོད་མི་ཙུ་བ་ཟན་ཞིག་ཡིན་གྱིན་ཆད་རང་
ཉིད་བོད་པ་ཡིན་མི་བསམ་མཁན་གྱི་མི་བོད་པ་འབྲུམ་སྤྱག་གཅིག་གཉིས་ནང་རེ་
གཉིས་འདྲ་ཡོད་ན་ལས། དེ་མིན་མང་ཆེ་བས་རང་ཉིད་བོད་པ་ཡིན་བསམ་གྱི་
ཡོད་པ་དོས་ནས་གསལ་པོ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད།

བོད་ཚོལ་ཁ་གསུ་མ་གྱི་ས་ཁུལ་མང་པོ་ཞིག་ཏུ་ད་ལྟ་ཚུ་མིའི་ལས་ཀ་བྱེད་
མཁན་དང་། གུང་ཁྲན་ཏང་མི་ཅན་གཞིན་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཚོའི་
ཁོངས་ནས་དཔེར་ན། རིམ་པས་དུས་ཚོད་འགྱུར་དུས་སེམས་ནང་སོ་སོའི་མི་
རིགས་ཀྱི་ལྟ་བའི་བག་ཆགས་སད་པ་ལྟ་བུས་ལས་ཀ་གནད་ཆེན་པོ་བྱེད་མཁན་དེ་

འདྲ་ནས་ཀྱང་གསང་བ་དམ་པོའི་ཚོག་ནས་འདི་ལྟོགས་ལན་བརྒྱུར་མཁན་ཡོང་གི་འདུག དེ་ཚོའི་གསལ་ཤེས་མཚན་གི་ཕྱི་ལོ་གསལ་པོ་ཡིན། སྤྱི་ལྟར་དུ་རྒྱ་མིའི་ལས་ཁུངས་ནང་བསྐྱེད་ཡོད་ཀྱང་མེས་མཆོའི་གཏེར་ལ་རང་ཉིད་བོད་པ་ཡིན་བསམས་པའི་བསམ་མཛོའི་འདི་དུས་ཚོའི་འགྲོ་བ་དང་བརྟུན་ཤིང་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་རྒྱ་མཚན་གི་རྣམས་དགུ་བུ་ལྷ་བརུ་ར་གྲངས་ནང་དོ་ལོས་པའི་གྲང་ཁྱབ་ཏུ་ཉན་མི་གད་པོ་གང་ལ་གང་འཚོམས་ཡོད་པ་ཁོང་ཚོར་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་བ་དང་། ལེན་ཁོག་གུགས་ཆེ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བར་ལས་རྒྱ་མིས་ཁོང་ཚོ་བརྩོན་དུ་བརྟུག་པ་དང་། ཉེས་ཆད་འགོལ་བ་བཅས་བྱས་ཡོད། དེ་ཚོའི་གསལ་ཤེས་དུས་ཚོའི་གང་འདྲ་ཞིག་དང་ཐུག་ཀྱང་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་བ་མེས་མཆོའི་རྩལ་དུ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད། དེ་མེན་ཉམས་མཛོའི་དེ་ཅོམ་བསགས་མཛོའི་བའི་གསོན་སྤེལ་ཚོའི་ནང་ལའང་དེང་སང་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་གི་ཕྱི་ལོ་གསལ་པོ་འདུག དེར་བརྟེན་རྒྱ་མིའི་ལས་ཁུངས་ནང་ཡོད་པའི་བོད་མི་ཚོའི་མེས་མཆོའི་གཏེར་ལ་ལྷག་བསམ་མེད་པ་རྩ་བ་ནས་མིན། མང་ཆེ་བར་ལྷག་བསམ་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ལེན་ཁོག་ཏུ་ཉན་ཡོད། གནས་ཚུལ་འདི་ར་ཚོས་གསལ་པོ་ལོས་པ་བྱེད་དགོས།

དེ་བཞིན་རྒྱ་མིར་ལན་སྤྲེལ་མཁན་གྱི་བོད་མི་འགའ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་ཡང་། མེས་མཆོའི་གཏེར་ནས་རྒྱ་མིར་དགའ་ལེན་བྱས་ཏེ་ལན་སྤྲེལ་བ་ཞིག་མིན། ཁོང་ཚོ་ཞིན་རྒྱ་དང་རང་ས་སྐྱུག་མ་བོད་པའི་འོག་ནས་ལན་བརྒྱུལ་བ་རེད། རྒྱ་མིར་དགའ་བྲགས་ནས་ལན་སྤྲེལ་གྱི་མེད་པ་ལོས་གསལ་པོ་ཡིན། མི་དེ་རིགས་ལ་གསང་བ་བྱེད་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཡོད་ན་གསང་བ་བྱས་ན་འགྲིགས། འོན་ཀྱང་རྒྱ་མིར་ལན་སྤྲེལ་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་མི་དེའི་ཆ་ལས་ཅད་ལ་ནག་པོར་

བརྒྱས་ན། དེ་ནི་ལོར་འབྱུང་པའི་ལན་སྤྲེལ་གྱི་འདུག དབང་མེད་ཞེད་སྤང་གིས་ལན་སྤྲེལ་མཁན་དེ་ཚོར་ར་ཚོས་ལྷ་སྤོང་དང་བྱམས་སྤོང་བྱེད་དགོས་པ་ལས། ཁོང་ཚོ་མཐོང་འདུད་གཏོང་མི་རུང་། ཡིད་གཟབ་དོགས་ཚོན་བྱེད་དགོས་པ་ནི་གནས་ཚུལ་ཐང་དད་ཡིན། ཁོང་ཚོ་བོད་པའི་རྒྱ་ནས་བརྒྱད་དེ་ཁོ་ལས་རེད་མས་རེད་ཅེས་བགད་ན་ཡག་པོ་མ་རེད། བོད་པ་ཞིག་ཡིན་སྟེན་བོད་པར་ག་ཚ་མེད་པ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་ཡོང་མི་སྲིད་པ་ཡིན་སྟབས། ར་རང་ཚོ་ཆང་མས་སྤྱིའི་ལ་རྒྱ་གཅིག་བརྒྱལ་བྱ་རྒྱ་གི་ཕྱི་ལོ་གསལ་པོ་ཡིན། དེ་གཅིག་བགད་ན་བསམ་བྱུང་། ལོས་པོང་རམ།

བྱེད་རང་ཚོ་མང་པོ་ཞིག་གུ་སར་བསྐྱོད་དེ་རྒྱ་གར་ནང་རེ་ཞིག་སྤོང་མཁན་ཡིན་པ་རེད། ད་པན་ཡང་བྱོན་ཆེ་འཕྲོར་ཡོད་པ་དེ་ཚོས་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་ཚོས་སྤེལ་ལག་ནང་ས་རྒྱ་མ་འཕྲོད་པ་དང་། གནས་གསེས་ཚ་གང་གི་དགའ་རལ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་བྱེད་བསད་བྱས་ནས། བསྐྱབ་པ་སྤོང་གཉེར་དུར་བྲག་བྱེད་བཞིན་ཡོད། རྒྱ་གར་ནང་སྤོང་བསམ་ནས་པོ་ལྷ་དུག་བདུན་བརྒྱད་ལས་སྤྲིན་མེད་ཀྱང་། དེ་ཚོའི་གསལ་ཤེས་དང་སང་ཡུན་བྱེད་ཆ་ལོགས་པའི་གསལ་པོ་སྤོང་བསམ་གྱི་འདུག དེ་ནི་ཉ་ལས་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་རེད། བྱེད་རང་དམ་གསལ་དུ་འཕྲོར་པ་ཚོས་ཀྱང་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་ཚོས་སྤེལ་ལག་ནང་སྤོང་གཉེར་དུར་དག་བྱེད་དགོས།

ཡང་རིགས་གཅིག་བོད་ནང་རྒྱ་མིའི་དབང་སྒྱུར་གྱི་དང་རང་ས་སྐྱུག་འོག་ལ་སྤྱིད་མེད་སྐྱུག་ཟད་ཆགས་ནས་མི་སྤོང་བྱུང་། ལས་སང་རྒྱ་གར་ས་རྒྱ་མཁན་དེ་འདྲ་ཆགས་འདུག དེ་འདྲ་བྱེད་རྒྱ་མེད། རྒྱ་གསེང་གཅིག་ནས་བགད་ན་རྒྱ་མིའི་

རོག་རྒྱལ་རེས་བརྒྱལ་ནའང་ཨུ་ཙམ་རེད། བོད་པ་ནང་ཁུལ་རྒྱལ་རེས་བརྒྱལ་
 ན་ཚོ་ཡོད་པ་མ་རེད། ཡང་མི་སྲིད་མེད་ཁ་གས་ནས་རྒྱ་མིའི་འབྲིས་ལ་ཅི་ཅི་ནང་
 པའི་ན་བྱས་ཏེ་བསྟུན། འདི་གར་བོད་པ་ནང་ཁུལ་ལ་རྒྱོག་རྒྱོག་བྱེད་མཁུན་དེ་འདྲ་
 མེད་དམ་སྟུམ་གྱི་འདུག དེ་འདྲ་བྱས་ན་ཡིན་ཏུ་བྱུང་བ་རྒྱུ་རེད། བྱེད་མི་འདྲ་།
 དཔའ་རྒྱོ་ཁོག་ཡོད་ན་རྒྱ་མིའི་འབྲིས་ལ་འདོན་དགོས་པ་རེད། རྒྱ་མིའི་འབྲིས་ལ་
 གང་ཡང་བྱེད་མི་བྱུང་བར་དབུགས་གཏོང་བྱས་ཚད་བྱས་ཏེ་བསྟུན། བོད་པ་ནང་
 ཁུལ་ལ་བྱུང་བའི་གཏོང་མཁུན་དེ་འདྲ་ཡོད་ཀྱི་མ་རེད། གལ་ཏེ་དེ་འདྲ་ཡོད་ན་
 ཞབས་འདྲེན་རེད་མ་གཏོགས། ཡག་པོ་གང་ཡང་མ་རེད། གང་ལྟར་ནང་ཁུལ་
 འབྲུག་པ་རྒྱལ་མཁུན་དེ་འདྲ་རེ་གཉིས་ཡོང་གུལ་བྱེད་ཀྱི་འདུག མ་གཞི་དེ་ལ་
 ཁག་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཡོད། རང་གི་བོད་ནང་ལོ་མང་འཚར་ལོངས་བྱེད་
 པ་དུས་དེ་རིང་སེམས་ནང་དངངས་སྐྱེ་དང་། ཁོང་ཁྱོད་མ་སྦྱིད་པ་བཅས་ཁོ་
 བའི་རང་སྤོང་དགོས་བྱུང་བ་དེས་མི་སྦྱོར་བྱུང་བྱུང་ཆགས་ཡོད་པ་འདི་ནི་ཁག་མེད་
 པའི་གནས་ཚུལ་རེད། རོག་ཀྱང་བྱེད་སྐྱེད་སྐྱེད་དེ་རིགས་ནི་བོད་པའི་ཞབས་འདྲེན་
 ཡིན་པས། རང་ཚོར་མི་དགོས་པ་ཡིན། ཚང་མ་མཐུན་པོ་དང་། སྦྱོམས་རྒྱུ་
 བྱེད་དགོས་པ་ལས། རྒྱལ་རེས་རྒྱལ་རྒྱུ་མེད། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་བོད་དང་རྒྱ་
 གར་བར་གནམ་གཤིས་ཚ་གྲང་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་འཕྲོད་བརྟེན་དང་། སྦྱོད་
 ལས་ལ་གཟུབ་གཟུབ་ཀྱིས་སྦྱོད་གཡོང་བྱེད་རྒྱུ་མེད། གཞན་ཡང་སྦྱིར་སྦྱོབ་གྲུར་
 འགྲོ་མཁུན་སྲུང་བྱ་སྦྱོར་ཞིག་ཡོད་འདུག སྦྱོབ་བྱ་དེ་ནི་ར་རྟག་གནས་ཚུལ་འོག་
 བརྟུགས་པ་ཞིག་ཡིན་པས། གང་ཅིའི་མཐུན་རྐྱེན་འཛོམས་པོ་མེད་ཀྱང་སྦྱོབ་སྦྱོར་
 བྱེད་ཡུལ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། ད་དུང་རིམ་པས་ཆགས་རྒྱུད་ཡག་ཏུ་འགྲོ་གི་རེད།

དེ་ནས་བོད་ལ་ལོག་འགྲོ་མཁུན་ཁག་གཅིག་ཡོད་པ་རེད། རས་གོང་དུ་
 བརྗོད་པ་ནམས་བྱེད་རང་ཚོས་སེམས་ལ་རེས་པ་བྱེད་དགོས། མ་གཞི་སེམས་
 སྦྱོར་པ་རེད། མི་སེའི་ལུང་པར་ལོག་གི་ཡོད་ཀྱང་དགའ་ལག་ཏུ་ཤོར་བའི་ལུང་པ་
 དང་རས་སྐྱེག་བྱས་ནས་སྤོང་དགོས་པ་དེའི་ནང་ལོག་རྒྱ་ནི་སེམས་སྦྱོར་བའི་གནས་
 ཚུལ་ཞིག་རེད། ཡིན་ནའང་རང་ཚོའི་ཚུ་བའི་སྦྱོབས་ཤུགས་ཞེས་པ་འདི་བོད་ནང་
 ཡིན་པ་ལས་སྦྱོར་ལོ་ཏུ་མ་རེད། བོད་ནང་ཡོད་པའི་རྒྱ་མིའི་མང་ད་བར་སེམས་
 ཤུགས་མ་ཆགས་ཡོད་པ་འདི་ད་དུང་སྲུ་མཐུད་ནས་སྤོང་དགོས་པ་དང་། མ་འོངས་
 པར་བོད་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུ་དེ་ཡང་བོད་ནང་གཏོང་དགོས་པ་ཡིན་པས། རང་
 ཡུལ་དུ་ལོག་མཁུན་ཚོར་འགན་ཆེན་པོ་ཡོད་ལ། རང་ཚོ་འདི་ཁུལ་བྱེས་ལ་སྤོང་མཁུན་
 ཚོར་ཡང་སྦྱོར་ལོ་ཏུ་བོད་སྦྱི་བའི་དོན་དག་བསྐྱབ་རྒྱུའི་ལས་འགན་ཡོད། ཚང་མས་
 ཏུར་བལ་བྱེད་དགོས།

དེ་བཞིན་བོད་པལ་ས་མཚམས་འབྲམ་དང་། སྦྱོམ་སོགས་ནས་ཡོང་མཁུན་
 ཚོ་ལ། ས་མཚམས་ལ་སྤོང་མཁུན་ཚོས་བར་ལམ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བྱས་བྱུང་།
 བོད་ནང་ར་རྟག་གི་གནས་ཚུལ་འོག་ནས་བྱོས་བྱོལ་ཡོང་མཁུན་སྐྱད་མི་ཤེས་ཤིང་།
 ལམ་རྒྱས་མེད་པ་དེ་ཚོར་ས་མཚམས་ཀྱི་ཡུལ་པ་ཚོས་གཅིག་ནས་མིའི་བཅེ་བ་དང་།
 གཉིས་ནས་ར་རང་ཚོ་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གཅིག་གྱུར་གྱི་ལ་རྒྱར་བརྟེན་ནས་
 མགོ་འདོན་ལྟོག་འཚོ་སྦྱོང་བྱེད་མཁུན་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་ཡོད། བོད་ནས་བྱོས་
 ཡོང་མཁུན་ཚོས་ར་བྱག་དུས་ཁོང་ཚོ་བྱོས་ཡོང་སྐབས་ས་མཚམས་དེ་དང་དེའི་
 ཡུལ་མི་ལམ་རྒྱས་བྱེད་མཁུན་དང་། ཡང་ས་གནས་དེ་དག་ལ་ཚོང་རྒྱལ་མཁུན།
 བལ་ཡུལ་ནང་སྤོང་མཁུན་དང་། ཁམས་དང་། ཨ་མདོ། དབུས་གཙང་བཅས་

གྱི་ཚོང་རིགས་དེ་འདྲ་ནས་རོགས་རམ་ཡག་པོ་བྱས་པུང་ཞེས་ཤོད་མཁན་མང་
 པོ་བྱུང་། དེ་ཚོ་རྒྱན་ཆེན་པོ་རེད། ར་དྲག་དང་ཉེན་ཁའི་གནས་ཚུལ་འཕྲད་སྐབས་
 རོགས་རམ་བྱས་པ་ནི། དངོས་གནས་ནད་ཐོག་སྤོང་འཁེབས་ལྟ་བུའི་མགོན་སྐབས་
 མེན་ཏུ་ཡག་པོ་དང་། ང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་སྤྱིའི་ལ་རྒྱའི་ཞབས་འདེགས་ཆེན་པོ་
 ཞིག་བརྒྱབས་པ་ཡིན་པས། ཚོས་གྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ན། མི་ཞིག་སྲོག་ཉེན་དང་
 འདྲིགས་པ་ལས་བརྒྱབས་པ་ནི་མི་འདྲིགས་པའི་སྤྱིན་པ་ཞེས་པའི་ལོན་མེན་ཏུ་ཆེ་
 བས། བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་བསམས་ཡོད་པ་རེད། རྗེད་རང་རོགས་རམ་བྱེད་
 མྱོང་མཁན་ཚོར་རོས་ནས་བྱུགས་རྗེ་ཆེ་བརྗོད་རྒྱ་མ་ཟད། ད་པན་རོགས་རམ་
 བྱེད་མཁྱོང་ཡང་མ་འོངས་པར་རོགས་རམ་བྱ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཡོད་མཁན་ཚོར་
 སྐལ་ལྷན་བྱ་རྒྱ་དང་། མ་འོངས་པར་གནས་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཡོང་སྐབས་སྲུང་བཞིན་
 རོགས་རམ་བྱེད་རོགས་ཞེས་རེ་བ་འདོན་རྒྱ་ཡིན། ངས་འདི་ནས་སྐབས་བྱུང་
 གྱི་མི་འདུག རྗེད་རང་ས་མཚམས་ལ་སྤོང་མཁན་ཚོས་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་གྱི་རོགས་
 རམ་བྱེད་བྱུང་བ་འདི་མེན་ཏུ་ཙ་བ་ཆེན་པོ་རེད། བོད་ལ་བདེ་སྤྱིད་ལྷན་པའི་རང་
 སངས་རྒྱས་གྱི་བརྟན་པའི་རྩ་བ་རྒྱགས་བྱུང་བ་ཞིག་བྱུང་ན། ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱད་
 གྱི་ས་ཁུལ་ཡོངས་ལ་ཁེ་པན་ཆེན་པོ་ཡོང་རྒྱ་ཡིན་པ་ཚོས་ཉིད་ཡིན། བོད་ལུང་
 པའི་གནས་ཚུལ་ཐབས་སྤྱོད་ཆོགས་དུས་མཐའ་མཚམས་ས་ཁུལ་གྱི་ཡུལ་པ་ཚོར་
 ཡང་དཀའ་ངལ་འཕྲད་ཡོད། ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱད་བོད་དང་ས་འདྲེས་སུ་གནས་
 པའི་མི་ཚོར་མཚོན་ན། བོད་སྤྱིའི་བདེ་སྤྱིད་འདི་ལྟེད་ཚོའི་བདེ་སྤྱིད་དང་ཡང་འབྲེལ་
 བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། དེར་བརྟེན་ང་ཚོ་ཐུན་མོང་གི་ལས་འགན་ཐོག་ད་བར་ཚང་
 མས་ཏུར་ཐག་བྱས་ཡོད་ཅིང་། ད་དུང་ཏུར་ཐག་བྱེད་རོགས་ཞེས་བརྗོད་རྒྱ་ཡིན།

དེ་ནས་བོད་ནང་ས་ཁུལ་ཁ་གསལ་ལ་སྤོང་བའི་སྤོང་བྱ་འཇུགས་མཁན་དེ་
 འདྲ་འགའ་གསལ་ཡོང་གི་ཡོད་འདུག ཨ་མདོ་ཁུལ་ལ་སལ་ཆེར་དེ་འདྲ་རེ་གཉིས་
 ཡོང་བ་ཡོད། ས་ཁུལ་གཞན་དག་ཁ་གསལ་ལ་དངོས་སུ་སྤོང་བྱ་ཆ་ཚང་བཅུགས་
 ཐུབ་མེད་ཀྱང་། སྤྲོད་མོང་གི་དུས་ཚོད་ལ་སྤོང་བྱོང་སྤོང་པ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད་
 འདུག དེ་ནི་མེན་ཏུ་ཙ་བ་ཆེན་པོ་རེད། མང་ཚོགས་གྱི་ཐོག་ནས་དེ་རིགས་ལ་
 རྒྱབ་སྐྱོར་དང་། དཔལ་འབྱོར་མཐུན་རྐྱེན་རོགས་རམ་བྱེད་བྱུང་ན་ཅང་ཡག་
 པོ་རེད། ང་རང་ཚོ་བོད་པའི་གོ་མས་གཤིས་ལ་སྐྱག་མཚོད་འབུལ་བྱེད་རྒྱུའི་ཐད་
 གཏོང་ཤོད་ཆེན་པོ་དང་། ཙ་བའི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་ར་རྒྱས་ལ་སྤོང་བའི་ཤེས་ཡོན་དང་།
 འཕྲོད་བརྟེན་གྱི་བྱ་བ་དེ་ཚོར་སྐབས་རེ་ཚོས་མཐུན་གྱི་བྱ་བ་མིན་པའི་མཐོང་སྐྱོང་
 ཡོང་གི་འདུག དེ་འདྲ་གཏན་ནས་མིན། མིའི་ཤེས་ཡོན་ལ་ར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱ་དང་།
 འཕྲོད་བརྟེན་གྱི་ལས་ཀ་བཅས་ལ་རོགས་རམ་བྱེད་པ་ནི་ཚོས་མཐུན་གྱི་བྱ་བ་ཡིན་
 པ་མ་ཟད། ཚུབས་ཆེན་པོའི་བྱ་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། དེ་རིགས་ལ་མང་ཚོགས་གྱི་
 ཐོག་ནས་མཐུན་རྐྱེན་རོགས་རམ་བྱེད་བྱུང་བ་ཡོད་ན་ངེས་པར་དུ་བྱེད་དགོས།
 ཡང་རང་ལ་ཤེས་ཡོན་ཐུན་བྱ་ཡོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། མང་ཚོགས་གྱི་བྱ་བུག་
 ལ་བོད་ཡིག་དང་དབྱིན་ཇིའི་སྐད་ཡིག་གིས་མཚོན་པའི་ལས་རིགས་གང་ཐད་གྱི་
 སྤོང་བྱོང་སྤོང་པའི་ཞབས་འདེགས་བརྒྱབ་རྒྱ་གལ་ཆེ་ཡིན་ལ། ཕན་ཐོགས་ཀྱང་
 ཆེན་པོ་ཡོད།

དེ་ནས་ཁ་སང་དབུ་མ་རིན་ཆེན་སྤེང་བའི་འཁྲིད་གྱི་སྐབས་ལ་བཤད་རྒྱ་
 བྱུང་བ་ལྟར། ཚང་འབྲུང་བ་འདི་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན། བོད་ནང་སྤྱི་དང་། ལྷག་
 པར་ལྷ་ས་ཁུལ་ལ་འབྲུལ་སེལ་ཚོང་གི་དོན་ལྟ་བུས་ཚང་མ་ད་ཅང་མང་པོ་ཞིག་

ཆགས་འདུག་པ་དེའི་ཐད་ཀྱི་སྒྲིགས་ཀྱི་སྐོམས་གནག་ངན་བྱས་མ་འདྲེས་པའི་དེས་
པ་མི་འདུག་གང་ལྟར་ཆང་འབེལ་པོ་ཆགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཆང་འཐུང་བག་མེད་
ཀྱི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་འདུག་ དེ་སྐོར་རྒྱུན་མ་ནས་ཀྱང་མང་པོ་བརྗོད་
རྒྱུ་བྱུང་། ད་དུང་ད་མེས་ཆང་མ་འཛོམས་ས་འདིར་ཡང་རྒྱུར་དེ་སྐོར་རྒྱུལ་རྒྱལ་
ནན་ཏན་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། དེས་འབྲེལ་རྒྱུང་ལས་ཀ་འབྲུས་ཤོར་པ་མ་ཟད། རིམ་པས་
མི་རྒྱུང་དོ་ཁྲིལ་མེད་ཆགས་ཏེ་རང་གིས་རང་དྲིན་རྒྱུང་གཏོང་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་
པས། ཆང་འཐུང་བག་མེད་ཀྱིས་མི་ཚོ་དུས་འདའ་བ་དེ་འདྲ་གཏན་ནས་བྱེད་རྒྱུ་
མེད། མི་དེ་ཚོ་སྡིང་རྗེ། ཆང་འཐུང་བག་མེད་དུ་སྡོད་མཁམ་མི་དེ་ཚོའི་ནང་ལ་
ང་རང་ཚོའི་མི་རིགས་ཀྱི་དོན་ལ་ཞེན་ཁོག་ཆེན་པོ་ཡོད་མཁམ་མང་པོ་འདུག་ མི་
དེ་ཚོ་རྒྱ་མི་ལ་སེམས་ཀྱི་གཏོང་ནས་ན་ཆ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཏེ། རྒྱ་མིའི་ལས་ཀ་གང་
འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་བྱེད་འདོད་མེད་པ་དང་། དེ་མིན་ལས་ཀ་གཞན་དག་མ་རག་
པའི་སྐབས་ལ་ཆང་བརྟུང་ནས་འབྲུམས་སྡོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་ཚོར་ཁག་
མི་འདུག་ དེ་ཚོ་དངོས་གནས་མི་རིགས་ཀྱི་དོན་ལ་ག་ཚད་དང་། སེམས་བྱུགས་
ཡོད་མཁམ་མང་པོ་འདུག་ ཡིན་ནའང་བྱེད་སྤངས་འདི་མུར་ཕྱིན་ན་སོ་སོར་གྱོང་
རག་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཡོད། ངས་གོང་དུ་བརྗོད་པ་བཞིན་གནས་སྐབས་གཅིག་རྒྱ་མིའི་
ལས་རིགས་ཤིག་ནང་ཕྱིན་ནས་ལས་ཀ་བྱས་པ་ཡིན་ན། འབྲེལ་སེལ་འཚོ་བཤམ་
ལ་ཕན་པ་དང་། བྱུགས་རྒྱུང་རིང་པོའི་ཆ་ནས་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་འདྲུགས་རྒྱུན་
ལ་བསམ་སྒོ་གཏོང་དགོས་སྐབས། དེ་ནི་དགག་བྱ་ལས་དགོས་པ་ཆེ་བ་ཡོད་པ་
ཞིག་ཡིན། ཆང་འཐུང་བག་མེད་ཀྱིས་མི་ཚོ་བསྐྱེད་ན་དེ་ནི་རྒྱུན་ཆ་ཆེན་པོ་རེད།
དེ་དག་ཤོད་ནང་ལོག་འགྲོ་མཁམ་ཚོས་སེམས་ལ་དེས་པ་བྱས་ནས། ངས་དེ་སྐོར་

རྒྱན་ཆད་མང་པོ་བཤད་ཡོད་ལ། ད་མེས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ནན་པོ་བྱས་ནས་བརྗོད་
ཀྱི་འདུག་ཅེས་ལན་བསྐྱེད་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཆང་མ་སྐོར་བདེ་པོ་བྱས་ལོག་
རྒྱུགས། དུར་ཐག་བྱེད་དགོས། ངས་གོང་དུ་བརྗོད་པ་བཞིན། ཤོད་མི་རིགས་
ཞེས་པ་འདི་དངོས་གནས་རྒྱལ་ཆེན་གྱི་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན་པ་ལྟར། མི་མི་རེ་
ངོ་རེའི་མཇེང་པའི་སྡེང་དོག་ཁྲིལ་རེ་འབྲེར་དགོས། ཤོད་རྒྱུ་པའི་ཞབས་འདྲན་
མ་ཞུས་པར་དུར་ཐག་བྱེད་དགོས། བྱུགས་རྗེ་ཆེ། ཞེས་རྒྱུ་ལ། ॥ ॥

༡། བྱི་ལོ་ ༡༧༧༡ ཟླ་ ༡༦ ཚེས་ ༡༧ ཉིན་བཞུགས་སྐབས་པོ་ཡོད་ཏེ་
བོད་ནས་གསུང་དུ་འབྱོར་བའི་སློབ་གཉེན་པོ་ལོ་གསུམ་མཇུག་པའི་བཅས་པ་ཁག་གཅིག་
ལ་སྐུལ་བའི་བཀའ་སློབ།

ཁྱེད་རང་ཚོའི་ཁོངས་ནས་གྲུ་སར་སློབ་གཉེན་དུ་འབྲོ་མཁན་ཁག་གཅིག་
ཡོད་པ་གྲུ་སར་སློབ་སྦྲེས་སྤེལ་སྤྲོད་ཆུང་རང་དཔེ་ཆ་ཡག་པོ་བཞུ་རྒྱ་དང་། རྒྱུ་
ལམ་ཡག་པོ་ཁྱེད་དགོས། ད་ཕན་གནས་སྐབས་གསུམ་གྱིས་མཚོན་པའི་ས་དགེ་བཀའ་
སློང་པོན་དང་བཅས་པའི་འདི་ལྟུང་དགོན་སྡེ་ཁག་ལ་བོད་ནས་གྲུ་སྐྱོན་ཉིས་སློང་
ཡས་མས་གིག་འབྱོར་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་མང་ཆེ་བས་བརྗོད་འགྲུས་ཆེན་པོས་དཔེ་ཆ་
བཞུས་ཏེ་ཡག་པོ་ཡོད། ཁྱེད་རང་ཚོས་ཀྱང་ཁོང་ཚོ་ནང་བཞིན་དགོན་པའི་ནང་
དཔེ་ཆ་བཞུ་རྒྱ་དང་། རྒྱུ་ལམ་ཀུན་སློང་བྱེད་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས། དེ་བཞིན་
གནས་གཉིས་ཆ་གྲང་དང་། འཚོ་བའི་ཐད་བོད་དང་ཁྱེད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་
འཕྲོད་བརྟེན་ལ་དོ་སྣང་གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས།

ཡང་ཁྱེད་ཚོའི་ཁོངས་སྤྱིར་བོད་ཀྱི་སློབ་གྲུ་གསུང་པར་ཞུགས་ཟེན་པ་ཁག་
གཅིག་དང་། ད་ལྟོ་གསུང་དུ་ཞུགས་མཁན་ཁག་གཅིག་ཡོད་པ་རེད། སློབ་གྲུ་
དེ་ནི་བོད་ནས་གསུང་དུ་འབྱོར་བའི་གཞིན་སློབ་ཚོའི་ཆེད་དུ་བཙུགས་པ་ཞིག་ཡིན།
དེ་ཡང་སློབ་ལུང་ཇ་དུག་རང་བཙུགས་པ་ཞིག་ཡིན་ལྟར་སྐབས་ད་ལྟོ་མཐུན་ཆེན་དེ་ཙམ་
འཛོམས་པོ་མེད་ཁར། བྱ་སྒྲིག་གི་ལས་དོན་ཐོག་དཀའ་ངལ་མང་པོ་འབྱུང་ཡོད་
པ་དང་། བོད་ནས་ཡོང་མཁན་ཚོའི་ཁོངས་ནས་ཀྱང་ཁ་གསུ་གིས་སློབ་གྲུ་དུས་
ཡུན་གང་འཚམས་བཟུང་རྗེས་སྤྱི་ལ་ཚོན་འགྲོ་བ་ལོ་གསུམ་གྱིས་ད་ལྟོ་སློབ་གྲུ་དེ་
ཚད་ཡོངས་འདོད་པ་ཁེངས་པ་ཞིག་མེད་ན་ཡང་། རིམ་པས་ལྷེ་འཕེན་ཡང་

ཀུས་འགོ་བཞིན་ཡོད། འདི་སློབ་གསུང་རང་དབང་ཡུང་པར་སློབ་སྦྲེས་ཏེ་སློབ་སློང་གི་
གོ་སྐབས་ཐོབ་པའི་དུས་འདིར་ཚང་མས་སློབ་སློང་ལ་དོ་སྣང་དང་བརྗོད་འགྲུས་
ཆེན་པོ་བྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་མཐུན་པོ་བྱེད་རྒྱ་ཡང་གལ་ཆེན་
པོ་ཡིན། བར་ལམ་སློབ་སླུག་ཁ་གསུ་ནས་ལོ་གཅིག་གཉིས་གོང་འབྲུག་པ་བརྒྱབ་
པའི་གནས་ཚུལ་སྐྱབས་བྱ་བྱུང་ཡོད། དེ་ཚོ་ནི་ད་ཅར་སློབ་སྦྲེས་ཀྱི་རང་བཞིན་རེད།
རྒྱ་གར་རང་དབང་ཡུང་པར་བོད་མི་བཅོན་ཕྱོད་པ་འབྲུམ་གཅིག་མ་ཟེན་ཙམ་ཞིག་
དང་། དེ་བཞིན་འཇོ་མ་གྱིང་གི་ཡུལ་ཁག་མང་པོར་བོད་མི་བཅོན་ཕྱོད་པ་ཁ་གསུ་
ནས་ཡོད་པ་རྣམས་བརྗོད་པས་འབྲུམ་གཅིག་དང་བྱི་གཉིས་གསུམ་ཞིག་ཡོད། རྒྱ་
ཡོངས་ཀྱི་ཆ་ནས་བོད་མི་བཅོན་ཕྱོད་པ་རྣམས་ལ་འཇོ་མ་གྱིང་ཐོག་ནས་ཡིད་མཐུན་
ཆ་འཇོག་ཡོད་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། ལོ་ནས་ལོ་བརྗེད་དེ་དུས་ཚོད་འགྲོ་སྐབས་
བོད་མི་ཞེས་བརྗོད་དུས་ཡ་རབས་སློང་བཟང་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། མགོ་གྲུང་པོའི་
ཐོག་ནས་ལས་ཀ་བྱེད་ཐུབ་མཁན་ཞིག་ལ་འཇོ་མ་གྱིང་ས་གནས་གང་ས་ནས་དོས་
འདོན་གྱིས་མཚོང་དང་རྒྱ་རྒྱུ་ལག་པོ་ཡོད། གང་སར་བོད་པར་བརྗོད་བརྒྱགས་
དང་ཆ་མཚོང་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཚོགས་འདིའི་ནང་བོད་ནས་གསུང་དུ་ཡོང་མཁན་ཚོས་
འབྲུག་པ་རྒྱག་པ་ལོ་གསུམ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཡུང་བ་ཡིན་ན་གིན་དུ་བབས་སློབ་པོ་རེད།
ད་ཕན་གནས་ཚུལ་དེ་འདྲ་སྐྱབས་བྱ་བྱུང་ཡོད་ན་འདྲེད་སང་སྐྱབས་བྱ་ལོགས་སུ་སྤྱིན་
ཡོད། ད་དུང་ཡང་སློབ་གྲུའི་ནང་འཚམས་པོ་དང་། སློབ་སློང་ལ་བརྗོད་འགྲུས་
བྱ་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། བསམ་སྟོན་རམ།

བར་ལམ་བོད་ནས་སློབ་སློང་དོན་གཉེན་གྱི་སེམས་བུགས་བྱས་ཏེ་ཡོང་
མཁན་ཁ་གསུ་ང་དང་ཐུག་སྐབས་མཐུན་ཆེན་འཛོམས་པ་མེད་ཀྱང་སློབ་སློང་བྱེད་

ཡུལ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་འགྲོ་གི་མིན་ཟེར་གྱི་འདུག ཁོང་ཚོའི་བརྒྱ་རྒྱལ་ལ་རྒྱུ་
སློབ་བྱ་ཞེས་པ་འདི་མི་ཁ་མང་རུ་ཚོགས་དང་། རེ་ས་རྩོམ་ས་མེད་མཁམ་ཚོའི་འཕམ་
སེལ་སློབ་སའི་རྩ་བ་ལ་བརྟུགས་པ་མ་གཏོགས། སློབ་སློབ་ཀྱི་མའི་བརྟེན་གནས་
ལ་ཆེད་དུ་བརྟུགས་པ་ཞིག་ལ་བརྟེན་གྱི་མི་འདུག ར་ཚོས་རང་ཉིད་ལ་དགའ་ངལ་
ཡོད་བཞིན་དུ་མཐུན་རྒྱུན་འགྲོ་སོང་མང་པོ་བཏང་སྟེ་བྱ་སྒྲིག་བྱས་པའི་སློབ་སློབ་
གི་བརྟེན་གནས་འདི་ལ། ཕྱི་ནས་མཐོང་རྒྱལ་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་ནི་ཐབས་སློབ་པོ་རེད།
མཐོང་རྒྱལ་འདི་སེལ་ཆེད་གཅིག་ནས་ས་གནས་ས་ཐོག་ལ་ཡོད་པའི་ལས་ཀྱི་དེ་
པའི་ཐོག་འགན་འཁུན་ཆེན་པོ་ཡོད་ལ། གཉིས་ནས་སློབ་སླུག་ཚོའི་འོས་ནས་སློབ་
གྲུང་སློབ་རིང་སློབ་སླུང་རྒྱུ་དང་སློབ་སློབ་དུ་ར་ཐག་བྱས་ཏེ་ཕྱི་ནང་གར་དུ་ཡིན་
ཀྱང་མཐོང་སྟེ་བས་པ་ཞིག་ཀྱི་དེ་ལོས། དེ་འདྲ་བྱས་ན་ཕྱི་ལ་རྒྱ་ཆ་འདི་འདྲ་
རྒྱགས་དོན་མེད། འགའ་ཞིག་གིས་སློབ་གྲུང་སློབ་རིང་སོ་སོས་ཡག་པོ་མ་བྱས་
པར་སློབ་བྱ་ནས་ཐོན་རྗེས་མ་འགྲིགས་མ་འཇུག་པའི་གནས་ཚུལ་ཕྱི་ལ་བཀམ་གྱི་
ཡོད་པ་རེད། དེའི་ངན་འབྲས་ལ་ཤོད་ནས་ཡོང་མཁམ་ཁ་གས་ཀྱིས་དེར་འགྲོ་གི་
མིན། འགྲོ་ས་དེ་ལས་མེད་ན་ཤོད་ལ་ལོག་འགྲོ་གི་ཡིན་ཟེར་གྱི་འདུག དེ་འདྲ་
བྱས་ན་ལག་པོ་མི་འདུག ད་ལྟ་ས་གནས་ལ་སློབ་སློབ་ཀྱི་དེ་མཁམ་ཚོས་སློབ་སློབ་
ལ་དུར་བརྩོན་དང་། མཐུན་པོ་བྱ་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཕྱི་ནང་ཀུན་ལ་ཤོད་མི་
རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་པ་དང་། ཡ་རབས་སློབ་བཟང་། དྲང་བདེན་བཅས་ཀྱི་སློབ་སླུ་
མཐུན་པོ་བྱ་རྒྱུ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། བས་སོང་ངམ། ཤོད་ནང་རྒྱ་མིས་
ཤོད་ལུང་པར་མི་ཐོག་ནས་མི་ཐོག་བརྒྱད་ནས་ཡོད་པའི་ཡ་རབས་སློབ་བཟང་རྣམས་
ལ་ཚོང་ས་དང་དང་། རྗེས་ལུས་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཟེར་བའི་མིང་བཏགས་ནས་ཅ་

མེད་བཅོས་པའི་ངན་འབྲས་ལ། ཤོད་ནང་ཤོད་པའི་ཡ་རབས་སློབ་བཟང་གི་བསམ་
སློབ་དང་། རྣམ་འགྲུར་བཟང་པོ་དེ་རིགས་ཉམས་ཆག་གིན་དུ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད།
ར་ཚོ་བཅོན་སྲོལ་ལ་གྱུར་ནས་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་སོང་རིང་གཚོ་བོའི་
ལས་ཀ་གལ་ཆེ་ཤོས་ག་རེ་བྱས་ཡོད་ཅེ་ན། ཤོད་མི་རིགས་ལ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་
པའི་ཚོས་ཀྱི་བསྐབ་བྱ་གཞིར་བཞག་པའི་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་རང་གཤིས་བཟང་
པོ་དང་། ཡ་རབས། རོ་ཚོ་སྟེལ་ཡོད་བཅས་ཀྱི་ལོ་མས་གཤིས་བཟང་པོ་ཡོད་པ་
རྣམས་མ་བརྟུགས་པར་ཤོད་པའི་རྣམ་པ་རྒྱན་འཛིན་བྱ་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོར་བརྟེན་
ནས་འབད་བརྩོན་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་ཡོད། རྣམ་པ་དེ་ནི་ཕན་རྒྱུན་གོ་བད་སྤང་
པའམ། ཡང་ན་ཕྱིའི་མཐུན་རྒྱུན་འཛོམས་པོ་ཡོད་ཀྱང་སྐབ་མི་སྐབ་པའི་ར་ཚོའི་
དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱད་ཚོས་ཡིན། ཁྱེད་རང་ཚོ་ནི་ཡ་རབས་དང་། ཉིད་རྗེ།
ཕན་སེམས་བཅས་མིག་གི་མཐོང་ཡུལ་དུ་མེད་པའི་རྒྱ་མིའི་དབང་རྒྱུར་འོག་ནས་
བྱོས་བྱོལ་དུ་ཡོང་བ་རེད། ད་ཆ་རང་དབང་ལུང་པར་སྟེ་བས་པར་བརྟེན་ང་རང་
ཚོ་ཤོད་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་ལ་མིག་དཔེ་བརྟུགས་ཏེ་རང་
ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འཇགས་ཐབས་བྱ་རྒྱུ་གིན་དུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།
གཅིག་བྱས་ན་ཁྱེད་རང་ཚོའི་ནང་རྩ་བའི་མི་རིགས་ཀྱི་སེམས་ལྷགས་ཡོད་
པ་གང་ཞིག་ལ་ཤོད་ནང་ལས་ཀ་དང་། སློབ་སློབ་མ་སྒྲིད་པའི་ངང་ནས་རྒྱ་གར་
ལ་ཕྱིན་ན་རིམ་པས་གནས་ཚུལ་བཟོ་ལྟ་ཞིག་ཆགས་མི་ཡོང་ངམ་བསམས་ནས་
ཡོང་མཁམ་ཁ་གས་ཡོད་སྟེད། དེ་ཡང་ཁྱེད་པར་མི་འདུག ད་ཕན་ཤོད་ནང་སོ་
སོའི་འདོད་པ་ནང་བཞིན་བྱེད་དབང་མེད་པར་དང་ངས་སྒྲག་འོག་སློབ་དཔོན་བྱུང་
ཡོད། ད་ཆ་རང་དབང་ལུང་པའི་ནང་སྟེ་བས་ཏེ་ར་ཚོ་ཤོད་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐབས་

ཤེས་ཡོད་རྒྱ་ཚུལ་སྤྲུགས་བྱས་ནས་བཅོས་པའི་སྐྱིལ་འཇུགས་འདིའི་ནང་སོ་སོས་
 ལོ་སྐབས་བཟང་པོ་དམ་འཛིན་གྱིས་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་ལས་ཀ་ཇི་ཅམ་བྱེད་ཐུབ་
 པ་བྱེད་དགོས་པ་ལས། ཟང་ཟིང་བཅོས་ན་ཅུ་བ་ནས་མི་འགྲིགས། དེ་ཅིས་བྱེད་
 ཚོས་དུར་ཐག་བྱ་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། བོད་ནས་ཡོང་མཁན་ནང་བརྒྱ་ཆ་དགུ་
 བརྒྱ་ལོ་དགུ་བཞུལ་བ་དངོས་གནས་ཡག་པོ་འདུག སེམས་བྱུགས་དང་རྣལ་བསམ་
 ཆེན་པོ་འདུག་ཅེས་ངས་དྲག་དུ་བརྗོད་གྱི་ཡོད། བོད་ལུང་པའི་བདག་པོ་བོད་ནང་
 ཡོད་པའི་བོད་མི་རྣམས་རེད། ང་ཚོ་འདི་གར་ཡོད་པ་རྣམས་དངོས་གནས་མིའི་
 ལུང་པར་ཀྱང་ཉེ་བཅའ་བྱོལ་བ་ཆགས་ཡོད། ཡིན་ནའང་རང་དབང་གི་འཚོ་བ་
 རྒྱལ་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། སློག་ལ་ཉེན་ཁ་མེད། བོད་ནང་གི་མི་མང་ཁྲོད་ནས་ལོ་
 གྲུ་ཚུ་མན་ཆད་ལ་ཆ་བཞག་ན། ཉ་ལམ་སོ་སོ་སྐྱེས་པའི་ཉིན་མོ་ནས་བཟུང་རང་
 དབང་ཞེས་པ་འདི་བརྗོད་མ་རྒྱས་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། ཟස་ལོ་ཆིག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་
 རྒྱ་བརྒྱ་ད་གངས་སམ། ཡང་ན་རྒྱ་བརྒྱ་ད་དགུ་ལོ་ནས་བཟུང་སོ་སོའི་རང་དབང་
 ཡོངས་སུ་བརྒྱགས་ཉེ་ཐན་སློག་ལའང་རང་དབང་མེད་པར་སྐད་ཆ་བོད་ཡག་ཉེས་
 དང་། རྣམ་འདྲུར་སྟོན་ཡག་ཉེས་ཀྱི་ཐོག་ནས་རྒྱ་མིའི་རྣ་བར་མ་ཕྱིན་ན་བཅོམ་
 དུ་འཇུག་པ་དང་། སློག་ཆད་གཅོད་པ་དེ་རིགས་བྱེད་པའི་དབང་ཆ་རྒྱ་མིའི་ཡག་
 པར་ཡོད་པ་རེད། གནས་བབ་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་འོག་ནས་འདི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལོང་མཁན་
 ཚོ་ངས་ཅུ་བཅེན་པོར་བཅི་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་ཅུ་ཆེར་བཅིས་པ་བཞིན་བྱེད་རང་
 ཚོ་མང་ཆེ་བ་སེམས་བྱུགས་དང་། རྣལ་བསམ་སྐྱོང་སྟོབས་ཡོད་པ་དངོས་གནས་
 བརྗོད་བརྒྱགས་བྱེད་འོས་པ་དང་། བོད་པའི་སྤྱི་ཚད་བརྒྱན་ཐུབ་མཁན་དེ་འདྲ་
 འདུག འོན་ཀྱང་རེ་རྒྱུད་གི་ངོས་ནས་ཞབས་འདེན་ལྷ་གི་འདུག རྒྱ་ཚོགས་གང་

འདྲ་ཞིག་དུ་ཡིན་ཀྱང་ཞབས་འདེན་ལྷ་མཁན་གཅིག་ལས་མེད་ཀྱང་ཉ་ཅང་མངོན་
 གསལ་དོད་པོ་ཡོད། བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་པ་བརྒྱ་ཐམས་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཅམ་
 མངོན་གསལ་དོད་པོ་ཡོང་གི་མེད། དེར་བརྟེན་འདི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལོང་མཁན་ཚང་མས་
 གཟུབ་གཟུབ་བྱེད་དགོས་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག ཤེས་སོང་ངས།

བྱེད་རང་ཚོ་ཁག་གཅིག་གིས་བོད་ཡིག་སྟོབས་སྟོབས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་གི་ཡོད་
 པ་འདི་ལིན་དུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ང་རང་ཚོས་སོ་སོའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ཡར་
 རྒྱས་གཏོང་དགོས། དེ་སྔ་བོད་ཡིག་སྟོབས་སྟོབས་བྱེད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་མ་ལུང་བ་ཚོས་
 ད་ཆ་བོད་ཡིག་སྟོབས་སྟོབས་བྱ་རྒྱ་ཅ་དོན་གལ་ཆེ་ཞིག་ཡིན། དེ་བཞིན་དཀྱིན་ཇིའི་
 རྐང་ཡིག་དེ་ཡང་འཇམ་སྐྱེད་ཐོག་ལེད་སྟོང་ཁུབ་གདལ་ཆེ་བའི་ཕན་ཡོད་གྱི་ཡིག་
 ཞིག་ཡིན། བཅའ་བྱོལ་དུ་སྟོང་རིང་རྒྱ་གར་ནང་ལས་ཀ་བྱེད་སྐབས་དཀྱིན་ཡིག་
 གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། དེར་སང་བོད་ནང་དཀྱིན་ཡིག་གང་ལ་གང་འཚམས་ཤེས་
 པ་ཡིན་ན་རྒྱ་མིའི་དབང་རྒྱུར་འོག་དེའི་ཚོད་ཀྱི་ཕན་ཐོགས་གིག་ཡོང་གི་རེད། རྣལ་
 པར་རྒྱུ་པའི་དོན་དག་བརྒྱབ་རྒྱུར་ཕན་ཐོགས་ཡོད་རྒྱ་མ་ཟད། རྣམས་ལ་ལས་ཀ་
 ཐོབ་རྒྱུར་ཡང་ཕན་ཐོགས་ཡོད། མ་འོངས་པར་བོད་རང་དབང་ལུང་མཚམས་
 དཀྱིན་ཇིའི་རྐང་ཡིག་ལེད་སྟོང་བྱ་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་གྱི་རེད། དེར་བརྟེན་
 དཀྱིན་ཇིའི་རྐང་ཡིག་སྟོབས་སྟོབས་ལ་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་བྱེད་དགོས། བྱེད་ཚོའི་ནང་
 རྒྱ་ཡིག་ཤེས་མཁན་ཁག་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ཚོས་རྒྱ་ཡིག་མ་བརྗོད་པ་བྱ་རྒྱ་གལ་ཆེན་
 པོ་ཡིན། ང་ཚོས་རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་དབང་རྒྱུར་མཁན་ལ་དག་ལྷ་དག་གི་དུས་
 ཁ་གཏད་གཅོག་གི་ཡོད་པ་འདི་རྒྱ་ཚུན་ཤེས་པ་བྱས་ནས་ཁ་གཏད་གཅོག་དགོས།
 ཁ་གཏད་གཅོག་སྐབས་རྒྱ་མི་དང་འདྲིས་གཤེས་ཀྱིས་ཁོང་ཚོར་བསམ་སྟོབས་ཤི་

ཡོད་དང་། ཁོང་ཚོའི་སྲིད་བྱུང་ལྷོ་ལོ་ལྟ་ ར་ཚོས་ཤེས་པ་བྱེད་དགོས་པ་ས་
རྒྱ་ཡིག་མ་བརྟེན་པ་བྱེད་དགོས་རྒྱུར་མ་ཟད། ད་དུང་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བྱུང་ན་
ཡག་པོ་རེད། གལ་ཏེ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་མ་ཟུབ་ཀྱང་མ་བརྟེན་པ་བྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེ་
ཡིན། རྒྱ་ཡིག་ཡག་པོ་ཤེས་མཁན་ཚོས་གཞན་ལ་ཕན་པུ་བསྐྱབ་བྱུང་ན་འདྲ་ཡག་
པོ་ཡོད། དེའི་ཐད་ནི་འགའ་བརྟུན་ཚོགས་གི་རེད། རྒྱ་ཡིག་ཅ་བ་ནས་མི་ཤེས་མཁན་
ཚོས་གསར་དུ་བསྐྱབ་རྒྱུར་དགོས་པ་ཡོད་མེད་བརྟུ་དང་། གཞི་རྒྱ་མོ་སོ་སོའི་
འདོད་པ་རེད། དེ་མིན་པོད་ལྷན་གྱིས་ལྷོ་ལོ་གས་ལ་འགྲོ་མཁན་ཚོ་སློབ་གྲྲ་སོ་སོར་
ལྷན་གྱི་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་དང་འདྲེས་འགྲོ་རྒྱུར་བརྟེན་དཀའ་ངལ་མེད།

དེ་ནས་གཉེན་འབྲུད་དུ་ཡོང་སྟེ་མར་ལོག་འགྲོ་མཁན་ཁག་གཅིག་ཡོད་པ་
ལྟར་རང་ཚོ་འབྲུད་པར་དགའ་པོ་བྱུང་། པོད་ཀྱི་དོན་གྱི་བདག་པོ་པོད་ནང་ཡོད་
པའི་མི་མང་ཚོ་ཡིན་ཞིང་། ལྟར་རང་ཚོ་ཁོང་ཚོའི་སྐྱ་ཚབ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞིང་། ཁ་
སང་སྟོན་ལ་འབྲུད་པ་ཚོར་སྐབས་དེར་བཞད་ཡོད་ལ། ལྟར་རང་ཚོ་ཡང་སློབ་དེ་
པོ་བྱས་པར་ལོག་ འདི་གར་སྟོད་མིར་རྒྱ་གར་ནང་གི་མཚོང་ཚོས་གནས་རྒྱལ་
ནམས་རང་གི་དོ་ཤེས་སློབ་འཁེལ་ལྟ་བུ་གཅིག་པའི་མི་ནམས་ལ་གསལ་པོ་པོད་
དགོས། ར་ཚོ་རྒྱ་གར་ལ་བཅོན་པོ་ལྟ་བུ་འཕྲོར་ནས་པོ་སྐྱུ་ཚུ་སོ་གཉིས་མིར་
སློབ་གྲྲ་འཕྲུགས་གཉེར་བྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེར་བཅིངས་དེ་དང་སྐབས་སློབ་གྲྲ་ཁག་ནང་
སློབ་སློབ་བྱེད་བཞིན་པའི་སློབ་སྐྱུ་གཉིས་ཀྱི་ལྷན་ཅམ་ཡོད་པ་དང་། མཚོ་རི་མ་
སློབ་གྲྲ་ཚོན་བྱུང་མེད་ནའང་གང་ལ་གང་འཚམས་ཀྱི་སློབ་སློབ་ཚོན་པ་ད་བར་ཁྱི་
རྒྱུག་བྱུང་ཡོད། དེ་བཞིན་དེར་སྐབས་རྒྱ་གར་དང་། ལྷི་རྒྱལ་གྱི་མཚོ་རི་མ་
སློབ་གྲྲ་ཁག་ནང་མཚོ་རི་མ་གྱི་སློབ་སློབ་བྱེད་མཁན་པལ་ཆེར་སྐྱུ་བརྒྱ་སློབ་ཡོད།

བཅོན་པོ་ལ་ནང་གི་གཞིན་ལྷ་མང་ཆེ་བ་སློབ་སློབ་སློབ་སློབ་པུ་ཡོད་པ་ག་སྟེ་ཡིན་པ་
དང་། ཁག་གཅིག་གི་སློབ་སློབ་གང་ཅམ་སྐྱུ་སྐྱུ་དག་པོ་ཡོད། དེ་དག་གི་ར་ཚོས་
ཤེས་ཡོན་སློབ་སློབ་གལ་ཆེར་བཅིངས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན།

དགོན་སྡེ་ཁག་ལ་ད་རྣམས་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཡོད། ཡིན་ནའང་དཀའ་ངལ་
དེའི་འོག་ནས་རྒྱ་གར་དང་བལ་ཡུལ་བཅས་པའི་ནང་གདན་ས་གསུམ་གྱིས་གཙོས་
པའི་སྐད་དགེ་བཀའ་རྣམས་པོན་དང་བཅས་པའི་བརྟེན་གནས་དགོན་སྡེ་གཉིས་བརྒྱ་སྟོར་དང་།
གྲུ་པ་སྟོང་པ་ལྷན་བྱུག་ཅམ་ཡོད་པ་བཅས་ཀྱི་བརྟེན་པའི་གནས་གཞི་རྒྱ་གས་ཡོད།

དེ་ནས་ལས་ཀ་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་ལ། སྟོན་ཆད་པོད་གཞུང་དགའ་ལྷན་པོ་
བྱང་པའི་འགྲོ་ལྷན་གས་ཤིག་ཡོད་པ་འདི་མང་གཙོའི་ལམ་སློབ་ལ་བསྐྱུར་རྒྱ་གལ་ཆེར་
བཅིངས་དེ་གྱི་པོ་ ༡༩༥༩ ལོ་ནས་བརྒྱུད་བཅོན་པོ་ལ་སྟོད་མིར་མང་གཙོའི་
ལམ་སློབ་གང་ལྷན་ལེན་བརྟུར་རྒྱུ་དང་། དེ་ཡང་ཡིག་ཆ་དང་འབྲེལ་བའི་
གཏན་འཁེབས་བྱེད་ལྷན་ལམ་སློབ་དེ་བརྟེན་པོ་དང་། ལྷན་དག་པོ། ལས་ཀ་
ལྟར་བདེ་པོ་བཅས་ཡོད་རྒྱུ་རེད་བསམ་ཏེ་དུག་ཅུ་རེ་གཅིག་རེ་གཉིས་ནས་མ་འོངས་
པོད་ཀྱི་ཅ་བྱིས་ས་ཀྱི་ཟིན་བྱིས་བཀོད་དེ་དུག་ཅུ་རེ་གསུམ་ལོར་དངོས་སུ་གཏན་
འཁེབས་བྱས་པ་རེད། ཟིན་བྱིས་དེའི་ནང་གི་ཅ་བྱིས་གཅིག་གི་ཟིན་ཆད་ལ་རྒྱལ་
བ་རིན་པོ་ཆེའི་དབང་ཆ་ཚོགས་འདུའི་འབྲས་ལི་སྐྱུ་ཆ་གཉིས་མང་མོས་ཀྱིས་སྐྱུར་
བཅོས་གཏོང་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་སྐབས་དེ་དུས་ནས་བཀོད་ཡོད། མ་འོངས་པར་པོད་
རང་དབང་བྱུང་མཚམས་དེ་རྣམ་བུ་རྒྱ་ཡིན་ཞིན། ཁོང་གསལ་ཅ་བྱིས་ས་བཟོས་
ནས་ད་བར་པོ་སྐྱུ་ཚུ་སྟོར་སྟོང་བ་རྣམས་ད་ཆ་མང་གཙོ་རང་དབང་ལྷན་པའི་སྲིད་
གཞུང་ཞིག་འཕྲུགས་རྒྱ་བྱུག་དེ་ཉེར་སྐབས་ཡོད། དེར་བརྟེན་སྟོན་མའི་ཅ་བྱིས་ས་

ལ་པོ་བཅོམ་གྱིས་ཅུ་བྱིས་མ་གསར་པ་ཞིག་པོ་དགོས་པོ་དེ་ནི་ཅུ་བྱིས་མ་
པོ་བཅོམ་ཚོགས་རྒྱུ་ཆེད་མངགས་བཅུགས་ཏེ་ད་ལྟ་ཅུ་བྱིས་མ་གྱི་ཟེན་བྱིས་རྒྱས་
པ་ཞིག་པོ་བཞིན་ཡོད། ཟླ་གསར་ནས་དེའི་ཉིད་བརྒྱུས་ཤིག་ཡོངས་བརྒྱགས་བྱ་
རྒྱུ་ཡིན། ཡིག་ཆ་དེའི་ནང་གང་འཁོད་ཡོད་ཅེ་ན། བོད་ནང་རྒྱ་མིས་དྲག་པོས་
དབང་རྒྱུར་བྱེད་བཞིན་པའི་དུས་ཚོད་འདི་འགྲུར་བ་མོང་ནས་ང་རང་ཚོ་གཞིས་
བྱུས་མཉམ་འཛོམས་བྱུང་བའི་ཉིན་མོ་ང་ཚོའི་ལས་འགན་ཡང་དང་པོ་གནས་
སྐབས་འདྲམ་མེལ་གྱི་གཞུང་ཞིག་འཇུགས་རྒྱུ་དང་། བོད་རྒྱ་བྱུང་ནས་འབྲས་
མི་བརྒྱ་བསྐོད་གིས་འོས་བརྒྱ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན། གལ་ཏེ་དེ་ཡང་སྐབས་བདེ་མ་བྱུང་
ཚེ་ངོས་ནས་ཐད་ཀར་མིན་འཛིན་ཞིག་བསྐོ་གཞག་བྱ་རྒྱུ་དང་། དེ་ཉིན་ནས་བརྒྱུང་
ད་ལྟ་ལྟུང་བའི་པོ་ཆེར་ཡོད་པའི་བྱིས་མ་མཐུན་གྱི་དབང་ཆ་ཆང་མ་མིན་འཛིན་
དེར་ཅུ་བྱིས་མ་གྱི་དབང་ཆ་བས་ཅིག་བཅོན་བྱོལ་གཞུང་གི་རྒྱུག་འཇུགས་འདི་རང་
བཞིན་གྱིས་མཇུག་འབྲིལ་རྒྱ། མིན་འཛིན་གྱི་ལས་འགན་ཞི་བོད་ཀྱི་ཅུ་བྱིས་མ་གཏན་
འཕེབས་བྱེད་མཁན་བྱིས་མ་པོ་ལྟར་ཚོགས་ཆེན་ཚོགས་རྒྱུ་དང་། ཚོགས་ཆེན་དེའི་
ཐོག་ནས་ཅུ་བྱིས་མ་གཏན་འཕེབས་བྱེད་རྒྱ། དེ་ནས་ཅུ་བྱིས་མ་གཞིར་བརྒྱུད་མིན་
གཞུང་གསར་པ་རྒྱུག་འཇུགས་བྱེད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་འདྲམ་མེལ་གྱི་མིན་གཞུང་
མེད་པར་འགྲོ་རྒྱ། ཅུ་བྱིས་མ་གཏན་འཕེབས་གཞིར་བརྒྱུད་འོས་བརྒྱའི་ལམ་ནས་
ཚོན་པའི་མིན་གཞུང་དེས་བོད་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་འགན་འབྲུར་རྒྱ་བཅས་དོན་ཉིད་
འདི་དག་འཁེལ་ཡོད། བར་བཀལ་གྱི་དུས་ཚོད་དེའི་རིང་ད་ལྟ་བོད་རང་རྒྱུང་རྒྱུངས་
ཟེར་བའི་ས་ཁུལ་དང་། དེ་བཞིན་ཡུན་ནན་ཞིང་ཆེན་དང་། ཟེ་ཁྲོན། ཀན་སུའུ།

མཚོ་རྩོན་བཅས་བོད་ཀྱི་ས་ཁོངས་ལ་རྒྱ་མིས་བཅུགས་པའི་རང་རྒྱུང་རྒྱུངས་དང་།
ཁུལ་མོགས་ཀྱི་མིང་རྒྱ་ཚོགས་བཅུགས་པའི་ལས་ཁུངས་དེ་ཚོ་མོ་མོར་ཡོད་པའི་
རིག་གཞུང་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཚན་པ་དང་། རོར་མིན་འབྲིང་བརྟེན་ལ་སོགས་པའི་ལས་
རིགས་ཁག་གི་ནང་ལས་ཀ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པའི་བོད་མི་ལས་བྱེད་པ་ཚོས་སུ་མཐུད་
ལས་འགན་འབྲུར་དགོས་པའང་ཡིག་ཆའི་ནང་གསལ་པོ་ཡོད། གང་ལྟར་བོད་
རང་དབང་གི་ཉི་མ་གར་ནས་གཞིས་བྱུས་མཉམ་འཛོམས་བྱུང་བའི་རྗེས་སུ་བོད་
ནང་ལས་རིགས་རྒྱ་ཚོགས་ཀྱི་ལས་འགན་འབྲུར་མཁན་བོད་མི་ལས་བྱེད་པ་ཚོས་
སུ་མཐུད་ལས་འགན་འབྲུར་དགོས་པ་རེད། ཡང་དུས་ཚོད་འགྲུར་བ་བྱིན་པའི་
སྐབས་ལ་ལས་འགན་འབྲུར་འདོད་མེད་པ་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་ཞེན་ཞོག་མེད་
པ་རེ་གཉིས་ཡོང་མིན་པ་དེ་ནི་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་རེད། དེ་མིན་ད་ལྟ་བོད་ཀྱི་ས་
ཁུལ་ཁག་གི་ལས་བྱེད་པ་མང་ཆེ་བ་བྱི་རྒྱལ་དུ་རྒྱ་མིའི་སོགས་ཟེ་གི་ཡོད་ཀྱང་། རང་
དོན་པས་མ་ཚོའི་ནང་མི་རིགས་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་། ཞེན་ཞོག་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་གནས་
ཚུལ་གསལ་པོ་འདུག དེའི་ཐོག་ཁོང་ཚོར་ལས་ཀའི་ཉམས་སྲུང་དང་རྒྱས་མངའ་
གང་འཚམས་ཡོད་སྐབས་སུ་མཐུད་ལས་འགན་འབྲུར་རྒྱ་གནད་འགག་ཆེན་པོ་
འདུག ལས་བྱེད་པ་དེ་ཚོའི་ནང་མི་མང་གིས་རྒྱ་མོས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་མང་
གཙོའི་ལམ་ནས་མིན་གཞུང་གསར་པ་འོས་བརྒྱུ་བྱེད་སྐབས་མང་ཚོགས་ཀྱིས་འོས་
འདེམས་བྱས་ནས་སུ་མཐུད་ལས་ཀ་བྱེད་རྒྱ་ཡོད་གི་རེད། མི་མང་གི་ཡིད་ཆེས་
བརྒྱགས་ནས་འདོད་མོས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་སྐབས་དེར་འགྲུར་བ་འགྲོ་གི་རེད།
ང་ཚོའི་ལས་ཀའི་མོ་རིམ་རྒྱུག་ལུགས་འདི་དག་བྱེད་རང་ཚོའི་སེམས་ལ་ངེས་པ་
བྱེད་དགོས། གཙོ་ཆེ་ཤོས་བོད་ནང་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་མདོར་ན་རྒྱ་

མིའི་ལས་ཁུངས་ནང་སྐོག་སྐོར་སྐོར་སྐོར་ལས་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་ལྟར་དང་བཅས་པ་ཚང་མས་
སྐྱོད་ན་ཐོག་འགན་ཆེན་པོ་འབྱེད་དགོས། བོད་ནང་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་དང་མ་
ཡོད་དེ་དག་ལ་རག་ལས་ཡོད།

ད་ཕན་ཚང་མས་ཏ་ལས་པའི་སེམས་ལྷན་སྐྱེད་ཡོད་ཅིང་། རྒྱུད་ཚོའི་
ནང་བར་ལམ་བོད་རང་དབང་གི་དོན་ལ་རྩལ་སྤྲོད་ནང་ཞུགས་པ་དང་། དེས་རྒྱུན་
པའི་བཅོན་དུ་རྒྱུད་པའི་མི་ཡོད་འདུག་པར་ང་ཏ་ཅང་དགའ་པོ་བྱུང་། དེས་གནས་
སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་རང་དབང་དོན་ལ་སྐོག་སྐོར་བཏང་གིས་སྐྱོད་ན་ལ་བསམ་
སློབ་བཏང་ནས་ལས་འགུལ་བྱས་པ་ཏ་ཅང་ཡག་པོ་རེད། རྣམས་དེ་དག་ཏུ་མི་མང་
པོ་ཞིག་ཉེས་བརྒྱུད་འོག་དང་། མི་མང་འབྲུག་པ་ལ། གྱི་བརྒྱུགས་པ་བཅས་བྱས་
ནས་བསད་པ་དང་། མི་མང་པོ་ཞིག་ལ་མས་སྤྲོད་ཆ་བསམ་ཆེ་བཅོས་ཡོད། དེ་མིན་
བཅོན་ཁང་ནང་མཉམ་འགྲོལ་འོག་ལུས་པོ་གཙོ་བོ་ཅན་བཅོས་པ་ད་བར་བརྒྱ་ལྷག་
ཁ་གསུམ་བྱུང་ཡོད། དེ་ཚོར་བསམ་སློབ་བཏང་ན་གི་མཁའ་ཚོ་གི་གོ་ཚོད་པ་དང་།
ན་མཁའ་ཚོ་ན་གོ་ཚོད་པ་ཞིག་བྱུང་ཡོད། ཚང་མ་བོད་སྐྱེ་པའི་དོན་དག་ཡིན་ལྟ་བུས་
མི་དེ་ཚོའི་མིང་དང་། རྒྱུ་ཚང་བཅས་པ་བོད་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་འཁོད་
རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱུད་ཚོའི་ཏ་ཅང་གི་གཟི་བརྗིད་ཡིན། ད་དུང་རྣམས་ལས་མ་སྐྱེ་མ་བྱུང་
རྒྱུའི་ཐབས་ལམ་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་དེ་རང་ཡིན་པ་ལས། གྱི་དང་མི་མང་ར་
བརྟེན་ནས་ཁ་གཏད་གཙོག་རྒྱ་གཏད་ནས་མིན། ད་ཕན་ཡང་རྒྱུད་ཚོས་འཚོ་མེད་
ཞི་བའི་ལམ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་འབད་བཅོན་དུར་ཐག་བྱས་པར་དགའ་པོ་བྱུང་། ད་
དུང་ཡང་སྐྱེ་མ་བྱུང་བྱེད་སྐྱེད་སྐྱེད་ལ་བརྟེན་རྒྱ་གཏད་ལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་དག་
ཚང་མའི་སེམས་ལ་ངེས་པ་བྱེད་དགོས། བཟ་གིས་བདེ་ལེགས། ཞེས་སྐྱེ། ॥

༄༅། བྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༩ ཉིན་བོད་ནས་གཉེན་འབྲུག་དུ་
འཕྱོར་བཞི་བརྒྱ་རྗེར་ལ་སྐྱེ་པའི་བཀའ་སློབ།

ང་ཚོ་འདིར་ཐུག་པར་དགའ་པོ་བྱུང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ། བར་ལས་འཛམ་བུ་
སྐྱིད་ལ་འགྲུར་བ་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་འབྱོག་གི་ཡོད། མ་གཞི་རྒྱུད་རང་ཚོས་རོ་བ་ཅམ་
ཤེས་གསལ་རེད། སྐ་མོ་ལུ་རུ་སྐྱེ་དམར་པོ་ཞེས་ཞེད་སྐྱེད་ལུ་ལུ་བུ་བུ་བུ་བུ་
དང་། རྒྱ་མིའི་ངོས་ནས་(སྐྱ་ལན་)ཞེས་འཛམ་སྐྱིད་དབང་དུ་བརྒྱ་མཁའ་ཞིག་
ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་དེ་ད་ཆ་ཅེད་དུ་སོང་བ་རེད། དེས་ག་རེ་བརྟན་གྱི་ཡོད་
དམ་ཟེར་ན། དམར་པོའི་རིང་ལུགས་ཞེས་ཏ་ཅང་བཅོན་དབང་བྱེད་པའི་ལུགས་
སྐོལ་འདི་རང་བཞིན་མིའི་སློབ་པ་རྣམས་ཀྱི་མེད་པ་བརྟན་པ་དང་། ལམ་ལུགས་དེ་
ལ་བརྟེན་ནས་ལུང་པ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་དགོས་བསམས་ཀྱང་གཏོང་མི་ཐུབ་པར་
ཕམ་ཉེས་སུ་སྤྱིན་པ་བརྟན་ཡོད། དེ་ནི་སྤྱིའི་དགུས་བཅོས་པ་མ་ཡིན་པར། རང་
ལུལ་སོ་སོའི་མི་མང་གི་ཡིད་ཆེས་བརྒྱལ་ས། རེ་ཐག་ཆད་དེ་དམར་པོའི་རིང་ལུགས་
ཀྱི་སློབ་གཞིགས་ནས་འགྲུར་བ་སོང་བ་རེད། དེང་སང་རྒྱ་མི་དང་། མི་ཀྱི་ནམ།
ཀོ་རི་ཡ་བྱུང་མ། ལུ་པ་བཅས་དམར་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་བཞི་མ་གཏོགས་དེ་མིན་གཞན་
ཚང་མ་འགྲུར་བ་སོང་བེན་པ་རེད། རྒྱ་ནག་རང་གི་ནང་ལ་མ་ཚོན་ན་ཡང་། རྒྱ་
ལོ་ ༡༩༥༦ ནས་ ༡༩༩༧ མཐའ་ ༤༡ ལོར་གནམ་བདེ་སློ་མོ་ཆེའི་མདུན་
ལ་མི་གསོད་ཁྲག་སྐྱོར་གྱི་གནས་རྒྱུ་ལ་དེ་རྣམས་བྱུང་ཡོད། དེ་ནས་རྒྱ་ནག་གི་མི་
ཚོས་གྲུང་ཁྲན་རིང་ལུགས་ལ་ཡིད་ཆེས་བརྒྱལ་ས་པ་དང་། གྲུང་ཁྲན་ཏང་ལ་མི་
དགའ་བ་ཡོད་པ་གསལ་པོ་རེད། དེང་སང་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནི་དམག་ལྷགས་ཁོ་ནར་
བརྟེན་ནས་གནས་པ་ལས། མི་མང་གི་སྐྱི་མོས་ཡོད་པ་དང་། ལུང་པ་ཡར་རྒྱས་

གདེང་འཁེལ་བ་ཡུང་བའི་ཚོག་ནས་གཞུང་གནས་པ་ཞིག་མ་རེད། འཛམ་བུ་རྒྱིང་
 གི་ལོ་རྒྱུས་ནང་བརྟམས་པ་ཡིན་ན། དྲག་འགྲུགས་ཀྱིས་དབང་ཆ་འཛིན་པའི་རྒྱལ་
 ཁབ་ཅིག་ཡིན་ཟེན་སྲིད་སྲིད་མ་གཏོགས་འགྲུར་བ་འགྲོ་རྒྱུ་དེ་ནི་ཚོས་ཉིད་ཡིན། རྒྱ་
 མིའི་དམག་སྐར་ཁག་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་། དམག་མི་ཡོངས་རྫོགས་བསམ་སྒོ་
 གཅིག་སྒྲིལ་ཡོད་བཟོ་མི་འདུག དཔེར་ན། ཉེ་ཆར་ར་ལ་མི་རི་ཀར་འགྲོ་སྐབས་
 བར་ལམ་རྒྱ་ནག་ནས་བོས་བྱོལ་ཡོང་བའི་རྒྱ་མི་ཞིག་ཐུག་འཕྲད་བྱུང་། ཁོ་པའི་
 རོ་ཤེས་རྒྱ་མིའི་མཚོ་རིམ་དམག་དཔོན་ཞིག་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་སླེབས་པ། ཁ་པར་བརྒྱད་
 སྐད་ཆ་བོད་རེས་བྱེད་སྐབས་དམག་དཔོན་དེས་བརྗོད་དོན། གནམ་བདེ་སྐྱོ་མོ་
 ཚེའི་གནས་ཚུལ་ཡུང་བའི་སྐབས་ལ་ང་ཚོའི་དམག་དཔོན་ཁག་གཅིག་གིས་ད་རེས་
 གྱི་ཚོ་སྐབས་འདི་བརྒྱད་ནས་གྲང་ཁྲན་ཏང་ལ་རོ་ཚོལ་བྱེད་དགོས་ཟེར་བ་དང་།
 ཡང་དམག་དཔོན་ཁག་གཅིག་གིས་ད་ལན་ཐེངས་ཅིག་འཐེན་ཅོམ་བྱས་ན་ཞེས་
 བརྗོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཡུང་བུ་གསུངས་བཤད་པ་རྒྱ་མི་དེས་ང་ལ་བརྗོད་བྱུང་། གང་
 རྣམ་དམག་མིའི་ནང་ལ་ཡང་བསམ་སྒོ་འདྲ་མིན་འཁོར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་སྔོན་
 རྒྱ་མིའི་དཔེ་བརྟམས་དང་། རྫོག་ཏུ་དཔོན་ལ་མ་ལུ་རུ་སྲུ་ཡིན་པ་དང་། མི་དུ་མིན་
 མོགས་བརྗོད་བརྟམས་ཚེ་ན་པོ་གཏོང་ཡུལ་དེ་ཚོས་འཛམ་རྒྱིང་འདིའི་ཚོག་རང་
 མདོག་ཆ་ཚང་བརྟམས་ཟེན་པར་བརྟེན། ད་ཆ་མི་བསམ་སྒོ་ཡོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་
 ན་མཚོ་སྐོར་གཏོང་བྱབ་ཐབས་མེད་པ། དེར་སང་རྒྱ་མིས་རྒྱུག་པ་མིག་བརྩམས་
 བྱས་ཏེ་དྲག་འགྲུགས་ཁོ་ནར་བརྟེན་ནས་བརྟམས་ཡོད། རྒྱ་མིའི་བསམ་པར་བོད་མི་
 རྣམས་ལ་ཁོང་ཚོས་སྒྲོབ་སྒྲོང་སྒྲུད་པ་དང་། མདུན་ལམ་བརྟམས་ཡོད་བསམ་གྱི་ཡོད་
 གྲང་། བོད་མི་རྒྱུར་བཏང་གི་སྒོས་ཅི། མཚོ་རིམ་ཏང་མིའི་ནང་ལ་ཡོད་པ་མང་

ཚེ་བ་ཡང་རྒྱ་མི་ལ་ཅུ་བ་ནས་མི་དགའ་བར་ཞེ་ལོག་པའི་གནས་ཚུལ་ཡོད་དུས།
 མཐའ་ཅིག་དུ་དྲག་རྒྱལ་ཁོ་ན་བྱེད་རྒྱུ་མ་གཏོགས། གཞན་གྱི་ཐབས་ཤེས་མེད་
 པ་རྣམས་བརྗོད་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་མིའི་ནང་ནས་ཀྱང་དམར་པོའི་གཞུང་སྐྱབ་
 སྐབ་དོག་པོ་འདི་རིང་མིན་འགྲུར་བ་འགྲོ་གི་རེད་ཅེས་བཤད་མཁན་ཡོད།
 སྲིགས་གཞན་ནས་འཛམ་བུ་རྒྱིང་རྒྱི་ལ་འགྲུར་བ་ཚེ་ན་པོ་འགྲོ་གི་ཡོད།
 འགྲུར་བ་དེའི་འོག་ནས་ང་ཚོ་བོད་པའི་ཚོག་ལ་དོ་སྣང་སྐར་དང་མི་འདྲ་བའི་འགྲུགས་
 ཚེ་རུ་ཚེ་རུ་འགྲོ་གི་ཡོད། བོད་ནང་མི་རབས་བརྗོད་འགྲུར་འགྲོ་གི་ཡོད་ཀྱང་། བོད་
 མི་རིགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་དང་། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་བདེ་ན་དོན་ཚོད་རྒྱུའི་སྤྱིང་སྤོལ་ཞུས་
 པ་མེད་པ་ལྟ་མཁུད་གནས་ཡོད་པར་བརྟེན། བར་ལམ་ལོ་གསུམ་ནང་དངོས་དང་
 བརྒྱད་པའི་ཚོག་ནས་རྒྱ་མི་ལ་མི་དགའ་བའི་རྣམ་འགྲུར་གསལ་པོ་བརྟམས་ཡོད། དེ་
 ལ་བརྟེན་ནས་འཛམ་རྒྱིང་ཚོག་བོད་པའི་བདེ་ན་མཐའ་རྗེ་གསལ་རྗེ་གསལ་ལུ་འགྲོ་
 བ་ཞིག་བྱུང་ཡོད། ལོ་ཁ་གསུམ་ནང་འགྲུར་བ་ཚེ་ན་པོ་ཞིག་དང་། ང་ཚོ་གཞིས་
 བྱེས་མཉམ་འཛོམས་བྱབ་པ་ཡོང་རྒྱུའི་རེ་བ་ཚེ་ན་པོ་ཡོད། བྱེད་རང་ཚོ་སྒོ་བདེ་
 པོ་བྱེད་དགོས། བོད་རྒྱུ་པའི་དོན་དག་ལ་ཚང་མས་ད་བར་སེམས་འགྲུགས་བཅངས་
 ཏེ་དུར་ཐག་བྱས་ཡོད། ད་དུང་ཡང་སེམས་འགྲུགས་མ་ཆག་པ་བྱེད་རྒྱུ་གལ་ཚེ་ན་
 པོ་རེད། བོད་མི་འགའ་ཞིག་གི་བསམ་སྒོའི་ནང་། རྒྱ་མི་བོད་ནས་ལོག་པའི་ཉིན་
 མོ་ང་ཚོའི་དོན་དག་ཚང་མ་བརྟམས་པ་རེད་བསམ་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་མི་བོད་ནས་
 ལོག་སྟེ་རང་ཡུལ་རང་མིས་འཛིན་སྒྲོང་བྱེད་པའི་དུས་ཚོད་གར་བའི་སྐབས་སུ་
 ང་ཚོ་ལས་འགན་ཚེ་རུ་སོང་ཡོད། ཕྱི་ཆ་དཔོད་ཡུང་བའི་ནང་གི་ལས་རིགས་
 ཚང་མའི་འགན་བོད་མི་རང་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེར་བྱབ་པའི་ཚེ་དུ་ད་རྣམས་ལག་ཅུལ་

དང་། ཤེས་ཡོན་གང་ཅིར་སློབ་སྦྱོར་དང་། ཉམས་སྦྱོར་ཡག་པོ་བསགས་ནས་
 འགན་ཚང་མ་སོ་སོས་འབྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་དེས་པར་བྱེད་དགོས། ད་ལྟ་སློབ་མ་
 པ་ཞིག་ལ། ལྷ་ས་མ་ཚོན་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེ་ཁག་ཚོའི་ནང་གི་གཞིན་སྐྱེས་ཁག་
 གཅིག་ཚང་མ་རྣམས་ལ་མགོ་ཁྲིམ་ནས་ཉི་མ་གང་འཕྲོད་དུ་བཞུགས་དེ། སློབ་སྦྱོར་
 འབྲུས་ཤོར་བཏང་བ་དང་། ལས་ཀའི་གོ་སྐབས་ཀྱང་བཟུང་མ་ཐུབ་པར་དུས་ཚོད་
 རྒྱུད་ཚོས་གཏོང་གི་ཡོད་པ་འདི་དག་གི་ནུ་བངས་པོ་རེད། གང་ལྟར་སོ་སོར་
 རང་དབང་བྱུང་བའི་མཚམས་ལ་ལུང་པའི་འདུགས་སྐྱུན་དང་། ཤེས་ཡོན། འཕྲོད་
 བརྟེན་སོགས་ལས་རིགས་གང་ཅིའི་འགན་རང་རང་ཚོས་ཆ་ཚང་འབྱེད་ཐུབ་པ་བྱེད་
 དགོས། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ལ་སེམས་ཤུགས་ཡོད་པ་གཅིག་ཤུས་མི་འགྲིགས་པར་
 ཤེས་ཡོན་དང་ཉམས་སྦྱོར་རྒྱུད་འབྲེལ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་པས། སློབ་སྦྱོར་བྱེད་
 རྒྱུ་གི་ནུ་བལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ན་སྐྱེས་སྐྱུང་རིང་པོའི་བསམ་སློབ་གཏོང་དགོས། ལྷ་
 ས་ཁུལ་དང་། གྲོང་ཁྱེར་ཆེ་ཁག་ཚོའི་ནང་གི་མི་ཚོ་གནས་སྐྱོད་སྐྱེས་སྐྱུང་མཐོང་
 རྒྱ་ཚོས་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡོད། གྲོང་གསེབ་དང་། འབྲོག་པའི་ས་ཁུལ་ཁག་ནང་དེ་ལྟར་
 མེད་པའི་དབང་གི་བསམ་སློབ་འཁོར་མི་ཐུབ་པ་དང་། བསམ་སློབ་ཤེས་ཚད་མི་
 ལྡར་བའི་སློབ་ཡོད་པ་རེད། གྲོང་གསེབ་ཁག་ནས་ལྷ་སར་རྒྱུར་ཡོང་མཁན་དང་།
 ཡང་གྲོང་གསེབ་ཁག་ལ་ཕར་འགོ་མཁན་ཚོས་རང་ཚོ་བོད་ཀྱི་བདེན་དོན་གྱི་གནས་
 ཚུལ་གང་འདྲ་ཡིན་དང་། ལྟར་རྒྱ་མི་མ་སྐྱེབས་ཤོང་ལ་གང་འདྲ་ཡོད་པ། རྒྱ་
 མི་སྐྱེབས་ནས་གང་བྱུང་བ། དཔེར་ན། རྒྱུང་བུ་བྱེད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟ་བུ།
 རྒྱ་མིས་འབྲོག་བཟང་བྱས་པ་དེ་ཚོའི་གསལ་མང་ཚོགས་སྤྱི་དང་། ལྷག་དོན་གྲོང་
 གསེབ་ལུང་ཁུག་ནང་གི་མི་ཚོས་ཤེས་པ་བྱ་རྒྱ་ཏུ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

དེ་ནས་རང་ཚོ་བཙན་ཤོལ་བ་ཆགས་ནས་ལོ་སྐུམ་ཚུ་སོ་གསུམ་ལ་སྦྱོགས་
 འགྲོག་ཡོད། འདིའི་རིང་ལ་རང་ཚོས་སྦྱོགས་གཅིག་ནས་དཔལ་འབྱོར་རང་ཁ་
 རང་གསོ་བྱེད་ཐུབ་པའི་དམིགས་ལུལ་བཟུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་བོད་མི་རིགས་
 གྱི་སྐྱེས་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་གཞུང་དང་གོ་མས་གསེས་བཟང་པོ་རྣམས་རྒྱུན་འཛིན་
 ཐུབ་པ། དེང་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཡང་ཆ་ཚང་ཡོང་ཐབས་སོགས་ཀྱི་འཆར་གཞི་
 མང་པོ་གཏོང་སྟེ། གཞིས་ཆགས་ཁག་དང་། སློབ་གྲྭ་ཁག་རིས་མེད་ས་དག་
 བཀའ་རྒྱུད་བོན་དང་བཙས་པའི་ཚོས་སྐར་གྱི་ལྟེ་གནས་གསར་འདུགས་སོགས་
 ཀྱི་ལས་དོན་མང་པོ་བྱས་པར་གྲུབ་འབྲས་གང་ལ་གང་མཚམས་སོན་ཡོད།
 སྦྱོགས་གཅིག་ནས་རང་ཚོའི་བཙན་ཤོལ་གཞུང་གི་ལས་ལུགས་མང་གཅོའི་
 ཚོགས་སྦྱོར་རྒྱུར་རང་ཚོས་འབད་བཙོན་རིམ་པ་བྱས་པ་དང་། ན་ནིང་ཡང་རང་ཚོས་
 རྒྱུར་བཙོས་གང་ལ་གང་འཚམས་བཏང་བ་ཡིན། གང་ལྟར་མང་གཅོའི་ལས་
 ལུགས་བརྟན་པོ་དང་། གདེང་འཁེལ་བཞིག་ཡོང་བའི་དོན་ལ། ཡིག་ཆ་དང་
 འབྲེལ་ནས་མང་གཅོའི་སྤྱི་གའདུགས་ཀྱི་འགོ་སྐར་སྐོར་བཙེའ་བྱིམས་གསར་
 པ་ཞིག་བརྗོས་ཡོད། མ་འོངས་པར་རང་ཚོ་གཞིས་སྤེས་མཉམ་འདོམས་བྱུང་རྗེས་
 ཀྱང་མང་གཅོའི་ལས་ལ་འགོ་རྒྱ་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་གཏན་འཁེལ་བ་ཡིན། འདྲམ་གླིང་
 སྤྱི་ཡོངས་འགྲུར་བ་འགོ་བཞིན་ཡོད་པ་ལྟར། རང་ཚོ་བོད་མི་རྣམས་ཀྱང་དེང་རབས་
 དང་མཐུན་པའི་མང་གཅོའི་ལས་ལ་འགོ་རྒྱ་ལས། སྤྱི་ཚོགས་རྒྱུང་པ་སྐར་ལོག་
 བྱུང་ན་སྐམ་པའི་བསམ་སློབ་གཏོང་མཁན་མི་གཅིག་མེད། མང་གཅོའི་དོ་བོ་གསལ་
 པོ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་མིན་ལ་མ་རྟོགས་པར་བོད་མི་ཚོས་མང་གཅོག་སོལ་རས་གནང་བྱུང་
 ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་མི་ཚོས་བོད་པ་མགོ་སྐོར་གཏོང་བའི་དོན་དུ། ཏུ་

ལའི་ཐོ་མས་ཕྱི་ལ་ལས་འགུལ་སྐྱེལ་བ་འདི་བོད་ཀྱི་ཞིང་ཁུལ་ལམ་ལུགས་བསྐྱར་
 ལ་གསོ་བྱ་རྒྱུ་དེ་དམིགས་ལུལ་རེད་ཅེས་ཉམ་ཚུན་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དཔེར་ན།
 ༡༧༥༧ ལོར་ལྷ་སར་བོད་མིས་ཁྲིམ་སྐོར་བྱེད་པའི་སྐབས་ལ། གཞི་ཅེ་ཡང་གིས་
 ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ཚགས་པར་འགོད་མཁན་ལ། ད་རེས་ལྷ་སའི་ཟིང་འབྲུག་དེར་ཕྱི་
 ཚོགས་རྒྱུ་པ་རོ་ཡངས་རྒྱག་རྒྱུ་དེ་དམིགས་ལུལ་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་བཤད་འདུག རྒྱ་
 མིའི་མཐོ་རིམ་དཔོན་རིགས་ཀྱིས་མགོ་མ་འཚོས་པའི་སྐད་ཆ་དེ་འདྲ་བཤད་པ་ནི་
 རང་ཉིད་རྩལ་མ་ཆགས་རྒྱུ་ལས། གཞན་པམ་ཐོགས་གང་ཡང་ཡོད་རྒྱུ་མེད། ར་
 ཚོས་ད་པན་མ་འོངས་པའི་བོད་འདི་རང་དབང་མང་གཙོའི་ལམ་ལ་འགོ་རྒྱུ་ཆེད་
 གྲུ་ཁ་ལེ་གཉིས་མེད་ཀྱིས་ལོ་ནས་ལོ་བསྐྱེད་འབད་བཅོམ་བྱས་པ་འཇམ་སྐྱིང་ཚང་མས་
 ཤེས་གསལ་རེད། དཔེར་ན། ཕྱི་ཚུན་བོད་རང་དབང་གྲུང་བའི་མཚམས་ལ།
 རོས་ནས་བོད་གཞུང་གི་འགོ་འཁྲིད་བྱ་རྒྱུ་མིན་ཞེས་ཐག་བཅད་དེ་འཇམ་སྐྱིང་ཡོངས་
 གྲགས་ཀྱིས་བཤད་ཡོད། དེ་གོང་རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་རྣམས་རྒྱ་གར་གྱི་རང་
 དབང་ཚོད་ལེན་གནང་སྐབས་འགན་ཀླང་བཞེས་པ་དང་། རང་དབང་གྲུང་བའི་
 མཚམས་སུ་གཞུང་གི་འགོ་ཁྲིད་ཀྱི་འགན་མ་བཞེས་པའི་མིག་རྣམས་བཟང་པོ་ཞིག་
 ཡོད་པ་དེའི་རྗེས་སུ་རང་འགོ་གི་ཡིན་ཞེས་ཡོངས་གྲགས་ཀྱིས་བཤད་ཡོད། གནས་
 རྒྱལ་འདི་རྒྱ་མི་ཚོས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། ཁོ་པ་ཚོ་འདྲུག་དུས་ཉམ་ཚུན་མཚམས་
 ཚོད་མེད་པ་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དཔེར་ན། ལོ་དེར་མེ་མདའ་བརྒྱབ་ནས་མི་
 བསད་ཡོད་ཀྱང་། ཉེན་མཁའ་གསལ་རིང་མེ་མདའ་བརྒྱབ་ཡོད་པ་མ་རེད་ཅེས་བཤད་
 པ་དང་། དེ་ཁྲུངས་མ་འཕྲོལ་བའི་དུས་ལ་མེ་མདའ་གནམ་ལ་བརྒྱབ་པ་རེད་
 ཅེས་བཤད་ཡོད། མདེའུས་བསམ་སློབ་དང་ནས་མིའི་སྐང་ལ་ཕྱིན་པ་ལྟ་བུ་མིའི་

ར་བར་མི་འགོ་བའི་སྐད་ཆ་བཤད་ཡོད། དེ་རྗེས་པེ་ཅིང་གནམ་པ་དེ་སློ་མིའི་མདུན་
 གྲུ་གྲུང་བའི་གནས་རྒྱལ་ཡང་དེ་ལྟར་རེད། གཞུགས་མཐོང་རྒྱུར་འཕྲིན་ནང་འཇམ་
 རྒྱུང་ཡོངས་ཀྱིས་མཐོང་བཞིན་དུ། མི་བསད་ཡོད་པ་མ་རེད་ཅེས་ཉམ་པ་བཤད་
 ཡོད། དེ་ནི་དཔེ་མི་སྲིད་པའི་ཉམ་པ་དང་། སོ་སོའི་ཞབས་འདེན་སོ་སོས་ཞུས་
 པ་ཞིག་རེད། ལག་པར་མེ་མདའ་ཡོད་རིང་རོ་ཚོ་ཁྲིལ་མེད་བྱེད་པའི་རྒྱ་མི་གྲང་
 བཟན་གྱི་བྱེད་རྒྱུར་མི་ཉ་ཅང་ཐབས་སྟུག་རེད།

མ་འོངས་པར་རང་རང་ཚོ་རང་དབང་མང་གཙོ་གཙང་མའི་ཐོག་འགོ་སྐྱེངས་
 སྐོར་རིང་མིན་ཡིག་ཆ་ཞིག་ཐོན་རྒྱུ་ཡིན། ཡིག་ཆ་དེའི་ནང་ལ། ཕྱི་ཚུན་བོད་
 རང་དབང་ཐོབ་སྟེ་གཞིས་བྱེས་མཉམ་འཇོམ་གྲུང་མཚམས་ངས་བར་བཞུལ་གྱི་
 སྲིད་གཞུང་གསར་པ་ཞིག་འཇུགས་རྒྱུ་དང་། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེར་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་
 ཐོག་ནས་ཡོད་པའི་དམིགས་བསལ་གྱི་དབང་ཆ་རྣམས་སྲིད་གཞུང་དེར་ཅིས་སྲོད་
 བྱ་རྒྱུ། བར་བཞུལ་དུས་སྐབས་ཀྱི་གཞུང་གསར་པ་དེས་བོད་ཚོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་
 ས་ཁྲུལ་ཡོངས་ནས་མི་མང་གི་འཇུས་མི་བསྐྱེད་བསྐྱོང་བྱས་ཏེ་ལོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་རྒྱུད་
 ལ་བོད་ཀྱི་མི་མང་འཇུས་མིའི་ཚོགས་ཆེན་ཞིག་ཚོགས་ཐུབ་པ་བྱ་རྒྱུ་དང་། མི་
 མང་གི་ཚོགས་ཆེན་འདིའི་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་མང་གཙོའི་ཅ་ཁྲིམས་
 གཏན་འཁེབས་བྱ་རྒྱུ་དང་། ཅ་ཁྲིམས་དེ་གཞིར་བཟུང་སྲིད་གཞུང་གསར་པ་བཀོད་
 རྒྱུ་བྱ་རྒྱུ། སྲིད་གཞུང་གསར་པའི་ལས་བྱེད་ཡོངས་རྫོགས་བཀོད་རྒྱུ་མ་ཟེན་
 བར། ད་ལྟ་བོད་ཚོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་ཁྲོན་དུ་རྒྱ་མིས་བཀོད་རྒྱུ་བྱས་པའི་རྒྱུ་
 འཇུགས་ལས་རིགས་ཁག་ནང་ལས་ཀ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་རྣམས་
 རས་ལས་འགན་འཁྲེར་དགོས། ཡང་མཐའ་གཅིག་དུ་རྒྱ་མིའི་རྒྱུག་ཁྲི་བྱེད་མཁན་

རེ་རྒྱུད་ཡོད་མིན་པ་དེ་ཚོའི་གནས་ཚུལ་ནི་ཐ་དད་ཡིན། ད་ལྟ་རྒྱ་མིའི་སྐོར་གསུམ་མཉམ་
 བོད་མི་བརྒྱ་ཆ་དགུ་བརྒྱ་ལྷོ་དགུའི་སེམས་ནང་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་བ་བརྟན་
 བོད་དང་། མཁའ་གསལ་པོ་ཡོད་པ་ངས་གསལ་པོ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན། བར་
 ལམ་ལྷ་སའི་རྒྱ་ཡིག་ཚགས་པར་ཞིག་ནང་། བོད་རིགས་ཏང་མིའི་ནང་ཚོས་དད་
 ཡོད་མཁན་མང་པོ་ཡོད་ལུགས་འདོད་པ། རྩེ་རྒྱལ་གྱི་གསར་འགྱུར་ནང་བཤད་
 ཀྱི་འདུག་ བོད་ནང་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་ལས་ཕྱེད་པ་བརྒྱ་ཆ་དགུ་བརྒྱ་ལྷོ་དགུ་
 བོད་མིའི་རྣམས་ལ་དཀར་གཙང་དུ་གནས་ཡོད། རྒྱུ་རྗེ། ལས་ཕྱེད་པ་ཁ་
 བས་རྒྱ་མིའི་དབང་ཤུགས་ལ་འགྱུར་བ་ལྷན་ན། ཁོང་ཚོའི་མ་འོངས་མདུན་ལམ་
 གང་འདྲ་ཡོད་མཁན་ལ་སྐྱེས་ནས་སློབ་ལེང་ཕྱེད་ཀྱི་ཡོད་འདུག་ སློབ་ལེང་ཙ་བ་ནས་ཕྱེད་
 དགོས་དོན་མེད། རང་ཉིད་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། བོད་མི་
 རིགས་ལ་ཞབས་འདེགས་བསྐྱབ་རྒྱུའི་རྣམས་ལོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ལུ་མཐུད་
 ལས་འགན་འཁྲེར་རྒྱུར་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་དང་། དགའ་བསུ་བྱ་ལས་མེད། ཞིབ་
 པ་ཡིག་ཆ་ཐོན་ཡོང་གི་རེད། འདི་རྣམས་ཁྱེད་རང་ཚོས་སེམས་ལ་དེས་པ་བྱས།
 བར་སྐྱབས་པ་དང་གནས་ཚུལ་འདི་ཚོའི་གསུང་སློབ་ལེང་ལ་བཞེས་པ་འགྲུབ་ན་འགྲིགས།

ཁ་སློབ་རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་སློབ་ལྗེ་མེར་འཕྲོར་དུས་བོད་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་
 དོ་རློབ་བྱས་ཡོད། ལྷན་པས་དེར་རྒྱ་གར་སློབ་བྱ་བས་བོད་པ་གང་ཙམ་འཛིན་བརྒྱུད་
 བྱས་ཡོད་ཅིང་། དེ་དུས་བོད་མིའི་ནང་རྒྱ་གར་ལ་མཚོང་ཕྱོགས་དང་སློབ་མཁའི་སྐོས་
 གནས་ཚུལ་བྱུང་ཡོད། རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་ང་ཚོས་ལྟ་སྐྱབས་འདེ། གནས་ཚུལ་
 ཡོངས་རྒྱུགས་ཕྱོགས་བསྐྱེམས་བྱས་ཏེ་རྩེ་དགོས་པ་མ་གཏོགས། རྒྱ་ནག་ཅིག་གིས་
 གནས་ཚུལ་ཐོག་ནས་ལམ་སེང་རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་ཡིད་ཆེད་བརྒྱགས་པ་རྩེ་བྱ་བྱས་

ན་མི་འགྲིགས། རྒྱ་གར་གཞུང་གི་ལས་ཕྱེད་པ་ཁག་གཅིག་སློབ་ཞིག་རྒྱུད་བྲགས་
 ཏེ་རྒྱ་མིར་ཏ་ཅང་བོན་དང་། བརྒྱན་མཁས་ཕྱེད་བྲགས་པའི་སློབ་ཆ་ཡོད་ན་ཡང་།
 ཙ་བའི་རྒྱ་གར་གྱི་མི་བསམ་སློབ་ཡོད་མཁན་ཚང་མས། དེ་སྤོང་རང་དབང་རྒྱན་
 པའི་རྒྱལ་ཁབ་བྱས་ཏེ་བསྐྱད་པའི་རིང་ལ། རྒྱ་གར་བྱུང་རྒྱུད་རྣམས་ཞི་བདེའི་
 ས་ཁུལ་དུ་གནས་པ་དང་། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་བོད་རྒྱ་མིས་བཙན་བྱོམ་བྱས་པའི་
 རྗེས་ལ། རྒྱ་གར་གྱི་བྱུང་རྒྱུད་ས་ཁུལ་རྣམས་ཏ་ཅང་རྩེ་དག་གི་གནས་ལ་གྱུར་བ་
 ཚང་མས་ཤེས་གསལ་པོ་དེ། ཕྱོགས་ཅིག་ནས་སྤར་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ནས་བོད་དང་
 རྒྱ་གར་གཉིས་ལྷན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་འདི་ཡང་རྒྱ་མཚན་གཅིག་
 ཡིན། གཉིས་ནས་ད་ལྟའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་བོད་ཀྱི་ལུང་པ་འདི་རྒྱ་གར་
 ལ་ཏ་ཅང་གལ་གནད་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན་གྱི་ཡོད། ང་རང་ཚོ་བཙན་བྱོམ་
 བ་འབུམ་གཅིག་ཙམ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་རྩོད་ཀྱེད་རྒྱུ་དང་། ལྷག་དོན་བོད་སྐྱུག་
 ཁྱིམ་གྱི་འགྲུག་འགྲུག་གི་སློབ་སློབ་ལ་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་འགན་འཁྲེར་ཏེ་འགྲོ་སོང་
 ཡོངས་རྒྱུགས་གཏོང་གི་ཡོད། དེ་ནི་ཏ་ཅང་དྲིན་ཆེན་པོ་ཡིན། ད་མན་ལོ་སུམ་
 ལུ་སོ་གཉིས་རྣམས་ཙམ་སོང་ཡང་། རྒྱ་གར་ནང་བོད་མི་བཙན་བྱོམ་རྣམས་བོད་
 མིའི་རྣམ་པ་མ་ལལ་བར་བསྐྱད་སྐབ་པ་འདི་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་རྒྱལ་སློབ་དང་།
 རོགས་རམ་གནང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རེད། རྒྱ་གར་གཞུང་ནི་ཐོག་མཐའ་
 བར་གསུམ་དུ་བོད་པའི་ཐོག་ལ་གཙོ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། གཙོ་ཕྱེད་དགོས་དོན་
 ཡང་ཕྱགས་རྒྱུད་རིང་པོའི་ཆ་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་ཁེ་མན་ལ་སྐྱུག་ཡོད་པ་ཡིན། སློབ་ལེང་
 ཕྱེད་དགོས་དོན་མེད། ཚང་མ་སློབ་དེ་པོ་ཕྱེད་དགོས། ཁ་བས་ལོ་གསར་འདི་
 གར་སློབ་ཀྱི་ཡོད་འགྲོ། ལོ་གསར་རྗེས་སློབ་ལམ་དང་བཀའ་ཚོས་ཡོད། སློབ་

ལམ་མངལ། བཀའ་ཚོས་ཚར་བ་དང་ལོག་སྤྱིན་ན་གནས་གཤིས་དྲོད་སྡེབས་ཀྱི་
 རེད། དེའི་བར་གནས་སྐོར་ལ་འགྲོ་མཁན་ཡོད་ན་པར་རྩེན་ལྷོ་གསལ་ར་
 རྒྱབས་འདྲིར་འཛོམས། ཡང་བྱེད་རང་ཚོ་ཁ་གསལ་མཚོགས་པའི་ལོག་དགོས་མཁན་
 ཡོད་ན་སྤྱིན་ན་འགྲིགས་ཀྱི་རེད། ཅས་སྟུགས། །།

༄༅། བྱི་ལོ་ ༡༧༧༣ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་ཤོད་ནས་གསལ་འབྱོར་ཁག་
 གཅིག་ལ་སྟུགས་བའི་བཀའ་སློབ།

བྱེད་རང་ཚོ་ཚང་མར་འཚོམས་འདྲི་དང་། བཀའ་གིས་བདེ་ལེགས་ཡོད།
 ར་རང་ཚོ་ཐུག་པར་བྱེད་རང་ཚོ་དགའ་པོ་ཡོང་གི་རེད། ར་རང་ཡང་དགའ་པོ་
 ཡུང་། ར་རང་ཚོ་བོད་མི་མང་ཚོས་དད་པ་དམ་ཚིག་ཏུ་ལས་པ་རེད། གཙོ་
 ཚེ་ཤོས་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་བ་བརྟན་པོར་ཟེན་ནས་བསྐྱེད་ཡོད། སོ་སོའི་མི་
 རིགས་ཀྱི་ལྷ་བ་ཤུགས་ཚེན་པོ་ཡོང་བའི་རྒྱ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱ་སྤྱོད་ལྷ་བ་རེད།
 རྒྱ་སྤྱོད་ལྷ་བ་སོ་སོས་ཡོད་ན་ར་རང་ཚོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་བ་འདི་འདྲ་རང་ཉེ་ཡོང་
 བསམ་གྱི་འདུག རྒྱ་སྤྱོད་ར་རང་ཚོར་ཚོད་མེད་པའི་སྟུགས་པོ་བཟང་། བོད་མི་རིགས་
 རིག་གཞུང་དང་བཅས་པར་དམའ་འཕེབས་དང་། མཚོང་རྒྱུ་ལྷ་བ་པར་བརྟན་
 རང་ཤུགས་ཀྱིས་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ཞེན་ཁོག་དང་། སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ཚོས་
 དང་རིག་གཞུང་ཚོགས་ལ་དོ་སྣང་མི་བྱེད་ཐབས་མེད་ཡོང་གི་ཡོད། བྱི་ལོ་ ༡༧༧༧
 ལོ་མཛད་སྟོན་སྤྱོད་ནས་འགོ་རྒྱུགས་ཏེ་ལྷ་བརྟན་ཐམ་པའི་ལོར་བོད་དགའ་ལྷན་སོ་བའ་
 གཞུང་གི་འཛིན་སྐྱོང་ས་ཁོངས་ལ་རྒྱ་དམར་གཞི་ནས་འདྲུལ་བ་རེད། ལྷ་བརྟན་
 ར་གཅིག་ལོར་གྲོས་མཐུན་དོན་ཚན་ ༡༢ ཟེར་བཞིག་བཞག་པ་རེད། རྒྱབས་
 དྲེར་ར་རང་གྲོ་མོར་བསྐྱེད་ཡོད། གྲོས་མཐུན་ནང་རྒྱ་སྤྱོད་པོད་ས་གནས་སྤྱིད་
 གཞུང་ཟེར་བ་ལྷ་མཐུན་གནས་ཚོགས་ལྷ་བྱ་བའོད་ཡོད་རྒྱབས་དེ་ལ་རེ་བ་བྱས་ནས་
 རྒྱ་སྤྱོད་མཉམ་དུ་བསྐྱེད་པ་རེད། ལྷ་བརྟན་བཞིའི་ལོར་ར་རྒྱ་ནག་ལ་སྤྱིན་པ་དང་།
 ར་རྒྱའི་ལོ་སྟོན་བར་རྒྱ་ནག་ལ་བསྐྱེད་པ་ཡིན། དེ་དུས་རྒྱ་སྤྱོད་དོན་ནས་དོ་འདྲུམ་
 སྤྱིག་སྤྱིག་བརྟན་པ་དང་། ར་རང་ཚོ་བོད་པའི་དོན་ནས་ཀྱང་ཨུ་ཅམ་མི་ཡོང་རམ་

བསམ་ནས་མེ་བ་བྱས། ཤེའི་དུ་མའི་ཅེ་རྒྱུ་དང་། དེ་མིན་དཔོན་རིགས་མང་
 ཤོ་བྱུག་འཕྲད་བྱུང་། གཙོ་ཆེ་ཤོས་མའི་ཅེ་རྒྱུ་མཇུག་འཕྲད་སྐབས་ལ་ཁོང་ད་
 ལས་པའི་སྐད་ཆ་བཤད་མཁས་པོ་འདུག དཔེར་ན། སྐབས་དེར་ཤོད་རྗེས་ལུས་
 རེད། ཤོད་ལ་སྒྲུབ་ན་རྒྱ་མི་རིགས་སྡོན་སྡོན་ཡར་རྒྱས་གང་འཚམས་སྤྱིན་ཡོད།
 ཡར་རྒྱས་སྤྱིན་པའི་རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱིས་ཤོད་རིགས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་སྤྱན་རླུ་མི་
 རིགས་གཞན་ཚོར་རོགས་རམ་བྱེད་རྒྱ་རྒྱ་མཚན་ལྟར་པ་རེད། བབ་པོས་ཡོད་
 པར་བརྟེན་ཤོད་ལ་རོགས་བྱེད་རྒྱའི་དོན་དག་ལ་རྒྱ་མི་དེ་ཚོ་ཤོད་ལ་སྤྱིན་པ་རེད།
 ལོ་ཉི་ཤུའི་རྗེས་ལ་ཤོད་ལུང་པ་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་གི་རེད། ཤོད་ལུང་པ་ཡར་རྒྱས་
 ཚེན་པོ་སྤྱིན་པའི་སྐབས་དེར་རྒྱ་མི་ཚང་མ་མར་འབྲེན་གྱི་རེད། དེ་ནས་ཤོད་ལ་
 རྒྱ་མི་སྤོད་དགོས་དོན་ཡོད་པ་མ་རེད། ལོ་ཉི་ཤུའི་རྗེས་ཤོད་ལར་རྒྱས་སྤྱིན་པའི་
 མཚམས་ལ་ཤོད་པས་རྒྱ་མིར་རྒྱུར་རོགས་རམ་བྱེད་དགོས་ཞེས་དེ་འདྲ་བཤད་
 གྱི་འདུག

དེ་ནས་ཉིན་མ་གཅིག་ཙོག་ཅེ་རིང་པོ་ཞིག་སྒྲིག་པའི་སར་སྤོགས་སུ་མའོ་
 ཅེ་རྒྱུ་དང་། རྒྱ་ནག་དཔོན་རིགས་འགའ་གས་གྲལ་གཅིག་དང་། རྒྱར་སྤོགས་
 སུང་དང་། བཀའ་སློབ་ཚོ། ཡོངས་འཛིན་རྣམས་པ་གཉིས་བཅས་ང་ཚོ་གྲལ་གཅིག་
 ཏུ་བསྐྱེད་ནས་མཇུག་འཕྲད་བྱེད་སྐབས་དམག་དཔོན་ཀྱང་གོ་དུ་དང་། དམག་
 དཔོན་གཞན་གཅིག་འདུག མའོ་ཅེ་རྒྱུ་གིས་དམག་དཔོན་གཉིས་པོར་མཇུག་པོ་
 བརྒྱལ་ས་ཏེ་དམག་དཔོན་གཉིས་པ་འདི་ཤོད་ལ་གཏོང་དོན་ཏུ་ལོ་ལྷན་མ་བྱེད་རང་
 ལ་རོགས་བྱེད་རྒྱ་དང་། རྟེན་རང་གི་ལས་དོན་བརྒྱུ་རྒྱའི་དོན་ལ་བཏང་བ་རེད།
 གལ་སྲིད་དམག་དཔོན་ཁོང་ཚོའི་གས་ཀྱིས་འབྲེད་རང་གི་འདོད་པ་དང་མི་མཐུན་

པ་དེ་འདྲ་བྱེད་གྱི་འདུག་ན། ལམ་སངས་ལ་ལ་ལ་བོ་ག ངས་ལམ་སངས་འབྲེན་
 གྱི་ཡིན་ཞེས་གསུང་གི་འདུག ཡང་། མའོ་ཅེ་རྒྱུ་དང་། ང་གཅིག་སུ་མཇུག་
 འཕྲད་གྱི་སྐབས་གིག་ལ། སྲོས་མཐུན་དོན་ཚན་བརྒྱ་བརྒྱན་ནང་ལ་ཤོད་རྒྱུ་དམག་
 རྒྱུ་ལྷོ་ལོན་ལྷན་ཁང་འཇུགས་རྒྱ་བཀོད་ཡོད་པ་ད་ཆ་ཤོད་ལ་གནས་རྒྱུ་ལ་འགྱུར་
 རྒྱུ་སྤྱིན་ཡོད་པས་དམག་མིའདྲ་ལྷན་ཁང་འཇུགས་མ་དགོས་པར། དེའི་
 ཚབ་ལ་ཤོད་རང་སྤོང་སྤོང་ས་ཀྱི་བྱ་སྒྲིག་ལྷོ་ལོན་ལྷན་ཁང་བརྒྱལ་ས་ན་གང་འདྲ་
 འདུག་གས་ཞེས་མའོ་ཅེ་རྒྱུ་གིས་དགོངས་འཆར་གསུང་གི་འདུག དེ་སྐོར་བཀའ་
 ཚོན་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་གོ་སྐྱུར་བྱས་པ་ཡིན། གནད་དོན་དེ་མའོ་དང་པར་གང་
 འདྲ་ཡོང་མིན་ཚོད་ཐིག་རྒྱ་ཁག་པོ་ཡིན་ན་ཡང་། ཚིག་གི་འགྲོ་སྤངས་ལ་གཞིགས་
 ན། དམག་མིའདྲ་ལྷོ་ལོན་ལྷན་ཁང་ཟེར་དུས་དམག་གི་རྣམས་ལུས་ཚེན་པོ་
 ཡོད་པ་ཞིག་དང་། རང་སྤོང་སྤོང་ས་ཟེར་དུས་ཤོད་པ་རང་ཉིད་ལ་ལས་འགན་
 ལྷན་བྱ་མང་བ་ཡོད་པའི་གོ་དོན་ཡོད་པར་བརྟེན། དམག་མིའདྲ་ལྷོ་ལོན་ལྷན་ཁང་
 འཇུགས་རྒྱའི་ཚབ་ལ་རང་སྤོང་སྤོང་ས་ཀྱི་སྤོན་འགྲོའི་བྱ་སྒྲིག་ལྷོ་ལོན་ལྷན་ཁང་
 བརྒྱལ་ས་ན་ཡག་པོ་འདུག་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན། ང་ཚོ་རྒྱ་ནག་ལ་ཡོད་པའི་སྐབས་
 དེར་སྤྱིན་ས་བལྟས་ན་འདྲ་ཆགས་པོ་ཡོད་པ་རེད། གྲུང་ཁབ་ཏང་གི་སྲིད་བྱས་
 ཁགས་ལ་གཏོང་གས་ལ་ཞེས་དོ་མའི་ལག་ལེན་ཐོག་བསམ་སྒོ་གཏོང་གི་ཡོད་པའི་
 རྣམ་པ་ཞིག་ང་རང་གིས་ཀྱང་མཚོང་བྱུང་། ལུ་ཅོ་མ་མི་ཡོང་ངས་བསམས་
 རྣམ་མེ་བ་བྱུང་། དེ་ནས་ལྷ་བརྒྱུད་ལྷ་ཡོའི་དབྱུང་ཐོག་ལྷ་སར་ཡོང་སྐབས་ལམ་
 འཁོལ་ཁམས་ཁུལ་གྱི་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་ད་ཆ་སྤོན་མ་ནང་བཞེན་སྤྱིད་པོ་མེད་པའི་
 རྣམ་འགྱུར་དང་བཅས་སྐད་ཆ་བུགས་ཚེན་པོ་བཤད་ཡོང་གི་འདུག དཔེར་ན།

ར་རང་རྗེ་དག་ཀྱི་ཚོད་སྟོབས་ལྡན་གྱི་ནང་ལ་ཉི་མ་གཅིག་བསྟན་པ་ཡིན། དེ་སྐབས་
 ཁོང་གིས་པོད་ཚོལ་ཁ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེལ་བའི་རང་བཙན་ཞིག་ལྟར་ན་མ་
 གཏོགས། དུགས་ལ་རྒྱ་མིའི་འོག་ཏུ་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་བཤད་
 ལྟར། དེ་དུས་རང་བཙན་ཟེར་བའི་སྐད་ཆ་འདི་བཤད་རྒྱ་ལས་སྒྲོ་བོ་ཞིག་གཏན་
 ཉན་མིན། གང་ལྟར་དེ་དུས་ཁམས་ཁུལ་དུ་རྒྱ་མིའི་གདུག་རྒྱུ་བ་གྱི་ནམ་པ་གང་
 ཅམ་གསལ་པོ་ཐོན་པའི་ནམ་པ་འདུག དེ་ནས་ ༡༧༥༦ ལོར་ཡི་ཐང་ཁུལ་ལ་
 དམངས་གཙོའི་བཙོན་སྡུར་བྱས་པར་བརྟེན་མི་མང་འོ་ལོག་པའི་གནས་ཚུལ་
 ལྟར་ཡོད། དེ་ལ་རྒྱ་མིས་དུག་གཞོན་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་ལྟ་སར་གོ་བོས་ལྟར།
 དེ་ནས་གནས་ཚུལ་ཇི་སྲིད་ཏུ་སོང་ཡོད། དེ་སྐབས་དཀའ་མཛེས་པོད་རིགས་
 རང་སྟོང་ཁུལ་གྱིས་བཏོན་པའི་པོད་ཡིག་ཚགས་པར་ཞིག་ལྟ་སར་འཕྲོར་པ་དེས་
 པོད་མི་མང་གི་བསམ་བློར་ཤུགས་རྒྱུན་ཆེན་པོ་བྱེད་པས་ཡོད། རྒྱ་མིས་ཕན་ཚུན་
 རྒྱ་མཚན་པོད་རེས་ལ་བརྟེན་ནས་དཀའ་ངལ་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཐབས་མི་བྱེད་པར་
 ལམ་སང་མེ་མང་འཕེད་སྟོད་བྱས་པར་བརྟེན་གནས་ཚུལ་ད་ཅང་སྟུག་པོ་འདི་
 ལྟར་བ་རེད།

གནས་སྐབས་དེ་འདྲིའོག་ང་ཚོའི་མི་རབས་བརྗེ་འགྲུར་འགྲོ་གི་ཡོད་ཀྱང་།
 པོད་ནང་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཚེའི་མི་མང་གི་སེམས་ཤུགས་འགྲུར་བ་མེད་ཐོག་ལྟག་
 བསམ་རི་ལྟར་གཡོ་བ་མེད་པར་གནས་པའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་འཛེས་བྱ་གྲིང་ཕྱི་ལ་
 པོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཇི་སྲིད་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། དེང་སང་པོད་པའི་གནས་
 ཚུལ་འདི་དངོས་གནས་དྲུང་བདེན་གྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་པ་ཤེས་རྟོགས་ལྟར་
 ཡོད། རྒྱ་མི་གྲུང་བྱོན་པོད་ལ་སྟོབས་ནས་འཁོར་ལམ་མང་པོ་བཟོས་པ་དང་། ལྷན་

ཁང་དང་། སྟོབ་བྱ་འཇུགས་པ་བཙན་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། སྟོབས་གཞན་ནས་གཏོར་
 བཞིག་བཏང་བ་དང་། མི་ལ་སྟུག་སྟོང་ཚད་ལས་བཟལ་བ་བཏང་ཡོད། དེར་
 བརྟེན་པོད་རྒྱ་ཚེའི་མི་མང་རྒྱ་མི་ལ་རྩ་བཙན་མི་དགའ་བ་འདི་དེང་སང་འཛེས་སྐྱིང་
 ཐོག་ད་ཅང་གསལ་པོ་ཆགས་ཡོད། སྤྱིར་དམར་པོའི་རིང་ལུགས་ཚང་མ་དང་།
 དེའི་ནང་ནས་རྒྱ་མི་གྲུང་བྱོན་གྱི་དམངས་གཙོ་གཅིག་སྟེ་ཟེར་བའི་བཙན་དབང་
 གི་ལམ་ལུགས་དེ་འཛེས་སྐྱིང་ཡོངས་གྱིས་ད་ཅང་སྟུག་ཆགས་བཟོ་གི་ཡོད་པ་དང་།
 དེ་བཞིན་རྒྱ་མིས་པོད་ནང་སྟོད་བྱས་ལག་ལེན་བསྟར་བའི་ལོ་དུ་ཐབས་སྟུག་ཡིན་
 པ་འཛེས་སྐྱིང་ཡོངས་གྲགས་གསལ་པོ་ཆགས་ཡོད། དེ་འདྲིའོག་གྱིས་པོད་དོན་
 ཐོག་ལ་གཙོ་དང་། རྒྱ་བ་སྟོར་བྱེད་མཁན་ཇི་མང་ཇི་མང་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད། རྒྱ་
 ཉན་གཞུང་གི་ངོས་ལ་ཆ་བཞག་ན། པོད་གྱི་གནས་ཚུལ་ཐད་ནས་ཉན་པར་རྒྱ་
 ཉན་གཞུང་ངོ་ཚད་གོས་པ་དང་། ལྷན་པོར་བའི་གནས་ཚུལ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད།
 དཔེར་ན། ཉེ་ཆར་ཡི་ཕང་འཛེས་སྐྱིང་རྒྱལ་ཚོགས་དང་། ཡོ་རོབ་ཁུལ་གྱི་ལུང་
 པ་ཁ་གསལ་ཕྱིན་ཡོད་པ་རེད། འགྲོ་ཡུལ་ས་གནས་ལ་ཡོད་པའི་པོད་པ་ཚང་མས་
 ཡི་ཕང་ལ་ངོ་ཚོལ་བྱས་པས་མ་ཚད། པོད་པའི་གྲོགས་པོ་གྱི་རྒྱལ་བ་མང་པོས་
 ཡི་ཕང་འགྲོ་ཡུལ་གང་ས་ལ་ངོ་ཚོལ་བྱས་འདུག གལ་ཆེ་ཤོས་རྒྱ་ཉན་གཞུང་གི་མི་
 མང་དམར་པོའི་རིང་ལུགས་ལ་ཡིད་ཆེས་བསྟུགས་པའི་གནས་ཚུལ་ཇི་སྲིད་ཏུ་གསལ་དང་།
 ཤུགས་ཇི་ཆེར་འཇོག་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་མ་འོངས་པར་ལོ་ལྷན་ནས་བརྟུན་བར་
 ལ་རྒྱ་ཉན་གཞུང་འགྲུར་བ་འགྲོ་སྟོན་པ་དང་། ར་རང་ཚོ་པོད་གྱི་བདེན་མཐའ་གསལ་
 ཉན་གཞིས་བྱས་མཉམ་འཛོམས་ཡོང་རྒྱའི་རེ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཡིན། ཚང་མས་
 ད་ལྟས་བཞིན་ལྟག་བསམ་སྟེང་སྟོབས་འགྲུར་བ་མེད་པར་གནས་རྒྱ་ཉན་ཏུ་གལ་

ཆེན་པོ་རེད།

པོད་ནང་གི་གཞིན་སྐྱེས་འཚར་ཡོངས་ཡོང་བཞིན་པ་ཚོས་ཡོན་ཏན་ལ་དང་
དོད་བྱེད་རྒྱ་ཏུ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་སྣོན་ཅི།
དེ་མིན་རྒྱ་མིའི་སྐད་ཡིག་བརྒྱད་ནས་བསྐྱེད་དགོས་ཤུང་ཡང་གནད་འགག་མེད་པས།
གང་ལྟར་དེར་དུས་འཛམ་བུ་གླིང་གླིང་གི་ཤེས་ཡོན་ལ་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་བྱེད་དགོས།
རྒྱ་མིས་ཉལ་པར་པོད་པས་འཛོལ་གྱི་མེད་པ་དང་། རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་རོགས་རམ་
མེད་ན་པོད་པ་མགོ་བོམ་གྱི་མ་རེད་ཅེས་བཤད་གྱི་ཡོད། ང་ཚོ་རང་དབང་འདོད་
པ་དང་། རྒྱ་མིའི་གཤེགས་པོ་བྱེད་འདོད་མེད་ན། ང་རང་ཚོའི་ལས་དོན་ཚང་མ་
སོ་སོས་བྱེད་བྱུང་བའི་འཛོལ་ཐང་ཡོད་པ་བྱེད་དགོས། རང་བྱིས་རང་བདག་ཡག་
པོ་བྱེད་པ་ལ་འཛོལ་སྐྱོད་གི་མཚོན་པའི་ལས་ཀའི་འགན་ཚང་མ་སོ་སོས་འབྱེད་བྱུང་
པ་བྱེད་དགོས། འཛམ་བུ་གླིང་གླིང་གི་གནས་ཚུལ་དང་། རྒྱ་ནག་ནང་གི་འགྱུར་
བ། པོད་མི་མང་གི་སེམས་ཀྱི་གནས་བཙུགས་མང་པོའི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་
ཉེ་མ་གཅིག་རྒྱ་མི་པོད་ནས་སྤྱིར་འབྲེན་བྱེད་པའི་དུས་སུ་པོད་ཀྱི་ལས་རིགས་མི་
འདུ་བའི་འགན་ཚང་མ་པོད་མིས་འབྱེད་མ་བྱུང་ན་ཏུ་ཅང་འོ་ཚ་པོ་ཡིན། མ་གཞི་
འཛམ་གླིང་གི་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བ་བྱུང་སྟེ། དཔེར་ན། རྒྱ་ནག་ནང་ལུང་པ་
གཞན་གྱི་མི་རིགས་མཁས་པ་དེ་འདྲ་སྐྱེབས་ཡོད། རྒྱ་ནག་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་
དེ་གོང་ཨུ་རུ་སུའི་མཁས་པ་མང་པོ་སྐྱེབས་ཡོད་པ་དང་། དེར་སང་ཉི་ཉོད་གི་
མཁས་པ་དང་། ལུང་སྤྱོད་པའི་མཁས་པ་དེ་འདྲ་སྐྱེབས་ཡོད་པ་རེད། ང་རང་
ཚོ་པོད་ལ་ཆ་མཚོན་ནའང་འཛམ་བུ་གླིང་གང་ས་ནས་རོགས་རམ་བྱེད་མཁས་མི་
ཉུང་བཞིག་ཡོང་གི་རེད་སྟེ། འོན་ཀྱང་ཅུ་བའི་མང་གཞིའི་ལས་འགན་ཆ་ཚང་

སོ་སོའི་མིས་འབྱེད་བྱུང་བ་བྱེད་དགོས། དེར་སང་ཤེས་ཡོན་ལ་དང་དོད་བྱེད་
དགོས་ཀྱང་པོད་ཀྱི་ས་ཆ་ཁ་གསལ་ནང་རྫོད་གཤེད་འབྲོག་མེད་དམ་བསམ་གྱི་འདུག
མཚུན་རྒྱུན་འཛོལ་ས་པོ་མེད་ཀྱང་ད་ལྟ་གང་ལ་གང་འཚོམས་ཡོད་པ་དེ་པོད་སྐད་
ནས་ཤེས་ཡོན་ལ་དང་དོད་བྱེད་དགོས་རྒྱ་མི་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཆང་མང་
པོ་འབྱུང་བ་དང་། མ་ཅང་རྒྱན་ཅེད་ཀྱིས་དུས་ཚོད་ཚུད་ཐོས་བཏང་ན་རྒྱ་མིར་
དགོས་རྒྱ་དེ་བྱུང་བ་རེད། ན་གཞིན་འཚར་ཡོངས་ཡོང་བཞིན་པ་ཚོའི་ཤེས་ཡོན་
སྣོན་སྐྱོད་འབྲུས་ཤོར་དང་། ཉམས་སྤོང་གསོག་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཤོར་བ་ཡིན་ན།
དེ་ནི་མ་འོངས་པར་པོད་མི་རིགས་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་འགལ་རྒྱུན་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཞིག་
ལ་འགྱུར་རྒྱ་རེད། དཔེར་ན། རྒྱ་ནག་ནང་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཟེར་བ་བྱས་
པ་དུས་དེའི་རིང་རྒྱ་ནག་གི་ཤེས་ཡོན་ལ་འབྲུས་ཤོར་ཆེན་པོ་སྐྱེན་ཡོད། དེར་བརྟེན་
རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་ཀྱི་མི་རབས་དེ་དག་དེར་སང་རྗེས་ལུས་ཆེན་པོ་
ཐེབས་ཡོད་པ་བརྗོད་གྱི་འདུག པོད་པ་ན་གཞིན་ཚོས་ཆང་ཚོད་མེད་འབྱུང་བ་དང་།
གོ་སྐབས་རྒྱག་པ་སོགས་ཀྱི་མི་ཚོ་ཚུད་ཐོས་བཏང་ན་དེ་ནི་སྐྱོན་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡིན་
པས་དེས་པར་གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས་ཞེས་ངས་ཡང་ཡང་དྲན་སྐུལ་བྱས་ཡོད།
འདི་བྱེད་རང་ཚོས་སེམས་ལ་དེས་པ་བྱེད་དགོས།

དེ་ནས་ང་ཚོ་པོད་པ་བཙན་བྱོལ་བ་ཆགས་ཏེ་ད་ལྟ་བར་ལོ་ ༡༩ ལ་ཉེ་
བ་སོང་བ་དེའི་རིང་ང་ཚོས་པོད་ཚོའི་ཁ་གསལ་ཞེས་བཤད་གྱི་ཡོད། ང་རང་ལ་
ཆ་བཞག་ན་ཨ་མདོ་ཡིན་པ་རེད། དགའ་ལྡན་སོ་བྱང་གཞུང་རྒྱགས་ནས་ཨ་མདོ་
ཁུལ་ལ་ཚོས་སྤྱོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཅམ་ལས། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་ཅམ་བྱུང་
ཡོད་པ་མ་རེད། ཁམས་སྤྱོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཅམ་ལས་ན་དང་ཅེ་མདོ་ཡན་སྐར་དུས་སྐབས་

ངེས་མེད་ནང་འགྲུང་བ་སྐྱེས་ལྷན་ལྷན་ལོད་ན་ལས། རྒྱུར་བཏང་སལ་ཆེར་འབྲེལ་
བ་ཟབ་པ་ལྷན་མེད་དམ་སྟེ། རང་ལག་པོ་མི་ཤེས། རྣམ་པོ་རང་ཚོ་ཚོལ་
ཁ་གསུམ་གྱི་པོད་རིགས་ཚང་མ་གྲིམ་ཚང་གཅིག་ཡིན་ན་ཡང་། བར་སྐབས་སུ་
སངས་རྒྱལ་གྱི་བརྟན་པ་གཅིག་གྱུར་གྱི་ཆ་ནས་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། ཆབ་
སྲིད་གྱི་ཐོག་དོག་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེལ་མ་བྱུང་བར་གནས་པ་རེད། དོན་རྒྱུད་ཚོལ་ཁ་
གསུམ་གྱི་པོད་མི་ཅུ་མ་ཟེར་ཡོད་སྟེ་སྐྱེས་སྐྱེད་ཡིག་གཅིག་གྱུར་དང་། ཚོས་དང་
གཅིག་གྱུར། མ་ཞི་བགྲང་མཁམ་གཅིག་གྱུར་བཅས་ཡིན། རྒྱ་མི་གྲང་ཁྲན་གྱིས་
ང་ཚོར་དབང་སྐྱུར་བྱས་རྗེས་ལུང་པའི་ནང་གཏོར་བཤིག་བཏང་བ་དང་། མང་
ཚོགས་ལ་རྒྱལ་སྐྱོད་བཏང་བ་ཚང་མ་གཅིག་གྱུར་དུ་སྐྱེས་ཡོད། དུས་ཚོད་དཀའ་
ངལ་ཆེན་པོ་འདྲིའི་སྐབས་ང་ཚོ་ཚང་མས་སྐྱབས་མཉམ་སྐྱོད་དང་། རྒྱ་མི་གྲང་ཁྲན་
ལ་འབྲེལ་ཚོད་མཉམ་དུ་བྱས་ཡོད། ལྷན་ཆད་ང་རང་ཚོའི་རང་དབང་ལག་ཏུ་
སོན་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་། ང་ཚོ་ཚང་མ་མཉམ་དུ་གོང་བྱ་གཅིག་གྱུར་ངང་བདེ་
སྲིད་ལ་མཉམ་དུ་ཡོངས་སྐྱོད་རྒྱུའི་བསམ་བློ་གཏོར་དགོས། མ་འོངས་པར་བོད་
ཚོལ་ཁ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེལ་བའི་རང་དབང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་འདུགས་རྒྱ་འདི་
ང་ཚོའི་ཅུ་བའི་དམིགས་ལུལ་ཡིན་པར་བརྟེན། རང་ཉིད་རྒྱུས་ལུལ་དབྱུག་གཙང་
དང་། མདོ་སྟོང་། མདོ་སྟོང་བཅས་ནས་ཡིན་གྱིང་ང་རང་ཚོ་ཚང་མ་པོད་གངས་
ཅན་པ་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པའི་བསམ་བློ་བཏང་སྟེ་མཐུན་པོ་བྱེད་རྒྱལ་ལ་ཆེན་པོ་ཡིན་
པས་དམ་ཚིག་མཐུན་པོ་བྱེད་དགོས། ལྷ་ས་བཙོན་ཨ་མདོ་བསམ་མར་འབྲེལ་
ཡོང་བ་དང་། རྫོ་པོ་མཇལ་ནས་ལབ་རྟོག་མེད་པར་ལོག་འཕྲོག་འདུག་ཟེར་བ་
དང་། ཁམས་པས་རྟོག་དུ་བོད་ཀྱི་འདུག་ཟེར་མཁམ་ཡོད། ལྷག་པ་ཁ་གསུམ་སྐྱོགས་

གང་སར་ཡོད་གི་རེད། རྒྱ་ཡོངས་ཀྱི་ཆ་ནས་བཟུང་ན་ཡག་པོ་ཡོད། དཔེར་
ན། རའི་མི་ཚོག་འདིར་གང་ན་ས་གསུམ་གྱི་མ་ཚོན་པའི་ས་དགེ་བཀའ་རྒྱུད་རིས་
མེད་དགོན་སྡེ་ཁག་ནང་གི་མཁས་པ་དང་། མཁན་པོ་དགེ་བཤེས་མང་ཆེ་བ་ཁམས་
པ་རེད། རྒྱུས་སངས་རྒྱལ་གྱི་བརྟན་པ་རྒྱུ་ལ་ཆ་མ་ཚོན་ན་མདོ་སྟོང་སྟེ། དབྱུས་
གཙང་མངའ་རིས་དང་བཅས་པའི་ས་ཁུལ་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་བརྟན་པའི་བྱ་བ་
གནང་མཁམ་སྟེས་བྱུང་མ་པ་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། དེ་དག་ཐུན་མོང་གིས་
སངས་རྒྱལ་གྱི་བརྟན་པ་འཛིན་སྐྱོང་སྟེལ་གསུམ་གནང་ཡོད། མ་འོངས་པར་
ཡང་དེ་ལྟར་སངས་རྒྱལ་གྱི་བརྟན་པ་འཛིན་སྐྱོང་སྟེལ་གསུམ་པོད་ཚོལ་ཁ་གསུམ་
ཐུན་མོང་གིས་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། ཚོལ་ཁ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེལ་ཏེ་དམ་ཚིག་
མཐུན་པོར་གནས་རྒྱ་འདི་ཅུ་དོན་ཡིན་པ་ཤེས་དགོས།

དེ་བཞིན་ཚོས་ལུགས་ཁག་ལ་མ་ཚོན་ན། ས་དགེ་བཀའ་རྒྱུད་བཞི་སྟོས་
ཅི། མདོར་ན་བོན་པོ་དང་བཅས་པ་ཚང་མས་རྒྱ་མིའི་འོག་སྐྱབས་སྐྱོད་གཅིག་གྱུར་
སྐྱེས་པ་ཡོད་པ་ལས། རྒྱ་མིས་གཅིག་ལ་འདྲ་དམིགས་བསལ་བཏང་མེད། ད་
ལྟར་དབང་ཚོད་ལེན་བྱེད་སྐབས་དང་། རྗེས་སུ་རང་དབང་ཐོབ་པའི་དུས་སྐབས་
བཅས་གང་ཞིག་ཏུ་ཡིན་ཀྱང་། ཚོས་ལུགས་ཚང་མ་མཐུན་པོ་བྱེད་རྒྱ་འདི་གལ་
ཆེན་པོ་ཡིན། དེར་སང་བོད་ནང་རྒྱ་སྐྱོགས་ནས་ཁ་ཆེ་དང་ནང་པའི་དབར་དུ་གྲག་
ཤིང་རྒྱལ་ཐབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའི་སྐད་ཆ་གོ་རྒྱུ་འདུག ལྷག་དོན་ཨ་མདོའི་ཁུལ་
ལ་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཁ་ཆེ་དང་འགལ་ལྷན་ཡོད་གི་ཡོད་པའི་སྐད་ཆ་འདུག
ཁ་ཆེ་བྱེད་བྱལ་པ་རེ་བྱུང་གི་ཐོག་ནས་དཀའ་ངལ་ཡོད་མིད་གྱིང་། རྒྱ་ཡོངས་ཀྱི་
ཆ་ནས་བཀད་ན། དེ་སྐད་གའ་ལྷན་པོ་བྱང་ཞེས་སངས་རྒྱལ་གྱི་བརྟན་པ་མ་ཚོད་

སྒྲིན་གྱི་མངའ་བདག་གཞུང་ཞིག་ཡིན་ཡང་ལྷ་ས་དང་། གཞིས་གཙུག་ལྷོ་ཁ་
ལུལ་སོགས་ལ་ཁ་ཆེ་སྤོང་སྤྲུག་ཡས་མས་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་སོ་སོའི་ལྷ་ཁང་གི་ནང་དུ་
སྒྲིན་ལམ་རྒྱག་པ་སོགས་རང་དབང་གི་རང་བྱེད་ཚོགས་པ་ལས་སུ་ཕྱོད་པོ་བཟོ་མཁན་
སུ་ཡང་མེད། ང་ཚོས་རྒྱ་མི་གྲུང་བྱུང་བའི་བཞིན་ཁ་ནས་ཚོས་དད་རང་མོས་ཡོད་
ཅས་བཤད་མེད་ཀྱང་། དོན་རྒྱུ་མའི་ཚོགས་ཁ་ཆེ་དང་། བོན་པོ། ས་དགེ་བཀའ་
སྤོང་གང་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། རང་རང་སོ་སོའི་ཚོས་ལུགས་བྱས་ནས་སྤོང་གི་ཡོད།
རྣམས་རེ་བླ་མ་དང་དཔོན་པོ་རེས་འགའི་བྱེད་སྤྲུགས་མི་འདུ་བ་སྤྲུན་བྱ་ཡོད་གི་ཡོད་
ན་ལས། རྒྱ་ཡོངས་ཀྱི་ཆ་ནས་རང་རང་གི་ཚོས་ལུགས་ལ་དད་པ་རང་མོས་བྱེད་
ཚོགས་པ་འདི་དེ་སྤོང་གི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དངོས་འབྲེལ་ཡོད་པ་ཡིན། ད་ལྟ་རྒྱ་
གར་ལ་ཆ་བཞག་ན་ས་དགེ་བཀའ་སྤོང་བོན་པོ་དང་ཁ་ཆེ་བཅས་པ་རང་རང་ཚོ་ཚང་
མ་ཡོད་མི་རིགས་གཅིག་གི་འདུ་ཤེས་ཚོགས་ནས་ཕན་ཚུན་གཅིག་ཕན་གཅིག་རོགས་
དང་། དུས་དུས་ལ་མཉམ་འཚོགས་བྱེད་གི་ཡོད། རྒྱ་སྤྲུགས་ནས་ཚོས་ལུགས་
མི་འདུ་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་ཁ་ཆེ་དང་བོད་པོའི་བར་དབྱེན་རྒྱུར་དཀྲུག་གིང་བྱེད་
གི་ཡོད་ན། ང་ཚོ་བོད་པོའི་ཚོགས་གཟུང་གཟུང་བྱེད་དགོས། རྒྱ་མིས་འཐབ་
སྤྲུགས་གཅིག་གྱུར་ཟེར་བ་ལྟར། ང་ཚོས་ཀྱང་རང་དབང་ཚོད་ལེན་བྱེད་རྣམས་
འཐབ་སྤྲུགས་གཅིག་གྱུར་བྱེད་དགོས། སོ་སོའི་ལྷ་བ་དང་། ཁམས་དང་མོས་
པ་མི་འདུ་བའི་དབང་གིས་བསམ་ཚུལ་མི་འདུ་བ་དང་། ལྷ་རྒྱལ་མི་འདུ་བ་ཡོང་
གི་ཡོད་ཀྱང་། ཚང་མ་རང་དབང་འདོད་མཁན་དང་། ཚོད་ལེན་བྱེད་པའི་དམིགས་
ལུལ་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པས། དེ་ཚོགས་ཀྱི་དུས་ལྡན་ཆེད་སྤྲུགས་ཆེད་སྤྲུགས་བྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེན་
པོ་ཡིན། ཚོས་ལུགས་དང་། ལུང་ཚན་གྱི་འཐེན་ཁྱེར་ཅ་བ་ནས་བྱེད་རྒྱ་མེད།

དེ་ནས་མ་འོངས་པར་བོད་མང་གཙོའི་ལམ་ལ་འགྲོ་དགོས་བཤད་པ་ལྟར།
སྒྲིན་མང་ཚོས་མང་གཙོའི་རྩ་བྱིས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་ཤིག་བཟོས་ཏེ་ ༤༩ ལོར་
གཏན་འཁེབས་བྱས་པ་ཡིན། དེ་ནས་ད་བར་ལོ་སུམ་ཅུ་ཙམ་འགྲོ་གི་ཡོད་པར་
བཞེན། ན་ནིང་མང་གཙོའི་རྩ་བྱིས་མང་གཙོའི་སྤྱི་ཚོགས་རྒྱུང་གཅིག་བཅུ་གས་
པ་དང་། དེའི་ཚོགས་ནས་མང་གཙོའི་རྩ་བྱིས་སྤྱིང་དོན་འཁོད་པའི་ཡིག་ཆ་ཞིག་
བཟོས་དང་བཟོ་བཞིན་ཡོད་ཅིང་། སལ་ཆེར་མཚུགས་པའི་ཚོན་རྒྱ་རེད། དེའི་ནང་
གང་འདྲ་འཁོད་ཡོད་དམ་ཟེར་ན། མ་འོངས་པར་བོད་རང་དབང་ཐོབ་ནས་ང་
ཚོ་གཞིས་བྱེས་མཉམ་འཛོམས་བྱུང་བའི་མཚམས་ལ་དངོས་གནས་མང་གཙོའི་
གཞུང་ཞིག་འདུགས་རྒྱ་དང་། དེ་ནས་རིམ་པས་རྩ་བྱིས་གཏན་འཁེབས་བྱེད་
རྒྱ་སོགས་འཁོད་ཡོད། རྒྱེད་རང་ཚོ་འདིར་བླ་བ་གཅིག་ཙམ་སྤོང་མཁན་ཡོད་ན་
ཡིག་ཆ་མཐོང་གི་རེད། ཡང་བདུན་སྤྲུག་གཅིག་གཉིས་ནས་འགྲོ་མཁན་ཡིན་ན་
ཡིག་ཆ་མཐོང་བྱུང་གི་མ་རེད། དེར་བཞེན་གནས་ཚུལ་འདི་སྤོང་བཤད་ན་བསམ་
པ་ལྟར་བཤད་པ་བྱེད་རང་ཚོས་རེས་པ་བྱེད་དགོས། ཚང་མ་མེས་སྤྱིང་པོ་དང་།
ཚོ་བདེ་པོ་གིས། དུར་ཐག་བྱེད་དགོས། ཁ་གས་སྒྲོན་ལམ་ལས་མས་བར་སྤོང་
མཁན་ཡོད་འགྲོ། ལོ་གསར་དང་སྒྲོན་ལམ་ཟེན་ནས་ཚ་བ་མ་ལངས་གོང་ལོག་
ན་འགྲིགས་གྱི་རེད། ཤེས་སོང་ངམ། བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལོགས། ཞེས་སྟུགས། ॥

༡། བྱི་ལོ་ ༡༧༧༣ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་གསར་འགྱུར་བ་ཁག་ཅིག་
ལ་སྐྱུལ་པའི་བཀའ་སློབ།

ཁྱེད་རང་ཚོ་ནི་པ་ཁ་གསུམ་སྡོད་ནས་ཐུག་སྐྱོད་པ་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་སྟེ།
གཞིན་སྐྱེས་མང་ཆེ་བ་དེ་རིང་ཐུག་པ་དང་པོ་རེད། དེར་སངས་རྒྱལ་ཚོད་འགྱུར་
བ་ཏུ་ཅང་ཆེན་པོ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། འཛམ་གྲུབ་རྒྱུ་ཡོད་ས་དང་། ཡང་སྐོས་
དམར་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་གནས་སྡོད་སུ། དེའི་ནང་ཚན་རྒྱ་ནག་རང་གི་ནང་
ལ་ཡང་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་འགྲོ་སྐྱེས་མཚོང་གསལ་པོ་རེད། རོན་སྡེད་འཛམ་གྲུབ་
འདིའི་སྐར་ལ་དམར་པོའི་རིང་ལུགས་རྒྱུ་འགྲོ་གི་ཡོད། རྒྱ་ནག་གྲུང་ཁྲིམ་
དབང་ཆ་ཁྱིམ་རྒྱུ་བཟུང་མཁེགས་པོ་བྱེད་པ་འདིར་རྒྱ་ནག་མི་མང་གིས་སྐོ་མོས་
མི་བྱེད་པའི་སྐྱེན་གྱིས་དེར་སངས་རྒྱ་ནག་ནང་དང་། བོད་ཀྱིས་མ་ཚོན་པའི་གྲངས་
ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཚང་མར་དྲག་ཤུགས་ལ་བརྟེན་ནས་གཏོགས། གཞན་
ཐབས་ཤེས་མེད་པ་ལྟ་བུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་འདྲའི་དུས་ཚོད་ཅིག་ལ་སྐྱེས་པ་ཡོད།
འཛམ་གྲུབ་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་བརྟེན་ན། དྲང་པོ་དྲང་བཞག་དང་། རྒྱ་མཚན་
ཚན་པའི་ཉན་བཤད་མི་བྱེད་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བཅན་པོ་དབང་ཡོད་པོ་ནས་གཞུང་
འཛིན་ན། ཡུན་རིང་གནས་ཐབས་མེད། འཛམ་གླིང་འདིའི་སྐོག་བཅན་དབང་
བཤད་མཁེགས་ཀྱི་གཞུང་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་དེ་དག་ཚང་མ་དུས་ཚོད་དེས་ཅན་ཞིག་
སོང་མཚམས་མཁེགས་འགྲུག་འགྲིལ་བ་ལས་གནས་ཐུབ་པ་བྱུང་མེད། བོད་ནང་གི་རྒྱ་
ཆེའི་མི་དམངས་དང་། རྒྱ་མི་མཉམ་དུ་ལོ་མང་ལས་ཀ་བྱས་ཏེ་སྡོད་མཁེགས་ཀྱི་
ལས་བྱེད་པ། མདོར་ན་བོད་མི་གྲུང་ཁྲིམ་ཏུ་མི་དང་བཅས་པ་བརྒྱ་ཆ་དྲུག་ཅུ་
ལྷོད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་སྐོ་ལོག་པ་དང་། སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ལ་བསམ་

སྐོག་ཏུ་མཁེགས་ཞིག་ཆགས་པ་འདིས་ང་ཚོའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་འཛམ་གླིང་སྐོག་
རིམ་བཞིན་གསལ་ཡོང་གི་ཡོད། བོད་དོན་འདི་རྒྱ་ནག་གཞུང་བསུན་པོ་དང་། རོ་
ཆ་ཁ་སྐྱེང་ས་ཡོང་བ་བཅས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་བྱུར་ཡོད། རྒྱ་སྐྱེ་མ་
གཏོགས་པོད་ཀྱི་གནས་སྡོད་སུ་ལ་འགྱུར་བ་ཏུ་ཏན་ཏན་འགྲོ་རྒྱུ་རེད།

ད་ལྟའི་དུས་ལ་ང་ཚོས་མ་འོངས་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་སྐྱེག་བྱ་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་
ཡིན། བོད་ནང་ཡོད་པའི་གཞིན་སྐྱེས་ཚོས་སྐོབ་སྐྱོང་ལ་དང་དོད་དང་། ལས་
ཀའི་ཉམས་སྐྱོང་བསགས་ཏེ་སྐྱིན་ཆད་པོད་ལུང་པ་འཛིན་སྐྱོང་གི་ལས་འགན་བོད་
མི་རང་གིས་འབྲེར་ཐུབ་པའི་བསམ་སྐོག་གཏོང་དགོས། གཙོ་ཆེ་ཤེས་པོན་སྐོབ་
སྐྱོང་དང་། ལས་རིགས་སྐྱོ་ཚོགས་ནང་ད་ལྟ་ལས་ཀ་བྱེད་དང་བྱེད་བཞིན་པ་ཚོས་
སྐྱིན་ཆད་རང་ཉིད་ཀྱིས་འགན་གཙང་མ་འབྲེར་ཐུབ་པ་བྱ་རྒྱུའི་བསམ་སྐོར་ཉར་
བྱུང་སྐྱེག་སྐྱེ་འཁུར་དང་། རོ་སྐྱེད་བྱེད་དགོས། ཡག་ཉེས་ལ་མ་སྐོས་པའི་སྐོབ་
བྱུ་ཁག་ནང་ཡོད་པའི་གཞིན་སྐྱེས་ཚོས་སྐོབ་སྐྱོང་ལ་དོ་ཁུར་བྱེད་དགོས་པ་བྱེད་དགོས།
གཞིན་རྒྱ་མོ་འགའ་གས་ཀྱིས་སྐོབ་སྐྱོང་ལ་དོ་སྐྱེད་དེ་ཅམ་མི་བྱེད་པར་ཉི་མ་གང་
འབྲེལ་གྱིས། ཆང་ཨ་རག་དང་། ཚུད་མོའི་རིགས་ལ་གཤེད་ནས་དུས་ཚོད་
འཕྲོ་བརྒྱག་གཏོང་གི་ཡོད་པ་དེ་རིགས་ཡག་པོ་མེད། རང་ཉིད་རྒྱ་རྒྱུད་དུ་བཏང་
བ་ཡིན། གཞིན་སྐྱེས་ཚོས་སྐོབ་སྐྱོང་ལ་དོ་ཁུར་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ལས་རིགས་
སྐྱོ་ཚོགས་ནང་ལས་ཀ་བྱེད་མཁེགས་སྐྱིན་ཆད་རང་གིས་འགན་ཆ་ཚང་འབྲེར་
ཐུབ་པའི་མེམས་ཤུགས་བསྐྱེད་དེ་ཉམས་སྐྱོང་སྐྱེ་གཅིག་ལས་མ་བྱུང་ཡང་གསོག་
གང་ཐུབ་བྱེད་དགོས།

ང་ཚོ་སྐྱེ་ལ་ཡོད་མཁེགས་ཚོས་མ་འོངས་པར་བོད་རང་དབང་བྱུང་མཚམས་

དངོས་དོན་གྱི་མང་གཙོའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཚང་བའི་གཞུང་ཞིག་འདུགས་ཀྱི་
 དང་། འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤོད་འདི་ཞི་བའི་བརྟེན་གནས་གཙང་
 མ་ཞིག་བཟོ་བྱེད་མིགས་ཡུལ་ལ་བཟུང་ནས་འབད་བཅོམ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཤོད་གཞིས་
 བྱེས་མཉམ་འཛོམས་བྱུང་མཚམས་ལས་ཀ་དང་པོ་ནི་ཤོད་ཚོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་ས་
 ཁུལ་ཡོངས་ནས་འབྲུས་མི་ངེས་ཅན་ཞིག་བསྟུ་བསྟོར་བྱ་བྱེད་དང་། བར་བཀལ་
 དུས་སྐབས་གྱི་གཞུང་ཞིག་འདུགས་ཀྱི། དེ་ལ་ལྗེས་བཞེན་པོ་ཆེར་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་
 ནས་ཡོད་པའི་དབང་ཆ་ནམས་ཅིས་སྟོན་བྱ་བྱེད། བར་བཀལ་སྲིད་གཞུང་གིས་ལོ་
 གཉིས་གྱི་ནང་རྒྱུད་ལ། ཤོད་ཚོལ་ཁ་གསུམ་ཀྱི་ལོངས་མི་མང་འབྲུས་མིའི་ཚོགས་
 ཚེན་བསྟུ་བསྟོར་བྱ་བྱེད། རྒྱལ་ཡོངས་འབྲུས་མིའི་ཚོགས་ཚེན་འདིའི་ཐོག་ནས་མ་
 འོངས་པའི་ཤོད་ཀྱི་ཅུ་བྱིམས་གཏན་འབེབས་བྱ་བྱེད་དང་། ཅུ་བྱིམས་གཞིར་བཟུང་
 ལྟེ་མང་གཙོའི་གཞུང་འདུགས་ཀྱི། དེ་འདྲའི་གཞུང་འདི་མ་རྒྱུགས་པར་ད་ལྟ་ཤོད་
 ཚོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་བྱིན་དུ་རྒྱ་མིས་བཀོད་སྡིག་བྱས་པའི་ལས་རིགས་སྐྱ་ཚོགས་ནང་
 ཡོད་པའི་ཤོད་རིགས་ལས་བྱེད་པ་ཚོར་ཤེས་ལོན་དང་། འཕྲོད་བརྟེན། དཔལ་
 འཕྲོར་སོགས་ལས་རིགས་གང་ཅིའི་ཉམས་སྟོང་གང་འཚམས་ཡོད་པས་དེ་ཚོས་
 མུ་མཐུད་ལས་འགན་འཁུར་དགོས་ཀྱི། ཤོད་ནང་བར་བཀལ་སྲིད་གཞུང་རྒྱུགས་
 པའི་མཚམས་ལ། བཅོམ་བྱོལ་ཤོད་གཞུང་གི་རང་བཞིན་མཐུག་འབྲེལ་བྱེད་དང་།
 ད་བར་བཅོམ་བྱོལ་སྲིད་གཞུང་ནང་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་ནམས་ལ་དམིགས་བསལ་
 གྱི་ཐོབ་ཐང་གང་ཡང་མེད། ཡིན་ནའང་འདི་སྲིགས་ཉམས་སྟོང་མང་པོ་བསགས་
 པ་དང་། མཐོང་བྱ་བོས་ཀྱི་ཡང་གང་འཚམས་ཡོད་པ་བཅས་གྱི་ལས་བྱེད་པར་
 བར་བཀལ་གྱི་སྲིད་གཞུང་གསར་པས་ལས་ཀ་བཀོད་སྡིག་བྱེད་སྲིད་པ་ཡིན། དེ་

ནི་པན་རྒྱུན་གཉིས་མོས་གྱི་ཐོག་ནས་འགོ་རྒྱུ་ཡེད།
 ངོས་ནས་རྒྱུན་དུ་ཤོད་རང་དབང་བྱུང་མཚམས་ངས་གཞུང་གི་འགོ་བྱེད་
 གྱི་ལས་འགན་འཁུར་བྱེད་མིན་ཞེས་བཤད་ཡོད། བར་བཀལ་དུས་སྐབས་གྱི་སྲིད་
 གཞུང་བཅུགས་རྗེས་ངས་དམིགས་བསལ་གཞུང་གི་ལས་འགན་འཁུར་བྱེད་ཀྱི་མིན།
 དེ་ནི་ང་སེམས་ཤུགས་ཆག་པ་དང་། ཤོད་སྲིད་ཤོད་ལ་སེམས་ཁུར་མེད་པ། ཡང་
 ན་སྲིད་འཛེན་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཅུ་བཅས་མིན། ད་ལྟ་བར་དུ་ཤོད་སྲིད་ཤོད་ལ་ངས་གང་
 ཡོང་ཅི་ཡོང་བྱས་ཡོད། མ་འོངས་པར་ཡང་ང་རང་མ་གྱི་བར་དུ་ཤོད་སྲིད་པའི་
 དོན་དུ་ཚོས་སྲིད་གང་ཅིའི་ཐོག་ལ་སེམས་ཁུར་བྱུང་བྱེད་པས་འདིའི་ཐད་སྐོ་
 གཡེང་བྱེད་མ་དགོས། ངས་གཞུང་གི་འགོ་འཁུར་ནས་བཟུང་ན། རྒྱུགས་
 གཅིག་ནས་མི་མང་པོ་ཞིག་སྐོས་སྐོས་བདེ་པོ་ཡོང་བྱེད་དག་མཚན་ཡོད་ཀྱང་།
 རྒྱུགས་གཞན་ནས་སྐོས་ཆ་མང་པོ་ཡོད་པ་མཐོང་གི་འདུག དེར་བརྟེན་ངས་གཞུང་
 གི་ལས་ཀ་མ་བྱས་ན། རྒྱུགས་མང་པོ་ནས་དགོས་པ་ལས་དག་མཚན་ཆེ་བ་ཡོད་
 པར་བརྟེན། ད་ལྟ་ཡིག་ཆ་བཟོ་བཞིན་ཡོད་པས་མཐོག་མཐུག་པོ་བྱོན་ཀྱི་ཡེད། ཅ་
 བའི་མོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན། ཤོད་འདི་དམག་འབྲུག་མེད་པའི་ལུང་པ་ཞིག་དང་།
 མོ་མཚོན་རིགས་ཅུ་བཅས་མེད་པའི་ཞི་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་བཟོ་བྱེད་དང་། མི་
 མང་མང་མོས་གྱི་འབྲུས་མི་ཚོགས་ཚེན་ནས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་ཅུ་བྱིམས་གཞིར་
 བཟུང་མང་གཙོའི་སྲིད་གཞུང་ཞིག་འདུགས་ཀྱི། དེ་ཡང་ཤོད་མི་ཕལ་ཆེ་བའི་རང་
 བཞིན་སྐོ་མོས་ཇི་བཞིན། ཚོས་སྲིད་ལུང་འབེབས་བྱ་བྱེད། དཔལ་འཕྲོར་འགོ་རྒྱངས་
 ཐད་སྲིད་ཚོགས་རིང་ལུགས་གྱི་ལམ་སྲོལ་ནང་ཡོད་པའི་ལེགས་ཆ་དང་། མ་ཅཱའི་
 རིང་ལུགས་གྱི་ལམ་སྲོལ་ནང་ཡོད་པའི་ལེགས་ཆ་བཅས་ཚང་མ་རྒྱུགས་བསྟུ་བྱས་

པའི་དཔལ་འཕྲོར་ལམ་ལུགས་གསར་པ་ཞིག་པོ་རྒྱུ་ལོ་ཐོག་ཐབས་ཤེས་ཀྱིས་
 བསམ་སྒོ་གཏོང་གི་ཡོད། ཚ་དོན་དེ་ལྟར་འཁོད་པའི་ཡིག་ཆ་ཞིག་རིང་མིན་ཐོན་
 རྒྱ་རེད། ཡིག་ཆ་མཐོང་མིན་ལ་མ་སྒྲིམ་པར་དོན་དག་སྤོང་པོ་གོང་དུ་བརྗོད་པ་
 འདི་ཡིན། བདུན་ཕྱག་ཁ་གས་སྒོད་མཁན་ཚོ་རྗེས་ལ་ཐུག་གི་རེད། མཚུགས་
 པོ་ལོག་མཁན་ཡོད་ན་ད་ལྟ་བུར་དཔ་རྣམས་སེམས་ལ་ངེས་པ་བྱེད་དགོས། རྒྱ་
 བདེ་པོ་བྱས་ཏེ་ལོག་རྒྱགས། བཀྲ་གིས་བདེ་ལེགས། ཞེས་སྟུགས། ॥

༄། བྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ཟ࿳་ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༤ ཉིན་པོད་ནས་རྒྱ་གར་དུ་
 གཉེན་འཕྲད་དུ་འཕྲོར་པ་མི་གངས་བདུན་ཅུ་སྟོར་ལ་སྟུལ་བའི་བཀའ་སློབ།

རྒྱུད་རང་ཚོ་འདིར་རང་དབང་ལུང་པར་སྐྱབས་པ་རེད། རྒྱ་གར་འཕགས་
 པའི་ཡུལ་ཞེས་པོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་སེམས་ཐག་ཉེ་པོ་ཞིག་ཡོད། རང་ཚོར་བཀའ་འཁྱུར་
 བརྟན་འཁྱུར་པོད་སྲུང་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པའི་དཔེ་ཆ་ཚང་མའི་འགོ་ལ། རྒྱ་
 གར་སྐད་དུ་ཞེས་འཁོད་པ་ལས། རྒྱ་ནག་སྐད་དུ་ཟེར་བ་ཞིག་འཁོད་མེད། གང་
 ལྟར་པོད་ཀྱི་ཚེས་གཅི་པོ་དེ་རྒྱ་གར་ནས་དར་བའི་ནང་པ་སངས་རྒྱུས་པའི་ཚོས་ཡིན།
 རྒྱ་གར་ནས་ནང་པ་སངས་རྒྱུས་པའི་ཚོས་རྒྱ་ནག་ལ་འང་དར་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་གར་
 དང་། པོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཐག་ཉེའི་བབས་ཀྱིས་ཡིན་ནམ། གང་ལྟར་རྒྱ་གར་དང་
 པོད་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཐག་ཉེ་པོའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་
 པ་རེད། འདས་པའི་ལོ་སོ་གསུམ་ལྷག་ཙམ་འདིའི་རིང་ལ་རང་ཚོ་བཙན་ཕྱོལ་བ་པོད་
 མི་འབྲུམ་གཅིག་ཙམ་ཞིག་རྒྱ་གར་རང་དབང་ལུང་པའི་ནང་བསྐྱད་པ་རེད། རང་
 དབང་ཡོད་པའི་ལུང་པའི་ནང་མིའི་བསམ་སྒོ་གང་ཡང་གཏོང་ཚོགས་དང་། བསམ་
 རྒྱུར་ཡོད་པ་དེ་ཁ་ནས་བཤད་ཚོགས། ཁ་ནས་བཤད་པ་དེ་ལག་ལེན་ལ་བཀའ་ཚོགས་
 གི་ཡོད། མི་གསོད་རྒྱ་འཕྲོག་རྣམས་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་
 པའི་ལས་དོན་གང་ཡང་བྱས་ཚོགས་པའི་རང་དབང་ཡོད་པ་འདི་ཅུ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན། རྒྱུད་
 རང་ཚོ་རང་དབང་ལུང་པའི་ནང་སྐྱབས་པར་བཀྲ་གིས་བདེ་ལེགས་ཡོད། རྒྱུད་
 རང་ཚོ་དགའ་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་ལ་ང་རང་ཡང་དགའ་པོ་ཡོང་གི་འདུག

པོད་ནས་རྒྱ་གར་དུ་ཡོང་མཁན་རྣམས་ཐུག་འཕྲད་སྐབས། འདི་རྣམས་
 རང་ཚོའི་དོན་ཀྱི་བདག་པོ་ཡིན་བསམ་པ་ངས་རྒྱུན་དུ་བརྒྱུན་ཀྱི་ཡོད། རང་རང་ཚོས་

རང་དབང་གི་དོན་དག་ལ་འཐབ་ཚོད་མེད་ཀྱི་ཡོད། ར་ཚོས་ལུང་པ་ཞིག་གི་དོན་
 དག་ལ་འཐབ་ཚོད་མེད་ཀྱི་ཡོད། ལུང་པ་གཅིག་གི་རང་དབང་གི་དོན་དག་ལ་འཐབ་
 ཚོད་མེད་སྐབས་མི་མང་བ་དེ་གཙོ་ཆེ་བར་འཛིན་དགོས། སྤྱི་ཚུལ་ལུང་པ་འདི་ནང་
 ལ་ཤོད་མི་འབྲམ་གཅིག་དང་ཁྱི་གཉིས་གསུམ་ཙམ་ལས་མེད། ཤོད་ནང་ལ་ཡོད་
 པའི་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་ཤོད་མི་ས་ལ་དུག་ཞིང་ར་ཚོའི་དོན་གྱི་བདག་པོ་ཡིན། ཤོད་
 བས་ཁྱེད་རང་ཚོ་མི་དུང་གས་རྒྱུར་འཕྱོར་པའི་སྐབས་སུ་ང་ལ་དངོས་གནས་དོན་
 གྱི་བདག་པོའི་སྐྱེ་ཚབ་འཕྱོར་པའི་སྐབས་ལ་ཤར་གྱི་འདུག། དངོས་ཡོད་གནས་
 རྒྱུལ་ལ་ཆ་བཞག་ན། ར་ཚོ་བཙན་སྲོལ་ལ་ཡོད་པའི་ཤོད་མི་ཚོར་ཅུ་པའི་དཀའ་
 རལ་མེད་པ་མིན་ན་ཡང་། མོ་མོའི་སྲོག་ལ་ཉེན་ཁའི་དངངས་སྐྱབ་དང་། ད་ལྟ་
 རང་ཕུ་མི་སི་ཡོང་སྟེ་འཛིན་བཟུང་བྱས་མི་ཡོང་རམ་བསམ་པ། དོ་རྒྱལ་མ་ཚུན་
 དགའ་ལ་སྒོ་རྒྱུང་མཁན་སུ་སྟེབས་ཡོང་བསམ་པ་འདི་འདྲའི་སེམས་བྱུང་ཤོད་དགོས་
 དོན་ཅུ་བཞག་མེད། ཁྱེད་རང་ཚོ་ཤོད་ལ་ཡོད་པ་ཚོ་དེ་འདྲའི་དངངས་སྐྱབ་འོག་
 རྒྱུད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། བཞག་སྐྱུལ་དེ་འདྲའི་འོག་ནས་ཁྱེད་རང་ཚོ་ཐུག་
 དུས་སྐབས་རེ་སེམས་ལ་དགའ་སྐྱང་དང་། སྐབས་རེ་སེམས་ལ་སྒྲོ་སྐྱང་ཡོང་
 གི་འདུག། ད་རིང་ཁྱེད་རང་ཚོ་ཐུག་པར་དགའ་པོ་བྱུང་།

ད་རིང་ཁྱེད་རང་ཚོ་ཐུག་པའི་སྐབས་འདིར་རས་གནས་རྒྱལ་ཡོད་བུ་ཞིག་
 བརྗོད་ན་བསམ་བྱུང་། མང་པོ་བཞད་རྒྱའི་དུས་ཚོད་མི་འདུག ཁྱེད་རང་ཚོས་
 དོ་སྐྱང་བྱས་ཏེ་ཅུད་གཙོད་བྱས་ན་གཤམ་གྱི་རེད། མ་འོངས་པར་ཤོད་རང་དབང་
 བྱུང་པའི་མཚམས་ལ་དངོས་གནས་རང་དབང་མང་གཙོ་ཚད་མཐུན་ཞིག་ཡོང་
 བ་བྱ་རྒྱའི་ར་ཚོའི་མདུན་ལམ་ལ་གཞིས་ཀྱིས་མི་མང་ཡོངས་རྫོགས་སམ་མོ་ཆེས་

མོས་མཐུན་ཡོད་ཅིང་། ཤོད་ནང་གི་མི་མང་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཁོང་ཚོས་ཤོད་སྤྱི་ཚོགས་
 རྗོང་པར་དགའ་བསུ་བྱ་གི་མ་རེད་ལ། སྤྱི་ཚོགས་རྗོང་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཞི་དུས་ལས་
 ཡོ་ལ་ཟེན་པ་ཞིག་རེད། ར་ཚོ་བཙན་སྲོལ་ལ་ཡོད་པའི་ཤོད་པ་ཚོར་ཆ་བཞག་ན་
 ཡང་འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཅུ་མོ་གསུམ་རིང་ར་ཚོས་མང་གཙོའི་ལམ་ལ་འགྲོ་རྒྱའི་
 འབད་ཚོལ་རབ་དང་རིམ་པ་བྱས་ཡོད། དཔེར་ན། འདས་པའི་ལོའི་ནང་ར་ཚོས་
 མང་གཙོའི་བཙའ་བྲིམས་གཏན་འབེབས་བྱས་ཏེ། མདོར་ན་པགའ་གཤམ་གྱི་བཀའ་
 རྒྱུན་ཡང་ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་ཐད་ཀར་བསྐྱོ་རྒྱ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱུར་བཙམ་
 མང་པོ་ཞིག་བཏང་ཡོད། དེ་ཚོ་ཁྱེད་རང་ཚོས་གཤམ་གསལ་རེད། དེར་སང་རྒྱ་
 རས་ས་ལར་སྐད་ཆ་འདྲ་མི་འདྲ་བཞད་མཁན་དང་། སར་རྒྱར་སྒྲོན་བརྗོད་དོ་
 རོལ་བྱེད་མཁན་ཡོད་པ། དཔེར་ན། ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་མ་ཆེད་ནང་
 རུལ་ལ་ཡང་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་སྒྲོན་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཁྱེད་རང་ཚོས་གོ་
 ཐོས་བྱུང་ཡོད་ཀྱི་རེད། སྒྲོན་བརྗོད་གང་གི་དོན་ལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་དམ་ཟེར་ན།
 རིགས་གཅིག་གིས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཤོད་རང་དབང་རང་བཙན་གྱི་ཐོབ་ཐང་
 ར་ཚོར་ཡོད་པས་དེ་དག་ལས་སེང་ཡོང་བ་བྱེད་བྱུང་གྱི་མེད་རུང་། རང་དབང་
 རང་བཙན་གྱི་ཐོབ་ཐང་བདེན་པའི་གནས་རྒྱལ་འདི་དེས་པར་ཚོད་དགོས་ཞེས་
 བཞད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ཡང་རིགས་གཅིག་གིས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ར་ཚོར་རང་བཙན་
 གྱི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ་འདི་དངོས་འབྲེལ་ཡིན་ན་ཡང་། ད་ལྟའི་ཆར་ཤོད་ནང་ར་
 དཀག་གི་གནས་རྒྱལ་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་གང་ཡོད་ཟེར་ན། ཤོད་ནང་ལ་མི་མང་པོ་
 འཛིན་བཟུང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། མི་མང་པོ་ཞིག་ལ་མཚན་གཙོད་གཏོང་གི་ཡོད་
 པ། སྤྱི་ཚོ་འགོག་གི་ཡོད་པ། ཤོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་། མདོར་ན་ཤོད་

པའི་སྐད་ཡིག་ཚུན་ཚད་ལ་མཐོང་མེད་པར་ཉམས་ཀྱང་འགྲོ་གི་ཡོད་པ། དེ་བཞིན་
དུ་ཤོད་ནང་རྒྱ་མི་ཉ་ཅང་མང་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་པ། ས་གཏེར་ཁག་སྡོག་འདོན་བྱེད་
པ་དེ་ཡང་ཡུལ་གྱི་སྡོད་བཅུད་བཀོད་པར་གཞོན་སྡོན་མི་འགྲོ་བའི་འཆར་གཞི་གང་
ཡང་མེད་པར། ཟ་རྩམས་ཁོ་ན་བྱས་ནས་གང་བྱུང་གིས་བརྗོད་པར་བརྟེན་ཡུལ་
ཡུང་གཏེར་བཞིག་ཚབས་ཆེ་འགྲོ་བ་བཅས་རྗེ་དྲག་གི་གནས་ཚུལ་ཡོད་པ་འདི་དག་
སྡོབ་ཐབས་བྱ་བྱུ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ། དེའི་ཆེད་དུ་ང་ཚོས་རྒྱ་སྡོག་ས་ལ་གཏོང་
བརྟེན་ནས་སྐད་ཆ་བཤད་དེ་རྗེ་དྲག་གི་དཀའ་ངལ་འདི་དག་སེལ་ཐབས་ཀྱི་བསམ་
སྡོག་ཏོང་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། བསམ་ཚུལ་འདྲ་མིན་ཡོང་བ་དེ་
ལ་ངས་བརྟེན་ན། ང་ཚོ་མང་གཅིད་ལམ་ལ་བསྐྱོད་དེ་གཏམ་བརྗོད་ཀྱི་རང་དབང་
ལ་ཡོངས་སྡོད་ཀྱི་ཡོད་པས། སྤྱན་མཆེད་ཡིན་མིན་དང་། དག་འཉེ་སྡོད་དཀར་
ཡིན་མིན་ལ་མ་སྟེས་པར། མི་སོ་སོར་བསམ་ཚུལ་འཆར་སྡོག་གང་ཡོད་པ་ནམས་
འཛེམས་ཐོན་མེད་པར་བཤད་རྒྱུའི་རང་དབང་དང་། ལོ་སྐབས་ཡོད་པ་གསལ་
པོར་མཚོན་པ་ཞིག་རེད། རྒྱ་མིས་སྡོན་མ་རིག་གནས་གསར་བརྗོད་སྐབས་བསམ་
མོད་པ་དང་། ཤོད་མོད་པ་བྱེད་དགོས་ཞེས་བཤད་ཡོད། བསམ་མོད་པ་དང་།
བཤད་མོད་པ་བྱས་པ་དེ་ཁོང་ཚོའི་སྤྱི་བྱས་དང་མཐུན་ན་འགྲིགས་པ་དང་། ཁོང་
ཚོའི་སྤྱི་བྱས་དང་མ་མཐུན་ན་བསམ་མོད་པ་དང་། ཤོད་མོད་པ་བྱེད་མཁན་ལ་
ཉེས་བརྒྱུད་གཏོང་བ་དང་། བསམ་སྡོར་སྡོན་འདུག་ཅེས་ནག་ཁྲ་འཇུགས་ཀྱི་ཡོད་
པ་རེད། དཔེར་ན། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༧-༡༩༥༩ ལོ་ཡས་མས་ལ་མའོ་ཅེ་རྩུང་གི་
བསམ་སྡོད་ནང་གྲང་ཁྲན་ཉང་ལ་མང་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་། སྤྱི་ལོ་ཡོད་
བསམ་པའི་ཚོད་དཔག་བྱས་ནས་མཁམ་བརྒྱུ་འགྲན་སྡེད་དང་། མེ་ཏོག་མཉམ་

བཞད་ཟེར་བའི་ལས་འགྲུལ་སྡེལ་བ་རེད། རྐབས་དེར་ཤེས་ཡོན་ཅན་མང་པོ་ཞིག་
གི་བསམ་སྡོད་ནང་ལ་གྲང་ཁྲན་ཉང་གི་མང་གཅོད་གཅིག་སྤྱད་ཟེར་བའི་སྤྱི་དོན་
ཤོག་ཁག་གཅིག་དང་། འགོ་བྱིད་ཉུང་གས་ཞིག་གིས་དབང་ཆ་འཛིན་པ་དེར་དགའ་
མོས་མེད་པ་རེད། བྱེད་སྤངས་དེ་ནི་དོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པ་
དང་། ཡུང་པ་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་བྱུར་གཞོན་སྡོན་ཡོད་པའི་མཐོང་ཚུལ་ཡོད་གི་ཡོད་
པ་རེད། དཔེར་ན། སྤྱན་གྲང་ཉུན་གྱི་མི་སེར་དོན་གསུམ་རིང་ལུགས་ཟེར་བའི་
ནང་ལ་འང་མང་གཅོད་བཤད་ཡོད་པ་རེད། གྲང་ཁྲན་ཉང་གིས་མང་གཅོད་ཞེས་པའི་
མཇུག་ལ་གཅིག་སྤྱད་ཟེར་བ་འདི་རྒྱུར་ཡོད་པར། དོན་ལ་མང་གཅོད་ཟེར་བ་སྐད་
ཆ་སྟོང་པ་ཆགས་པ་རེད། དེ་འདྲའི་གནས་ཚུལ་གྱི་འོག་ནས་མཁམ་བརྒྱུ་འགྲན་
སྡེད་གི་སྐབས་སུ་སྡོན་བརྗོད་ཀྱི་བསམ་འཆར་མང་པོ་སྡོན་ཡོད་པ་རེད། དེར་
བརྟེན་དེ་རིང་ཡིག་ཆེན་ཆགས་པར་རྒྱུར་བ་ནམས་སང་ཉིན་ཚང་མ་བཀོག་པའི་
གནས་ཚུལ་བྱུང་ཡོད་པ་རེད། སྡོན་མ་ ༡༩༥༦ ལོར་ང་རྒྱ་གར་ལ་རྒྱུར་ཡོང་
བ་དང་། ༡༩༥༧ ལོར་བོད་ལ་སྤྱིར་ལོག་བྱས་པ་ཡིན། བར་ལོག་རྗེས་རྒྱ་མིས་
ཚོགས་འདུ་གཏུག་འཚོགས་ཀྱང་བསམ་འཆར་ཤོད་ཅེས་འཆར་ཅན་བཤད་ཀྱི་
རེད། དེ་དུས་མཐོན་གཏེར་ཆེན་མོ་མ་ལུ་དང་། ཁོང་ཚོ་ཁ་གསུའི་ས་ང་ལ་དེང་
སང་རྒྱ་མིས་བསམ་འཆར་ཤོད་ཅེས་མང་པོ་ཟེར་གྱི་འདུག བསམ་འཆར་དོ་མ་
བཤད་དགོས་ན་སྡོན་ལ་ཀ་ལོན་སྤྱོད་བར་དུ་གཏོང་རོགས། དེ་རྗེས་བསམ་འཆར་
བཤད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་ཟེར་དགོས་གྲུབས་ཆགས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་བརྗོད་བྱུང་། བསམ་
འཆར་བཤད་པ་སྤྱན་བྱ་ན་བར་མ་སྤྱིན་ན། བྱེད་རང་གི་བསམ་སྡོད་སྤྱོད་པའི་
བསམ་སྡོར་ལོག་སྡོད་པའི་སྤྱད་སྡོན་འདུག་ཅེས་ལམ་སང་ནག་ཉེས་ཤོག་རྒྱུའི་ཉེན་

ལ་ཡོད། རས་དེ་དག་བརྗོད་པའི་དོན་སྡིང་པོ་ནི། རྒྱ་མི་གྲང་བཟན་གྱི་དབང་རྒྱུར་
 འོག་གཏམ་བརྗོད་ཀྱི་རང་དབང་ཙུ་བ་ནས་མེད་པ་དེ་ཡིན། ར་ཚོ་རྒྱ་གར་ལྷན་
 པའི་ནང་བཅན་ཕྱོད་དུ་བསྐྱེད་ཡོད་ཀྱང་དངོས་གནས་གཏམ་བརྗོད་ཀྱི་རང་དབང་
 ཡོད་སྟབས། དཔེར་ན། ལ་རྒྱལ་བ་འཛིན་པོ་ཆེར་སྦྱོན་བརྗོད་བྱེད་པ་དང་། བོད་
 གཞུང་ལའང་འགྲིག་གི་མི་འདུག་ཅེས་སྦྱོན་བརྗོད་མང་པོ་ཡོད་གི་ཡོད། རྒྱུར་བཏང་
 གནས་རྒྱལ་འདི་རིགས་ལ་དགའ་བསུ་བྱ་གི་ཡོད། རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་སྦྱོན་བརྗོད་
 འདུག་ན། དེ་ནི་བྱེད་རང་ཚོས་མཐོང་རྒྱལ་དེ་ནོར་བ་ལས་དོན་དངོས་གནས་རྒྱལ་
 འདི་འདྲ་ཡིན་ཞེས་གསལ་བཤད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་མཚན་ལྡན་པའི་སྦྱོན་བརྗོད་
 བྱེད་ཀྱང་འདུག་ན། དེ་ནི་སྦྱོང་ཡངས་ཀྱིས་ནོར་འཁྲུལ་བྱུང་འདུག་ དགོངས་དག་
 ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། སྦྱོན་བརྗོད་དང་དུ་ལེན་རྒྱ་འདི་ལིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།
 ད་ལྟ་ནང་ཁུལ་བསམ་རྒྱལ་འདྲ་མིན་བརྗོད་པ་འདི་དངོས་གནས་ར་ཚོར་གཏམ་
 བརྗོད་ཀྱི་རང་དབང་དང་། བསམ་སྒོར་རང་དབང་ཡོད་ནས་མང་གཙོའི་འཚོ་བར་
 སོངས་སྦྱོང་ཀྱི་ཡོད་པའི་རྟགས་མཚན་ཞིག་རེད། མི་འེ་ལ་ལྷད་པ་རེ་ཡོད་པས།
 སེམས་ནང་འཆར་སྤང་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་ཞིད་སྤང་བྱེད་མི་དགོས་པར་བཤད་
 ཚོག་པ་འདི་ཡག་པོ་རེད། ད་ལྟ་མན་ལོ་མང་རིང་ར་ཚོས་མང་གཙོའི་ལམ་ཐོག་
 གོ་མ་པ་སློབ་ནས་བསྦྱོད་པ་དང་། མ་འོངས་པར་བོད་རང་དབང་བྱུང་བའི་
 མཚམས་སུ་ཡང་ར་ཚོ་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་མང་གཙོའི་ལམ་ལ་འགྲོ་རྒྱུ་ལས། བོད་ཀྱི་
 རྒྱ་ཚོགས་སྡིང་པ་བརྒྱར་གསོ་དང་། རྗེ་དཔོན་མི་དྲག་དང་། དགོན་རྗེ་ཁག་གིས་
 དབང་ཆ་བཟུང་བ་དེ་རིགས་ཙུ་བ་ནས་ཡོད་གི་མ་རེད་ལ། རྒྱར་གྱི་གཞུང་རྗེར་
 ཚོས་གསུམ་ཟེར་བ་དེ་འདྲ་ཙུ་བ་ནས་ཡོད་གི་མ་རེད། རྒྱུར་བཏང་རྒྱ་མིས་མང་གཙོའི་

བཅོས་བརྒྱར་དང་། མ་ཞིང་བགོ་བཤའ་བྱེད་པ་དེ་དག་དགོས་པ་ཡིན་པས་ར་ཚོས་
 དགའ་བསུ་བྱེད་འོས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་མང་གཙོའི་བཅོས་བརྒྱར་བྱེད་སྤངས་ཐད་
 མི་མང་མཉམ་ལས་ཁང་འདུགས་པ་སོགས་གྲང་བཟན་རིང་ལུགས་ཀྱི་འགྲོ་སྤངས་
 འགའ་ཞིག་བོད་ཀྱི་རྒྱ་ཚོགས་ལ་འཚམས་པོ་མེད་པ་དང་། དངོས་ཡོད་གནས་
 རྒྱལ་དང་མཐུན་གྱི་མེད་པ་རེད། དོན་སྡིང་མ་འོངས་པའི་བོད་དེ་མང་གཙོ་རང་
 དབང་གི་འགྲོ་ལམ་ཐོག་བསྦྱོད་རྒྱ་ཡིན་པ་འདི་བྱིད་ཚོའི་སེམས་ནང་གསལ་པོ་འཆར་
 ཟུབ་པ་བྱས་ནས་བོད་ལ་པར་སླེབས་མཚམས་རྒྱ་གར་ནང་བཅན་ཕྱོད་གཞུང་གི་
 འགྲོ་སྤངས་དང་། གཞིས་རྒྱར་ཁག་གི་རྒྱུག་འདུགས་འགྲོ་སྤངས་བཅས་ཚང་
 མ་མང་གཙོའི་ཐོག་འགྲོ་གི་ཡོད་པ། མ་འོངས་པར་བོད་མང་གཙོའི་ལམ་དུ་འགྲོ་
 སྤངས་ཀྱི་ཙུ་ཁྲིམས་སྡིང་དོན་ལ་རྒྱལ་བ་འཛིན་པོ་ཆེས་ཉེ་ཆར་གཏན་འཁེབས་བྱས་
 པའི་ཡིག་ཆ་ཞིག་གྲང་ཡོད་པ་སོགས་དེ་དག་བྱེད་རང་ཚོས་སློ་འཁེལ་ས་འཁེལ་
 ས་དང་། དོ་སྤང་བྱེད་མཁན་ཚོར་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་དགོས།
 དེང་སང་རྒྱ་མི་འདུ་ཟུག་པའི་ལས་ཀ་ཞིང་འགྲོག་ས་ཁུལ་ལ་སློབ་གསོའི་ལས་
 འགུལ་ཟེར་བ་ཞིག་སླེལ་གྱི་ཡོད་པ་རེད། སློབ་གསོ་དེ་དྲང་པོ་ཞིག་དང་། དངོས་
 གནས་མི་མང་གི་ཤེས་ཚད་མཐོ་རུ་འགྲོ་བ་དང་། མི་མང་གི་ཆབ་སྲིད་གོ་རྟོགས་
 མཐོ་རུ་འགྲོ་བ་བཅས་ཤིག་ཡིན་ན་དགའ་བསུ་བྱ་རྒྱ་རེད། འོན་ཀྱང་དེ་འདྲ་མིན་
 པ་ཤེས་གསལ་རེད། དམར་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ནང་གཞུང་གི་དྲིལ་བསྐྱེད་ཚང་
 མ་སྤྱོད་གསལ་གཅིག་གི་སྤང་ཆ་ཁོ་ན་ལས་མེད། གྲང་བཟན་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྦྱོན་ཆ་
 ཞིག་ཡིན་རུང་དེ་ཡག་པོ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། ལུང་པ་གཞན་དག་གི་ལེགས་ཆ་ཞིག་
 ཡིན་རུང་དེ་སྦྱོན་རེད་ཟེར་བ་འདི་གྲང་བཟན་གྱི་ལུང་པ་ཚང་མས་བཤད་ཀྱི་ཡོད།

དེ་དངོས་གནས་ཡིན་ན་མོ་རང་ཚོ་ལས་ཕྱེད་ནང་ཁྱུ་ལྱིས་བརྟུ་རྒྱུ་ལོ་ཚལ་པར་
 གཅིག་དང་། མི་མང་གིས་བརྟུ་རྒྱུ་ལོ་ཚལ་པར་གཅིག་བཅས་ཁག་གཉིས་དགོས་
 དོན་མེད། བདེན་པ་ནི་གཅིག་ལས་མེད་ཅིང་། དེ་མི་ཚང་མས་ཤེས་པ་བྱ་རྒྱུ་ལི་
 མོ་བ་ཐང་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་ཕྱེ་བ་ཕྱེ་སྟེ་མི་ཁ་གསུམ་གྱིས་མཐོང་ཚོགས་དང་། མི་
 མང་ཆེ་བས་མཐོང་མ་ཚོགས་པ་བཅས་ཁག་གཉིས་ཡོད་གི་འདུག ཕྱེད་སྟངས་དེ་
 ཉམས་གྲུང་ཁྱེད་རིང་ལུགས་ཀྱི་རང་མཚོངས་འགོ་བས་སྤྱད་ཕྱེད་པའི་ནམ་འགྱུར་
 གསལ་པོ་རེད། དཔེར་ན། བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་རོ་སྟོག་རྒྱབ་མདུན་ཕྱེད་
 མི་དགོས་པ་ཀུན་ལ་བརྟུ་རྒྱུ་ལོ་ཚལ་པ་ཞིག་ཡོད་ན། འཛམ་གླིང་གི་གསར་འགྱུར་
 འགོད་མཁན་མང་ཙམ་མགོན་འབོད་ཀྱིས་བརྟུ་རྒྱུ་འདུག་དགོས། དེ་ལྟར་ཕྱེད་
 ཐུབ་ཀྱི་མེད། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་མི་ཞིག་ཡོད་ན་མི་རེ་རོ་རེ་ལྱུ་བ་ལ་རྒྱ་མིའི་སོ་བ་རེ་
 རེ་བརྟུ་གསུམ་ཉེ་བོད་ནང་ལ་བྱས་པའི་ལས་ཀ་བཅོམ་པ་རྣམས་མཐོང་དོན་གསུམ་གྱིས་
 དངངས་སྒྲགས་ཕྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དཔེར་ན་རྒྱ་གར་དང་། སྤྱིར་བཏང་འཛམ་
 བྱ་གླིང་གི་ལུང་པ་རང་དབང་མང་གཙོ་ཡོད་པ་དེ་ཚོའི་ནང་ལེགས་ཉེས་གང་ཡོད་
 ཉམས་ཚང་མ་གསར་འགྱུར་འགོད་མཁན་ལ་སྟོན་གྱི་ཡོད་ལ། བརྟུ་རྒྱུ་ཀྱང་ཚོགས་
 གི་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་མིས་དྲང་པོ་མིན་པའི་འབྲེག་བཤད་བྱས་པ་དེ་འདྲའི་འོག་མགོ་
 བསྟོར་ཐེབས་ན་དངོས་གནས་སྟོ་བས་དང་། ཐབས་སྟོ་པོ་རེད། བོད་རྒྱ་ཆེའི་
 མི་མང་རྣམས་མགོ་སྟོར་མ་ཐེབས་པའི་དོན་དུ་འདི་རྩོགས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་
 གང་འདྲ་ཡོད་པ་རྣམས་གསལ་བཤད་ཕྱེད་དགོས།

བོད་ནང་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་རྣམས་དངོས་གནས་ལྟག་བསམ་ཡོད་
 པ་ཏེ་ཅང་གསལ་པོ་རེད། མདོར་ན་རྒྱ་མིའི་ལས་ཁུངས་ནང་ལས་ཀ་ཕྱེད་མཁན་

གྲུང་ཁྱེད་ཉེད་མི་ཡིན་པ་དང་། མོ་གནས་གྲུང་གང་ལ་གང་འཚམས་ཡོད་པའི་
 མི་དེ་ཚོའི་གསུམ་བརྒྱ་ཆ་དགུ་བརྟུ་མོ་ལྟ་ཡན་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་བསམ་སྟོ་ཡོད་
 པ་གསུག་ཡིན། རེ་རྒྱུད་གི་གནས་ཚུལ་བཟད་ཡིན། ཞི་དྲག་ལས་རིགས་སྤྱི་
 ཚོགས་ནང་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་ཉེད་མི་ཚོས་འདི་རྩོགས་སྤྱབས་ལུ་དང་། ཁ་
 ལན་མང་པོ་བསྐྱར་ཡོད་གི་འདུག དེས་གང་མཚོན་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། ང་རང་ཚོ་
 བོད་རིགས་ཤིག་ཡིན་ཕྱིན་གྲུང་ཁྱེད་ཉེད་མི་དང་། མགོ་རིམ་གྱི་ལས་ཕྱེད་ཡིན་
 ཉམས་པས་མཐོའི་གཏིང་ལ་སོ་སོ་བོད་པ་ཡིན་བསམ་པའི་མི་རིགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་གྲགས་
 ཚེན་པོ་ཡོད་པ་ཏེ་ཅང་གསལ་པོ་མཚོན་ཡོད། དེ་དག་བརྟུ་གསུམ་བརྟུ་ཕྱེད་འོས་
 པ་དང་། རྗེས་སུ་ཡི་རངས་ཕྱེད་འོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཡིན། འོན་ཀྱང་བོད་པའི་
 ཉམས་ལ་ལས་དོན་ཐོག་སྤྱད་རྒྱུ་ལྟོད་གཤེད་ཕྱེད་པའི་སྟོན་ཞིག་མེད་དམ་བསམ་
 གི་འདུག རང་ཉིད་ལས་ཁུངས་དང་ལས་རིགས་གང་ཞིག་ནང་ལས་ཀ་ཕྱེད་ཀྱི་
 ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཕྱིན་ཆད་ལས་རིགས་དེའི་ཐད་རང་མགོ་ཐོན་པ་ཕྱེད་ཐུབ་པའི་
 བསམ་སྟོ་གཏོང་དགོས། དཔེར་ན། རྒྱ་རིགས་ལས་ཕྱེད་པ་དང་བོད་པ་མཉམ་
 དུ་ལས་ཀ་ཕྱེད་སྐབས་ལས་ཀ་འདི་རྒྱ་མིའི་རེད་བསམ་པ་ལྟ་བུ་བྱས་ནས་འགན་
 མི་འཁུར་བ་དང་། དོ་སྤང་སེམས་ཁུར་མ་ཁུངས་པར་ཉི་མ་གང་འབྲེལ་ངང་ཕྱིན་
 པ་ཡིན་ན། རྗེས་སུ་ང་རང་ཚོས་རང་མི་རང་ལས་ཕྱེད་པའི་དུས་ཚོད་འཆར་
 སྐབས་རང་མགོ་མ་ཐོན་པ་བྱུང་ན་ཞབས་འདེན་རེད། ད་ལྟོ་ང་རང་ཚོས་རང་
 དབང་དགོས་ཞེས་སྤང་རྒྱག་གི་ཡོད། རང་དབང་བྱུང་བའི་མཚམས་ལ་ཤེས་
 ཡོན་གྱི་ལས་ཀ་དང་། འཕྲོད་བརྟེན། བཟོ་ལས་སོགས་ཀྱི་ལས་རིགས་ཚང་
 མ་བོད་པས་ཕྱེད་མ་ཐུབ་པར་རྒྱ་མི་སྤྱད་གོས་བྱུང་ན་དཔེ་མ་གླིང་པའི་ཞབས་འདེན་

དང་། རོ་ཚེ་པོ་འདུ། དེར་བརྟེན་ད་ལྟ་བོད་ནང་ལས་རིགས་ལྷ་ཚོགས་ནང་ལས་
ཀུའུ་དང་བཞིན་པའི་བོད་པ་ཚོས་སོ་སོའི་ལས་རིགས་ལ་རྒྱུན་དུ་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་བྱས་
ཏེ་ལས་རིགས་དེའི་གནད་འགག་ཆ་ཚང་ཁོག་ཏུ་རྒྱུ་བ་པ་ཞིག་དང་། ཉམས་ལྗོངས་
བསམ་གསལ་ནས་སྤྱི་ཚད་རང་མགོ་བོའི་རྒྱུ་བ་པའི་བསམ་སྒྲིག་ཏུ་རྒྱ་ཏེ་ཅང་གལ་
ཆེན་པོ་ཡིན།

དེ་བཞིན་བོད་པའི་བྱ་སྤྲུག་གཞིན་སྐྱེས་ཚོས་ད་ལྟ་ཡག་ཉེས་ལ་མ་རྟོགས་པའི་
སློབ་གྲྭ་ཡོད་པ་དེ་ཚོའི་ནང་ལ་སློབ་སྦྱོང་དུ་ངེས་པར་འགྲོ་དགོས། ལྷ་ས་དང་གྲོང་
ཁྲིར་ཆེ་ཁག་མིན་པའི་ས་ཁུལ་ལུང་ཁུག་ཁ་གསལ་དང་། ལྷག་དོན་ཁམས་ཁུལ་ལ་
རྒྱ་མིས་བརྟུགས་པའི་སློབ་གྲྭའི་ནང་མ་མ་ཁ་གསལ་གྱི་རང་གི་བྱ་སྤྲུག་གཏོང་འདོད་
མི་བྱེད་པའི་གནས་ཚུལ་ཡོད་འདུག དེ་ནི་ཚོར་འཕྲུལ་རེད། བྱ་སྤྲུག་ཚོས་སློབ་
སྦྱོང་བྱ་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་ལྟ་སློབ་སྦྱོང་མེད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ར་ཚོའི་
ལུང་པའི་རང་དབང་མོར་བ་རེད། མ་འོངས་པ་ཡང་སོ་སོའི་ལུང་པ་རང་ཉིད་
གྱིས་བདག་པོ་ཡག་པོ་ཞིག་རྒྱག་ཐུབ་པ་བྱེད་པ་ལ་ལྷག་བསམ་གཅིག་ལུས་ལྷང་གི་
མེད། ངེས་པར་དུ་ཤེས་ཡོན་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྷགས་བོད་པའི་བྱ་སྤྲུག་ཚང་
མས་ཤེས་ཡོན་ལ་དང་དོད་བྱེད་དགོས་པ་དང་། བ་མ་ཚོས་ཀྱང་བརྒྱལ་ལྷག་བྱས་
ནས་སྤྲུ་གྲར་སློབ་སྦྱོང་སྐོབ་ཐབས་བྱེད་རྒྱུ་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

དེ་ནས་གཞིན་སྐྱེས་དེ་ཚོའི་གསལ་ཁག་གཅིག་ལྷག་བསམ་འགྲུན་ཟླ་བལ་བ་
ཡོད་ཅིང་། དཔེར་ན། ཞི་བའི་རང་སྤོང་ཁྲིམ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་སྐབས་སྤོང་དང་པོར་
ཚོན་ཡོང་གི་ཡོད་འདུག འོན་ཀྱང་རྣམ་ཀུན་སྦྱིད་ལུག་གིས་ཚང་འཕྲུང་བ་དང་། མ་
ཅང་ཅེས་ནས་སྤོང་གི་ཡོད་འདུག དེ་ནི་ཡག་པོ་གཏན་ནས་མ་རེད། གནད་དོན་

འདི་ཁྱེད་རང་ཚོའི་སེམས་ལ་ངེས་པ་བྱས་ནས་ལྷ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་འདི་འདྲ་
ཟེར་གྱི་འདུག་ཅེས་ཤོད་དགོས། དེ་ལྟ་ཡང་ཅེད་མོར་མགོ་འཁོར་ཏེ་ལས་ཀ་མང་
པོ་འབྲས་མོར་སོང་ཡོད། དེར་སང་ཡང་དེ་འདྲ་བྱས་ན། སོ་སོའི་ཤེས་ཡོན་
འབྲས་མོར་དང་། ཁྲིམ་ཚང་གི་ལས་དོན་འབྲས་མོར། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་བོད་
སྤྱི་པའི་དོན་དག་ཀྱང་འབྲས་མོར་འགྲོ་རྒྱུ་བཅས་དེ་དག་ནི་ཡག་པོ་མིན། རྒྱ་གཞུང་
ནས་དེ་རིགས་ལ་དམ་དྲག་བྱེད་གྱི་མེད་ཅིང་། གཅིག་བྱས་ན་དགའ་བསུ་བྱེད་
གྱི་ཡོད་མྱོད། རྒྱ་མིའི་ནང་ལ་ཡང་མི་རྣམས་ཡོད་ཅིང་། མིའི་ཁྱད་ཚོས་ལྷན་
པ་དང་ལྷག་བསམ་ཡོད་པའི་རྒྱ་རིགས་མང་པོས་བོད་པར་ག་ཚེ་བྱེད་གྱི་ཡོད།
དཔེར་ན། སྤོང་མ་བོད་ནང་ལོ་མང་པོ་ལས་ཀུའུ་དང་ལྗོངས་བ་དང་། དེར་སང་པེ་
ཅིང་ལ་རྣམས་ཡོལ་དུ་བརྒྱད་པའི་རྒྱ་མི་ཞིག་གིས། བར་ལམ་པེ་ཅིང་ལ་ཡོད་པའི་
བོད་པ་ཞིག་ཐུག་དུས་བརྗོད་པར། ཁྱེད་རང་ཚོས་སློབ་སྦྱོང་ཡག་པོ་བྱས་ཏེ་སོ་
སོའི་བོད་ལུང་པའི་ནང་གི་ལས་ཀའི་རིགས་ཚང་མ་བོད་པ་རང་གིས་འགན་འཁུར་
ནས་བྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས། རྒྱུར་བཏང་བོད་ནང་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་རིགས་
སློ་མཐུན་ཚོའི་བསམ་སློབ་ནང་ཁོར་རང་ཚོ་བོད་དུ་སྤོང་རིང་ཟང་པེ་བྱིང་པེ་མེད་
པའི་རྒྱང་འཇགས་ཡོང་ཐབས་དམིགས་ལུལ་གཙོ་བོར་བཞག་པ་ལས། བོད་ལུང་
པ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུ་དང་། འཇུགས་སྐྱུན་བྱ་རྒྱུའི་བསམ་སློབ་ཡོད་པ་མ་རེད་ཅེས་
བཤད་འདུག དེ་ནི་དོན་གནས་ལྷག་བསམ་གྱི་སྐད་ཆ་རེད། མིའི་བསམ་སློབ་
དང་། མིའི་བརྗེ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་མི་གཞན་དཀའ་ངལ་ཡོད་མཁན་ལ་ག་
ཚེ་བྱེད་གྱི་རེད། དཔེར་ན། ར་རང་ཚོ་བོད་པའི་ངོས་ནས་ཀྱང་རྒྱ་མི་རིགས་
ལ་དཀའ་ངལ་ཡོད་ན་དེར་རིགས་པ་བྱ་རྒྱུ་ནི་འགྲོ་བ་མིའི་ཚོས་ཉིད་དང་། འགྲོ་

པ་མིའི་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་ཚོས་རེད། རྗོད་ལྟར་སྤྱིར་དུ་རང་ཚོ་ཤོད་
རིགས་ཀྱི་ལོན་ཚང་མའི་ཐོག་ནས་རིག་པ་བསྐྱེད་སྤོངས། ལྟར་བརྒྱུ་པ་
གཅིག་པུས་མི་འགྲིགས། མོ་མོའི་རང་བྱིས་མོ་མོས་སྤོང་བྱུ་པ་པའི་སྤོང་སྤོང་བྱེད་
རྒྱ་དང་། ཉམས་སྤོང་གསོག་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོར་བཅུ་དགོས། ཅ་བའི་ཆ་ནས་ཤོད་
ནང་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་ནམས་སྟག་བསམ་ཡག་པོ་ཡོད་པར་བྱུགས་རྗེ་ཆེ་
ཟེར་རྒྱ་ཡིན། དུང་དུ་ཡིན་ན་ཡང་རང་ཚོའི་བདེན་མཐའ་གསལ་རྒྱ་ཐག་རྗེ་
ཉེར་འགྲོ་གི་ཡོད་པས་རྟུར་ཐག་བྱེད་དགོས།

སྤྱིར་འཇམ་བུ་སྤྱིར་འདིའི་སྤྱིར་ལ་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་དང་།
ཡང་སྤོས་རྒྱ་ནག་ནང་ལ་མཚོན་ན་ཡང་རྒྱ་ནག་མི་མང་དང་། ལྷག་པར་ཤེས་
ཡོན་ཅན་ཚོའི་ནང་ལ་རང་དབང་འདོད་པའི་བསམ་སྤོང་བྱུགས་ཆེན་པོ་སྤོངས་ཡོད།
ད་ལྟ་མང་གཙོ་གཅིག་རྒྱ་དེ་ཟེར་བའི་མི་ཚང་མའི་ཁ་བཀག་པ་འདི་གནས་བྱུ་
ཏུ་ཅང་ཁག་པོ་རེད། དཔེར་ན། ཉིང་ལོ་མིང་གིས་སྤོང་སྤོང་མཚམས་སུ་
རྒྱ་ནག་སྤོང་གསལ་ལ་གསུང་བཤད་གནང་བའི་ནང་སྤྱིད་བྱུས་སྤོང་གཏོང་བྱེད་དགོས་
པ་དང་། ལྷག་དོན་དཔལ་འཕྱོར་སྤོང་སྤོང་ནས་སྤོང་རྒྱ་ལ་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་རྒྱར་
བྱུགས་སྤོང་རྒྱ་དགོས་པ། དཔལ་འཕྱོར་གྱི་ལས་ལུགས་མ་ཅའི་རིང་ལུགས་
ལྟ་བུ་ཆགས་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། རང་ཚོའི་དཔལ་འཕྱོར་ཡར་རྒྱས་དགོས་པ་ཡིན་ཞེས་
བརྗོད་པ་འདི་ཚོ་ལུགས་རྒྱུར་རིང་པོ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་ཆད་རོས་གནས་ཡག་པོ་རེད།
རྒྱ་ནག་གི་དཔོན་རིགས་ཚོའི་བསམ་སྤོང་ནང་གདུག་རྒྱུ་དུག་གཞོན་གྱིས་གྲི་མེ་
མདའ་ལོན་པེད་སྤོང་བྱེད་པ་འདི་དེར་གི་དངོས་ཡོད་གནས་སྤོང་དང་མི་མཐུན་
པ་ཤེས་ནས་སྤྱིད་བྱུས་ལ་གྱུར་བ་གང་འཚམས་བཏང་སྟེ་དངོས་གནས་བདེན་པ་

བདེན་བྱུ་དང་། རྒྱ་མཚན་ལྟར་པའི་སྤྱིར་ཆ་ཉན་བཤད་བྱེད་འདོད་བྱས་པ་ཡིན་
ན། རང་ཚོ་ཤོད་པའི་དོས་ནས་སྟག་བསམ་ནམ་དག་གིས་སྤྱིར་ཆ་ཤོད་རྒྱ་ཡོད། ར་
ཚོས་རྒྱ་མི་རིགས་ལ་དོ་རྗོལ་བྱེད་གྱི་མེད་ལ། རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཁབ་ལའང་དོ་རྗོལ་
བྱེད་གྱི་མེད། རང་ཚོས་གང་བྱེད་གྱི་ཡོད་ཟེར་ན། མོ་མོའི་ལུང་པའི་ཐོབ་ཐང་
ཚོད་གྱི་ཡོད། དཔེར་ན། རྒྱ་མིས་ཤོད་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་གསལ་ཡིན་ཟེར་གྱི་ཡོད། ཤོད་
མས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་བྱིས་ཚང་ཆེན་པོའི་ནང་གི་སྤོང་རྒྱ་མི་རིགས་རེད་ཟེར་གྱི་ཡོད།
དེ་ལྟར་དོ་མ་ཡིན་ན་དེར་སང་རྒྱ་ནག་ལ་དཔལ་འཕྱོར་ཡར་རྒྱས་གང་འཚམས་
སྤོང་ཡོད་པ་ལྟར། ཤོད་ནང་ལ་ཡང་དཔལ་འཕྱོར་ཡར་རྒྱས་གཏོང་དགོས། དོན་
ཀྱང་ཡར་རྒྱས་གཏོང་གི་མེད། རྒྱ་མིའི་དཔོན་པོ་ཚོས་བརྗོད་གྱི་ཡོད་ལ། འཇམ་
སྤོང་སྤོང་ནས་ཤོད་ནང་འགྲོ་མཁན་གྱི་མི་ཚང་མས་ཡོངས་གྲགས་བྱས་ནས་བཤད་
མུས་གྱི་གནས་སྤོང་གི། ཤོད་དང་རྒྱ་ནག་གཉིས་བསྟར་ན་ཤོད་ལུང་པའི་དཔལ་
འཕྱོར་གནས་སྤོང་སྤོང་གི་རྒྱ་སྤོང་རེད། ཐུན་བུ་བྱེད་པར་ཡོང་སྤྱིད་ཀྱང་། བྱེད་
པར་དང་མོང་ཆེན་པོ་འདི་འདྲ་ནི་ཏུ་ཅང་ཐབས་སྤོང་རེད། རྒྱ་མིས་ཤོད་ལུང་
པའི་ནང་ནས་ཁོ་རང་ཚོར་དགོས་མཁོ་ཡོད་པ་ཚང་མ་ཟས་ཤེད་བྱས། ཤོད་པར་
རྒྱར་ལྟོག་རོགས་རམ་འོས་འཚམས་གིག་བྱས་མེད་པ་རེད།

ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་ཐོག་ནས་བཤད་ན། དེར་སང་འཇམ་སྤོང་ཐོག་
ཤོད་པའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ལ་དོ་སྤྱོད་བྱས་ནས་ཤོད་གྱི་ནང་ཚོས་ཉམས་ལེན་
བྱེད་མཁན་འབྲུམ་སྤོང་ཁ་གསལ་ཡོད། རྒྱ་མིའི་ཟུམ་ཁབ་སྤོང་གང་སར་ཡོད་པ་
ལས། རྒྱ་མིའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་སྤོང་སྤོང་སྤོང་མཁན་མེད། དེར་
སང་འཇམ་སྤོང་ཐོག་གི་རང་དབང་ལྟར་པའི་ཚོར་རྗོད་པའི་ཚོའི་ནང་ཤོད་གྱི་

ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ལ་རིན་ཐང་ཆེན་པོ་བརྩི་གི་ཡོད་པ་རེད། མིའི་བསམ་བློའི་
ཤེས་ཚད་ཐོག་ནས་བཤད་ན་རང་ཚོ་བོད་པ་རྒྱ་མི་ལས་རྒྱག་པ་མེད་ཀྱང་ཞན་པ་ཙུ་
བཞུགས་མེད། ཨྲ་མི་ལོ་རྒྱུས་ནང་བཟུངས་ན་ཡང་བོད་པ་རྒྱག་པ་མ་གཏོགས། ཞན་
པ་མེད། དཔེར་ན། རང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་དུས་རབས་བདུན་པ་བརྒྱད་
པའི་ནང་བོད་ལ་དར་བྱུང་བྱུང་ཡོད། ར་རང་ཚོའི་བོད་པ་མི་གྲངས་ཉ་ཅུང་ཉུང་
ཉུང་ཡིན་ཞིང་། མི་གྲངས་ཉུང་ཉུང་འདིའི་ནང་ནས་ནང་པའི་ཚོས་ལུགས་མཁས་
པ་རྗེ་ཙམ་ཐོན་ཡོད་པ་དང་། མཁས་པ་དེ་ཚོས་བརྩམས་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་
དཔེ་ཆ་ག་ཚོར་ཡོད་པ། དེ་བཞིན་རྒྱ་ནག་མི་འཕོར་ཆེན་པོ་ལ་དཔག་པའི་མཁས་
པ་རྗེ་ཙམ་ཐོན་ཡོད་དང་། མཁས་པ་དེ་ཚོས་བརྩམས་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་དཔེ་
ཆ་ག་ཚོར་ཡོད་བཟུངས་བཟུང་བུས་ན། རང་ཚོ་བོད་པ་མང་བའོད་པ་གསལ་པོ་རེད།
ཕྱོགས་གཅིག་ནས་བོད་འདི་རྒྱ་ལ་ཁབ་རྒྱུང་བྱུངས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ནས་
ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་ཐོག་བཤད་ན་རང་རང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་འདི་རྒྱ་མི་རིགས་
ཀྱི་མདུན་དུ་བརྒྱུད་པ་ལས། རྗེས་སུ་ལུས་མེད། རང་ཚོ་འདི་འདྲའི་མི་རིགས་ཤིག་
དཔོན་པོ་གསར་པ་རྒྱ་མི་རྒྱུང་རྗེ་མེད་པ་དེ་ཚོའི་བཀའ་བཏོད་ལོག་ཏུ་རྒྱུད་རྒྱ་གཏན་
ནས་འགྲིགས་ཐབས་མེད། རྒྱ་མི་དང་རང་ཚོ་དངོས་གནས་འདྲ་མཉམ་གྱི་ཐོག་ནས་
རང་ཚོས་མ་ཤེས་པ་རྣམས་རྒྱ་མིས་རྒྱུར་བསྐབས་རོགས་བྱས། རང་ཚོ་བོད་པས་
བྱེད་བྱུང་པའི་ལས་དོན་རྣམས་བོད་པ་རང་ལ་འགན་གཙང་མ་འཇུར་དུ་བརྟུག་རྒྱ་
མི་རྣམས་བོད་ལུང་པར་རོགས་བྱེད་པར་ཡོང་བ་དངོས་འབྲེལ་ཡིན་ན་བོད་ལུང་
པར་ཐན་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་སྐབས་དེའི་ཐད་བོད་པས་རྒྱས་མངའ་ལམ་རྩོམ་བྱས།
བོད་པས་རྒྱས་མངའ་ལམ་རྩོམ་བྱས་པ་ལ་རྒྱ་མིའི་དོན་ནས་རང་ཤེད་མ་བྱས་པར་

ཉན་ཤེས་ཤོ་ཤེས་བྱས། བོད་པའི་གནས་ཚུལ་དང་འཚམས་པ་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་
ན་དངོས་གནས་སྤྱོད་རྒྱ་མི་རིགས་ཐན་རྒྱུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་རོགས་རམ་བྱེད་
པ་ཡོང་གི་རེད། དེ་འདྲ་བུས་ན་ཡག་པོ་ཡོད། རྒྱ་མི་བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གང་ཡང་
མ་ཤེས་མཁན་ཞིག་གིས་དབང་ཆ་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ཀྱི་དཔོན་པོ་བྱེད་གག་གག་དང་།
བཀའ་བཏང་ཚོགས་པ་རྣམས་བྱུངས་ན་ཡག་པོ་མེད། དཔེར་ན། ཚུ་པོ་བྱང་ཉམས་གསོ་
བྱེད་སྐབས་རྒྱ་མིའི་ཨར་ལས་མཁས་པ་དེ་འདྲ་སྐབས་ཡོད། ཁོང་ཚོས་ཚུ་པོ་བྱང་
ལ་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ། གནད་དོན་འགའ་གས་ཁོང་ཚོས་ཤེས་ཀྱི་མི་
འདུག་ཅེས་བོད་པའི་ལག་ཤེས་པ་ཚོར་སྐད་ཆ་དྲིས་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་འདུག་ རོ་
མའི་ལག་ལེན་ཐོག་བོད་པའི་ལག་ཤེས་པར་བརྒྱུན་ན་མ་གཏོགས། ཚང་མ་རྒྱ་མིས་
བྱེད་བྱུང་བའེད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་རྒྱ་མིའི་ལམ་རྩོམ་འོག་བོད་པས་
བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞིག་རྩོམ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། རང་ཚོར་འདྲ་མཉམ་
མི་བྱེད་པ་དང་། ལུབ་ཚོར་བཏང་བ་འདི་འགྲིག་གི་མི་འདུག་ཅེས་བརྗོད་པ་ལས།
རང་ཚོས་རྒྱ་མི་རིགས་ལ་ངོ་ཚོལ་བྱེད་ཀྱི་མེད། རང་ཚོ་རྒྱ་མི་རིགས་ལ་གུས་ཞབས་
དང་བཅུ་གདུང་ཡོད། རང་ཚོ་བོད་པ་ལ་བདེ་སྲིད་དགོས་པ་ལྟར། རྒྱ་མི་ལ་ཡང་
བདེ་སྲིད་བྱུང་ན་བསམ་གྱི་ཡོད། འདི་རྣམས་ཁོར་འཕྲོས་ཡིན་ཀྱང་ཁྱེད་རང་ཚོའི་
སེམས་ལ་ངེས་པ་བྱེད་དགོས། གང་ལྟར་དང་རང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་ཞེས་པ་འདི་
འདྲམ་བྱ་སྒྲིང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་མི་ལ་རབས་རྒྱུད་བཟང་དང་། རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་སྒོ་
ཁྲོས་ཡོད་པ། འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལུ་བ་དང་རྒྱུད་རྒྱན་པའི་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན་པས།
ཁྱེད་རང་ཚོ་ཚང་མ་སྒོ་བདེ་པོ་དང་། སེམས་སྲིད་པོ་བྱེད་དགོས། ཤེས་སོང་ངམ།
རྗེས་སུ་རང་ཚོ་མགྲོགས་པོ་བྱུག་ཡོང་། ཞེས་སྟུག།

༄། བྱི་ལོ་ ༡༧༧༣ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་པོར་འབྲོར་ཁག་གཅིག་
ལ་སྐུལ་བའི་བཀའ་སློབ།

ཐོག་མར། ས་ཡུལ་རྗེ་ལི་ནས་ཡིན་པའི་གྲུ་པ་ཞིག་ལ་བཀའ་འདྲི་གནང་
བར། ཁོང་ནས་རང་ཉིད་གཞིས་དགོན་དུ་དཔེ་བྲིད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་
གར་ཁུལ་གནས་མཇུག་ལ་ཐོན་པ་དང་པོར་དུ་ཕྱིར་ལོག་བྱ་རྒྱུ་ཡོད། ལྷན་པ་རྒྱ་
གར་ནས་པོད་དུ་དཔེ་བྲིད་བྱེད་མཁུག་རེ་བྱུང་ཐེབས་སྐབས་ལག་པོ་ཡོད་གནས་
སྟན་མེད་ལུས་པར། བྲིད་རང་གི་དཔེ་ཆ་འབྲིད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་རེད།
གདན་ས་ཁག་ནང་རྗེ་ལི་འི་གྲུ་རྒྱན་རོ་ཤེས་པ་ཡོད་ན། དེ་ཚོར་རྒྱུན་ལ་ཐར་རྒྱུར་
འབྲེལ་བ་བྱེད་དགོས། དོ་བདག་གཉེན་འཕྲད་དང་སྒྲགས་ས་ཡུལ་ལ་འགྲོ་འདོད་
ཡོད་པ་དང་། ས་ཡུལ་ལ་སྐྱབས་ཆེས་དཔེ་ཆ་བྲིད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཡོད་གི་ཡོད་ན་
ལོ་གཉིས་གསུམ་བསྟན་ན་འགྲིག་གི་རེད། གར་ལྗར་བྲིད་རང་ཚོས་དཔེ་ཆ་བྲིད་
རྒྱུར་དོ་སྣང་བྱས་པ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། མཚམས་འདིར་སྐྱབས་ས་གོ་ན་
རིན་པོ་ཆེ་པོད་དུ་གར་མཁྱོགས་ཆིབས་སྐྱུར་གནང་རོགས་ཞེས་ལུས་པར། ཡིན་
དང་ཡིན། ང་པོད་ལ་འགྲོ་རྒྱུའི་འདོད་པ་ཡོད། དོས་རང་ལ་ཆ་བཞག་ན། སོ་
སོའི་ལས་དང་རྫོན་ལམ་གྱི་ཐོག་ནས་པོད་ལུང་པའི་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་
ལ་ཞབས་འདེགས་ཕན་བྱ་སྐབས་ལུང་པའི་ལས་ཤིག་བསགས་ཡོད། གཙོ་ཆེ་ཤོས་
བྲིད་རང་ཚོའི་དོས་ནས་སྐྱུལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་། མེས་ས་ཐག་
ཉེ་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ང་རང་གིས་དོས་ནས་ཉིན་མ་གཅིག་ཡིན་ཏུ་རྫོན་
ལ་འགྲོ་སྐབས་བསམ་པའི་འདོད་པ་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་རང་ཚོའི་ཀན་ལགས་སྐྱུང་བར་
ཆེན་པོ་ཡོད་སྐབས། ངས་རྒྱ་མིར་མགོ་སྐྱུར་ནས་ཕྱིན་པ་ཡིན་ན་མི་འགྲིག་ས། རྒྱ་

མི་ཐོག་མར་པོད་དུ་སྐྱབས་པ་ནས་བསྐྱར་སྐྱབས་ཏུ་དགྲུ་བར་ལོ་དགུ་ཙམ་ངས་རྒྱ་
མི་མཉམ་དུ་བསྟན་པ་ཡིན། རྒྱ་བསྐྱར་དུ་གལ་པོར་རྒྱ་གར་ལ་ཡོང་བ་དེའི་སྐབས་
སུ་གནས་སྐབས་པོད་ལ་ཐར་མ་ལོག་པར་རྒྱ་གར་ལ་བསྟན་ནས་ཐབས་ཤེས་འདྲ་
བུས་ན་སྐྱམ་པའི་བསམ་རྒྱུ་ལ་མང་པོ་བྱུང་ན་ཡང་། མ་ལམ་མ་འགྲོད་པའི་རྒྱ་
བ་ལ་བསྐྱར་དུ་པོད་ལ་ལོག་པ་རེད། རྒྱ་བསྐྱར་བདུན་གྱི་ཟླ་བ་གཉིས་པ་ནས། ང་
དགའི་ཟླ་བ་གཉིས་པ་བར་དུ་ལྷ་སར་བསྟན་ནས། རྒྱ་མི་མཉམ་དུ་ཐབས་ཤེས་
གང་ཡོད་བུས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་རྒྱ་མི་ཁོ་རང་ཚོའི་འདོད་པ་ལ་གང་ཡོད་པ་དེ་
མ་གཏོགས། ཐར་སྐྱད་ཆ་བཞད་ས་གཏན་ནས་མི་འདུག རྒྱ་མིའི་འདོད་རྒྱུ་
ནི་པོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་འདི་པོན་ཐོགས་མེད་པ་ཞིག་ལ་བསྟན་ནས་བཅི་
འཛོག་མི་བྱེད་པ་དེ་རེད། པོད་ཀྱི་རྒྱ་ཚོགས་སྤོང་པར་རྫོན་ཆ་ཡོད་པ་ནམས་ངས་
པར་དུ་བསྐྱུར་བཅོས་གཏོང་དགོས། བསྐྱུར་བཅོས་གཏོང་སྣངས་དེ་ཡང་རང་ཚོ་
པོད་ལུང་པར་རན་པའི་བསྐྱུར་བཅོས་ཤིག་གཏོང་དགོས་པ་ལས། རྒྱ་ནག་ནང་
བསྐྱུར་བཅོས་བཏང་བའི་བཞིན་རང་ཚོ་པོད་པའི་ཐོག་ལ་བཏང་ན་རན་གྱི་ཡོད་པ་
མ་རེད། འདི་ཚོའི་གས་རྒྱ་མི་ལ་རྩ་བ་ནས་བཞད་ས་མི་འདུག བསམ་འཆར་
པོད་དགོས་ཟེར་གྱི་ཡོད། བསམ་འཆར་བཞད་ན། ཁོང་རང་ཚོའི་ན་བར་འགྲོ་
བ་ནམས་སླངས། ཁོ་རང་ཚོའི་ན་བར་མི་འགྲོ་བ་ནམས་ལ་བདག་པོ་རྒྱག་གི་མ་
རེད། དུས་གང་འཚམས་སོང་ཆེས་བྲིད་ཀྱི་བསམ་སློབ་ལོག་སྐྱོད་པའི་བསམ་
སློབ་པོད་ཅེས་སྐྱད་ཆ་འདྲ་མི་འདྲ་བཞད་ཀྱི་ཡོད། བྲིད་རང་ཚོས་རྒྱ་མི་ནམས་
ལ་ཀན་ལགས་ཟེར་གྱི་ཡོད་ཅིང་ཀན་ལགས་ཀྱི་བྱེད་སྣངས་འདི་འདྲ་ཞིག་གི་ལོག་
ང་པོད་དུ་བྱིན་པ་ཡིན་ན་ང་རང་སྐྱུག་པོ་ཡོང་བ་སློབ་མེད་དང་། པོད་མི་མང་

ལའང་ཕན་ཚོགས་ཕྱེད་ཐུབ་ཀྱི་མ་ཤིང། དཔེར་ན། པཌ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་མཉེ་ལ་
 སོ་གཞོན་ལྷུང་སོང་ངམ། ཅུ་པའི་ཆ་ནས་དོན་རང་གང་སྐྱུ་ཤོད་ལ་ལོག་ཐུབ་
 པ་དང་། དེ་ལྟར་མ་ལྷུང་ཡང་ཐ་མ་ལྷུག་ཙམ་ལྟ་སྟོར་ཞིག་ལ་འགྲོ་ཐུབ་ན་པས་མ་
 པ་ཡོད། རྩོན་མ་བརྒྱད་ཚུ་གྲུ་གསུམ་ལོར་བསམ་ཚུལ་འདི་བཤད་པ་དང་། དེ་
 ནས་ན་ཞིང་ཡང་སྐྱུར་བསམ་ཚུལ་འདི་བཤད་པ་ཡིན། རྒྱ་མིའི་དོན་ནས་རྩོན་
 ལ་ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་སོད་རང་བཅན་མ་ཤིང། སོད་རྒྱ་ནག་གི་སོང་ས་
 གཏོགས་ཤིང་ཅེས་ཁས་ལེན་བྱུང་བརྒྱུགས་ཕྱེད་དཀོས། དེ་ནས་སོད་ལ་ཡོང་ཆོག་
 གི་ཤིང་ཅེས་ཟེར་གྱི་འདུག ངའི་བསམ་ཚུལ་ལ་རྩོན་ལ་སོད་ནང་ཕྱིན། པེ་ཅིང་
 ལ་འགྲོ་དཀོས་ལྷུང་རུང་ཕྱིན་ཏེ་རྒྱ་མིའི་དཔོན་པོ་ཆོལ་གྲག སོང་ཆོར་ང་ཆོ་སོད་
 པའི་བསམ་ཚུལ་ནམས་གསལ་པོ་བཤད། སོད་ནང་ལ་རྒྱ་མིས་འཁོར་ལམ་བརྩོས་
 པ་དང་། རྩོབ་གྲུ་བཙུགས་པ། རྩོན་ཁང་དང་། བརྩོ་གྲུ་བཙུགས་པ་འདི་ཆོལ་
 གསལ་ནི་ང་ཆོར་དཀོས་རྒྱ་ཡིན་པས་ཡག་པོ་ཤིང། ཡང་རྒྱ་མིས་སོད་པ་ནམས་ལ་
 ཏུད་འགྲོ་ལྟ་ལུང་ལྟ་ལྟམ་འཛིན་གྱི་ཡོད་པ་དཔེར་ན། སོད་མི་གྲང་ཁྱེད་ཏེ་མི་
 དང་། ལས་ཕྱེད་པ་ནམ་པ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལ་མཐུར་བྱུག་གི་དབང་ཆ་སྟོན་གྱི་
 མེད། མཐུར་བྱུག་གི་དབང་ཆ་ནི་སོད་པའི་ཆོས་དང་། རིག་གཞུང་ལ་ཆ་རྒྱས་
 གཏན་ནས་མེད་པའི་རྒྱ་མི་ཞིག་གི་ལག་པར་སྟོན་གྱི་ཡོད་པ་ཤིང། ཕྱེད་སྐངས་
 འདི་འདྲའི་ཐོག་ནས་ད་ལྟ་བར་སོད་ནང་རྒྱ་མིས་ཚོར་འབྱུང་མང་པོ་བྱས་ཡོད། རྒྱ་
 མི་ཆོལ་བསམ་སྟོལ་ནང་སོད་ལུང་པ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱ་དང་། སོད་ལུང་པར་
 འདུགས་སྐྱེན་ཕྱེད་རྒྱའི་བསམ་སྟོལ་མེད་མི་ལྟར་ཡང་། དངོས་ཡོད་གནས་
 ཚུལ་ཐོག་སོད་ནང་ཕན་པ་ལས་གཞོད་པ་མང་བ་ལྷུང་ཡོད་པ་ཤིང། དེ་ལྟར་

དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ང་ཆོས་མཚོང་བ་ནམས་རྒྱ་མི་ཆོར་གསལ་པོ་བཤད། རྒྱ་
 མིས་ཀྱང་བསམ་སྟོལ་གྱི་ཡངས་ཙམ་བཏང་སྟེ། བར་སྐྱུར་གོ་བསྐྱུར་བྱ་རྒྱུའི་གོ་
 སྐབས་ཞིག་ལྷུང་ན་པས་མ་ཡང་། དེ་འདྲའི་གོ་སྐབས་གཏན་ནས་སྟོན་གྱི་མི་འདུག
 རྒྱ་མིའི་ཅི་གསུང་བཀའ་རྒྱུ་བཙུག་ཏེ་སོད་ནང་ལྟ་སྟོར་ལ་ཡོང་ན་འགྲིགས་གྱི་ཤིང་
 བཤད་པ་དེ་ལྟར་བྱ་རྒྱུ་ཁག་པོ་འདུག ད་བར་མི་ལོ་སུམ་ཅུ་ལོ་གསུམ་ལྷག་ཙམ་
 རིང་སོ་སོའི་ལུང་པའི་སྐྱུགས་རྒྱང་རིང་པོའི་ཁེ་ཕན་ལ་བསམ་སྟོལ་བཏང་སྟེ་བཅན་
 སྤོལ་ལ་བསྐྱད་ཡོད། བསྐྱད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་སོད་ལུང་པ་རྒྱ་མིས་དབང་བྱུགས་
 གིས་བརྒྱུད་པ་འདི་འཇམ་གྱིང་གིས་གསལ་པོ་ཤེས་ནས་སོད་གྱི་གནད་དོན་འདི་
 འཇམ་གྱིང་གི་ཚོད་སྟོན་ཅི་ཞིག་ལ་དོས་འཛིན་ཕྱེད་གྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་རྒྱ་ཕྱོགས་
 ནས་སོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོག་མི་འདོད་བཞིན་ཏུ་བསམ་སྟོལ་གཏོང་བཤམ་མེད་
 དང་། མི་འདོད་བཞིན་ཏུ་མགོ་ན་ནས་སྟོན་དཀོས་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། འདིའི་
 ཐང་ང་རྒྱ་མིའི་ལག་ལོག་ཏུ་མེད་པར་རང་དབང་ལུང་པར་བསྐྱད་ན་ཕན་ཚོགས་ཆེ་
 པ་ཡོད་པ་ཡིན། ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་ལ་སོད་ནང་ནས་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་ང་
 སོད་ལ་ཕྱིར་ལོག་ཡོང་རྒྱུའི་ཤེ་སྐྱུག་ཕྱེད་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་སོད་གྱི་ཅ་དོན་ཐག་
 གཅོད་ཡག་པོ་ཞིག་མ་ལྷུང་བར་ལམ་སང་སོད་ལ་ཡོང་བལ་མ་ཕྱེད་འོགས་ཞེས་
 བརྗོད་གྱི་འདུག

གང་ལྟར་ཏུ་ས་ཚོང་འགྲུར་བ་འགྲོ་གི་ཡོད་ཅིང་། དཔེར་ན། ཉེ་ཆར་རྒྱ་
 ནག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་མི་མང་འབྲུས་མི་ཆོགས་ཆེན་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་གཞིགས་ན།
 ན་ཞིང་ཕན་མཐུན་གཅིག་ཏུ་དྲག་རྒྱུ་ཕྱེད་པའི་བསམ་སྟོལ་དེ་ད་ཆ་ཕན་བྱ་གྱི་ཡངས་
 སུ་འགྲོ་བརྩོ་འདུག རྒྱལ་ཡོངས་མི་མང་འབྲུས་མི་ཆོགས་ཆེན་གྱི་ཆོགས་འདུའི་

ཐོག་ལོ་གཅིག་གོང་ལྷ་ས་ནས་པེ་ཅིང་ལ་གནས་སྡོད་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་ལྟེང་ཐོའི་ལོ་གནས་
བཤད་ནང་། བོད་ནང་དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱ་དང་། ལྷོ་ཕྱོགས་ལ་
སློབ་ཕྱིན་ས་ཚོང་འབྲེལ་ཐོག་ལྷགས་སྡོད་རྒྱག་དགོས། འདི་ལྟར་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་
པ་ཡིན་ན། བོད་མི་མང་གི་བསམ་སློབ་འགྲུལ་བ་ཐེབས་ཀྱི་དེད་ཟེར་བ་ལས། དུག་
གཞོན་ལྟེང་དགོས་པ་དང་། ཁ་བྲལ་ཕྱི་ལུགས་པར་བརྟུང་བའི་གཏོང་དགོས་
ཟེར་བའི་རྒྱལ་པོ་དེ་རིགས་བཤད་མི་འདུག དེང་སང་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་བྱེད་དབང་
འཛིན་ཁོངས་བསམ་སློབ་གྲོག་མཁེགས་འཛིན་མཁེགས་གཅིག་ཕུ་མ་ཡིན་པར་སྲན་
ཕུ་བསམ་སློབ་ཀྱི་ཡངས་གཏོང་མཁེགས་ཀྱི་རིགས་ཀྱང་སྐབས་ཡོད་པས། རིམ་བཞིན་
འགྲུལ་བ་འགོ་རྒྱ་དང་ར་ཚོའི་བའེན་མཁེགས་ལ་ཐུབ་པ་ཡོང་གི་དེད་བསམ་གྱི་
འདུག

ད་པན་བོད་ནང་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཚེའི་མི་མང་ཚང་མ་སྡིང་སྟོབས་ཉ་ཅང་ཚེན་
པོ་དང་། སེམས་ལྷགས་འགྲུལ་བ་ཐེད་པར་གནས་ཡོད། ད་དུང་ཚང་མས་སེམས་
ལྷགས་མ་ཚག་པ་དང་། ཚང་མ་མཐུན་པོ་ལྟེང་དགོས། བོད་ནང་གི་གཞོན་སྡེས་
ཚོས་སློབ་སྦྱོང་ལ་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་ལྟེང་དགོས་པ་དང་། སློབ་སྦྱོང་ལྟེང་པའི་སྐབས་
སུ་སེམས་པ་སྦྱིད་པོ་མེད་པའི་དབང་གིས་ཚང་འབྲུང་བ་དང་། ཅེད་མོར་ཡེངས་
ནས་དུས་ཚོད་རྒྱུད་ཚོས་བཏང་ན་ཉ་ཅང་པར་ས་པོ་ཡིན། སློབ་སྦྱོང་ཡག་པོ་བྱས་
ཏེ་རང་ལ་ཤེས་ཡོན་གང་འཚམས་འཇགས་ཐུབ་ན། ཕྱིན་ཚད་ལྷང་པ་སྦྱི་ལ་ཞབས་
འདེགས་ལུ་ཐུབ་པ་དང་། རང་སྡེར་གྱི་མི་ཚེའི་མདུན་ལམ་ལ་ཡང་སྲན་ཐོགས་
ཡོང་རྒྱར་བཞེན་སློབ་སྦྱོང་བྱ་རྒྱ་ལོན་དུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིད། དེ་བཞིན་ལས་ཁུངས་
ཁག་ནང་ཡོད་པའི་ལས་ལྟེང་པ་ཚོ་ཡིན་ན་ཡང་། རྒྱ་མི་མཉམ་དུ་ལས་ཀ་ལྟེང་

པའི་ཕྱི་གང་ཅིར་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་ཉམས་སྦྱོང་ཡག་པོ་གསོག་དགོས། ར་
རང་ཚོས་རང་དབང་དགོས་ཞེས་རང་དབང་རྩོད་ལེན་ལྟེང་གྱི་ཡོད། རང་དབང་
བྱུང་བའི་མཚམས་ལ་བོད་ལུང་པ་བོད་པ་རང་གིས་བདག་པོ་བརྒྱབ་སྐྱེ་ལས་འགན་
ཆ་ཚང་འབྲེལ་ཐུབ་པ་ལྟེང་དགོས། ད་ལྟ་རྒྱ་མི་ཡོད་པའི་སྐབས་ལ་རྒྱ་མིས་འགྲིགས་
མི་འདུག་ཅེས་སྐད་བརྒྱབ། ཉིན་མ་གཅིག་རྒྱ་མི་པོ་ག་པའི་སྐབས་སུ་བོད་ཀྱི་ཁག་
དང་། ལྷན་ཁང་ལ་སོགས་པའི་ལས་རིགས་ཚང་མ་བོད་མི་རང་གིས་བདག་པོ་
བརྒྱབ་སྐྱེ་འཛིན་སྦྱོང་ལྟེང་མ་ཐུབ་ན། ར་ཚོའི་ཆ་བཞི་འདུག་གས། རྒྱ་མིས་
འཇུགས་སྡེན་བྱས་པ་འདི་དག་གི་འགན་ར་རང་ཚོ་བོད་པ་རང་གིས་ཆ་ཚང་བྲངས་
ཐུབ་པ་ཞིག་དང་། ལུ་མཐུད་སོ་སོའི་ལུང་པའི་གནས་སྡེངས་དང་འཚམས་པའི་
འཇུགས་སྡེན་རྒྱ་ཚེན་པོ་ལྟེང་རྒྱའི་བསམ་སློབ་གཏོང་དགོས། རྒྱ་མི་བོད་ནས་སོག་
པ་གཅིག་ཕུས་ར་ཚོའི་ལས་འགན་སྐབས་ལྷན་པ་མིན། ལུང་པ་འཛིན་སྦྱོང་གིས་ཡར་
རྒྱས་གཏོང་དགོས། དེང་སང་རྒྱ་མིས་ར་ཚོར་དབང་ཡོད་བཤད་པ་དང་། དང་
པོ་མ་བྱས་པའི་དབང་གིས་ཁོང་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་ལས་ཀ་ལྟེང་འདོད་མེད་པ་ཡོང་
རྒྱ་ཡང་། ལུགས་རྒྱང་ཕྱི་པའི་བསམ་སློབ་པ་དང་ན་ཁོ་ཚོའི་ས་ནས་སློབ་སྦྱོང་ལྟེང་
རྒྱ་དང་། ཉམས་སྦྱོང་གསོག་རྒྱའི་མོ་སྐབས་ཡོད་པ་ཡིན་པས་ཉི་མ་གཅིག་ཡིན་
ཀྱང་རྒྱུད་ཚོས་སུ་མ་སོང་བ་ལྟེང་དགོས། བོད་མི་གཞོན་སྡེས་ཚོ་དང་། ལས་
ལྟེང་པའི་ནང་ལ་ཡང་ཚང་འབྲུང་རྒྱག་པ་དང་། ཅེད་མོ་གང་བྱུང་ཅེད་མཁེན་
ཡོད་ཚོད་འདུག་པ་ཡིད་གཟབ་མ་བྱས་ན། ལུགས་ལུལ་རང་ལ་སྦྱོང་སོག་རྒྱ་དང་།
རང་གིས་རང་ཕྱིན་རྒྱུད་དུ་གཏོང་ཉེན་ཡོད། རྒྱ་མིའི་ཕྱོགས་ནས་བོད་པའི་བྱ་སྦྱོང་
དེ་ཚོར་དོ་སྣང་གིས་སྡེངས་འཛིན་གང་ཡང་མི་ལྟེང་པ་འདི་ནི་སྲར་དེའི་རིམ་

ཚུན་གལ་ཉལ་བ་རྒྱུད་པ་བཞིན་པོད་པར་རྒྱུད་ལོ་མས་འདྲིས་སུ་འདུགས་འདུག་
གི་ཡོད་པས། དེ་ལུགས་པོད་པར་རྒྱུད་ནས་པས་མ་རྒྱོ་བཏན་རྟེ་རང་འདྲིན་རྒྱུད་
དུ་མི་འགྲོ་བ་བྱ་རྒྱུ་ཞིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་བཞིན་ཆོས་ལུགས་མན་རྒྱན་དང་།
ལུང་པ་མན་རྒྱན་པར་བཅས་པ་མཐུན་པོ་བྱེད་དགོས།

མ་འོངས་པར་པོད་རང་དབང་བྱུང་མཆོམས་པོད་ལུང་པ་འདུགས་རྒྱན་
བྱེད་རྣམས་དང་། དཔལ་འབྲོར་གྱི་ལམ་ལུགས་གང་འདྲ་ཡིན། གཞུང་གི་ལམ་
ལུགས་གང་འདྲ་ཡིན། ར་ཆོལ་རྩ་བའི་འབྲེར་སོགས་འདྲ་ཡིན་བཅས་གྱི་ཚ་དོན་
རྣམས་འཁོད་པའི་ཡིག་ཆ་ཞིག་གཏན་འཕེབས་བྱས་ཡོད། གང་རྣམ་མ་འོངས་
པར་པོད་མང་གཙོའི་ལམ་ལ་འགྲོ་རྒྱུ་གཏན་གཙང་མ་འཁེལ་བ་འདི་བྱེད་རང་ཆོས་
ཤེས་པ་བྱེད་དགོས། དེར་སང་གོང་བྱེད་ནང་གི་མི་ཚོར་རྒྱ་མི་ཤེ་ཐག་ཆད་དེ་
གོང་གསེབ་ཞིང་འགྲོགས་ཁུལ་ལ་མ་གོ་སྐོར་གཏོང་ཆེད་སློབ་གསེའི་ལས་འགུལ་
ཞིག་སྒྲེལ་གྱི་ཡོད་འདུག རྒྱ་མིས་གོང་གསེབ་པ་རྣམས་ལ་དུ་ལའི་རྒྱ་མས་རྒྱ་ཆོགས་
རྒྱེད་པ་བསྐྱར་གསོ་བྱ་རྒྱུའི་ལས་འགུལ་སྒྲེལ་གྱི་ཡོད་པ་རེད། བྱེད་རང་ཆོར་རྒྱ་
ཆོགས་རྒྱེད་པ་དགོས་དང་མི་དགོས་ཞེས་སྐད་ཆ་དྲིས་པར། རྒྱ་ཆོགས་རྒྱེད་པ་
མི་དགོས་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་ཆོགས་རྒྱེད་པ་བསྐྱར་གསོ་བྱེད་རྒྱ་པོད་མི་སུ་
ཞིག་གིས་རྩི་ལམ་ལ་ཡང་མེད། རྒྱ་མི་འདུགས་རྟེ་མི་མང་ལ་མ་གོ་སྐོར་གཏོང་ཆེད་
དེ་འདྲ་བཟད་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ར་ཆོས་པོད་རང་དབང་ཚོད་ལེན་བྱེད་པའི་དམིགས་
ལུལ་རྒྱ་ཆོགས་རྒྱེད་པ་རོ་ལངས་རྒྱག་ཐབས་བྱེད་པ་གཏན་ནས་མིན། དེ་རྣམ་
བྱས་ན་ནོར་བེད། ར་ཆོས་པོད་འདི་ཆོས་རྒྱུད་རྒྱུང་འབྲེལ་གྱི་མང་གཙོ་རང་
དབང་རྣམ་པའི་ཐོག་བསྐྱོད་རྒྱུའི་བཆར་གཞི་བཏིང་ཡོད། བྱེད་རང་ཆོར་ཤེས་

འདིར་རྒྱེབས་ཞོར་ལ་གནས་རྒྱུ་ལ་འདི་རྣམས་ཤེས་པ་བྱས་ཏེ་པོད་ནང་འབྲེལ་བཟད་
རྒྱག་དགོས། རྒྱ་མིས་སྐད་ཆ་དུར་པོ་བཟད་ན་དགའ་བསུ་བྱེད་དགོས་པ་དང་།
རྒྱ་མིས་རྒྱན་བཟད་བྱས་པའི་འོག་མགོ་བསྐོར་མི་སྒེབས་པ་བྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་
རེད། སློབ་གྲུར་འགོ་མཁན་ཆོད་དང་། བྱ་སར་འགོ་མཁན་ཆོས་སློབ་རྒྱུང་ཡག་
པོ་བྱས། རྒྱ་མི་རྒྱུད་བྱེད་དགོས། དེར་སང་ཆ་བ་ལང་གི་ཡོད་པས། འཕྲོད་
བརྟེན་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས། གཉེན་འབྲུད་དུ་ཡོང་རྟེ་པར་ལོག་འགོ་མཁན་ཆོས་
བདེ་པོ་བྱེད་དགོས། བཟུ་གིས་བདེ་ལོགས། ཞེས་རྩུལ།

||

༡༡། བྱི་ལོ་ ༡༧༧༣ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡ ཉིན་པོ་དེ་ནས་འཕྱོད་པ་ཁག་གཅིག་ལ་སྐུལ་པའི་བཀའ་སློབ།

ཁྱེད་རང་ཚོ་རང་དབང་ལུང་པར་འཕྱོད་པ་ལ་དགའ་བསུ་ཡོད་ཅིང་དང་།
བལ་ཡུལ་ས་མཚམས་ནས་རྒྱ་རྒྱ་ཡོང་དུས་དཀའ་ངལ་བྱུང་མིན་དང་། གཉེན་
འབྲུག་དུ་དགོངས་པ་ཞུས་ནས་ཡོང་མཁན་སྲུ་སྲུ་ཡོད་པ། སློབ་སྦྱོང་བྱས་ནས་
སློབ་མཁན་སྲུ་སྲུ་ཡིན་པ་སོགས་བཀའ་འདྲི་གནང་རྗེས། ཁྱེད་རང་གྲ་སར་འགྲོ་
མཁན་ཚོས་དཔེ་ཆ་ཡག་པོ་བརྟུན་གོས། རྒྱ་གར་རྩོམ་སྲིད་ལ་དེང་སང་ཆ་བསྟན་
བྱ་ཡོད་པས་རྩོམ་སྲིད་ལ་དེང་སང་སོགས་འཕྱོད་བརྟུན་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས། ཆ་གང་
འབྲུག་རྩོམ་སྲིད་ལ་དེང་སང་སོགས་འཕྱོད་བརྟུན་ལ་དེང་སང་སོགས་འཕྱོད་བརྟུན་
ལེགས། སློབ་སྦྱོང་བྱུང་འཕྱོད་མཁན་ཚོ་རྒྱ་གར་རྩོམ་སྲིད་ལ་དེང་སང་སོགས་
སྦྱོན་ཆེ་བ་མེད། གང་ལྟར་གྲ་སར་འགྲོ་མཁན་དང་། སློབ་གྲྭ་ཁག་ལ་འགྲོ་མཁན་
ཆང་མས་སློབ་སྦྱོང་ཡག་པོ་དང་། སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས། ལྷན་པའི་པོ་དོ་
ནས་རྒྱ་རྒྱ་ཡོང་མཁན་ཁ་གསུ་མིའི་ལོག་ལ་དཀའ་ངལ་མང་པོ་བྱུང་ས་པའི་ལྷན་པའི་
རྒྱ་རྒྱ་ལྷན་པའི་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་འདུག་པ་དེ་འདྲ་བྱེད་མི་རུང་། ར་ཚོ་
སློབ་སྦྱོང་གཅིག་ནས་རྒྱ་གར་ནང་བཅོན་སྲོལ་བྱས་ནས་བསྟན་ཡོད་པ་རེད། གཉེས་
ནས་གནས་གཤིས་སོགས་གནས་སྐབས་མང་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་མ་རྟལ་དང་།
ཆ་རྒྱུན་མ་ཚང་པའི་དཀའ་ངལ་མང་པོ་ཡོང་རྒྱ་ཡང་དཀའ་ངལ་ལ་བཟོད་བསྟན་
བྱེད་དགོས་པ་ལས། སློབ་སྦྱོང་བྱས་ཏེ་ལམ་སྟེང་འབྲུག་པ་རྒྱ་གཉེས་བྱེད་མི་རུང་།
ཁྱེད་རང་ཚོ་གཉེན་འབྲུག་བྱས་ཏེ་པར་སོགས་འགྲོ་མཁན་ཁག་ཅིག་ཡོད་པ་ཚོ་ཆང་
མ་སློབ་དེ་པོ་བྱེད་དགོས། དེང་སང་འཛམ་གླིང་འདྲིའི་རྒྱང་ལ་པོ་དོ་དོན་ཐོག་དོ་

སྒྲིབ་བྱེད་མཁན་དང་། ག་ཚའི་རྒྱུ་སྒྲིབ་བྱེད་མཁན་རེ་མང་རེ་མང་དུ་འགྲོ་བཞིན་
ཡོད། པོ་དོ་པའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་འདི་གཉིད་ཟབ་པོ་ཞིག་དང་། ལུ་བ་ཆེན་
པོ་ཡིན་པའི་ཚོས་འཛིན་ཟབ་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། དེ་འདྲིའི་ཆ་ནས་ར་ཚོའི་མཐུན་
པའི་སློབ་སྦྱོང་གི་སྐབས་ཆེ་རུ་འགྲོ་གི་ཡོད། འགལ་ཆུན་གྱི་ཆ་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན།
སློབ་སྦྱོང་འཛམ་གླིང་འདྲིའི་རྒྱང་ལ་ལུ་རུ་སྲུ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དམར་པོའི་རྒྱལ་
ཁབ་མལ་ཆེ་བ་མེད་པ་ཆགས་པ་རེད། དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པ་འདྲིའི་ནང་ལ། སློབ་
མིའི་རང་དབང་འཕྱོགས་ཏེ་བཅོན་དབང་གི་ཐོག་ནས་དབང་སྒྱུར་བྱེད་པའི་ལམ་
ལུགས་དང་། ཡང་སློབ་སྦྱོང་ལ་དུག་ལྟར་བརྟུན་ཏེ་ཆ་མེད་བཟོ་བའི་རིང་ལུགས་
སམ། ལུགས་སྲོལ་སྲུག་ཤོས་དམར་པོའི་རིང་ལུགས་ཡིན་པ་རེད། མ་གཞི་
དམར་པོའི་རིང་ལུགས་ནང་དཔལ་འཕྱོད་འདྲ་མཉམ་ཡོང་ཐབས་ཐོག་ལ་ལེགས་
པའི་ཆ་ཡོད་ན་ཡང་། དེས་སྲུ་ལག་ལེན་བཀའ་བའི་སྐབས་སྲུ་དབང་ཡོད་པོ་དོ་
རྒྱ་དང་། དུག་པོས་མིའི་བསམ་སློབ་དབང་སྒྱུར་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སྐབས་འདི་དག་
མི་ལ་རྟུན་གྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་འདྲིའི་རིང་ལུགས་འཛིན་མཁན་རྒྱ་ནག་དང་།
ཀོ་རི་ཡ་བྱང་མ། ཇི་གི་ནམ་ཙམ་མ་གཏོགས་སྐབས་མེད། རྒྱ་ནག་ནང་ལ་ཆ་མཚོན་
ན་སློབ་སྦྱོང་གི་ཐོག་ནས་མང་ས། ཡང་སློབ་སྦྱོང་ལེན་པའི་ཆ་རྒྱུན་ལ་གྱུང་བཞིན་རིང་
ལུགས་ལ་ཡོད་ཆེས་བརྟུན་ཆར་བ་རེད། དེར་བརྟུན་ར་ཚོ་བོད་པའི་བཟོན་མཐའ་
གསལ་རྒྱུར་མངོན་དུ་སློབ་སྦྱོང་པ་ལྟ་བུ་ཆགས་བསྟན་ཡོད། གཙོ་བོ་བོད་ནང་ལ་
ཡོད་པའི་རྒྱ་ཚེའི་མི་དམངས། བོད་ཀྱི་དོན་གྱི་བདག་པོ་རྣམས་ད་སངས་ལྷན་གྱིས་སམ་
དང་སློབ་སྦྱོང་བྱས་པ་མེད་པར་བསྟན་པའི་ལག་རྗེས་ལ་དེང་སང་འཛམ་གླིང་
འདྲིའི་རྒྱང་ལ་པོ་དོ་པའི་གནས་སྐབས་ལ་ལྱུ་ལྱུ་ཆ་བལ་གཞི་ནས་དོ་སྒྲིབ་དང་རྒྱལ་

སྒྲོལ་རྩེ་ཆེར་འགྲོ་བའི་དུས་ལ་སྐྱེ་བས་ཡོད། དེ་ནི་གཙོ་བོ་ཤོད་ནང་གི་རྒྱ་ཆེའི་མི་
དམངས་ཀྱི་སེམས་ཤུགས་ཐོག་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་དང་། དེ་བཞིན་ཤོད་མི་བཙན་
བྱོལ་བ་ཚོས་ཀྱང་གང་ཡོང་ཅི་ཡོང་གིས་འབད་བཅོལ་བྱས་པའི་ལྷན་འབྲེས་ཡིན་
པས། ཚང་མས་ལྟར་བཞིན་དུ་སེམས་ཤུགས་བསྐྱེད་དགོས། ར་ཚོས་འཐབ་
ཚོད་ཕྱེད་པ་འདི་རྒྱ་མི་རིགས་ལ་དོ་ཚོལ་ཕྱེད་པ་ཡིན། རྒྱ་མི་རིགས་ལ་མི་དགའ་
བ་ཡང་ཡིན། ར་ཚོར་དངོས་དོན་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡོད་པའི་ར་ཚོའི་ཐོབ་ཐང་
དང་། རང་དབང་མང་གཙོའི་ཐོབ་ཐང་ཚོད་ཀྱི་ཡོད། འདི་རྒྱ་མིས་ཀྱང་ཚོད་
ཀྱི་ཡོད། རང་དབང་དང་མང་གཙོའི་འགལ་ཆུན་བཟོ་མཁན་དེ་ནི་རྒྱ་མི་ལ་ཡང་
མི་དགོས་པ་ཡིན་ལ། ར་ཚོ་བོད་པ་ལ་ཡང་མི་དགོས་པ་ཡིན། ར་ཚོས་རང་དབང་
གི་ཐོབ་ཐང་དང་བདེན་ཀྱི་ལམ་ནས་ཚོད་ལེན་ཕྱེད་པ་འདི་ལ་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་
བོད་པའི་གནད་དོན་དོ་ཚོག་གིས་མཁན་ཚོས་རིམ་བཞིན་བོད་པའི་ཐོག་ལ་གཙོ་
དང་། རྒྱ་བ་སྒྲོར་ཕྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེར་སང་འཇམ་གླིང་རང་དབང་ལུང་པའི་ནང་
ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མི་གིས་ཡོན་ཅན་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་མིའི་སྒྲོབ་སྤྱད་ཐོག་ས་མང་
པོ་ཞིག་གིས་བོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིབ་ཆ་གིས་དོགས་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ། བོད་
པའི་ཐོག་ལྟ་སྟངས་ལ་འགྲུར་བ་ཆེན་པོ་འགྲོ་གི་འདུག ཁོང་ཚོ་དེ་ལྟ་རྒྱ་ནག་ནང་
ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་བོད་པའི་གནས་ཚུལ་དོ་མ་གཏན་ནས་གིས་ཀྱི་མེད་པ་དང་།
གྲང་ཁན་ཉར་གི་དྲིལ་བསྐྱེད་པས་བྱས་པ་བཞིན་བོད་པ་ནི་ཉ་ཅང་གི་རྩེས་ལུས་དང་།
མ་གྲོ་འདྲ་པོ། གདུག་རྒྱུ་བཙན་གྱི་མི་རིགས་གིག་ཡིན་པ་དེ་ནས་རྒྱ་མིས་བཙུངས་
བཀྲོལ་བཏང་ཡོད་ཀྱང་། བོད་པས་དེ་ལ་དགའ་སྒྲོམ་ཚོག་གིས་ཕྱེད་རྒྱ་ལས་ཐོག་
སྟེ་ད་དུང་དོ་ལོག་ཕྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་འདི་ནི་ཉ་ཅང་མ་འོས་པ་རེད་སྟེ་སྐབས་པའི་བསམ་

ཚུལ་ཡོང་གི་ཡོད་འདུག ཁོང་ཚོ་རང་དབང་ལུང་པའི་ནང་སྐྱེ་བས་ནས་བོད་པའི་
གནས་ཚུལ་དོ་མ་གཏན་གཤེས་པ་དང་། བོད་ནང་ལ་རྒྱ་མི་སྐྱེ་བས་རྩེས་གཏོར་བཞིག་
རི་ལྟར་བཏང་བའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ནམས་རིམ་བཞིན་གསལ་པོ་གིས་པའི་
སྐབས། བོད་པར་བདེན་པ་ཡོད་པ་གིས་ཉེ་རྒྱ་མི་ཁ་གསལ་ནས་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་
ཀྱིས་བོད་ནང་ལ་རྒྱ་མིས་གཏོར་བཞིག་མང་པོ་བཏང་སྟེ་ནོར་འབྲུལ་བྱས་འདུག
ར་ཚོ་རྒྱ་མི་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དགོངས་དག་ལྟ་རྒྱ་ཡིན་ཟེར་མཁན་བྱུང་། དེ་བཞིན་
བོད་ཀྱི་རང་དབང་དང་། མང་གཙོའི་ཐོབ་ཐང་ཚོད་ལེན་ཕྱེད་པ་འདི་ལ་དངོས་
གནས་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱིས་རྒྱ་བ་སྒྲོར་ཕྱེད་མཁན་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་འདུག
ར་ཚོས་དུང་བདེན་དང་རང་དབང་མང་གཙོའི་ཐོབ་ཐང་ཚོད་ལེན་ཕྱེད་
པ་འདི་རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ལས། ར་ཚོ་བོད་པ་གཅིག་
པའི་ཁེ་ཕན་ཡིན། ར་རང་ཚོ་ཚང་མ་སྤྱིའི་དོན་ལ་ཐུག་ཡོད། ར་ཚོས་རྒྱ་བོད་
མི་རིགས་ཕན་ཚུན་བར་འགལ་ལྷུར་འཛིན་གྱི་མེད། མ་འོངས་པར་ཡང་བོད་དང་
རྒྱ་གཉིས་གོག་པོ་གོག་པོ་མཆེད་དང་། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཕན་ཐོགས་རོགས་
རམ་བྱས་ཉེ་སྤྲོད་རྒྱ་ལས། དམ་ལྷན་གཉེད་བྱས་ཉེ་སྤྲོད་རྒྱ་མིན། ར་ཚོས་
མཐའ་གཅིག་དུ་འཆོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ལ་བརྟེན་པ་འདི་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་རྒྱ་བོད་
བར་འབྲུག་ཚོད་བྱས་ཉེ་རང་དབང་ལོན་ཐུབ་རྒྱ་དཀའ་བ་དང་། གལ་ཉེ་ལོན་པའི་
དབང་དུ་བཏང་ཡང་དེ་ནི་ཆ་བས་ཆེའི་གཏོར་བཞིག་དང་། མི་གསོད་ཁྲག་སྒྲོར་
ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པས་དགའ་རྒྱ་མེད། གཉིས་ནས་འདོད་རུང་མ་འདོད་རུང་
རྒྱ་བོད་གཉིས་ལྟར་ནས་ད་བར་བྱིས་མཚེས་སུ་གནས་ཡོད། མ་འོངས་པར་ཡང་
བྱིས་མཚེས་བྱས་ཉེ་སྤྲོད་རྒྱ་ལས་གཞན་མེད། དེ་འདྲའི་གནས་ཚུལ་འོག་ནས་

ང་ཚོ་ཕན་ཚུན་པར་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་མངོན་པར་བཤེས་པ་མ་བརྒྱགས་པ་
ཞིག་དང་། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་གྲོགས་པོ་གྲོགས་མཛེད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འཛིན་སྲུབ་
ན། བོད་རྒྱ་གཉིས་ཀར་ཕན་ཐོག་ཡོད། ཕན་ཚུན་དགྲ་ཟླ་དགྲ་གཤེད་དུ་བརྟེན་
པ་ཡིན་ན། མ་འོངས་པར་ཡང་དཀའ་ངལ་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན། དེར་
བརྟེན་ང་ཚོས་མཐའ་གཅིག་དུ་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ཐབས་ལམ་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱ་མཚན་
འདི་ལྟར་ཡིན།

ད་ལྟང་ཚོས་རང་དབང་དགོས་ཞེས་ཚོད་པ་རྒྱག་གི་ཡོད། ཕྱིན་ཆད་རང་
དབང་བྱུང་བའི་མཚམས་ལ་སོ་སོའི་ལུང་པའི་ལས་རིགས་ཚང་མའི་ལས་འགན་
སོ་སོར་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་སྲུབ་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས། བཅས་ཞིག་འབྱུང་བ་བྱུང་
སྟེ་བོད་ནང་རྒྱ་མི་རིགས་མེད་པའི་དུས་ཚོད་གར་སྐབས་ལས་རིགས་འགའ་ཞིག་
སློ་རྒྱག་དགོས་པ་བྱུང་ན་ཞབས་འདེན་རེད། དེས་ན་ལས་བྱེད་པ་ལས་རིགས་
འདྲ་མིན་ནང་ཡོད་པ་ཚོས་སོ་སོའི་ལས་རིགས་དེའི་ནང་ལ་ཉམས་སྦྱོར་གསོག་རྒྱ་
དང་། ལག་ལེན་གྱི་ཐོག་ནས་སྦྱོར་བཅར་གཞོན་སྲུབ་སྲུབ་བྱས་ཏེ། ཕྱིན་ཆད་
སོ་སོས་རང་རྒྱ་འཕེར་བའི་འགན་འབྲེལ་སྲུབ་པ་བྱེད་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

གཞིན་སྐྱེས་ཚོ་སློབ་གྲྭ་ཁག་ལ་གཏོང་རྒྱུར་ཚང་མས་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས།
རྩ་ས་དང་། གཞིས་ཀ་ཅེ་སོགས་སྤོང་ཁྲིར་ཆེ་ཁག་ལ་མཐུན་ཚུན་ཕན་པུ་བཟང་
པ་ཡོད། སྤོང་གསེབ་ཁྲིག་སྤྱོད་ཁག་ལ་སློབ་གྲྭའི་མིང་ཅམ་ལས་མཐུན་ཚུན་ཇི་
བཞིན་མེད་ཀྱང་། བུ་ཕྱག་སློབ་གྲུར་མ་བཏང་ན་ཕྱིན་ཆད་སོ་སོ་ལ་སྤོང་སོག་རྒྱ་
རེད། དཔེར་ན། བོད་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་མེད་པའོ། རྒྱ་ཡིག་གཙོ་བོ་བྱས་ཏེ་སློབ་
དགོས་ཀྱི་ཡོད་ན་ཡང་། ཡོན་ཏན་མེད་པ་ལས། རྒྱ་ཡིག་བརྒྱུད་ནས་ཤེས་པའི་

ཡོན་ཏན་ཡོད་ན་ཡག་གི་རེད། དེར་བརྟེན་བུ་ཕྱག་ནམས་སློབ་གྲུར་གཏོང་རྒྱ་བྱིན་
དུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ང་ཚོའི་སྐྱེར་པ་ཁ་གས་ཀྱིས་མི་དམངས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་དོན་
དག་ལ་སྐྱེར་བ་བྱུགས་སློབ་གྲྭ་ཁ་གས་བྱུགས་ཡོད་ཚོད་འདུག དེ་ཚོ་ཉ་ཅང་ཡག་
པོ་རེད། བྱས་ཇེས་ཆེན་པོ་རེད། ཇེས་སུ་ཡི་རངས་ཡོད། དེ་བཞིན་འཕྲོད་
བརྟེན་གྱི་སྐྱེར་ལ་ཡང་བོད་མི་ཁ་གས་ཀྱིས་དོ་སྣང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་ཉ་ཅང་
ཡག་པོ་རེད། ང་རང་ཚོའི་རྩ་ས་སྤྱན་ཅིས་ཁང་གིས་མཚོན་པའི་སྤྱན་ཁང་ཁག་
གི་ནང་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་སྤྱན་པ་ཚོ་དང་། དེ་བཞིན་སློབ་གྲྭ་ཁག་ནང་ཡོད་པའི་
དགེ་ཆན་ཚོ། དེ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། རྒྱ་མིའི་ལས་ཁུངས་ཁག་ནང་ཡོད་པའི་བོད་
རིགས་ལས་བྱེད་པའི་ནང་ནས་རེ་བྱུང་ཅམ་མ་གཏོགས་བརྒྱ་ཆ་དགུ་བརྒྱ་ལྷོ་དགུ་
བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཡོད་མཁན་དང་། སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་སློབ་ཐང་ལ་བསམ་
སློ་གཏོང་མཁན་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པ་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་རེད། གང་ལྟར་བོད་ནང་ལས་
རིགས་འདྲ་མི་འདྲའི་ནང་ཡོད་པའི་ལས་བྱེད་པ་ཚོས་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་
འབྲེལ། སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་དོན་དག་ལ་ད་ལྟ་ཕན་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་པ་ལྟར།
མ་འོངས་པ་ལ་ཡང་སྤར་བཞིན་དུར་ཐག་བྱེད་དགོས།

དེ་ནས་བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་གོ་ཐོས་ལ། བྱང་ཁུལ་རི་དྭགས་ཡོད་ས་
དེ་ཚོར་བོད་པའི་ནང་ནས་རི་དྭགས་རྒྱག་མཁན་དེ་འདྲ་ཡོད་ཚོད་འདུག ཡག་
པོ་མ་རེད། རྩན་མ་ཟ་རྒྱ་འབྱུང་རྒྱ་མེད་པར་སློགས་མིའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པའི་སྐབས་
དང་མི་འདྲ་བར་དེར་སང་ཚོར་གི་ཅ་བའོ། དཔལ་འབྱོར་གྱི་དོན་དུ་རི་དྭགས་
གསོད་པ་ཡག་པོ་གཏན་ནས་མིན། རྒྱུར་བཏང་འཇམ་སྤྱིང་གི་ཁོར་ཡུག་སྤྱང་སློབ་
བྱེད་པའི་ཐད། བདག་དུ་མ་བཟུང་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་སློབ་སློབ་བྱ་རྒྱུར་དོ་སྣང་

ཆེན་པོ་བྱེད་གྱི་ཡོད། ར་ཚོ་བོད་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཚོས་ལྷན་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན། ར་
རང་ཚོའི་ཁ་ནས་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་བཤད་གྱི་ཡོད། འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཟེར་གྱི་ཡོད། དེ་འདྲའི་གནས་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟ་
ཡིན་ན། བོད་ལ་རི་རྒྱ་རྒྱུང་རྒྱ་བསྐྱམས་ཏེ་རི་དྲགས་ཅ་བ་ནས་བསད་མི་ཚོག་པ་
རེད། འཇོ་མ་བྱ་སྒྲིང་སྒྲིའི་གནས་སྤངས་དང་། རྩེ་བྲག་བོད་རང་གི་བྱེད་ཚོས་
གང་ལ་གཞིགས་ན་ཡང་ར་ཚོ་བོད་པའི་ནང་ནས་རི་དྲགས་གསོད་པ་དེ་རིགས་ནས་
ཡང་བྱེད་མི་འོས་པས། དེས་པར་མཚམས་འཛོག་བྱེད་དགོས།

དེ་ནས་གོང་ཁྱེར་ཁག་ནང་གི་མིས་ཆང་རག་མང་པོ་འབྱུང་བ་དང་། ཅིང་
མོར་གཡེང་ནས་སྡོད་པ་དེ་ཚོ་ཡག་པོ་ཡིན། དེ་རིགས་གྱིས་སོ་སོའི་གཟུགས་པོ་
འཕྲོ་བརྒྱགས་དང་། ལས་ཀ་དང་སློབ་སྦྱོང་ལ་འབྲུས་ཤོར། མཐའ་མཇུག་སོ་
སོའི་མི་ཚོའི་དཀའ་སྤྱད་འབྲུག་རྒྱུ་རྒྱུ་བཅས་སྦྱོན་ཆ་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་ཡིད་གཟབ་བྱེད་
དགོས་རྒྱུ་འདི་བྱེད་ཚོའི་སེམས་ལ་དེས་པ་བྱས་ཏེ་གཅིག་ལ་གཉིས་བརྒྱད་གྱིས་
ངོ་ཤེས་ཚོར་འབྲེལ་བཤད་རྒྱག་དགོས།

ད་པན་འདས་པའི་ལོ་སུམ་ཅུ་ལྷག་ཙམ་རིང་ར་ཚོས་མ་འོངས་པར་བོད་
རང་དབང་མང་གཅོའི་ལམ་ལ་འགྲོ་རྒྱའི་དམིགས་ཡུལ་བཟུང་ནས་འཆར་གཞི་
བཏིང་ཏེ་འབད་བརྩོན་བྱས་པ་ཡིན། བཅོན་ཕྱོད་ལ་དུ་སྡོད་རིང་གི་ལས་ཀའི་འགྲོ་
སྤངས་མང་པོ་ཞིག་མང་གཅོ་ལག་བརྒྱར་གྱིས་བཀོད་སྒྲིག་བྱས་ཏེ་ཉམས་སྦྱོང་
གང་ལ་གང་འཚམས་བསགས་ཡོད། ༡༩༥༩ ལོར་མ་འོངས་བོད་གྱི་མང་གཅོའི་
ཅ་བྱིས་ཀྱི་ཟིན་བྱིས་གཏན་འབེབས་བྱས་པ་དང་། ཉེ་ཆར་དེ་བཟོ་བཅོས་བྱས་
ཏེ་ར་ཚོར་རང་དབང་ཡུང་བའི་མཚམས་ལ་ལམ་སེང་ལག་ལེན་བརྒྱར་རྒྱའི་ཅ་

བྱིས་ཀྱི་འཆར་ཟིན་གསར་པ་ཞིག་བཟོས་ཡོད་དེའི་ནང་ལོ་གཅིག་གཉིས་རིང་
ར་ཚོས་ལས་ཀ་གང་དང་གང་བྱེད་དགོས་པའི་བྱ་རིམ་ཁག་ཡིག་ཐོག་བཀོད་ཡོད།
བྱེད་རང་ཚོས་དོན་རྒྱུས་ཡག་པོ་ངེས་པ་བྱས་ཏེ་བོད་ལ་སླེབས་ཇི་སྲིད་ལ་
རིན་པོ་ཆེས་ཉེ་ཆར་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་གཞུང་འབྲེལ་ཡིག་ཆ་འདི་འདྲ་ཞིག་
འདུག དེའི་ནང་ལ་དོན་དག་འདི་དང་འདི་བཀོད་འདུག་ཅེས་གནས་ཚུལ་བརྒྱད་
བརྒྱགས་བྱེད་བྱུབ་ན་ཡག་པོ་ཡོད་གི་རེད། བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལོགས། ཞེས་བཀའ་
རྩལ། ༥ ༥ ༥

༡། བྱི་ལོ་ ༡༧༧༣ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༥ ཉིན་པོ་ད་ནས་འགྲོ་བ་པ་ཁག་གཅིག་ལ་སྐུ་ལ་པའི་བཀའ་སློབ།

ཁྱེད་རང་གཉེན་འབྲུད་བྱས་ཏེ་པོད་ལ་སྲིར་ལོག་འགྲོ་མཁན་ཚོ་རྒྱ་གར་ནང་སྡོད་པའི་རིང་ལ། རྒྱ་གར་ནང་པོད་མི་ཚོའི་གནས་སྤངས་གང་འདྲ་ཡོད་དང་། ཚོས་སྡེ་ཁག་སློབ་གྲྭ་ཁག་གཞིས་ཆགས་ཁག་བཅོན་ཕྱོད་གཞུང་གི་སྒྲིག་འདྲུགས་འགྲོ་སྤངས་མི་མང་སྲི་འབྲུས་དང་། བཀའ་ཤག་གིས་མཚོན་པས་ལས་ཁུངས་ཁག་གང་དང་གང་ཡོད་པ་དང་། དེ་དག་གི་ལས་དོན་གྱི་སྤངས་གང་འདྲ་ཡོད་སོགས་ལ་ཞིབ་འདྲུག་གིས་གནས་སྐྱུ་ལ་ཤེས་པ་བྱས་ཏེ་པོད་ནང་ལ་འབྲེལ་བཤད་རྒྱག་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ཡག་པོ་ཡོང་གི་རེད།

གཞི་རྒྱུ་ལོ་སྐུ་ལ་ཕྱོ་སོ་གསུམ་སྟེ་ཅམ་གྱི་རིང་། ང་ཚོ་བཅས་ཕྱོད་པོད་མི་ཚོའི་གང་ཅིའི་གནས་སྤངས་སྲི་ཡོངས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན་ཡང་རྒྱས་ཆེན་པོ་སྲིན་ཡོད། རྒྱ་གར་དང་། བལ་ཡུལ། འབྲུག་ཡུལ་བཅས་པའི་ནང་ཐལ་ཆེར་པོད་མི་འབྲུམ་གཅིག་ཅམ་དང་། དེ་མིན་སྲི་རྒྱལ་ཡུང་པ་འདྲ་མིན་ཁ་གསལ་ནང་པོད་མི་བྱིམ་ཚང་རེ་རྒྱུད་དང་། ཁ་གསལ་ནང་བརྒྱ་སྟག་ཁ་གསལ་བཅས་ཁྱོན་བཅོན་ཕྱོད་པོད་མི་འབྲུམ་གཅིག་དང་ཁྱི་གཉིས་ནས་གསུམ་པར་ཡོད་པ་རྣམས་སྲི་ཡོངས་ནས་བཤད་ན་གནས་སྤངས་འགྲིགས་ཤེས་ཡོད། མ་འོངས་པར་པོད་རང་དབང་བྱུང་པའི་མཚམས་ལ་ང་ཚོ་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ལ་འགྲོ་རྒྱུའི་དོན་དུ་ད་པན་ང་ཚོས་བྱ་སྒྲིག་མང་པོ་བྱས། ཉམས་སྲོང་མང་པོ་བསགས་ཏེ་མ་འོངས་པ་ལ་ལས་ཀ་གྱེད་ཕྱོགས་རྣམས་ང་ཚོས་ཡིག་ཆའི་ཐོག་ནས་གཏན་འབེབས་བྱས་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ཁྱེད་ཚོས་བཞུགས་ཏེ་གནས་སྐྱུ་ལ་ཤེས་ཐུབ་པ་གྱེད་དགོས།

པོད་ནང་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཚེའི་མི་མང་རྣམས་ནས་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་བ་བརྟན་པོར་བརྐྱང་སྟེ་མི་རིགས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ཚོད་ལེན་གྱི་རྒྱུར་ལུས་པ་མེད་པའི་སྤྱི་དོན་ལས་བཅངས་ཏེ་བཟུང་པ་ཏ་ཅང་ཡག་པོ་རེད། གཞིན་སྲིས་འཚར་ལོངས་གྱེད་མཁན་ཚོས་དེ་སྟེ་རང་དབང་གནས་སྐབས་ཀྱི་པོད་ཡུང་པ་མཐོང་སྲོང་མེད་ན་ཡང་། མི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་བ་དང་། སོ་སོའི་ཐོབ་ཐང་ཚོད་རྒྱུར་མེས་ལུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཏ་ཅང་ཡག་པོ་རེད། ད་དུང་ཚང་མས་དུར་ཐག་གྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

དེར་སང་པོད་ཀྱི་གོང་ཁྱེད་ཚེ་ཁག་ཚོའི་ནང་གི་གཞིན་སྲིས་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཆང་འབྲུང་བ་དང་། མ་ཅང་ཚེད་མོར་གཡེངས་ཏེ་དུས་ཚོད་སྟོང་ཟད་གཏོང་གི་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་ཐབས་སྒྲིག་པོ་རེད། ཡག་པོ་ནམ་ཡང་མིན། དེས་སྲི་པའི་དོན་དག་དང་། སོ་སོ་རྒྱར་གྱི་མི་ཚོའི་འགྲོ་སྤངས་བཅས་ཚང་མར་གཏོང་སྲིན་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་ཡིད་གཟབ་གྱེད་དགོས། དེ་བཞིན་རྒྱ་མིའི་ལས་ཁུངས་འདྲ་མི་འདྲའི་ནང་ལས་ཀ་གྱེད་བཞིན་པའི་པོད་རིགས་ཁ་གསལ་གྱིས་ཉིན་མ་གང་འཁྲོལ་ལྷ་བྱ་གྱེད་པ་དེ་ཡང་ཡག་པོ་མ་རེད། སོ་སོ་ལས་རིགས་ག་རེའི་ནང་ལས་ཀ་གྱེད་ཀྱི་ཡོད་ན་ཡང་། རིག་པ་སྒྲིམ་སྟེ་ལས་རིགས་དེར་སློབ་སློང་བྱས་ནས་ཉམས་སྲོང་གསོག་རྒྱུའི་བསམ་སློབ་གཏོང་དགོས། གང་ཡིན་ཟེར་ན། སྤར་ཚོས་རྒྱལ་ཚོའི་སྐབས་ནས། རྒྱ་རྒྱལ་ལ་ཉིན་པོད་པོད་ཡུལ་ན་སྲིད་ཅམ་རྒྱ་དང་པོད་ཐ་དད་སོ་སོ་ཡིན་པ་ལྟར། མ་འོངས་པར་པོད་ང་ཚོས་འཛིན་སྲོང་གྱེད་རྒྱུའི་ཉི་མ་ཞིག་གར་པའི་སྐབས་སུ་པོད་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་འགན་ཆ་ཚང་འཁྱེར་ཐུབ་པ་གྱེད་དགོས། རྒྱ་མི་ཡོད་པའི་སྐབས་ལ་རྒྱ་མིར་དོ་རྒོལ་བྱས། རྒྱ་མི་མེད་པའི་སྐབས་ལ་ང་ཚོས་

ལས་རིགས་ཆ་ཚང་གི་འགན་འཁུར་མ་ཐུབ་ན་ཅང་འོ་ཚེ་ཤི་རེད། དང་མང་
 རྒྱ་མིས་ཤོད་རིགས་ལ་ལག་ཅུལ་དང་། འཛོན་ཐང་མེད་སྐབས་རྒྱ་རིགས་ལག་
 ཅུལ་པ་མང་པོ་ཤོད་ནང་མ་བཟུང་བཟུང་མེད་ཡིན་ཚུལ་ཁག་འདྲིགས་ཤེད་ཀྱི་ཡོད་
 པར་བརྟེན། ཤོད་པ་ཚོས་སོ་སོའི་ལས་རིགས་ལྗེ་ཚོན་གྱི་གནད་འགག་ཤེས་པ་
 བྱས་ཏེ་མ་འོངས་པར་རང་གིས་འགན་འཁུར་ཐུབ་པའི་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས།
 དེར་སངས་རྒྱུ་འཇམ་བུ་སྒྲིབ་ལ་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་དང་།
 འཚོ་བོད་ཀྱི་བདེན་མཐའ་གསལ་ལ་རྒྱ་ཡང་མའོན་ཏེ་སྤྱོད་པ་ལ་རྟ་བུ་ཡོད། འདི་
 རྒྱལ་ཚོས་སྡེ་ཁག་ནང་དཔེ་ཆ་བཟུང་བར་འགྲོ་མཁན་ཚོས་དཔེ་ཆ་ཡག་པོ་བཟུང་།
 ཚོས་སྡེ་ཚང་མར་འདུལ་བའི་བཅས་བྱིས་ས་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་ནང་བྱིས་ས་ཡོད་
 པ་ཡིན་པས། རྒྱག་བྱིས་ས་ཡག་པོ་འཁྲུང་དགོས། དེ་མིན་སློབ་གྲྭ་ཁག་ལ་འགྲོ་
 མཁན་ཚོས་སློབ་སློང་ཡག་པོ་དང་། ཚོ་མས་ཚུང་ཤེད་དགོས། རོན་མེད་འབྲུག་
 པ་རྒྱག་པ་དང་། འོག་ཁའི་འཇེན་འཁྲུང་རིགས་ཤེད་མི་རུང་། བར་ལམ་བོད་
 བས་ཡོང་མཁན་ནང་ནས་སློབ་པ་ཅིང་པོ་དང་། འབྲུག་སློབ་ཤེད་མཁན་ཁ་གསལ་
 བྱུང་། འདི་ཅུ་ཅང་ཐབས་སྒྲིབ་པའི་དེད། ཤོད་ནས་ཡོང་མཁན་མང་ཆེ་བ་རྒྱག་བསམ་
 བྱས་དག་དང་། ཤོད་མི་རིགས་ལ་ཞེན་ག་ཚེ་ཡོད་པ། དད་པ་དམ་ཚིག་གཡོ་བ་
 མེད་པ་བཅས་ཡག་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ཉུང་གས་རྒྱ་མིས་ཆེད་མངགས་བཏང་བ་མིན་
 བས་བསམ་པ་དེ་འདྲ་ཁ་གསལ་བྱུང་། དེའི་གས་མི་གཅིག་ཡིན་ཡང་མང་དྲགས་
 པ་རེད། རྒྱུ་བཏང་མི་ཚོའི་མཚོང་སྤང་ལ། འཚོ་བོད་མི་རྣམས་ལ་རབས་
 རྒྱོད་བཟང་ཡོད་པ་དང་། རོ་འཇུམ་ཤིག་ཤིག་གཞུང་བཟང་པོ། རྒྱལ་མདུན་
 རོ་སྒྲིག་མེད་པ། དྲང་པོ་དྲང་བཞག་ཤེད་མཁན་ཞིག་ལ་མཚོང་སྤེ། ཤོད་མིར་

རང་བཞིན་གཙུག་ལྗོངས་ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་གར་ནང་ཆ་བཞག་ན་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཆ་ནས་
 ཤོད་པ་གང་དུ་ཡོད་པའི་ས་གནས་ཀྱི་ཡུལ་མི་ཚོས་ཤོད་པར་དགའ་པོ་ཤེད་ཀྱི་ཡོད།
 དེ་བཞིན་ཤོད་པའི་ཚོང་གས་རྒྱ་གར་བ་ཚོས་ཤོད་པར་ཡིད་ཆེས་སློས་འགོལ་བྱས་
 ཏེ་མ་དདུལ་འཛོར་ཆེའི་ཅ་ལག་སློན་ལ་བསྐྱར་བ་དང་། དདུལ་སྤྲ་གཡར་སོགས་
 ཤེད་ཀྱི་ཡོད། ད་ལྟ་མན་ཆད་པོ་སྤུམ་ཅུ་རྒྱག་ཅམ་རིང་ཤོད་པར་མཚོང་ཚུལ་ཡག་
 པོ་ཡོད་པའི་སྐབས་འདིར། མི་རེ་རྒྱང་ནས་ནང་རྒྱལ་འབྲུག་པ་རྒྱག་པ་དང་། གི་
 བཏོན་ནས་གསོད་རེས་ཤེད་པ་འདི་འདྲ་བྱུང་ན་ཅང་ཐབས་སྤྱག་དང་། ཤོད་
 མི་རིགས་སྤྱིའི་མཚན་གས་ཀྱི་ཞབས་འདེན་ཆེན་པོ་རེད། སློབ་སློང་གི་དམིགས་
 ཡུལ་བཟུང་ནས་ཡོང་མཁན་ཚོས་སློབ་སློང་རྒྱར་ཐག་དང་། ཚོ་མས་ཚུང་ཤེད་
 དགོས། འབྲུག་པ་རྒྱག་ཀྱི་ཤེད། གཟབ་གཟབ་མ་བྱས་ན་ཞབས་འདེན་ཞུ་གི་འདུག་
 འདི་འདྲ་ཤེད་མཁན་རྒྱ་གར་ནང་མི་གཅིག་ཡོད་ཀྱང་མང་དྲགས་པ་ཡིན་པས། ཤོད་
 ལ་ལོག་ན་ཡག་ཤོས་རེད། ཤོད་ལུང་པ་རྒྱ་མིས་དབང་ཡོད་བཟང་པོའི་གནས་
 ཚུལ་འོག་འདི་འདྲའི་གནས་ཚུལ་ཡོང་བ་ནི་བཅན་དབང་གི་དངངས་སྤྱག་འོག་མི་
 འུ་རྒྱག་ནས་ཐབས་ཟད་པ་ཡིན་པས། ཁག་མེད་ལུགས་བཟོད་ཚོག་ཀྱང་། འདིར་
 རྒྱ་གར་རང་དབང་ལུང་པའི་ནང་རྒྱལ་མིན་གྱི་སློབ་དཔེ་གནས་ཚུལ་དེ་རིགས་བྱུང་
 བ། འཕྲེལ་བཟང་རྒྱག་ཁག་པོ་དང་། ཞབས་འདེན་ལས་ཀྱི་དཔེ་ས་གཡོག་ཤེད་
 མི་རྒྱལ། ཤེས་སོང་ངམ། ཞེས་བཀའ་རྒྱལ། ༥ ༥

༄། བྱི་ལོ་ ༡༧༧༣ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༣༠ ཉིན་པོ་ད་ནས་གཉེན་འཕྲད་དུ་
འཕྲོར་བ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ལ་སྐྱུལ་བའི་བཀའ་སློབ།

ཁྱེད་རང་ཚོ་རང་དབང་ལུང་པར་སྐྱེ་བས་པ་མེད། ཉེན་ཁ་གང་ཡང་མེད་
པས་སློབ་དེ་པོ་བྱེད་ཚོགས་ ཅུ་དོན་རང་རང་ཚོ་པོ་ད་སྐྱི་པའི་དོན་དག་སྐོར་ལ་དེར་སང་
འཇམ་བུ་སྒྲིང་འདིའི་ཚོགས་དོ་སྐྱེད་ཆེ་རུ་འགྲོ་གི་ཡོད། གཙོ་ཆེ་ཤོས་པོ་ད་ནང་གི་
རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གི་སེམས་ཤུགས་དང་། ཡང་སྐོས་འཇམ་བུ་སྒྲིང་གི་འགྲུར་བ།
ལྷག་པར་རྒྱ་ནག་ནང་མང་གཙོའི་ལས་འགུལ་འཛོན་གྱི་ཡོད་པ་སོགས་ཕྱོགས་གང་
ཅི་ནས་འགྲུར་བ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་རྒྱུ་མང་པོ་ཞིག་འཛོན་གྱི་ཡོད་པ་དང་། ང་རང་
ཚོ་པོ་ད་ཀྱི་བདེན་མཐའ་གསལ་ལ་རྒྱུར་མའོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་དུས་ཚོད་ལ་སྐྱེ་བས་ཀྱི་
ཡོད་པས་ཚང་མས་རིག་པ་བསྐྱིམ་རྒྱ་གིན་དུ་གཤམ་ཆེན་པོ་མེད། དུར་ཐག་བྱེད་
དགོས།

གྲུ་སར་འགྲོ་མཁན་ཚོས་ཚོས་སྡེ་ཁག་སོ་སོའི་ནང་མཐུན་རྒྱུན་བཟང་ངན་
ལ་མ་སྐོས་པར་གང་རྒྱར་ཟས་ཚོགས་འགྲུང་ཚོགས་ཡོད་པ་ཡིན། ད་པན་འཕྲོར་ཟེན་
པ་སྐོར་ཕྱག་ཁ་གས་བྱུང་ཡོད། ཁྱེད་རང་ཚོ་གནམ་གཤིས་གྲང་དུ་སྐྱིན་པའི་སྐབས་
འཕྲོར་བ་ཡག་པོ་བྱུང་། དཔེ་ཆ་ཡག་པོ་བསྐྱེས་ནས་སྐོས་མས་རྒྱུང་བྱེད་དགོས་པ་
དང་། གྲུ་སར་སྐྱིག་བྲིས་ས་ཡག་པོ་འབྱེད་དགོས། ད་བར་གྲུ་སར་ནང་ལ་ཡོད་
པ་ཚོས་ཞབས་འདེན་དེ་ཅམ་ཆེན་པོ་བྱས་མེད། ཁྱེད་རང་གསར་པ་འཕྲོར་བ་
ཚོས་ཀྱང་གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས།

ཁྱེད་རང་ཚོའི་ནང་སྤྱིར་ལ་སྐོབ་སྐྱོར་དུ་འགྲོ་མཁན་དུས་བུ་ཅིག་ཡོད་པ་
མེད། བོད་ནས་སྐོབ་སྐྱོར་གི་དམིགས་ལུལ་བཟུང་སྟེ་ཡོང་བར་བརྟེན་འདིར་མཐུན་

རྒྱུན་འཛོན་པོ་པོ་དང་། སྐྱུས་དག་པོ་མེད་ན་ཡང་སྐོབ་སྐྱོར་བྱེད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་
ཡོད་པ་ཡིན་པས་དུས་ཚོད་དམ་འཛིན་བྱས་ཏེ་ཚང་མས་སྐོབ་སྐྱོར་ཡག་པོ་བྱེད་
དགོས། ད་པན་སྤྱིར་ལ་འགྲོ་མཁན་ཚོ་ཁག་གཅིག་གིས་རྒྱག་རེས་བརྒྱབ་ནས་
ཞབས་འདེན་ཆེན་པོ་བྱས་ཡོད། ང་ཚོ་པོ་ད་པ་བཅན་བྱོལ་བ་རྒྱ་གར་ལ་སྐྱེ་བས་
ནས་ད་པན་ལོ་ ༡༡ ལྷག་ཙམ་སོང་བ་དེའི་རིང་ཞབས་འདེན་ལུ་མ་སྐྱོར་བ་དེ་
འདྲ་པོ་ད་ནས་གསར་འཕྲོར་ཡོང་བའི་ཁོངས་ནས་བྱེད་ཀྱི་འདུག སྤྱིར་སྐོབ་སྐྱེའི་
ནང་ནས་ང་ཚོ་ཚང་མ་དོ་ཆ་དགོས་པའི་ཞབས་འདེན་ཆེན་པོ་བྱས་ཡོད། ཁྱེད་
རང་ཚོ་པོ་ད་ནས་ཡོང་དུས་ལྷག་བསམ་ནམ་དག་དང་། བོད་སྐྱི་པའི་དོན་དག་གི་
སེམས་ཤུགས་འབྱེད་ནས་ཡོང་བ་ཡིན་ན། སྐོབ་སྐྱོར་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས་པ་དང་།
སྐྱིག་འདུགས་ཀྱི་སྐྱིག་ལམ་ཡག་པོ་འབྱེད་དགོས། ང་ཚོ་ཁམས་པ་དང་། ང་
ཚོ་ཨ་མ་མོ་དོ། ང་ཚོ་ཡས་ཡིན། མས་ཡིན་ཟེར་ནས་ཤོག་བསྐྱིལ་འཐེན་འབྱེད་
བྱས་ན་ཅུ་བ་ནས་འགྲིག་གི་མ་མེད། ཞབས་འདེན་ལུ་འདོད་ཡོད་ན་བོད་ལ་ལོག་
སྐྱིན་ན་ཡག་གི་མེད། འདིར་བཟུང་ནས་དགོས་པ་གང་ཡང་མེད། ང་ཚོས་སྐྱི་
རྒྱལ་ལུང་པའི་ནང་བོད་དོན་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ཆེད་དུར་བདེན་གྱི་ཚོགས་ཚོད་
པ་རྒྱག་གི་ཡོད། བོད་མི་རིགས་འདི་ལ་རབས་བཟང་སྤོང་རྣམས་པ་ཞིག་དང་། བོད་
མི་རིགས་འདི་ལྷག་བསམ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། འདི་འདྲའི་སྐབས་
སུ་བོད་མི་ནང་ཁྱུལ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་རྒྱག་རེས་བརྒྱབ་སྟེ་ཞབས་འདེན་ལུས་
པ་ཡིན་ན། ང་ཚོ་སྐྱི་རྒྱལ་མི་ལ་གདོད་བསྐྱེན་མི་ཤེས་པ། ལྷན་ཆ་ཤོད་མི་ཤེས་
པ་རྣམས་ཡོང་གི་འདུག རྒྱ་མིས་བོད་པ་རྗེས་ལུས་དང་། དུད་འགྲོ་རྣམས་བརྟེ་
བ་དེའི་ཁུངས་སྐྱེལ་ལ་འགྲོ་བ་ལས། བོད་སྐྱི་པའི་དོན་དག་ལ་པན་ཚོགས་མེད།

བྱ་སྐྱོད་དེ་ཚོ་ཙ་བ་ནས་ཡག་པོ་མེན། རས་དེ་འདྲ་ཟེར་གྱི་འདུག་ཅེས་བྱེད་རང་
 ཚོས་དོ་ཤེས་པ་ཚོར་ཤོད་དགོས། བར་ལམ་སྒྲིར་ལ་སྐྱོད་མཁན་འགའ་གས་གྱི་
 བྱེད་སྒྲུངས་དེ་འདྲ་ཡིན་ན། བོད་རང་བཙན་བྱུང་དང་མ་བྱུང་བྱེད་མི་འདུག་བསམ་
 པ་དེན་གཤམས་བྱེད་གྱི་འདུག ཏ་ཅང་བྱེད་སྒྲུངས་ཐབས་སྒྲུག་པེད། དེ་ཞི་ད་ལྷ་
 ར་ཚོའི་མི་ཚོག་འདི་ཅེས་དུ་མ་ཟད། མི་ཚོག་རྗེས་མ་ཚོས་ཀྱང་བརྗོད་མི་ཐུབ་པའི་
 ཞབས་འདེན་ཚེན་པོ་པེད། བྱེད་ཚོས་གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས། བྱེད་རང་ཚོ་
 ཚོས་སྐྱོང་གི་དམིགས་ཡུལ་བཟུང་ནས་ཡོང་བ་ཡིན་པས་སྐོབ་སྐྱོང་ཡག་པོ་བྱེད་
 དགོས། ཚོས་གྲུའི་སྒྲིག་འདུགས་ཡག་པོ་འབྱེད། ཚོས་སྐྱོང་བྱེད་དགོས། ཞམས་
 པ་ཞམས་པའི་ཤོག་དང་། ཨ་མ་དོ་ཨ་མ་དོའི་ཤོག་ལ་ཤོག་ཟེར་མཁན་བྱུང་ན་འགོ་
 མི་རུང་། བོད་སྐྱི་པའི་དོན་དག་ལ་བོད་གཞུང་གི་སྒྲིག་འདུགས་གཅིག་ཡོད་པ་འདྲིའི་
 འོག་ལ་རང་རྒྱལ་ས་བཟུང་ནས་བཟུང་ན་འདྲུལ་སྒྲུགས་གང་ས་དེ་དེ་བྱིན་ཚེ་གི་པེད།
 གང་བྱུང་མ་བྱུང་མ་བྱེད། ཤེས་སོང་ངམ། ཞེས་སྟུགས།།

༄། བྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༠ རིན་བོད་ནས་གསར་འབྱོར་
 བདུན་ཚུ་ཅམ་ལ་སྟུལ་བའི་བཀའ་སྟོབས།
 བྱེད་རང་ཚོ་བོད་མི་བཙན་བྱོལ་བ་ལོ་སུམ་ཚུ་སོ་གསུམ་སྐྱོད་སའི་རྒྱ་གར་
 རང་དབང་བྱུང་པའི་ནང་སྐྱེབས་པ་པེད། ད་ལྟོ་ནས་དུས་ཚ་གྲང་སྒོ་མས་པའི་སྐབས་
 འཁེལ་བས་གནས་སྐོར་ལ་སྐོད་སྐོད་བྱས་ཏེ་འགོ་ཚེག་གི་པེད། བྱེད་རང་ཚོ་གཉེན་
 འདུན་དང་། གནས་སྐོར་ལ་སྐྱེབས་པའི་ཞོར་རྒྱ་གར་ནང་ར་ཚོ་བོད་མི་བཙན་བྱོལ་
 བའི་གནས་རྒྱུལ་གང་འདྲ་ཡོད་པ་དང་། དགོན་པ་ཁག་ཚེའི་གནས་སྒྲུངས་དང་། དེ་
 བཞིན་སྐོབ་གྲུ་ཁག་ བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་སྒྲིག་འདུགས་གྱི་འགོ་སྒྲུངས། མི་མང་
 གི་འབྱུས་མི་དང་། བྱོས་ཚོགས། བཀའ་འགའ་དང་། ལས་ཁུངས་ཁག་གི་འགོ་སྒྲུངས་
 སོགས་རྗེ་རྣམ་ཡོད་པ་ཤེས་པ་བྱེད་དགོས། གལ་ཆེ་བོས་མ་འོངས་པར་བོད་གྱི་བཙན་
 མཐུང་གསལ་མཚམས་ར་ཚོ་རང་དབང་མང་གཅོའི་ཤོག་འགོ་སྒྲུངས་གྱི་འཆར་གཞི་
 ཞིག་བར་ལམ་ཡིག་ཐོག་ལ་བཀོད་ཡོད་པ་འདི་བྱེད་རང་ཚོས་ཤེས་པ་བྱས་ནས་ནང་
 དོན་རྣམས་བོད་ལ་སྐྱེབས་རྗེས་སུ་རྒྱུན་བཤད་བྱུབ་ན་ཡག་པོ་ཡོང་གི་པེད།
 བྱ་སར་འགོ་མཁན་དང་། རིས་མེད་ཚོས་སྐར་ཁག་ལ་འགོ་མཁན་ཚོས་
 དཔེ་ཆ་ཡག་པོ་བཞུས། སོ་སོའི་དགོན་པ་གྲུ་ཚང་གི་སྒྲིག་ཁྲིམས་ཡག་པོ་འབྱེད་དགོས།
 དེ་ནས་སྐོབ་སྐྱོང་ཚེད་སྐོར་ལ་འགོ་མཁན་ཚོས་སྐོབ་སྐྱོང་རུམ་ཐག་བྱེད་དགོས། བར་
 ལམ་སྒྲིར་ལ་སྐོག་དུ་གང་ཅམ་བྱུང་བ་ཐག་གཅོད་བྱས་ཏེ། ད་ལྟོ་སྐྱོད་ཡོད།
 ཚོས་སྐྱོང་ཡག་པོ་ཡོང་བ་དང་། བྱིན་ཆད་དཀའ་སྟོག་མི་ཡོང་བའི་དོན་ལ་སྒྲིག་
 འདུགས་བཟོས་ཡོད། སྐར་གྲང་བྱེད་སྐོགས་འགོ་འཛིན་ཚོས་བཤད་རྒྱ་ཡིན་པས་
 གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས། བོད་ཡུལ་སོ་སོའི་ལུང་པ་ཡིན་ཀྱང་། དཔོན་པོ་གསར་

པ་ཞིག་གི་བཅའ་དབང་འོག་ཚུད་ཡོད། ར་ཚོ་འདྲིའི་བཅའ་ཕྱོད་པ་ཡིན་ཀྱང་སོ་
སོར་རང་དབང་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲིའི་གནས་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱེད་རང་ཚོ་
འདི་ཕྱོགས་ཕྱོགས་ནས་ཡོང་བ་རེད། ཕྱོགས་པའི་དགོས་དོན་སློབ་སྦྱོང་ཡག་པོ་བྱས།
སོ་སོའི་རྣམ་དཔྱད་ལ་གཞིགས་པའི་ལོ་གསལ་རིང་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་སྐྱ་
མཐུད་རྒྱ་གར་ལ་བསྐྱེད་ན་ཡང་སོ་སོའི་འདོད་པ་རེད། བོད་ལ་ལོག་ན་ཡང་སོ་སོའི་
འདོད་པ་རེད། གང་ལྟར་སློབ་གྲུར་སྡོད་པའི་རིང་ལ་སློབ་སྦྱོང་དུར་ཐག་ཕྱེད་དགོས།
རྣམས་ཀྱི་མི་བཟོ་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཆ་ནས་ར་རང་ཚོའི་བོད་ཡུང་པ་རྒྱ་མིས་དབང་སྐྱུར་བྱས་ཏེ་
ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་འགྲོ་གི་ཡོད། དེའི་རིང་བོད་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་རྒྱ་གར་སློབ་
ཐུངས་ཡོད་པ་དང་། བོད་མི་མང་པོ་ཞིག་མཉམ་གཅོད་འོག་འདས་ཤོངས་ཕྱིན་
ཡོད། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩-༦༠ བན་ཆད་ལ་བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་ཕྱོགས་བརྩོམས་
བྱས་པར་གཞིགས་ན། རྒྱ་མི་བོད་དུ་སླེབས་ནས་བཟུང་། རྒྱ་མིས་བཅའ་དབང་
བཟད་པའི་འོག་ལ་རྒྱུན་འདས་ཕྱིན་པ། དངོས་སུ་དམར་བསད་བཏང་བ། དེ་མིན་
སྤྱི་གོས་ཤི་བ། གང་ལྟར་དུས་མིན་རྒྱུན་འདས་ཕྱིན་པ་མི་གྲངས་སྐལ་ལ་གཅིག་ལྷག་
ཙམ་ཟིན་ཀྱི་འདུག བོད་ཚོལ་ཁ་གསུམ་ཡོངས་ཀྱི་བོད་མིའི་བྱིས་ཚང་རེ་ནས་མི་
རེ་རྒྱ་མིའི་ལག་པའི་འོག་རྒྱུན་འདས་མ་ཕྱིན་པ་ཐལ་ཆེར་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། ས་
ཆ་ཁ་གསལ་ལ་གྲོང་རྒྱུ་ལེབ་སློངས་ཕྱིན་པ་བྱུང་ཡོད། དོན་རྫོང་མི་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་
གྲངས་ཀྱི་རིང་དེ་སྐབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་བྱུང་མ་སློང་པའི་དཀའ་ལྷག་ཤིན་ཏུ་ཆེན་
པོ་ཞིག་ཐུངས་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ཚུལ་གྱི་འོག་ལ་བོད་རྒྱ་ཚོའི་མི་མང་གིས་
སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་བ་མ་བརྟུག་པར་བདེན་དོན་ཚོད་རྒྱར་ལུས་པ་མེད་པའི་རྫོང་

སློབས་འབྱེད་ཏེ། དུས་ད་ལྟ་བར་དུ་བསྐྱེད་པ་རེད། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཉེར་ལེན་
རྒྱས་དེར་སང་འཇམ་སྐྱེད་འདིའི་སྐྱེད་ལ། བོད་པའི་གནད་དོན་ཉམས་ཆག་འགྲོ་
རྒྱུ་ལས་སློབ་ཏེ། ལྷར་ཡང་བོད་པའི་གནས་ཚུལ་ལ་ཇེ་གསལ་དུ་ཕྱིན་ནས་བོད་དོན་
ལ་དོ་སྐྱེད་གསར་པ་བྱེད་པའི་དུས་ཚོད་ལ་སླེབས་ཡོད། ར་ཚོ་བོད་མི་བཅའ་ཕྱོད་ལ་
བ་འབྲུམ་ཅིག་ལྷག་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་རྣམས་ནས་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་བདག་
གཙུག་ཕྱེད་པ་འདི་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་རིག་གཞུང་རྫིང་ཁྲུངས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་།
གཉེས་ནས་དེར་སང་གི་དུས་ཚོད་འདིའི་སྐབས་ལ། འགོ་བཟེ་སྤྱི་ལ་ཐན་སློབ་སྦྱོང་
ཡོད་པའི་རིག་གཞུང་ཞིག་ཡིན་པར་འཇམ་བུ་སྐྱེད་གིས་དོས་འཛིན་ཕྱེད་ཀྱི་ཡོད། འདི་
ལྟ་བུའི་བོད་ཕྱི་ནང་གི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་གིས་སློབ་ཤིང་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་
གསལ་བྱུང་བུ་ལྟའི་རེ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་ར་རང་ཚོ་མིས་འབད་བརྩོན་མ་
བྱས་པར། རང་བཞིན་གནས་ཀྱི་ཆར་རྒྱ་སྐྱུག་པ་ལྟ་བུ་བྱས་ན་མི་འགྲིགས་པས།
ར་ཚོ་བོད་མི་གཞིས་བྱེས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱིས་རང་དོན་རང་གཙུག་སློབ་སྤྱི་པའི་
དོན་དག་ལ་ཚང་མས་ཁྲུང་སྐྱེད་ཏེ་འབད་ཚོན་ཕྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཚང་
མས་ཏུར་ཐག་ཕྱེད་དགོས།

མ་གཞི་ངས་ཉུག་ཏུ་བཟད་སྐྱུས་ལྟར། དེར་སང་བོད་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེད་ཆེ་ཁག་
ཚོའི་ནང་ལ་བོད་མིས་ཚང་རག་ཚོད་མེད་འབྱུང་བ་དང་། མ་ཅང་ཟེར་བའི་ཕྱི་དང་
མོར་གཡེངས་པའི་སློབ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་འདི་ཚོའི་ས་པར་མཚམས་འཇོག་ཕྱེད་དགོས།
དེ་བཞིན་བོད་མིའི་སྤྱ་གུ་ཚོ་རྒྱ་མིས་བརྒྱུགས་པའི་སློབ་གྲུའི་ནང་གནོད་འདོད་མི་ཕྱེད་
པ་དེ་ཚོ་ནོར་འབྲུལ་རེད། ལྷ་སྐྱུག་སློབ་གྲུར་གནོད་དགོས། རྒྱ་མིས་བརྒྱུགས་
པའི་སློབ་གྲུའི་ནང་རྒྱ་ཡིག་སློབ་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། སློབ་གྲུར་ཕྱིན་ན་ཐན་

ཐོགས་ཆེ་བ་ཡོད། དེ་བཞིན་ལས་ཁུངས་ཁག་ཚོའི་ནང་ལ་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་
 ལས་ཕྱེད་པ་ཚོས་སོ་སོའི་ལས་དོན་ཐོག་དོ་སྣང་མ་ཕྱུས་པར་བསྟན་ན་མི་འགྲིགས།
 ཉིན་ཞིག་ང་ཚོར་རང་དབང་ཕྱུང་སྟེ་སོ་སོའི་ཡུང་པའི་ནང་གི་ལས་རིགས་ཚང་མའི་
 འགན་སོ་སོས་འཁྲེར་དགོས་པའི་དུས་ཚོད་གར་བའི་སྐབས་ལ། ལས་རིགས་ཚང་
 མའི་འགན་འཁྲེར་མ་ཐུབ་པ་ཕྱུང་བ་ཡིན་ན་ཉ་ཅང་རོ་ཚེ་པོ་རེད། དེང་སང་རྒྱ་མི་
 ཚོའི་ཁནས་ང་ཚོ་བོད་པར་སློབ་སྦྱོང་སྦྱོང་དུ་ཡོང་བ་ཡིན། བོད་ལམ་རྒྱས་གཏོང་
 རྒྱུའི་དོན་ལ་ཡོང་བ་ཡིན་ཞེས་འདྲ་ཆགས་པོ་བཀད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟར། ང་རང་ཚོས་
 གྲང་རྒྱུ་མའི་ས་ནས་སློབ་སྦྱོང་གི་གོ་སྐབས་ལེན་རྒྱུ་འབྲས་གོར་མེད་པ་ཐུངས་ཏེ།
 ཕྱིན་ཆད་རྒྱ་མིར་རེ་མི་དགོས་པའི་བསམ་སློབ་གཏོང་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། བོད་རིགས་
 རང་ཁྲུལ་ལ་སྐབས་རེ་དོན་དག་མེད་པའི་འབྲུག་ཚོར་ཕྱེད་པ་དང་། ལྷག་དོན་འབྲིག་
 རྩའི་ཁྲུལ་དང་། ལམ་མདོ་ཁྲུལ་གྱི་ས་ཆ་ཁ་གསལ་ལ་ཅུ་རའི་དོན་ལ་ཚོད་ནས་མི་གསོད་
 རེས་དེ་ཕྱེད་པ་དེ་ཚོ་གིན་དུ་ཐབས་སྐྱོལ་རེད། བོད་ཡོངས་ལ་རྒྱ་མིས་དབང་སྒྲུར་
 རས་བསྟན་པའི་དུས་ཚོད་འདི་འདྲར་བོད་རིགས་ནང་ཁྲུལ་འབྲུག་པ་བརྒྱུ། ལྷག་
 རེ་རྒྱལ་ས་ནས་གསོད་རེས་གཏོང་བ་འདི་འདྲ་ནི་ཉ་ཅང་སྣོ་མམ་ཐབས་སྐྱོལ་བ་
 དང་། ལྷག་པ་དང་སྐྱེན་པའི་ཕྱེད་སྣངས་ཐབས་འདྲེན་ཡིན། དེ་འདྲ་གཏན་ནས་
 ཕྱེད་མི་རུང་། གང་ལྟར་ང་ཚོ་བོད་རིགས་ནང་ཁྲུལ་ལ་དོན་དག་རྒྱུང་ཅུག་ཐོག་
 བཟོད་བསྟན་མི་ཕྱེད་པར་ལམ་མེད་འབྲུག་ཚོར་ཕྱུས་ན་ཡག་པོ་གཏན་ནས་མེད། དེ་
 བཞིན་ཚོས་ལུགས་དང་། ལུང་ཚན་གྱི་འཐེན་འཁྲེར་ནམ་ཡང་ཕྱེད་མི་རུང་། མ་
 གཞི་བར་ལམ་དྲག་དུ་ཕྱིན་ཡོད་འདུག ད་དུང་ཡང་དེ་ཚོའི་ཐོག་ཚང་མས་ཡིད་
 གཟབ་ཕྱེད་དགོས། ཞེས་བཀའ་རྩུལ། ||

༄། གྱི་ལོ་ ༡༩༧༣ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༢༡ ཉིན་བོད་ནས་གསར་འཕྲོར་
 བདུན་ཚུ་ལྷག་ཙམ་ལ་སྡུལ་བའི་བཀའ་རྩུལ།
 དེང་སང་གནས་རྒྱུ་ལ་གང་འདྲ་འདུག བྱེད་རང་ཚོ་ནམ་དུས་ཡག་སྤང་
 ལ་སྐབས་པ་རེད། དགོན་པར་འགྲོ་མཁན་ཚོས་དཔེ་ཆ་ཡག་པོ་བལྟ་དགོས། དགོན་
 པའི་ནང་ལ་ད་ལྟ་བར་སྟོང་སྲག་ཁ་གསལ་གིག་སྐབས་ཡོད་པ་ཚོས་དུར་ཐག་ཕྱུས་
 ཏེ་ཡག་པོ་འདུག བྱེད་རང་ཚོས་གྲང་དེ་བཞིན་དུ་གཙོ་བོ་དཔེ་ཆ་ཡག་པོ་བལྟས།
 སྟོ་མས་རྒྱུང་ཕྱུས། དགོན་པ་སོ་སོའི་སྐྱིགས་སྤྲིམས་ཡག་པོ་འཁྲེར་དགོས། བྱེད་
 རང་ཚོ་སྤྱིར་ལ་འགྲོ་མཁན་ཚོ་ཁག་གཅིག་ཡོད་པ་རེད། བར་ལམ་སྤྱིར་ལ་སྟོག་
 དྲ་ཕྱན་ཕྱུང་ན་ཡང་། སྐྱིག་འདུགས་བསྐྱར་གསོ་ཕྱུས་ཡོད། བྱེད་རང་ཚོ་
 རྒྱ་གར་ལ་ཡོང་དགོས་དོན་སློབ་སྦྱོང་ཕྱེད་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་ཡིན་སྐབས། སློབ་སྦྱོང་
 ལ་བཙོན་འབྲུས་ཡག་པོ་ཕྱེད་དགོས། ཐོག་ཁའི་འཐེན་འཁྲེར་ཕྱེད་མི་རུང་། སྟོ་མས་
 རྒྱུང་ཕྱེད་དགོས། སློབ་གྲུའི་མཐུན་རྐྱེན་འགྲིགས་རེས་ཡོད་པས། དུར་ཐག་ཕྱེད་
 དགོས།
 བོད་མཐའ་དབུས་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱ་ཚེའི་མི་མང་སྦྱོང་དང་། ལྷག་པར་ལྷ་ས་
 སོགས་གྲོང་ཁྲེང་ཆེ་ཁག་ནང་གི་མི་མང་ཚོ་སོ་སོའི་རི་རིགས་ཀྱི་ཚོལ་ཐང་ཚོད་རྒྱུའི་
 ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བསམ་སློབ་ལུགས་ཆེ་བ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་རྒྱ་མིའི་མིག་ཁྲར་གཟན་
 པོ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། གང་ལྟར་དུས་ལུན་དེའི་རིང་ཚང་མས་སྐྱག་བསམ་བརྟན་
 པོ་དང་། སྤོང་སྟོབས་བྱུང་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དེང་སང་འཛམ་
 པུ་སྐྱེར་འདིའི་སྤང་ལ་བོད་པའི་ཐོག་ལ་དོ་སྣང་ལུགས་ཆེ་རུ་ཆེ་རུ་འགྲོ་བ་དང་། དོ་
 སྣང་འི་ཙམ་ཆེ་རུ་ཕྱིན་པའི་ཚོད་ཀྱིས་བོད་དོན་ཐོག་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཕྱེད་མཁན་འི་

མང་ཇེ་མང་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད། འདི་འདྲའི་རྒྱུན་གྱིས་ཤོད་དོན་སྐོར་རྒྱ་ནག་གཞུང་
 རྒྱ་དུ་བསྐྱུན་སྤང་བྱེད་དགོས་པ་དང་། རྒྱ་ནག་གི་ཕྱི་འབྲེལ་མིང་བྱས་ཐོག་ཤོད་
 དོན་སྐོར་ནས་ནག་ཐིག་ཐོག་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་གི་ཡོད། ད་ལྟ་བར་དུ་མི་ལོ་བཞི་བརྒྱ་
 ལྷག་ཙམ་གྱི་རིང་ལ་རྒྱ་མིས་སྲིད་བྱས་འཇམ་རྩུབ་ཐབས་ཤེས་སྤྲོ་ཚོགས་ཤིག་ལག་
 ལེན་བསྐྱར་ཏེ་བསམ་ན་ཨེ་དུག བརྟེན་ཨེ་དུག མཐའ་གཅིག་དུ་དུག་གོན་
 བྱས་ན་ཨེ་དུག རྒྱ་དངོས་དང་། བོ་མིང་སྣུན་པོས་བསྐྱེད་བསྐྱེད་བྱས་ན་ཨེ་དུག
 བཅན་དབང་དང་སློབ་གསོ་རྒྱུ་ལྡན་བྱས་ན་ཨེ་དུག གང་ལྟར་ཤོད་མིའི་བསམ་
 ཚོ་རྒྱུར་བཅོས་གཏོང་རྒྱུའི་ཐབས་ཤེས་རྣམ་པ་མང་པོ་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། ཅུ་བའི་
 བདེན་པའི་གནས་ཚུལ་ནག་སྤྱབ་དང་། འགྱུར་བ་གཏོང་བྱུང་བ་ཞིག་མིན་པས།
 ལོ་རྒྱུ་ལ་གསུམ་དང་། གཡོ་བྲམ་གྱིས་མགོ་བོ་རྫོང་ས་སུ་འདྲུག་བྱུང་། དུས་
 ཡུན་བསྐྱངས་དུས་རྒྱུན་རྒྱབ་བརྩོལ་ནས་ཁྲུང་ས་འབྲོལ་ཐབས་མེད་པ་གསལ་པོ་རེད།
 དེར་སང་འཇམ་གྱིང་འདིར་འགྱུར་བ་ཏེ་ཅང་ཆེན་པོ་འགྲོ་གི་ཡོད། དཔེར་
 ཟུ་ ༡༩༥༤-༥༥ ལོར་ང་རྒྱ་ནག་ལ་འགྲོ་སྐབས་རྒྱ་ནག་གུང་ཁྲུང་ཏང་གི་མིག་
 དཔེ་བལྟ་ས་དང་། ཁོང་ཚོར་ལམ་སྟོན་བྱེད་མཁའ་ལྷ་རུ་སྤྱེད། རྒྱ་མིས་སུ་
 ལན་ཞེས་ཏེ་ཅང་གི་ཅུ་བ་ཆེན་པོར་བརྟེན་གྱི་ཡོད། ད་ཆ་སུ་ལན་གྱིས་གུང་ཁྲུང་རིང་
 ལུགས་ཅུ་བ་ནས་དོར་བ་དང་། རྫོང་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་
 པོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཡོངས་ཀྱི་ལྷ་སློབ་འགྱུར་བ་སོང་བེན་པ་རེད། བར་སྤྱོད་ལ་རྒྱ་
 རྒྱུ་དང་། གོ་རིལ་བྱང་མ། མི་གྱི་རྣམ་བཅས་གསུམ་དང་། རྒྱབ་སྤྱོད་ལ་
 རྒྱུ་རྒྱ་བཅས་ལས་ལྷག་མེད། རྒྱ་ནག་འགྱུར་བ་མེད་པར་སུ་མཐུད་སློབ་བྱུང་
 རྒྱ་ཏེ་ཅང་ཁག་པོ་རེད། ལྷ་རུ་སྤྱེད། རྒྱ་ནག་གི་དཔལ་འབྲོར་གནས་སྤངས་

བསྐྱར་ན། བར་ལམ་སྲིད་རྒྱས་སྐྱབས་གཏོང་བྱས་ཇེས་རྒྱ་ནག་གི་དཔལ་འབྲོར་
 གནས་སྤངས་ལྷ་རུ་སྤྱེད་ལས་ལེགས་པ་ཡོད་ཅིང་། མང་ཚོགས་ཀྱི་ནང་ད་ཆ་དཔལ་
 འབྲོར་གནས་སྤངས་འགྲིགས་རེས་འདུག་བསམ་མཁའ་ལ་གང་འཚམས་ཡོད་
 འདུག དེ་མིན་ཤེས་ཡོན་ཅན་དང་། སློབ་སྦྱོང་ཚོའི་ནང་ནས་རང་དབང་དང་མང་
 གཙོ་ཞེས་པ་འདི་མི་ལ་དགོས་མཁོ་ཏེ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དོས་འཇིན་གསལ་པོ་བྱས་
 ཏེ་དཔལ་འབྲོར་གྱི་གནས་སྤངས་གཅིག་ཕྱར་མགོ་མི་འཁོར་བར་རང་དབང་དང་
 མང་གཙོ་ལ་རྒྱ་ནག་ནང་དོ་སྤང་ཆེན་པོ་བྱེད་གྱི་ཡོད། དེར་སང་རྒྱ་ནག་གི་ཕྱི་
 ལ་རྒྱ་རིགས་སློབ་སྦྱོང་དང་། དགོ་གན་སོགས་རྒྱ་མི་འབྲུམ་ལས་མས་ཤིག་ཡོད་
 པ་ཚོའི་ནང་ནས་ཀྱང་མང་པོ་ཞིག་གིས་རྒྱ་ནག་ནང་རང་དབང་མང་གཙོ་ཡོང་
 ཐབས་ལ་ཤེས་ས་ཤིག་སྤྱི་བུ་ཏེ་ལས་འགྲུལ་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་པ་རེད། དེར་
 བརྟེན་སྤྱི་མ་གཏོགས། རྒྱ་ནག་ནང་འགྱུར་བ་འགྲོ་རྒྱ་ཐག་ཚོད་པ་རེད།
 ང་ཚོ་ཤོད་པའི་གནད་དོན་ལ་མ་ཚོན་ན། དེ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༠-༡༩༥༠
 རང་ང་རང་ཚོ་ཤོད་ཕྱི་ནང་བར་འབྲེལ་བ་བྱ་རྒྱ་ཁག་པོ་ཡོད། རྒྱུད་རང་ཤོད་ནང་
 སློབ་མཁའ་ཚོས་ཕྱི་ལ་གང་འདྲ་ཡོད་མེད་ཤེས་མ་སྐབས་དང་། ང་ཚོ་ཕྱི་ལ་སློབ་
 མཁའ་ནས་སྤྱིར་བཏང་ཤོད་ནང་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་ཞིབ་
 སྤྲུལ་ལ་པོ་ཤེས་རྟོགས་ཡོང་རྒྱུར་དཀའ་ངལ་ཡོད། འཇམ་སུ་གྱིང་སྤྱི་ཡོངས་
 ཀྱི་ཐོག་ནས་ཀྱང་ལྷ་བརྒྱུད་དུ་འགྲོ་ཡོད་དང་། དུག་རྒྱ་རེ་གྲངས་ལ་ཤོད་དོན་ཐོག་
 དོ་སྤང་བྱེད་མཁའ་ཕན་བྱུང་བ་མ་གཏོགས། གཞན་རྒྱ་ཚོའི་མང་ཚོགས་ནང་
 ཤོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཁྲུབ་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་བྱུང་མེད་ལ། དོ་སྤང་ཆེན་པོ་བྱེད་མཁའ་
 ཡང་བྱུང་མེད། དེ་འདྲའི་གནས་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤོད་པར་ག་ཆ་ཡོད་མཁའ་

ཚོའི་ནང་ནས་ད་ཆ་པོད་པའི་གནས་ཚུལ་ལ་མེ་བ་རྒྱག་རྒྱ་ཁག་པོ་ཡོད་ཅེས་པོད་
 མཁམ་བྱུང་། ཡིན་ན་ཡང་ང་རང་ཚོ་ཚང་མས་སེམས་ཤུགས་མ་བརྒྱག་པར་རིག་
 པ་བརྒྱུམས་ཏེ་འབད་བཅོམ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ལ། ༡༧༥༠-༧༠
 བར་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་ནས་པོད་དོན་ལ་གཞི་ནས་དོ་སྣང་གསར་པ་བྱེད་པའི་གནས་
 ཚུལ་བྱུང་ཡོད། ང་ཚོས་སྤར་བཞིན་སེམས་ཤུགས་མ་ཆག་པར་རིག་པ་བརྒྱུམ་
 རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཡོད། ལྷོ་ལོ་ ༡༧༥༢ ལོར་པོད་ནང་རང་སྤོན་ཁྲིམ་སྐོར་བྱས་
 པའི་གནས་ཚུལ་གྱིས་སྤྱོད་པས་ང་རང་ཚོའི་མི་གང་ལ་གང་འཆམས་ཀྱང་བོས་
 སྤྱོད་པ་དང་། མི་མང་པོ་ཞིག་བཅོམ་ལ་ཚུད་པ། རིགས་གཅིག་ད་ལྟ་ཡང་བཅོམ་
 བར་མཉམ་གཅོད་ཚོའི་བཞིན་ཡོད་པ། དེ་རྗེས་སུ་ཡང་དོ་སྣང་བྱེད་མཁམ་མང་
 ཉུང་ལ་མ་ལྟོས་པ་རིམ་པ་བྱུང་ཡོད། དེ་དག་རྒྱ་མིས་ལམ་སང་འཛིན་བཟུང་བྱས་
 ཏེ་བཅོམ་འཇུག་དང་། བརྟུང་བརྟེན་གང་བྱུང་བཟང་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་པ་འཛམ་
 བུ་སྤོང་ཐོག་ཁྲུབ་བརྒྱགས་ཏེ་ཅང་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ་པོད་དོན་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་
 བྱུང་ཡོད། ཞི་མཁམ་ཚོ་ཞི་གོ་ཚོད་པ་དང་། ཉེས་བརྟུང་ཐོག་མཁམ་ཚོ་སྤྱུག་
 བསྐལ་བྱུངས་རིན་ཚོག་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་། དེར་སང་རྒྱ་མི་བྱ་
 ཐབས་ཟད་པ་ལྟ་བུས་གདུག་རྩུབ་ཀྱི་ཐོག་ནས་མེ་མདའ་རྒྱག་རྒྱར་ཐོ་ཚོམ་བྱེད་ཀྱི་
 མེད་པས། པོད་མིའི་དོས་ནས་བྱེད་ཐབས་མཁམ་པོ་དགོས་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་
 ཡིན། དཔེར་ན་ངས་ཐོས་པར། ཁ་སྤོན་མང་གཙོའི་དུས་དྲན་ཟུ་བདག་པའི་
 ཚོས་གཉིས་ཉིན་མང་ཚོགས་ནས་ཁྲིམ་སྐོར་སྐད་འཕྲོད་རིགས་མ་བྱས་པར་
 བསངས་གསོལ་བྱས་འདུག་པ་དང་། དེ་མིན་སྐབས་རེ་ཚོང་ཁང་སྤོ་རྒྱག་པ་སོགས་
 ཀྱི་ལས་འགུལ་བྱེད་སྐབས་འདི་ཚོའི་གས་ལག་པོ་འདུག ཅུ་པའི་ཆ་ནས་པོད་མི་

རིགས་མ་རྗོགས་པར་འདི་འདྲའི་ལས་འགུལ་བྱེད་མཁམ་མུ་མཐུད་ཡོང་རྒྱ་ཡིན།
 དེར་སང་རྒྱ་མིའི་གདུག་རྩུབ་འདིའི་འོག་ང་ཚོའི་མི་སྟོག་བསམ་ཅན་མང་པོའི་ལུས་
 སྟོག་རྒྱུད་བོས་སྤྱོད་ན་པར་ས་པོ་ཡིན་པས། སྤྱོད་ཆད་ལས་འགུལ་བྱེད་སྟོགས་
 ལྟམས་བཟོ་པོ་དང་། ཐབས་མཁམ་པོ་བྱ་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།
 བར་ལམ་པོད་ཀྱི་ཤོང་ཁྱེར་ཆེ་ཁག་ནང་གི་མི་ཚོས་ཆང་འཇུང་བ་དང་།
 ཅོད་མོས་དུས་ཚོད་རྒྱུད་བོས་གཏོང་བ་དེ་དག་དེར་སང་ཕན་བུ་ཉུང་དུ་སྤྱོད་བྱས་
 བོ་ཐོས་བྱུང་བ་ཡག་པོ་ཡོད། མ་གཞི་རྒྱ་མིའི་བཅའ་དབང་དང་། མཉམ་གཅོད་
 འོག་སེམས་མ་སྤྱིད་པ་བྱུང་སྐབས་ཆང་འཇུང་བ་ཁག་མེད་ཀྱང་། བསམ་སྒོ་རྒྱ་
 ཆེ་ས་དང་། སྤྱུགས་རྒྱུང་རིང་པོ་གཏོང་དགོས། ང་རང་ཚོ་པོད་མི་རིགས་མང་
 པོ་མེད་པས་མི་ཚོ་སྤོང་ཟད་ཚུད་བོས་སུ་མ་བཏང་བར་སྤོབ་སྤོང་ལ་ཉུར་བཅོམ་
 བྱེད་དགོས་པ་དང་། ལས་རིགས་འདྲ་མིན་ནང་ཡོད་པའི་མི་ཚོས་ལས་རིགས་
 དེ་དག་གི་ཉམས་ཚུང་བསགས་ཏེ་སྤྱོད་ཆད་རྒྱ་མི་མེད་པའི་དུས་ཚོད་ཅིག་གར་
 སྐབས། ལས་རིགས་ཆང་མའི་ལས་འགན་པོད་མི་རང་གིས་འཁྱེར་ཐུབ་པ་བྱེད་
 དགོས། དེ་བཞིན་པོད་ཀྱི་ཞིང་འབྲོག་ཐོན་སྐྱེད་བྱེད་སྐབས་སྤར་བུས་ལྟར་གནས་
 ཐབས་མེད་པར་དེར་རབས་ཅན་ལ་འགྱུར་དགོས་སྐབས། བཟོ་ལས་དང་། འཕུལ་
 ཆས། དེ་མིན་ཚན་རིག་ལག་རྩལ་གང་ཅིའི་ཐོག་པོད་མི་རང་དོས་ནས་དུས་ཚོད་
 ཀྱི་རྗེས་ཟིན་ཐུབ་པ་བྱེད་དགོས།
 དེར་སང་མ་དོ་སྤོང་སྤོང་ཀྱི་འབྲོག་སྤོང་ས་ཆ་ཁ་གས་ལ་ཅ་རྒྱའི་དོན་དུ་པོད་
 མི་ནང་ཁྲུབ་འཇུག་པ་རྒྱག་པ་དང་། སྐབས་རེ་མེ་མདའ་མེད་སྤོང་བྱེད་པ་དེ་འདྲ་
 ཡོང་གི་ཡོད་འདུག ང་ཚོར་བཅའ་དབང་གཉེན་གཞོན་བྱེད་མཁམ་འདི་འདྲ་ཞིག

ཡོད་བཞིན་པའི་མདུན་ལ་ཤོད་མི་ནང་ཁུལ་དེ་འདྲ་བྱེད་པ་ནི་ཉ་ཅང་ཐབས་སྐྱོལ་
 དང་། ལབས་འདྲན་ཆེན་པོ་རེད། བྱེད་རང་ཚོས་གཅིག་ལ་གཉིས་བརྒྱད་ཀྱིས་
 ངས་དེ་རིགས་ནམ་ཡང་བྱེད་མི་རུང་ཞེས་བརྗོད་ལུགས་ཤོད་དགོས། སྤྱི་ཡོངས་
 གྱི་ཚན་ས་ཚོལ་ཁ་དང་། ཚོས་ལུགས་གྱི་འཐེན་འཁྲུང་དེང་སང་དྲག་ཏུ་ཕྱིན་པ་
 ཡག་པོ་རེད། ང་ཚོས་ཤོད་རིགས་ཅུ་མ་ཟེན་དང་། མ་ཁེ་བགྱང་མཁན་ཡོངས་རྫོགས་
 སྤྱིད་ན་གཅིག་དང་། ལྷག་ན་གཅིག་གི་བསམ་སློབ་གཏོང་དགོས། ང་ཚོ་བཙན་
 བྱོལ་བ་ཆགས་ནས་ལོ་སྤུམ་ཅུ་མོ་གྲངས་རིང་ཤོད་རིགས་ཡོངས་རྫོགས་ལུང་ཚན་
 དང་། ཚོས་ལུགས་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་པར། གཅིག་སྐྱེལ་བྱས་ཏེ་བརྗོད་པ་ལྟར།
 མ་འོངས་པ་ལ་ཡང་ང་ཚོ་མཐུན་སྦྲིལ་དམ་གཙང་གི་ཐོག་ནས་སྤྱིད་ལྷག་གཅིག་
 ལྟར་བྱ་རྒྱ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

རྒྱ་མིའི་ཁྲི་དྲག་ལས་ཁྲུངས་ནང་ཡོད་པའི་ཤོད་རིགས་ལས་བྱེད་པའི་ཁོངས་
 གྱི་རེ་བྱུང་བསམ་སློབ་མི་འདྲ་བ་ཡོང་སྲིད། མང་ཆེ་བ་བརྒྱ་ཆ་དགུ་བརྒྱ་ལོ་དགུ་
 རེ་ཤོད་མི་རིགས་གྱི་ལྟ་བ་དང་། རིགས་ཞེན་བརྟན་པོ་ཡོད་པའི་ལྷག་བསམ་ཅན་
 ག་ལྟག་ཡིན་པ་ཉ་ཅང་གསལ་པོ་འདུག

དེ་ལྟ་ཤོད་ནང་རིག་གནས་གསལ་བརྗོད་མོགས་གྱི་ལས་འགུལ་འདྲ་མིན་སྒྲེལ་
 བའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་མིའི་ལས་བྱེད་ནང་ཡོད་པའི་ཤོད་རིགས་ཁ་གསལ་གྱིས་ཤོད་མི་
 རང་ཁུལ་ལ་བརྟུང་བརྟེན་གཏོང་བ་སོགས་འདྲ་མིན་བྱས་ཡོད། དེ་ཚོར་འཁོན་
 འཛིན་བྱས་ཏེ་ལོ་སྐབས་བྱུང་ན་འཁོན་ལན་སློབ་དགོས་བསམ་མཁན་དང་དེ་འདྲ་
 ཤོད་མཁན་ཡང་ཡོད། བསམ་སློབ་གཏོང་སྐབས་འདི་དགོས་པ་ཅུ་བ་ནས་མེད། ཁོང་
 ཚོ་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་རྒྱ་མིའི་རྒྱུད་སྐུལ་འོག་ཞེད་སྐྱང་མ་བཟོད་པ་དང་། གཉིས་

རས་གནད་དོན་མ་ཤེས་པར་མགོ་སྐོར་བེབས་ཏེ་གལ་མ་རྒྱགས་བྱས་ཏེ་བྱུང་བ་
 ཞིག་རེད། དེ་ལྟ་རིག་གནས་གསལ་བརྗོད་སྐབས་ལ་སྒྲོན་ལ་མཚོངས་མཁན་
 དེ་ཚོ་དེང་སང་མཚོད་མཇུག་ལྟ་བུར་སྒྲོན་དང་པོར་རྒྱགས་འགྲོག་འདུག་ཅེས་ཟེར་
 བྱི་འདུག བསམ་སློབ་གཏོང་ཡ་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་བརྟེན། འདས་ཟེན་པའི་གནས་
 ཚུལ་ལ་འཁོན་འཛིན་ནམ་ཡང་བྱེད་མི་རུང་། ཕྱིན་ཆད་ང་ཚོ་རང་དབང་གི་དུས་
 སྐབས་གསལ་པའི་ནང་ཚང་མས་སྤར་བ་བྱུང་འདུགས་བྱས་ཏེ་སྤྱི་ཡོད་དོན་དག་འགྲུབ་
 པ་ཞིག་བྱེད་དགོས། མ་འོངས་པར་ང་ཚོ་ཡག་པོ་ཡོང་གི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག
 ཤོད་མི་མང་ནི་སྤྱིད་ལྷག་མང་པོ་བྱུངས་སྲིད་བཞིག་ཡིན་ཞིང་། རང་དབང་བརྒྱག་
 ན་བདེ་སྤྱིད་ཡོང་ཐབས་མེད་པ་རང་གི་སྲིད་ཐོག་ནས་ར་སྤྱོད་གསལ་པོ་བྱུང་བའི་
 ཉམས་སྲིད་མང་པོ་ཡོད། ང་ཚོ་ཕྱི་ལ་ཡོད་མཁན་ཚོས་ཀྱང་འཛམ་བུ་སྤྱིད་གིས་
 འགྲུམ་འགྲོས་མང་པོ་ཞིག་མཐོང་ཡོད། རོ་དོན་སྤྱིད་པོ་ད་ལྟ་ང་ཚོའི་མི་ཐོག་འདིས་
 དཀའ་ལྷག་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུངས་ཡོད། དེའི་འགྲུམ་བྱུར་མི་ཚང་མའི་སྤྱིད་
 ལྟོབས་མཁྲིགས་ཏུ་སོང་སྟེ་དཀའ་ལས་རྒྱག་ཐུབ་པ་ཞིག་དང་། དཀའ་ངལ་ལ་
 གཏོང་ལེན་བྱེད་ཐུབ་མཁན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། ང་ཚོའི་བདེན་པའི་མཐའ་གསལ་
 རྒྱ་དང་བདེན་པའི་མཐའ་གསལ་བཙམ་དུ་མ་ཟེད། མ་འོངས་པར་ཤོད་ལུང་པ་
 ཡག་པོ་ཡོང་རྒྱ་ཡིན་པ་ཡང་ཚོད་དཔག་བྱེད་ཐུབ་པ་ཡིན། ཤོད་ལུང་པ་འདི་རྒྱ་
 དཀའ་ནག་གཉིས་གྱི་དཀྱིལ་ལ་གནས་ཡོད་པས་འདི་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་བརྟེན་གནས་
 ཡག་པོ་ཞིག་དང་། འདིའི་ནང་བྱམས་བརྗོད་ཚོར་བས་ཁྲུབ་པ་ཞིག་བཟོ་ཐུབ་ན།
 ང་ཚོ་ཤོད་མི་ས་ལ་དྲག་ལ་བདེ་སྤྱིད་ཡོང་བས་མ་ཚད། བྱ་བྱིའུ་ཚུན་ཆད་ལའང་
 བདེ་སྤྱིད་ཡོང་རྒྱ་དང་། རྒྱ་དཀའ་ནག་གཉིས་གྱིས་མཚོན་པའི་ཁྲིམ་མཚོས་ལུང་

པ་ཚང་མར་ཕན་ཐོགས་ཤེད་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་མེད་པས་མ་གྱི་འདུག་དུ་ལྷ་རྒྱ་
 མི་ཚོས་གནད་དོན་གང་ཡང་མ་ཤེས་པའི་དབང་གིས་རྒྱ་མི་ཁོ་རང་ཚོ་མཁས་པ་
 དང་། འཛིན་པོ་ཏ་ལས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་མ་པ་ཤེད་པ་དང་། བོད་པར་ཐུན་ཐག་
 དང་རྗེས་ལུས། ལྷ་རྒྱ་ལྷ་པུ་བཅས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འཛིན་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། དེར་སང་
 འཛམ་གླིང་ཐོག་ཚན་རིག་དང་། འབྲུལ་ཆས་ཡར་རྒྱས་ཆེན་པོ་ཕྱིན་པའི་ལུང་
 པ་མང་པོས་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་དང་བོད་པའི་གོ་མས་གཤིས་བཅས་
 རི་རིན་ཐང་བརྩེ་པོས་པ་ཞིག་དང་། ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་ཞིག་དུ་ངོ་སྤོམ་འཛིན་ཤེད་
 ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་ང་ཚོའི་མ་འོངས་པའི་མདུན་ལམ་དུ་ཚང་བཟང་པོ་ཡོད་པས།
 ཚང་མ་དུར་ཐག་ཤེད་དགོས།

རྒྱ་གར་ཚང་པའི་ལུང་པའི་ནང་སྐྱེ་བས་པར་བརྟེན་གཙང་རྒྱ་འབྲིན་བརྟེན་
 ཡག་པོ་ཤེད་དགོས། གཙང་རྒྱ་ཡག་པོ་མ་ལུས་ན་མོ་མིའི་འབྲིན་བརྟེན་དང་། ལྷོ་འི་
 ཁོར་ཡུག་བཅས་ལ་ཡང་གནོད་སྐྱོན་ཡོད། དེར་སང་ང་ཚོར་བསམ་འཆར་ཕན་
 བུ་གོད་མཁན་ཡོད། ཉེ་ཆར་ང་ལ་ལོ་གོ་གདོད་མཁན་ཁ་གསུང་། དངོས་
 ལུ་བཟད་མཁན་ཡང་བུང་། ལྷ་ལ་བརྟེན་པོ་ཆེས་ཁོར་ཡུག་ཐུང་སྐྱོ་བ་ཀྱིས་གཙང་
 མ་དགོས་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད་ཀྱང་། བོད་པ་སྤོད་ས་མེག་ལོར་རྣམ་རྒྱུ་ཅང་བཅོག་
 པ་འདུག་ཅེས་ཟེར་གྱི་འདུག དེ་ནི་བདེན་པ་མེད། ང་ཚོས་གཙང་མ་ཡོང་བའི་
 འབད་བཅོམ་ཤེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། ལཱ་འཛུལ་ཞུན་ཞུན་པོ་དང་། གཙོ་བོ་གོང་རྗེ་ལས་
 ཁུངས་ནས་ལག་ལེན་དུས་ཐོག་མི་ཤེད་པ། དེ་བཞིན་སྤེད་ཀྱང་ཚོ་བོད་མི་ངོས་
 ནས་དོ་ཁུར་མ་ལུས་པའི་སྐྱོན་ཡང་ཡོད། གཙང་རྒྱ་ཤེད་རྒྱ་གོ་མས་གཤིས་ལ་
 འཇགས་པ་ཡིན་ན། རང་བཞིན་འགྲོ་ཞོར་སྤོད་ཞོར་ཚང་མར་གཙང་མ་བཟོ་བའི་

མིག་རྩོམ་གྱི་གླེབས་ཀྱི་མེད། གོ་མས་གཤིས་ལ་མ་འཇགས་ན་ཆེད་མངགས་
 ལྷུལ་མཁན་ཞིག་མ་བུང་བར་ཡག་པོ་ཡོད་ཀྱི་མི་འདུག བཀྲ་གིས་བདེ་ལེགས།
 ཞེས་བཀའ་རྩལ།   །།

༡༡། བྱི་ལོ་ ༡༧༧༣ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༥ ཉིན་པོད་ནས་འཕྱོད་པ་མི་གངས་
བརྒྱད་ཅུ་ལྷག་ཙམ་ལ་སྐྱལ་པའི་བཀའ་སློབ་།

མ་གཞི་བྱེད་རང་ཚོར་ཡང་དོ་སྣང་བྱུང་ཡོད་འདྲོ། དེར་སང་འཇམ་གྱི་
སྒྲིང་འདྲིའི་སྣང་ལ་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་འགྲོ་གི་ཡོད། འཇམ་སྒྲིང་ལ་འགྱུར་བ་འགྲོ་
བ་དང་ཆབས་ཅིག་པོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་རྒྱུའི་གནས་ཚུལ་ཡང་རྗེ་བཟང་
དུ་འགྲོ་གི་ཡོད། དེ་འདྲིའི་རྒྱུན་གྱིས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ཐབས་ཟད་པ་ལྟ་བུས་པོད་ནང་
ལ་དམག་མི་དང་། གསང་སྤུལ་མང་དུ་གཏོང་བས་མཚོན་གདུག་རྒྱུ་བྱི་བྱ་སྤྱོད་
སྤེལ་གྱི་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་ནག་གི་གནས་སྤངས་ལྷ་རུ་སྤྱད་མི་འདྲ་ཞིང་། དེར་
སང་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་བྱེད་སྤོ་བའི་ཚོན་རྒྱ་ནག་ལ་ཐོག་མར་གསར་བརྗེ་བྱེད་མཁུ་
གྱི་མི་ཐོག་ཡིན་པར་བརྟེན་སྤོ་གས་གཅིག་ནས་སྤྱི་མོས་ཀྱི་བྱས་རྗེས་ཕན་བྱ་ཡོད་
པ་དང་། གཉིས་ནས་རྒྱ་མིའི་མོ་མས་གཤེས་ནང་མཐོ་རིམ་ལ་བརྩེ་བཀུར་བྱེད་
པའི་མིག་རྣམས་ཕན་བྱ་ཡོད་པ། གསུམ་ནས་བར་ལམ་ལོ་བརྒྱ་གངས་རིང་དཔལ་
འཕྱོར་གྱི་སྤྱིད་བྱས་སྤྱུག་གཏོང་བྱས་པ་དེས་རྒྱ་ནག་གི་དཔལ་འཕྱོར་གནས་སྤངས་
གང་ལ་གང་ཙམ་གྱི་ཡར་རྒྱས་མཚོ་གས་པོ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་བཅས་ཀྱིས་བར་
ལམ་ལྷ་རུ་སྤུལ་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་ནང་བཞིན་རྒྱ་ནག་ནང་ཐལ་ཆེར་ཡོང་གི་
མ་རེད། ཡིན་ནའང་རིམ་བཞིན་འགྱུར་བ་མ་བཏང་ཐབས་མེད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་
ཡོད་པ་རེད།

ང་རང་ཚོ་པོད་མི་རིགས་ལྱི་ནང་ས་སྤོ་གས་གང་དུ་ཡོད་པ་ཚང་མས་རིག་
པ་བསྐྱེམས་ནས་སེམས་ལྷགས་བསྐྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། རྣོད་གཤེང་ཙ་བ་
ནས་གཏོང་རྒྱ་མེད། དེ་རྣོན་པོད་ལྱི་ནང་བར་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཐབས་མེད་པར་བརྟེན་

པོད་ནང་སྤོད་མཁུ་ཚོས་འཇམ་སྒྲིང་གི་གནས་ཚུལ་ཙ་བ་ནས་ཤེས་ཀྱི་མེད་པའི་
ཁར། རྒྱ་མིས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བཅོན་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་ཚང་མས་སེམས་
ལྷགས་མ་ཆག་པར་བསྐྱད་ཡོད། ད་ཆ་འཇམ་སྒྲིང་ནང་འགྱུར་བ་འདྲི་འདྲ་འགྲོ་
བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་ང་ཚོ་སེམས་ལྷགས་ཆག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད་
པས་ཚང་མས་སེམས་ལྷགས་བསྐྱེད་དགོས། སེམས་ལྷགས་མ་ཆག་པ་བྱེད་དགོས་
ཟེར་བ་འདྲི་རྒྱ་མིར་འབྲུག་པ་རྒྱ་བས་ཟེར་བ་མིན། རྒྱ་མིར་འཇོངས་རེས་ཐོངས་
ཟེར་བ་མིན། ང་རང་ཚོར་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བདེན་པའི་ཐོབ་ཐང་ཞིག་ཡོད་
པ་འདྲི་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ཐབས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོད་མེན་བྱེད་དགོས། ད་ལྟ་
ཁ་ཚང་དགོས་གཏུགས་དང་གལ་ཆེ་ཤོས་པོད་ནང་གི་གཞོན་སྤྱོད་ཚོའི་སྤོ་བ་སྤོང་ཐོག་
ལ་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས། ཡག་ཉེས་ལ་མ་རྣམས་པར་སྤོ་བ་བྱ་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་ནང་སྤུ་
གྱི་སྤོ་བ་སྤོང་དུ་གཏོང་དགོས། ས་ཆ་ཁ་གས་ལ་རྒྱ་མིའི་སྐད་ཡིག་མ་གཏོགས་
པོད་ཡིག་སྤོ་བ་སྤོང་བྱེད་ས་མེད་ན་ཡང་། སྤོ་བ་སྤོང་གང་ཡང་མེད་པ་ལས། རྒྱ་
ཡིག་ཤེས་ན་ཁེ་སན་ཆེ་བ་ཡིན་པས་པོད་སྤྱུག་རྣམས་སྤོ་བ་བྱུར་བཏང་ནས་སྤོ་བ་སྤོང་
བྱེད་རྒྱ་ལོན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

རྒྱ་མིས་བརྒྱུགས་པའི་ལས་རིགས་འདྲ་མི་འདྲིའི་ནང་ལ་ཡོད་པའི་པོད་
རིགས་ལས་བྱེད་ཚོས་ཉི་མ་གང་འབྲེལ་མ་བྱས་པར་སོ་སོའི་ལས་རིགས་དེའི་ནང་
གི་གནད་དོན་ཚང་མ་ཤེས་བྱུབ་པ་དང་། ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་ལས་ཀའི་ཉམས་སྤོང་
བསགས་ཏེ་བྱིན་ཆད་རྒྱ་མི་མེད་པར་ང་རང་ཚོ་པོད་པ་རང་གིས་ལས་འགན་འབྲེར་
བྱུབ་པ་བྱེད་དགོས། ང་རང་ཚོར་མི་རིགས་རང་དབང་གི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པས།
ང་ཚོས་ང་རྣོད་དགོས་ཞེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། རང་རྣོད་ཟེར་བ་ནི། རང་མིས་

རང་ལུ་ལ་འདྲིན་སྐྱོང་བྱེད་པའི་གོ་དོན་ཡིན། རྒྱ་ནག་གི་ཙུའི་མས་ནང་རང་སྐྱོང་
 ཞེས་འཁོད་ཡོད། དཔེར་ན། བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་ལྟ་བུར་ཆ་མཚོན་ན་མིང་
 ལ་རང་སྐྱོང་ཟེར་གྱི་ཡོད། དོན་དག་ལས་ཀའི་དབང་ཆ་ཚང་མ་རྒྱ་མིའི་ལག་པར་
 བཟུང་བར་བརྟེན་རང་སྐྱོང་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་མེད། རང་སྐྱོང་མཚན་
 ཉིད་ཚང་བ་ཞིག་ཡོང་བ་ལ་སོ་སོའི་ལས་ཀའི་འགན་ཆ་ཚང་སོ་སོས་འབྱེད་དགོས་
 པ་ཡིན། རྒྱ་མིས་བོད་དབང་བསྐྱར་བྱས་ནས་ད་ཕན་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་སོང་
 བ་དེའི་རིང་བོད་པར་སློབ་སྦྱང་དང་། སྐྱོང་བརྟེན་ཡག་པོ་ཞིག་སྤྲད་ཡོད་ན། དུས་
 ད་གཟོད་བོད་ནང་གི་ལས་རིགས་ཚང་མ་བོད་པ་རང་གིས་འགན་ཆ་ཚང་འབྱེད་
 ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱ་ཡང་། དེ་ལྟར་བྱུང་མེད། དེ་ནི་རྒྱ་མིས་ཁ་ནས་འདྲ་ཆགས་
 པོ་བཞད་པ་ཙམ་ལས། དོན་ལ་བོད་པ་སྤྱུག་ལས་བསྐྱུལ་ས་ལྟ་བུ་ལས། གཙོ་
 རྣམ་དག་གི་ཐོག་ནས་ཕྱིན་ཆད་བོད་པའི་ལས་ཀ་ཚང་མ་བོད་པ་རང་གིས་བྱེད་ཐུབ་
 པའི་སློབ་གསོ་དང་། སྐྱོང་བརྟེན་སྤྲད་ཡོད་པ་མ་ཟེད། དེར་བརྟེན་བོད་པ་ཚོས་
 རང་དོན་རང་གཅེས་བྱས་ནས་ཕྱིན་ཆད་སོ་སོ་རང་མགོ་ཐོན་ཐུབ་པ་བྱེད་རྒྱུའི་
 བསམ་སློབ་གཏོང་རྒྱ་ཁྱིམ་དུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

དེ་ནས་ལུང་ཚན་དང་། ཚོས་ལུགས་ཀྱི་འཕེན་འབྱེད་བྱེད་པ་བར་ལམ་
 དག་དུ་ཕྱིན་ཡོད་ཀྱང་། ད་དུང་ཡིད་གཟབ་བྱེད་དགོས། དེར་སང་མདོ་སྡོད་
 སྐད་ཀྱི་འཕྲོག་སྡེའི་ས་ཁུལ་ལ་བོད་རིགས་ནང་ཁུལ་ཙུ་ཟུ་འཕུང་སྐོར་འབྲུག་
 པ་རྒྱག་པ་དང་། གསོད་རེས་བྱེད་པའི་གནས་ཚུལ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་འདི་ནི་ཁྱིམ་
 དུ་ཐབས་སྐྱོལ་པོ་ཟེད། དེ་རིགས་ཙུ་བ་ནས་བྱེད་མི་རུང་། ང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་
 ཀྱིས་དཀའ་སྤྱུག་འདི་འདྲ་སྐྱོང་བའི་སྐབས་སུ་བོད་མི་ནང་ཁུལ་འཆམ་པོ་བྱེད་རྒྱ་

ཁྱིམ་དུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

དེ་ནས་ང་ཚོའི་གཞིན་སྐྱེས་འགའ་ཞིག་གིས་ཚང་རག་མང་པོ་འཕུང་བ་དང་།
 ཐ་མག་ནག་པོ་འཕེན་པ། མ་ཙང་ཅེད་པ་སོགས་ཀྱིས་མི་ཚེ་རྒྱད་ཐོས་གཏོང་བ་
 དེ་ཚོ་ད་ཙང་ཐབས་སྤྱུག་ཟེད། དེ་འདྲ་བྱས་ན་སོ་སོའི་མི་རིགས་དྲིན་རྒྱུད་དུ་འགྲོ་
 རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་ཡོད། ལྷོ་རྒྱ་ནག་ལ་ཡང་ཉལ་ཐ་ཡིས་རྒྱ་ནག་སྤུང་ལ་སྐྱར་
 བའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པ་ཟེད། ཚང་ཚོད་མེད་འཕུང་བ་དང་། ཐ་མག་གང་བྱུང་འཕེན་
 པ། རྒྱ་པོ་འགྲིད་པའི་ཅེད་མེད་རིགས་དེ་ཚོས་མི་ཚེ་རྒྱད་ཐོས། སློབ་སྦྱང་དང་།
 ལས་ཀ་གང་ཅི་འབྲས་ཤོར། སྤྱི་སྤེར་ཚང་མར་གཞོན་སྤོང་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་ཚང་
 མས་ཡིད་གཟབ་བྱེད་དགོས།

མ་འོངས་པར་བོད་རང་དབང་བྱུང་བའི་མཚམས་ལ་མང་གཙོའི་ལམ་ལ་
 འགྲོ་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་བར་ལམ་ཡིག་ཆ་གཏན་འཕེབས་བྱས་ཡོད། རྒྱུད་རང་ཚོས་
 ཡིག་ཆ་དེ་ཚོར་བལྟས། དོན་དག་རྣམས་ཤེས་པ་བྱས་ཏེ་བོད་ལ་སླེབས་པའི་རྗེས་
 མ་འོངས་པའི་བོད་ཀྱི་བྱེད་སྤྱུགས་སྐོར་ལ་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་བསམ་སློབ་གཏོང་
 རྒྱུར་དེ་འདྲ་གཏོང་གི་འདུག་ཅེས་བོད་ནང་གི་མི་ཚོར་ལབ་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་ཡག་
 པོ་ཡོང་གི་ཟེད། རྒྱ་མིས་བོད་ནང་ལ་དུ་ལོའི་ལྷ་མ་བོད་དུ་སླེབས་པ་ཡིན་ན། དེ་
 ལྷོའི་སྤྱི་ཚོགས་ཉིང་པའི་ཞིང་བུན་ལམ་ལུགས་བསྐྱར་གསོ་བྱ་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་ཡོད་
 པ་ཟེད་ཟེར་གྱི་འདུག དེ་ཚོའི་གས་རྒྱ་མི་འུ་ཐུག་ནས་དམ་པས་མདོན་སུམ་ལ་
 བརྟོན་པའི་སྐད་ཆ་ཟེད། ང་ཚོ་བོད་མི་བཙན་བྱོལ་བ་འབྲུམ་གཅིག་དང་བྲི་གཉིས་
 གསུམ་ཞིག་ཡོད། དེའི་ནང་ལ་བོད་རང་དབང་བྱུང་བའི་མཚམས་ལ་སྤྱི་ཚོགས་
 ཉིང་པ་སྐྱར་གསོ་བྱེད་བསམ་མཁན་གྱི་མི་གཅིག་ཀྱང་མེད། དེ་འདྲ་མི་ལམ་ལའང་

ཡོད་པ་མ་རེད། བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་རྒྱུ་ཡི་ལམ་ལུགས་ཡོངས་རྒྱུགས་ཀྱི་མིས་
བཤད་པ་ནང་བཞིན་ནག་པོ་ནག་རྒྱུ་ཞིག་མིན་ཡང་། རྗེས་ལུས་ཡིན་པ་བོད་མི་
ཚང་མས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། རྗེས་ལུས་ཡིན་པ་ཤེས་བཞིན་དུ་རྗེས་ལུས་དེའི་སྐྱེད་ལ་
འགོ་གི་ཡིན་སྲུང་ཟེར་གྱི་རེད་དམ། རྒྱ་མི་འུ་ཐུག་སྟེ་བོད་མིར་མགོ་སྐྱོར་གཏོང་
རྒྱུའི་སྐད་ཆ་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཁུག་ཀྱི་ནང་གི་གནས་ཚུལ་
མ་ཤེས་པའི་མི་འགའ་ཞིག་གིས་རྒྱ་མིས་ལབ་པ་དེ་མིན་ནམ་བསམ་པ་དེ་འདྲ་དྲན་
མ་སྲིད་པ་མིན། དེ་རྣམས་མགོ་སྐྱོར་ཐེབས་ན་མི་འགྲིགས་པས། བྱེད་རང་ཚོས་
ང་ཚོ་མ་འོངས་པར་མང་གཙོའི་ལམ་དུ་འགོ་གཏན་འཁེལ་བའི་གནས་ལུགས་ནམས་
གསལ་པོ་བོད་དགོས།

ང་ཚོས་ཡིག་ཆ་བཀའ་མཁས་པ་དེ་ཚོ་ཚིག་སྐམ་པོ་གྲུལ་སྒྲིག་པ་མ་ཡིན་པར།
ལག་ལེན་དངོས་ཀྱི་ཐོག་རྒྱ་གར་ནང་ཡོད་པའི་སྒྲིག་འདུགས་ཆེ་རྒྱུ་ཚང་མ་གང་
ཐུབ་མང་གཙོའི་ལམ་གྱི་ཐོག་འགོ་རྒྱུའི་ལག་ལེན་རབ་དང་རིམ་པ་བྱས་ཡོད།
དཔེར་ན། རྒྱུང་ས་གཅིག་ལ་མཚོན་ན་རྒྱ་རམ་ས་ལའི་བདེ་དོན་གཞུང་བསྐྱོས་
མ་ཡིན་པར། འོས་བསྐྱུ་བྱས་ནས་བསྐྱོས་ཡོད། ང་ཚོའི་གཞིས་སྐྱར་ཚང་མའི་
འགོ་འཛིན་ནམས་ཀྱང་ཆ་རྒྱུན་འཛོམས་ན་ས་ཁུལ་དེ་གའི་མི་མང་གིས་འོས་
འདེམས་བྱེད་དགོས་པའི་འོད་སྐུལ་བྱས་ཡོད་ལ། ཉམས་སྤོང་ཡང་གསོག་གི་
ཡོད། དེ་དག་བྱེད་རང་ཚོས་ཤེས་པ་བྱེད་དགོས།

དེ་ནས་མ་འོངས་པར་བོད་འདི་ཞི་བདེའི་བརྟེན་གནས་ཤིག་བཟོ་རྒྱུའི་བསམ་
སློབ་གཏོང་གི་ཡོད། འདིའི་ཐོག་ནས་ང་རང་ཚོ་བོད་མི་ས་ཡ་དུག་གི་བདེ་དོན་ཙམ་
དུ་མ་ཟད་བྱིས་མཚོས་ཡུལ་ཁག་དང་། འཛམ་བུ་སྤྱི་བོད་ཐོག་བཅས་ལ་ང་ཚོས་

མན་ཐོགས་ཅི་རྣམས་བྱེད་ཐུབ་པ་བསམ་སྒྲོའི་ནང་འཆར་བ་བྱེད་དགོས།

རྒྱ་གར་ནང་ཁུལ་གྲུ་སར་སློབ་གཉེར་ལ་འགོ་མཁུན་ཚོ་དེ་མན་བོད་ནས་
སྒྲོང་སྐག་ཁ་གསལ་འགྲོར་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་སྡོད་སྐབས་སློབ་སྦྱོང་ཡག་
པོ་བྱས། སྤྱི་གཞིམས་ཡག་པོ་འབྱེད་དགོས། དེ་ནས་སྤྱི་བྱེད་འགོ་མཁུན་
ཚོ་ཁག་གཅིག་ཡོད་པ་རེད། བར་ལམ་སྤྱི་བྱེད་གྲུ་སར་བོད་ནས་ཡོང་མཁུན་དེ་
ཚོའི་ནང་རྒྱ་མིའི་འོག་དུ་ལས་ཀ་མ་སྒྲིད་པ་དང་། སློབ་སྦྱོང་མེད་པ། སྤྱང་ཉོ་
བྲེལ་མེད་བུ་རྒྱུར་ལང་ཤོར་བ་འདྲ་ནས། རྒྱ་གར་རང་དབང་ལུང་པའི་ནང་བོད་
མི་རིགས་མཚན་གསལ་གྱི་བྱ་བ་བྱས་ན་མི་འགྲིགས་བསམ་པའི་དྲན་ཤེས་བག་ཡོད་
མ་བཞེན་པར། བོད་མི་ནང་ཁུལ་འཁྲུག་ཚོད་བྱས་ནས་ཁབས་འདྲེན་བྱ་མཁུན་
འགའ་གསལ་བྱུང་། བྱེད་རང་ཚོ་འདི་སྤོགས་ཡོང་བའི་དགོས་དོན་སློབ་སྦྱོང་གི་
ཚེད་དུ་ཡོང་བ་རེད། གལ་སྲིད་བོད་ཀྱི་པ་བསམ་སྒྲོ་འཁོར་གྱི་མེད་ན་ཡང་། སོ་
སོ་ལ་སློབ་སྦྱོང་ཞིག་ཨེ་རག་མི་རག་བསམ་ནས་ཡོང་བའི་དགོས་དོན་སློབ་གྲི་
ནང་ལ་སོ་སོའི་རུས་ལུགས་གང་ཡོད་སློབ་སྦྱོང་གི་ཐོག་ལ་བསྐུལ་དགོས། ཚང་
མས་སློབ་སྦྱོང་ལ་རུར་བཅོལ་དང་། ལུགས་བསྐྱེད་བྱེད་དགོས། སྤྱི་གཞིམས་
སྤྱང་བཅི་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས། དེ་འདྲ་བྱས་ན་སྤྱི་སློབ་ཚང་མར་ཕན་གྱི་རེད། སོ་
སོ་རང་ཉིད་རྒྱན་རྒྱུ་དུ་མི་འགོ་བར་ཕན་གྱི་རེད། བྱེད་རང་སྤྱི་གྲུ་རྒྱུར་ཚོ་
ནི་དགའ་ངལ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། འགྲིགས་འགོ་གི་རེད། ཤེས་མོང་ངམ། ཞེས་
བཀའ་རྒྱུལ། ||

༡། བྱི་ལོ་ ༡༧༧༣ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༡ ཉིན་འབྲི་གུང་བྱང་རྒྱལ་གླིང་གི་
གཙུག་ལག་ཁང་རྫོང་འབྲེད་མཛད་སྡོམ་སྐབས་ལ་དུགས་སོགས་ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་
རྒྱུད་མི་མང་དང་། བོད་ནས་གསར་འབྲོར་བ་བཅས་མི་གྲངས་ལྔ་སྟོང་བཟུལ་
བར་སྐྱལ་བའི་བཀའ་སློབ།

ཚང་མར་འཚམས་འདྲི་ཡོད། ད་ལྟོ་འབྲི་གུང་ཚོས་ཚོགས་ཀྱི་མ་དགོན་
རྫོང་འབྲེད་ཀྱི་མཛད་རི་མ་ཁག་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གྲ་འགྲིགས་པོ་ཡག་པོ་བྱུང་
སོང་། བྱེད་རང་ལ་དུགས་ནས་ཡོང་མཁན་ཚོ་འདི་གར་གནས་གཤེས་བསེལ་
ཞིང་ཚད་བཟེད་པས་ཉིན་གསུམ་རིང་བྱེད་རང་ཚོ་རྒྱུད་པོ་བྱུང་ཡོད་ཤག

དེ་རིང་རང་ཚོ་ཚང་མ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་དད་པ་གཅིག་གྱུར་
དང་། ཡང་རྫོས་བོད་ཁ་བ་གངས་ཅན་ལ་ཡོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཟུན་པ་ཐོག་
པ་ཆེ་རྒྱང་སྐྱབས་དང་བཅས་པའི་ཚོས་རྒྱལ་འདི་ཉམས་སུ་ལེན་མཁན་གཅིག་གྱུར་
ཡིན་པའི་ཆ་ནས་མཉམ་འཛོམས་བྱུང་བ་རེད། རང་རང་ཚོ་ཚང་མ་རྫོན་པ་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་པ་ཡིན་སྐབས་རྗེས་འབྲངས་པ་རྣམ་དག་ཅིག་བྱ་རྒྱ་
གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། རང་རང་ཚོས་ལུས་ཀྱི་ཆ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཁ་ཕྱོགས་
ཏེ་དད་གུས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། སེམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་རྒྱལ་ཕྱོགས་
ཏེ་བསྐྱེད་པ་རྩ་བུ་བྱས་ན་ཡག་པོ་མེད། དེ་རིང་འདིར་བོད་ནས་གསར་འབྲོར་
བ་ཁག་གཅིག་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་ཚོར་གནས་ལུགས་ཕན་བུ་འབྲེལ་བཤད་བྱེད་
རྒྱ་ཡོད་པས་ལ་དུགས་དང་། ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་ནས་སེབས་པ་ཚོ་རྒྱར་ཉན་བྱས་
ཏེ་ང་ཚོ་བོད་པའི་བདེ་སྐྱབས་གནས་སྤངས་ག་འདྲ་འདུག་བྱེད་རང་ཚོས་ཀྱང་ཡག་
པོ་ཉན་རོགས།

ད་ལྟོ་འབྲི་གུང་ནས་གསར་འབྲོར་སྐྱེ་ཞབས་ཚོ་དང་། བོད་མི་ཆུན་བྱིས་གང་
འཚམས་ལྷིག་འདིར་སྐྱེབས་ཡོད་པར་ང་རང་གི་ཉུང་གའ་པོ་བྱུང་། བྱེད་རང་
ཚོས་ཁ་ས་ཁ་ཉིན་ཉིན་གཉིས་ཚོས་སྐྱོགས་ཀྱི་གནས་རྒྱལ་མང་པོ་ཞིག་ཐོས་ཡོད།
རྫོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལུང་གིས་རྒྱན་པའི་བོད་གངས་རྫོངས་ཀྱི་ང་ཚོའི་མི་
ཐོག་འདི་དངོས་གནས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་དཀའ་ངལ་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་དུས་ཚོད་ནང་
རྒྱས་པའི་མི་ཐོག་ཅིག་ཆགས་ཡོད། ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེར་ཆ་བཞག་ན་ལ་རྒྱལ་
བ་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱེ་བྱེད་བཅུ་བཞི་པ་རའི་མི་ཚོ་འདིར་བསམ་སློབ་གཏོང་སྐབས་སེམས་
ལོན་ཏུ་སྒྲིབ་འདུག ལོ་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལ་ཅུ་མ་ནས་སོ་སོའི་ལུང་པ་དང་བུལ་ཏེ་མི་ལུལ་
ལ་གྱུར་ནས་ད་ཆ་ལོ་ལྔ་བཅུ་དང་བཅུད་ལ་སྐྱེབས་ཏེ་མི་ཚོ་མང་ཆེ་བ་སོ་སོའི་ལུང་
པར་བསྐྱེད་མ་ཐུབ་པ་དང་། དེ་ཡང་མི་ཚོའི་ནང་གི་དུས་ཚོད་ཡག་ཤོས་རྣམས་
མིའི་ལུང་པར་བརྒྱལ་དགོས་བྱུང་བ་རེད། སོ་སོའི་ལས་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་
ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་བཟུན་པ་དང་། འགྲོ་བའི་དོན་དག་ལ་ཞབས་འདེགས་བརྒྱབ་རྒྱ་
ལས་རྫོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དང་། བོད་མི་མང་ཚོས་ཀྱང་ང་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་
དགའ་མོས་ཆེན་པོ་འདི་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟར། རང་རང་དེ་དག་དང་མཉམ་དུ་
བསྐྱེད་དེ་ཤུགས་རྒྱག་རྒྱུ་མ་བྱུང་ཡང་། རས་སྤྱི་རྒྱལ་རང་དབང་ལུང་པར་བསྐྱེད་
དེ་གང་ཐུབ་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཟུན་པ་དང་། ཡང་རྫོས་བོད་གངས་ཅན་རྫོངས་
ཀྱི་བཟུན་མིང་རྒྱུ་དོན་ལ་རྫོ་གང་ས་ནས་ཕན་ཐོགས་ཀྱི་ལས་ཀ་གང་ཡོང་ཅི་ཡོང་
བྱས་པ་ཡིན། རང་གི་རྣམ་པ་མ་ལུང་པའི་གནས་རྒྱལ་ནི་ཐ་དད་རེད། འཛམ་
གླིང་ཐོག་སོ་སོའི་དོས་ནས་བསམ་པ་རྣམ་དག་དང་། དྲང་པོ་དྲང་བཞག་བྱས་
པ་ཡིན། རྒྱུར་བཏང་དྲང་པོ་བྱེད་མཁན་དང་། བསམ་པ་རྣམ་དག་བྱེད་མཁན་

ལ་དགའ་པོ་བྱེད་པ་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ལྟ་བུས། ང་རང་སྐྱེར་གྱི་རོམ་ལ་འཇམ་གྱིང་
 གི་ས་གནས་གང་ས་ནས་སེམས་ཐག་ཉེ་པོའི་གྲོགས་པོ་སློབ་ཁྲིམ་པ་པོ་ཞིག་རྟེན་
 བྱུང་། བོད་སྤྱི་པའི་གནས་ཚུལ་གྱི་ཆ་ནས་བཀད་ནའང་འཇམ་གྱིང་འདྲིའི་ཐོག་
 ང་ཚོ་ཕན་ཚུན་བསམ་པ་ནམ་དག་གིས་ཐབས་ཤེས་བྱས་པ་དང་། མོ་སོའི་ཐད་
 ནས་བསམ་པ་ནམ་དག་གཡོ་ཚོལ་མེད་པའི་བྱེད་སྣངས་འདི་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་
 དགའ་མོས་དང་བརྩེ་བཀྲམ། བཙུག་ རྒྱལ་སྐྱོར་བཅས་བྱེད་མཁན་འཇམ་གྱིང་
 ཐོག་ལོ་རེ་བཞིན་རེ་མང་རེ་མང་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད། དེ་ནི་ང་ཚོར་སེམས་གསོ་དང་
 སློབ་གསུང་བྱེད་མཁན་ཡག་ཤོས་ཤིག་ཆགས་ཡོད། དེ་ལྟར་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་
 བསམ་སློབ་གཏོང་དུས་དངོས་གནས་སེམས་སློབ་གོས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། ཕྱོགས་
 གཞན་ཞིག་ནས་བསམ་སློབ་གཏོང་དུས་མི་གོ་གང་ལ་གང་འཚམས་ཚོད་ཡོད་
 བསམས་ནས་སློབ་འཕེལ་གྱི་འདུག གཙོ་ཆེ་ཤོས་བོད་ནང་རྒྱ་མིས་བཅོན་འཇུག་
 བྱས་པ་ནས་བརྒྱུད་དུས་ད་ལྟ་བར་དུ་དངོས་གནས་གཏོར་བཤིག་དང་། ཉམས་
 ཆག་ཏུ་ལས་པ་ཞིག་བྱུང་ཡོད། དཔེར་ན་རྒྱ་མི་ཐོག་མར་ཡོད་པའི་སྐབས་ང་ཚོའི་
 ས་མཚམས་ཁག་ལ་འཛིང་རེས་གང་ལ་གང་འཚམས་ཤིག་བཏང་ཡོད་པ་དང་།
 དེ་རྗེས་ ༡༩༥༦ ལོར་ཁམས་ཁུལ་དང་། ༡༩༥༧/༥༨ ལོ་དེ་ཚོར་མགོ་ལོག་
 ཁུལ། ཨ་མདོའི་ཁུལ། མཐའ་མ་ ༡༩༥༩ ལོ་དབུས་གཙང་ཁུལ་ནས་འཐབ་
 ཚོད་བྱས་ཏེ་ ༡༩༥༩ ལོར་བོད་ཚོལ་གསུམ་གྱི་ས་ཁུལ་ཡོངས་ལ་རྒྱ་མིས་དྲག་
 གནོན་བྱེད་པའི་གནས་ཚུལ་འདི་བྱུང་བ་རེད། དུས་དེ་ནས་བརྒྱུད་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༩
 ལོ་བར་དུ་བོད་མི་དུས་མིན་རྒྱུན་འདས་རི་སོང་གི་གནས་ཚུལ་ང་ཚོའི་ལག་ཏུ་འབྱོར་
 པ་ཁག་ དཔེར་ན། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོའི་ཟླ་ ༩ ནས་ ༡༩༦༠ ལོའི་ཟླ་ ༩

བར་རྒྱ་སའི་ཉེ་འཁོར་ལ་རྒྱ་མིས་དྲག་གནོན་བྱས་ཏེ་བོད་མི་དམར་གསོད་བཏང་
 པའི་གྲངས་འཕོར་རྒྱ་མི་ཁོ་རང་ཚོས་ཚོ་བོ་འོད་བྱས་པའི་ཡིག་ཆ་གཞི་ལ་བཞག་
 བ་བོད་མི་བརྒྱུད་ཁྲི་བདུན་སྟོང་བསད་འདུག དེ་ནི་རྒྱ་མི་ཁོ་རང་ཚོས་ཚོ་བོ་འོད་
 བྱས་པའི་ཡིག་ཆ་རོམ་རྒྱ་མིའི་དམག་དཔོན་ཞིག་གི་ལག་ནས་ང་ཚོར་ཐོབ་པ་དེའི་
 རང་གསལ་པོ་འཁོད་འདུག དེ་བཞིན་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ བཅར་ཆད་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་
 མང་པོ་ཞིག་ནས་འདི་ཕྱོགས་མི་སྡེ་ཡོང་བ་ཚོ་དང་། འདི་ཕྱོགས་ནས་ཀྱང་བོད་
 རང་ལྟ་སྟོར་དང་། གཉེན་འབྲུག་མང་པོ་སྤྱིན་ཡོད་པ་སོགས་གནས་ཚུལ་འབྱུང་
 ཁུངས་མང་པོ་ཞིག་གི་གནས་ཚུལ་ལ་ང་ཚོས་ཕྱོགས་བརྒྱེམས་བྱས་པར་སྤྱི་ལོ་
 ༡༩༩༩ ལོ་ཕན་ལ་བོད་མི་དམར་གསོད་བཏང་བ་དང་། འཐབ་འཛིང་བཏང་
 ནས་བསད་པ། ལྷག་མནར་མ་བཟོད་པར་རང་གི་རྒྱག་དགོས་བྱུང་བ། རྣོག་
 ཤི་ཐེབས་པ། ལྷག་པར་མདོ་སྐྱོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་མང་པོ་ཞིག་ལ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༧/༥༨
 ནས་འགོ་རྒྱགས་ཏེ་མུ་གེ་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། དབུས་གཙང་ཁུལ་ལ་སྤྱི་ལོ་དུག་ཚུ་
 རེ་གྲངས་ནང་མུ་གེ་བྱུང་སྟེ་རྒྱ་མིས་བོད་མི་ཚོར་ཟླ་བ་གཅིག་གི་རྣོ་ཆས་ཆད་གཞི་
 བཟོས་པ་དེས་ཉིན་བཅོ་ལྷེ་ཉི་ལུ་ལས་མ་ལུང་བར། དེ་འཕྲོས་ཀྱི་ཉི་མ་ནམས་སྟོ་
 ལུ་མ་དང་། ཤིང་གི་ལོ་མ། རང་བྱུང་གི་ས་འཇམ་པོ་བཅས་ཐས་ནས་སྟོད་དགོས་
 བྱུང་འདུག སྟོ་ལུ་ལུ་ན་རིང་ཟ་མཁན་དེ་ཚོར་སྐྱང་སྟོས་ཀྱི་ན་ཚོ་ལོག་སྟེ་རྣོ་གས་
 ཤི་ཐེབས་པ་འབྲུམ་སྐྱག་ཁ་གས་བྱུང་ཡོད། བོད་གསལ་གནས་ཚུལ་གྱི་རྒྱུན་པས་
 བོད་མི་དུས་མིན་འདས་གོངས་སོང་བ་ས་ལ་གཅིག་དང་འབྲུམ་གཉིས་ཅམ་ཟེན་
 འདུག བོད་མིའི་རྩ་འཕོར་ས་ལ་དུག་བཟོད་པ་དེའི་ནང་ནས་ས་ལ་གཅིག་ལྷག་
 ཅམ་གྱི་བ་དེ་ནི་ཏུ་ཅང་མང་པོ་རེད།

དགོན་པ་དང་། ལྷ་ཁང་དུ་གསོལ་ཉེས་པ་ལྷ་ལྷག་ཙམ་ཞིག་མེད་པ་བཟོས་
 བས་པོད་ཀྱི་སྒྲིབ་བཅུད་ལ་ཉམས་ཆག་ཏུ་ཅང་ཆེན་པོ་བཟོས་པ་མ་ཟད། དུས་ད་
 ལྷ་ཁང་པོད་མེད་ལུས་སྒོལ་བྱ་མེད་དཔང་པ་ལྷ་པུའི་གནས་སྤངས་སུ་གནས་ཡོད།
 བར་ལམ་ལྷ་མེད་མིའི་སྤྱི་བུས་སྐབས་རེ་སྤྲོད་བྱ་སྤོང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། སྐབས་རེ་དམ་
 དུ་འགྲོ་བའི་འགྲུམ་བཞིག་ཡོད་གི་ཡོད་ཀྱང་། དེར་སང་སྤོན་མའི་གནས་ཚུལ་
 ལ་ལྷོས་ཏེ་སྤྲོད་བྱ་སྤོང་དུ་སྤྱི་བུ་ཉམས་ཏུ་ཅང་ཇ་དུག་གི་གནས་ཚུལ་མེད་པ་དང་།
 དཔལ་འབྱོར་གྱི་གནས་སྤངས་ཀྱང་སྤྲོད་བྱ་བཟད་དུ་སྤྱི་བུ་ཡོད། དེ་བཞིན་པོད་
 ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ལ་བཅི་འཛོག་ཡོད་མདོག་གི་ནམ་འགྲུམ་བཞིན་གནས་པོད་
 པ་ནི་སྤར་ལོ་རྒྱུས་ནང་བྱས་རྗེས་ཡོད་པའི་མི་རིགས་རེད་ཅེས་བསྟོད་བསྟུགས་
 སྤྲོད་བྱ་གཏོང་གི་ཡོད་པ་རེད། ཁོ་རང་ཚོའི་བསམ་སྒོའི་མ་རིག་གནས་གསར་
 པ་རྗེས་སྐབས་བཤད་པ་ལྷར་པོད་པ་ནི་ཆེས་མཉམ་ཉམ་དང་། ཆེས་རྗེས་ལུས། ཆེས་
 མཛོག་ཆེས་གདུག་ལྷུང་ཅན་ཞིག་ལེད་བཤད་གསུང་བོད་ཀྱི་སྒྲིབ་བཅུད་ཡོད་སྤོང་གསུང་
 བཞིན་ཐོགས་མེད་པའི་དངོས་པོ་ལྷ་པུ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱས་ཡོད། དེ་ཚོའི་ཐད་
 བར་ལམ་སྤྲོད་བྱ་བཞིན་སྤངས་འགྲུམ་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་སྤྱི་ཡོད་སྤྱི་ཆ་ནས་
 བཤད་ན་རྒྱ་མེད་དཔང་སྤྱི་བུ་ལྷ་ལྷག་རིམ་པས་པོད་མི་རིགས་དང་། པོད་ཀྱི་རིག་
 གཞུང་དང་བཅས་པ་ཅུ་བརྒྱུ་འགྲོ་བའི་ཉེན་ཁ་ཏན་ཏན་ཡོད། རིག་གནས་གསར་
 པ་རྗེས་སྐབས་ཁོང་ཚོས་འཆར་གཞི་ལྷན་པའི་ལག་ལེན་བསྟར་ཡོད། དེ་རིང་ཁ་
 སང་དེ་ལྷའི་འཆར་གཞི་ལྷན་པ་ཡིན་མིན་བཞིན་མི་ཐུབ་ཀྱང་། རྒྱ་མི་སོན་ཆེ་བོད་
 དུ་སྤྱི་བུས་པ་དང་། རྒྱ་མིས་དཔང་སྤྱི་བུས་པའི་གནས་ཚུལ་འདིའི་འོག་ལས་
 རིགས་སྤྲོད་བའི་གལ་ཆེ་ནམས་ལྷ་སྤྲོད་པོད་སྤོང་དུ་དགོས་པར་བརྟེན། སོ་

སོའི་མི་ཚེའི་མདུན་ལམ་ཞིག་འཚོལ་དགོས་པུང་ན་རྒྱ་ཡིག་མ་བསྐབ་ཐབས་མེད་
 ཆགས་པ། པོད་ཡིག་གི་ཤེས་ཡོན་ཇི་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་མཐའ་མ་བོད་པའི་སྤོབ་གྲུ་
 ཞག་ནང་དག་ཅན་གྱི་དུ་རྒྱ་ཅམ་མ་གཏོགས། དེ་ལས་ལྷག་པའི་མདུན་ལམ་རྒྱ་
 ཆེ་བ་ཞིག་མེད་སྤྲོད་སུ་རང་ལྷགས་ཀྱིས་པོད་ཡིག་གི་མཚོང་བརྒྱུ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་
 པ་རེད། ས་མ་ཚོ་བོད་པའི་རིག་གཞུང་ལ་ཞེན་ཁོག་དང་། ལུས་བརྗེ་ཡོད་ཀྱང་།
 དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གྱི་འོག་ནས་རྒྱ་ཡིག་གཏོ་བོ་མ་བྱས་ཐབས་མེད་ཆགས་
 ཡོད། མཐོ་རིམ་སྤོབ་གྲུ་ཞིག་ལ་འགྲོ་དགོས་པུང་ན་ཡིག་ཚད་གཏོ་བོ་རྒྱ་ཡིག་གི་
 ཐོག་ནས་གཏོང་གི་ཡོད། དམའ་རིམ་སྤོབ་གྲུ་ནས་བཟུང་འབྲིང་རིམ་སྤོབ་གྲུ་བར་
 པོད་ཡིག་ཐོག་ལ་ལྷགས་བརྒྱུ་བཞིན་སྤོབ་སྤོང་གི་མཁན་གྱི་སྤོབ་སྤྱི་བུ་དེ་ཚོ་མདུག་
 དུ་རྒྱ་ཡིག་ཡིག་ཚད་མ་ཡོན་པར་རྗེས་ལུས་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྷར་སྤོབ་ཡོད་སུ་
 ཀྱི་གནས་ཚུལ་ནས་བཤད་ན་པོད་མི་རིགས་རིག་གཞུང་དང་བཅས་པ་ཅུ་བརྒྱུ་
 འགྲོ་བའི་ཉེན་ཁའི་སྤང་གནས་ཡོད། དཔེར་ན། རང་སོག་ལ་ཆ་བཞག་ན་ནང་
 སོག་རང་གི་ཡུལ་མི་ས་ཡ་གསུམ་ཅམ་ཡོད་གནས་བཞིན་གྱི་འདུག ཡུལ་མི་ས་
 ཡ་གསུམ་ཅམ་ཡོད་པའི་ས་ཆ་དེའི་ཐོག་ད་ཆ་རྒྱ་མི་ཇི་ཅམ་སྤོབས་ཡོད་ཅེ་ན།
 གནས་ཚུལ་ཁ་གསུམ་ནས་རྒྱ་མི་ས་ཡ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། ཁ་གསུམ་གྱིས་ས་ཡ་ཉི་ལུ་
 སྤོབས་པ་བཞིན་གྱི་འདུག གང་ལྷར་ཡུལ་མི་ས་ཡ་གསུམ་ཡོད་སར་རྒྱ་མི་ས་ཡ་
 བཅོ་སྤོབ་ལས་བཞག་པ་བཞིག་སྤོབས་ཡོད། གནས་ཚུལ་འདིའི་འོག་ནས་རིམ་པས་
 ཡུལ་སོག་ཡུལ་ཡིན་ཀྱང་། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་རྒྱ་ཡུལ་ཆགས་འགྲོ་ཡི་
 ཡོད་པ་རེད།

དེ་བཞིན་པོད་ལུང་པར་ཆ་བཞག་ན་རིམ་པས་པོད་ཡུལ་རྒྱ་ཡུལ་ངོ་མ་ཞིག་

ཆགས་རྒྱུ་ཉེན་ཁོའི་གནས་ཚུལ་ཏེ་ཅང་གསལ་པོ་འདུག ར་རང་ཚོ་ཕྱི་ལོགས་
སྡོད་མཁན་པོ་དེ་མི་ཚོར་ཆ་བཞག་ནའང་བཅན་སྲོལ་བྱས་ཏེ་རང་ཡུལ་བྲལ་ནས་
བསྐྱོད་ཡོད། བྱེད་རང་སོ་སོའི་ཡུང་པར་སྡོད་མཁན་ཚོར་ཆ་བཞག་ནའང་དཀའ་
ངལ་འདི་འདྲ་ཞིག་གི་འོག་ལ་མི་ཐོག་སླེབ་ཏེ་བསྐྱོད་ཡོད། དེ་ལྟར་རང་ཚོ་དུས་རབས་
འདིར་སླེབ་པའི་མི་ཐོག་འདི་སྐོར་བསམ་སློབ་གཏོང་དུས་སེམས་ཏེ་ཅང་སློབ་ཞིག་
འདུག ད་ལྟ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་པོད་པ་ཞིག་གིས་པོད་པར་ཞེན་ཁོག་བྱས་
ན་དེ་བྲིམས་འགལ་ལ་འགྲོ་བ་དང་། པོད་པ་ཞིག་གིས་རྒྱ་མིར་ཞེན་ཁོག་བྱས་ན་
དེ་ཡར་ཐོན་ལ་བཅེ་བ་བཅས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཏེ་ཅང་སློབ་པོ་དེ། རྒྱ་
མི་གུང་ཁྲན་ལ་ཆ་མཚོན་ན་དེ་རིང་བཟང་པ་སར་ཉེན་ཆ་འཛིན་མེད་པ། ཁ་ནས་
ཉར་གི་སྲིད་བྱས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་ཡང་དག་པ་ཡིན། འགྲུར་བ་མེད་
ཅས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། ཉེན་རེ་བཞིན་འགྲུར་བའི་གནས་ཚུལ་ནི་རྒྱུང་པོ་བརྒྱབ་
པ་ལྟར་ཡིད་བརྟན་མེད་པ་ཞིག་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཆབ་སྲིད་གཏུག་རྒྱབ་ཅན་ཡིད་
བརྟན་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་དུས། དེ་རིང་གི་སྲིད་བྱས་འདིའི་འོག་ནས་སྐད་ཆ་འདི་
འདྲ་ཞིག་པོད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། སར་ཉེན་སྲིད་བྱས་འགྲུར་ནས་དེ་རིང་གི་
སྐད་ཆ་འདིར་ནག་ཉེས་གང་འདྲ་ཞིག་བཀལ་ཡོང་བསམ་ནས་མི་ཚང་མ་སློབ་ཡོང་
དང་དོགས་ཐོན་ཁོ་ནའི་ངང་སྡོད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། རང་ཚོ་པོད་པ་ཞེས་སྟོ་
ཆས་ཟ་སྐྱངས་ཐ་དད། བསམ་སློབ་གཏོང་སྐྱངས་ཐ་དད། གོ་མས་གཤིས་ཐ་དད།
ལོ་རྒྱས་ཐ་དད་ཡིན་པས་འདི་སར་ཞོག་རྒྱ་མི་ཁོར་རང་ཚོའི་ནང་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་
མང་ཆེ་བ་ཡིད་ཐང་ཆད་དེ་སྡོད་དགོས་པ་ཆགས་ཡོད། དབང་རྒྱུར་མཁན་དེ་
འདྲ་ཞིག་གིས་པོད་ཡུལ་དབང་བརྒྱར་ཏེ་བསྐྱོད་ཡོད་པ་དེ་ནི་དངོས་གནས་སེམས་

སློབ་པོ་དེ། དཔོན་པོ་གསར་བ་དེ་རྒྱ་མཚན་རྒྱན་པ་ཞིག་དང་། ཡ་རབས་ལུགས་
བཟང་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡོད་ན་རང་དབང་བྲལ་ཡང་ཕྱན་བུ་སྟོ་བལྟ་ས་ཞིག་ཡོང་
གི་རེད། དཔེར་ན། རྒྱ་གར་དབྱིན་ཇིའི་འོག་རྒྱུད་སྐབས་མ་གཞི་མི་མེར་སྲེལ་
ཡུལ་བྱས་ཏེ་ཏེ་ཅང་སློབ་པོ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་སྐབས་བྲིམས་སྐྱུར་དུ་ཡོད་པ་རེད།
དཔེར་ན། མདུ་ན་མ་རྩུན་རྩིས་རྒྱ་གར་རང་བཅན་གྱི་ལས་འགུལ་གནང་སྐབས་
ཁོང་དབྱིན་ཇིའི་དོ་དམ་འོག་བཅོམ་ལ་བཞུགས་དགོས་བྱུང་ན་ཡང་། དེ་སྐབས་
ཁོང་རང་གི་རྩུ་བ་རྒྱས་བཟང་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་རང་བཅན་ཐོབ་ཐང་བཅས་པ་
བྲིམས་སྐྱུར་ཚོད་ཚོགས་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་མི་གུང་ཁྲན་གྱིས་མཚོན་པའི་དམར་
པོའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་མི་མེར་སྲེལ་ཡུལ་འདི་ཚོའི་འོག་ལ་དེ་འདྲའི་སྐད་ཆ་བཟང་
ས་གཏན་ནས་མེད། བྲིམས་སྐྱུར་དང་། ལས་རིགས་ཚང་མ་ཉར་གིས་བཀོད་སྒྲིག་
དང་སྐྱངས་འཛིན་འོག་སྡོད་དགོས། བྲིམས་སྐྱུར་དབང་བཅན་ཞིག་རྒྱུར་དུ་མེད་
པ་འདིས་རྒྱ་མཚན་བཟང་ས་མེད་པ་རེད། དོས་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་ཁྲོགས་པོ་ཁ་ཤས་
ལ་འདི་ལྟར་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། རྩོན་མ་རྒྱ་གར་དབྱིན་ཇི་བཅན་རྒྱལ་པོར་ལུགས་
ཀྱི་མི་མེར་སྲེལ་ཡུལ་གྱི་དབང་རྒྱུར་འོག་རྒྱུད་སྐབས་དངོས་གནས་གཏུག་རྒྱབ་
ཐུངས་ཡོད། ཁོང་ཚོས་མི་གསོད་ཀྱི་ཡོད་ལ། དག་གཞོན་ཡང་བྱས་ཡོད་པ་དེ་
ནི་ཐབས་སྟུག་རེད། ཡིན་ནའང་དེང་སར་སྲོགས་ཡོངས་ནས་བརྒྱུར་ན་དམར་
པོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མི་མེར་སྲེལ་ཡུལ་ནི་དེ་ཚོ་ལས་ཀྱང་གཏུག་རྒྱབ་ཆེ་བ་ཡོད་ཅེས་
བཟང་གྱི་ཡོད། དངོས་གནས་རང་ཚོ་པོད་པའི་ད་ལྟའི་མི་ཐོག་འདི་ཕྱོགས་གཅིག་
ནས་བསམ་སློབ་བྱང་ན་ཐབས་སློབ་སེམས་སློབ་དགོས་པ་ཞིག་རེད་འདུག ཕྱོགས་
གཞན་ཞིག་ནས་བསམ་སློབ་བྱང་ན་ཇི་ཅམ་དཀའ་ངལ་ཡོད་པ་དེ་ཅམ་གྱི་མིའི་ནས་

དཔྱད་ཀྱི་རྣམས་པ་འདོན་རྒྱུ་ལོ་སྐབས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ལྟར། དཔེར་ན། ར་རང་
 ལ་ཆ་གཞག་ན་ད་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་བཞིན་སྤྱོད་པ་གཅིག་ནས་བསམ་སྒོ་བཏང་ན་ར་རང་
 དུས་ཚོད་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཞིག་གི་སྐར་ལ་སྐྱེས་ཏེ་མི་ཚོ་འདི་གའི་རང་ལ་སྤྱིན་སོང་
 བསམས་པ་སྐབས་ལྟར་དུ་མི་འདྲུག་ཏུ་དང་། བསམ་སྒོ་ཞིབ་ཏུ་གཏོང་དུས་ར་རང་
 དངོས་གནས་དུས་ཚོད་དཀའ་ངལ་ཅན་པོད་མི་རིགས་ཆགས་འཛིག་གི་མཚམས་
 ལ་སྐྱེབས་སྐབས་སྐྱེས་པའི་མི་ཞིག་ལྟར། མོ་སོས་རྣམས་པ་བཏོན་ཏེ་བྱེད་ཀྱི་ཞིག་
 ཡོད་པ་ཡིན་ན། པོད་མི་རིགས་ཆགས་འཛིག་གི་མཚམས་ལ་ཐུག་པའི་དུས་ཚོད་
 འདིར་ཞབས་འདེགས་སྐྱབ་རྒྱུ་ལོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོད་ལྟར། དངོས་གནས་
 ལས་ཀ་བྱས་ན་བྱེད་པའི་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། རྣམས་ལྷན་པ་བཏོན་ན་འདོན་ས་ཡོད་
 པའི་དུས་ཚོད་ཅིག་ལ་སྐྱེས་པ་འདི་གཟི་བུ་ཡོད་པའི་དུས་སྐབས། ར་རང་ཚོ་བསྐལ་
 བཟང་ལུགས་བཟང་གི་དུས་ཚོད་ལ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན། དམིགས་བསལ་རྣམས་དཔྱད་
 ཀྱི་རྣམས་པ་འདོན་ས་གང་ཡང་མེད། ར་རང་ཚོ་པོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་གཞན་འཕྲང་ཅན་
 ཞིག་དང་། པོད་མི་རིགས་འཛིག་ལ་སྤོགས་པའི་དུས་ཚོད་འདི་འདྲུག་གི་སྐབས་
 སྐྱེས་པའི་མི་ཡིན་སྐབས་དངོས་གནས་ར་ཚོའི་ཐོག་ལས་འགན་ཆེན་པོ་ཞིག་སྐྱེབས་
 ཡོད། ར་རང་ཚོས་རྣམས་ལྷན་པ་བཏོན་ཏེ་ལས་འགན་འདི་འགྲུབ་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱུང་
 ན། དེ་ནི་ར་ཚོ་པོད་མི་རིགས་ཀྱི་གཟི་བུ་ཡོད་ཡིན། པོད་མི་རིགས་ཀྱིས་རང་
 ལ་རང་བཞིན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་སྐབས་ཆེན་རྣམས་པ་རྣམས་འདོན་དགོས་པའི་
 དུས་ལ་སྐྱེབས་ཡོད། དེ་ལྟར་སྤོགས་གཅིག་ནས་བསམ་སྒོ་གཏོང་སྐབས་འགལ་
 རྒྱུ་ཡི་ཅམ་མང་བའི་ཅམ་གྱིས་ར་རང་ཚོར་རྣམས་དཔྱད་དང་སྤོང་སྤོབས་འདོན་
 རྒྱུ་ལོ་སྐབས་ཤིག་ཡོང་གི་ཡོད། ད་ལྟ་མན་ཆད་པོད་མི་མང་སེམས་ལྷུ་མེད་

ཅིང་། མོ་སོས་སྤོགས་ཤི་ཉེན་པོའི་འོག་ཚང་མས་སེམས་ལྷུགས་མ་ཆག་པ་བྱས་
 ཏེ་བསྐྱོད་ཡོད། བར་ལམ་གྱི་བཅུན་དང་སྤོང་གྱི་བསྐྱོད་པ་སྤོང་གི་གང་འཚམས་ཤིག་སྤོང་
 ཏོར་དགོས་བྱུང་བ་དང་། མང་པོ་ཞིག་བཅོམ་ལ་ཚུད་དེ་སྤོང་གྱི་སྤོང་གི་མས་གཅོད་
 ཚད་མེད་བཏང་ནས། མདོར་ན་ལུས་ཀྱི་བྱུངས་ཁྲག་རྒྱུན་གཅིག་པ་སྤོང་གི་གནས་
 རྒྱུ་ལ་ཏ་ཅང་ཐབས་སྤོང་པའི་སྤོང་བཞིན་ཡོད། དེ་དག་གི་སེམས་ལྷུགས་ཤི་
 དངོས་གནས་ཏ་ལས་པ་ཞིག་ལྟར།

ར་ཚོས་དགའ་སྤོང་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ལ་བྱི་ལོ་ ༡༧༧༧/༥༠ ལོ་དེ་
 ཚོར་རྒྱ་མི་ཐོག་མར་ཡོང་སྐབས་ཁོང་ཚོར་གདོང་ལེན་བྱེད་མཁན་གྱི་མི་ཐོག་
 རྣམས་སྤོང་གི་ཐུག་པ་དང་། དེ་རྗེས་བྱི་ལོ་ ༡༧༥༧ རས་ ༤༡ བར་རྒྱ་མིར་
 འཐབ་ཚུད་གདོང་ལེན་བྱེད་མཁན་གྱི་མི་ཐོག་དེ་དག་གྲང་གང་འཚམས་ལོ་ཆས་
 པོ་ཆགས་ཏེ་ད་ཆ་ལོ་ ༤༠/༥༠ སྐབས་ནས་མི་ཚོ་རྗེས་ལ་ཉེ་བའི་དུས་ལ་
 སྐབས་ཡོད་ཀྱང་། དེར་སང་རྒྱ་མིར་ལུ་མཐུད་བཟུན་པོ་བཟོ་མཁན་ནི་གཞོན་
 སྐྱེས་མི་རབས་རྣམས་ཡིན། ར་རང་ཚོའི་མི་ཐོག་བརྗེས་འགྲོ་གི་ཡོད་ཀྱང་མི་རབས་
 གསར་པ་ཚོས་ལུ་མཐུད་འཐབ་ཚུད་བྱེད་པ་འདིའི་ཐོག་ནས་དངོས་གནས་པོད་མི་
 རིགས་ཀྱི་རྣམས་ཆེན་གྱི་སྤོང་སྤོབས་གསལ་པོ་མཚོན་གྱི་ཡོད། རྒྱ་མི་ཚོའི་ཐོག་
 མའི་བསམ་སྤོང་གྱི་ཚོགས་སྤོང་པའི་ནང་འཚར་ཡོངས་བྱས་པའི་མི་ཐོག་དེ་དག་
 ཤིས་གསར་པ་ལྟར་རོ་ཚོ་ལ་བྱས་པ་མ་གཏོགས། མི་ཐོག་གསར་པ་དེ་ཚོས་གསར་
 པར་དགའ་བཟུ་བྱེད་ཀྱི་ལྟར་བསམ་པའི་ཡིད་ཆེས་བྱས་ཏེ་མི་ཐོག་ཀན་པ་རྣམས་
 རྗེས་སུ་རྗེས་ཁོང་ཚོ་སྤོང་པའི་རང་རང་གི་འདོད་པ་ལྟར་པོད་དབང་རྒྱུར་
 བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་ལྟར་བསམ་པའི་ལོ་ཞིག་བརྒྱབ་ཀྱང་འགྲུབ་ཐུབ་མེད། དེར་སང་

ཕྱོགས་པོད་རྒྱ་ཚེའི་མི་མང་ཚོའི་སེམས་ཤུགས་དང་། ཚོལ་གསུམ་ཡོངས་ཚོགས་
ཀྱི་ས་ཁུལ་ནང་རྒྱ་མིར་ཞེ་ལོག་ནས་མི་དགའ་བ་བྱེད་པའི་བསམ་བློ་རྒྱུ་ཚེར་འཕྲོ་
བ་དང་། འཛམ་གླིང་ཐོག་པོད་པའི་གནས་ཚུལ་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་མཁན་རེ་མང་
དུ་འགོ་བཞེན་པ་བཅས་དེ་དག་ལ་བསམ་བློ་གཏོང་སྐབས་ལོ་ཁ་གསུམ་ནང་འགྱུར་
བ་འགོ་རྒྱ་དང་། མགོ་གསུམ་ལྷུང་བ་དེན་མཐའ་གསལ་ལྷུང་འེ་བ་ཚེན་པོའི་སྣང་
ལ་སྡེ་བས་ཡོད་པས་ཚང་མས་སྣང་བ་ཞིན་སེམས་ཤུགས་མ་ཚག་པར་རིག་པ་
བརྒྱུས་རྒྱ་མིན་དུ་གལ་ཚེན་པོ་ཡིན།

དེ་རིང་འདྲིར་དགེ་འདུན་པ་མང་པོ་འདུག ད་ལྟ་བོད་ནང་ཚོས་སློབ་སྦྱོར་
ས་ཁུལ་གང་སར་དགོན་པ་དང་། ལྷ་ཁང་ཉམས་གསོའི་ལས་ཀ་ཞིག་བྱེད་ཚུལ་
ངར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ནི་རྩ་བ་ཏུ་ཅང་ཡག་པོ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་སྤྱི་དག་པོ་ཡོང་
བར་ཚང་མས་དོ་སྣང་བྱ་རྒྱུ་མིན་དུ་གལ་ཚེན་པོ་ཡིན། དེའི་ཐད་སྣོད་ཡངས་ཤོར་
ན་དགོན་པ་ཉམས་གསོ་བྱས་ཏེ་གྲུ་པ་བརྒྱ་ཕྲག་གསར་ཞུགས་བྱེད་ཚུལ་པ་བྱུང་ཡང་།
སྤྱི་ལོ་ལག་པོ་མ་བྱུང་ན་མཇུག་དུ་དཀའ་ངལ་འཕྲད་ཀྱི་རེད། ཉམས་ཆ་ལུགས་
འཛིན་ཚུབ་ཅམ་ཞིག་མ་གཏོགས་ངོ་མའི་བསྐབ་པ་སློབ་གཉེར་དང་། ཉམས་ལེན་
ཐོག་དང་པོ་ནས་མིག་སློབ་བཟང་པོ་ཞིག་འཇུགས་མ་ཐུབ་ན། རེས་སུ་དགོན་པའི་
ནང་གྲུ་པ་གཚོའི་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་དོན་དོ་མའི་ཐོག་ཆབ་པེ་ཚོ་བའི་ཡུང་པ་གང་
ཆགས་པ་ཡིན་ན་ཡག་པོ་མེད། མང་བ་ལས་སྤྱི་དག་པ་གཙོ་བོར་འཛིན་དགོས།
ད་ལྟ་དགོན་པ་ཉམས་གསོ་བྱེད་དུས་སྡོན་མ་གྲུ་པ་བརྒྱ་ཅམ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་ཐོག་
མར་འགོ་རྒྱགས་སྐབས་གྲུ་པ་བརྒྱ་བཙོ་ལྷ་ལས་མེད་ནའང་དེ་དག་སྤྱི་དག་པོ་སློབ་
གཉེར་ཐོག་དང་། འདུལ་བྱིམས་ཀུན་སྡོད་གང་ཐད་ལ་བརྒྱ་བཙོ་ཡོད་པའི་གཞི་

ཅ་ཡག་པོ་ཞིག་རྒྱགས་ཐུབ་པ་བྱུང་ན། རིམ་པས་དེའི་ཐོག་ལྗེའམ། བརྒྱ་ ཉི་
ཤུ་སྡོན་མ་བརྒྱབ་ཀྱང་སྤྱི་ལོ་ལག་པོ་ཞན་དུ་མ་སོང་བ་རང་འཇགས་སྡོད་ཚུབ་པ་ཡོང་
གི་རེད། དེ་མིན་ཏེ་བོད་པེར་སྤྱི་ལོ་ལག་པོ་ཞིག་མ་མ་ཚོས་དགོན་པར་བསྐྱལ་
འདོད་བྱེད་པ་དང་། སྤྱི་ལོ་ལག་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ནས་དགོན་
པའི་ནང་འཇུག་ན་མཐའ་མ་ཚུའི་ཉམས་ཆ་ལུགས་བརྗོད་ཚུབ་ཅམ་ཞིག་མ་གཏོགས།
ཚོས་ཀྱི་སློབ་སློང་དེ་ཅམ་མེད་པ་དང་། ཉམས་ལེན་ཀུན་སྡོད་ཀྱང་མེད་པ་དེ་འདྲ་
ཆགས་ན་ད་ལྟའི་དུས་ཚོར་འདྲིར་སྤྱི་ལོ་ལག་པོ་ཞན་དཔལ་འཕྲོར་ཐད་ལ་འདྲ་
བྱ་གོང་གི་འདུག ད་ལྟ་ང་ཚོའི་མི་མང་གི་དཔལ་འཕྲོར་གནས་སྣངས་སྤྱན་བྱ་
བཟང་དུ་འགོ་བའི་སྐབས་ལ་བོད་ཚོར་ཡོངས་ཀྱི་དཔལ་འཕྲོར་ཡར་རྒྱས་གཏོང་
རྒྱུའི་ཐད་ཤུགས་རྒྱག་དགོས་པ་ལས། དེལ་སྤྱན་བྱ་བྱུང་བ་དེ་ལས་སང་དགོན་
པའི་ཞལ་འདེབས་ལ་འབྲལ་གྱིན་བསྐྱེད་ན། མ་གཞི་རྒྱད་ཆ་འདི་ངས་བརྗོད་རྒྱུ་
མི་འཚམས་པ་ལྟ་བུར་འདུག་ཀྱང་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་ཡག་པོ་མེ་ཡོང་སྤྱི་
པ་དམ་གྱི་འདུག རྩོན་ལ་ལུང་པ་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་དཔལ་འཕྲོར་ཡར་རྒྱས་ཡོང་བའི་
ཐོག་ལ་ཤུགས་བརྒྱལ་ཐུབ་ན། རྩོན་ཡོངས་ཀྱི་དཔལ་འཕྲོར་ཡར་རྒྱས་གང་
འཚམས་སྤྱིན་པའི་སྐབས་ལ་དགོན་པ་དང་། ལྷ་ཁང་བཞེངས་རྒྱ་རང་བཞིན་རྒྱན་
བྱུང་དུ་ཡོང་གི་རེད། ད་ལྟ་སྤྱི་ལོ་ལག་པོ་སྤྱི་ལོ་ལག་པོ་ལས་སང་ཚེ་གཏོག་རྒྱག་
རྒྱུ་ཤུགས་ཚེ་དུགས་ན་གཤེ་བྱས་ཡོང་བསམས་ཏེ་སློབ་ཡོང་ཡོང་གི་འདུག དཔལ་
འཕྲོར་གནས་སྣངས་ཐོག་ཀྱང་གཞན་འགག་ཆགས་ཀྱི་འདུག

གནད་འགག་གཞན་ཞིག་ལ་པོ་ལ་སྤྱི་ལོ་ལག་པོ་བོད་མིའི་སྤྱོད་པར་ཤུགས་
ཀྱིས་བཀག་ནས་སྤྱི་ལོ་ལག་པོ་ལ་འདོན་པ་དང་། ལྷག་པར་ས་ཁུལ་ཁུག་ཀྱིས་

ཁ་གསལ་ལ་བུ་མོ་མོ་ ༡༤/༡༥ དེ་འདྲ་ཡང་སྐྱེ་སྐྱོད་པ་གསལ་པའི་གནས་ཚུལ་རྣམས་
མོས་བྱུང་། དེ་རིགས་མང་པོ་མེད་ནའང་། དེ་ཚོའི་གསལ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་སྐུ་
ལྷ་ཙམ་ནས་སྐྱེ་བྱུ་མེད་པ་བཟོས་པའི་གནད་དོན་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་འཆར་རྣམས་
བཅའ་ཟེར་པའི་སྐུ་གྲུ་གྲངས་བཅད་ཀྱི་གནད་དོན་མ་རེད། དངོས་གནས་བྱས་
ན་རྒྱ་མིའི་མི་འཕོར་མིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་ཁོ་རང་ཚོ་སྐྱེ་སྐྱོད་ཅམ་པ་གསལ་རྒྱར་
སྤྲོད་པ་ཚོ་བོད་པ་དང་། མོག་པོ་མོགས་དངོས་གནས་མི་གྲངས་ཉུང་ཉུང་ཡིན་
པས་གནས་སྐབས་སྐྱེ་སྐྱོད་པ་གསལ་པར་བཞག་ན་འོས་པོ་འདུག་ཀྱང་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་
པར་དབང་གུགས་ཀྱིས་སྐྱེ་སྐྱོད་འགོག་གི་ཡོད་པ་དང་། ར་རང་ཚོ་རྒྱར་སྤྲོད་པས་
ནས་ཀྱང་དང་དུ་ཁྲུང་ས་ནས་ཆད་ལོངས་སྤྲུམ་དག་མེད་པའི་གྲུ་བཅུན་མང་པོ་བྱུང་
ན། ད་ལྟར་ཚོའི་མི་རིགས་ཙམ་བཞག་འགོ་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་ཞིན་པའི་སྐབས་ཡིན་
པས་དེ་ཡང་ར་ཚོས་བསམ་སྒོ་གཏོང་དགོས་པའི་གནད་འགག་ཅིག་ཆགས་ཡོང་
གི་འདུག ལྷག་པར་ཡུལ་གྲུ་རྒྱར་རྒྱར་ནང་གི་བྱ་མང་པོ་ཞིག་དགོན་པར་ཞུགས་
ནས་གྲུ་བཅུན་པ་དང་། ཡང་ཁག་ཅིག་རྒྱ་གར་དུ་ཡོང་བ་དེ་འདྲ་བྱས་ནས་གྲོང་
གཞེས་དེ་ཚོའི་ནང་བྱུང་མེད་མང་ཞིང་། སྐྱེས་པ་ཉུང་པའི་གནས་སྤངས་འགྱུར་
སྒྲིག་གིས་རིམ་པས་གྲོང་གཞེས་དེ་དག་རྒྱ་མི་སྤོང་ས་ལྟ་བུ་ཆགས་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་འདུག
དེར་བརྟེན་ཚོས་སྐོས་བྱེད་པའི་དགོན་པ་དེ་ཚོས་དང་པོ་ནས་གྲངས་ཆད་གཙོ་བོར་མི་
འཛིན་པར་སྤྲུམ་ཆད་གཙོ་བོར་འཛིན་རྒྱར་དོ་སྣང་བྱ་རྒྱུ་མིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།
དེ་ནས་དགོན་པ་ཚོའི་ནང་དཔེར་ན། མེ་ར་དང་། འབྲས་སྤྱངས་དགོན་པ་དེ་
ཚོའི་ནང་སལ་ཆེར་སྐོབ་གྲུ་ཡོད་འདུག་པ་དེ་མི་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་བྱུང་འདུག མ་འོངས་
པར་དགོན་པ་ཁག་གིས་ཚོས་ཀྱི་སྐོབ་སྐོབ་སྐོབ་དགོས་པ་མ་ཟད། སྤྱིར་བཏང་

མེས་ཡོན་གྱི་སྐོབ་སྐོབ་སྐོབ་རྒྱ་དེ་ཡང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དཔེར་ན། ཉེ་དོར་
གི་ནང་པའི་དགོན་པ་དང་། ལྷ་ཁང་ཆེན་པོ་དེ་ཚོར་རང་གི་ཁོངས་གཏོགས་ཀྱི་
སྐོབ་གྲུ་མང་པོ་ཡོད་གི་འདུག དེ་མི་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་རེད། བརྟན་པའི་ལུགས་འདེགས་
རྒྱལ་པ་དང་ཆབས་ཅིག་མེས་ཡོན་ཡང་བྱུང་དུ་འབྲེལ་ཏེ་ལུགས་འདེགས་བརྒྱལ་བྱུང་
པ་ཞིག་བྱུང་ན་སུན་ཐོགས་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད་རྒྱུ་རེད། ར་རང་ཚོས་མ་འོངས་
པོད་ཀྱི་དགོན་པ་ཁག་གི་ནང་དེང་དུས་མེས་ཡོན་གྱི་སྐོབ་སྐོབ་གི་མཐུན་རྐྱེན་ཡོད་
པ་ཞིག་བཟོ་རྒྱུ་མིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། འདིར་གྲུ་བཅུན་འཆོམས་ཡོད་སྐབས་
འཕྲོས་བཞད་བྱས་ནས་བཟོད་པ་ཡིན།

དེ་ནས་བར་ལམ་བོད་ནང་གཞི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་གི་མེས་ཡོན་ཡོད་
པའི་མི་རབས་རྣམས་འགོ་གི་ཡོད་ཀྱང་། ད་ལྟ་ཉུང་ཤས་ཡོད་པ་དེ་ཚོའི་གསལ་གྱིས་
བར་ལམ་བྱིས་པའི་ཚོས་དེ་བའདྲ་མིན་མང་པོ་མོན་པ་དེ་ཚོར་ལྟ་དུས་དངོས་གནས་
བསམ་སྒོ་མང་པོ་བཏང་སྟེ་དུར་ཐག་བྱས་འདུག མངོན་གསལ་དོད་པོའི་སྐད་
ཆ་བོད་ས་མེད་ཀྱང་། མོ་མོའི་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གཞུང་གཏོང་བའི་ཡོད་པ་འདིའི་
ནམ་པ་གཟེངས་སྤྲོད་པ་ཡོང་བའི་དོན་ལ་ཆར་མས་དུར་བསྐྱེད་བྱས་པར་ར་རང་
དགའ་པོ་བྱུང་། མི་དེ་ཚོའི་གསལ་མང་པོ་ལྷག་མེད་ལ། བར་ལམ་ཁོང་ཚོས་སྤྲུམ་
སྤོང་མང་པོ་སྤོང་དགོས་བྱུང་ཡོད། ད་ཆ་ཆེ་མཇུག་འདིར་གཞི་ནས་བོད་ཀྱི་ཚོས་
དང་རིག་གཞུང་གི་དོན་ལ་སོ་སོས་ཚོས་ཡིག་གང་ཡོང་བྱིས་ཏེ་ལུགས་འདེགས་རྒྱལ་
ཀྱི་འདུག་པར་ཉ་ཅང་དགའ་པོ་བྱུང་། དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པར་འཇམ་
སྐོང་གི་ས་ཁུལ་མང་པོའི་ནང་དོ་སྣང་གསར་པ་ཞིག་སྐྱེ་བས་བཞིན་ཡོད། དུས་
ཚོད་འདི་འདྲ་ཞིག་གི་སྐབས་ལ་བོད་ནང་ཆ་བཞག་ན་ལྷ་ས་སྤུན་ཅིས་ཁང་གིས་

མཚོན་པའི་མདོ་སྟོན་སྟེང་ཁྲུལ་དུ་ཡང་གསོ་བ་རིག་པ་སྟོབ་སྟོང་བྱེད་ཡུལ་ཁག་
ཁ་གསལ་ཚུགས་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་བྱུང་འདུག། དེ་བཞིན་སྐར་གྱི་སྟོབ་
བྱ་དང་། ཁ་གསལ་གྱིས་ལས་ཞོར་སྟོབ་བྱ་བཅུགས་ནས་པོད་ཡིག་སྟོབ་སྟོང་དང་།
ཆ་རྒྱུན་ཡོད་མཁན་གྱིས་དབྱེན་ཡིག་གྲང་སྟོབ་པ་དེ་ཚོ་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་ཡིན། དེ་
མཚུངས་སྐར་སོ་སོས་དང་དོད་བྱས་ཏེ་སྟོན་ཁང་རྒྱང་རྒྱང་དེ་འདྲ་གཉེར་ནས་
སྟོན་བཅོས་ཐང་ཞབས་འདེགས་ཞུ་མཁན་འདུག་པ་དེ་དག་གྲང་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་ཡིན་
པས་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་ཡོད།

གལ་ཆེ་ཤོས་ད་ལྟ་ང་ཚོས་རང་དབང་ཆེད་འཐབ་ཚོད་བྱེད་པ་འདི་དགའ་
ངལ་མང་པོ་བརྒྱད་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་པས། མ་འོངས་པར་རང་དབང་ཉེ་མ་གསར་
སྐབས་ང་རང་ཚོས་གང་འདྲ་བྱེད་དགོས་པའི་ཐང་ད་ལྟ་ནས་གོ་སྐྱིག་བྱ་རྒྱུ་ཉ་ཅང་
གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ང་ཚོ་བཅོན་བྱོལ་དུ་ཡོད་པའི་རིང་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༩ ཅམ་
ནས་འགོ་བཅུགས་ཏེ་པོད་གྱི་མ་འོངས་པའི་ཙུ་ཁྲིམས་ཤིག་བཅོས་པ་དེའི་གཞི་ཙུ་
མང་གཙོའི་ཐོག་བཞག་ཡོད། དེའི་ནང་ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་དབང་ཆ་དེ་འབྲུས་
མི་གསུམ་ཆ་གཉིས་གྱི་འོས་ཤོག་ཐོག་ནས་བརྒྱུར་བཅོས་གཏོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་
བཤོད་དེ་མང་གཙོའི་རང་བཞིན་རྣམས་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་མི་མང་
པོ་ཞིག་གིས་ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་དབང་ཆར་བརྒྱུར་བཅོས་བཏང་ན་མི་འགྲིགས་
ཞེས་བརྗོད་དེ་ད་ལྟ་བར་ལོ་མང་པོ་ཞིག་སོང་ཞིང་། དེའི་རིང་འགྱུར་བ་མང་པོ་
ཞིག་བྱུང་ཡོད་པར་བརྟེན། ད་ཆ་སྟོན་མ་བཅོས་པའི་ཙུ་ཁྲིམས་དེ་དག་མང་གཙོའི་
ངོ་བོ་ཆ་ཚང་རྣམས་པ་ཞིག་དུ་བཅོ་བཅོས་བྱ་རྒྱུ་སྐབས་སུ་བབ་ཡོད་དུས། མ་འོངས་
པོད་གྱི་བྱེད་འཆར་སྐོར་ལ་བར་ལམ་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ཡིག་ཆ་ཞིག་གཏན་འབེབས་

བྱས་ཡོད། དེའི་ནང་གི་སྟེང་དོན་ཉི་ངར་རང་ཚོ་མ་འོངས་པར་བོད་རང་དབང་
བྱུང་སྟེ་གཞིས་བྱེས་མཉམ་འཛོམས་བྱུང་མཚམས་ངས་བར་བཞུལ་སྟེད་གཞུང་
ཞིག་བསྐོ་འདུགས་བྱ་རྒྱུ་དང་། བར་བཞུལ་སྟེད་གཞུང་དེ་ལ་ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་
ཆེར་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ནས་ཡོད་པའི་དབང་ཆ་དེ་ཙུ་ཁྲིམས་སྟོན་བྱ་རྒྱུ་དང་། བར་བཞུལ་
སྟེད་གཞུང་དེས་ལོ་གཉིས་གྱི་ནང་རྒྱུད་དུ་རྒྱལ་ཡོངས་མི་མང་འབྲུས་མིའི་ཚོགས་
ཆེན་བརྒྱ་བསྐོར་བྱ་རྒྱུ་དང་། འབྲུས་མི་ཚོགས་ཆེན་དེ་ནི་ཙུ་ཁྲིམས་ཁྲིམས་བཅོ་
ལྷན་ཚོགས་ཤིག་ཆགས་གྱི་ཡོད་པ་དེས་མ་འོངས་པོད་གྱི་མང་གཙོའི་ཙུ་ཁྲིམས་
གཏན་འབེབས་བྱ་རྒྱུ། ཙུ་ཁྲིམས་གཏན་འབེབས་བྱེད་སྐབས་བསམ་བློའི་རྒྱུད་གཞི་
ཡོང་ཆེད་འཇམ་སྒྲིང་ཐོག་རང་དབང་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་མི་འདུ་བ་མང་པོ་ཡོད་
པའི་ནང་ནས། དཔེ་མཚོན་སྟེང་བརྒྱུས་ཁ་གསལ་གིག་ད་ལྟ་གོ་སྐྱིག་བྱས་དང་བྱེད་
བཞིན་པ་ཡིན། གང་ལྟར་ང་ཚོས་མ་འོངས་པའི་པོད་དེ་རང་དབང་མང་གཙོའི་མཚན་
ཉིད་ཚང་བ་ཞིག་ཡོང་བ་དམིགས་ཡུལ་དུ་བཞག་སྟེ་འཆར་གཞི་དེ་འདྲ་བཤོད་ཡོད།
བར་བཞུལ་གྱི་དུས་ཡུན་དེའི་རིང་ད་ལྟ་བོད་ནང་རྒྱ་མིས་བཤོད་སྐྱིག་བྱས་
པའི་ལས་ཁྲུངས་ཁག་ནང་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་གྱི་པོད་མི་ཚོས་དམིགས་བསམ་ལ་གྱི་
འགན་འབྲེར་དགོས། ལས་བྱེད་པ་དེ་ཚོའི་ནང་ནས་མི་ཁ་གསལ་བར་ལམ་རིག་
གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་སྟོན་པ་ལྟ་བུའི་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་ཁ་གསལ་ཡོད་སྟེད་
གྲང་། མི་དེ་ཚོའི་གསལ་ལ་ང་ཚོས་རྒྱ་མིའི་སྐད་ཆ་བཞིན་སྟོན་བྱས་ལ་ཅད་གཙོད་
མེད་པའི་སྟེད་བྱས་འཛིན་རྒྱ་ཡིན། མི་དེ་ཚོའི་གསལ་མང་པོ་ཞིག་ནི་དབང་མེད་
དང་ཞེད་སྣང་འོག་རྒྱ་མིའི་མདུན་ལ་སྟེལ་ལད་འབྲབ་དགོས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་
དང་། ཁ་གསལ་ནི་གནས་ཚུལ་ངོ་མ་མ་ཤེས་པར་རྒྱ་མིས་འབྲོག་བཤད་བྱས་པའི་

ཕྱོགས་གཅིག་གི་གནས་ཚུལ་ཁོ་ན་ཐོས་པ་དེ་ལ་ཉམས་ལུས་བྱས་པ་ཞིག་ཉན་ཉན་
ཆགས་ཡོད། མདོ་དོན་སྡིང་པོ་དང་སངས་པོ་དེ་ནང་ཡོད་པའི་པོད་མི་ལས་ཕྱེད་པར་
ཆ་བཞག་ན་ཏེ་ལས་བརྒྱ་ཆ་དགུ་བརྒྱ་གོ་དགུ་རྒྱ་མིར་ཞེ་ལོག་ནས་བསྐྱེད་ཡོད།

པོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཁག་དང་། དེ་བཞིན་པེ་ཅིང་སོགས་ས་ཁུལ་འདྲ་མིན་ལ་
ཡོད་པའི་པོད་མི་གནས་འཛིན་གང་འཚམས་མཐོ་པོར་སློབས་པ་འདི་འདྲ་ནས་རང་
རིགས་དང་། དེ་མིན་སྤྱི་རྒྱལ་མི་སྣ་བཅས་བརྒྱུད་དེ་འདི་ཕྱོགས་ཁ་ལམ་དང་
ལྷ་བས་ལུ་བརྒྱར་མཁན་ཡོང་གི་འདུག དེས་ག་རེ་མཚོན་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། ཁོང་
ཚོ་རྒྱ་མིའི་ཕྱོགས་བས་ནས་རྒྱ་མིའི་ལས་ཁུངས་ནང་བསྐྱེད་ཡོད་ཀྱང་། རང་དོན་
བསམ་སློབ་པོད་པར་བྱས་ཏེ་བསྐྱེད་ཡོད་པ་གསལ་པོར་མཚོན་པ་དེ་ཡིན། རྩོན་
ཆད་སྤྱོ་མཚོང་རྒྱག་མཁན་དེ་འདྲ་ཡོད་ནའང་། དེ་ནི་གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་དེའི་
དུས་གནས་ཚུལ་གསལ་པོ་མ་ཤེས་པ་དང་གཅིག་གཉིས་ནས་རྒྱ་མིས་ཆ་འདྲེད་
འར་འདྲེད་བཏང་བའི་འོག་ཞེད་སྤང་གིས་ཕྱེད་དགོས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་ར་
ཚོས་བསམ་སློབ་གྱི་ཡངས་པོ་གཏོང་དགོས། ཁ་གས་ཀྱིས་པོད་ནང་རིམ་བས་འགྱུར་
བཅིན་ན་དེ་སྐབས་ནང་ཁུལ་དུ་གསོལ་དེས་བཏང་མི་ཡོང་ངམ་སྟམ་ནས་ཞེད་སྤང་
ཕྱེད་ཀྱི་འདུག ར་ཚོས་གནས་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཅ་བ་ནས་མི་ཡོང་བའི་བསམ་སློབ་
ལྟ་ནས་གཏོང་དགོས། དོན་མེད་ར་ར་ཚོ་ནང་ཁུལ་སྤྱུག་པོ་གཏོང་རེས་ཕྱེད་
པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ཚེ་དེ་ནི་ཏ་ཅང་ཐབས་སྤྱོད་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་མི་ཡོང་བ་ཕྱེད་
དགོས། འཇམ་སྒྲིང་གི་ས་ཆ་ཁ་གསལ་གནས་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་འདུག ཐོག་
མར་རང་བཅོན་ཚོད་ལེན་བྱས། རང་དབང་བྱུང་བའི་མཚམས་ལ་རང་དབང་
གི་བདེ་སྲིད་ལ་ཡོངས་སྤྱད་དེ་བདེ་སྲིད་རང་མ་བསྐྱེད་པར། རང་འབྲུག་བརྒྱབ་

སྟེ་ནང་ཁུལ་སྤྱུག་པོ་གཏོང་རེས་ཕྱེད་མཁན་ཡོང་གི་འདུག ར་རང་ཚོས་དེ་དག་
ནས་ཉམས་སྤྱོད་སྤངས་ཏེ་མ་ཡོངས་པར་ར་རང་ཚོ་དངོས་གནས་ཆེག་བརྒྱལ་དམ་
ཐབས་དུ་གནས་དགོས་པ་ལས། ཐབས་སྤྱོད་པའི་ལས་ཀ་མི་ཡོང་བའི་བསམ་སློབ་གཏོང་
རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

དེ་ནས་དེར་སངས་མདོ་སྟོད་སྤྱད་ཀྱི་འབྲོག་པའི་ས་ཁུལ་དེ་འདྲ་ལ་ཙ་ཚུའི་
དོན་གནད་རྒྱང་དུ་ལ་འབྲུག་པ་བརྒྱབ་སྟེ་རྒྱ་མིས་རི་དྲགས་དོན་ཆེད་དུ་སྤྱད་པའི་
མི་མང་འཕང་ལེད་སྤྱོད་བྱས་ནས་ནང་ཁུལ་གསོལ་དེས་གཏོང་གི་ཡོད་འདུག ཨ་
མདོ་ཁུལ་ལ་དེ་འདྲ་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོས་བྱུང་། དེ་ནི་འིན་ཏུ་ཐབས་སྤྱོད་
རེད། ར་རང་ཚོ་ནང་ཁུལ་སྤྱད་བྱ་མི་མཐུན་པ་ཡོང་སྐབས་བསམ་སློབ་རྒྱ་ཆེ་ས་
ནས་གཏོང་དགོས། གནད་དོན་རྒྱང་དུ་ཞིག་གི་ཐོག་ལས་སེང་ལག་འཕྲོགས་གསོལ་
རེས་ཕྱེད་པའི་བསམ་སློབ་རྒྱ་རྒྱུད་དུ་གསལ་པའི་ཐབས་སྤྱོད་བྱ་བ་དང་། པོད་མི་རིགས་
ཀྱི་ཐབས་འདྲན་ཡིན། མ་ཡོངས་པར་ར་ཚོར་རང་དབང་ཐོབ་མཚམས་ཚང་མའི་
རུས་པ་སྤྱི་པའི་ཐོག་བརྒྱལ་ཏེ་རྒྱང་ཅུག་རིགས་སྤང་རྒྱུད་དུ་བཏང་ནས་ར་ཚོའི་པོད་
འདི་ཞི་བདེའི་བརྟེན་གནས་ཤིག་ཡོང་བའི་ར་སྟོན་ལས་ཚུན་ཆད་བརྒྱབ་ནས་འབད་
བརྗོན་ཕྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཞི་བདེའི་བརྟེན་གནས་ཞེས་པ་འདི་འཆེ་བ་སྤངས་པའི་ལུང་
པ་ཞིག་དང་། མདོར་ན་བྱ་བྱིའུ་རྒྱུན་ཆད་ཀྱི་སྤྱོག་ཆགས་ཚང་མ་ཞི་བདེ་བག་སེབས་
ལ་གནས་སྐབས་པ་ཞིག་ཡོང་བའི་འབད་བརྗོན་ཕྱེད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་འདྲ་ཞིག་
ཡོང་བ་ལ་ར་རང་ཚོའི་མི་མང་གི་སྤྱོད་པ་འདི་དངོས་གནས་ལ་རབས་ཤིག་དང་།
བྱམས་བརྗེའི་ཚོར་སྤང་གིས་ཁུལ་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལས། ཐུན་བྱ་འགྲིགས་མིན་
ལ་གི་མགོར་ལག་པ་འཚང་མཁན་ཞིག་བྱུང་ན་གཏན་ནས་མི་འགྲིགས། འདི་ཏ་

ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་ཚང་མས་ཤེས་དགོས་པ་དང་། སེམས་ལ་འཇགས་
པ་བྱེད་དགོས།

མ་འོངས་པའི་བྱེད་སྲོལ་གསལ་བྱེད་ཆ་བརྒྱ་བྱེད་ཅན་གྱི་རང་དབང་མང་
གཙོའི་ལམ་ལ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན། ར་ཚོས་སྤྱི་རྒྱལ་ལུང་པར་བོད་ཀྱི་བདེན་དོན་ཆེད་
འབྲམ་བཅོད་བྱེད་པ་འདིའི་དམིགས་ལུ་ལ་སྤྱི་ཚོགས་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་བསྐྱར་གསོ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་
རེད་ཅེས་དེང་སང་རྒྱ་མིས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཁོང་ཚོ་འུ་ལྷན་པས་ཆེད་མངགས་
རྒྱན་བཟོ་འབྲིག་བཤད་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས། ར་ཚོར་དམིགས་ལུ་ལ་དེ་འདྲ་
ཙ་བ་ནས་མེད། ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་འགོ་འཁྲིད་པའི་སྤྱི་གཞི་འཇུགས་ཀྱིས་སྤྱི་
ཚོགས་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་བསྐྱར་གསོ་བྱེད་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་གང་ཞིག་གདོད་གི་འདུག་གམ་
ཞེས་སུ་ལ་སྐད་ཆ་དྲིས་ཀྱང་བོད་རྒྱུ་མེད་ལ། དེ་སྐོར་དོགས་པ་ཅུ་ལ་ཡང་བྱེད་
མཁན་མེད། སྤྱི་རོལ་དུ་ར་ཚོ་བོད་མི་བཅོམ་བྱོལ་བ་པས་ཆེར་ཆེག་འབྲམ་སུ་མ་
བྱིས་པ་ཡོད་པ་འདིའི་ནང་མ་འོངས་པར་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་བསྐྱར་གསོ་བྱེད་
རྒྱུའི་བསམ་བློ་གཏོང་རྒྱུ་པར་བཞག་ མི་ལམ་ལ་ཡང་མིས་མཁན་མེ་ཡོད། དེ་
ནི་རྒྱ་མི་ཚོའི་རི་བོང་གནས་བཞི་བའི་སྤྱི་ལྷན་བསྐྱེད་པེད། སྤྱི་གསལ་གཞན་ཞིག་ནས་
ར་ཚོས་དེ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་མེད་པ་རྒྱ་མི་ཚོས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་ནའང་འུ་ལྷན་ཐབས་བྱེད་
ཀྱིས་ཤེས་བཞིན་དུ་རྒྱན་དང་ཉམས་པ་གང་འདྲ་ཞིག་བཤད་ན་དགའ་བསམ་ནས་
བཤད་པ་ཞིག་རེད། ར་ཚོ་ནི་མ་འོངས་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རང་དབང་མང་གཙོའི་
ལམ་ལ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན།

མ་འོངས་པར་བོད་རང་དབང་གྲུང་མཚམས་ངས་ལས་འགན་འབྲེར་གྱི་
མིན་ཞེས་ཆོག་ཐག་བཅད་ནས་བཤད་ཡོད། འདི་ནི་ང་སེམས་ཤུགས་ཆགས་དང་།

ཡང་ན་ལས་གཤོལ་བྱས་ནས་བཤད་པ་ཞིག་ཙ་བ་ནས་མིན། ད་ལྟ་བརྗོད་པ་བཞིན་
ང་རང་ཚོ་ལས་དང་སྤོན་ལམ་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། ར་རང་མ་
གི་བར་དུ་བོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་དང་། བརྒྱན་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་ཞབས་འདེགས་
ལྷ་རྒྱ་འདི་སོ་སོའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱོས་པའི་ལས་ཀ་ཞིག་ཡིན་པས། ར་ས་དུས་ན་མ་
ཡང་སྤོས་གཏོང་བཅས་མེད། ཡིན་ཡང་སྤྱི་གཞི་གཞི་སྤྱི་གཞི་འཇུགས་དེའི་ནང་
ལ་མ་བསྐྱེད་པར་སྤྱི་རོལ་དུ་བསྐྱེད་ན་སྤྱི་གསལ་རྒྱུང་རིང་པོའི་ཆ་ནས་མན་ཐོགས་ཆེ་
བ་ཡོད། ར་ཚོ་མ་འོངས་པར་མང་གཙོའི་འོས་བསྐྱེད་ལམ་ནས་འགྲོ་དགོས། འཇུག་
བྱེད་ཐོག་འདི་ལས་བརྒན་པ་དང་། ལྷན་དག་པ་མེད། དེ་ལྟར་བྱས་ཏེ་ཉམས་
སྤོང་རིམ་པས་གསོག་སྤོང་བ་ཞིག་གྲུང་ན་ཡག་པོ་འདུག་ གང་ལྟར་དེ་སོས་ཡོད་
གནས་སྤོང་ལ་ང་རང་ལོ་ན་དུག་ཅུར་ཉེ་ཞིང་། དུག་ཅུ་ནས་བདུན་ཅུ། བརྒྱད་
ཅུ། དགུ་བརྒྱ་བཅས་མཐོ་ན་ལོ་སུ་མ་ཅུ་ཅུ་མེད་མི་སྤོང་ཞིག་ལས། དེ་ལས་
བཞུ་ཏེ་སྤོང་མི་སྤོང་བ་སུས་ཀྱང་ཤེས་གསལ་པེད། དེར་བརྟེན་ད་ལྟ་ནས་བཅིས་
པའི་ལོ་ཉི་ལུང་ལ། ལྷན་ཅུ་ནང་རྒྱུད་ལ་ང་རང་ཚོའི་མི་རབས་ནས་བོད་ལུ་འདི་
ཚོས་སྤྱི་གཉིས་རྒྱན་གྱི་རང་དབང་མང་གཙོའི་ལུ་ལུང་ཞིག་ཏུ་བསྐྱེད་རྒྱུའི་འཆར་
གཞི་གོ་རིམ་ཁག་ལེན་རོ་མའི་ཐོག་ནས་ཉམས་སྤོང་བསམ་གསལ་ཏེ་སྤོང་འཇགས་
སྤོང་བརྒན་ཞིག་བཟོ་བྱེད་པ་མ་གྲུང་ན་ཡག་པོ་མེད། ཉེན་ཁ་མི་འདུག་གམ།

སྤྱིར་འཇུག་སྤོང་ལུང་པ་གཞན་དག་ནང་ལ་འང་རང་དབང་མང་གཙོའི་
ལམ་ལ་དེ་སོས་སུ་འགྲོ་དུས་མང་གཙོའི་ཉམས་སྤོང་གྲུང་རྒྱལ་བ་ཞིག་མ་ཆགས་
པར་དགའ་ངལ་མང་པོ་ཞིག་འབྲད་ཀྱི་འདུག་ ར་ཚོ་བོད་ལའང་དེ་ལྟར་དགའ་ངལ་
མང་པོ་འབྲད་ཀྱིད། དེ་འདྲའི་སྐབས་ངས་གཞུང་གི་སྤྱི་ལ་བསྐྱེད་དེ་འུ་ལྷན་འདུས་

པའི་དཀའ་འདུག་ལྟར་སྐབས་རམ་བསྐྱབ་བྱ་རྒྱུ་དང་། ལྷན་ཉེན་གྱིས། དེ་
 མིན་ངོ་མོལ་འོས་བསྐྱུ་བྱས་ནས་ཐོན་པའི་མང་གཙོའི་མིང་གཞུང་དེས་འགན་ཆ་
 ཚང་འབྱེད་ཏེ་འགྲོ་གི་ཡིན་ན་དེའི་ཐད་རྒྱལ་མངའ་ཆ་ཚང་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། ལག་
 ལེན་བྱང་རྒྱུ་པ་ཞིག་ཆགས་ནས་ཡག་པོ་ཡོད་གི་རེད། དེ་མིན་ངས་གང་འབྱོལ་
 བར་འགན་འབྱེད་ཏེ་བསྐྱོད་ན། ང་ཞི་ལོ་སྤྱི་མཉམ་ཚུལ་ལྟར་ལ་འགྲོ་རྒྱུ་མ་གཏོགས་
 རྒྱུ་ཐབས་མེད། ཏ་མཚོ་ན་ལོ་བརྒྱ་ཙམ་རྒྱུ་ཐུབ་ན་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་རེད། དུས་ནམ་
 ཞིག་ངའི་མི་ཚེ་ནི་རྫོགས་ནས་མེད་པ་ཆགས་རྒྱུ་རེད། དེ་སྐབས་ཏ་པེ་ཉོ་བ་ལེ་བྱས་
 ཏེ་གནས་རྒྱུ་ལ་འདྲ་མིན་བྱུང་བ་ཡིན་ན་དེ་ནི་ཡག་པོ་མེད། ངས་གཞུང་གི་འགོ་
 བློན་དེ་བསྐྱོད་པ་ཡིན་ན། འཕྲུལ་སྐྱེད་པོད་མི་མང་པོའི་བསམ་པ་སློབ་པ་ལག་ལེབས་
 ཡོད་རྒྱུ་ཡང་། རོན་གྱི་ཆ་ནས་དྲིན་རྒྱུང་ལ་འགྲོ་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་འདུག་ དེར་བརྟེན་
 ངས་ཚིག་ཐག་བཅད་དེ་མ་འོངས་པར་པོད་རང་དབང་བྱུང་མཚམས་ངས་པོད་
 གཞུང་ནང་ལས་འགན་འབྱེད་རྒྱ་མིན་ཞེས་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་འདི་འདྲ་ཡིན།
 ང་རང་ཚོའི་མ་འོངས་པའི་བྱེད་སྤྱོད་ལ་ཞི་སྤྱོད་ལྱུང་རྒྱུ་འདི་ཆ་ནས་པོད་འདི་
 ཞི་བདེའི་བརྗེ་གནས་སུ་འགྱུར་བ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན། ང་རང་གི་མི་ཚེའི་ཚེ་རྣམས་གང་
 ཡོད་པ་དེའི་རིང་རྒྱུར་འཇམ་སྒྲིང་ཐོག་རིམ་པས་འཚེ་མེད་ཞི་བདེ་སྤོལ་གཏོང་བྱུབ་
 པ་ཞིག་དང་། ཡང་སློབ་རང་ལུལ་པོད་བྱུང་བ་འདི་འཚེ་མེད་ཞི་བདེ་བརྗེ་གནས་
 སུ་འགྱུར་རྒྱུའི་སློབ་ལམ་རྒྱུན་བརྒྱུ་བ་རྣེ་འབད་བརྟེན་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་ནས་ད་ལྟོ་ཚང་མ་འཕྲད་པའི་ཞོར་ལ་གནས་རྒྱུ་ལ་རྒྱང་ཙག་ཁ་གསལ་
 བརྗེད་རྒྱུར། བར་ལམ་ལོ་གསལ་གོང་པོད་ནང་ཆང་རག་འབྱུང་མཁན་མང་དུ་སོང་
 བ་དེས་རྒྱུན་པས་ལུས་པོད་དང་། དུས་ཚོད་རྒྱུན་ཐོས་སུ་འགྲོ་བའི་གནས་རྒྱུ་མང་

པོ་ཡོད་གི་འདུག་ མི་དེ་གསུམ་གྱིས་བསམ་སློབ་རྒྱ་ཆེ་ས་ནས་གཏོང་དགོས། མ་གཞི་
 མེས་མ་སྦྱིད་པ་དང་། ཁོང་གི་ཡངས་པའི་སྐབས་ཉིན་མ་འབྱོལ་ཐབས་སུ་ཆང་
 རག་འབྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པས་གནས་རྒྱུ་ལ་ལ་བསྐྱས་ན་ཁག་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡང་།
 སྤྱལ་ནས་བསམ་སློབ་བྱེད་ན་རང་གིས་རང་ལ་དྲིན་རྒྱུང་བྱེད་བཞིག་ཡིན། དེས་
 རྒྱུན་པས་ལས་ཀ་མ་སྦྱིད་པར་འབྲུས་ཤོར་བ་དང་། མོ་མོའི་ལུས་པོར་ཡང་ན་
 ཆ་ལོག་པ་བཅས་ཡག་པོ་མ་རེད། ཆང་རག་ཚོད་མེད་འབྱུང་བ་དང་གཅིག་གཉིས་
 བས་དེར་སང་པོད་ནང་ཐ་མག་ཉལ་ཐག་འཐེན་མཁན་ཁ་གསལ་ཡོད་གི་ཡོད་འདུག་
 དེ་འདྲ་ཙ་བ་ནས་བྱེད་རྒྱུ་མེད། དེ་བཞིན་རྒྱུན་པོ་འབྱེད་པའི་ཅེད་མོ་མ་ཆང་རྒྱག་
 མཁན་མང་པོ་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་དེ་ལ་ས་པག་ཅིག་ཟེར་བའི་མིང་གསར་
 པ་ཞིག་ཀྱང་བྱེད་པས་འདུག་ མ་ཆང་བརྒྱུ་བ་སྤྱད་ན་ཡག་པོ་མེད། ལྷག་པར་
 བ་ཉིང་གནས་རྒྱུ་ལ་ཞིག་ཐོས་བྱུང་། དེ་ཆ་ཆང་བདེན་པ་ཡིན་མིན་མི་ཤེས་ཀྱང་།
 བ་མ་གཉིས་ཀ་མ་ཆང་རྒྱག་པར་སྦྱིན་ཏེ་སྤྱུ་གུ་བྱིས་ཟས་པ་རེད་ཟེར་གྱི་འདུག་ དེ་
 ཚོའི་གསུམ་ཏ་ཅང་ཐབས་སྦྱོལ་པོ་རེད། འདི་འདྲ་བྱེད་རྒྱུ་མེད། མ་ཆང་བརྒྱུ་བ་ནས་
 ཉིན་མཚན་གང་འགྲོ་མི་ཤེས་པར་བསྐྱོད་ན་ལས་ཀ་དང་། ལྷོ་གོས་ལ་འབྲུས་ཤོར་
 འགྲོ་རྒྱུ་སློབ་མེད་ཁར། བར་སྤྱོད་རྒྱུ་མི་ལའང་རོ་ཆ་བ་མི་འདུག་གམ། ང་
 རང་ཚོ་རྒྱུར་སྤྱོད་ལས་པོད་མི་རིགས་འདི་རྒྱུ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པའི་མི་
 རིགས་ཤིག་ཡིན། ང་ཚོར་རང་དབང་དགོས་ཞེས་ཤོད་གྱི་ཡོད། ང་རང་ཚོའི་
 ཁ་ཐབས་འདི་འདྲ་ཞིག་ལས་མེད་ན་དངོས་གནས་ཉེན་ཁ་ཡིན། འདི་འདྲ་ཙ་བ་
 བས་བྱེད་རྒྱུ་མེད།

དེ་བཞིན་ཡག་ཉེས་ལ་མ་རྣམས་པར་རྒྱ་མིས་བཙུགས་པའི་སྤོལ་གྲུ་དེ་ཚོའི་

བྱང་སྐྱུ་གྲུ་སློབ་སློང་དུ་གཏོང་རྒྱ་གལ་གྱི་ཆེན་པོ་ཡིན། དཔེར་ན། མཐའ་
 མཚམས་ས་ཁུལ་ཁ་གསལ་ལ་རྒྱ་ཡིག་མ་གཏོགས་པོད་ཡིག་སློབ་ཀྱི་མེད་པ་དེ་ཚོའི་
 གས་ཏུ་ཅང་ཐབས་སློབ་པོ་ཡིན་ནའང་། རྩ་འཛུལ་རྒྱ་ཡིག་མ་གཏོགས་སློབ་ཀྱི་མེད་
 གུང་སློབ་སློང་མེད་པ་ལས་ཡོད་པ་ལེགས་པས་སྐྱུ་གྲུ་སློབ་གྲུ་གཏོང་རྒྱ་གལ་ཆེན་
 པོ་ཡིན། དེ་ནས་ལས་རིགས་འདྲ་མིན་ཁག་ནང་ཡོད་པའི་པོད་མི་ཚོས་ལས་ཀའི་
 ཐོག་དོ་སྣང་མ་བྱས་པར་དེ་ལས་གཤམ་ཏེ་ཉིན་མ་གང་འབྲེལ་དུ་སློང་མི་རུང་།
 རང་ཉིད་རྒྱ་མིས་བཀོད་སྒྲིག་བྱས་པའི་ལས་རིགས་གང་ཞིག་དུ་ཡོད་ཀྱང་ལས་
 རིགས་དེའི་ནང་དུ་ཐག་བྱས་ཏེ་ཉིན་རེ་བཞིན་ཉམས་སྲོང་བསགས་ནས། རྒྱང་
 རྒྱུན་ལས་རིགས་དེའི་འགན་ཆ་ཚང་རང་གིས་འབྲེལ་བྱུང་བ་བྱེད་དགོས། ར་
 ཚོས་རང་དབང་དགོས་ཞེས་ཚོད་པ་ལྟར་ཉིན་གཅིག་ང་ཚོ་རང་བྱིས་རང་བདག་
 དང་། མོ་མོ་ལུང་པའི་འགན་ཆ་ཚང་པོད་པ་རང་གིས་འབྲེལ་དགོས་པའི་དུས་
 བྱིག་གར་སྐབས་ང་རང་ཚོས་འགན་འབྲེལ་ནས་ལས་ཀ་བྱེད་མ་བྱུང་ན་ཐབས་
 འདྲན་ཆེན་པོ་ཡིན། ད་ལྟ་རྒྱ་མི་ཡོད་བཞིན་པའི་སྐབས་ལ་རྒྱ་མིས་འགྲིགས་ཀྱི་
 མི་འདུག་ཅེས་བརྗོད་དེ་སྐད་བརྒྱུ། ཉིན་གཅིག་རྒྱ་མི་ལག་ཅུལ་པ་དེ་ཚོ་མེད་
 པ་ཆགས་པའི་ཉིན་འདུལ་འཁོར་གྱིས་མཚོན་པའི་ལས་རིགས་ཁག་ང་ཚོས་སྐྱ་
 མཐུད་མཐུག་སློང་བྱེད་མ་བྱུང་པར་ཅམ་བཞག་བྱེད་དགོས་བྱུང་ན་དེ་ནི་གིན་དུ་
 རོ་ཚེ་པོ་ཡིན། ཁན་ས་རྒྱ་མི་རྒྱགས་ཞེས་བརྗོད་རྒྱ་ལས་སློབ་པོ་ཡིན། དེ་དང་ཆབས་
 ཅིག་རྒྱ་མི་བྱིན་པའི་རྗེས་སུ་ང་ཚོས་འགན་ཆ་ཚང་འབྲེལ་བྱུང་པའི་བསམ་སློབ་ད་
 ལྟ་ནས་གཏོང་དགོས། དེར་བརྟེན་ལས་རིགས་སྒྲ་ཚོགས་ནང་ཡོད་པའི་པོད་མི་
 ཚོས་ལས་ཀར་གཤམ་བྱེད་པའི་དུས་ཐག་བྱས་ཏེ་ཉམས་སྲོང་བསགས་ནས་བྱིན་

ཆད་སོ་སོས་འགན་འབྲེལ་བྱུང་བ་བྱུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།
 རྒྱ་མི་པོད་ནང་སློབ་སློང་ནས་ད་བར་ཡར་རྒྱས་ཕན་བྱུ་བྱིན་ཡོད། དཔེར་
 ན། གཞུང་ལམ་དང་། སློབ་གྲྲ། རྒྱན་ཁང་སོགས་འཇུགས་སྐྱུན་བྱས་སྒོར་
 སོག་ཐོག་ཡིག་ཆར་འཁོད་པར་བལྟས་ན་ནམ་གངས་མང་པོ་ཞིག་འདུག ཡིན་
 ནའང་དེའི་ཁེ་ཕན་མཐར་ཐུག་གང་དུ་འགྲོ་བལྟས་ན། དེ་ནི་རྒྱ་མི་ཚོའི་ལག་པར་
 འགྲོ་བ་མ་གཏོགས། པོད་པ་ཚོར་རྒྱ་ཆེ་པའི་ཁེ་ཕན་ཐོབ་རྒྱུ་ཁག་པོ་ཡིད་འདུག པའ་
 ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱ་གཤེགས་ཁར་ཡོངས་བརྒྱགས་བྱས་ཏེ་གསུངས་པའི་ནང་། རྒྱ་
 མི་པོད་ལ་སློབ་སློང་ནས་ཡར་རྒྱས་གང་འཚམས་བྱིན་ཡོད་ཀྱང་། གཏོང་བཞིག་
 བཏང་བ་དེ་དག་དང་བསྐྱར་ན་གཏོང་བཞིག་བཏང་བ་གིན་དུ་མང་བས། ཡར་
 རྒྱས་བྱིན་པ་དེས་དེའི་ཚབ་དོ་བྱུང་མེད་ཅེས་གསུངས་ཡོད། གང་ལྟར་པོད་ནང་
 ཡར་རྒྱས་གང་འཚམས་བྱིན་པ་དེ་བྱི་རྒྱལ་མི་སྤེའི་མིག་སྲར་བྱ་བྱེད་མིང་མཚོང་
 རྒྱ་ཡོད་ཅེས་ཞིག་ལས། རོ་མ་ཞིབ་ཚགས་པའི་ཐོག་ནས་པོད་པའི་ཁེ་ཕན་ལ་བསམ་
 སློབ་བཏང་ན་དེས་གནས་ང་ཚོར་གྲོང་གུན་ཆེན་པོ་ཡོག་ཡོད། རྒྱ་ཡོད་ས་ནས་
 རྒྱ་དང་། པོད་ཅེས་ང་ཚོ་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཐ་དད་སོ་སོ་ཡིན། ར་རང་ཚོའི་ཚོས་
 རྒྱལ་ཚོའི་སྐབས་ནས་རྒྱ་རྒྱ་ཡུལ་ན་སྤྱིད། པོད་པོད་ཡུལ་ན་སྤྱིད་ཅེས་དེ་དུས་ནས་
 སྤྱིད་ཡུས་འདི་གཏན་འཁེབས་གནང་ཡོད། རས་ཅེད་མོ་དང་སྐྱགས་ནས་རྒྱ་མི་
 ཚོ་ཚུའི་ནང་གི་འདུ་བྱིན་ཚུང་ཚུང་རིགས་བཟའ་རྒྱར་དགའ་པོ་ཡིད། དེ་རིགས་
 གྱི་ཐོན་ཁུངས་པོད་ལ་མེད། རྒྱ་མི་ཚོ་རྒྱ་ཡུལ་ལ་བསྐྱེད་ན་སྤྱིད་ཀྱི་རེད། རྒྱ་ནག་
 ལ་ཡུ་ཅེ་དང་། དུང་དཀར། ཉ་རིགས་འདྲ་མིན་སོགས་འབེལ་པོ་ཡོད། ཁོ་
 རང་ཚོ་རྒྱ་ནག་ལ་བསྐྱེད་ན་སྤྱིད་ཤོས་ཡིད། ར་རང་ཚོ་པོད་པའི་པོད་ཡུལ་ན་སྤྱིད་

གསུངས་པ་ལྟར་པོད་ལ་ཚག་ག་དང་། ཅམ་པ་འཕེལ་པོ་ཡོད་པས་དེ་དག་ཟས་
 ཉེ་བ་ལྟར་ན་རྒྱུད་ཤོས་ཡིན། ལྟར་ཚོས་རྒྱལ་ཚོའི་སྐབས་རྒྱ་རྒྱལ་ལ་ན་རྒྱུད། པོད་
 པོད་ལྷལ་ན་རྒྱུད་ཅེས་གསུངས་པ་འདི་དངོས་གནས་རྒྱ་མཚན་ལྟར་པ་ཞིག་དང་།
 པོད་རྒྱ་གཉིས་ཀར་ཁེ་ཕན་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། ད་ལྟ་པོད་ནང་རྒྱ་མིས་དབང་བསྐྱུར་
 ཉེ་པོད་ལྷལ་རྒྱ་ལྷལ་ལ་བསྐྱུར་རྒྱུའི་ལས་ཀ་བྱེད་སྐབས་རྒྱ་མི་ཚོ་གདོང་པགས་
 མཐུག་བྲགས་པ་མ་གཏོགས། འང་མ་སྒྲིང་ཚོགས་ཚེ་ཁ་སྒྲེང་ས་ཉེ་རྒྱུད་དགོས་
 གྱི་འདུག རྒྱ་ནག་གི་ཕྱི་འབྲེལ་སྲིད་བྱས་གང་འཚམས་ཡར་རྒྱས་སྤྱིན་ནས་རྒྱལ་
 ཁ་སྐྱོན་བྱ་བོ་ཡོད་ཀྱང་། པོད་དོན་གནས་ཚུལ་ཐང་རྒྱ་ནག་གི་ཕྱི་འབྲེལ་སྲིད་
 བྱས་ལ་ག་དུས་ཡིན་ཡང་ཕམ་ཁ་འཁེལ་ནས་དཀའ་ངལ་སྤུ་མཐུད་འཕྲད་དང་
 འཕྲད་བཞིན་པ་རེད། པོད་རྒྱ་མིས་བཟུང་བའི་རིང་ལ་པོད་པ་ཚོ་རྒྱལ་པོ་སྤྲོས་མེད་
 ཁར། རྒྱ་མི་ཚོ་ཡང་རྟག་པར་རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་དགོས་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད།
 དེ་འདྲ་བྱས་ཉེ་རྒྱུད་པ་ལས་པོད་རྒྱ་གཉིས་ཐ་དད་སོ་སོ་ཡིན་པ་ནི་དངོས་ཡོད་གནས་
 ཚུལ་ལ་པོད་པའི་ཟ་རྟུང་ས་འགྲོ་རྟུང་ས་དང་། རྒྱ་མིའི་ཟ་རྟུང་ས་འགྲོ་རྟུང་ས་གཉིས་
 ཅ་བ་ནས་འདྲ་གི་མེད། ཐ་དད་སོ་སོ་རང་རྒྱུས་རང་བདག་བྱས་ཉེ་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིན་
 ན་གཉིས་ཀར་ཁེ་ཕན་ཡོད། ར་ཚོས་སྤྱོན་ཚད་རྒྱ་མིས་ར་ཚོར་རྒྱལ་པོ་བཏང་བྱུང་
 ཞེས་འཁོན་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་མ་རེད། དཔེར་ན་ང་རང་ལ་ཆ་བཞག་ན། རྒྱ་མིས་
 ད་ལྟ་ཕན་ཚད་ར་ཚོར་རྒྱལ་པོ་བཏང་བྱུང་བས་མས་ནས་རྒྱ་མིར་འཁོན་འཛིན་བཟུང་
 རྟེ་རྒྱལ་པ་ཞིག་བྱེད་བསམ་པ་ཅ་བ་ཉིད་ནས་བྲན་གྱི་མེད། དེ་ལྟར་བྱས་ཉེ་ཕན་
 ཐོགས་མེད། ད་ལྟ་བཞིན་པ་བཞིན། རྒྱ་མི་ཚོས་ཀྱང་ལྟར་བྱས་ལ་ཅད་གཅོད་
 མེད་ཅེས་བཞིན་གྱི་ཡོད་པ་བཞིན་ར་ཚོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

ད་ལྟ་ཕན་ཚད་ར་ཚོའི་ཚོགས་ཉེ་ཅང་ཐབས་རྒྱལ་གི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་
 བྱུང་ཡོད། དེ་ནི་རྒྱ་གསལ་གཅིག་ནས་སེམས་ཅན་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་ལས་དང་། ཡང་
 རྒྱལ་ར་ཚོ་སོ་སོས་བསགས་པའི་ལས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། ར་རང་ཚོ་མི་རབས་
 ནས་མི་རབས་བར་པོད་རྒྱ་ཁྲིམ་མཚེས་བྱས་ཉེ་རྒྱུད་དགོས་པས་འབྲུག་པ་རྒྱག་
 མི་དགོས་པ་ཞིག་དང་། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་སེམས་གནག་བྱེད་མ་དགོས་པ་
 ཞིག་ཡོང་ཐབས་བྱ་རྒྱུ་དེ་ནི་གཉིས་ཀའི་ཁེ་ཕན་ཡིན། ད་ཕན་འདས་པའི་ལོ་བཅུ་
 གསུམ་ལྟག་ཅམ་གྱི་ཤོང་རྒྱ་ལོ་ ༡༩༧༤ ལོའི་ལོ་མཇུག་དང་། ༡༩༧༥ ལོའི་ལོ་
 འཛོལ་ས་བཟུང་ར་ཚོ་དང་རྒྱ་ནག་གཞུང་དབར་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་བྱུང་བའི་ཚོགས་
 མའི་བྲེལ་བ་འགོ་རྒྱལ་སྐབས་ཉེར་ཞེ་ལོ་ལྷིང་གི་གསུང་བཤད་ནང་། པོད་རང་
 བཅོན་གཅེར་མ་ཞེས་པའི་སྐད་ཆ་འདི་ཕར་ཞོག འདི་སྐོར་ར་ཚོས་སྐད་ཆ་བྱེད་
 ཐབས་མེད། དེ་མིན་གནས་ཚུལ་ག་རེ་ཡིན་ཀྱང་ར་ཚོ་གོ་བསྐྱུར་བྱས་ཚོགས་གི་
 རེད་ཅེས་བཞིན་ཡོད། ཅ་བ་ང་ར་ཚོ་པོད་དང་རྒྱ་ཞེས་ཐ་དད་སོ་སོ་ཡིན་པ་གཟུ་
 པོར་གནས་པའི་ཡིག་ལམ་ཚང་མའི་ནང་གསལ་པོ་ཡོད། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་
 ལ་འང་པོད་དང་རྒྱ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་འོག་ནས་མིའི་བསམ་སྒྲིའི་བག་
 ཆགས་དང་བཅས་པའི་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་དུ་ཡོད། དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་དབང་གིས་
 དཔེར་ན། རྒྱ་མིས་པོད་དབང་བསྐྱུར་བྱས་ནས་ལོ་བཞི་བཅུ་བཞུག་བ་འགྲོ་གི་ཡོད་
 ཀྱང་། པོད་འདི་མེས་རྒྱལ་དང་ཁ་བྲལ་ཐབས་མེད་པའི་ཆ་གས་ཡིན་ཞེས་མ་ཞེ་
 བཟུངས་པ་བཞིན་བཟུངས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་
 མིན་པ་ཞིག་ལ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་བཞིན་དགོས་དུས། ལུ་རྒྱལ་ས་བརྒྱབ་ན་མ་
 གཏོགས་བྱ་བའི་གཏན་ནས་མེད་པ་རེད། པོད་འདི་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་གས་བསྐྱོན་

མེད་ཅིག་ཡིན་ན་ལོ་ཡུན་དེ་ཙམ་རིང་ལུ་མཐུད་ནས་བོད་ཀྱི་ནག་གི་ཆ་གས་ཡིན་
ཞེས་ལུ་ཚུགས་ཀྱི་གདམས་དོན་མེད། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་བོད་དང་ཀྱི་
ཐ་དད་ཡིན་པ་ལྟར། ངས་ད་མན་ལྷ་ཇེས་རིམ་པ་བཤད་ཡོད། མཐའ་མང་ཚོའི་
བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཐོབ་ཐང་གང་འདྲ་ཞིག་གི་ཐོག་ཏུ་འགོ་དང་མི་འགོ་ཐག་གཅོད་
ལྱུང་པའི་བབ་ལོས་བོད་ཀྱི་ཚེའི་མི་མང་ལ་ཡོད། བོད་ཀྱི་ཚེའི་མི་མང་ལ་རང་དབང་
ལྡན་པའི་ཐོག་ནས་ཐག་གཅོད་ལྱུང་པའི་གོ་སྐབས་ཞིག་ལྷི་ལྷི་མ་གཏོགས་ཡོང་དགོས་
ལ་དེ་ལྟར་ཡོང་སྐབས་ཐག་གཅོད་ལྱུང་གི་རེད།

ད་ལྟའི་དུས་ཚོད་འདིར་ཇ་དྲག་གི་གནས་ཚུལ་གང་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། ཀྱི་
མི་མང་པོ་བོད་ནང་ཡོང་སྟེ་བོད་མི་རིགས་འདི་འཛིག་འགོ་བ་དང་གཅིག་ བོད་
ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ཉམས་ཀྱིད་འགོ་བ་དང་གཉིས། བོད་ལུང་པའི་ནང་གི་
གིང་ནགས་ནམས་གཅོད་འབྲེག་ལྱུང་པ་དང་གསུམ། ས་གཏེར་ཁག་ཐོག་འདོན་
ལྱུང་པ་དང་བཞི་བཅས་ཡིན།

ས་གཏེར་བཏོན་པ་དེ་ཚོའི་རིགས་འགའ་ཞིག་བོད་པ་ཚོས་ཤེས་ཀྱི་མེད་
པས་བོད་ལུང་པའི་ནང་ཀྱི་མིས་རྒྱ་མ་ཉམ་ཆེན་ལྟ་བུ་བྱས་ཏེ་ཀྱི་མི་གཏེར་ལས་པ་
ཡོང་ནས་ས་གཏེར་བོད་པས་མ་ཤེས་པར་བཏོན་ནས་བོད་ལུང་པའི་བགས་པ་བལྟས་
ཏེ་ཀྱི་ནག་ལ་འབྱེད་འགོ་གི་ཡོད་པ་དེ་ནི་རྒྱ་མ་མའི་ལྱུང་སྐྱེས་རང་རེད། དངོས་
གནས་བྱས་ན་བོད་པས་ཤེས་པ་བྱས་ཏེ་བོད་ཀྱི་ས་ཆ་འདི་ལ་ཐོན་ཁུངས་འདི་ཡོད།
གཏེར་ཁ་འདི་ཡོད་ཅེས་བཤད་ནས། བོད་པ་ཚོ་ལའང་རིན་མོང་དངུལ་ཕྱན་བུ་
སྤྲད་དེ་བོད་པ་ཚོ་ལའང་ལྟ་ཀྱི་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། ཀྱི་མི་ཁོ་རང་ཚོ་ལའང་གཏེར་
དངོས་དེ་ཚོ་ནས་ཁེ་ཕན་ཕྱན་བུ་ཡོད་པ་ཞིག་བྱས་ན་ལྱུང་སྐྱེས་ལུག་པ་ལ་དབགས་

པའི་ཕྱན་བུ་བཟང་བ་ཡོང་གི་རེད། འོན་ཀྱང་ཁོང་ཚོས་དེ་ལས་ཐོག་སྟེ་གཏེར་
ཁ་ཕྱན་བུ་གལ་གནད་ཆེ་བ་ཡོད་ས་ཞིག་ཡིན་ན། དེའི་སར་བོད་པ་གཅིག་ཀྱང་
གཏོང་གི་མེད། དཔེར་ན། རྒྱ་མ་འཁོར་ཁ་ལོ་པ་ཚུན་ཆད་ས་མཚམས་ནས་
བརྗེ་གི་ཡོད་པ་རེད། དཔེར་ན། རག་པ་རྒྱག་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་མངོན་གསལ་
དོད་པོ་ཡོད། དེ་ནི་རྒྱ་མ་མའི་ལྱུང་སྐྱེས་རང་རེད། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་ང་ཚོའི་
ལུང་པའི་ནང་གི་ཁོག་པ་བསྟོགས་ཏེ་ས་གཏེར་བཏོན། ལྱུང་གིང་ནགས་བཅད་
དེ་བགས་པ་བལྟས་ནས་བོད་མི་རིགས་ལ་མཐོང་རྒྱུ་འདི་ཙམ་ཞིག་ལྱུང་གི་ཡོད་
པས། གནས་ཚུལ་འདི་དག་གི་ལོག་ནས་བོད་མི་རིགས་འཛིག་འགོ་བ་དང་། བོད་
མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཙུ་བརྟམ་ཏུ་འགོ་བའི་དུས་ཚོད་ལ་སྟེབས་ཡོད། དེར་
བརྟེན་ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་ལ་ཇ་དྲག་གི་དགོས་མཁོ་ཆེ་ཤོས་ནི། བོད་ཀྱི་མི་རིགས་
དང་། བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་གཉིས་སྟོབ་ཐབས་ལྱུང་དགོས་པ་དེ་ཡིན། བོད་ཀྱི་
མི་རིགས་དང་། བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་འཚོ་གནས་ལུག་པ་ཞིག་བྱུང་ན། བདེན་
དོན་ང་ཚོས་རིམ་པས་རྩོད་ཚོག་གི་རེད། མཐའ་མའི་བདེན་དོན་རྩོད་པའི་གོང་
ལང་རང་ཚོའི་མི་རིགས་ཙུ་བརྟམ་ཏུ་འགོ་བའི་ཉེན་ཁ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པར་བརྟེན།
ད་ལྟའི་དུས་ཚོད་འདི་ངས་ཇ་དྲག་ཅིག་ལ་དོས་འཛིན་ལྱུང་གི་ཡོད། བོད་ནང་ཀྱི་
མིས་ཁྲིམས་དང་མཐུན་པའི་འགོ་སྐྱེས་གང་ཡང་མེད་པར་རང་སྐྱེད་གང་དྲན་
ཀྱིས་བོད་མི་སྟོབ་ལུང་འཛིན་བཟུང་ལྱུང་པ་དང་། འཛིན་བཟུང་བྱས་ཀྱིས་ཉེས་བདུང་
དྲག་པོ་བཏང་སྟེ་མི་ནད་གཅོད་བཟོ་བ། མདོར་ན་ལུས་ཀྱི་ལུངས་ཁྲག་ཚུན་བཅགས་
པ་བཅས་ཀྱི་ལུབ་ཚོད་ཚད་མེད་གཏོང་བ་དེ་དངོས་གནས་འཇམ་སྐྱིད་ཀྱི་ལྱུང་གི་
འགོ་བམའི་ཀྱུན་སྟོབ་ཐོབ་ཐང་དང་འགལ་པའི་བྱ་བ་རེད། དེར་བརྟེན་ཁོ་པ་ཚོས་

ནང་ཁུལ་ལའང་གསང་བ་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་འདུག དཔེར་ན་ནམ་མཁུ་ཕྱེད་མཚན་དགུང་
 ལ་རྒྱ་མིའི་ཉེན་རྟོག་པ་སློབ་པ་བོད་མིའི་ཁྲིམ་ཚང་ནང་འཇུག་ནས་དེའི་ནང་གི་མི་
 ཞིག་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཏེ་ད་དུང་ནང་མི་ཚོར་ཁྱེད་རང་ཚོའི་མི་འཛིན་བཟུང་བྱས་
 མོང་ཞེས་གཞན་ལ་བཤད་མི་ཚོག་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་འདུག དེ་ལྟར་བརྗོད་དགོས་
 དོན་ག་ཤེ་ཡིན་ནམ། དྲང་བདེན་གྱི་བྱ་བ་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་འདྲ་བརྗོད་དགོས་དོན་
 མེད། ལས་ཀ་ཚང་མ་ཀྱུ་རྒྱན་གྱི་ལས་ཀ་ག་ལྟག་བྱས་སྟབས། ཁོ་པ་ཚོ་ངོ་ཚ་
 དགོས་པའི་མ་བདེ་བ་ཞིག་ཡོད་པར་བརྟེན། མི་འཛིན་བཟུང་བྱས་པ་ནང་མི་ཚོར་
 ཕྱི་ལ་བཤད་མི་ཚོག་བརྗོད་པ་ཞི་ཏུ་ཅང་བཅན་ཤེད་ཀྱི་སྐད་ཆ་ཡིད། དེ་ནི་འཛམ་
 མིང་སྤྱིའི་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་བདེ་ལ་བཞིག་བཏང་བ་སློབ་ཅི། ཁོ་རང་ཚོ་ནང་
 ཁུལ་ལའང་སློབ་དུ་གསང་བ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། མི་གཞན་ལ་བརྗོད་མི་རྣམས་
 པའི་གནས་ཚུལ་ཡོད་པ་དེ་ཚོའི་གསུང་ཏུ་ཅང་ཐབས་སྟུག་ཡིན་པས་དེས་པར་དུ་
 མཚམས་འཛོག་ཡོང་བ་བྱེད་དགོས།

གཉིས་པ། བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་མེད་པ་བཟོ་རྒྱུ་དེ་འཆར་གཞི་ལྡན་པ་ཞིག་
 ཡིན་མེད་དུ་བརྗོད་མི་ཐུབ་ཀྱང་། དེས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་དུ་སློབ་པ་བརྗོད་
 པ་བཞིན་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཉམས་བརྒྱག་དང་། རིམ་པས་ཅ་འཐོར་འགྲོ་རྒྱུའི་ཉེན་
 ཁ་ཆེན་པོ་སླེབས་ཡོད། རང་ཚོས་དེས་གནས་བཤད་ན། འཛམ་སྐྱིད་ཐོག་དེང་
 སང་རྒྱ་ནག་གི་རིག་གཞུང་དང་། བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་གཉིས་བསྟར་ན་འཛམ་སྐྱིད་
 ཐོག་པལ་ཆེ་བས་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་གིས་ཉིན་འདི་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཀྱི་འཚོ་བའི་
 ནང་མིའི་སྤྱི་བསྟོན་འཕེལ་ཞིང་། སེམས་ལ་ཞི་བདེ་བསྐྱུར་རྒྱུར་པན་ཐོགས་ཆེན་
 པོ་ཡོད་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་ལས། རྒྱ་ནག་གི་རིག་གཞུང་དེ་པན་ཐོགས་ཆེ་བ་

ཡོད་པ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་མཁུ་མེད། དོན་དམ་དུ་རང་ཚོའི་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་
 འདི་འཛམ་སྐྱིད་ནང་འགྲོ་དོན་ཆེ་བ་ཆགས་ཡོད། རྒྱ་ནག་གི་རིག་གཞུང་ཁྲབ་གདལ་
 ཆེ་བ་ཁ་ཟས་ཅམ་དང་། དེ་མེན་ངོ་མཚར་དུ་བརྗོད་པའི་ལག་ཅུལ་རིག་གཞུང་རྣེད་
 པ་ཁག་ཡོད་ཀྱང་། དེས་མིའི་སེམས་ལ་ཞི་བདེ་སྤྱིན་ཐུབ་ཀྱི་མེད།

ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་དང་འབྲེལ་བའི་རང་ཚོའི་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་
 འདིས་མིའི་སེམས་ལ་ཞི་བདེ་སྤྱིན་ཀྱི་ཡོད། མི་ཐ་མལ་པ་ཉལ་ཐག་སྐྱབས་བཅོལ་
 མཁུ་དེ་འདྲ་ཡང་། བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ལ་
 ཞི་བདེ་སྤྱིན་ཏེ་ཀུན་སྤྱོད་གཅང་མ་ཆགས་པ་དེ་འདྲ་བྱུང་ཡོད། དེས་ན་བོད་ཀྱི་
 ཚོས་དང་རིག་གཞུང་འདི་རང་ཚོ་བོད་པར་པན་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། འཛམ་སྐྱིད་སྤྱི་
 ལའང་པན་གྱི་ཡོད། ཕྱིན་ཆད་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་གིས་རྒྱ་ནག་མི་མང་ལའང་
 པན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱེད་ཐུབ་པ་ཏུ་ཏུ་ཡོང་གི་ཡིད།

ད་ལྟ་པན་ཆད་གནས་ཚུལ་དཀའ་ངལ་དམ་བསྐྱུགས་འདི་འདྲ་ཞིག་གི་འོག་
 དུའང་། དཔེར་ན། པེ་ཅིང་དང་། ཡང་དང་། ཏང་ཀྲའོ། དིན་དུ་སོགས་ས་
 ཁུལ་མང་པོར་རྒྱུར་ནས་ནང་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མི་དེ་འདྲ་འདུག་ལ། ལྷག་པར་དེང་
 སང་སློབ་བྱ་ཆེན་མེད་དག་ཀུན་ནང་སྤྱིར་ནང་པའི་ཚོས་དང་། ཡང་སློབ་བོད་
 ཀྱི་ནང་པའི་ཚོས་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་མཁུ་དེང་སང་རྗེ་མང་དུ་འགྲོ་གི་འདུག དེ་ཚོས་
 གསང་བའི་ཐོག་ནས་བོད་པ་དང་འབྲེལ་བ་བྱས་ཏེ་བོད་ཀྱི་དཔེ་ཆ་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་
 ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་བོད་པའི་ནང་ཚོས་སྤྱི་རྒྱལ་སྐད་ཡིག་ལ་བསྐྱར་ཡོད་
 པ་དེ་རིགས་སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་མི་བརྒྱུད་ནས་སོན་ཐབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟར་སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་
 མི་ཚོས་ཀྱང་རྒྱ་ནག་ནང་འཁྲེལ་འགྲོ་གི་འདུག ད་ལྟ་རྒྱ་ནག་ནང་ཚོས་བྱེད་མི་

ཚོག་ཟེར་ནས་འཛེམས་ཐོན་ཕྱེད་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་འདིའི་འོག་ཏུ་འདེད་
ཀྱི་ཚོས་ལ་དོ་སྣང་ཕྱེད་མཁན་ཡོང་གི་ཡོད་ལ། འཛེམས་མྱིང་ཕྱི་ནས་ཞི་དེ་བས་
དོ་སྣང་ཕྱེད་མཁན་ཡོང་གི་འདུག དེར་བརྟེན་པོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་འདི་
ཡག་པོ་ཞིག་སྤུང་སློབ་ཕྱེད་ཐུབ་ན་པོད་པར་ཕན་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། རྒྱ་མི་ཁོ་རང་
ཚོར་ཡང་ཕན་ཐོགས་ཡོང་བ་དང་། འཛེམས་མྱིང་ཕྱི་ཡའང་ཕན་ཐོགས་ཡོང་གི་
རེད། དེ་ལྟར་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་མིའི་རིགས་ཀྱི་རིག་གཞུང་འདི་བདག་པོ་རྒྱལ་
རྒྱུའི་འགན་འཁོལ་བའི་པར་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། དངོས་གནས་བྱས་ན་རྒྱ་མི་
ཁོ་རང་ཚོར་ཡང་འགན་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། མདོར་ན། པོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་
གཞུང་ཙམ་བརྒྱལ་འགོ་བའི་དུས་འདིར་ང་ཚོས་དེ་དག་སྤུང་སློབ་ཕྱེད་ཐུབ་པ་བྱ་རྒྱུ་
གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད།

གསུམ་པ། པོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་སྤུང་སློབ་ཕྱེད་དགོས། ད་ལྟ་གོང་དུ་བརྗོད་
པ་བཞིན་ང་ཚོའི་ཡུང་པའི་ནང་བསྐྱོད་པ། ཕྱི་ནས་པགས་པ་བལྟ་གི་ཡོད། དེ་
ཡང་འཆར་གཞི་ལྡན་པ་ཞིག་མེད་པར་ག་ས་ག་ནས་ཕག་པས་ས་བསྐྱོད་པ་ནང་
བཞིན་བཟོས་པའི་ཕྱེད་སྣངས་འདིས་ནམ་ཞིག་པོད་ཀྱི་གནས་གཤིས་དང་འབྲུང་
བའི་གནས་སྣངས་ལ་འབྲུང་བ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ན། ཉེ་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་རྒྱ་གར་གྱིས་
མཚོན་པའི་ཡུལ་ཁག་མང་པོའི་འབྲུང་བའི་གནས་སྣངས་ལ་འབྲུང་བ་འགོ་རྒྱུའི་
ཉེན་ཁའོད་པ་རྒྱ་གར་གྱི་ཚོན་རིག་མཁན་དེ་འདྲ་ནས་བརྗོད་ཀྱི་འདུག པོད་ཀྱི་གནས་
གཤིས་ཀྱིས་རྒྱུན་པས་ཉེ་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་ཀྱི་ལོ་རེའི་དུས་བཞིའི་གནས་གཤིས་
ཀྱི་འབྲུང་བར་འབྲེལ་བ་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད། པོད་ས་མཐོའི་དབུས་སུ་གནས་པ་
དེའི་སློབ་ཕྱེད་གཉིས་ས་ཆ་དམའ་བས་རྒྱུང་གི་འགོ་སློབ་ཐང་དེ་ནས་ཆ་བགོས་བྱས་

ཉེ་འགོ་བའི་སྐོར་ནམ་ཀུན་འབྲེལ་བརྗོད་ཕྱེད་སྣངས་ཤིག་ཡོད་པ་རེད། གནས་
ཚུལ་དེའི་འོག་གསལ་བོད་ས་མཐོའི་གནས་གཤིས་ལ་གལ་སྲིད་འབྲུང་བ་ཕྱིན་པ་ཡིན་
ན། པོད་ཀྱི་གལ་ས་གཡོན་དུ་གནས་པའི་ཁོར་ཡུག་ས་ཁུལ་ཁག་གི་གནས་གཤིས་
ལ་འབྲུང་བ་འགོ་གི་ཡོད་པ་དང་། དེས་མ་ཚད་ལྟ་མའི་གཙང་པོས་མཚོན་པའི་
མ་རྒྱུད་འབྲེ་རྒྱ་སོགས་རྒྱ་བོ་མང་པོ་ཞིག་གར་ལ་རྒྱ་ནག་དང་། མི་ཉི་ཤམ། རྩོ་
ལ་རྒྱ་གར་དང་། ལུའ་ལ་པ་ཀི་རྩོན་སོགས་ས་ཁུལ་མང་པོ་ཞིག་གི་ནང་རྒྱལ་གྱི་
ཡོད་པས། གལ་ཏེ་པོད་ཀྱི་ད་ལྟའི་རྒྱུན་ལྡན་རང་བཞིན་གྱི་གནས་གཤིས་ལ་རྩོ་
བུར་འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཕྱིན་པ་ཡིན་ན། ཡུལ་དེ་དག་གི་རྒྱ་མང་པོའི་རྒྱ་ཙམ་པོད་
ལ་ཐུག་ཡོད་སྐབས་ཁོང་ཚོར་རྒྱའི་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཡོད་རྒྱ་གདོན་མི་ཟ་བ་ཡིན།
དཔེར་ན། འབྲུང་བའི་འབྲུང་བས་རྒྱ་ལོག་ཆེན་པོ་ཐོན་པའམ། ཡང་ན་རྒྱ་ཙམ་
སྐམ་སྐྱེ་རྒྱུས་མ་ལུང་བ་སོགས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཡོད་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཉན་ཉན་ཡོད། དེར་
བརྟེན་པོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་སྤུང་སློབ་ཕྱེད་རྒྱ་དེ་པོད་པའི་ཁེ་སན་ཙམ་དུ་མ་ཟད། རྒྱ་
གར་དང་། རྒྱ་ནག་ཐེ་བའི་ས་ཁུལ་མང་པོའི་རང་བྱུང་ཁོར་ཡུག་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་
པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། བོད་གསལ་དོན་ཚན་དེ་ཚོ་རྩོད་པའི་གནས་ཚུལ་དུ་མཐོང་
གི་འདུག

དེ་དག་སྐོར་ད་ལྟ་ང་ཚོས་རྒྱ་མི་དང་མཉམ་དུ་སྐྱད་ཆ་ཕྱེད་པ་འདི་ང་ཚོ་
པོད་པ་གཅིག་པུའི་ཁེ་སན་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་མིའི་ཁེ་སན་ཡང་ཆགས་ཡོད། དེར་སང་
འཛེམས་མྱིང་ཐོག་རྒྱ་མི་ཚོ་གདོང་མཛེས་པོ་མེད་ཀྱང་མཛེས་པོ་ཞིག་བཙོས་ཏེ་བརྟན་
ནས་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཁབ་ཅེས་བརྗོད་དུས་སློབ་ས་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དང་། མིན་བྱས་
ཡག་པོ་ཡོད་ཅེས་ལུ་རྒྱུགས་བརྒྱབ་སྟེ་པོད་ཀྱི་ཡོད་པའི་སྐབས་འདིར་པོད་ཀྱི་གནས་

ལྷོ་ལོག་ཀྱི་ནག་གཞུང་ལ་སྲིད་བྱས་གང་འཚམས་རན་པོ་ཞིག་རྟེན་ཐུབ་པ་བྱུང་།
 ན་ཀྱི་མི་ཚོར་ཡང་ཕན་ཐོགས་ཡོད། འཇམ་སྒྲིང་ཐོག་ཀྱི་ནག་གི་མིང་ཡག་ཏུ་འགྲོ་
 གི་རེད། བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཐོག་ཀྱི་མི་ཚོར་ཐབས་ལམ་ཡག་པོ་ཞིག་རྟེན་པ་དང་།
 བོད་ནང་གནས་ཚུལ་ལྗོངས་འཇགས་པ་ཞིག་བྱུང་ན། རྟོང་ཀོང་གི་མི་ས་ཡ་དུག་
 གི་བསམ་སྒྲོའི་ནང་ཞི་བདེ་སྐྱབས་ཐུབ་ཀྱི་དང་། དེས་རྒྱན་པས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༧
 ལོར་རྟོང་ཀོང་ཀྱི་ནག་དང་ཟླ་བསྐྱིལ་གཏོང་རྒྱ་དཀར་འཕེད་པ་ཡོང་གི་རེད།
 དེ་བཞིན་རིམ་པས་ཐེ་ཕན་གྱི་གནས་ཚུལ་ཡང་ཀྱི་ནག་ནང་དང་ཟླ་བསྐྱིལ་གཏོང་
 ཀྱི་འཕལ། དེ་མིན་གྱི་གནས་ཚུལ་ཐད་ཀྱི་གནས་རྒྱུན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཐེབས་ཀྱི་རེད། དེ་
 ལྟར་མ་བྱས་སྤོང་བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལོག་ནས་དཀར་འཕེད་ལ་ལྷུ་མཐུད་འཐུད་ཀྱི་རེད།
 དཔེར་ན། ད་ལྟོ་རྟོང་དང་ཐེ་ཕན་གྱི་མི་ཚོས་ཀྱི་ནག་གཞུང་དང་ཡིག་ཆ་འདྲ་
 ཆགས་པོ་གང་འདྲ་ཞིག་བཞག་ཀྱང་དེར་ཆ་གནས་ཀྱི་མ་རེད། དཔེར་ན། བོད་
 དང་ཀྱི་ནག་གཞུང་དབར་གྲོས་མཐུན་དོན་ཆེན་བཅུ་བདུན་ཟེར་བཞིག་བཞག་ཡོད་
 པ་དེར་ཚོགས་པེ་འདུག་གམ་ཞེས་དེ་དག་དཔེ་སླངས་ས་བྱས་ནས་བོད་ཀྱི་འདུག་ དེ་
 རྟེན་དོན་གནས་རེད།

ཐོག་མར་བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཐད་ཀྱི་ནག་གཞུང་ནས་ཉན་ཤེས་གོ་ཤེས་
 ཡོད་པ་ཞིག་དང་། བསམ་སྒྲོ་རྒྱ་ཆེ་ས་དང་གྲུ་ཡངས་ས་ནས་བཏང་བའི་ཐབས་
 ལམ་སྲིད་བྱས་ཤིག་རྟེན་ཐུབ་པ་བྱུང་ན། རྟོང་ཀོང་དང་ཐེ་ཕན་གྱི་གནས་ཚུལ་
 ཐོག་སྤོང་ཆད་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་ལ། ཀྱི་ནག་གི་ཀྱི་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
 ལའང་ཕན་ཐོགས་ལེས་ཅན་ཞིག་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཁོང་ཚོས་དེའི་ཐོག་བསམ་སྒྲོ་
 གཏོང་གི་མི་འདུག དེ་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་བསམ་སྒྲོ་སྤྱུག་སྤུབ་དོག་དུག་པ་དང་།

ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ཞེད་སྡང་ལྟ་བུ་བྱེད་ཀྱི་འདུག འཕྲོ་ལོ་ནས་བར་ལམ་ལོ་བཅུ་
 གསུམ་ལྟག་ཅམ་རིང་བསམ་པ་རྣམ་དག་གི་སྐད་ཆ་བཤད་པ་ཡིན། ངས་བསམ་
 པ་རྣམ་དག་གི་སྐད་ཆ་བཤད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་བོད་མི་ནང་ཁྲུལ་ནས་ཁ་གསུ་
 ལ་ཀྱི་ལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་བོད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་འཚོང་གི་འདུག་ཅེས་ཤོད་མཁན་བྱུང་།
 ངས་བོད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་བཙོང་པ་གང་ཡང་མིན། ངས་སྤྱི་ལོ་བཤད་པའི་
 སྐད་ཆའི་ནང་བོད་འདི་ཀྱི་ནག་གི་ཆ་གསུ་རེད་ཅེས་ནམ་ཡང་བཤད་མེད། མ་
 འོངས་པར་ཡང་བོད་འདི་ཀྱི་ནག་གི་ཆ་གསུ་རེད་ཅེས་གང་འདྲ་བྱས་ཏེ་བརྗོད་ཐུབ་
 བམ། ང་མི་གཅིག་གི་ཁ་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ནའང་ལོ་རྒྱུས་དང་ཀྱི་ལ་རབས་ལ་
 བརྒྱུར་བཙོས་འགྲོ་ཐབས་མེད། ལོ་རྒྱུས་ནི་ལོ་རྒྱུས་རང་རེད། ལོ་རྒྱུས་ཞེས་
 པ་འདི་བྱུང་བེན་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་སྤུས་ཀྱང་མེད་པ་བཙོ་མི་ཐུབ།
 དཔེར་ན། ལྷ་རུ་སུ་དམར་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་དེ་སྤུས་ལྷ་རུ་སུའི་ལོ་རྒྱུས་དང་།
 འཇམ་སྒྲིང་དམག་ཆེན་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་རུ་སུ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་
 ལོ་རྒྱུས་མང་པོ་ཞིག་ལ་འཁྲོག་བཤད་བྱས་ཏེ་བརྒྱུར་བཙོས་གཏོང་བའི་ཐབས་ཤེས་
 བྱས་ཡོད་ཀྱང་ད་ཆ་ཕམ་ཉེས་ལ་སྤྱིན་པ་རེད། གྲུང་ཁྲན་ཏང་གིས་དབང་ཆ་འཛིན་
 པའི་ཀྱི་ནག་ཁབ་ལ་ཆ་བཞག་ན་ལོ་རྒྱུས་དེ་ཚོར་བརྒྱུར་བཙོས་གཏོང་འདོད་ཡོད་
 ཀྱང་གཏོང་ཐུབ་ཀྱི་མེད་པས། ངས་སྐད་ཆ་བཤད་དེ་བརྒྱུར་བཙོས་ཀྱི་རྟོག་འདོད་
 ཐུབ་ཀྱི་རེད་དམ། དེས་ང་རང་རྒྱན་པ་ཆགས་ཐུབ་ཅམ་ཞིག་མ་གཏོགས་ལོ་རྒྱུས་
 ལ་བརྒྱུར་བཙོས་འགྲོ་མི་ཐུབ། བོད་དང་ཀྱི་ཐ་དད་སོ་སོ་ཡིན་པ་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་
 གསལ་པོ་ཡོད་པ་བཞིན་ངས་ཀྱང་བོད་དང་ཀྱི་ཐ་དད་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་མ་
 གཏོགས། བོད་ཀྱི་ནག་གི་ཆ་གསུ་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཐུབ་ཐབས་མེད། གལ་ཏེ་བརྗོད་

ཀྱང་དེས་ཀྱི་མིར་ཕན་མི་ཐུབ་པར་ང་རང་རྒྱན་པ་བཟོ་བྱུང་ཙམ་ཞིག་ཡོང་ཀྱི་
རེད། ཀྱི་མིས་ང་ལ་ཤོད་ཀྱི་ནག་གི་ཆ་གས་རེད་ཅེས་བཞོད་དགོས་ཟེར་གྱི་ཡོད་
ཀྱང་དེ་ངས་བཞོད་མི་ཐུབ།

ཤོད་དང་ཀྱི་བཞོད་མི་མི་རེད། ཡིན་ན་ཡང་ང་ཚོ་ཐུན་མོང་མོས་པ་མཉམ་
པ་ཞིག་ལྟར་ན་མཉམ་དུ་བསྐྱད་ཆོག་གི་རེད། དེ་ནི་ཤོད་ཀྱི་ནག་གི་ཆ་གས་ཆགས་
པ་ཞིག་མིན་པར། འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་གི་བག་མ་བསུ་ལེན་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་
ཡིན་པས། ང་རང་ཚོ་མཉམ་དུ་བསྐྱད་ན་མཉམ་ཟེ་མཉམ་འབྱུང་བྱས་ཏེ་ཤོད་པའི་
ངོས་ནས་ཀྱི་ནག་ལ་ཁེ་ཕན་སྤོང་དགོས་པ་སྤྲད། ཀྱི་མིའི་ངོས་ནས་ཀྱང་ང་ཚོ་ཤོད་
པར་རྒྱུར་མཐོང་དང་ཅི་འཇོག་ཆ་ཚང་ཞིག་བྱས་ན། ང་ཚོ་མཉམ་དུ་ལས་ཀ་
བྱས་ཏེ་སློབ་གྲྭ་ཁྲིམ་ཚང་གཅིག་ནང་བཞུགས་བྱས་ཏེ་སྤོང་བྱུང་གྱི་རེད། དེས་ཤོད་
ཀྱི་ནག་གི་ཆ་གས་ཆགས་ཐུབ་གྱི་མ་རེད། ཡིན་ན་འང་མི་ཁ་གས་གྱི་ངའི་གྲོས་
འཆར་འདི་ཕན་བུ་རིན་ཐང་རྒྱུད་ཀྱི་འདུག་ཅེས་བཞོད་གྱི་ཡོད། ངས་ཤོད་
གྱི་བདེན་དོན་ཚོད་ཚད་བར་ལམ་ཀྱི་ནག་དང་མཉམ་དུ་ད་ལྟ་བུར་ཐབས་ཤེས་བྱས་
ཏེ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༢ ལོར་ཞི་བའི་གྲོས་གཞི་དོན་ཚན་ལྟར་དུ། དེ་རྗེས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༤
ལོར་ལོ་རོལ་གྱི་འབྲུས་མིའི་གྲོས་ཚོགས་སར་གྲོས་གཞི་བཏོན་པ་དེ་ཚོའི་ནང་ཕན་
བུ་གྲུབ་གངས་བྱས་དག་འདུག་ཅེས་ཁ་གས་ལ་བསམ་ཚུལ་བྱུང་ཡོད། ངའི་བསམ་
ཚུལ་ནི་འདི་ཡིན། གང་ལྟར་ད་ལྟ་རྒྱུད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཡོད་པ་འདི་ལས་སློབ་
ཐུབ་པ་ཞིག་ལྟར་ན་ཤོད་པ་ཚོའི་བསམ་སྒྲིའི་ངར་ག་ཕན་བུ་ཞི་འཇགས་ཡོང་ཀྱི་དང་།
འཇོག་སྤོང་ཐོག་ཀྱང་ཀྱི་ནག་ལ་མཐོང་ཚུལ་ལག་དུ་འཕྲོ་ཀྱི་རེད། དེ་མཚམས་
ནས་ཀྱི་མི་ཚོ་ཡང་ང་ཚོར་འཚོག་ཟེ་དོགས་འདྲིག་བྱེད་མ་དགོས་པ་དང་། ང་རང་

ཚོ་ཡང་མེས་མ་ནང་འུ་ཐུག་གི་གནས་ཚུལ་འདི་ཕན་བུ་སྤོང་འཇགས་པ་ཞིག་ཡོང་
ཀྱི་རེད་སྟེ་སྐབས་རིམ་པས་སྤོང་ཆ་བཤད་ཆོག་གི་རེད། མདོ་དོན་སྤོང་པོ་ཤོད་པར་
ཁེ་ཕན་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། ཀྱི་མི་ཚོར་ཡང་གང་འཚམས་གྱི་སློབ་ཞག་ས་ཡོད་
པའི་གཉིས་མོས་གྱི་ལམ་ཞིག་རྟེན་གྱི་རེད་པས་མ་གྱི་འདུག་ དེ་ནི་ད་ཕན་ང་ཚོས་
འབད་བཙོན་བྱས་པ་དང་། མ་འོངས་པར་བུ་རྒྱུད་བསམ་སྒྲིའི་འཆར་གཞི་གོ་རིམ་
རྒྱག་སྤངས་ནམས་ཡིན། ད་ཕན་ཀྱི་མིའི་ངོས་ནས་བད་ལན་ལག་པོ་ཞིག་བྱས་
མ་བྱུང་། དེ་ལས་སློབ་སྤོང་འདི་བསམ་པ་ནམ་དག་གི་གྲོས་གཞི་འདིར་ཤོད་མི་ནང་
ཁྱུ་ལ་ནས་ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་གྲུབ་གངས་བྱས་དག་འདུག་ཅེས་བཞོད་གྱི་ཡོད་
ལ། དེས་གནས་ངས་ཀྱང་གྲུབ་གངས་བྱས་ཡོད། ཡིན་ན་འང་ཀྱི་མིའི་ངོས་
ནས་དེ་ནི་རང་བཙན་དང་། ཕྱེད་རང་བཙན་དང་། རྣམ་པ་འགྱུར་བའི་རང་
བཙན་བཙས་གྱི་ལས་འགྲུལ་རེད་ཅེས་རྒྱུར་བཙོན་འཇུགས་བྱེད་གྱི་འདུག་ དེ་
ནི་ཁོ་རང་ཚོར་གནོད་ཡོད་པ་དེས་མ་བཞག་པར་བརྟེན་ངའི་བསམ་པ་རྣམ་དག་
གི་གྲོས་གཞིར་མིང་འདྲ་མིན་བཏགས་ནས་ཁག་འདོགས་བྱེད་ས་བཟོས་ཏེ་བད་ལན་
བུ་རྒྱུར་ཉིན་འགྲངས་ཞག་འཕུལ་བྱས་ཏེ་ད་བར་བསྐྱད་པ་རེད། ད་བར་ང་ཚོས་
འབྲེལ་བ་བྱས་པ་འདིའི་ཐད་ཤོད་མི་ནང་ཁྱུ་ལ་དང་། འཇོག་སྤོང་གྱི་རོལ་བཙས་
ནས་ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་ལོ་བཅུ་གསུམ་བཅུ་བཞི་རྣམས་ཙམ་རིང་བཟོད་བསྐྱོན་
ཆེན་པོས་མེས་འཚོགས་མེར་གཏུགས་ཐབས་ཤེས་གང་ཡོང་ཅི་ཡོང་གནང་བ་ལ་
གྲུབ་འབྲས་གང་ཡང་ཐོན་མེད་པ་དང་། བར་སྤོགས་ཀྱི་མིས་ཤོད་ནང་ད་དུང་
ཀྱང་བརྒྱུད་ལག་བརྒྱུད་མུ་མཐུད་བྱེད་གྱི་ཡོད་པས་ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་གྲུ་
བཤད་ས་རི་ཅམ་གནང་ཡང་ཕན་སློབ་མི་འདུག་ ཤོད་ནང་ཀྱི་ཀྱང་བརྒྱུད་

ལག་བརྒྱུ་མཉམ་བུ་ཕྱེད་དུ་བརྒྱུ་ན། དེས་འཛམ་གླིང་ཐོག་གི་ཤོད་པར་རྒྱུ་
 ལྷོར་ཕྱེད་མཁའ་རིགས་ཁ་ཤམ་སྤུན་བུ་སེམས་ལྷགས་ཆག་རྒྱུ་འཕྲུལ་ཁ་འདུག་ཅེས་
 བརྗོད་མཁའ་འདུག་ལ། ལྷགས་མེད་དོས་གནས་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད་བརྗོད་འདུག
 དེར་བརྗོད་སྤྱད་ཕྱིན་དེ་ཆོ་གནས་རྒྱུ་ལ་གང་འདྲ་ཞིག་གི་ཐོག་འགྲོ་དང་མ་འགྲོ་རྒྱ་
 མིའི་ཕྱེད་ཕྱོགས་ལ་རག་ལས་ཡོད། རྒྱ་མིའི་དོས་ནས་བསམ་སློབ་སྤྱུ་གྲུ་ཡངས་
 ཅམ་ཞིག་བཏང་ནས་གྲུ་བཤངས་བྱས་པ་ཡིན་ན། དེའི་དོས་ནས་ད་ལྟ་བར་དུ་
 གྲུ་བཤངས་ཀྱི་བསམ་སློབ་བཏང་རྗེ་སློབ་གང་ས་ནས་ཐབས་ཤེས་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ད་
 དུང་ཡང་མཉམ་བུ་ཕྱེད་དེ་མཉམ་བུ་ཕྱེད་ཀྱི་བྱས་ན་བསམ་པ་ཡོད། གལ་ཏེ་རྒྱ་མིའི་དོས་
 རས་བསམ་ཤེས་མེད་པར་མཉམ་བུ་ཕྱེད་འབྲུ་ཆེས་རྒྱུང་ཐོས་ཀྱི་རན་ཤེད་ཕྱེད་ལྷངས་
 དེ་གའི་ཐོག་ཕྱིན་པ་ཡིན་ན། དོན་དག་སོན་རུང་མ་སོན་རུང་བསམ་སློབ་གཞན་ཞིག་
 གཏོང་རྒྱ་རེད། ད་ལྟ་ངས་ཤོད་ཇ་དྲག་གི་གནས་ལས་སློབ་པའི་དགོས་མཁོའི་འོག་
 རས་གྲུ་བཤངས་ཀྱི་བསམ་སློབ་བཏང་ཡོད། ཅི་སླེ་དེས་མེད་ད་ལྟའི་རྗེ་དྲག་གི་གནས་
 ལས་སློབ་པའི་དགོས་མཁོའི་ཐད་རྣམ་པ་ཐོན་པའི་པན་ཐོགས་ཤིག་མ་བྱུང་ན།
 ལྷགས་རྒྱུང་རིང་པོའི་རྗེ་འོད་པའི་ཐད་ན་དོན་གྱི་ཐོབ་ཐང་ཚོད་རྒྱ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་
 ཤིང་། དེ་ནི་གནས་རྒྱུ་ལ་འགྱུར་འགྲོས་ལ་བརྒྱན་གྱིན་བྱ་རྒྱུའི་ལས་ཀ་ཞིག་ཡིན་
 པས་ད་ལྟ་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། ད་ལྟ་ཐན་ཆད་ངས་ཤོད་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་ཕྱེད་
 ཕྱོགས་སྒོར་ལ་བསམ་སློབ་གང་འདྲ་ཞིག་བཏང་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་འཆར་གཞི་
 གོ་རིམ་གང་འདྲ་ཞིག་རྒྱུག་ཡོད་པ་མ་དོར་བརྒྱས་ནས་བཤང་ན་འདི་འདྲ་ཡིན།
 ཤེས་སོང་ངམ། དེའི་སྐད་ཆ་མང་དྲགས་མ་སོང་ངམ། ལྷན་ཆ་མཉམ་བུ་ཕྱེད་
 དུས་མགོ་རྣམས་བརྗོད་མ་སོང་ངམ། གོང་གསལ་རྣམས་ཕྱེད་རང་ཆོའི་སེམས་

ལ་དེས་པ་བྱས། ཤོད་ལ་ལོག་འགྲོ་མཁའ་ཕྱེད་རང་ཆོས་ཕྱེད་རང་ཆོའི་ཐོགས་པོ་
 ཐོགས་སོན་ལ་ལོག་པ་ཞིག་ལ་སྤུན་བུ་ཕྱེད་ལྷགས་ཕྱེད་ལྷག་ལྷག་པོ་རེད།
 འདིར་རྒྱ་གར་ནང་བརྒྱུད་དེ་གྲུ་སར་འགྲོ་མཁའ་ཆོས་དཔེ་ཆ་ལག་པོ་བརྒྱས།
 རྒྱུག་ལམ་ལག་པོ་ལྷུར་ནས་རྣམ་ཐག་ཕྱེད་དགོས། དེ་མིན་སྤྱུ་རྒྱུང་རྒྱུང་སློབ་
 གྲུར་འགྲོ་མཁའ་ཡོད་ན་དེ་ལ་དཀའ་འདུག་ཡང་མེད། དེ་ནས་ད་ལྟ་འབྲུ་
 སེམས་རྒྱུག་གིས་བརྒྱུགས་པའི་རྒྱུར་སློབ་གྲུའི་ནང་འགྲོ་མཁའ་ཡོད་ན་བར་ལམ་
 སློབ་གྲུ་དེར་དཀའ་རྒྱུག་སྤུན་བྱ་བྱུང་བ་དེ་ནི་དོན་མེད་སློབ་ཕྱེད་དང་། དོགས་པ་
 རམ་རྒྱུག་བྱས་ནས་འབས་འདེན་སྤུན་བྱ་བྱུས་པ་རེད། དེ་རྗེས་རྒྱུག་འདུགས་གསར་
 པ་བརྗོད་དེ་རྒྱུག་ལམ་སྤུན་བྱུང་མ་དུ་བཏང་ནས་ད་ལྟ་རྒྱུང་འཇགས་ཡོད་པས། ཕྱེད་
 རང་ཆོས་ཀྱང་རྒྱུག་ལམ་ལག་པོ་འཕྲེར་དགོས། འདིར་ཡོང་བའི་དགོས་དོན་སློབ་
 རྒྱུང་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པས་སློབ་རྒྱུང་དུར་ཐག་དང་། རམ་ཀུན་སློབ་སྤུན་ཕྱེད་དགོས།
 ཕྱེད་རང་ཆོ་གནས་བརྗོད་ཏེ་ལོག་འགྲོ་མཁའ་ཆོ་སེམས་རྒྱུད་པའི་རང་སློབ་དེ་བག་
 ཐེབས་བྱས་ཏེ་ལོག་ཆོག ད་ལྟ་གོང་དུ་བརྗོད་པ་ནང་བཞིན་རང་ཆོ་ཤོད་གཞིས་བྱས་
 གང་ནས་བསམ་སློབ་བཏང་ཡང་ང་རང་ཆོའི་མི་རིགས་འདི་སྤར་ཆོས་རྒྱལ་ཆོའི་
 ལྷགས་ནས་བརྒྱུད་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་རྒྱུགས་ཆེན་ཡོད་པའི་མི་རིགས་ཤིག་བྱས་
 ཏེ་དུས་ད་ལྟ་བར་གནས་ཡོད། ལྷན་ཕྱིན་མ་འོངས་པར་ཡང་ང་རང་ཆོ་འཇོག་
 རྒྱུང་གི་མི་རིགས་འདྲ་འདྲའི་ནང་ནས་མི་འདྲ་བཞིག་བྱས་ཏེ་གནས་ལྷག་པ་ཡོང་
 ཆེད་དེ་ལྟ་བར་དུ་ཆོང་མས་དོས་གནས་འབྲུས་མ་གོར་བ་དུར་ཐག་བྱས་ཡོད་
 ལ། ད་དུང་ཡང་ཆོང་མས་དུར་བརྒྱེད་མཉམ་བུ་ཕྱེད་དགོས། སློབ་དེ་པོ་གྱིས།
 དེའི་ཐད་ཕྱེད་རང་ཆོ་སེམས་ལྷལ་ཅུ་བཞུས་ཕྱེད་མི་དགོས། ང་སེམས་ལྷགས་

ཆག་མེད་ལ། གཟུགས་པོ་ཡང་བདེ་བར་ཡོད། ཀྱི་པོ་ཆགས་ནས་ལོ་གང་
འཆམས་སྡོད་རིང་པོར་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་ལ་བསམ་པ་རྣམ་དག་གིས་ཞབས་འདེགས་
ཞུ་རྒྱུའི་བསམ་སྒྲོལ་གཡོ་བ་གཏན་ནས་མེད། རྒྱུད་རང་ཚོ་སྒྲོ་བདེ་པོ་གྱིས། ལོ་
ཁ་གས་ནས་བོད་ལ་གཞིས་ཁྲུང་མཉམ་འཛོམས་ཡོང་བའི་རེ་བ་ཡོད་པ་རེད། ཚང་
མས་རྒྱུར་བྱ་བ་བྱེད་དགོས།

ལ་དྲུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པོ་ཚོ། ར་ཚོ་བོད་ཀྱི་གནས་རྒྱལ་གཤམ་མོང་རམ། དེ་
རིང་ངས་བོད་པའི་གནས་རྒྱལ་བཤད་པ་འདི་དག་རྒྱུད་རང་ཚོ་རང་གི་ཡུལ་དུ་
སྐབས་སྐབས་ཡུལ་མི་དོ་གཤམ་ཚོར་དེང་སྐབས་ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་བོའི་བྱང་སྤྱོད་ཀྱིས་
ལ་ཡོད་པའི་བོད་ཁ་བ་གངས་ཅན་གྱི་སྡོང་ས་ཞེས་འཕགས་པ་རྒྱན་རས་གཟིགས་
ཀྱི་འདུལ་ཞིང་དེ་རྒྱ་ནག་པོས་ཟིན་ཏེ་གཏོར་བཤེག་དང་། ཉམས་ཆག་གང་འདྲ་
ཟུན་ཡོད་པ་རྣམས་འབྲེལ་བཤད་ཡག་པོ་རྒྱག་དགོས། བོད་མི་མང་འབྲེལ་ས་ནས་
ལངས་བྱུབ་ཆེད་དུ་རྒྱ་བར་དུ་ཚང་མས་སྡིང་ལ་རུས་པ་བརྒྱལ་སྡེ་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་
འདུག་ལ། ད་དུང་ཡང་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་སྡེ་ཁོང་ཚོས་བདེན་མཐའ་གསལ་བྱུབ་
པའི་བསམ་སྒྲོལ་གཏོར་གྱི་འདུག་ཅེས་མོད་དགོས། ད་ཕན་ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་
མི་མང་གིས་མཚོན་པའི་རྒྱ་གར་མི་མང་དང་། འཛམ་གླིང་གི་སྤྱོད་ཀྱིས་གང་སའི་
དྲང་བདེན་ལ་དགའ་བའི་མི་མང་ཚོས་བོད་པའི་གནས་རྒྱལ་མ་གཤམ་ན་མ་གཏོགས།
གཤམ་ཟུན་ཆད་ལ་ག་ཚོ་ཞིག་རང་བཞིན་དུ་སྐབས་ཡོང་གི་འདུག། ད་དུང་ཡང་
དེ་རྒྱུར་ཡོང་བའི་མཚང་མས་སྤྱོད་པ་བྱུགས་སྡོན་བརྒྱལ་སྡེ་རང་རང་སྐབས་སུ་གང་
བཤས་ཀྱི་ཞལ་འདེབས་ཆེ་གཞོགས་རྒྱུར་གཞོགས་རྒྱག་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། བཟ་
གེས་བདེ་ལེགས་ཞེས་སྟེ།

༡༡། རྒྱལ་པོ་ ༡༩༩༩ ཟླ་ ༡༣ ཚེས་ ༥ ཉིན་བོད་ནས་གསར་འཕྲོར་བ་
ཁག་གཅིག་ལ་སྐུལ་བའི་བཀའ་སློབ།

རྒྱུད་རང་ཚོ་རང་དབང་ལུང་པར་སྐྱབས་པ་རེད། ར་རང་ཚོ་ད་རིང་
འདིར་བྱག་འཕྲད་བྱུང་བར་དགའ་བསུ་ཡོད། བོད་ནང་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཆེའི་མི་
མང་རྣམས་བོད་ཀྱི་དོན་གྱི་བདག་པོ་ཡིན་པ་དང་། ར་རང་ཉི་བོད་མི་མང་གི་གཏམ་
བརྗོད་པ་རང་དབང་རྒྱན་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་རྒྱན་དུ་བཤད་ཀྱི་ཡོད། བོད་ནང་ལ་
གནས་རྒྱལ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། བོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གིས་བསམ་སྒྲོལ་གཏོར་
རྒྱངས་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་གཞི་བརྒྱུང་ནས་ངས་འདིར་སྐད་ཆ་མོད་པ་དང་།
ལས་ཀ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། རྒྱུད་རང་ཚོ་དོ་གོ་སྡོད་ས་མོ་མོའི་ལུང་པའི་ནང་
ལ་བརྒྱད་ཡོད་ན་ཡང་། སྐད་ཆ་མོད་ཡག་ཉེས་ཅམ་ལ་ཡང་རང་དབང་བུལ་ཏེ་
གཞན་གཅིག་ལ་བརྒྱན་དགོས་པ་དང་། ཞེད་རྒྱུད་བྱས་ནས་སྡོད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་
པ་རེད། གཏམ་བརྗོད་རང་དབང་ཟེར་བ་འདི་སྤོག་ཆགས་གཞན་དག་ལ་མེད་
པའི་མིའི་ཁྱད་ཚོས་དང་། ཐོབ་ཐང་ཞིག་རེད། ལྷག་པར་མི་ལ་བཟང་དང་རན་
དང་། ལེགས་དང་ཉེས། འཕལ་དང་སྤྱགས་བཅས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་བསམ་
སྒྲོལ་གཏོར་རྒྱུའི་རང་བཞིན་རྒྱན་སྡེས་ཀྱི་རྣམ་དཔྱད་རྣམས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་འདི་དག་
པོད་སྡོད་བྱེད་ས་མེད་ན་གཞི་ཅེའི་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་བུལ་བའམ། ཐོབ་ཐང་འཕྲོག་
པ་རེད། འཛམ་གླིང་འདིའི་རྒྱང་ལ་རྒྱ་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཟེར་ཡང་རུང་། ལུང་
ཁྱབ་རིང་ལུགས་ཟེར་ཡང་རུང་། རྒྱ་བདེའི་ཐོག་ནས་ཉམས་བཤེག་མི་མང་གི་ཁེ་སར་
གཙོ་བོར་བརྒྱབ་རྒྱ་དང་། མི་ཚང་མ་དཔལ་འཕྲོར་གྱི་ཚོགས་འདུ་མཉམ་ཡོང་
བ་བྱ་རྒྱ། མི་མང་རྒྱུའི་དོན་དག་ལ་བསམ་སྒྲོལ་གཏོར་རྒྱ་ཟེར་བ་དེ་ཚོའི་གསལ་མིང་།

ཆོག་བཟང་མདོག་ཁོ་དང་། ཡིན་མདོག་ཁོ་ཞིག་ཡོད་ན་ཡང་། ལག་ལེན་
དངོས་ཀྱི་ཚོག་ལ་བཅན་དབང་ལུགས་ཆེ་དུགས་པ་ཡིན་སྟབས། དེར་སང་འཇམ་
བུ་སྒྲིང་འདྲིའི་སྐར་ལ་གུང་ཁུན་མིང་ལུགས་ཟེར་བ་དེ་བཅན་དབང་ལམ་ལུགས་
ཕྱིག་ལ་ངོས་འཛིན་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ལྷན་རང་ཚོ་སྤོང་ས་ཤོད་ནང་སོ་སོའི་
ལུང་པར་བསྐྱད་ཡོད་ཀྱང་། བཅན་དབང་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་འོག་ལ་གནས་ཡོད་སྟབས།
མཐར་གཏུགས་ན་སོ་སོའི་སྲོག་ཀྱང་སོ་སོར་རང་དབང་མེད་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད།
དཔེར་ན། རྒྱ་མིས་ང་ཚོར་ཤོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་སྤྱིང་པ་ཆེས་གཏུག་རྩུབ་དང་། ཆེས་
ལྗོངས་ཞིང་བུན་ལམ་ལུགས་འོག་ཚོ་གཡོག་ཚོའི་སྲོག་ལ་རང་དབང་ཡོད་པ་མ་
རེད་ཟེར་གྱི་ཡོད། རྒྱ་ཚོགས་སྤྱིང་པ་ཅུ་བ་རྗེས་ལུས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཕྱིག་ཡིན་པ་
དངོས་འབྲེལ་ཡིན་ནའང་། དེ་དུས་བུ་གཞིག་གཏོང་མཁན་ཤོད་པ་ནང་ཁྲུལ་
རེད། བཅིངས་བསྐོལ་ཟེར་བའི་མིང་སྟན་པོ་དེ་བཏགས་པའི་རྗེས་ལ་ཤོད་མི་ཡོངས་
རྒྱགས་རྒྱ་མིའི་ཚོ་གཡོག་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད། ད་ཕན་ལོ་བཞི་བཅུ་ལྷག་གི་རིང་
ལ་རྒྱ་མིས་ཤོད་མི་ཚོར་གཙ་ལུགས་ལ་ལྷན་པའི་ཚོགས་ཚོས་སྤོང་དགོས་མར་སྤོང་སྤོང་
སྤྱད། ལས་ཀ་དགོས་མར་ལས་ཀ་སྤྱད། ཉམས་སྤོང་དགོས་མར་ཉམས་སྤོང་
བསྐྱབ་པ་བཅས་བསྐྱབ་ཡོད་ན། ལོ་བཞི་བཅུའི་རིང་རྒྱ་ནག་ནང་ཡར་རྒྱས་རི་ཅམ་
སོང་བ་ལྟར། ཤོད་ཀྱང་ཡང་ཡར་རྒྱས་གང་ལ་གང་འཚམས་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན། འོན་
ཀྱང་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་ཡོད་པ་མ་རེད། ལོ་དེ་དག་རིང་ཤོད་མི་ཚོ་རྒྱ་མིས་བསྐོལ་སྤོང་
བྱེད་པའི་ལོ་ཆས་སམ། ངལ་ཚོ་ལ་བསྐྱལ་དེ་ལོང་ཚོའི་མཉེ་ཕན་བསྐྱལ་རྒྱུའི་ཆ་
རྒྱན་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་པ་ལས། ཤོད་ལུང་པའི་འགན་ཆ་ཚང་ཤོད་པས་ཐོག་ཐུབ་པ་བརྗོ་
རྒྱ་དམིགས་ལུལ་ལ་བཞག་སྟེ་ཤོད་པར་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་སྤོང་བརྟེན་ཞིག་སྤྱད་

ཡོད་པ་མ་རེད། དཔེར་ན་ ༡༩༥༥ ལོར་ང་རྒྱ་ནག་ལ་ཡོད་པའི་སྐབས་ཉིན་
གཅིག་མའོ་ཚོ་རྒྱང་གིས་ང་ལ་འདི་འདྲ་གསུངས་བྱུང་། ཤོད་ནང་རྒྱ་མི་ཡོད་པ་
ནམས་ཤོད་ལ་རོགས་བྱེད་པར་བཏང་བ་རེད། ལོ་ཉི་ལུ་མཚམས་ཤོད་ལུང་པ་
ཡར་རྒྱས་འགྲོ་རྒྱུ་དང་། ཡར་རྒྱས་ལྱིན་པའི་མཚམས་ལ་ཤོད་ནང་གི་འགན་ཁུར་
ཚང་མ་ཤོད་པ་རང་གིས་འབྲེར་དགོས། དེའི་གནས་སྐབས་ལ་རྒྱ་མི་ནམས་མར་
འཐེན་གྱི་ཡིན་ཞེས་དེར་རང་པོ་ཅིང་ནས་ཤོད་ལ་ཚོན་ཁར་གསུངས་བྱུང་། དེས་
མ་ཟད་སྤྱིན་ཚང་མའོ་ཚོ་རྒྱང་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཏར་འཕྲིན་གྱི་ཚོགས་ཚུལ་གྱི་
དགོས། ཤོད་རིགས་ནང་ཏར་འཕྲིན་གྱི་ལས་འགན་འབྲེར་མཁན་དེ་འདྲ་ཡོད་
དམ་ཞེས་ཅུང་གཙོད་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱུང་། གཅིག་བསྐྱབ་ན་མའོ་ཚོ་རྒྱང་གིས་ང་ལ་རྒྱན་
དང་། གཡོ་རྒྱུ་བཟད་པ་དང་། གཅིག་བསྐྱབ་ན་སྐབས་དེར་བསམ་མཚོའི་ནང་ལ་
དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ཀྱིད། དེ་ནས་ ༡༩༥༥ ལོ་རིག་གནས་གསར་བཅེ་མ་ལངས་
ཀྱི་བར་ལ་ལོ་བཅུ་སྤྱིན་ཡོད་པ་རེད། དེའི་རིང་ལ་གང་ལ་གང་འཚམས་ཀྱི་ཡར་
རྒྱས་ཡོང་དགོས་ཀྱང་བྱུང་ཡོད་པ་མ་རེད། རིག་གནས་གསར་བཅེ་ཟེར་བའི་
སྐབས་ཤོད་ནང་དཀའ་ངལ་བྱུང་བ་དེ་དག་ཤོད་ལ་དམིགས་གསལ་སྤྲུག་པ་བྱས་
པ་ཞིག་མིན་ཞིང་། རིག་གནས་གསར་བཅེའི་སྐབས་གུང་ཁུན་ཏར་གི་དབང་
བརྒྱར་འོག་ཡོད་པའི་ས་ཁུལ་ཡོངས་ལ་དེ་ལྟར་དཀའ་ངལ་གཅིག་གྱུར་བྱུང་ཡོད་
ཅམ་དེར་སང་རྒྱ་མི་ཚོས་བརྗོད་ཀྱི་འདུག ཤོད་པའི་ཚོགས་དམིགས་བསལ་སྤྲུག་
པ་བྱས་པ་མིན་ཟེར་བ་ཞི་བཞིན་པ་མ་རེད། དཔེར་ན། རིག་གནས་གསར་བཅེའི་
སྐབས་ལ་མདོ་སྤོང་སྤྱད་ལུང་དུ་བཅོས་བརྒྱུར་ལ་བསྐྱེད་དེ་ཤོད་མིར་ཡང་སྤྱིང་རྗེ་
མེད་པའི་སྤོ་ནས་བཅན་དབང་སྤྲུག་སྤོང་ཚོད་མེད་བཏང་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཤོད་

པ་ལུ་ལྷག་ཐབས་ཟད་ཀྱིས་ཀྱི་མིར་དངོས་སུ་དོ་རྒོལ་བྱས་ཡོད། དོ་རྒོལ་བྱེད་དགོས་
 པའི་རྒྱན་ཅ་ཀྱི་མི་ཁོར་འཛོམས་བཟོས་པ་རེད། ཅ་པ་བཙོན་བསྐྱར་བྱེད་དགོས་
 དེས་ཡིན། དོན་ཀྱང་བཙོན་བསྐྱར་བྱེད་སྐད་སེའི་རྒྱ་ནག་ནང་ལ་བཙོན་བསྐྱར་
 བྱས་པ་རྒྱ་བཞིན་པོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ལ་བཙོན་བསྐྱར་བྱེད་པར་ཡོང་དུ་ས་པོད་ཀྱི་རྒྱ་
 ཚོགས་ལམ་ལུགས་དང་། རྒྱ་ནག་གི་རྒྱ་ཚོགས་ལམ་ལུགས་གཉིས་གཏན་ནས་
 མི་འདྲ་བ་ཡིན་ཞིང་། བཀའ་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་ཞིང་བཟུང་ལམ་ལུགས་ཡིན་པ་ཆ་
 མཚུངས་ན་ཡང་། ཞིང་བདག་དང་། ཞིང་བཟོ་བར་གྱི་འབྲེལ་བའི་གནས་སྐད་ས་
 རྒྱ་ནག་དང་། པོད་གཉིས་གཏན་ནས་མི་འདྲ་བ། དཔེར་ན། རྒྱ་ནག་ལ་རྒྱ་མི་
 སོ་ཚེན་དང་། རྒྱ་མོ་ཀར་རིལ་བཟོས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད། པོད་ལ་དེ་འདྲ་བཟོས་
 པ་ལོ་རྒྱུས་ཅ་བ་ནས་མེད། དེར་བརྟེན་རྒྱ་ནག་ནང་གི་བྱེད་སྐད་སེའི་དག་པོད་
 ནང་ལ་རན་གྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། རྒྱ་མིས་བསམ་འཆར་ཁྲེར་ལོག་ཟེར་གྱི་ཡོད་
 ཀྱང་། དེའི་དམིགས་ལུལ་ནི་མི་མི་ཤེ་དེ་ཤེའི་བསམ་ཚོགས་ཀྱང་འདྲ་ཡོད་བཟོག་དཔུང་
 བྱ་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་ལས། ལས་དོན་དོ་མའི་ཆེད་དུ་པོད་པའི་བསམ་འཆར་བསྐྱུས་
 པ་ཞིག་མ་རེད་ལ། དེ་ལ་ཆ་འཛོག་ཀྱང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་ནི་རྒྱ་མིའི་
 འཆར་ཅན་གྱི་བྱེད་སྐད་སེའི་དང་། བསམ་འཆར་བཟོད་པ་དེ་རྒྱ་གཞུང་གི་བསམ་
 ཚོད་དང་ཕྱན་བུ་མི་མཐུན་པ་བྱུང་ན། ལམ་སངས་ལོག་རྒྱུད་པ་རེད་ཅེས་ནག་ཁྲ་
 འཇུགས་ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་མིར་འཛིངས་ནས་པོད་པར་རྒྱལ་ཁབ་ལྷོ་བ་གྱི་རེད་བསམ་
 པ་སུ་ཞིག་གི་བསམ་ཚོད་ནང་ལ་མེད་ན་ཡང་། ལུ་ལྷག་ཐབས་ཟད་ནས་གནས་
 རྒྱལ་འདི་ཆགས་པ་རེད། རྒྱ་མིས་པོད་མིར་ཚད་ལས་བཟུལ་བའི་གདུག་རྒྱུབ་བྱེད་
 པའི་འགོ་རིག་གནས་གསལ་བཞེད་ལྷོན་ཏེ་ ༡༩༥༥ ལོ་ནས་རྒྱལ་པར་བརྟེན་

རིག་གནས་གསལ་བཞེད་གཅིག་ལུ་ལ་ཁག་འདོགས་བྱེད་ས་བསྐྱེད་ཡོད་པ་མ་རེད།
 དེར་སངས་རྒྱ་ནག་ནང་དཔལ་འཕྲོར་གྱི་གནས་སྐད་སེའི་དང་། རང་དབང་གང་ལ་
 གང་འཚམས་ཡོད་ཅིང་། དེ་དང་པོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་གཉིས་བསྐྱར་ན། པོད་ནང་
 ལ་དམ་བསྐྱུགས་དང་གདུག་རྒྱུབ་ཏུ་ཅང་ཆེ་བ་ཡོད། གང་སྐར་ར་ཚོ་པོད་པའི་ཐོག་
 ལ་རྒྱ་མིས་མཚོང་རྒྱུད་བྱེད་སྐད་སེའི་མཚོན་གསལ་དོད་པོ་ཡོད། ལས་
 བྱེད་པའི་ནང་ཆ་མཚོན་ན། དེ་ལྟ་ལོ་གཞིན་དུ་ས་རྒྱ་ནག་ནང་ལ་ལྷིན། རྒྱ་མིས་
 ཀྱང་སློབ་གསོ་སྤྱད། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་གསལ་བཞེད་ལས་མ་ཚོགས་ཀྱང་འཚམས་
 ཡོད་པ་དེ་ཚོའི་གསལ་ལོ་ནས་ལོ་བསྐྱེད་རྒྱ་མི་དང་མཉམ་དུ་གཞིབས་དུས་གཞི་ནས་
 བསམ་ཚོར་འགྱུར་བ་སོང་བ་ཡོང་གི་འདུག པོད་ནས་ཡོང་མཁན་མང་པོས་རྒྱ་
 མི་མཉམ་དུ་ལུན་རི་ཅམ་གཞིབས་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་རྒྱ་མིར་མཉམ་འབྲེལ་གི་འདུག་
 ཅེས་བཤད་ཀྱི་འདུག དངོས་གནས་བྱས་ན། སྐོག་ས་ལོ་དོ་ཤེས་དང་། བན་
 རྒྱན་ནང་ཆགས་ཆགས་ནས་ལོ་མང་གཞིབས་པ་དེའི་ཚོད་ཀྱི་གཅིག་གིས་གཅིག་
 ལ་དག་འཁོར་ཆེ་རུ་འགྲོ་བ་འདི་མིའི་གཞིས་ཀ་ཡིན་ཡང་། རྒྱ་མི་གྱུང་བཟོན་གྱི་
 བྱེད་སྐད་སེའི་གནས་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་འོག་ནས་རྒྱ་མི་མཉམ་དུ་ལོ་མང་སློབ་སྦྱོང་བྱས་
 པ་དང་། ཅེད་མོ་མཉམ་དུ་ཅེས་སྦྱོང་མཁན་དེ་ཚོའི་སྐྱེད་འཛོག་པ་མང་པོ་ཡོང་
 གི་འདུག པོད་པའི་ཐོག་རྒྱ་མིས་ཁ་ནས་སྤྱན་རླུ་མི་རིགས་ཡིན་ཟེར་བཞིན་
 སྤྱན་རླུ་མི་འདྲ་ཤེས་བཞག་ནས་གཚ་དང་། བྱམས་སྦྱོང་བྱས་ཡོད་ན་དེ་ཚོད་གནས་
 རྒྱལ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ཀྱང་། དེ་སྐར་བྱུང་ཡོད་པ་མ་རེད།

ར་ཚོ་པོད་པ་བཙོན་བྱོལ་བ་བྱས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱུད་ཉེ་བ་འགྲོ་གི་ཡོད། རྒྱུད་
 རང་ཚོ་ནན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ ༡༩༥༧ ལོའི་ལོང་གི་པོད་ཀྱི་རྒྱ་ཚོགས་རྒྱུང་པའི་

གནས་ཚུལ་མཐོང་མྱོང་ཡོད་པ་དང་། གཞིན་སྐྱེས་ན་མས་ཀྱིས་ཤོད་ཀྱི་སྒྲོན་མའི་
 གནས་ཚུལ་གང་འདྲ་ཡོད་པ་ཅུ་བ་ནས་མཐོང་མྱོང་མེད་པ་རེད། མོ་སྲི་མི་ཚེ་
 འཚར་ཡོངས་ཤེད་སྐྱེས་མི་འདྲ་བ་དང་། ཉམས་སྤོང་ཡང་མི་འདྲ་བ་རེ་བྱུང་
 ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་ང་རང་ཚོ་ཚང་མ་ཚོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན་
 འཕགས་པ་སྐྱེན་རས་གཟིགས་ཀྱི་འདུལ་ཞིང་གི་ཤོད་ཁ་བ་གངས་ཅན་པ་གཅིག་
 ལྟར་ཡིན་པ་དང་། སྐྱེས་བཏང་གི་སྐྱད་ཆ་བཤད་པ་ཡིན་ན་ང་རང་ཚོ་ཚང་མ་
 ཅམ་པ་ཟ་མཁན་གྱི་ཤོད་རིགས་གཅིག་ལྟར་ཡིན། ཤོད་ནང་ལ་སྤོང་མཁན་ཡིན་
 ནའང་འདྲ། ཤོད་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་སྤོང་མཁན་ཡིན་ནའང་འདྲ། ང་རང་ཚོ་ཤོད་མི་རིགས་
 གཅིག་ལྟར་ཡིན་སྟབས་ང་ཚོ་ཚང་མའི་བསམ་སློབ་ནང་ཤོད་སྐྱེ་པའི་དོན་དག་གི་
 སེམས་ཁུར་གཅིག་ལྟར་དུ་ཡོད་པ་རེད། ང་རང་ཚོ་ལྷག་འབྲུག་བྱུང་བའི་སྐབས་
 སུ་གཏམ་བཟང་པོ་ཤོད་སྐྱེ་མེད་པར། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་སྐྱབས་སྐྱོད་རྒྱག་པའི་
 གནས་ཚུལ་ཚང་མར་བཤད་རྒྱུ་ཡོད། ཤོད་ནང་ཡོད་པ་ཚོས་དཀའ་སྤྱད་ཚང་ལས་
 བཀལ་བ་ཞིག་སྤྲངས་པ་དང་། ང་ཚོ་བཅོན་ཕྱོད་ལ་ཡོད་པ་ཚོས་ཀྱང་ལུང་པ་རྒྱས་
 མེད་ཀྱི་ནང་ཐབ་གསར་གཞིས་གསར་བྱས་ནས་ལོ་སྤྱི་ལུ་ལོ་སྤྱི་ལུ་ལུ་ལུ་ལུ་
 རིང་འདྲུགས་སྐྱེན་གྱི་ལས་ཀ་བྱས་ཡོད།

འཇམ་བུ་སྐྱིང་འདྲིའི་ཐོག་ཤོད་པའི་བདེན་དོན་ཚོད་སྐྱེས་ལ་མ་ཚོན་ན། ང་
 ཚོར་དེང་དུས་དང་མཐུན་པའི་ཤེས་ཡོན་གནས་ཚད་ཡོངས་པ་ཞིག་མེད་པ་དང་།
 ལྷན་དོན་པོའི་སྤོངས་ལྷགས་ནི་དེ་བས་ཀྱང་མེད། ང་ཚོར་གང་ཡོད་ཟེར་ན། ང་
 ཚོར་བདེན་པ་ཡོད་པ་འདྲི་ཡིན། ད་བར་ང་ཚོས་བདེན་པའི་ལག་ཆ་འདྲི་འབྲེར་
 ཉེ་རྒྱ་མི་ལ་ནམ་འགྱུར་བ་སྐྱེན་ནས་སྐྱད་ཆ་བཤད་དེ་ཐབས་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ།

འཇམ་བུ་སྐྱིང་གི་རྒྱ་ཚེའི་མི་མང་གི་ཐོག་ལ་ཡང་ང་ཚོས་བདེན་པའི་དར་ཆ་འདྲི་འབྲེར་
 ཉེ་རྒྱ་འཕོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་འདྲ་བྱས་པར་བརྟེན་སྐྱེར་འབྲོ་བ་མའི་རིགས་ཀྱི་
 རང་གཞིས་ལ་ཉམས་ཐག་དཀའ་ངལ་ཅན་ཞིག་མཐོང་ན་གཙོ་བོ་ཚོས་ཉིད་ཡིན་
 པ་དང་། ཡང་སྐྱོས་ང་རང་ཚོ་ཤོད་མི་རིགས་འདྲི་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་དང་།
 མི་རིགས་འདྲི་དང་འབྲེལ་བའི་ཤོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཡང་དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱད་
 ཚོས་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་བཅས་འཇམ་བུ་སྐྱིང་འདྲིའི་ཐོག་ལོ་རེ་ནས་ལོ་རེ་དོན་འཇིན་
 རི་གསལ་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད། ང་ཚོ་བཅོན་ཕྱོད་ལ་བྱས་ནས་ལོ་སྤྱི་ལུ་ལོ་སྤྱི་ལུ་
 ཅམ་དང་། ཤོད་ལུང་པ་རྒྱ་མིས་དབང་ནས་ལོ་བཞི་བཅུ་ལྷག་ཅམ་སོང་བ་བཅས་
 དུས་དེའི་རིང་ཤོད་ནང་ཡོད་པའི་གཞིས་ལུས་མི་མང་ཚོས་སྲི་སྲིའི་མི་རིགས་ཀྱི་
 ཐོབ་ཐང་ཚོད་རྒྱུའི་དམ་བཅའ་བརྟན་པོར་བརྟུང་སྟེ་སྤོང་སྤོང་སྤོང་སྤོང་སྤོང་སྤོང་
 བསྐྱད་པ་དང་། ང་ཚོ་བཅོན་ཕྱོད་ལ་ཡོད་པའི་ཤོད་པ་ཚོས་ཀྱང་གང་ཐུབ་ཀྱི་འབད་
 བརྟེན་བྱས་པའི་འབྲས་བུར་དེང་སང་ཤོད་དོན་འདྲི་འཇམ་བུ་སྐྱིང་གི་རྒྱུགས་གང་
 སར་ནས་དོ་སྐྱོད་བྱེད་དཔོན་པའི་གནད་དོན་ཞིག་ཆགས་ཡོད། རྒྱ་མིའི་དོན་ནས་
 ཀྱང་། ཤོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་འདྲི་རྒྱལ་སྤྱི་ཅན་ལ་འགྱུར་གྱི་འདུག་ཅེས་སྐྱད་ངན་
 རྒྱག་གི་ཡོད་པ་རེད། གང་སྟར་ཤོད་པའི་ཐོག་བག་ཚིན་སྤྱད་བྱེད་དཔོན་པ་ཞིག་
 ཆགས་ཡོད། དཔེར་ན། རྒྱ་གཞུང་གི་ཡིག་ཆ་ཨང་དུག་པ་ཟེར་བའི་ནང་། ཤོད་
 ནང་གནས་ཚུལ་སྤྱད་བྱེད་ཞིག་ལྷགས་པ་ཡིན་ན། དེའི་བྲག་ཅེས་པའི་འཇམ་བུ་
 སྐྱིང་གྱི་ལ་འཁོར་གྱི་ཡོད་པས། ཤོད་ནང་མི་འཇིན་བརྟུང་བྱེད་རྒྱས་མ་ཚོན་པའི་
 ལས་དོན་ཐོག་ད་ཅང་ཡིད་གཟབ་ཆེན་པོ་བྱེད་དཔོན་ཞེས་བཤོད་འདུག གང་སྟར་
 འཇམ་བུ་སྐྱིང་གི་གནས་ཚུལ་ནས་ཀྱང་ཤོད་དོན་བདེན་མཐའ་རིམ་པས་གསལ་

ལྷོ་ལོ་གནས་ཚུལ་ཡོད་པ་ཡིན།

གོང་གསལ་ལོ་གནས་པ་ལ་མ་ང་རང་ཚོའི་ཚོད་དཔག་ལས་བརྒྱུད་ཏེ་དམར་
པོའི་ལུང་པ་ཚོར་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་སྤྲོད་ཡོད་པ་རེད། ༡༩༧༤/༧༥ ལོར་
ང་ཚོ་རྒྱ་ནག་ལ་ཡོད་སྐབས་རྒྱ་མིས་སུའུ་ལེན་ཞེས་འཛམ་བུ་རྒྱིང་འདྲིའི་ཐོག་གི་
རྒྱལ་ཁབ་སློབས་ལུགས་ཆེ་ཤོས་དང་། རྒྱ་གཞི་བཅས་དང་ལམ་ལུགས་ཡག་ཤོས།
ཅ་བཅེ་ཤོས་བཅས་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་གྱིས་བརྗོད་བཀུར་བྱེད་ཀྱི་འདུག དེ་ལྟར་
བརྗོད་བཀུར་བྱེད་པའི་ལུ་རུ་སུའི་ནང་ལ་དེང་སང་དམར་པོའི་ལམ་ལུགས་འདི་
བཅས་འགལ་གྱི་ལམ་ལུགས་ལྟ་བུར་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། དེ་འདྲའི་འགྱུར་བ་ཆེན་
པོ་ཞིག་སྤྲོད་ཡོད། དེ་བཞིན་རྒྱ་ནག་ནང་ལ་ཡང་ ༡༩༧༩ ལོ་ནས་བརྒྱུད་མང་
གཙོའི་ལས་འགུལ་དེ་ལུགས་ཆེ་རུ་སྤྲོད་པ་དང་། མཐའ་མ་ ༡༩༩༩ ལོར་
གནས་པ་དེ་སློ་མོ་ཆེའི་མདུན་གྱི་ལས་འགུལ་དེ་ཡངས་ཤིང་དེ་ལ་རྒྱིག་པ་མིག་
བརྒྱུད་ཀྱིས་དུག་གཞན་ཀྱིས་ཏེ་མི་བསད་ཁྲག་རྒྱུར་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། ལས་
འགུལ་དེས་ཉུགས་གང་བརྟན་ཡོད་ཟེར་ན། རྒྱ་ནག་མི་མང་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་
ཤེས་ཡོན་ཅན་དང་། སློབ་སྦྱོང་ཚོ་གྲང་ཁྲམ་རིང་ལུགས་ཟེར་བར་ཡིད་ཐང་ཆད་
དེ་སྤིང་ནས་ཡིད་ཆེད་བརྟན་པ་དང་། འཛམ་བུ་རྒྱིང་སྤྱིའི་འགྲོ་ལྷངས་ལྟར་
མང་གཙོའི་ལས་ལུགས་ཡིད་མོས་གྱིས་དེའི་ཐོག་འགྲོ་རྒྱའི་བསམ་འདུན་ཆེན་པོ་
ཡོད་པའི་གསལ་པོ་བརྟན་པ་དེ་རེད། རྒྱ་ནག་ནང་མང་གཙོའི་ལས་འགུལ་ལུགས་
རི་ཆེར་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་དེ་ནི་འགོ་བཅའ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཆགས་ཡོད། བར་ལམ་
ལོ་བརྒྱ་གསུམ་ལྷག་ཅམ་རིང་རྒྱ་ནག་ནང་འགྱུར་བ་གང་ལ་གང་འཚམས་སྤྲོད་
པ་དང་། མིང་བུས་གང་འཚམས་སྦྱོག་དུ་སྤྲོད་པ། དཔལ་འབྱོར་གནས་སྐབས་

གྲང་གང་ཅམ་བཟང་དུ་སྤྲོད་ཡོད། སྤོང་མ་ལྟར་ཉིན་མོ་ལས་ཀ་སྐུལ་འདེད་དང་།
མཚན་མོ་སློབ་སློབ་ལ་འགྲོ་དགོས་མེད་པར་གནས་ཚུལ་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་སོང་བ་
རེད། ང་རང་ཚོ་བོད་སྤྱི་ནང་བཞུགས་པའི་ཉེན་འཕྲད་འགྲོའིང་འགོ་རྒྱགས་པ་བཅས་
སློབ་ས་སློབ་འཛོག་གིས་གནས་ཚུལ་སྤོང་བུ་བཟང་དུ་སྤྲོད་ཡོད། དེ་ནི་རྒྱ་མིས་
ང་ཚོ་བོད་པར་གཙུག་ལྷན་བྱུང་བ་ཞིག་སེལ་ཆེར་མ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་ང་
ཚོས་རྒྱ་མི་རིགས་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱས་ན་མི་འགྲིགས། དཔེར་ན། རྒྱ་ནག་ལ་ཆ་བཞག་
ན་ང་ཚོའི་བྱིས་མཚེས་རེད། ང་རང་ཚོ་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་བྱེད་མཁན་ཡིན་
པས་རིགས་དུག་གི་བ་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོའི་
ས་མར་མ་གྱུར་པའི་རྒྱ་མི་གཅིག་གྲང་མེད། དེས་ན་རྒྱ་མི་རིགས་ང་ཚོའི་སློན་
ལམ་གྱི་ཁོངས་སུ་འདུག་ཡུལ་ཡིན་པ་ལས། ཡལ་བར་དོར་བའི་ཡུལ་ཅ་བཞགས་
མིན། ཡིན་ན་འང་བར་ལམ་རྒྱ་མིའི་ཐོག་ནས་ང་ཚོའི་བོད་ལུང་པ་དབང་སྐྱུར་བྱས་
པ་གནད་དོན་འདྲིའི་ཐད་ནས་ང་ཚོས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གཞིར་བརྒྱུད་འཐབ་
ཚོད་བྱེད་དགོས་པ་ཆགས་ཡོད། བར་ལམ་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཡོངས་ནང་འགྱུར་བ་
གང་འཚམས་མ་བཟང་རང་བཟང་བྱུག་པ་དེའི་ཞོར་ལ་བོད་ནང་ལའང་འགྱུར་བ་
སྤོང་དུ་སྤྲོད་ཡོད། གནས་ཚུལ་དེ་ཡང་ང་ཚོའི་རང་དབང་གི་བདེན་མཐའ་རིམ་
པས་གསལ་བ་རྒྱའི་ཉུགས་མཚན་ཡིན་གཤིས། ཆང་མས་སྤར་བཞིན་སེམས་ལུགས་
མ་ཆག་པར་དུར་ཐག་བྱེད་དགོས།

སྤོང་གསལ་གཅིག་ནས་གཞན་སྤོང་ཚོས་སློབ་སློབ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། དེ་
བཞིན་ལས་རིགས་འདྲ་མིན་ནང་ཡོད་པའི་ལས་བྱེད་པ་ཚོས་ལས་ཀའི་ཐོག་དོ་སྐྱོང་
བྱས་ཏེ་ཉུགས་སྤོང་གསོག་རྒྱ་དང་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། རྒྱ་མིར་མི་དགའ་བ་རྒྱ་

མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་ལས་ཀའི་ཐོག་ལ་ཉམས་སྦྱོར་གསོག་རྒྱུར་དོ་ཁྲུང་མ་གྲངས་ན།
ཉི་མ་གཅིག་པོར་ནང་རྒྱ་མི་མེད་པའི་དུས་ཤར་སྐབས་ལས་ཀ་མང་པོ་ཞིག་པོར་
པས་ཁྲུངས་མ་འཁྲོལ་བར་མཚམས་འཛིག་བྱེད་དགོས་པ་བྱུང་ན་ཉིན་དུ་ངོ་ཚ་པོ་
ཡིན། དེ་དུས་རྒྱ་མི་ཡོད་པ་ལས་ལྷག་པ་ཞིག་ང་རང་ཚོས་བྱེད་ཐུབ་པའི་བསམ་
ཚོག་ཏོར་དགོས། དཔེར་ན་ཞིང་ལས་དང་། འབྲོག་ལས། བཟོ་ལས་འབྲུལ་
རིགས། ལྷན་བཅོས། ཤེས་ཡོན་སློབ་གསོ་སོགས་ལས་རིགས་གང་ཞིག་ཡིན་
ཀྱང་རྒྱ་མི་མེད་པའི་ཉིན་མོ་ང་རང་ཚོ་བོད་པས་རང་མི་རང་ལས་ཀྱིས་འགན་
འཁུར་ནས་ལས་ཀ་ཚགས་ཚུད་པོ་དང་། ཡར་རྒྱས་ཆེན་པོ་འགོ་བྱུང་བ་བྱེད་དགོས་
པ་ཡིན། མོ་སེའི་མི་རིགས་ཀྱི་གནད་དོན་ལ་སེམས་ཁུར་གང་ཡང་མེད་པར་ཆང་
རག་འབྱུང་ནས་སྤོད་པ་དང་། མ་ཆང་བརྒྱབ་ནས་མི་ཚེ་སྤོང་ཟད་གཏོང་བ། ཉལ་
བ་འཐེན་པ་སོགས་བྱས་ན་ཏེ་ཅང་ཐབས་སྤྲུག་རེད། དེ་ཚོའི་ཐད་དེས་པར་ཡིད་
གཟབ་བྱེད་དགོས།

དེ་ནས་དེང་སང་ཚོས་དད་ཀྱི་སྲིད་བྱས་སྤྲོད་བྱ་གུ་ཡངས་སུ་སྲིན་ཡོད།
སྲིད་ཚོས་དང་། དེའི་ནང་ཚན་ནས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་འདི་ནི་ནང་
བསམ་ཚོལ་བརྒྱུར་བཅོས་གཏོང་ཐབས་ཞིག་ཡིན་པས། སྲིད་རྒྱལ་ཆ་ལུགས་བརྗེས་
པ་ཅམ་དང་། ལྷ་ཁང་གཙུག་ལག་ཁང་ཡོད་པ་ཅམ་ལ་བརྟན་པ་རྒྱས་པ་བརྗོད་
མི་ཐུབ། སེམས་ཀྱི་ནང་སྤར་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཞིག་གསར་དུ་སྦྱེ་བ་དང་། མོང་
ནས་མོང་དུ་འཕེལ་བ་བྱེད་པ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས། སློབ་སྦྱོང་ལ་བརྟེན་ནས་གྲང་
དོར་གྱི་གནད་རྣམས་ཤེས་པ་བྱས། ཤེས་པ་རྣམས་ཉམས་སུ་གྲངས་ཏེ་བསམ་
ཚོར་བརྒྱུར་བཅོས་གཏོང་དགོས། ནང་བསམ་ཚོར་རྣམ་རྟོག་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་

ཡོད་ཅིང་། དེ་ལ་གཉེན་པོའང་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་བརྟེན་ཏེ་བརྒྱུར་བཅོས་གཏོང་
དགོས་པ་ཡིན་པས། ཐབས་ལམ་འདྲ་མིན་མང་པོ་སྟོན་པའི་དོན་ལ་བཀའ་འབྱུར་
དང་བརྟན་འགྱུར་ཞེས་པའི་པོད་སྲུང་བརྒྱུ་ལྷག་ཅམ་འདི་བྱུང་བ་རེད། ཅ་བ་རྒྱ་
གར་ནས་བྱུང་བའི་བཀའ་བརྟན་པོ་ཉི་སྲུང་བརྒྱུ་ལྷག་ཅམ་འདི་ལ་བོད་ཀྱི་མཁས་
པས་འགྲེལ་པ་བརྟེན་པ་ཡང་པོ་ཉི་འབྲུམ་སྤྲུག་ཡོད་པ་ཡིན་པས་དེ་ཚོར་སློབ་སྦྱོང་
བྱས། སློབ་སྦྱོང་དེ་ཡང་རྒྱ་བ་ཁ་གསལ་དང་། ལོ་ཁ་གསལ་ཅམ་མིན་པར། ལོ་
སྲུང་ཅུ་ནས་བཞི་བརྒྱའི་བར་ཞིག་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ཏེ་མཁས་པར་གྱུར་པ་དང་། དོན་
དག་རྣམས་ཉམས་ལེན་བྱས་ནས་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྷན་བྱུང་བ་ཡིན། འཇམ་
གླིང་འདིའི་སྤང་ཚོས་ལུགས་རྣམ་པ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པའི་ནང་ནས་བོད་ཀྱི་སངས་
རྒྱལ་གྱི་ཚོས་འདི་འདྲ་འདྲའི་ནང་ནས་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་བ་ཡིན། དེང་སང་ཚོས་
དད་ཀྱི་ལོ་སྐབས་གསར་པ་ཡོང་བའི་སྐབས་འདིར་དགོན་པ་ལྷ་ཁང་ཉམས་གསོ་
བྱེད་པ་དང་། བྱ་པ་ལ་ཞི་བཟོས་ཏེ་རྒྱལ་ཆ་ལུགས་བརྗེ་བྱུང་བཅའ་བྱས་པས་མི་
འགྲིགས་པར། ཚོས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱ་ཉིན་དུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ནང་བའི་
ཚོས་ཟེར་བ་འདི་བསྐབ་ནས་ཤེས་དགོས་པ་ཞིག་དང་། ཤེས་ནས་ཉམས་ལེན་
བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་དགོས། སྟོར་བ་ལ་སྲིན། ལུག་
འཚལ། ལྷུབས་འགོ་བཏོན་པ་དེ་ཅམ་ལ་ཚོག་ཤེས་བྱས་ནས་ཚོས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་
ཅས་བཤད་ན་མི་འགྲིགས། དཔེར་ན། ང་རང་ལ་ཆ་བཞག་ན། བཅོམ་ལྷན་
འདས་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་དག་སློང་ཞིག་ཡིན། ཉིན་རེའི་ཞོགས་པ་ཚུ་ཚོད་བཞི་པ་
ཅམ་ལ་ཡངས་ནས་ཚུ་ཚོད་བརྒྱད་པ་དགུ་པ་བར་ཁ་ཏོན་འདོན་པ་དང་། སློན་
ལམ་རྒྱབ་པ། སློམ་བརྒྱབ་པ་བཅས་ཚུ་ཚོད་སློལ་ནས་སེམས་ལ་བཟོ་བཅོས་རྒྱག་

ཐབས་ཤུད་ཀྱི་ཡོད། ད་དུང་དེས་ཅ་བ་ནས་ལྷང་གི་མི་འདུག ང་རང་གི་འདོད་
 པར་ཆ་བཞག་ན། དངོས་གནས་འི་སྲིད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་ཉམས་ལེན་བྱས་
 ཆེ་ཙམ་ཤུད་ཐུབ་ན་བསམ་པའི་ལེ་བ་འདི་ཡིན། ད་ལྟོ་ལོ་གནས་སྤངས་འདིའི་འོག་
 ཉམས་དེ་ལྟར་ཤུད་ཐུབ་ཐབས་མི་འདུག རྒྱུ་ཆད་ང་རང་ཆོ་བོད་ལ་རང་དབང་
 ཡུང་སྟེ་གཞིས་ཤུས་མཉམ་འཛུམས་ཀྱི་བདེ་སྲིད་ཉི་མ་གར་བ་དང་། མང་གཅོལ་
 གཞུང་ཡག་པོ་ཞིག་ཚུགས་པ་འདི་འདྲའི་དུས་མཚམས་ལ་གོ་སྐབས་ཤིག་ཡོད་པའི་
 རེ་བ་རྒྱག་གི་ཡོད། རྒྱུད་རང་ཆོས་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་ཐམས་
 ཅད་མཐུན་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ་ཅ་བ་ཆེན་པོར་བརྗེ་བའི་མི་འདིས་ཉིན་རེ་ཉུང་ཤོས་
 ལ་ཚུ་ཆོད་བཞི་ལྷ་ཙམ་རིང་བསམ་སྟོན་ཉམས་ལེན་ཤུད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན།
 ཉང་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་གང་ཡང་མི་ཤེས་པར་སྟོན་ལམ་བརྒྱབ་པ་དང་། སྐོར་བར་
 རྒྱན་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཉང་པའི་ཆོས་ཀྱི་གོ་ཚོད་ཀྱི་ཡོད་པར་རོས་འཛིན་བྱས་ན་མི་
 འགྲིག་གས། བོད་ནང་དགོན་པ་གྲ་ཚང་རིམ་པས་དར་ཡོང་བ་དེ་ཆོའི་ནང་ནས་ཆོས་
 སྟོབ་སྟོང་ཤུད་རྒྱ་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། བོད་ཀྱི་མེར་འབྲས་གཉིས་ལ་
 ཆ་བཞག་ན་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་འདིའི་འོག་མཚན་ཉིད་སྟོབ་སྟོང་གང་ལ་གང་
 འཚམས་སྟོན་ཀྱི་ཡོད་འདུག དེ་བཞིན་མདོ་སྟོང་སྟོན་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཁ་གསལ་ནང་སྟོབ་
 གཉེར་ཤུད་མཁན་གང་ལ་གང་འཚམས་ཡོད་པ་དང་། དཔེ་བྲིད་ཤུད་མཁན་ཆོས་
 གྲུང་དཔེ་ཆ་རྩུར་ཐག་བྲིད་དེ་ཡག་པོ་ཡོད་འདུག ང་རང་ཆོ་ཆང་མས་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པ་ཉམས་པ་སྐོར་རྒྱུ་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་ཡག་པོ་ཡོད་པ་གོ་ག་
 ཅས་སྟོན་ལམ་རྒྱག་གི་ནད་ཆོས་སྟོབ་སྟོང་ཤུད་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེའི་
 ཐོག་ལ་དོ་སྤང་ཤུད་དགོས། ཡང་ཆོས་ཐབས་ར་བདུད་ཐབས་ལེར་བ་བཞིན། ཆོས་

དད་སྲན་བྱ་རང་དབང་ཆེ་རུ་སྤྱིན་པའི་སྐབས་ལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་འཕེན་འཁྲེར་ཤུད་
 མཁན་ཡོང་བ། དེ་ནི་མི་དགོས་པ་ཞིག་རེད། རྟོན་མ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་འཕེན་འཁྲེར་
 བྱས་པའི་དབང་གིས་བོད་ཀྱི་བརྟན་སྲིད་སྲི་ཉམས་ཉེས་འགོ་བའི་རྒྱུན་ཆེན་པོ་ཞིག་
 བྱས་ཡོད་པས་མ་གྱི་འདུག རྟོགས་གཅིག་ནས་ཆོས་པ་ཆོས་རང་རྒྱུགས་ཟེན་མ་
 ཐུབ་པར་འཛིན་ཉེན་པ་དང་པོ་ཆགས་པ་དང་། གཉིས་ནས་ཆོས་པ་ནང་ཁུལ་འཕེན་
 འཁྲེར་བྱས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པ་ཤུག་པ་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་སྟེག་པ་
 གསོ་ག་པའི་གནས་ཚུལ་འོག་བོད་སྲི་ལ་གྲོང་དང་། ཉམས་ཉེས་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་
 ཉམས་སྲོང་ར་ཆོར་བྱུང་ཡོད་པས། ཆོས་ལུགས་པན་ཚུན་མཐུན་པོ་ཤུད་རྒྱ་ཤིན་
 ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་བཞིན་བོད་རིགས་ཅམ་ཟན་ཡོངས་རྫོགས་འཕགས་པ་
 རྒྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་དང་ལ་རྒྱ་མ་པོར་
 བར་ཕན་ཚུན་མཐུན་པོ་ཤུད་དགོས། མ་མིང་གི་དཔྱེ་བར་བརྟེན་ནས་འཕེན་འཁྲེར་
 ཤུད་མི་རུང་། ཆང་མ་འཚམ་པོ་ཤུད་དགོས། མི་སྤྱུག་ཆགས་རེ་རྩུང་སྟོགས་
 གང་སར་ཡོད། དེ་དག་གི་ཤུད་སྤངས་ཐོག་ནས་སྲི་ཡོངས་ལ་ངན་སྦྱས་བྱས་ན་
 མི་འགྲིག་གས། བོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་སྲི་ཡོངས་ཏེ་ཅང་ཡག་པོ་རེད།

དེ་ནས་མ་འོངས་པར་བོད་རང་དབང་བྱུང་མཚམས་ར་ཆོ་མང་གཅོལ་ལམ་
 ལ་འགོ་རྒྱའི་ལམ་སྟོན་འཆར་གཞིའི་ཡིག་ཆ་ཞིག་གཏན་འཕེབས་བྱས་ཡོད་པ་དེ་
 ཆོ་རྒྱུད་རང་ཆོས་ཤེས་པ་ཤུད་དགོས། མ་འོངས་པར་བོད་རང་དབང་བྱུང་བའི་
 མཚམས་ལ་ང་ཆོའི་འགོ་སྤངས་གང་འདྲ་ཡིན་པ་དེ་ཆོ་སྟོ་ཡུལ་ལ་འཆར་ཐུབ་པ་
 ཤུད་དགོས། ང་ཆོས་རང་བཅན་ཞེས་པའི་ཆོག་གཉིས་པོ་འདི་སྐད་འབོད་བྱས་
 པ་ཙམ་གྱིས་མི་འགྲིག་གས་པར། རང་བཅན་བྱུང་ན་བོད་ལུང་པ་འཛིན་སྟོང་གང་

འདྲ་ཞིག་གྲེད་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་། ལམ་ལུགས་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཐོན་འགོ་རྒྱ་ཡིན། ང་
ཚོས་བྱིས་མཚོས་ཚོར་འབྲེལ་བ་གང་འདྲ་ཞིག་གྲེད་རྒྱ་ཡིན་པ། དེ་དག་ང་ཚོའི་
བསམ་མཛོའི་ནང་འཆར་བ་བྱས་ཏེ། དམིགས་ལུལ་འདི་གཞིར་བཟུང་ང་ཚོས་འཆར་
གཞི་བཀོད་དེ་གོ་རིམ་བསྐྱེག་ནས་འབད་ཚོལ་གྲེད་དགོས། གཙོ་ཆེ་ཤོས་མ་འོངས་
པའི་བོད་འདི་ཞི་བདེའི་བསྐྱེག་ནས་ཤིག་ཡོང་བྱེད་ལ་ང་ཚོས་བསམ་མཛོའི་གཏོང་
གི་ཡོད། མེ་ཕྱོགས་རྒྱ་གར་ལ་ང་ཚོས་དངོས་གནས་ཤོགས་པོ་སློབ་བྱུང་གྲེད་པ་
དང་། ཤར་ཕྱོགས་རྒྱ་ནག་ལ་འང་ང་ཚོས་དངོས་གནས་ཤོགས་པོ་སློབ་བྱུང་གྲེད་པ་
ཏེ་གཉིས་ཀར་མཚན་ཐོགས་གང་བྱུང་གྲེད་པ་ལས། གཞོད་པ་མི་སྐྱེལ་མཁམ་གྱི་
ལུང་བ་ཞིག་གྲེད་འདོད་ཡོད།

དེ་ནས་ང་ཚོས་སོ་སོའི་ལུང་པའི་ཁོར་ལུག་ལ་གཅེས་སྐྱས་དང་སྤྱང་སྐྱོབ་
བྱས་ཏེ་ཁོར་ལུག་གཙང་མ་ཡོང་བ་གྲེད་དགོས། དེར་སང་བོད་ནང་སྐབས་རེ་
བོད་པའི་ནང་ནས་རེ་དྲགས་རྒྱག་མཁམ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཐབས་སྤྱུག་རེད།
རྒྱ་མིས་དབང་ཡོད་ཀྱིས་རེ་དྲགས་གསོད་དགོས་ཞེས་བཤད་ན་དེ་ནི་གནས་རྒྱུ་ལ་
ཐ་དད་རེད། དེ་མིན་ང་རང་ཚོ་བོད་པར་དང་དུ་སྒྲངས་ནས་རེ་དྲགས་བརྒྱབ་པ་
ཡིན་ན་ཤིན་ཏུ་ཐབས་སྤྱུག་ཡིན། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ང་ཚོ་བོད་པ་ནམས་ནང་པ་
སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ལ་དད་པ་གྲེད་མཁམ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ནས་འཇོམ་གྱིང་
འདིའི་ཐོག་ཁོར་ལུག་སྤྱང་སྐྱོབ་དང་། དེ་འབྲེལ་རང་བཞིན་བདག་ཏུ་མ་བཟུང་
བའི་བྱ་རེ་དྲགས་སོགས་ཅ་ཆེར་བརྩིས་ཏེ་དེ་ལ་དོ་འཕྲུང་ཆེན་པོས་དེ་དག་སྤྱང་སྐྱོབ་
གྲེད་དགོས་ཞེས་སྐད་འབོད་གྲེད་གྱི་ཡོད། དེ་སྐོབ་པ་ལ་ཡིན་ན་བྱང་ཐང་ལ་འབྱོར་
ལྷ་དང་ལྷ་བྱས་ནས་ཡོད་པ་དེ་དག་ད་ཆ་ཉུང་ཤས་ལས་ལྷག་མེད་པ་བཤད་གྱི་འདུག

དེ་དང་དེས་མཚོན་པའི་རེ་དྲགས་མང་པོ་ཞིག་ཉུང་དུ་སྐྱོན་པ་དང་། རིགས་ཁ་
གས་ནི་ཅ་མེད་འགོ་བའི་མཚམས་ལ་སྐྱབས་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཚོའི་གསལ་ལ་དོ་སྣང་
གྲེད་གྱི་ཡོད། ང་ཚོས་མ་འོངས་པར་བོད་འདི་ཞི་བདེའི་བསྐྱེག་ནས་ཤིག་ཡོང་
བྱེད་པ་གྲེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཟེར་ན། སྐོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱི་ལྷ་བ་དང་སྐྱོད་པ་འཚོ་མེད་ཞི་བ་ཡིན་ཞིང་། ང་རང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་སྐོན་
པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ཡིན་པ་ལྟར་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལྷ་སྐྱོད་འདི་
ང་ཚོ་བོད་པར་འཚམས་པོ་ཡོད་པ་དང་། བོད་ལུང་པའི་ཁོར་ལུག་གི་གནས་སྤངས་
ལ་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལྷ་སྐྱོད་འདི་དགོས་མཁོ་ཡོད་པ་བཅས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་
ནས་ང་ཚོས་མ་འོངས་པའི་བོད་འདི་ཞི་བདེའི་བསྐྱེག་ནས་ཤིག་བསྐྱེད་རྒྱ་ཡིན་བཤད་
པ་ལས། འབྲེལ་སྤངས་འདྲ་ཆགས་ཆགས་དང་། རྗེལ་བསྐྱེགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བཤད་
པ་ཞིག་གཏན་ནས་མིན། དེར་བརྟེན་ང་རང་ཚོ་བོད་པའི་ཀུན་སྐྱོད་དེ་ཡང་མ་འོངས་
པའི་དམིགས་ལུལ་དང་མཐུན་པའི་ཀུན་སྐྱོད་བཟང་པོ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན།

བར་ལམ་བོད་ནས་ཡོང་མཁམ་ཁོངས་ནས་རྒྱ་མ་རྒྱ་མཁམ་དང་། རྒྱག་
རེས་རྒྱག་མཁམ་ཁ་གས་བྱུང་བ་དེ་ཚོ་ནི་ཞབས་འདེན་ཆེན་པོ་རེད། ལྷག་བསམ་
དང་། སེམས་ཤུགས་ཡོད་ན་ཡང་བྱ་སྐྱོད་མ་རབས་བྱས་པ་ཡིན་ན། དེ་འདྲ་
གྲེད་མཁམ་བོད་པ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་མང་དྲགས་པས་དེ་འདྲ་གྲེད་མི་རུང་། ལྷོད་
རང་ཚོས་རང་གི་ངོ་ཤེས་པ་ཚོར་ངས་འདི་འདྲ་ཟེར་གྱི་འདུག་ཅེས་བརྗོད་དགོས།
ངས་བོད་མི་ནམས་མི་འདྲ་འདྲའི་ནང་ནས་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་བཤད་གྱི་ཡོད།
དེ་འདྲ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་བོད་མིའི་ནང་ནས་རེ་བྱང་གིས་དངོས་སུ་ཞབས་འདེན་
ལྷ་དུས་འདི་སྐད་ཆ་རྒྱན་པ་ཆགས་གྲུབས་གྲེད་གྱི་འདུག བར་ལམ་སློ་མམ་དགོས་

པའི་གནས་ཚུལ་ཁ་གསུང་། མིར་སློབ་བྱའི་གནས་ཚུལ་ཐབས་སྐྱབས་དེ་ཚོ་བྱུང་།
 དུས་དེ་ཅང་འོ་ཚ་པོ་བྱུང་། ཅ་བ་གནས་ཚུལ་དེ་ཚོའི་གསལ་ཡོང་མ་གྱིད་པ་ཉེ་བུ་
 མིན་ཞིང་། མྱེར་ན་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་དེ་འདྲ་ཡོང་གྱིད་
 པ་ཡིན། ཡིན་ན་ཡང་རྩོམ་པོ་མི་རིགས་མྱེ་གནས་སྤངས་དཀའ་ངལ་འདྲ་ག་
 ཚེན་པོ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་ཞིན་པའི་སྐབས་སུ་བྱ་སྤྱོད་འདི་འདྲ་བྱེད་པོད་པ་གང་
 འདྲ་ཡིན་ནམ་བསམ་གྱི་འདུག མི་སེའི་ལུང་པ་རང་དབང་ཡོད་པའི་དུས་སྐབས་
 ལྷ་ཡིན་ན་སྤྲོད་བྱེད་གཞི་རེད། འགོ་ལ་རྒྱལ་པ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་བསྐྱུང་བོད་མི་ཚང་
 མ་རང་དབང་བུལ་བའི་དུས་ཚོད་འདི་འདྲའི་སྐབས་སུ་བོད་མྱེ་པའི་དོན་དག་ལ་ཕན་
 གོགས་བྱེད་མ་ཐུབ་ཀྱང་། ཉང་ཁུལ་འབྲུག་ཚོད་བརྒྱབ་སྟེ་ཞབས་འདེན་ཞུས་ན་
 དགོས་པ་གང་ཡང་མེད། འདི་ལྟར་རང་ཚོས་སེམས་ལ་ངེས་པ་བྱེད་དགོས། བཟ་
 བེས་བའི་ལེགས། ཞེས་བཀའ་སྤྲུལ། ||